DEL TELIONOMY

Formatting by Nathan Kasimer

With the Targum, 1917 $\ensuremath{\mathrm{IPS}}$ Translation, and Rashi

©Nathan Kasimet, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 licenses (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-SA
- Cource: https://he.wikisource.org/wiki/le.yikisource –
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- הרגום אונקלוס/ikiwikisource.org/wiki/ה-אונקלוס Source: https://he.wikisource.org
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using ETEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

. 891 . 761 . 861 . 161 . 161
128 [.] 128 [.] 128
148
138
133
126
108
16
SZ
₽9
98
ΔI
I
ĪΛ

תוכן העניינים

OEL TITIO - noisoubornal

REGILL																																				
הפטרת	いけ	_%(ā L	ΙΓΤ	47	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	₽81
ದಡ್ಕು	ムねには	Γ %	(1)	777	L44	1	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	₽81
הפטרת	(1%(7.1	ユロ	- CI	_'	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	181
הפטרת	האזינו	•	• •	, •	•	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	ZZ 1
הפטרת	ددکے	• •	• •	• •	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	941
הפטרת	にどこっ	•	• •	•	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	₽ ∠1
הפטרת	כי תב	18	• •	• •	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	771
הפטרת	כי תצ	× .	• •	, •	•	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	ĮΖI

Introduction

This humash is intended primarily for learning Shnayim Mikra veEtchad Targum, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra al pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Maftir and Haftarot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra al pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Jange Guide

notes.

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Torah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra al pi Masorah project, or notes in Minhat Shai. The Mikra al pi Masorah project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyot, aliyot, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyot can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. "Is and ">ARIW" indicate the weekday aliyot. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuha is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the botom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical

פֹאבוֹ ובֹּגוֹ שָׂפֹב וֹלְבוֹ וֹשׁבֹבוֹ בִים בּנוֹ בַּמִנְמֵבֹא לַפֿבּגַ גם בוּנוּ בּמִּגַבְּר בָּמִּבַבְעִ מָנִכְ סְנַבּ בַּנֹן בַ בַּטִבנּ בַּמִגַבָּרָא נִמַּכְ בַּאַבַנִּיִנִּי

ער שַּׁמִּיר עַר קַבָּעָשׁ בַּרְנָעַ: ַ אַּחַֹר עִּשֶׂר יוֹם מֵחֹרֶב <u>דֶּרֶךְ</u>

אַשָּׁר צִּנְיַר יְרוֹנֶת אַעִּוֹ אֲכַנֶהֶם: קמָע אָלְבַלוֹנוֹ וֹמִּבִאָלְ בָּכֶלְ والمراثة والمراثة والمراثة المراثة الم וּנֹעַן בֹאַבַבּמֹנִם מֻּלָּע בֹמֹמָשֹׁנַ

בַּמַמְטַבְרוּ בַּאָבוֹבֶמִי: ַן אָט מַגו מָלַב הַבְּשָּׁן אָשָׁר־יוֹשָׁב ליי הַאֵּמֹרִי אַשֶּׁר יוֹשֶׁב בְּחָשְׁבְּוֹן אַחַבֵּי הַפֹּתֹוֹ אָת סִיחוֹן מֶלֶלְּךְ בָּתַר דִּמָחָא יָת סִיחוֹן מַלְבָּא

> ומל דעברי מינל דדהב: יבַחַבּירוֹת אַרְגִיזוּ עַל בִשְּׁרָא לפאבן אטפגי מג בּוֹבְבְּנֹא אוֹכַח יָמָהוֹן עַּל מֹם כֹּלְ וֹמִּבְאֵלְ בֹּמֹבֹבֹא אַכֿין פַּתְּנְטִיָּא דִּעַכַּיל מֹשֶׁה

> <u>ξ</u>′ŸΠ: אונו סונא בשמור עד רקם ַמַהְלַךְּ חַד עֲשַׂר יוֹמִין מֵחוֹרֵב

לכל הפקיד יי ימיה לנקהון: מַלָּיל מַשֶּׁה עָם בָּנֵי יִשְּׂרָאֵל המב ובטון בידר לוביא וטור פֿאַנפֿגון אָנון פֿטַר

בְּעַשְׁרָוֹת בְּאָרְרֶעִי: מוג מַלְכָּא בַּמִּטְנָן בַּיְמָיַב אמוָבאב בוטור במשפון ווט

> Hazeroth, and Di-zahab. Paran and Tophel, and Laban, and Arabah, over against Suph, between Jordan; in the wilderness, in the spoke unto all Israel beyond the These are the words which Moses

year, in the eleventh month, on the And it came to pass in the fortieth way of mount Seir. Horeb unto Kadesh-barnea by the

It is eleven days journey from

unto them; had given him in commandment according unto all that the LORD spoke unto the children of Israel, first day of the month, that Moses

Bashan, who dwelt in Ashtaroth, at Heshbon, and Og the king of of the Amorites, who dwelt in after he had smitten Sihon the king

כוב זסב שסיס לסס, שנחמר וָכֶמָף הַרְבֵּימִי לָפּ וְזְהָבּ שְשׁי לַבְּעַל (הושע ב, י): ממס שעשימי למריס בחלרות בשביל לשון סרע (מפרי ה), והמס נדברתם במקום: ודר זהב. סוכיתן על סעגל, שעשו בשביל כא, ס), ועל מס שעשו במדבר פארן ע"י סמרגליס: וחצרוח. במחלוקחו של קרח. דבר אחר, אמר לסס, סיס לכס ללמוד ולא מלינו מקוס ששמו מופל ולבן, אלא הוכימן על הדבריס שמפלו על המן שהוא לבן, שאמרו וַנַפְּשֵׁנוּ קַבְּה בַּנְּהֶס הַקְּלֹהֵל (במדבר שַלְיָס בְּיַס פוּף (מסליס קו, ו), כדמימא בערכין (מו.): בין פארן ובין חפל ולבן. אמר רבי יומנן, מזרנו על כל סמקרא, על מס שהמרו בים פוף בבואם לים פוף, שאמרו הַמָּבְּלִי הֵין קַבְּרִים בְּמִלְרַיִם (שם יד, יא), וכן בנפעם מחוך הים, שנאמר וַיַּמֶרוּ שלמכו מי יַפַן מופַמי וגוי (שמוס טו, ג): - בערבה. בשביל הערבה, שממלו בבעל פעור בשמים בערבות מולב: - מוד סוף. כל מי שיש לו משובה ישיב: במדבר. לה במדבר היו הלה בערבות מוחב, ומסו במדבר, הלה בשביל מה שהכעיקוהו במדבר, שומעיס מבן עמרס ולה סשיבוחס דבר מכך וכך, הילו היינו שם היינו משיבין הוחו, לכך כנסס כולס והמר להס הרי כלכם כהן, שר בריס וסוכירן ברמו, מפני כבודן של ישראל: אל בל ישראל. אילו סוכים מקלמן, סיו אלו שבשוק אומריס, אחם סייחם (ו) אלה הדברים. לפי שהן דברי מוכחוח (מפרי א), ומוה כאן כל המקומוח שהכעימו לפני המקום בהן, לפיכך מחם אח

שלא סוכיה את בניו אלא סמוך למיסה, אמר, ראובן בני, אני אומר לך, מפני מה לא סוכהתיך כל הַשָּׁנִים הללו, כדי שלא תניהני (3) ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר הדש באחד לחדש. מלמד שלה סוכיהן הלה פמוך למיהה, ממי למד, מיעקנ וכל כך סימה השכינה מִמְלַבֶּשֶׁמ בשבילכם למהר ביחמכם לחרץ, ובשביל שקלקלמם, הפב חמכם פביבות הר שעיר מ' שנה: בקברום המאוה, שאכלו הבשר חדש ימים, ושבעה ימים שעשו בחזרות להסגר שם מרים, נמזא בג' ימים הלכו כל אומו הדרך, קַשְׁנִי בְּעָשְׁרִיס בַּמֹדֶשׁ וּגוי (במדבר י, יא), ובכ"מ במיון שלחו את המרגליס מקדש ברנע (מענית כע.), נא מסס שלשים יוס שעשו ו מף סומ מסלך י"מ יוס, וממס סלכמס מומו בשלשה ימיס. שהרי בעשרים במייר נסעו ממורב, שנממר וַיְּהִי בַּשָׁנָה סַשֵּׁנִית בַּתֹּדֶשׁ (2) אחד עשר יום מחורב. אמר לסס משס, ראו מס גרממס, אין לכס דרך קלרס מחורב לקדש ברגע כדרך סר שעיר,

שנאמר הְנְיִי שַׁנוּ בִּי (שמואל-א יב, ג), וכן דוד אָמ שלמה בנו (מ"א ב, א):

יסא מבירו רואסו וממבייש ממנו כוי, כדאימא בספרי (ב), וכן יסושע לא סוכים את ישראל אלא סמוך למימס, וכן שמואל, ומלך ומדבק בעצו אמי, ומפני ד' דבריס אין מוכימין אם האדם אלא פמוך למימה, כדי צלא יהא מוכימו ומוזר ומוכימו, וצלא

הַוּאָת לַאַמָּר: הואַיל משֶׁה בַּאָר אָת־הַמוֹרֶה דְמוֹאָב שָּרִי מֹשֶׁה פְּרֶישׁ יָת למלב בוניו לאלו מואד למלוא

אילְפּוֹ אִיָבְיִנִא בִּבָּא לְמִימִר:

expound this law, saying: Moab, took Moses upon him to Deyond the Jordan, in the land of

<u> द</u>िप्ट प्रकृतः בְּחַבֶּר בְאַמְּר בַבַּלְכֵּם מֻּבִּי לְמִימָר סִּיִּי לְכִוּן בִּימִיבְּחִיּוּ نْلِيْلُك ݣْݣِيلْرْد كَكِّال كْكِّرْد نْنْ كْجْلِلْه مْجْرِح مْفَتْه فْلابْلَات

תַנְּתֶר תַנְּלָל נְתַר־פְּרֶת: אַבּא בַּבְּנָגו מַרַ. بخهٰظڑں بحثاث بخانا الذي ע נֹאָקַבּלֹקְאָכֹלוּנֶ בֹּאֹנִבָּע בַּנִינָ לְחֵנֵבֹא פּנוו נסְעני לְכֶם וּבְאוּ בַוֹר בַאָּמִר, אָטְפָנוּ וְמוּלוּ לְכוּן וְעוּלִי

נִהְרָא רַבָּא נַהְרָא פָּרָת: ומא אובה כוהואט ולבון ער יבְשְׁפּילְמָא יבְרָרוֹמָא יבִסְפַּר デ殺さげびない

אַשָּׁר נִשְׁבַּע יְּחְוָה לַאֲבֹהֵיכֶם ישראל הָאָהֶץ בַּאִּנִי וּרְיָשָׁנִי אָתַ־הָאָהֶץ ∠Ġï,Ĉ¤ לניטיי

چېتىدى: לאַבְרָהָם לִיצָהָל וּלִיעַלב אַבְעָּה בְּבַוּים וֹנִ בְאָבְעַנִים וּנִ בוו ביהבית בדמיכון ית

saying: 'I am not able to bear you And I spoke unto you at that time,

to Jacob, to give unto them and to

fathers, to Abraham, to Isaac, and

which the LORD swore unto your

Behold, I have set the land before

the great river, the river Euphrates.

Canaanites, and Lebanon, as far as

Lowland, and in the South, and by

Amorites and unto all the places

and go to the hill-country of the turn you, and take your journey,

long enough in this mountain;

in Horeb, saying: 'Ye have dwelt

The Lord our God spoke unto us

the sea-shore; the land of the

the hill-country, and in the nigh thereunto, in the Arabah, in

you: go in and possess the land

their seed after them.'

לְעָּׁם וּלְזָּבׁת אַנִוֹבוּנִים:

לסוברא יהכון: לַמִּימִּר כִינוּ אָׁנֹא וֹכִילִ בַּלַעוִּרַי וֹאַמֹּנוֹנִע לַכוּוֹ דֹמֹנִגֹּא נַנוּאַ

myself alone;

ַלאַ-אִּיכָל לְבַּ*וֹ*יִ מִּאָׁם אָּנַכֶּם: ַ נְאָמַׁר אַבְכֶּם בָּמֵּט תַּוֹנִיא בַאַמָּר

מסס, וסוא שנאמר וַיָּבֹּא סַפְּנִיע (שס יג), ואומר כי כק עוג מלך סבשן נשאר מימר סרפאיס (לקמן ג, יא): 🗆 באדרעי. שַס הוא עשמרות קרנים שהיו שם רפאים שהכה אמרפל, שנאמר <u>ויפו א</u>מ רְפָּאִים בְּעַשְׁמְּרֹת קַרְנִים (בּראַשִים יד, ה), ועוג נמלע אשר יושב בעשחרות. סמלך קשס וסמדיים קשס: - עשחרות. סול לשון נוקין וקושי כמו עשמרות קרניס, ועשמרות זס, ו הילו היחה עיר החרת ומיחון שרוי בחוכה, היחה קשה, שהמלך קשה, על החת כמה וכמה, שהמלך קשה והמדינה קשה (שה): כך סוכיתן (ספריג): - סידון וגרי אשר יושב וגרי. מילו למ סיס מיתון קשס וסיס שרוי בתשבון, סיס קשס, שסמדינס קשס, אלא לקנמר ולמצוא עילה, שאין בו כח להכניםנו לארך, לפיכך הממין עד שהפיל מימון ועוג לפניהם והורישם אם ארלם, ואחר (+) אחרי הכוחו. אמר משה, אם אני מוכיתם קודם שיכופו לקלה הארץ, יאמרו מה לוה עלינו, מה היעיב לנו, אינו בא

(a) הואיל. סממיל, כמו הְנֶּס נְמְ הוֹפַלְמִי (נרמֹשִימ ימ, כו): באר אח החורה. נשנעיס לשון פירשה להם: המלכום:

(6) רב לכם שבת. כפשומו, ויש מדרש אגדה, (ספרי ה) הרבה גַרַּלָּה לכס ושכר, על ישיבמכס בהר הוה, עשימס משכן

מלך, סְּדְּבֵּק לְשַׁמַּנְר וישמחוו לך, קְרָבּ לְנַבֵּי דְסִינָסׁ וְמִירָסַן (שבועות מו:): וקסריוכוי, כדאימא בספרי (ו): עד הגהר הגדול. מפני שנוכר עס ארן ישראל קוראו גדול, משל אדיוע אומר, עבד מלך בערבה. זס מישור של יער: בהר. זס סר סמלך: ובשפלה. זו שפלם דרוס: ובנגב ובחוף הים. אשקלון ועזס (ד) פנו וסעו לכם. זו דרך ערד ומרמס: ובאו הד האמורי. כמשמעו: ואל כל שכניו. עמון ומולצוסר שעיר: מנורה וכלים, קצלמם מורה, מנימם לכם סנהדרין שרי אלפים ושרי מאומ:

כדמי לעלמו, ילמק כדמי לעלמו, יעקב כדמי לעלמו: למלחמס, אלו לא שלחו מרגליס, לא סיו לריכין לכלי זיין: - לאבחיכם. למס הזכיר שוב לאברסס לילחק וליעקב, אלא אברסס (8) ראה נחחי. בעיניכס אמס רואיס, איני אומר לכס מאומד ומשמועה: באו ורשו. אין מערער בדבר, ואינכס לריכיס

וְהְנְבֶם הַיְּיִם כְּכוּכְבֵּי הַשְּׁמִיִם אִימִיכוֹן יוִמְא בין בְּכוּכְבֵּי נְהְנָה אֶלְבְּהָנֶם הַבְּבָּנֵר אָטְבֶּם נֵי אֶלְבַרָנוֹ אַסִּנְּּי נְחָבִוּן וְהָא

מְּמִנֹא לִסִנֵּנ:

multitude. this day as the stars of heaven for multiplied you, and, behold, ye are the LORD your God hath

څڅ□: نَاحُدُكُ كُنْجُم خَكَيْمُكُ يُحَدِّدُ نَاحُدِنَا نُمُحِياً خُمُّم يُمَجِّيدٍ عدر مُرَرِدُت خَدُت مُرَاء فَمُثَارِه مُرَادِ فَرُنْدِيا خَلْنُدِيا مُرَادِ نَفُرُدًا יְחְנֶּח אֶלְהֵי אֲבְוֹתַבֶּם יִמֵּף יִי אֶלְהָא דַּאֲבְהָהְרֵּוֹן יוֹמֵיף

וּמֹמֹאַכֹּם וֹבׁוּבֹכֹם: מונבונונול ביו ודינכון:

ה הְבָוּ לְלֶבֶּם אֲנְשָׁים הַבְּנְקִים הַבּוּ לְכוּן וּוּבְּרִין הַפִּימִין

נאַמּנּגנגו בוּאָגו הַבִּיכוּו: لأجزئه نكمنه كمفخمتك نصخطننا بمكما كمخميديا

heads over you.' knowledge, and I will make them To lluf bas, gaibasterebau tribes, wise men, and Get you, from each one of your

cumbrance, and your burden, and

How can I myself alone bear your

more as ye are, and bless you, as He

make you a thousand times so many

The LORD, the God of your fathers,

hath promised you!—

your strife?

good for us to do. thing which thou hast spoken is And ye answered me, and said: 'The

אָשֶׁר־דִּבְּרְהָ לַעַשְׁוֹה: ⁺י ושׁמֹלוּ אִשׁׁ. וֹשַׁאִמֹרֶוּ מִּנֶּדְ עַנְּבְׁלֵּבְ וֹאָטִּיִּבְּטוּן זִטְׁ. וֹאָמָנִבְּטוּן שִׁפֹּן

וֹאָמִונִם בֹּבֹאמונִם:

فنتثم ليمجرخنه خشقته:

אלילים, שאס דן והורג ומכה וחונק ומעה אם דינו וגוול אין בכך כלוס, אני אס חייבחי ממון שלא כדין, נפשוח אני נחבע, בו וַיֶּמְפַּס מִבֶּל בְּסְבְּס (שם ס, יא), אומר מי יוכל לשפומ, אלא כך אמר שלמס, אין דייני אומס זו כדייני שאר האומות עובדי . אֿמ העונש מכס ונמנו על הדיינין. וכן אמר שלמה, פִּי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּע מָח עַמֶּךְ הַפְּבֵּד הַאָה (מלכים־אֹ ג, ע), אֿפשר מי שכמוצ - המן, והגיז את השליו, לא היה יכול לדונס, אלא כך אמר להם, ה' אלהיכם הרצה אתכם, הגדיל וֶהֶרִים אתכם על דייניכם, נעל אוכל לבדי וגוי. אפשר שלא סים משם יכול לדון את ישראל, אדם שסוליאם ממלרים, וקרע לסס את סים, וסוריד את (9) ואומר אליכם בעת ההוא לאמר. מסו לאמר, אמר לסס משס, לא מעלמי אני אומר לכס, אלא מפי סקצ"ס: לא

מוכם משולים כיום, קיימים לעולם כחמה וכלבנה וככוכבים: (10) והגכם היום ככוכבי השמים. וכי ככוכצי השמים היו באומו היום, והלא לא שיו אלא ששיה רצוא, מהווהנכם היום, שנאמר וְקַבַּע אָם לְבָּעֵיקָס נְפָּשׁ (משלי כב, כג):

לברכתנו, כבר הבעיח הקב"ה את אברהם שַׁשֶׁר אָם יובַל אִישׁ לְמְנִיֹם וגוי (בראשית יג, מו), אמר להם זו משלי הוא, אבל הוא (11) יוסף עליכם ככם אלף פעמים. מסו שוג ויגרך אמכס כאשר דבר לכס, אלא אמרו לו, משה, אמה נומן קלבה

בן עמרס לגאם, שמא אינו שְפוּי במוך בימו, אימר לגאם, אמרו מה ראה בן עמרס שלא לגאם, מה אמס סבורים, יושב ויועך לסביא, יש לי ראיות לסביא, מושיף אני עליכס דיינין: ומשאכס. מלמד שהיו אפיקורשין, הקדיס משה לנאת, אמרו מה ראה אלא מפי הקב"ה: שרחכם. מלמד שהיו ישראל מרחנין, היה אחד מהם רואה את בעל דינו נולח בדין, אומר יש לי עדים (בו) איבה אשא לבדי. אם אומר לקצל שכר לא אוכל, זו סיא שאמרמי (מ"א שאמרנו) לכס, לא מעלמי אני אומר לכם יברך אמכס כאשר דבר לכס:

בראשיכם. ראשים ומכובדים עליכם, שמסיו נוסגין בסס כבוד ויראס: ואשמם. מסר יו"ד, למד שאשמומיסס של ישראל . איני יודע מי סוא, ומאיזה שבט הוא, ואס הגון הוא, אבל אחס מכיכין בו, שאחס גדלחס אוחו, לכך נאמר וידועים לשבטיכס: רואס, וכשאין מביאין לו הוא מְשַוֹר ומביא משלו: וידועים לשבטיכם. שהם ניכרים לכס, שאם בא לפני מעומף בעלימו, ששיר, כשמביפין לו דינרין לרפות כופה וכשפין מביפין לו יושב ותוהה, נבון דומה לשולתני תגר, כשמביפין לו מעות לרפות כסופיס: - וגבונים. מביניס דבר ממוך דבר. זהו ששאל אַרְיוֹם אֹם ר' יוםי, מה בין חכמים לנצונים, חכס דומה לשולחני (13) הבו לכם. הומינו עלמכם לדבר: אנשים. וכי מעלה על דעמך ושים, מה מלמוד לומר הנשים, לדיקים: חבמים. עליכס עלות רעות ותושג עליכס מתשגות (ק"ה מלות ותשגונות): וריבכם. מלמד שהיו רוֹגְנִיס:

(14) וחענו אוחי ונוי. מלטמס את הדבר להנאמכה, היה לכה להשיב, רבינו משה, ממי נאה ללמוד ממך או ממלמידך, לא מלויים בראשי דייניסס, שסיס לסס לממום ולכוון אומס לדרך סישרס:

לְמִּבֹמִגבִים: ם בישה בי למיבי למיבי למיביים אַנִינָם בֹאָמָגם הַּבְּנִכִּם הַּנְנ י אַּנְשָׁים חַכְּמִים ווּדָעִים נָאָמוּן װּבְּרָ נַאַפְּּח אָת־רָאשָׁי שָׁבְּמֵיכֶם וּדָבָרִית יָת רֵישִׁי שָׁבָמַיכּוֹן

אַנונו נבנו עוני بِهُوَمُقُلَ مُثِلًا حُيلًا خُيمٍ بِحَيلًا י ההוא לאמר שְּמִע בּין־אַהיכָם הַהוּא לְמֵימַר שְּמַע בִּין אָת־שָׁבְּטֵיכֶם

שַּׁבְּרִינוֹ אֶבְרִ יִּהְתַּהְשִׁינִי: עוּא וְתַבְּבְר אֲמֶה יִקְשָּׁה מַכָּם אָנְהַ כַּנְ עַמְּהָפָּה לָאַלְעָנִים حر حَدْبح فِيْمُمُمْ فِي الْحِيدِ فِي فِيدِ فِي فِيدِ فِي فِيدِ فِي فِيدِ فِي فِيدِ الْمُؤْدِدِ فِي

> نمُلحٰ، ل كِشِحْمْ، حبا: אַלַפּֿג וֹנַבּוֹנִ מָאִנֹטַא וֹנַבּוֹנִ זטעון בישון אַכּיכון בּבּני נן הבימין ומדען ומניתי

> ינולנא יכון אַטוניו יכון אַבוכון וטבוון לוּשָׁסָא בּון יפּפֿידית יָת דַּיִּינִיכון בָּעָּדָּיִא

בולה. מוכון שלבבון לוטו אָב, בּינָא בַייָ הוּא ופּהָנָטָא לא שֹבוֹבעו מו בוב מבבבא מבן וֹמוֹבֹא בֹבַבֹּא שַׁהַּמָתוּוּ לאַ-עַּלָּיִרוּ פַּוֹיִם בַּמִּמְפַּמ כַּפַּמָוֹ לָא טַמְטַמִיָּבַמוּן אַפּּי בָּדִינָּא

> tribe by tribe. and captains of tens, and officers, of hundreds, and captains of fifties, captains of thousands, and captains and made them heads over you, wise men, and full of knowledge, So I took the heads of your tribes,

brother, and the stranger that is righteously between a man and his between your brethren, and judge time, saying: 'Hear the causes And I charged your judges at that

bring unto me, and I will hear it.' that is too hard for you ye shall judgment is God's; and the cause afraid of the face of any man; for the and the great alike; ye shall not be judgment; ye shall hear the small Ye shall not respect persons in

לו דורון וסוא נושא לנו פניס (ספרי יד): לעשות. אס סיימי ממעלל, אמס אומריס עשה מהרה: ממך שנלמערה עליה, אלא ידעהי מהשבוהיכה, שהייהה אומריה עכשיו יהמנו עלינו דיינין הרבה, אם אין מכירנו אנו מביאין

שרי אלפים. אחדממונה על אלף: שרי מאוח. אחדממונה על מאה: ושושרים. מניחי עליכם לשבעיכם אלו הכופחין שליכם. שמנהגו בהם כצוד, ראשים צמקח, ראשים צממכר, ראשים במשא ומחן, נכנס (מציחו לצ"ה) אחרון ויולא ראשון: משבע מדום שאמר יחרו למשה, ולא מלא אלא שלשה, אנשים לדיקים, חכמים, וידועים (ספרי עו עיין בחוקוני): ראשים בני אדס שנקראו אמים וְבֵעִיס, מלק ונמלס, וכל לשון מבס: אנשים חבמים וידועים. אבל נבוניס לא מלאמי, זו אחת (15) ואקח אח ראשי שבטיכם. מְשַׁרְּמִיס בֹּדְבֹרִיס, מֹשׁרִיכס, על מי בֹחֹחס להחמנוח, על בני הֹברהס ינחק ויעקב, על

(סערענד), כמו זַכוֹר (שמוח כ, ז) וַשְׁמוֹר (להלן ה, יב): ובין גרו. זה בעל דינו, שאוגר עליו דבריה, (ספרי) דבר אחר ובין כלשעבר, לשעבר הייתס ברשות עלמכה, עכשיו הרי התם משועבדים ללפור (פפרי שם): שמוע. לשון הווה, הודג"מ בלע"ז דין זה לפני פעמים הרבה, אלה היו נושלים ונוסנים בו (ספרי מו): 🗆 בעה ההוא. משֶׁמִנִּימִים אמרמי להם, אין עכשיו (16) ואצוה את שפטיכם. אמרמי להם הוו ממונים גדין, אם בא דין לפניך פעם אחת שמים ושלש, אל מאמר כבר בא וסמכין ברלועה על פי הדיינין:

אַנכי הרואה, אַל מַבֵּע אֶל עַרְאָהוּ (שׁם ז): כופס, ופֿיממי פודיעו, כשבפֿ למשוח פֿס דוד, וַיַּרְפֿ פֻׁס פֻּלִיפְבּ וַיּפֿמֶר פַּךְ נָגֶד ס' מָשִׁימוּ (שם מו, ו), פֿמר לו סקב"ה, ולה פֿמרת בנום ללפחד (ספרי יו), וכן שמואל אמר לשאיל אָלכִי הַרֹאָם (שמואל-אַ ט, יט), אמר לו הקצ"ה, חייך שאני מודיעך שאין אחד כדין, אמס מוקיקני לסחיר לו, נמלא שֶׁהְשֵּימָ עלי המשפט (סנהדרין ה.): הקרבון אלי. על דבר זה נסחלק ממנו משפט לא מגורו, לא מכנים דבריך מפני איש, לשון אֹנֶר בַּקַיִן (משלי י, ס): כי המשפט לאלהים הוא. מס שאמס נועל מוס שלא דינר, אוכנו עכשיו, וכשילא למוץ אומר אני לו, מן לו שאמה מייב לו: - לא הגורו מפני איש. לא מיראו (ספרי יו). דבר אמר ותְצֻנֶה לפרנסו, אוכה אם העני ונמלא מספרנס בנקיום. דבר אחר, שלא מאמר, היאך אני פוגם בכבודו של עשיר זה בשביל לפניך, לא מסלקנו לאחרון (סנהדרין ה.). דבר אחר כקטן כגדול משמעון כחרגומו, שלא מאמר, זה עני הוא, וחבירו עשיר הכיר פנים בדין (ספרי יו): - בקטן בגדול השמעון. שיהא הביב עליך דין של פרומה כדין של מאה מנה, שאם קדם ובא קרובי אושיבנו דיין בעיר, והוא אינו בקי בדינין, נמלא מחייב אם הזכאי ומזכה אם החייב, מעלה אני על מי שֶׁמִּנְהוּ כאילו (TI) לא חבירו פנים במשפט. זה הממונה להושיב הדיינין, שלה יהמר היש פלוני נהה הו גבור הושיבנו דיין, היש פלוני גרו, אף על עסקי דירה, בין חלוקח אחים, אפילו בין חנור לכיריים (סנהדרין ז:):

בַּלְרַיַבְּבָרִים אָמֶר הַנְּמָּשְׁוּי: וֹאַבּוֹנִע אַטַבֶּם בַּהַע עַנַיגא אָט וּפַפּגריה יָהְכוֹן בְּעִבְּנָא תַהוּא

וּנֹּבא מֹּג בֿבֹה בּנִה: כּאָמֶר צְּנָה יְהְוָה אֶלְהִינִי אָלְנִינִי אַמָּר רְאִימָם בָּרָר הַרָּ הַאָּמִרָּי ⁶¹ המּדְבֶּר הַנְּדוֹל ְוְהַנּוֹלְא הַהֹוֹא ננפַע מֵחֹרֶב נַנְּקָדְ אָת כָּל־

ځاړن: הְאָמִרְי אֲשֶׁר־יְחְוְּה אֶלְהַיִּנִי נְתֵן שּירָא דָּאֵמוֹרָאָה דַּייִ אֶלְהַנָּא

אַַבַשִׁיבֹא וֹאַבַשַּׁבַים בּוֹים: نَا هُذِ اللَّهُ اللَّهُ الْمُحَالَّةُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ אַנוַ הַאָּבֶוּ עַבְּיַר הַשִּׁ כַּאֲשֶׁר אַרְעָּאַ סַּק אַהְסֵין בְּמָא דְּעַבֵּיִל בַּאַ אַנִינִיל אַרְעָּאַ בַּאָּע לַמַּן גַּעַוְּיָנַע אֶבְמַיָּנַע בַבַּלָּגָע שַׁנִג בַּנִמַב גֹּל אֶבְטַע שַׁבַמָּע נִים

عزم بْهِجْ بَيْدَ هُوْفِينَ خُوفُيْنِ بِيْمُولَا * ושל בלין אַל, כֿלכָם ושאָמָרָנּ

الله الله בְּע נֹאַעַ עַמֹּלְנִם אָמֶּב וֹבֹאָ בְּבֶׁר אָנַרַיַבְּנֶבְ אָׁמָּר נַעַּכְּיַר לנו אָנוַ בֹאַבֹּל וֹנְמָּבוּ אָנִנִי

رَمُّادُم: לב מְבֶּנְים מְמֶּנִר אֲנְשִׁים אֵישׁ אָהָד מִנְּכִּוֹן מְּבֵּרוֹ גַּוּבְרִין גּוּבְרָין נוּיטָב בְּעִינִי הַדְּבָר נְאָקָה מְכָם וּשְׁפַר בְּעִינִי פּּתְנָי פּתְנָי וּדְבָרוֹת

ני כַּלְ פַּטַׁנְמִנָּא בַּטַּהְבָּבוּנוֹ:

点(分口: אֶּבְעוֹא וֹעוֹא וֹאִנוּגוֹא הֹע בַבַּם באמובאט פֿמא בפּפּגע ההוא דְּהַוֹיִתון אורַח טוּרָא כֿל מֹוֹבֹלֹא וֹבֹא וּוֹנוֹלְא וּנֹמּלַנֹא מֹשוִנֵב וֹעַלַּילָנֹא נֹע

יָבור לַנָּא: נאָמָר אָבְבָבֶה בָּאמָם עַּדַרַהַ נאָמָרִית לְכוּן אַמִיתוּן עַּדַ

שבובל ולא ששבר:

יָר אורְקא דְּנְסָל בַּה וְיָת 418 14 نظت، خلالالم CKECKY

בובענא ויאַלְלוּוּ

shall come.' go up, and the cities unto which we word of the way by which we must the land for us, and bring us back men before us, that they may search one of you, and said: 'Let us send And ye came near unto me every

for every tribe; I took twelve men of you, one man And the thing pleased me well; and

(18) אח כל הדברים אשר חעשון. אלו י'דנריס שנין דיני ממונות לדיני נפשות:

(19) המדבר הגדול והנורא. שסיו זו נחשים כקורום, ועקרנים כקשמום:

דבר. בליוס לעון סס מדבריס (פפרי כ): את הדרך וגוי. לין דרך עלין בס עקמימוס: ואת הערים אשר ובוא לפניסס, אבל כאן, ומקרבון אלי כולכס, בערבוביא, ילדיס דומפין את הוקניס ווקניס דומפין את הראשים: 👚 וישיבו אחבו וגו' (לקמן ס, כ), אומס קריבס סימס סוגנמ, ילדיס מכבדיס את סוקניס ושלמוס לפניסס, ווקניס מכבדיס את סראשים ללכת (22) וחקרבון אלי כלכם. פערצופיא, ולסלן סוא אומר וַמִּקְרְבּוּן פַּלִי בָּל בָאשׁי שִׁבְּשֵייָם וְזִקְנִיכֶּס, וַמֹּאַמְרִוּ בֵּן בֶּרָּ

שנים עשר אנשים איש אחד לשבט. מגיד שלל סיס שנע לוי עמסס (שס כל): לדבריכס, שמא מחזרו בכס כשמראו שאיני מעכב, ואמס לא חזרמס בכס: - ואקח נוכם. מן הברוריס שבכס, מן הַמֶּשֶׂלְמִיס כלום, אמר הלוקח בלבו, בעוח הוא זה שלא אמלא בו מוס, מיד אמר לו עול מעותיך ואיני מנסהו מעחה, אף אני הודימי לחבירו מכור לי חמורך זס, אמר לו סן, נוחנו אחס לי לנסיון, אמר לו סן, בסריס וגבעוח, אמר לו סן, כיון שראס שאין מעכבו (23) ויישב בעיני הדבר. בעיני ולא בעיני המקוס, ואם בעיני מעה היה עוב למה אמרה במוכחות, מעל לאדם שאומר אליהן. ממלס לכנום:

ς

all the things which ye should do. And I commanded you at that time

Kadesh-barnea. commanded us; and we came to Amorites, as the LORD our God by the way to the hill-country of the dreadful wilderness which ye saw, went through all that great and And we journeyed from Horeb, and

giveth unto us. Amorites, which the LORD our God unto the hill-country of the And I said unto you: 'Ye are come

fear not, neither be dismayed.' thy fathers, hath spoken unto thee; Possession, as the Lord, the God of the land before thee; go up, take Behold, the Lord thy God hath set

ליב ניפְּנוֹ נַיַּעֲלֵוּ הַהְרֶבְה נַיְּבְאוּ עַ*ד*ְ - וְאָהָפְּנִיאוּ וְסְלִיקוּ לְטוּרֶא נַאֲתוּ

﴿ كِيْ اللَّهُ مِن اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّاللّالِ اللَّا اللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ בְבְר וַנְאַמְרוּ מוֹבָר הַאָּבֶין _{\$2} [יִּנְבֹּרִנִּ אֵבְׂנְנִנִּ נַּלְּמְבִּנִּ אָטְׂנִנִּ ניקקי בירם מפרי האָרֶץ

פִּי יְהֹוָה אֱלֹהִיכֶם: י וֹלָאָ אַבֹּינִים לַהְּלְנֵע וֹשַּׁמֶבְוּ אָעַב וֹלָא אַבִּינעוּן לְמִּפַּע וֹסְבִּיבִּעוּוּ

בְאָמְנִי לְנַיְמִּמִיבִינִי: מֹאָבֹּגֹ מֹאַבְנִים לִעָּנִי אָנִינִי בִּיֹנִי בְּשִׁנְאָת יְהוֹה אֹהָנוּ הוֹצִיאָנוּ נהאמרו 亡物道ろこでは

: 🗖 🖾 בּמֹּלִנִם וֹנִם_בֹּנִוּ מֹלִצִים בֹאָנוּ לבׁם מפָנּנּ מַבַּנִם צַּבְלַע נבֹבנבַע 82 אָת־לְבְבָּנוּ לֵאמֶר מַם נּדְוֹל

שׁנֶּוֹבְאָנוֹ מִבֶּם: לאַנוֹע אַבְבְּים בֹאֲבַעַמַּבֹּגוּו וֹבְאֵב זֹאַמַבִּגע בַבְּנוֹ בֹא טִטַּבְּבוּנוֹ

עְּשֶׁׂהְ אָהְבֶּם בְּמִצְּרֵיִם לְעֵינִיכָם: לְעֵּינִיכוּן: ענא ילְעָם לְכָּם בְּבֶּלְ אַּמָּר מִיִּמְרִיה וֹנִים לְכִּוּן בִּבְּלְ و بمزيم پيځ ترچه بمنځ و ځودځه

> : שַׁבַּוּ תַּרְ נַחְלָא דְּאָהְבָּלָא וְאַלִּילִי

אֶּלְעַלָּא וֹעִוּד לַנָּא: פּטִילמֹא נֹאַמָרוּ מִבְא אַרְעָּא דִּינִ וֹאָטִועוּ לַנֹא וֹאָטִוּדוּ וֹטַנֹא וּנְסִיבוּ בְיַרְדְוֹן מֵאָבָא דְּצִּרְעָּא

מַן מִומְרָא בּוֹן אֶלְנִדְכוּן:

בְמֻׁגֹּגוּנוֹנֹא: לְמִמְׁסַר יְּחַנָּא בִּירָא בְּאָמוְרָאָר אַפֿעֿלא מאָבמא ואטבתמטון בְּמָמֶבְנִיכוּן

ילְבוּלְן מַּבְ בֵּינִי מְּטִּיָּא נְאַבְ בְּנִי נספוש מולא פלנון בלבלן יָה לְבָּנְא לְמֵימָר עַם רַב אָבְּחִוּ צְּבְּחֲנִי עֹלִים אַחֲׁינִי הַעָּסִי לְאָן אַנְחָנָא סְלָקִין אַחַנָּא הְּבָרוּ

יִּבְּרָא הַוֹנִגִּא הַמָּוֹ:

נו אָלְנִיכוּן בַּמְרַבָּר בֶּרָמִיכוּן וֹלֵא עֹבְעַבוּן מִנְּעַוּן:

> valley of Eshcol, and spied it out. the mountains, and came unto the and they turned and went up into

77

'su oanu which the Lord our God giveth word, and said: 'Good is the land down unto us, and brought us back land in their hands, and brought it And they took of the fruit of the

Lord your God; against the commandment of the Yet ye would not go up, but rebelled

hand of the Amorites, to destroy us. land of Egypt, to deliver us into the He hath brought us forth out of the said: Because the LORD hated us, and ye murmured in your tents, and

the Anakim there.' moreover we have seen the sons of great and fortified up to heaven; and and taller than we; the cities are melt, saying: The people is greater brethren have made our heart to Whither are we going up? our

neither be afraid of them. Then I said unto you: 'Dread not,

in Egypt before your eyes; according to all that He did for you before you, He shall fight for you, Дье Lоrd your God who goeth

(24) עד גדר אשבול. מגיד שנקרא על שם סופו: וירגלו אותה. מלמד שהלכו בה ארבעה אומנין שָמִינְעָבֶּנ (שם כב):

וכלב (שם כג): (פב) ויורדו אלינו. מגיד שלרך ישרלל גבוסס מכל סלכלום: "יאנורו טובה הארץ. מי סס שלמכו עובסס, יסושע

(26) וחמרו. לשון המרקה, המרקמס כנגד מהמרו:

וסוליאנו ממלכים למם לנו אם אכן כנען: נומן של שקים, ולמי שסום שונה נומן לו של בעל, הרך מורים של שקים סים, שנילום עולה ומשקה הומה, והרך כנען של בעל, הונאמו לשנאס הימס, משל למלך בשר ודס שסיו לו שני בניס, ויש לו שמי שדומ אמת של שַקָּיָא ואמת של צַעַל, למי שהוא אוסב למס שונליס לומו, משל סדיוע לומר, מס דְּבְּלְבֶּּךְ עַל רַמַמֶּךְ מַס דְּבְלְבֵּיִּ שַ עֲלֶךְ: בשנאח ה׳ אחנו הוציאנו מארץ מצרים. (TS) וחדגנו. לשון סרע, וכן קּבְּרֵי נְרָבֶּן (משלי יח, מ), מודס סמולים דבסי בשנאח הי אחנו. וסום סים מוסב ממכס, מבל

(82) ערים גדולות ובצורות בשמים. דנרו הכמונים לשון הַבָּמֹי:

(92) לא חערצון. לשון שבירה כמרגומו, ודומה לו בַּעַרוּן נְמָלִים לִשָּׁלוּ (מֹיוּב ל, ו), לשבור נמלים:

(05) ילחם לכם. נעניללס:

בַּיהוָה אֶל'הַיכֶם: ינ ובְדָּבֶר הַזָּה אֵינְכֶם עַאַּמִינָם · הַמְּלִים הַזֶּה: אֵמֶּר הַלְכְּמָּם מַּר־בֹּאָבֶם עַּר־ דַּהַלֵּיִכְּחוּ עַּר מֵיחִיכוּוּ עַּר ישאַ־אָּישׁ אָת־בְּנִוּ בְּכְלְ־תַבְּנֶרְ מִּבְּרָאְ יָתְ בְּרֵיה בְּכָלְ אִוְרָחָא ٠٠ بې<u>نې</u> بېزى چۆپەد <u>بې</u> بحقلفر كَمَّد نَعْنَ كَمَّد بحقلفته يَتَابَنُه يُوبِحُنَّك

שַּׁלְכוּ בְּשׁ וּבּמְּנוֹ וּנִמֶּם: קּוֹלִנִי קוֹאִטֹּכֹם בַּבַּנִנוּ אָהָה تبزك خفده فيثك خند

וּיִלַּגְּלָב וּיִּמְּבָׁה כַאַּמָב: ÷ נישְׁמָע יְהְוָה אָת־קַוֹל דִּבְרֵיכֶם

בּמוּלָּע אָמֶּג וֹמִּבָּגֹעִי לִטִּע הַּנְיר הַבֶּע הַאָּה אָת הְאָבֵיץ אָם_וֹבְאָב אִוּתְ בַּאָּלָהָוֹם בַאָּבֶב אָם

אַשֶּׁר מִלֵּא אַחַרֵי יָהוָה: אַמֶּר בַּיְבוּב בְּיִב יַלְבֹּוֹנִי זְמֹן בַּבְרַנִי בַּיִּ וַלְבַתְּיַי, יוֹלְנַ זַוּלְהַיִּ כְּלֵב בָּן־יָפְּנָה הַוּא אֱלְהֵין כְּלֵב בַּר יְפַּנָּה הוּא

עַם בּי הַהְאַנַף יְהְנְה בַּגְלַלְכֶם צַּף עֵּלִי הַנְה רְנִי מִן בֵּרְם יִנְ

אָלְבַוֹּ כַּמָא צַמְסִוּבַר

ئلت، خزرا בְּמֵימְרָא شتاب خاشربا ニロロンババン

יִבְעַמִינְא בַּעַּנְלָא בַּיִּטְנְא: كنائاحدا Łĸińda tziżia żadiudcil מאָבו לַאַאָבוּיהָכוּן בַּעַמוּדָא לאַטַלוֹא לכון אַנור בּית בֹּמֹבַכּר בַּבְּמִיכוּן בָּאוֹרְחָא پېڅلترېل:

خيريد: וְמִּמֹנִת בוֹבִם

אֹבֹהֹא מֹלִטֹא בַּבּוּמִנִע לַמִּעַּוֹ עֹאַבֶּוֹ בַּבֹא בַּהָאָא עַבוּוֹ נִעַ ĹĹΪι ינבר בגובריא

﴿ لِمُحَلُّ لِنَاكِ إِلَّا اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّالِمُ الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّالِ اللَّ

בּאַמִּלִים פֿעור בּעַלְעָא בּייָ: וטוונע ולוה אמין נת אַרְעָא

تنمبح خنفا: בְּדִילְכוֹן לְמֵימֵר אַף אַהָּ לְא

> until ye came unto this place. his son, in all the way that ye went, God bore thee, as a man doth bear hast seen how that the Lord thy and in the wilderness, where thou

the LORD your God, Yet in this thing ye do not believe

in the cloud by day.' you by what way ye should go, and tents in: in fire by night, to show seek you out a place to pitch your

Who went before you in the way, to

swore, saying: your words, and was wroth, and And the LORD heard the voice of

unto your fathers, the good land, which I swore to give men, even this evil generation, see Surely there shall not one of these

wholly followed the LORD. and to his children; because he hath land that he hath trodden upon, shall see it; and to him will I give the save Caleb the son of Jephunneh, he

98

Еξ

shalt not go in thither; for your sakes, saying: Thou also Also the LORD was angry with me

יד, יש), משל למסלך בדרך ובנו לפניו, באו לסמים לשבוחו וכוי: אםר ישא איש אח בנו. כמו שפירשמי אלל וַיִּפַע מַלְטַּן קְטֵּלִיִּים סַּלַלֶּךְ לְפָּנִי מַהַנֵּם יִשְׁבָבוֹו. (13) ובמדבר אשר ראיח. מופג על מקרא שלמעלה הימנו, ככל אשר עשה אמכס במזכרים, ועשה אף במדבר אשר ראיח

(28) ובדבר הזה. שסוא מבעימכס לסביאכס אל הארן, אינכס מאמינים בו:

(95) אשר דרך בה. מכרון, שנמתר וַיְּבֹח עַר מָבְרוֹן (במדבר יג, כב):

בְּנִוֹלְמֶּטְלְ (מִלְכִּיִם_בַ מִימוֹ): (33) לראוחכם. כמו לסרמומכס, וכן לַנְמֹמַט סַדֶּבֶן: (שס יג, כא), וכן לִשְׁמַעַ בְּקוֹל מּוֹדֶס (מסליס כו, ז), וכן לָנֶבֶם לְגִּיד

(עני) ההאנף. נממלמלוגו:

הוא יָבא שְׁמָּה אַתַּוֹ הַוְּלַ כִּי־הָוּא הוּא יִיעוֹל לְתַמָּן יְתִיה תַפּּרִף יְהוֹשֶׁעַ בּן־נוּן הַעַּמֵר לְפַּנֶּיף יִהוֹשָעַ בַּר נוּן דְּקָאֵים מָדָטָר

אָבּוּ הוּא יַהְסְנְנַה לְיִשְּׁרָאֵל:

shall cause Israel to inherit it. thither; encourage thou him, for he standeth before thee, he shall go in Joshua the son of Nun, who

אשׁלּלִּר וֹבֵים וּנְבַּאוּבִי: סוב וְרָע הַשָּׁה יְבְיִא שְׁמְּה וְלְהָהָ שִׁ בְּיִרִישׁ אַנּוּן יִיעַלְּהָ לְתַּמָּוּ ردره، إبكرته لاَهُد كُلا بِهِ بِهِ بِهِ اللهِ مِنْ اللهِ مِنْ اللهِ مِنْ اللهِ عِنْ اللهِ عِنْ الله لْمَفْدُم كَمُد كَمَدُنُم ذِكَا نَكِيْكِ الْمَفْذِدِيا لَـهُمْدُعِيا ذِكَتُم نَكِيا

يختانا هِمَنون بهورا يابامرون:

give it, and they shall possess it. go in thither, and unto them will I knowledge of good or evil, they shall children, that this day have no said should be a prey, and your Moreover your little ones, that ye

ثثك ته فراد: יי וֹאַטֹּם פֹּנִוּ לַכִּטֹם וּסְמֹּוּ עַמִּגְוּ נִאָּטוּן אִטַפֿוּוִ לַכִּוּן וֹחֵוּלִנִּ

לַמַּגַבְּבָּבְא אַנְבַוו נַמָּא בַּסִוּב:

the way to the Red Sea.' your journey into the wilderness by But as for you, turn you, and take

וּשֹׁנוֹיתוּ כַהָּלִיִם בַּעַבַּיבּי וֹשֹׁשׁלּבְנּ אָנְהָ אָנִרַ כִּבְיָּ מִלְעַתֹּשְׁנִּ בְּכָלְ אֲמֶּרְ־צְּוְנִוּ יְהְוְהַ אֵלְהַנִיּא מָרָב בְּכִלְ דְּפְּקְּרָנָּא יִי אֶלְהָנִא ליהוֹה אַנַחְנוּ נַעֲלֵה וְנִלְחַמְנוּ בֵּדֶם יִיְ אַנַחְנָא נַפַּס וּנְיִנִים נשׁמֹנוּ נשׁאָמִנוּ אֶּכָּ. שַׁמֵּאנוּ נֹאִטּיבִשוּ נֹאָמּנִשוּ לִי שַבְּנֹא

וְאָבוּנוּנוֹ לְמִסַׁל לְמִנּבֹא: ..!שון גַּבֶּר וָת מָאָנָי קַרְבֵּיה

the hill-country. deemed it a light thing to go up into every man his weapons of war, and no bəbrig əy bnA '.su bəbnsmmoo all that the LORD our God we will go up and fight, according to We have sinned against the LORD, Then ye answered and said unto me:

ιt

88

ַ לְאִ עֹהְּלְוּ נְלְאִרִעֹלְּעִׁנְיִהָ בֹּּנְ אֵנֵנִינִ לְאִ עִיּםׁמִנּוֹ נִלְאִ עִיּנִעוּנוֹ מַבְּיֹבִּ וַיּאַמֶּר יְהְנְּה אֵלֵי אֱמֶּר לְהָם וַאֲמַר יִיָּ לִי אֵימַר לְהִוֹּן

ye be smitten before your enemies.' fight; for I am not among you; lest unto them: Go not up, neither And the LORD said unto me: 'Say

%¦<u>_</u>;_ خَطَلَقَدُم لَمِي فَقَانُهِ، مِفْتَدُ يُجَدِ جَهِد بُفِدَنُهُ فَيَدَرِيا لَمْهِ

ישלבון שב הגל, בלביכון:

and went up into the hill-country. LORD, and were presumptuous, against the commandment of the pearkened not; but ye rebelled So I spoke unto you, and ye

تَطَمُّكُم يُلَالُك: וַעַמְרוּ אָת־פֵּי נֹאַבַבֹּר אַבְיבֹם וֹלָאַ מִּמֹמֹמֹם וּמִבְּילִינו מֹמֹכִוֹ וֹלָאַ פֿבּילְטוּוֹ

نَعَلَمَمُعِيا بَصْرَخُعِيا خُمِيتُهِ: ַ יְחְנֶח וַמְּזֶרוּ וְסְבֵיבְתוּוּ עַל מֵימֶרָא דַּייָ

Hormah. beat you down in Seir, even unto you, and chased you, as bees do, and that hill-country, came out against And the Amorites, that dwell in

נַיַּצְא הָאָמֹרְי הַיֹּשֶׁב בְּהֶר הַהוּא וּנְפַק אָמוֹרְאָה דְּיָהִיב בְּטוּרָא

पृष्ट्रिप: ※UÇロ iutx בשבתושכון ונדפו

לכם. לאמוריכס, ומלכו במדבר ללד ים פוף, שהמדבר שהיו הולכים בו לדרומה של הר שעיר, היה מפסיק בין ים פוף להר (04) פנו לכם. אמרמי לסעביר אמכס דרך רוחד ארן אדוס ללד לפון ליכנם לארן, קלקלמס וגרממס לכס עכוב: פנו

שעיר, עמס סמשכו ללד סיס ומקבבו את סר שעיר כל דרומו מן סמערב למזרת:

(24) לא חעלו. לא עליים מסא לכס אלא ירידס: (I+) וחדינו. לשון סנמי ועליני של סמקיס (במדבר יד, מ), זס סלשון שלמרחס לשון סן, כלומר נזדמנחס:

ממיס: (44) כאשר חעשינה הדבורים. מס סדנורס סואת, כשסיא מכס את סאדס מיד ממס, אף סס כשסיו עגעיס נכס מיד

ڲڒڔڟ۪؞ אָמְׁמֹּ יְהִוֹּיִבְ בְּלֵּלְכְּם וֹלְאִ מִאָּיִוּן פֹבּוּלְ זִוֹ גֹּלְוִטְבִוּן וֹלְאִ אַּבִּיִּנִ تَفَيُّمُ حِن تَعْدُونَ ذِخْتُرُ نُكِبُكُ لَاخِهِ لَعَدُعِنا بَدُدُنِهِا كَلُم نُرْ لَاجُهِ

כּוֹמִים אַמֶּר וֹמַבְשָּׁם: ^{9†} เนิดต์เ כַלְּבָה יְמֵּים בַפָּים וִימִיבְּמוּן בִּרְעַם יוֹמִין סִּנִּאָּוֹן

[[(a) אָלִוּ וֹלֹּסְׁד אָּעַ_עַרַ_מָּמִּוּר וֹלָוִם יו ים־סוף בַּאֲשֶׁר דְבֶּר يثوا يبود המדברה

וּיָאמֶר יְהוָה אֵלֵי לֵאמִר:

حُرُدُت لِمُؤلِّب: יַ בַבַּלַכֶּם סְבַ אָּטַ עַבְּיָר עַזָּיָר פְּנִי סִּנִּי לְכִּוּן דְּאַמַיפְּחוּן יָח שִּירָא

וֹנֹאִמֹנִם מֹאָנֵ: עַּהְאַרִים בֹּמָּמִיר וֹוּוֹבְאַנּ מִכָּם ַ מְבְרִים בַּגְבוּל' צֵחֵיכֶם בְּנִי־עֵשֶׁו עִּבְרִין בִּחָחִים צֵחִיכוֹן בְּנִי וֹאָעַ בַּוֹלִםְ זֵּנִ כְאִמְרֶ אַּטֵּם

لْأَدْم خُرِينُكِمْكِ خُمْشٍد ثَلَافَة كُلات خَلَامَة لَدُمْ كُذِر خُدْر لَدُنْ لِللَّهُ خُمْشِهِ هَمِ نَانَاؤُلُهُ إِنَّا خِدَ كُهِ هُمَّا لَمُ نَانَاؤُلًا قَالِنَا هُلَّهُ فَمُ هُمَّالًا

בַּר שָּׁמֶּיר:

בְּיוֹמַיָּא דִיהֵיבְתּוֹן:

ין עמי ואַקּיפָּנָא יָח טוּרָא אוֹרַח יַמָּא דְּסוּף כְּמָא דְּמַבֵּיר נאט פונלא ונסללא למגברא

בשעיר יומין סגיאין:

נֹאַמֹּב וֹנֹ לִג לִמִּנִמָּב:

בבון אַנְפָּנוְ לַכִּוָן לַגִּפּוּנָא:

מוכון ושפשמבון בשבא: מּמִּנ בּוֹטַבׁנוֹ בַּמָּמִנִר וֹנִבְטַבְנוֹ ונה עמא פקוד למימר אחון

יְהַבִּית יְת טוּרֶא דִשִּׁעִּיר:

not to your voice, nor gave ear unto the Lord; but the Lord hearkened And ye returned and wept before

according unto the days that ye So ye abode in Kadesh many days,

abode there.

mount Seir many days. sboke unto me; and we compassed Way to the Red Sea, as the LORD journey into the wilderness by the Then we turned, and took our

:gaiyse And the Lord spoke unto me,

7

Π

Sħ

long enough; turn you northward. Ye have compassed this mountain

therefore; ye good heed unto yourselves and they will be afraid of you; take children of Esau, that dwell in Seir; border of your brethren the saying: Ye are to pass through the And command thou the people,

possession. mount Seir unto Esau for a tread on; because I have given so much as for the sole of the foot to not give you of their land, no, not contend not with them; for I will

(14) וחשבו בקדש ימים דבים. י"מ שנה, שנאתר כימיס אשר ישבתם, צשאר המפעות, והם היו ל"ח שנה, י"מ מהם עשו (אי) ולא שמע ה׳ בקולכם. כניכול עשיתם מדת רתמיו כלילו לכזרי:

ללד סמדבר, שסוא בין יס פוף לדרומו של סר שעיר, וסלבו אלל דרומו מן סמערב למורח. דרך ים סוף. דרך יליאמן (ו) וגפן וגסע המדברה. אילו לא ממאי, היו עוברים דרך הר שעיר ליכנס לארן מן דרומו ללפונו, ובשביל שקלקלו, הפכו בקדם, וי"ע שנה הולכים ומעורפים וחורו לקדש, כמו שנחמר וַיְנְעָם בַּמִּדְבָּר (שם לב, יג). כך מלחמי בקדר עולם:

ַניְּבְטְ מִמָּוְרַע מֻמֵּבְ לְטָבֶן מוִסָב (שופּמיס יחֹ, יח): (3) פגו לכם צפגה. סוצו לכס לרוח מורחים, מן הדרום ללפון פניכם ללפון, נמלאו הולכין את רוח מורחים, ווהו שנאמר ממלריס שקום במקלוע דרומים מערבים, משס קיו קולריס ללד המורם: - ונסב אח הר שעיר. כל דרומו עד הרך מוהב:

(+) ונשמרחם מאד. ומסו סשמירס, אל ממגרו בס:

כג), אמד מסס לעשו, ושנים לבני לומ, בשכר שהלך אמו למלרים ושמק על מה שהיה אומר על אשמו אמומו היא, עשאו כבנו: יד, ד): ירשה לעשו. מאברסס, עשרס עממיס נחמילו, שבעס לכס, וקיני וקניזי וקדמוני סן עמון ומואבושעיר (ב"ר מד, ומדרש אגדה (מנחומא ישן דברים הוספה ו), עד שיבא יום דריסם כף רגל על הר הזימים, שנאמר וְעָמָדוּ רַגָּלָיו וגוי (וכריה (פ) עד מדרך כף רגל. אפילו מדרך כף רגל, כלומר אפילו דרישת הרגל איני עַרְשֶׁה לכס לעצור צארנס שלא צרשות.

- בַבְּבֶב יִשְׁנִימָם: נֹאַכֹּלְעַּׁם נִוֹם מַנִם שַׁכַּבוּ מִאָּשָּׁם אַבֿב שַׁמְּבַּבוֹנ מֹאִשָּׁם בַּבַּבוֹם הַבוּבֹא שַּוֹבִּנוּן מִנְּעוָן בַּבַּסַבּא
- עמָּך לֹא חָסָרְתָּ דְּבֶּר: אַרְבְעָים שְׁנָה יְהֹוָה אֶלהֶיף אָת־הַמְּרְבֶּר הַגָּּרֻל הַזָּה זָהו ע לכל מקשה יגף יבע כליף
- מִבַּר מואָב: ננפון ונגבר בבר لِاللَّه (٥) **ごぶいご** 8 [[] וֹנֹהַבֶּע מִאַּשׁ אַבּוֹנִנִּ בַּנִגַהַהָּמָּנִ
- : ٢٢ בּׁ, לְבַּנָיִ לְנָמִ נָּעַשׁׁי אָּעַ מָּרַ چَد לאַ אָשְׁוֹ לְנִּ מִאְנִׁהַגְ וֹנְהְּשְׁר הּמִּטְוּן כַּנִב אָנֵג לִאַ אָשׁנוּן לְנִּ מוֹאָד וֹאַגְשֹׁלֹנֵר בּוֹם מֹלְטַמֹנֹע מוָאַלֹאָ וֹלָא טִטַנֹּב, לְמִמֹּבֹּג ניאמר יהוה אלי אל־קצר אָת־
- לבוב ובם להלטום: יי הַאָּמָנִם לְפַּׁנִּנִם זְמֶּבוּ בְּנִע מָם אֵנִמְּטִנִּוּ מִלְּפַּנִּמוּ וְטִיבוּ בַּהּ
- لْكَوْمُجْرَهُ نَكُلُمُ لِمُنْ كُنُهُ لِمُنْ لَكُمْ لِمُنْ لَكُمْ لِمُنْ لَكُمْ لَا لَا لَهُ لَا لَا لَا لَا لَ " בְּבָּאָנִם נְטַהֲבֹנִ אַנְרַיֵּטִם כָּעָּנְקָנִים

- كثلالا فحَفْظِم نكمُكلا:
- לְא שׁׁסֹבְׁשֹׁא מִבַּתַם: מומבא בון אלבינ בסגדנע tàick iu aktk ttx מולבו גבב סופיק לף צורקף וֹ אֶלְטַבְ בַּבְבַבְּ בַּבַבְ
- מַבְבְּרָא דְּמוֹאָב: ם נאט לינא נהברנא אורם מוּמְבֹא מֹאִנקַע וּמֹמֹּגֹוּוְ לֹבַּב ממו בוטלו לממור מאונם וֹהְבֹּוֹנֹא מִלְנִוֹ אַּנוֹלָא בֹנוֹ,
- לוְס יְתַבְית יָת לְחָיַת יְרוּהָא: מֹאַנֹהֹעוָן וֹנוּטֹא אָנוּ לַלֹּנִי וֹאַמָּר וֹן לְי לָא שֹׁתִּוּר מַּלְ
- מם בד וֹסֹנִי וֹעַפֿיִר בְּיִבְּבוֹאִ:
- יּבּבוֹא מטַבַּאבון אַב אִנוּן
- בוֹא ומוְאֹּבֹאו לַבוֹן לִעוּוֹ

that ye may drink. also buy water of them for money, money, that ye may eat; and ye shall Ye shall purchase food of them for

9

- '.gnidton with thee; thou hast lacked years the LORD thy God hath been this great wilderness; these forty hath known thy walking through thee in all the work of thy hand; He For the LORD thy God hath blessed
- way of the wilderness of Moab. And we turned and passed by the from Elath and from Ezion-geber. Seir, from the way of the Arabah, the children of Esau, that dwell in So we passed by from our brethren
- -.noissessoq unto the children of Lot for a possession; because I have given Ar will not give thee of his land for a contend with them in battle; for I not at enmity with Moab, neither And the LORD said unto me: 'Be
- the Anakim; a people great, and many, and tall, as The Emim dwelt therein aforetime,
- call them Emim. as the Anakim; but the Moabites these also are accounted Rephaim,

- (6) חברו. לשון מקח, וכן שַׁשֶׁר בְּרִימִי לִי (ברחשיח ו, ס), שכן בכרכי סיס קורין למכירס כירס (ר"ס כו.):
- (ק) בי ה׳ אלהיך ברבך. לפיכך למ מכפו (מ״מ מכפרו) מת מינית לסרמות כמילו מתם עניים, מלמ סרמו עלמכס עעירים:
- (8) וגפן וגעבור. ללד לפון, הפכנו פנים להלוך רוח מזרחית:
- בַנְבֶּר מוֹקַבּ מִפְּנֵי סְּעָם (במדבר כב, ג), שסיו שולליס ובווויס חוחס, חבל בבני עמון נחמר וַחַל מִּקְבָּר בָּס (לסלן פסוק ימ), שוס (פ) ואל חחגר וגרי. לא אסר להם על מואב אלא מלחמה, אבל מָיַרְאָים היו אוחם ונראים להם כשהם מזויינים, לפיבך כחיב
- (10) האמים לפנים וגוי. אמה פנור שוו ארן רפאים שנתחילו לאברהם, לפי שהאמים שהם רפאים ישנו גה לפנים, אבל גרוי, בשכר לניעום אמס, שלא פרסמה על אביה כמו שעשמה הבכירה, שקראה שם בנה מואב (ב"ק לה:): עד. שם המדינה:
- (11) רפאים יחשבו וגוי. רפאים היו נמשבים אומס אמים, כענקים הנקראים רפאים, על שם שכל הרואה אומם ידיו לא זו סיא, כי אומס רפאיס סורשמי מפני בני לומ, וסושבמיס מחמס:
- מחרפוח: אמים. על שם שלימחס מועלה על הבריוח, וכן ובשעיר ישבו החורים ונחחים לבני עשו:

×ِّשֶׁרַנָּתָן יְהֹנֶה לָהֶם: خېښت بېچېخ چېڅېل بېښېږ מפְּנִיהָם נַיּמֶּבִי טַּהְמָּב כַּאָמֶּב יי יבְנָי מַשָּׁוֹ יִירְשָׁיִם וַיַּשְּׁמִידִים بخشؤبد نشخه تبانا خفنات

⁶¹ מּשַׂע פֿמוּ וֹמּבֹרוּ לַכֶּם אָעַ־נַּעַל

יְהוָה לָהֶם: משבר בשונה באַמָּר נשָבַע אָם בַּלְ-חַבְּוֹר אַנְשָׁי הַפִּלְחַמְׁעִ כָּלְ זְּרָא יַּוּבָרִי מִיִּיחַי מָרָבָא <u>וְבֶּר שְׁלְשֵׁים וּשְׁמִנֶּה שְׁנְהַ עַר־</u> * בּוֹנֹה הֹע אָהָוֹב הֹבּוֹנוּוָ אָטַבּוֹנוֹב וֹבוֹלְגִים אָּמִבְבַבַלְכֹנוּו מִלֵּבָה

مرورت ترفيرير لالا برواء: וַגָּם יַד־יְהֹנְהֹ הֲיָהָה בְּם לְהַמֶּם

ַבְּעֶם: (ס) څڼږلا בָּלְ־אַנְׁמֻּוֹ ÇX₩L_ĀCK

בי נוֹבַבֶּר וְהְוֹנִי אֵלָ, לָאִמֶּר:

מואָב אָנוַבֶּלֵב:

בּׁ, לְבְּנָי לְנִמְ נְתַּמָּי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימָי יְנִימִי יְנִימִי هُتِا مَهُدُلًا خُدَــ مَقَالًا ذُكِ نُدُهُك ور المُحْدَد المَحْدِينَ اللَّهُ اللَّ نْݣَلَاكُمْ ثُوبِا هُرٍ خُدًّا هَوْبِا هَرٍ ـ

> <u>:</u>; 44: וּמְּבֹאָכ כַאַּבֹת וְבוּטִּטִינִי צִּינִד ווטוכו פֿאַטֹבעון פֿמא בּהֹכֹּע كُلُمُّرِيرِا Ċί מלקדמין יבני עשי הדיכינון زلادك

ناثا: וּטַבְא בַּזְבֶר וַהְּבַּבְרָא יִט וַטַבְא בשו השו השברו לכון יח

444 מאן מהונים במא בפונם ני فكرندا أتفت هندا مت لافاء מר דְּעָבְרָנְא יָת נִחָלָא דְּזָרֶר לווְמֹּוֹא בַבַבְּיכְּוֹא מָבַבַם נּיאָב

بَشِرْ،۵۱: לְמֵּיצְיוּהְהוֹן מִגּוֹ מַשְּׁרִיהָא עַּר וֹאַב מּבֹא מוֹ בוֹב וֹ. בוֹני בַּבווֹ

رَيْطُارُ لِ فَادْبَادَ كَالْالْمَا خَافُولِ فَالْهِ مَقْعَ: וֹנִינִנְי כַּר שָּׁלְימוּ כָּלְ וּוּבָּנִי

ימַלָּיל וֹן לִי לְמִימָּב:

מוֹאָב יָת לְחָיַת: צַּיַּ אַמְּׁד עַבֶּר הַיָּיִם אֶת־גְּבָוּל אַמְ עָבַר יִיֹמָא דֵין יָה מְּחוּם

ינושא אווי לבני לוט יהבתה אַטון מאַנה בּנו המון לַשַּ לממבע ממעון לבר אבו לא לא טהור הבירון ולא טטנו. נטטפור לפביל בני עמון

> LORD gave unto them. land of his possession, which the in their stead; as Israel did unto the them from before them, and dwelt succeeded them; and they destroyed aforetime, but the children of Esau And in Seir dwelt the Horites

the brook Zered. brook Zered.' And we went over Now rise up, and get you over the

them. the camp, as the LORD swore unto were consumed from the midst of generation, even the men of war, thirty and eight years; until all the come over the brook Zered, were from Kadesh-barnea, until we were And the days in which we came

they were consumed. from the midst of the camp, until was against them, to discomfit them Moreover the hand of the LORD

from among the people, of war were consumed and dead So it came to pass, when all the men

:gaiyse граг гре Гово spoke unto me

81

S٦

border of Moab, even Ar; Thou art this day to pass over the

-.noissessoq unto the children of Lot for a a possession; because I have given it land of the children of Ammon for them; for I will not give thee of the harass them not, nor contend with against the children of Ammon, and when thou comest nigh over

(12) יירשום. לשון הווה, כלומר נתתי בהם כח שהיו מורישים הותם והולכים:

(15) היחה בם. למסר ולסומס במוך מישנס, שלא יגרמו לבניסס עוד לסמעכב במדבר:

(18) אחה עובר היום את גבול מואב וגר וקרבת מול בני עמון וגרי. מכאן שלרן עמון ללד לפון: שורס על סנביאים, אלא בשביל ישראל: אנשי חמלחמה. מבן עשרים שנס סיולאים בלבא: ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נוופים, לא נחיחד עמו הדבור בלשון חבה פנים אל פנים וישוב הדעת, ללמדך שאין השכינה (16) ויהי באשר חמו וגר וידבר ה׳ אלי וגר. מגל משילום סמרגלים עד כאן לא נאמר צפרשה זו וידבר, אלא ויאמר,

π

וְבְּשְׁנְיִם יִלְרְאָי לְבָוֹם זַמְּזְמִים: אָבוּן הְפַּאָנִם בַּיִּחְשָּׁב אַנַיַנִאַ אָבַה וּפָּבוּיָא מִטְחַהָּבָא אַנַ הִיאַ

וֹמְמִוֹאֵ בַּבוֹ לְעִוּן שַׁמְּבָּנֵי: לַבּּוֹנִם יּבּבוו וֹטִיבוּ בַּשִּ מִלְּצַבְּמוּוֹ

them Zamzummim, aforetime; but the Ammonites call Rephaim: Rephaim dwelt therein That also is accounted a land of

ווּגבוֹאֶם וּיָאַבוּ טַטִּטִּם: な母に行口

וּעַריכונון וּיקיבוּ בַּאָתַרהוּן: Ċί מֹם זּבִוּכְ וֹבֹב וֹבִם כֹמֹלֹלֵים מֹם בב וֹסִוּיִ וֹטַפּוּל כֹּיִפֹבוֹיִא

their stead; they succeeded them, and dwelt in destroyed them before them; and the Anakim; but the LORD a people great, and many, and tall, as

ער הוום הגה: מפְּנִיהָם נַיִּירָשָׁם נַיִּשְּׁבַי תַּוְקָם בְּשִׁמְיִר צֵּשֶׁר הִשְׁמִיד צֶּת־הַחֹרִי حَمَّشِد مُشِدِ خِحْدٌ، مَشِد بَنِشَدُنَ

בּאַנוֹבעון מַב וומָא בַבוּוֹ: בוביהון ומריכונון ויהיבו בשְׁמִּיר דִּשִּׁיצִי יָת חוֹרָאֵי מִן ַ כַּמָא בַהְּבַּב לַבַנוּ, הַּמָּוּ בַּוֹטַבוּוּ

dwelt in their stead even unto this them; and they succeeded them, and destroyed the Horites from before that dwell in Seir, when He as He did for the children of Esau,

בשְּׁלִי בַּיִשְׁלָּי בַּיִּשְׁלָּי בַּיִּשְׁלָּי עַּיָּה כַפְּחֹרִים הַיּצָאָים מִכַפְּחֹר וְנֵבֹּגוֹנִם נַיִּמִּבֹנִם בַּנַבְּגנִים מַּגַ

מוגואווו ווטוכו פֿאַטֹבעון: לפוחלא, צופלו מלפוחלוא וֹמֹנֹאֵי בַּוֹטַבֹּוֹן בַּבַבּוֹטַ מַּבַ מַנַּעַ

destroyed them, and dwelt in their came forth out of Caphtor, as far as Gaza, the Caphtorim, that and the Avvim, that dwelt in villages

ترخليثات: בות לביקור ביו אַרְצִי הָחָל المنظر المنظرا בְּיִאֶבוּבוּ נִ +≈ רְצֵּה נְתַהִי בְּיֶּדְהְ אָת־סִיהֿן לומו פֹּהְוּ וֹהֹבֶּרוּ ֶאֶנִר זָּנִדַלְ אַּרְנְוַ

בערבועוצ ואטלנו בממדב יָת סִיחוֹן מַלְכַּא דַּחַשָּׁבּוֹן בּאַבׁנוּן שַׁוֹּי בִּמָּסַבִּית בִּידָבַ לומו סובו וֹמֹבור וֹנו וֹשׁבֹא possess it, and contend with him in Heshbon, and his land; begin to Sihon the Amorite, king of behold, I have given into thy hand pass over the valley of Arnon; Rise ye up, take your journey, and

بَمْضُمَّكِ لَكُذُلَا لَكُمُ مُخْمِّكِ مُخْمِّكِ اللَّهُ عَلَيْكِ اللَّهُ مُنْكِمُ اللَّهُ مُنْكِمُ اللَّهُ مُ جُح_تَشِمُنَات ÄÄL انليلان مرفتر لاموره فلان הנים הגה אמל תת פּהְדְּרָּ

ווומון ווטברון מן בקחות כל שמיא דישמעון הַלְ אַפּֿוּ הַמִּמֹהַא ּיוֹמָא בַבוּוֹ אַּמָּבוּ לַמִּטּוֹ זּוֹמַבּוֹ

and be in anguish because of thee.' the report of thee, shall tremble, whole heaven, who, when they hear upon the peoples that are under the dread of thee and the fear of thee This day will I begin to put the

דַבְרֵי שָׁלְוִם לֵאַמָּר: خيتفنم هِكَ صِنْبَا شِكِهِ مَنْفِنَا

ځېرټر: FÜŸEİİ

peace, saying: king of Heshbon with words of wilderness of Kedemoth unto Sihon And I sent messengers out of the

97

17

07

- (33) והעוים היושבים בחצרים וגוי. עויס מפלטמיס סס, שעמסס סס נמשניס נפפר יסושע, (יג, ג) שנפתר פֵתֶשֶׁת (02) ארץ רפאים החשב. מרן רפמים נמצבת מף סימ, לפי שסרפמים ישבו בס לפנים, מבל למ זו סימ שנתמי למברסם:
- (as) החח כל השמים. למד, שעמדס ממס למשס ביוס מלחמת עוג (מ"ל סימון), ונודע סדבר מחת כל סשמיס (מענית כ. לסוליא ארלס מידס (חולין ס:), וסבאמי עליסס כפסוריס והשמידוס וישבו מחחס, ועכשיו אחס מוחריס לקחחה מידס: ַ שַּבְרָגִי פַּלְאֲשִׁיִם סַׁאַּזְּטִי וְסַׁאָּבְּוּדִי סְמָאֲמַלְנְיָנִי סַּוְּּמִי וְסָאַמַלְנִינִי בּוּוּמִי וְמִפּנִי סִבְּנִינִי סִבּנִי מִברחַ לָּמָבִימִלְ בְיָ יִבְנִי יִשְרַטָּ
- (62) ממדבר קדמות. אע"פ שלא לוני המקום לקרוא לפימון לשלום, למדמי ממדבר פיני, מן המורה שקדמה לעולם, כשבא

אַבְוֹבׁ בְאָ אַסִוּר וֹמָין וּשְׁמָאָוּבְ: A SA TELL TRUST TELL TELL

בל אהבבר בביל.: بظنם حَحْمُك فَقَالَـكِ، لَمُثَنَانِ لَمُردِيدٍ بَعَيْم خَدَهُ فَقَيَا ذِي אָבֹץ בּפֿסׁנ שַּׁמְּבֹנִי, וֹאֶבְּלְשׁ, מִּבוּנִגִא בַּכֹספֹּא שׁזַבּוּן לְּי

יְהְוָה אֶלְהֵינוּ נֹתָן לְנוּ: אַטַרַינּג אָלְנִינָא אָמָר יִט זָרְרָנָא לְאַרְטָּא בּיִין אֶלְנִינָא עַּיּשְׁבִּים בֹּמֹע מֹע אָשֶׁבַבְּאַמֶּבַבְ وم הַלְּשְׁבִּים בְּשִׁמְּיִר וְהַמַּּוֹאֶבִים דִּיָּהְיִם ### \\ خڌر

לבלר למען הקי בידה ביום אָלהֶיף אָת־רוּחוֹ וְאָמֵץ אָת־ of העלבוני בו ביהקשה יהוה إرِّي هِدُب ونتال شِرْبَ مِنْ فِينَا

ַרְחֵל רְשׁ לְרֵשֶׁת אֶת־אַרְצְּרִי د مور جوزاء هم مابا بهم عديا שני ניְאַמֶּר יְהוָֹהֹ צֵּלֵי רְצָּה הַחִלּתִי

עמָי לַמְּלְחָטֶה יֶהְצָה: בּ וַיִּצֵאַ סִיחוֹן לִקְרָאהָנוּ הַוּא וְכְלַ

מטן: וַנְּךְ אָתָוֹ וְאֶת־בְּנָן וְאֶת־בְּלִ- יִּמְהֵינִא יָהֵיֹה וְיִּתְ בְּנִיהֹי וְיָת

> לַנְּמִּנְאַ נְׁלְמִּתְּאַלָּאִ: לאוְבְׁנֹא אֵנוֹגַ לָא אֶּסְׁמִּנ **TRLAL** はないしはな

> נְאָמִשׁי לְחוֹר אָמְבַּר בְּרַנְלָי:

בוטבון בלטוני עד דאָשְׁבָּר ממו במא דעברו לי בני עשי

: اعتا בוג לממסביה בידף ביומא ים ריהיה ומקיף ים לביה خنسرةرك لألاء هَكَمَا لَا لَا كُنْكُ Lüpeil Zaptata Zatel אַבא סיחון מַלכָּא

לְמֶּינְת יָת אַרְעֵּיה: וֹנִע אַבְמִיה שָּׁבִי לְטָבְכוּמִיה לְמְמְסָר בְּרְמְרָה יָת סִיחוֹן וֹאַמֹּר וֹגֹ לִי שׁוֹּג בַּמְּבוֹנִינִ

4:4: וֹכֹא מֹמִיה לְאִנְחָא לַבְבֹא ונפַל סיחון לְקַדְּמוּתַנָא הוא

בָל עַמֶּיה: ַנוּטַּדְרַנוּ וְתַוְּבַר אֶבְבַוֹנוּנוּ לְפַֹּנְנוּנוּ וּמַסְרֵיה וְיִ אֶבְתַנְא קַרְמַנָּא

> nor to the left. neither turn unto the right hand go along by the highway, I will Let me pass through thy land; I will

me pass through on my feet; money, that I may drink; only let that I may eat; and give me water for Thou shalt sell me food for money,

the LORD our God giveth us.'. over the Jordan into the land which Ar, did unto me; until I shall pass Seir, and the Moabites that dwell in as the children of Esau that dwell in

appeareth this day. might deliver him into thy hand, as made his heart obstinate, that He thy God hardened his spirit, and not let us pass by him; for the LORD But Sihon king of Heshbon would

begin to possess his land.' Sihon and his land before thee; Behold, I have begun to deliver up And the LORD said unto me:

Jahaz. and all his people, unto battle at Then Sihon came out against us, he

78

31

Lτ

him, and his sons, and all his people. him up before us; and we smote And the LORD our God delivered

אלא שלחתני מן המדבר אל פרעה, לאמר שלח את עמי בְּמֶחוּן: מימון בדברי שלוס. דבר אחר ממדבר קדמום, ממך למדםי שקדמם לעולס, יכול סיים לשלום ברק אחד ולשרוף את סמלרייס, הקב"ה לימנה לישכאל חור אותה על עשו וישמעאל, וגלוי לפניו שלא יקבלוה, ואעפ"כ פתח להם בשלום, אף אני קדמתי את

מוסב תל אעברה בארלך: (92) באשר עשו לי בני עשו. לה לענין לעבור הה הרלס, הלה לענין מכר הוכל ומיס: עד אשר אעבור אח הירדן.

(22) ויצא סיחון. לא שלח בשביל עוג לעוור לו, ללמדך שלא סיו לריכין וה לוה: (IE) החלחי חה לפניך. פְּפָס שַר של ממורייס של מעלה מממ רגליי של משה והדריכו על צומרו:

(33) ואח בניו. לנו כמיל, שסיס לו לן גלור כמומו:

בּהַאָּבונ הַבּוּב: إلتهلا رَادُكُرْفِ الْمُنْ خُرُ مُثَارِا خُمْنَ يَحْدَمُنُهُ ثَنْ خُرُ كَلِّينِا، خُمْنُتُهُ

בְּבְּרָנִי אָמֶה לְבָּרְנִי: יי כֹל הַבְּהַבְּלְיִוּ בְּוֹנִוּ לְנִוּ וּמְלַלְ לְחִוּר בִּמִּירָא בּוֹנָא לָנָא וֹמָרִי

الأكيلاد خطريد שְּׁלְבָּה מִמֶּיִנִּי אָת־הַבְּל נְתַן יְהְוָה מִנִּנְא יָת כּוֹלְא מִסָר יִיִ אֶלְהַנָּא עַנּלְאָּר לָאִ עִינְיִםׁעַ מַנְיִּע אַמָּר נִּלְאָר לָאִ עִוֹנִי מַנְיִם אַנִּיִם מַנִּם ୬٤ צַּבְּנֶן וֹבַמָּנֵב צַּמְּבֵב בַּנְּבַבְ וֹמַב בַּצְּבַנוֹ וֹבַבְנֹם בֹלִנֹם בֹּנְבַלְא וֹמַב מְעַּרִיעָר אַשָּׁרִ עַל־שָׂפַת־נָתַל

ڲٛڔڷؚڗڹ בְּבֶר וְכָל אֲשֶׁר־צְּנָה יְהְנָה ענ פֿעְרָשָׁ פּֿעְ־יַגְּעַ וֹעֹעְ וֹמִּעֹ וֹמִּנִי. פֿנִינִישׁאַ פֿעְ פֿינִי נִּיִּנִישְׁאַ בַנָק אֶבְאֶבֶא בְּנִי עַפְּוֹן לַאָּ לְחוֹד לַאֲבַע בְּנֵי עַפּוֹן לָאִ

ئْجُر_مَقْدِ حَقَادُلَمُكَ كُلُكُمْ:: מוג מֶלֶבְי הַבָּשָׁן לַלְּרָאִתָוּנוּ הַנּאַ تتقا تبتد يثك يخفا تنقع

בַּצְּמָבוּ צָּמֶב וומֶב בַּבַמַמָּבוּוּ: حَجُمُد مُمِينَ خُونِيا يُرْدُك בַּלְ מַּמִוּ וֹאָנוַ אַּבֹּאַן וֹמְמָּוֹטִ כָּוָ ב אָעִוּ בַּי בְּיָדְרָ נְתַּמָי אָעָוּ וֹאָע בּ וַנְּאָמֶׁר יְּהַוְּהַ אָּלַיִּ אַּלְ-הִיּרֶא

۲۲ نېږ،۲۰ עמו ונבהו עד בלחי השאיר ַ אָת־עִּוּג מֶלֶהְ־הַבְּשָׁן וָאָת־בְּלִ

> אַמִאַבלא מִמֶּגוּיב: לְאַ װּבְרַנִּאִ װְהָּנִאִ וֹמָפַּלְאַ לְאַ אָנוַ בַּלְ מָּגר הַרוּא וֹנִמּוֹנִא נִנ כָּלְ מַנִּנִּא

שבנגא בכבמנא:

מערוער דעל ביף נחלא

וֹבֹנוֹ מּוֹנֹא וֹכִלְ צַּפַּבֿוֹע וֹלִ

كَمُلْكُم كَالَّهُ كَمُلَاثُمْ: לְבַּבְּמִינִינָאַ בִיגּאַ וְכָּלְ הַמֵּיִבִּי משלו ולפט מוג מלכא במשלו لْمُنْفَدْرَكُم يُحْرِيكُمُ خُمِيلَى

※ひにひと ひれられ נטהבור לוה בְּמָא דַשְּבַרְהָא ווים כל עמיה וים צרעיה אָב, בידף מְסָרית יָמִיה נאמר ון לי לא תדתל מניה

אָמִּטִאַר לֵיה מִעֵּיזִיב: כַּל עַמִּיה וּמְחֵינָהִי עַר דְּלָא וֹט מוַג מֹלַכֹּא בַמֹטֹנוֹ וֹנִט וּימּן יְהוֹה אֱלֹהַינוּ בְּיְבֵוּנוּ גָּם וּמְסַר יָן אֱלָהַנָא בִּידַנָא אַרַ

> remainings the little ones; we left none city, the men, and the women, and time, and utterly destroyed every And we took all his cities at that

cities which we had taken. unto ourselves, with the spoil of the only the cattle we took for a prey

up all before us. for us: the LORD our God delivered Gilead, there was not a city too high city that is in the valley, even unto the valley of Arnon, and from the From Aroer, which is on the edge of

forbade us. Wheresoever the LORD our God cities of the hill-country, and the side of the river Jabbok, and the Ammon thou camest not near; all Only to the land of the children of

all his people, unto battle at Edrei. Bashan came out against us, he and way to Bashan; and Og the king of Then we turned, and went up the

Ш

98

Hesppon. of the Amorites, who dwelt at him as thou didst unto Sihon king thy hand; and thou shalt do unto and all his people, and his land, into him not; for I have delivered him, And the LORD said unto me: 'Fear

him remaining. smote him until none was left to Bashan, and all his people; and we into our hand Og also, the king of So the LORD our God delivered

לשון בזייון, כך נדרש בספרי (בלק קלה) בפי וַיָּשֶׁבּ יִשְׁרֶבֶּל בַּשְׁמִיס (בתדבר כה, ה): שיו שבעים ומלאים, ושימה בוויה בעיניהם, ומקרעין ומשליכין בהמה ובגדים ולא נעלו כי אם כמף ווהב, לכך נאמר צַּוּלנוּ לָנוּ (48) מחם. אנשיס, צביות סימון נאמר בוונו לנו, לשון ביוה, שהיתה תביבה עליהם ובוווים איש לו, וכשבאו לביות עוג כבר

(פ) כל יד נחל יבק. כל מלל נמל ינק: וכל אשר צוה הי אלהינו. שלמ לכנוש, סנמנו:

(1) תפן תעל. כל לד לפון סומ עליים:

למברסס, שנמתר וַיְּבֹּחׁ סַפְּלִיע (ברמשית יד, יג), וסומ עוג: (2) אל מירא אומו. (נדס פא.) ובפימון לא סולרך לומר אל מירא אומו, אלא מסיירא סיה משה שלא מעמוד לו זכום ששמש

تخمًا: בְּלְ חֲבָבְ מַמְּלְכְנִים מְּנִי בִּיִה פָּלְרַ מְּבְרִנִיהִי לא לַקְחָוּני מֵאָתָּם שִׁשֶּׁים עִירִ נְסִיבְנָא מִנְּחִוֹן שִׁמִין קַרְוּין בָּלִ הַהְוּא לְא הֵיְנְתֹּל קְרְיְה אֲשֶׁר הַהוּא לְא הַנְת קַרְמָא דְּלְא رَوْحُ فِي كِن حَمْ مَثْرَ رَ خَمْلَ يَحْدَمُنُهُ يُن خَمْ كَلِّين، خَمْلُتُهُ

מגלני הפרון הרבה מאר: לקטע גַלַנוֹם יִלְנִים לַבָּר , פְּל־אֵׁמֶׂה שָׁרֵים בְּצְרָת חוֹמֶה

برد مِثِت بَنِهُ، ح رَبَهُ اللهُ ُمْ بِيَا مُرْجَكَ عُهُدُنِا يَتَاتِ خُحِ_ וּנֹטַבֶּם אַנִּטָּם כֹּאָהָב הֹהָנוּ

בּוּונו לַנוּ: ל וֹכֹק עַשְׁעַלֶּנְ יַמְּלָנְ עַמְּנִית וֹכֹּנְ שִׁמִּנִית וֹלָנִי שִּׁמְנִית וֹכֹּנְ שִׁמִּנִית מַנְנִיא בּוֹנִיא

למכר הירדן מנחל ארלו ער ֶ מֹנְּע הֻּגֹּי, מֹלְכֵּי, עַׂאָמִּיְרִי אַהָּוֹע וַנְּקְּח בְּעָת הַהָוֹא אָת־הָאָהֶץ

لْتُكُولِ نَكْلُكِ مُرْدِ: รีเมร็เอ เชียิ่งเ รู่มีให้เปล่นได้ ลับได้ ลับได้ ลับได้ ลับได้

הֹבׁוּ מֹמִבְׁבְּׁנוּ הֹנִי בַּבַּהָּוֹ: الْخُر_يَا ثُمِّا مَد_فَخُكُ لِي الْكُلُكُمْ، الْخُرِ مَنْ ثَالَ مَد فَخُحُنَا لَهُلُكُمْ،

במני במטנו:

<u>ζ</u>μμχ: בר מקרוי פּצִיהוָא דַסּגִיאָן מיר כם דילהון דשין וְעָּבָרִין خر بخزرا كالأزرا خدرخا مَكَاهَا

נְהַגֹּא נִתַּפֹלָא: זּמּבוֹלא כֿב ב'בוֹנֹא זוּב'בוֹא לסיחון מַלְבָּא דְּחָשָׁבוּוֹ וֹנּמּוֹלֹא וֹטַבוּוֹ כַּמָא בַּהַבַּוֹלָא

رَثِّم:

- בורמול: מֹנַטַלְא בַאַרְנוֹן עַר טוּרָא אטונאט גלמלנא גונגלא אַבְעָא מִיַּב טַבוּן מַלְכֵּי וּנְסֵוּבְנָא בְּעָּבָּיָא הַעוּא יָת

וֹאֶמוּבֹאֵי אַבֹּן בִישִ מּוּב עַּלִּגֹּאִ:

לבו מלכונוני במני במנולו:

kingdom of Og in Bashan. cities, all the region of Argob, the took not from them; threescore time; there was not a city which we And we took all his cities at that

the unwalled towns a great many. high walls, gates, and bars; beside All these were fortified cities, with

the little ones. city, the men, and the women, and Heshbon, utterly destroying every we did unto Sihon king of And we utterly destroyed them, as

9

ourselves. the cities, we took for a prey unto But all the cattle, and the spoil of

unto mount Hermon-Jordan, from the valley of Arnon the Amorites that were beyond the out of the hand of the two kings of And we took the land at that time

-rins2 Sirion, and the Amorites call it which Hermon the Sidonians call

—.nsdssa ni gO and Edrei, cities of the kingdom of Gilead, and all Bashan, unto Salcah all the cities of the plain, and all

למדמי חבל ארגוב הפרכיא היכל מלך, כלומר שהמלכום נקראם על שמה, וכן את הארגוב דמלכים, אלל היכל מלך הַבְּגוֹ פּקח (+) חבל ארגב. ממרגמינן בים פְּלַךְּ מֶבְכוֹנֶמֹ, ורלימי מרגוס ירושלמי (מרגוס שני ל, ג) במגלמ לסמר קורל פלמין מרכונין,

(5) מערי הפרזי. פרוומופמומומ גלם מומס, וכן פְּרָווֹמ מַשֶׁבּ יִרוּשְׁלָס (זכריס ב, מ):

(9) החדם. לשון סוס, סלוך וכלומ:

למס סולרכו ליכחב, לסגיד שבה ארך ישראל שסיו ארבע מלכיום מתפארום בכך, זו אומרה על שמי יקרא וזו אומרה על שמי (9) צידנים יקראי לחרמין וגוי. ובמקוס אחר סיא אומר וְעַד אַר שָׁיאַן סיא מֶּרְמוֹן (לקמן ד, מח), סרי לו ארבעס שמוח, (8) מיד. מרשות:

יקרא: שניר. הוא שלג בלשון אשכנו (שנעע) ובלשון כנען:

בן רמליסי לפקחיה (מלכים־ב טו, כה), למדחי שכך נקראה שם ההפרכיה:

Şτ

בֵּי רַק־עֿוֹג מָלֵךְ הַבְּשָׁן נִשְׁאַרֵ מָנָטִר הָרְפָאִיםׁ הַנָּה עַּרָבָּה עָנֵישׁ בַּרְזָּל הַלָּה הָוֹא בְּרַבָּה בְּנֵי עַמְּוֹן הַשְׁשִׁע אַמָּוֹת אָרְכָּה אָישׁ:

ְנְטֵטֹּג לְבְאִנְבֵּנְג וְלְנְּגֵּג. אַרְנְן נְחַצְּי תַּרְתַּנְלְמָּגְ וְמִּלְיִנ מְנְינִא מִמְּרִמֵּר אַמִּר־עַּלְבָּנְוֹנִלְ וְאָנִי לְבְאִנְבֵּנְג וְלְנְּגִי:

יִאָיר בָּן־מְנַשָּׁה לָקַהׁ אָת־בְּל־ וְהַמְּעָבְתִּי וַיּקְרָא אֹהָם עַל־שִׁמִּי יִיּקְרָא אַהָׁם עַל־שָׁמִי יִּיקְרַא אַהָם עַל־שָׁמִי יַאָּיר עַּד הַיִּוֹם אַת־הַבְּשִׁן הַוְּה יָאִיר עַד הַיִּוֹם הַוּה:

מביתי ולְמֶביר נָתָהִי אָת־תַּגִּלְמֶּר:

ار איבני ולגַיִי נִחָּהִי מִן 1. הַגָּלְטֶּׁר וְעֵּר־נַחַל אַרְנוֹ הָוֹרְ הַנָּחַל הְּבֶּל וְעַר־נַחַל אַרְנוֹ הַנְּחַל הְבָּרְלְ בְּנֵי עַמְּוֹן:

ر וְתֵעָרָבֶר וְתַּיִרְבֵּן וּגִּבֵל מִפִּנָּרִת יְעָׁר יֶם תַעַּרְבָר יֶם תַמֶּלִת תַּחָת צַּשְׁרְת תַפְּסְנָּה מִיְרֶחָה:

> פּוּתְיה בְּאַמַּת מְלְבָּא דְּטָהָנֵן אַמִּין אוּרְבָּה וְאַרְבָּע אַמִּין הִיא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמֹּוֹ הָשָׁע אַשְׁהְאַר מִשְּׁאָר וּבְּרִיְלָא הַלְא אַשְׁהְאַר מִשְׁאָר וּבְּרִיְאַ אַשְׁהְיִים בְּאַמַּת מְלְבָּי

יְּמְאָׁר יַּלְמָּר וֹכִּלְ מִּטְׁדָּוּ לְמִּרְכֵּׁמְ בְּאַרְבֵּוּ לְמָּרְכֵּׁמְ יָּבְּי בִּילְמָּר וֹלֵבְרִנְיִי יְיַבְיִנִי דָּיִלְאְ בַּאַרְנְוּ וּפַּלְיָנִי מִיּרָא בְּמָבְּיָא יַיִרִיא מִמְּרִנְהַר בַּמַּר

אַבֿמֹא בוֹבא וֹבוּנוֹלֹא

ישְׁאָר גּלְעָּר וְבָל עַהָּנֵוּ לְפַּלְנִית שִׁבְּשָׁא דִּמְנָשֶׁה כֹּל בֵּית פֶּלֶךְ שְׁרְכִּנְאַ לְכָלְ עַהְנֵוּ הַהוּא מְהְקְּדִי

יִגִּיר פַר מְנַשָּׁה נָסִיב יָת מְתָּנֵן כַּפְּרָנֵי יָאִיר עַּד יוֹמָא הְחִים גְּשִׁירָאָה וַאֲפַּיקִירוֹס הְחִים גְּשִׁירָאָה וַאֲפַיקִירוֹס הְבִין:

ילְמֹבִיר יְתַבִּית יָת גִּלְמָּב:

מִן יִלְשֵׁיבֶט רָאִּיבֵן יִלְשֵׁיבֶט מָּד תְּוֹך יְתַבִית מִן גִּלְאָ יִּתְחִימֵיה וְעַּד יִּהְקָא דְּנַחְלָא יִּתְחִימֵיה וְעַּד עַמּוֹן:

For only Og king of Bashan remained of the remnant of the Rephaim; behold, his bedstead was a bedstead of iron; is it not in Rabbah of the children of Ammon? and four cubits the length thereof, and four cubits the breadth of it, after the cubit of a man.—

And this land we took in possession at that time; from Aroer, which is by the valley of Arnon, and half the hill-country of Gilead, and the cities thereof, gave I unto the Reubenites and to the Gadites;

and the rest of Gilead, and all Bashan, the kingdom of Og, gave I unto the half-tribe of Manasseh; all the region of Argob—all that Bashan is called the land of Rephaim.

Jair the son of Manasseh took all the region of Argob, unto the border of the Geshurites and the Mascathites, and called them, even Bashan, after his own name, Havvoth-jair, unto this day.—

And I gave Gilead unto Machir.

And unto the Keubenites and unto the Gadites I gave from Gilead even unto the valley of Arnon, the middle of the valley for a border, even unto the river Jabbok, which is the border of the children of Ammon;

the Arabah also, the Jordan being the border thereof, from Chinnereth even unto the sea of the Arabah, the Salt Sea, under the slopes of Pisgah eastward.

- (11) מיחר הרפאים. שהרגו למרפל וחגיריו געשחרום קרניס, והוא פלע מן המלחמה, שנאמר וַיְּצֹח שַפְּלִיע (צראשים יד, יג), זהו עוג (נדה סה): באמח איש. צאמת עוג:
- (12) ואת הארץ הואח ירשנו בעת ההוא. סממורס למעלס, מנמל מרנון ועד סר מרמון: נוערער אשר על נהל ארנון. מינו מחובר לרמשו של מקרמ מלמ למופו, על נממי לרמובני ולגדי, מבל לענין ירושם עד סר מרמון סיס:
- (13) ההוא יקרא ארץ רפאים. סיל לומס שנממי ללברסס:
- (16) חוך הגחל וגבול. כל הנמל ועוד מִעְבֶּר לשפמו, כלומר עד ועד בכלל ויומר מכאן:

نَشِلَكُمْ خُمْ لِخُدْ لِلَّاذِ خُدُ שׁמּבֹרָנִ לַפֿוֹנִ אַנוּכֹם פֿוֹנִי_ בַּאָבֶּע בַּנִאָּע לְבִאָּטִי הַבַּנִּגִּים ١٠٠٠ بِהَנְה אֶלֹהִיכֶּם נְתַּן לְכֶם אֶתֹר וֹאָבוֹ אַשַׁכְּם בֹּמֹע עַעַוּא כָאמָע

בֹּהֹבׁוּכְּם אַהָּב לֹטִטֹּוּ לַכִּפוּי לְגַּמְּטֹּוּ כַּוֹיַמְלַלְּנִי נַרַ לַכָּטְׁם וֹמָּבוּן בל למוכם ומפכם ומלוכם

לְינִׁאַלִי אַמָּב לִטִּטִּי לַכֶּם: למכר הירהן ושקקס איש אַשֶּׁר יְחְנְיַה אֱלֹהִיכֶם נֹתַן לְהָם מפטיר בְּבֶם וְיָרְשָׁוּ גַם־הַם אָת־הַאָּבֶיץ

ענא עַנּלְעָם לָכֶם: (ס)

אַמוֹר אַמָּר עבּר שְּׁמָּר:

יַּצְשֶׂה יְהוָה לְכְל־הַמַּמְלְכֹוֹת

אַשֶּׁר עְשָׂר יְהְוָָה אֵלֹהַיכֵם

יי לאמֶר עינֵיף הָרֹאָת אֵת בְּלַ^רַ

4511: كالنائاتانك %Ç∐Cİİ ווובעון אַב אַנון זע אַבֹּאַ שַּׁר אֲשֶׁר־יָנְיִת יְתְיֶת ו לְאֲמִיכֶם שַּׁר דִּינִית יִיְ לְאֵמִיכוֹן פְּנָתְכוֹן

סֹנּג לַכְּנָן וֹטַׁבַּנּן בַּעַבוֹנוֹכַנָן

ילהירכון ידענא אָבי בייר

בּנוּ וֹמִּבֹאֵל בַּל מִזְבוּ הַוּלָא:

וָנו אַוֹמֹא בוֹבֹא לְמִיוֹטִים

למומר ון אלוביון ועד לכון

ופּפּונית וָתְכוֹן בִּעַרָנֵא הַהוּא

שהבון בדם אַבוכון

ומפלכון

ביהבית לכון:

देव्यं: לכל מלכומא באַט מבר מַלְכּוֹא בֹאַכָּוּן כֹּן זֹהַבּוּג לא בהבר 11 אלביכון לטבון הבהוא למימר עינף הואה יח וֹאָט_וִבוְהָהַהַ אַנְּיִטִי בָּעָהַ הַהָּאַ וִיָּה יִהְיַהַהַהַ פַּפַּיִרִיה בְּעָּדָּ

אָלְבַבוּן מֵימְבִיה מָּגִים לְכִּוּן: פמיקים לא מִירְאָנִם בֵּי יְהֹנְהַ אֵּלְהֵילֶם לְא מִדְהַבְּלִוּ מִנְּהִוּן צַּבֵּי יִנִּ

> the men of valour. brethren the children of Israel, all shall pass over armed before your given you this land to possess it; ye saying: 'The Lord your God hath And I commanded you at that time,

> your cities which I have given you; have much cattle—shall abide in and your cattle—I know that ye But your wives, and your little ones,

> have given you. man unto his possession, which I Jordan; then shall ye return every your God giveth them beyond the Possess the land which the LORD brethren, as unto you, and they also until the LORD give rest unto your

> whither thou goest over. the Lord do unto all the kingdoms done unto these two kings; so shall all that the LORD your God hath time, saying: Thine eyes have seen And I commanded Joshua at that

'.uoy your God, He it is that fighteth for Ye shall not fear them; for the LORD

The Haftarah is Isaiah 1:1 – 1:27 on page 161.

۲۵۵۱: خيرشد: rgaad נְאֶטְהַנָּן אֶבְ_יְהְוָיִר בָּמֶת הַהָּוּא וָצֵּלְיִהי בֵּדָה יִיָּ בְּעִבְּיָה

time, saying: And I besought the LORD at that

٤7

77

81

- לשפתו עד כנרת, וזהו שנאמר והירדן וגבול, הירדן ומעבֶר לו: (17) מכברה. מעפר סירדן סמערצי סיס, וומלמ בני גד מעפר סירדן סמורמי, וופל בגורלס רומב סירדן כנגדס ועוד מֶעֶבֶר
- גבוריס ואויביס נופלים לפניסס, שנאמר וְשָׁרַף וְרוֹשַ שַׁף מְדְקֹר (לקמן לג, כ): (18) ואצו אחכם. לבני כאובן ובני גד סיס מדבר: רפני אחיכם. סס סיו סולכיס לפני ישראל למלחמס, לפי שסיו
- הנדר (פפרי שם): לאמר. זה אחד משלשה מקומות שאמר משה לפני המקום, איני מניתך עד שתודיעני אם מעשה שאלתי מטשרה לשונות שנקראת מפלה, כדאיתא בספרי (כו): 🗆 בעת ההיא. לאחר שכבשתי ארן מיתון ועוג דְּמִימִי שמא הותר מאם המקום אלא מסנת מנס, לפי שאמר לו וְמַנֹּמִי אָם אַשֶׁר אָאן (שמום לג, יע), אמר לו בלשון ואחחון. דבר אחר, זה אחד (33) ואחחרן. אין מנון בכל מקוס אלא לשון ממנת מנס, אע"פ שיש להס ללדיקים לתלות במעשיהם העובים, אין מבקשים

למהמוב וכיבובשב: אַמֶּר ַיִּעַעָּ בּשְּׁמָנִם וּבְאָבֶץ نغطنكك بتتنظب هَهْد مُدهِج +z 〈፲፫¼/ቤ ஜែ ਪ੍ਰਿਟ੍ਰੇਜ਼ੇ

تِرِد مَوْنَد مِهِدَ بِرَجِدُلُ: נסולָנ אָמֶוֹר בְּעָּבֶר הַיִּרְבֵּוֹן אַלְבְּרָה בָּא וָאָרָאָה אָת־הָאָָרֶץ

چُك هَم بِإِثْلُهُ يَحْدُ هُجُرُ، مُبِي ליי שְׁמִע אֵלְיִ וַיּאִמֶּר יְהְוְּה אֵלִי רַבּ נוּטַמַבְּר יְהְוָה בִּי לְמַמַנְכָּם וֹלְאַ נִנֵינָה רַנִּי מִן צֵּרָם ;; צֵּלִי

호호분니 교하다:

غطية المقلمة ا וּבְאַב בְּמָבְוֹשׁ בִּיבְאָ עַמְּבְבְ וּלְמָבְוֹשׁאַ וֹשׁוּ בְמָּגוֹב אָבוּ לָאִ رع زُهُنِ لِعُوْدُت اِنْ مُؤْدُن اِنْ الْأَدْنِ الْمَارُانِ لَا خُرُمُولِ لِهِ الْأَخْوَالِةِ الْأَلْدِانِيَّةِ הְבַּרוו רַאָּמִ עַפַּסְנִּע וְמָּאַ מִינָרָ סַל לְבִימָ בְמָּטָא וּוַלַּבּ מִינָּבַ

غَمُّد نِالْكُلِينَ וְהוּאַ וֹלְהֵוֹיִל אִוֹלְם אָתַ הַאָּבֶּוֹל SS כּי־הַוּא יַעֲבֹר לְפָּנֵי הָעָה הַנְּה וְעַלֵּה הַעָּה עַנָּה וְעַלֵּייִ אֲבִי הוּא יִעְּבַר קַּדָם וֹבֵּו אָט וִטוּאָה וְטוּיַבּעוּ וֹאַמָּבְעוּ וּפּבּגר יִט יְבוּאָה וֹטבּופַביו

> كتقتب خميخكك يختخكانكك: מכמכא והבים בארעא כיה ונְת יְדְרְ תַּמִּיפְּתָא דְּצִּתְ הוֹא באַטוֹאַני זֹט מּבֹבוּני זֹט וַבוּטֹני 炎ムにこ

> むべい おきょう מולא מולא ביון ובית מֹלטֹא בּלֹמֹלוֹא בַּוֹבוֹבוֹא אמבר כמן ואטוו ונו ארמא

> למללא לובמו מנד בפוונמא خ، قن، ځك ځې سبقاله לבולכון ולא פבול מני נאמר

יה בי זרי יה בי היהון:

יות אַרְעָא דָּהָהָא: מַּמָא בַבון וְהוּא יַהְסָין יָהָהוּ

> according to Thy mighty acts? can do according to Thy works, and is there in heaven or on earth, that and Thy strong hand; for what god show Thy servant Thy greatness, O Lord GoD, Thou hast begun to

and Lebanon. Jordan, that goodly hill-country, the good land that is beyond the Let me go over, I pray Thee, and see

57

more unto Me of this matter. me: 'Let it suffice thee; speak no unto me; and the LORD said unto for your sakes, and hearkened not But the LORD was wroth with me

Jordan. eyes; for thou shalt not go over this eastward, and behold with thine northward, and southward, and and lift up thine eyes westward, and Get thee up into the top of Pisgah,

land which thou shalt see.' he shall cause them to inherit the shall go over before this people, and him, and strengthen him; for he But charge Joshua, and encourage

אין מי ימחה בידך אם חמחול לי וחבעל גוירחך. ולפי פשומו, אחה החלום להראות את עבדך, מלחמת סיחון ועוג, כדכתיב אל וגרי. מינך דומה למלך בשר ודם, שיש לו יושליון וַמַּנְקַמַּדְּרִין, המממין ביידו כשרולה לעשות חמד ולעבור על מדומיו, מֿחה יו): ואח ידך. ווימינן, שסים פשומס לכל בלי עולם: החוקה. שלמס כובש ברחמים לחמידת סדין סחוקם: אשר מר (פפרי כו), כמו כן סיימי פבור לעשום עכשיו: אוז גדלך. זו מדם מובך, וכן סום פומר, וַעַּמָּס יִגְּדַּלֹנְה בֹּ<u>ה</u> פֻּלֹנְי (במדבר יד, לו ממך למדמי, שהמרה לי וְעַמְּה הַנְּיהֶה לִּי (שמות לב, י), וכי מופם הייהי בך, הלה לפחות פחח שבי היה הלוי להחפלל עליהם (+s) הי אלהים. מוס בדין: אחה החלות להראות את עברך. פממ לסיום עומד וממפלל מע"פ שנגורס גוירס, ממר वेव (वेरः

(פג) אעברה גא. מין נא מלם למון בקשס: ההר המוב הזה. זו ירושלים: והלבנון. זס בים סמקדש (יומא למ:): רְמָׁם סַּמִנְּמִי מֵּח לְפְּנֶיףְ (דבריס ב, לא), סראני מלחמת ל"א מלכיס:

ביבע למשט בּעַבירָס (מסליס קו, לב): דב לך. שלא יאמרו סרב כמס קשס, וסמלמיד כמס מרבן מפליר. דבר אחר רב לך, (26) ויחעבר הי. נממלה ממה (ספרי כע): - למעוכם. בשבילכה, המה גרממה לי, וכן הוה הומל, ויַקלִיפוּ עַל מֵי מֶרָיבֶּה

(S2) וראה בעיניך. בקשם ממני ואראם אם סארן סטובה, אני מראה לך אם כולה, שנאמר <u>וי</u>רְאָהי ש' אָם בָּל בְּשָׁרֶן (לקמן סרבס מוס שמור לך, רב טוב סלפון לך (ספרי פנחם קלס):

שנענש רבי עליסס כך סופי ליענש עליסס, מבעימו אני, כי סוא יעבור וסוא ינחיל: - בי הוא יעבר. אס יעבור לפניסס (25) וצו אח יהושע. על הערמות ועל המשלות, ועל המריבות: והזקהו ואמצהו. בדבריך, שלל ירך לבו לומר, כשס (4'4):

אַט בַאָּבְע אָמֶּב יְבְוֹנִי אֶלְבִי בְּיִּנִ אֶבְעִיא בּאָבָטִיִּכְוּן יִבִּיב לְמֵּמֹן שְׁשִׁיִּנִי נְבֹאִשְׁםְ וֹנְנְמְשִׁם וְמֵנְמֵּבְוֹ וִמֵּנְבִינוּ זִי אַנְמָּאִ אָנְכָּׁג מַלְמָּב אָטַבֶּם לַהַּמָּנִע לַמָּבֶּבַּב ١٨ تَانَاظِرَ لَمُحَاتِظِمُعُمُونِ كُمُلًا نَجُدَرَتُهُ يَمُرُهُ مَجْرَاءً نَتْحِياً פַעִּוֹר: (פּ) בנע ווטוללא לטלטא לפבול בות 67 لَاللّٰمُةِ لَا

אַבְעונפֿם נִעַּן לַכָּם:

וכהן ושְבַאַץ שִׁתָּה לְלֵוֹתוֹא

giveth you. LORD, the God of your fathers, and possess the land which the them; that ye may live, and go in ordinances, which I teach you, to do the statutes and unto the And now, O Israel, hearken unto

against Beth-peor.

So we abode in the valley over

ΛΙ

67

: ۩ػڶڰ אֶבְבוּבֶם אַהָּב אַנְבוּ מִבּוֹנ אָבְנוֹכוּן גַאָּוֹא מִפּפוּג וֹטַכוּן: ַטְמָנֵנּ לְשְׁמֶר אָת־מִצְיֹת יָהְנָה מְנֵיה לְמִפֶּר יָת פִּקּיֹדִיְא דִּייִ י אַנְכֹּי, מִׁהְנֵּרֵ אִטְּכְּם וֹלְאָ טִנְּרֶתְּ מִפְּפֵּיִר יַמְכִּוֹ וֹלְאִ טִמְנְתוּוּ לא הספו על הדְבָר אָשֶׁר

לָא שׁיִסְפּוּן עַּלְ פִּטְּנְטָא צַּאָנָא

Lord your God which I command keep the commandments of the ye diminish from it, that ye may which I command you, neither shall Ye shall not add unto the word

نهُمْريْدِ بْدِيْدِ \$2 يُنكِ مُحْلَظُكُ: هُمُد بَارَكِ هَلَادٌ، حُمْرِ فَمِيد ث بِتَيْتَ جِجِوَدٍ فِهِنَا جِنْ جِحَاتِهُنَّهُ ۚ מְינִיכֶם הַרֹאַנִת אָת אֲשֶׁר־עְשָׂר

بنظرك: בּהֹלְא פֿהוָר מֻּוּבְּיִנִישׁ וֹוֹ אֶּלְבַבַּ בְּבְּלְתֵוּ בַּהְלָא פַּתּוָר אַנֵי מננכנו שוֹאַני נִיני בַּמַּבַר יִנִ

the midst of thee. thy God hath destroyed them from followed the Baal of Peor, the LORD

did in Baal-peor; for all the men that

Your eyes have seen what the LORD

ייקא דין: ייקא דין: נאַטון באַבריקמון בָּבַוֹלְלָא

of you this day. LORD your God are alive every one But ye that did cleave unto the

אָלְעַוּכִים עַוּוֹם כַּלְכָּם עַוּוָם:

بَغُدًا كَمَوْد خَوْد خَعْر مِ هُوْد مُعَزِّل ذِنْوَا ذِوْدَلَاتِهِ: לבבר לממבר כן בגו ארעא דאחון إج אַנְיִ וּמְאָשְׁפְּׁמְנִם כַּאָאָבְרַ אַנְנִי יְחְנָיֵם וֹבְינִין כְּמָא בְּפַּפְּרָנִי יִיְ אֶלְטִי שוו באַבופות וָמְכוּן קוָמִין רְצָּהוּ לְמַּרְתִּי צֶּהְכֶּם הָּקִּים

land whither ye go in to possess it. should do so in the midst of the my God commanded me, that ye and ordinances, even as the LORD Behold, I have taught you statutes

جَالِمُثَاثِ:

(es) ונשב בגיא וגרי. ונלמדמס לעבודמ אליליס, ואעפ"ר ועמס ישראל שמע אל המקיס, והכל מחול לך, ואני לא זכימי פניך, לא כך אמרמי למשה רבך, אם הוא עובר עוברין ואם לאו אין עוברין: על פניר, אמר לו קס לף (שם פסוק י), קס לך כחיב, אחה הוא העומד במקומך ומשלח את בני למלחמה, למה זה אחה נופל על ינמלו, ואס לאו לא ינמלו. וכן אתס מולא כששלח מן סעס אל סעי, והוא יַשַּׁבְּיַ וַיַבּוּ מֶהֶס שַׁנְּשֵׁי סָעַי זגוי (יסושע ז, ס), וכיון שנפל

(2) לא חוסיפו. כגון ממש פרשיות בתפילין, ממשת מינין בלולב, וחמש ליליות, וכן לא מגרעו (ספרי ראה פב): לימחל לי (ספרי פנחס קלו):

ŪΪU: מם שלם וֹלבִוּן עַצָּוּר תַצָּרִר וּמְּמִנְבַשׁׁם וֹהֹמְּנִשׁם כֹּנ עַנא נִטִּמֹבוּן וַעַּהַבּּבוּן אָבוּ בִיגא

מַם שַכּים וְסוּכְלְתָן עַמָּא רַבָּא נְהְּמְתְּנִן אֵשְ לְהֵינֵו הַמְּמִנִּיִא בְּיִהְמְּמְנוּ וָתְ בָּבְ למיני הלמהכיו ומילל שנישכון

'.elqoeq gaibasteabau great nation is a wise and these statutes, shall say: 'Surely this peoples, that, when they hear all understanding in the sight of the this is your wisdom and your Observe therefore and do them; for

\$ ﴿ إِنَّادَادُ لَٰكُ إِنَّ كَالَّاكِمُ لَا يُخَالِنُهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אָלהַים קַרֹבָים אַלְיִו כַּיחוָה ַ בְּרֵ מִּרְבְּוֹרִ גְּּדְוֹלִ אֲשֶׁרְ־לְוֹּ אֲבֵרִ מֵאוֹ עַם רַבְ דְּבִיה אֶלְהּ

מַבּן בַּאַנְהָנְא מִצְּלָן בַּרְמוֹהִי: להבו הלינוע כּוֹג אָלְעַלֹּא לַכֹב לבור ליה לְקַבְּלְאַ צָּלְוֹתִיה

call upon Him? Lord our God is whensoever we hath God so nigh unto them, as the For what great nation is there, that

righteous as all this law, which I set

And what great nation is there, that

hath statutes and ordinances so

before you this day?

עוּאָט אָמָּר אַנָבּי נִעָּן לִפָּנִיבֶּם ע"כ במול ומשְׁפְּטָים צַּדִּיקָם בְּכֹל הַחִּוֹרֶה קַשִּׁיִטִין בְּכֹל אוֹרְיִהָא הָדָא يضر لاَبد الحُبدِ الْمُسَدِّدِ الْكَانِ الْمَا مَا لَا لَدُنْ الْكَانِدِ الْمُسْلِقِينِ الْكَانِدِيا

ראַנא יָהַיִּב קַּדְמַיּכֹּוֹן יוֹמָא דין:

thy soul diligently, lest thou forget Only take heed to thyself, and keep

ŧä.Ŀ: بڠڵۦڹ۫ۅڹٮڹ מְאַר פֶּן־מִשְׁכַּח אֶת־תַדְּבְרִים يَط بَهِٰمُد كُلِّهِ بَهُمُدِ يَظْهُا

بنك بني خودا خجزك نخجود جدك: היקדיו מקבף כל יומי הניר פּטִגְמִיָּא בַחַוֹאַר עִינְךְ וְדַלְמָא לְטִבְא בּלְמָא טִטְּנָהֵ, נִט ځېږي خونور ځا نور تغږك

children's children; known unto thy children and thy the days of thy life; but make them lest they depart from thy heart all the things which thine eyes saw, and

בְּאָבַלְּעַ נְאָעַ_בָּנִגָּטִם נְלַמָּבַנוֹ: تأثمر لأهُد تأت تأذر هَال الأم الأم ختربا تؤهرا: نظميدا خند لهند لابند אֶתַ_הַעָּם אָלהֶיףְ בְּחֹרֵב בָּאֵמֶר יְהוָֹה יום אַשֶּׁר עַמָּדָהָ לְפָּנֵי יְהַנָּה

בֿלַ בֿלַ וְמֹנֹא בַאִנוּן בֿוֹנמִוּן הַּלַ هَمُد فَنْثَمْ لَدَ، ذُهِ الْمُعْلَقِمِ كَلْمَا בובו בי הפא באַמְטֹמִנוּן בִינוּ בְּחוֹרֵב כַּד אֲמַר יָיָ לִי כְּנוֹשׁ וומא בַּסמְמָא פָּבָם וֹן אָלְבַבַּ

they may teach their children. they live upon the earth, and that learn to fear Me all the days that them hear My words that they may Me the people, and I will make the LORD said unto me: 'Assemble the LORD thy God in Horeb, when the day that thou stoodest before

בעמים: (6) ושמרחם. זו משנס: ונשיחם. כמשמעו: כי הוא חכמחכם ובינחכם וגוי. נוחת שַטָּבָּוּ חכמים ונצוי.

(8) חקים ומשפטים צדיקים. הגוניס ומקובליס:

(9) רק השמר לך וגרי פן חשכה את הדברים. מו, כשלמ משכמו מומס ומעשוס על מתממס, ממשנו מכמיס ונצוניס,

ואם הלפידים: יַלְמָּדוּן. יַלְפוּן לעלמס: יָלַמֵּדוּן. יָשַׁלְפוּן לאַמרים: (10) יום אשר עמדת. מוסב על מקרא שלמעלה ממני, אשר ראי עיניך, יום אשר עמדת במורב, אשר כאימם אם הקולות ומס מְעַוומוּ מומס ממוך שכמס, מַמַּשְׁבוּ שומיס:

تَهْمُزَتُ تُهُكُ مُثِلًا لَمُثَلِقًا لَهُ لَا يَقْدُونُ ıَنٰكُلُــٰלِيا ıَنۡمَمُٰكِيا نَتۡلِي لَٰكُنِّكِ

2,4: יטמולנ אולכם באום זולנו ت بهرت جرباط هروات تفرفرات المرفرات ווְדַבְּר יְחוֹה אַבִיבֶם מִהַּוֹר

> :אַטִּמִּטַאַ: מֹב גַנו מִנוֹא בומוכֹא מֹנֹוֹא א נסובא להב לאוהטא ילביבתו ולמשון בשפולי

> حْرَتْرَدِبِا لَيْنَا كُلِّكِيا كُلِّهِ: طُح فَنْتُمْنَا هَنِينَا شِمْمُمَا يَلُمِينَ ומבוב וו המכון מנו אומשא

And the LORD spoke unto you out

only a voice. voice of words, but ye saw no form; of the midst of the fire; ye heard the

heaven, with darkness, cloud, and

burned with fire unto the heart of

the mountain; and the mountain

And ye came near and stood under

thick darkness.

וֹנְבְּטַבְּם מֹּלְ_אָנֹוֹ צְׁעַוֹעִ אֶּבְּנִים: אַטַכֿם כַגֿמַנִע גֿמּבָנע עַבַּבַנִים ניגה לֶבֶם אָת־בָּרִיהוֹ אֲשֶׁר צְנְיִה

אַמָּם עּבְרָים שָׁמָּה לְרִשְׁמָה: حِمْمِنْدُت אِبْם خَغِدًا جُمْد ٠٠ לְלְמֵּׁג אָטַבְּם עַפֿוּם וּמִמְּפֹּמִנם לְאַלְפֹּא זָטַבִּוּן פֿוֹמָנוּ וֹצִינִין וְאָהָר צְּנְה יְהֹוְהֹ בְּעֵה הַהִוֹא וְיָהִי פַּפֵּיד יִן בְּעַּדְּנְא הַהוּא

ממוד קאָש: ²¹ לְא רְאִיחָם בְּלְהְמִוּנְוֹה בְּיוֹם צֵבִי לְא חַזִיחוֹן כְּלְ דְמוּ בְּיוֹמָא أنهٰمَالُ ثَامَ مُنْهُد ذِرْفَهِتِرَدُّتُ خَرِ لَنَافُومُدِياً ذِلَالَهُ خِرْفَهُنُدِياً

اللظ الله נְלַבְּנֵי: בַּבְ אַנְ נִנְלַבּא: הַמְנְנִי בְּלְ בַמְנֵי עַבְּנָנִי זְבֶּר אָנִ נִּלְבָּא: ﴿ لِيَمْنَانِهِ لِيَمْمِنُتُ كُرُتُ هُمُ لِي يَحَمُّمُ يُنَافِرِهِا لِنَمْفِدِهِا خُرِيا

השנים: מַבְנִית כְּלְצְפְּוֹר כְּנְוֹךְ אֵמֶעֵר דַּמִוּת כָּלְ צִפּּר וַפְּא דְפְּרַח ע מַבְלְּנִע בְּלְבְּבְּבְּמִנְת אָמֶּוֹבְ בְּאִנְיֵא בְּבְאַבְעָּ

מַמַּתַת לַאֶּבֶּץ: שֹבׁלוֹנִע בֹּקְבַּלְּע אַמְּבַבְּפֿמִנִם בַּמִנִע בֹּקְ נוּנִי בַּבְמִנֹּא מִבְּנַת جُح_بيَم

> ā۷ كاترا זְטְׁכִוּן לְמִמְּבַר מָמְּבָא פַּטְּנְמִין

וְתַוּי לְכֵּוֹן יָתְ קְּיָמֵיה דְּפְּקֵיד

בּאַטוּן מַּבְּוֹין לְטַמָּן לְמֶירָתַה.

אַליבֶם בְּחֹבֵר דְּמִלֵּיל יִיָ עִּמְּכוֹן בְּחוֹבַר מִגּוֹ אִישְׁהָא:

Ġ₩ĹἀΧ: בְּאָבֹמְעַ בְּמִנִע כָּלְ בִּחְשָׁא בִּבְאַבָּעָּ

> that time to teach you statutes and And the Lord commanded me at tables of stone.

> > and He wrote them upon two

you to perform, even the ten words;

covenant, which He commanded

And He declared unto you His

possess it. in the land whither ye go over to ordinances, that ye might do them

midst of the firespoke unto you in Horeb out of the of form on the day that the LORD yourselves—for ye saw no manner Take ye therefore good heed unto

female, figure, the likeness of male or a graven image, even the form of any lest ye deal corruptly, and make you

fowl that flieth in the heaven, the earth, the likeness of any winged the likeness of any beast that is on

the earth; . of any fish that is in the water under creepeth on the ground, the likeness the likeness of any thing that

81

Źτ

91

٤ı

71

п

(14) ואחי צוה ה' בעת ההיא ללמד אחכם. מולס נעל פס:

(91) 547. 2175:

<u> עַּרְ־הַשְּׁמְיִם:</u> אֶלְהֶיף אְלָם לְכִלְ הָעַּמְּיִם עַּמְעַיָּא הָחוֹת בְּלִ שְׁעַיָּא: خِيْتُ رَهُٰ لِيَّالًا يُغَيِّدُ بَرَدُم نِحَيْدًا يَنْقِيلًا يَنْ يُجْرَبُكُ يَبْعَينًا جَجَدً וְבֹאִיםִ אָּתַבַּמְּמָמָ וֹאָתַבּיִּבְּעַ יפָּן־הִשְּׁא עֵינֶידָּ

لْكِهُمَالُالْهُ لَنْفُمْ لَنْفُدِي كِبِالْلِفَخُلِنِهِ لَا בּבּבא וֹנע כּוִכְבוֹא כָּל עונלִי הַּמִּיֹא וְנִינִין גַּע מָּמָמָא וֹנִע סַנְעַבּע ننخشم بنطبك شبئك خشمته

peoples under the whole heaven. God hath allotted unto all the serve them, which the LORD thy drawn away and worship them, and even all the host of heaven, thou be sun and the moon and the stars, heaven, and when thou seest the and lest thou lift up thine eyes unto

לְוֹ לְעָּם נַחֲלָה כַּיִּוֹם הַזֶּה: מפור הברול ממצרים להוות

אַטַׁמָאַ בְּיוֹמָאַ הַדֵּין: ממגלום למניו ביה לפם נאפגל זטכנו מכיבא בברולא נְאַטְׁכֶּם לְלַּטִׁ וְיִנְנְיִ וּנְגָּא אָטְׁכָּם נִנָּטָכְוָן אַבִּיכִ נֵּנְ לְבִּטַלְמִנִי

are this day. Him a people of inheritance, as ye furnace, out of Egypt, to be unto brought forth out of the iron But you hath the LORD taken and

46 [44: بتعنجُد هِپُور بِمِزِد هِكَنَابِ ذِيرًا עַהְרָבְּלְטִיִּרַבְאָ אָבְרַבְאָוֹלִי לְמִהְבָּרִוּ וֹנִי וֹבְבָּוֹאַ וּבְּבוּנְ וֹנְאָּבָה לְבֹלְטֹּו הֹבֹבו, אים פֹטִינְמִוכִוּן וֹפַוּוִם בֹּבוּלְ וֹ, בוְיָב בַיבְאַנּוֹב בּי, הַּלְבַבַבְבַבוּכִים

בּוֹ אֶּבְטַבׁ נִבִּיב בָבַ אַּטַסְנָא: בְּלָא לְמֶוּמֹלְ לְאַבְׁמֹא מֹּבְׁטִא ומן בדם יי הנה דנה עלי על

God giveth thee for an inheritance; good land, which the LORD thy that I should not go in unto that should not go over the Jordan, and me for your sakes, and swore that I Now the Lord was angered with

וורשְמָם אָת־הָאָרֶץ הַשּוּבֶּה ¿ מְבֶּר אָטַרְהַוֹּבְיוֹ וֹאַטִּׁם מְבִּרְיִם בֵּיִם אָּנָא מָבָר יִטְ זָבְבְּנָא וֹאָטַוּן جْدَ אַנְלָּג מִעְ פַּאָנֶבֶּא עַנְאָע אֵנוֹנִּג אָבָג אַנֹאַ מֹאַנִע פֿאַבְעָּא עַבָּאָ

מְבְּהָא הָרְאָ: מְבְרְיִן וְמִירְהֹוּן וְתְּוֹ אָרְעָּאָ

go over, and possess that good land. not go over the Jordan; but ye are to but I must die in this land, I must

77

خُلُا مَقْكُم لَمُمْرِثُم كُكُم قُوْمٍ مَقْدِيا لَامَعُخُدِيا خُدِيا جَرَا جَرَاه פּ בְּרַוּת וְהְוֹתְ אֶבְוֹבִילְם אֵׁאָוֹר יִת מִיְמָא בּייִ אֶלְהַבוֹן דִּגִּוֹר ىنھُمُلْدُر كِجُه قُلْ عَهُدُسٍ هُلِ *غَفْمُدِر بُحِيا يَخْمُمُ عَنْتُهُما 口が77:

\$4.1: הְטָוּנַת בּֿל אֲשֶׁר צִּוְּהָ יְהְנָת דְּמִּת כּוֹלָא דְפַקְּנָרְ אַלְהִיף:

the Lord thy God hath forbidden even the likeness of any thing which you, and make you a graven image, your God, which He made with forget the covenant of the LORD Take heed unto yourselves, lest ye

ਲੇਂਪ੍ਰ ਟੋਵੈਂਕ: (ਚ) אַבְלָא בווא אָל עַנָּא: ליב בֿר יְרְוֹרָה אֵלְהָרְף אֵשׁ אִבְּלָר הְוּא אֲבִר יִיִּנְ אֵלְהָךְ מִימְבִיה אִישְׁא

devouring fire, a jealous God. For the LORD thy God is a

לא מנען מלעעות אחריסס, אלא החליקס בדברי הבליסס לערדס מן העולס (ע"ז נה.), וכן הוא אומר, פִי הֶהֶלִיק הֵלְיו בְּעֵינֶיו (פו) ופן חשא עיניך. לסממכל בדבר, ולממ לב לשוב למעומ אמריסם: אשר חלק ה׳. לסמיר לסם. דבר אמר, לאלוסום,

(02) מכוד. סוא כלי שמוקקים בו את סוסב:

לְמִנֻטְ מַּוְנִוּ לְשִׁנְטְ (מִבְלִים לִו 'נ'):

(וב) החאוף. וממלא רוגו: על דבריכם. על אידומיכס על עקקיכס:

(שב) כי אנכי מה הור אינני עובר. מלחר שמח מסיכן יעבור, ללל לף עלמוחי לינס עוברין:

(23) חמונח כל. ממונמ כל דבר: אשר צוך הי. אמר לוך שלא לעשומ:

(42) אל קנא. מקוא לוקום אופרדמו"ע בלע"ו (אייפער) מִמְמָבֶה על רוגוו להפרע מעכו"ם:

%<. בילהיסו: וֹמֹמִינִים עִינִים בֹמִינֵי. יְעִיִּעַ וְטַמְּבָּעוּן גַּבִּיִמְ פֿגָם וֹן אֶּלְטַנַּ ר* ונושנהם בּּגַעּנְלַגַּעַ בּּנֹגַם נַבְּנוֹג בֹנָגָם אַבֿג טַגַּלָעַנּן בּנָגן נַבְּנָג בַנָּגַן

לאַבְנִוֹא בַּבְמוּהִי: נטהבענו הגבם במנט פולא ווטטהטטון פאבאא וטטפטון

utterly be destroyed. prolong your days upon it, but shall Jordan to possess it; ye shall not land whereunto ye go over the soon utterly perish from off the against you this day, that ye shall I call heaven and earth to witness

sight of the LORD thy God, to

and shall do that which is evil in the image, even the form of any thing,

deal corruptly, and make a graven

When thou shalt beget children,

have been long in the land, and shall and children's children, and ye shall

ַנְהַפְּיִץ יְהְנְהָה אָהְבֶם בְּעַמֵּים י مَجْرِبُ جَرِ بَاهِٰمُكِ يَاهُمُكُ لِيَا اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ خليفظد جهريةدركا ائتاً تا بالا מַבַר מַעַּל הָאָבֶּץ אַשֶּׁר אַהָּם ³² וְאָת הָאָבֶרן בִּי־אָבָר האברון הַעִּידְתִי ְבְבֶּם הַיּוֹם אָת־הַשְּׁמַיִם

נְיִהְשַׁאַבְנִן הַּם בְּמִנֹוֹן בֹּהֹמְמַנִּא וובבר זן נחכון בינו עמענא برښتريدرا:

יומין עַלַה אַרֵי אָשָׁהַיצָאָר

לַעַמָּן לְמֵּירָתַה לָאַ תַּירְכוּן

אַבְעוּן עָבְרוּן נְתְּיִבְיוּן

מולב שולבון לפנוה מהב

אַסבידית בכון יומָא דֵין

يديقد ١٠ ١٠١١ خيفا:

نَّامُهُ هُٰذُكِنَا نَامُهُ مُنْدَنِنَا: מֹהֹנֹטֹא הַנְבֹּר נִבְּי אַנְהָא אָהֹא انخفيدا فغا جُمَفينه فخت،

nor eat, nor smell. stone, which neither see, nor hear, work of men's hands, wood and And there ye shall serve gods, the

nations, whither the LORD shall

among the peoples, and ye shall be

eft few in number among the

And the LORD shall scatter you

lead you away.

provoke Him;

نزي ندينا: ונאון ולא והמקון ולא נאללון ואַנא נלא נלא טון ולא הממון عَ نَتَا هَٰئِتُ مَنَا لَهُدًا هُمُل لَهُدُ נעברקם שָלהים מעשה

אַמּב וֹנִבוֹי וֹבוֹנִי אַנַכֹּם מִּפֹּנִי:

لنهٰهَلَقُو مُقَدّ مُخْفِد فَدِينُو

خدر خدلا بخدر تغشك: אֶּבְעַנְינִ וּמִּאָּאַטִּ כַּנִּ עַבְּבְּהְתָּנִי בַּנִּ אָּבְטַנִּ נְעַהָּכִּט אָבִי, עַבָּהָּ ゖヸヹゐばロ

מו פובתוני בבל לבו יבבל אָת־יְהְוָה וְתִּהְבְּעִיוּן מִתַּשָּׁן יָת בַּחְלְהָא

الأطقاد خقاطاتا: لْهُمَّمُّنُ يَنْعِيدَ كُلِّنَاكُمُ يَنِ يُخْفِكِ יי הָאֵלֶה בְּאַהַרִית הַיְּמִים וְשַּׁבְתִּ פִּהְנִמִּיָא הָאִּצֶּיִן בְּסוֹף יוֹמָיָא בּבַּר לְבְּ וּמִבְּאַנִּבּ כִּלְ עַוֹּבְבָרַנִם בַּב שִׁנִתִּנִל לְבַּ נִנְּהָבְּעוּנִּבַ כִּלְ

> all thy heart and with all thy soul. Him, if thou search after Him with LORD thy God; and thou shalt find But from thence ye will seek the

> thy God, and hearken unto His days, thou wilt return to the LORD are come upon thee, in the end of In thy distress, when all these things

30

67

Zτ

- ַ וַיְּבִימֶּסְ שְבֶּינוּ פִּי צַדִּיק ס' אֱנֹֹסֵינוּ (דנימֹל מ, יד), נדקס עשה עמנו, שמסר לסבימֿס צ' שניס לפני ומנס (סנסדרין לח.): שמונה מאום והמשים, והקדים שמי שנים לוגושנסם, כדי שלא ימקיים בהם כי אבד מאבדון, וזהו שנאמר, וַיִּשְׁקֹד ה' עַל הֶרָעָה (25) וגושגחם. רמו להם שיגלו ממנה לפוף שמונה מאות והמשים ושתים שנה, כמנין ונושנהם, והוא הקדים והגלם לפוף
- (26) העידתי בכם. הננימומיום להיום עדים המרימי נכם:
- (82) ועבדתם שם אלהים. כתרגומו, משלחם עונדים לעונדיקם, כלילו לחם עונדים לקם:

ځ۵□: אُلا خُلْدِك كَارَبُنك كَبُمُك نَمُحُم لَرُم نَنْتُمُ نَا كَنْمُم يَعْجُنَنَك ية تلطك نزيم تضنيئك نزيم نضحير خيم نضحطك نزيم نتخذك בַּר אֵלְ בַחוּם יְהֹנְה אֵלְהָיִר לְא אָבִר אֵלְהָא בַּהְמָּנְא יִי אֵלְהָר

±ַבוּגם לַעוּגו:

swore unto them. covenant of thy fathers which He destroy thee, nor forget the God; He will not fail thee, neither for the Lord thy God is a merciful

چېلان: כַּבְּבֶּר הַנְּרוֹלְ הַנָּה אָן הַנִשְׁמָע لَمْك_كَيْل ΠΨάζία لأثلأ مَر_بُهُدُا الْخُطَيِّةِ يَعْمُونُهُ אָמֻב בּבָא אָבְבַנים ו אָבַם هَمْد بأذ خُطَرُنك خُمَا بَابِهِ בּׁנִ הַאַּגַרָנֹאַ לַנְמָנִם בַאַהָּנָנִם

בְבָּא הָבֵוֹ מְּמִוֹא וֹתֹּר סִוֹפֵּי מִּמִּוֹא הַבַּוֹנִי ווֹ אַבְם מַּלְ אַבְמָא וּלְמָפָּוֹפָּוּ בּבוֹנוִ פֿבֹמֹּב לַמֹּן יוִמֹּא בּבֹבֹא אָבוּ הָאַל בְּעוֹ לְיוִמִּוֹא בַּרְמָאֵי

thing is, or hath been heard like it? been any such thing as this great unto the other, whether there hath and from the one end of heaven God created man upon the earth, were before thee, since the day that For ask now of the days past, which

אַנוֹין נַיִּיוֹיִ: ひらにドーロジョ

בּמִּכֹּמֹשׁאַ אַשׁ וֹאִשֹׁכֿוּ.ם: בּאַהֶּבַהַתְּלֵהַעַ מִתְבַיב מִינִ אִּיִהָּעֹא בַּמֹאַ עַשְׁמַלֵּמ מַּם לָוִל אֶבְיָוִם מִּנַבּבַּר עַשִּׁמַת עַמָּא קל מֵימָרָא דִּייָ

Or hath God assayed to go and take the fire, as thou hast heard, and live? God speaking out of the midst of Did ever a people hear the voice of

ξЕ

خيريرن: ڲٛڔ۩ڔڎڟ לַּבְלַיִם כַּכָל אַמָּב בּמָּט לַכָּם שׁוֹשׁׁב יִבֹוֹנְוּה לְּמִּינְע יִבְּמִנְנִאֹנִם بخمرفنيه بخذك نخثه לְוּ גוּי מְמֶּבֶר גּוּי בְּעַסֹּת בְּאָנְת אַנו הַנְּפָּׁה אֵלהִים לְבֹוֹא לְמַחַת או נִפּין עַבַּר יָיָ לְאִהְנְּלְאָה

לכון וו אלשכון למגנום ילְמוֹנְיוֹ בַלְנְבִוֹ לַכָּלְ גַּמְּבָּג יביר הקקיפא יברך עא מרמטא באטון יבמופטון יבטבא למפבק ליה עם מגו עם בנסין

Egypt before thine eyes? LORD your God did for you in terrors, according to all that the outstretched arm, and by great a mighty hand, and by an and by wonders, and by war, and by another nation, by trials, by signs, Him a nation from the midst of

הוא הְאֶלְהִים אֵין עּוֹד מִלְבַדְּוֹ: ¾ אַמַּדְ הְרָצֵּהַ לְּלַבְּעַה בֵּי יְהֹנֶה צַּפְּ אַמַּקִינִיםְא לְּמִדַּע צָּרֵי יִי

רוא אֶלְהִים לִית עוֹד בר

.miH is God; there is none else beside mightiest know that the Lord, He Unto thee it was shown, that thou

בו) י על כם בפינולי שָׁבֶשׁ מִשֵּׁפִּי (כְלַעל מ' יב) י שַׁלַבַּפַּשׁ מִשִּׂפִי: ְיַנְטַ מַּרְפֶּנּוּ (שיר השירים ג, ד), שלה ננקד שָׁרְפֶּנּוּ. כל לשון רפיון מוסב על לשון מפעיל ומחפעל, כמו הַרְפָּה לָהּ (מלכים־ב ד, (וווי) אי רפך. מלהחיק בך בידיו, ולעון לה יכפך לעון לה יפעיל הוה, לה ימן לך רפיון, לה יפריע הומך מהללו, וכן שַׁחַוָּמִי

כדבר הגדול הזה. ומסו סדבר סגדול, סשמע עס וגוי: ומדרשו, מלמד על קוממו של אדס שסימס מן סארן עד סשמיס (מגיגס יב.), וסוא סשיעור עלמו אשר מקלס אל קלס: הגהיה (28) לימים ראשונים. על ימיס ראשונים: ולמקצה השמים. וגס שאל לכל הברואים אשר מקלה אל קלה, זהו פשומו.

סס נפלאות, שהציא עליהם מכות מופלאות: - ובמלחמה. צים, שנאמר פִי ס' נְלָמָם לָמֶם (שם יד, כה): . אוכל לעשות כן סרי זס נפיון: באוחוח. בפימניץ, לסלמיץ שסול שלוחושל מקוס, כגון עַס זֶס בְּנָדֶּךְ (שס ד, ב): ובמופחים. פמ"מ, סנסיס, סנשמע, הַנְּפֶּס, הַשְׁמַע: במסוח. על ידי נמיונות הידיעס גצורומיו, כגון הִמְפָּבֵּׁר עָלַי (שמוח ח, ה), אֿס (48) הנסה אלהים. בַּכִי עשס נמיס שוס אלוס לבא לקחח לו גוי וגו', כל ססי"ן סללו חמיסום סן, לכך נקודוח סן בחע"ף

מת המתמונים וכמו שהוא ימידי, לכך נאמר אתה הראת לדעת: (פצ) הראת. כמרגומו פְּמָםְוַימָם, כשנמן הקנ"ה פֿת המורה פתח להם שנעה רקיעים, וכשם שקרע פֿת העליונים, כך קרע

מעוד קאָש: אָהָּוְ עַנְּרוֹלֶע וּדְבְּרֶוּוֹ שְׁמַעְּתְּ ۶۶ ڬؚڹۄؚڽڔڹ ٳ؇ڂۦۻۼڽ؇ڛڔۼڹ؇٣٦ מִן־הַשְּׁמֵנִם הִשְּׁמֶינִם אָמִינְעָן אָח־לִלוּ מִן שְׁמִיא אַשְׁמְעָּן יָח

جِجِرِر جِحَرَا بَيَدِهُ ٢ مَمْعِرٍ رَاهَا: נּיּבְתַר בְּזַרְעָּי אַחָבָיִר נּיּוֹצְאָבַ וַתַּחַת כֵּי אָחַבֹ אֵח־אַבֹהֵיף

אָת־אַרְצָם נַחֲלֶה כַּיִּנֹם תַזֶּה: مفك مغثنك حتكنية خصدخك לְחוֹרִישׁ גּוֹנֶם גָּדְלֵים וַעַּצְּמָים לְמָרָכָּאִ

: ۲۱۲ مُوَّمَّر لَمَّا بِثَكُثُم مُنْفَلِن كُنَا خِمُمَنَٰه مُؤْمَّرُهُ لِمَّؤْمِ مَرْ פַּנְיִנְתְּלְתְּנְאַ הֵאֱבְלְהְים בַּשְּׁמַנִם אֲבִייִנְ הַנּא אֱבְהַים דִּשְּׁבְינְהֵיהְ لْنُلَمُنَّ لَابِرَهِ بَلَيْهُجِنِّ هُمْ كِأَكْتِكِ لَنْكَم بِهُمُ لَبَا لَنُنْدَ ذَكِكُ

נתן לף בְל־תַּיָמִים: (פּ) הַאָּבְמָּר אֲשֶׁר יְהֹוָה אֶלהֶיף וֹמִיםְ הַּג_ خلِدِ نِخلاُثَانِهِ عِنْدُنك °[†] אָמֶר אָנְכֵּי מִצּוֹּדְ הַיְּוָם אַמֶּרְ

י בְּעָּבֶר הַיּרְבֵּן מִיְרְחָה שְּמָשִׁי שלישי אַז יַבְדָּיל מֹשֶׁרוֹ שֶׁלְישׁ עַּרִוּים

> ※「役員が: בביא יפּקנְמוֹהי שְׁמַעְּמָא מִגּוֹ くぞくほじじ

> במומבוה בחיכיה יחקף אַבי רחים ית אַבָּהַתָּף

אַבְעָהְרוֹן אַהְסְנָא בְּיוֹמָא הָבֵין: מַטִטָּוּ

אַרְעָא מִלְרַע לֵית עוֹד:

Liac di ideti etili בּאָלא מִפּפוּג לַבּ ווָמֹא בון וְאֶׁמְוֹנֵיםְ אֶתְרַטְׁפֶּׁוֹנִ וֹאֶתַרְמָּגִּוְתָּוֹוִ וֹטִׁמָּר יָתַ לֵּיֶמִוְנִי, וֹיָת פֹּפּוּדוֹתִי

מִּמְמַאַ: לבוו למלבא בזבצלא מבנט אַפֿבוּגה ממִּע שַׁגַע

> hear His words out of the midst of to see His great fire; and thou didst thee; and upon earth He made thee His voice, that He might instruct Out of heaven He made thee to hear

with His great power, out of Egypt, brought thee out with His presence, and chose their seed after them, and And because He loved thy fathers,

land for an inheritance, as it is this to bring thee in, to give thee their thee greater and mightier than thou, to drive out nations from before

beneath; there is none else. heaven above and upon the earth heart, that the LORD, He is God in know this day, and lay it to thy

giveth thee, for ever. land, which the LORD thy God mayest prolong thy days upon the children after thee, and that thou go well with thee, and with thy command thee this day, that it may and His commandments, which I And thou shalt keep His statutes,

ot

Ζ٤

:gnisinns beyond the Jordan toward the Then Moses separated three cities

יב), ואל מממה על שהזכירה בלשון ימיד, שהרי כמבה בלשון ימיד, ויבמר בזרעו אחריו: שַׁבְּלְּבְּ וּגוּ, וַבְּלָּבְ מִקְּמַבְיַבֶּים (שַם ידּו, ימ), דבר חֹחר ויוליחֹך צפנייו, בפני חברית כמו שנחמר נגד חַבּוֹחָם שָּבָה (מהלים עם, (קצ) ותחת כי אחב. כל זס מממ אשר אסג: ויוצאך בפניו. כאדס סמנסיג צנו לפניו, שנאמר וַיִּפַע מַלְטַּדְּ סָבֵּלְסִיס

שמש. לפי שקום דבוק נקודה רי"ם בממף, מורם של שמש, מקוס וריחת השמש: מלוס שלפשר לקיימס, לקיימנס (מכות י.): בעבר הירדן מזרחה שמש. בלותו עבר שבמזרתו של ירדן: מזרחה (I+) אז יבדיל. נמן לכ לסיום מרד לְדְּבֶּר שִיבּדִילֹם, ומף על פי שמינן קולעום עד שיבדלו מומן שבמרן כנען, ממר משם, (85) ממך מפניך. סרססי ודרשסי, לסיריש מפניך, גויס גדוליס ועלומיס ממך: – כיום הזה. לאשר אמס רואס סיוס:

אָבְאַנוֹנו מִוֹ בַמֹּבֹנִם בַאָּבְ וָבִוֹי: ַלאַ-שַּנֹאַ לוַ מִעַּמִלָּ שָּׁלְאָּם וֹנָס ** אַתַ־רֵעָּהוֹ בְּבָלִי־לַעַּתּ וְהָוּא حَرُنُ שُٰמِٰۃ רוֹצֵה צַּשָּׁר וַרְצַּח

ڂڟڗۿ؞: בּֿנּלְמֹּגְ לַנִּגְיּ וֹאָנוַינִילְן בַּבֹּמָהוֹ בֹאִמְנִי בּנּלְמֹגַ לְהֵּוֹכֹם נִּבְוֹנִינִ ¿ בַּשְּׁנִמְּבַ לְבְאִנְבֵּנֹגִ נֹאָטַבַּאַמְטַ מִּנְמָּבָאַ לַמֵּנִמֵּהַ בֹּאִנְדֵּן וֹנִטַ ÄĽ_ËÂL ĒĠĹĒĹ

خظر ختر نهليخ:

\$4_EE. ڗڟ۪ڶڰ۪ڂ ロジメジロ إترظשְׁפְּמִים אֲשֶׁר דְבֶּר מֹשֶׁר דְּעָלֵיל מִשֶּׁה עִם בְּנֵי יִשְּׁרָאֵל ŗūņģr⊟

קמָבן וּבְוֹנוֹ וֹמִּבְאָב, בַּבּאַטַם אַשֶּׁר יוֹשֶׁב בְּחַשְּׁבְּוֹן אֲשֶׁר חַבֶּח סִיחוֹן מִלְבָּא אֵמוֹרָאָח דְיָמִיב שָּלְתְוּ בְּאֶנֵא סִיחוֹ מֵבֶלְ הַאֵּמְרִי לְבֶּבִיל בַּיח פְּעִוּר בַּאָרַע בּׁמָבֶר הַיּנִבְן בַּיָּנֹא מוּכְ בַּנוֹ בֹמֹבֹרָא בַּוֹרַבְּוֹא בַּטַבְּטָא ದದಭ್ವ 🗀 :

ದರ್ಗ ಭದ್ದು באמרי אַשָּר בּעַבר הַיִּרְהַן ر مَبد مُكِكَ بَعْد مُكِكَ الْمُحَالِينِ مَكِكَ مَبِد مُكِكَ لَمُنْظَلُ لَوْدَا مَكِكُ الْمُكَالِينَ المَكْكُ ווּגֹמָי אָט אַבֹּקְי וֹאָט אָבֹאוֹ ווּגניני זִי אַבֹּהִי וֹנִי אָבֹה

ದದಸ್ಪೆ: 🗆 :

ئالطنا: אַבְנָן וְמָבַיַנ لغرينا מהוקר אַשָּׁר על־שָׂפַת נָחַל מערוער דְּעַל בּיף נַחָלָא

אַשְרָת הַפַּסְגָּה: (פּ) מְזְרְחָה וְעָּר יָם הְעָּרְבָּה מָחַה ערְנְחָא וְעָּר יִמָּא רְמִישְׁרָא

> اننځ اتات לְנוֹגָא מוֹן לַבְנוֹא נִאָבֶוּן מאטמל, ומבלפוני, וומרול מַדְּעָיה וְהוּא לָא שָׁנֵי לֵיה בולמול עַבְרֵיה בָּלֶא

برخا خمناتا خمخمع يمتهد: בּאָבוֹ לִנוּ פֿאָנ בַּמֹלֵבלֹא בּאָנַת

לני וֹמִּבְאָּבְ:

خُطَعَكُكِيل طَعَمُكُنُونَ אַבְּגוּ סִבְּיבוֹנִיא וּלֵינְתּוֹא וֹבְנִוֹּנִא

نَّمُلُمُّدٌ خُمُوَكُٰ لِيَا مُفَمِّدُنُ لِهِ: בְּחָשְׁבוּן דִּמְחָא מֹשֶׁה וּבְנֵי

מָבְנָה שָׁמִאָּ: אמונאט בלמלנא בזנגלא

הוא קרמון: ענא באַנתן וֹמִר סוּנִא בּמֹנאוֹ

שׁבוני מֹמֶפּׁבַ מִינְימִיאַ: עַיָּבְבְּן וֹכִאַ מִיּמְבֹא הֹבֹבֹא בַּיִבְבַּוֹלֵא

> of these cities he might live: time past; and that fleeing unto one unawares, and hated him not in thither, that slayeth his neighbour that the manslayer might flee

Manassites. and Golan in Bashan, for the Ramoth in Gilead, for the Gadites; table-land, for the Reubenites; and Bezer in the wilderness, in the

before the children of Israel; And this is the law which Moses set

Egypt; Israel, when they came forth out of Moses spoke unto the children of statutes, and the ordinances, which these are the testimonies, and the

when they came forth out of Egypt; and the children of Israel smote, dwelt at Heshbon, whom Moses of Sihon king of the Amorites, who over against Beth-peor, in the land beyond the Jordan, in the valley

guisinns were beyond the Jordan toward the the two kings of the Amorites, who and the land of Og king of Bashan, and they took his land in possession,

Hermonmount Sion—the same is the valley of Arnon, even unto from Aroer, which is on the edge of

Pisgah. of the Arabah, under the slopes of Jordan eastward, even unto the sea and all the Arabah beyond the

- (++) וזאח החורה. וו שקום עמיד למדר המרפרשה וו:
- (P) אלה העדות וגרי אשר דבר. סס סס אשר דבר גלאמס ממלריס, מזר ושנאס לסס בערבות מואב:
- (TA) אשר בעבר הירדן. שסום במורם, שסעבר סשני סים במערב:

حَمِّمَيْكِ : تنبع بذهبك بجنه بهمك تفحيا انهديا ذههدليين %⊓_TŢĢſ□ حدس رزيجيد يجزأبت شير بهريعا يهيد جلانا سيون بهريجا با וּיִבְּרָא מִמְּעַ אָּלְבַלָּלְיוֹמְּרָאָלָ

בּאַנוֹנכם פֿבמוכון ווְמָא בון וֹטוּלְפוּן لْمُس_שَמָהֶפֶּׁהָ,ם كُنْمَنْهُ لَنْש لِيرَبْهُ لَـٰهُٰتُهُ فُمَجْرِهِ ולבא משה לכל ישראל

to do them. that ye may learn them, and observe which I speak in your ears this day, the statutes and the ordinances and said unto them: Hear, O Israel, And Moses called unto all Israel,

ַ יְהְנְהַ אֱלֹהַינוּ פְּרָת עַמֶּנוּ פְּרֵית יִי אֱלִהַנְא גְּזַר עִמַּנָא קִיִם בְּחֹרֶב:

covenant with us in Horeb. The Lord our God made a

אָכֶה פָּה הַיִּיִם כַּבְּנִנּ חַיֵּים: עַבְּרָרוּ תַזְּאָת בָּרָ אַלְּנִוּ אֲנָעוֹנוּ יִי קִנְמָא הָדֵרוֹ אֶּלְבִוּו עִּמִּנָא לְאַ אֶת־אֲבֹהֵינוּ כְּרָת יְהֹוֶה אֶת־

כובלא בלומול: אַנּטַּלאַ אַכָּנוֹ כַּאַ נְוָמָאַ בֵּנוֹ לא מֹם אַבֹּבוֹנוֹלא עוֹב וֹנֹ

us, who are all of us here alive this with our fathers, but with us, even The LORD made not this covenant

בְּבַוֹר מִמָּוּך הַאָּשׁ: ל פֿלנם בפֿנים דַבּבר יְדְוָדָר עִּמְבָּבָם עַמְלֵלֵל עָם עַמְלַלָּל עָבֶּיל יִי

אמכון בשורא מנו אישקא:

at that time, to declare unto you the I stood between the LORD and you of the fire—

face in the mount out of the midst

The LORD spoke with you face to

٢٥١ (٥) מפּנ. בַאָּה וֹלַאָ_הַלִנִים בַּבוֹר ĽĽι% د څټل אָנְכִּג מְמָּב בֹּגּלַ בְּנִלְיֵנְ וּבְּגוֹנִכִּם אָנֹא נַוֹנִנִג פֿאָנם בּגּל מִנמֹבא

וֹלָא סַבְּיַלְשִּיּוֹ בַּמִּיִרָא לַמִּימָר: אָב. בַּבוּלְטוּן מוֹ בַּבָרם אִימָּטֹא לְחַנְאָׁה לְכֵוּן יָת פַּהְנָמָא דַּיִי יבוניכון בְּעָּדָּנְא הַהוּא

. : gniyes—annom əha oani qu aon afraid because of the fire, and went word of the LORD; for ye were

Elyon, see page 158. The Ten Commandments are presented here in Ta'am Tabton. For the Ten Commandments in Ia'am

: ◘، ڵڒؖٙڠؙٙڴ עוגאטיף מאָרֶץ מִצְרָיִם מִבָּוֹים מִבָּוֹים מַצִּרְעָּא が添し がな

Egypt, out of the house of bondage. Drought thee out of the land of I am the Lord thy God, who

ھے۔ طَٰڑِر: ﴿ كَهِ نَاثِرُكَ خُلِكُ هُمُ ثِنْ لَهُ هُمَالًا لَا هُمَا خُلَّا هُنَالًا قُل

before Me. Thou shalt have no other gods

- (3) לא את אבוחינו. בלנד כרמס' וגו', כי ממנו:
- במוכר ללוקם, סרי המוכר עלמו מדבר עמכם: (+) פנים בפנים. אמר רבי ברכים, כך אמר משה, אל מאמרו אני מעעה אמכם על לא דבר, כדרך שהשרשור עושה בין
- (5) לאמר. מוסג על דבר ס' עמכס בסר ממוך סאש לאמר אנכי ס' וגו' ואנכי עומד בין ס' וביניכס:
- (ד) על פני. בכל מקום אשר אני שם, וזהו כל העולם. דבר אחר, כל זמן שאני קיים. עשרה הדברוח כבר פרשחים:

בַּמָּנִם מִתַּחַת לְאֶבֶּץ: וֹאָמֶּׁבְ בֹּאָבֹּאֹ מִנְּנִם וֹאָמָּב וָבַבֹּאַבֹּהֹאַ מִנְּנַה שְׁמוּנְוֹרְ אֵּמֶשׁׁרְ בַּשִּׁמָנִם ו מִמַּמַבְ דְּמוּ

ረዉ‡፠፡፡ خثاه لمح مِحْمُره لمح لحدُره אָל קַנְּא פַפֿר עַוּן אָבַוּט עַל־ הְשְּׁבְּבְרֵם בֵּרְ אַנְבֶּרְ יְהַנְּהְ אֵבְרֵי אֵבְרִ אַנְאֵ יִי אֵבְהָרְ אֵבְ פַנְּאַ
 הְשְׁבְּבְרֵם בַּרְ אַנְבֶּרְ יְהַנְּהְ אֵבְיִרְ אֵבְי אַנְאַ יִי אֵבְהָרְ אֵבְ פַנְּאַ ムダーは役点はにて إيات

מֹלְנַת לְאַנִׁתֹּא: رِيِّهِ بَيْرُونُ ا جُرِ مِي يَرْمُونُ لِهِ مِنْدُونِ لِهِ عَيْرًا حَرْمِ

מַהְּלַמִּוֹ בֹּנִיֹא לַמִּשְׁהָּוֹ בַּעַר ומק בו ובימאי לשנאי פד ון וֹמַלְ בַּר טַּלְינַאָּי מֹסְׁמַּר חַוְבֵּי אֶבְּבַוֹן מַלְ בָּנִין جُم بَوْدِيد جُدِيا لُجُم بَوْجُنِهِ لِ thousandth generation of them that and showing mercy unto the

generation of them that hate Me,

visiting the iniquity of the fathers

LORD thy God am a jealous God, them, nor serve them; for I the

Thou shalt not bow down unto

beneath, or that is in the water

likeness, of any thing that is in graven image, even any manner of

Thou shalt not make unto thee a

heaven above, or that is in the earth

under the earth.

third and upon the fourth upon the children, and upon the

וְהַנֶּה אָה אָהָר־יִשָּׁא אָת־שְׁקּוֹ $\operatorname{sgmekh}_{>}(\mathfrak{O})$

(۲,

زَيْرَهُٰ لِيُولِ زِيُخَرِفِٰ لِم زِيجُلَوُرُ

class="mam-spi-

ದಷ್ಟು)|ರ

מֹאַנעני

حَمَّلٰه: (٥)

حَمِّهُد عِنْكِ بَطِيْد هُرَيْنِه: מְּמָנִר מֶּטַינִם נַשִּּבְּט לְלַבְּשְׁנִי

بالأهجانات: י מֻמְׁמֵּט זְמָוֹם טַמְּדֶב וָמְמָוֹנִי כַּבְ מִשִּׁא וִמִּוּ טִפֹּלְט וַעַמֹּדֵנ. כִּבְ

خظيك: לנים הלגע خرتراز לממש ועונ אמו למלוני īkādi laili ildili ide_ ٦٩ ظخكك אָלֹהֶיף לַא תַּעֲשָׁה כְּל־מְלָאלָה بثط השجنف שچתו ליהנֶת

> בונמו בשמוה לשקרא: לְמִּנֹלְאִ אָּבוּג לְאִׁ וֹזְכֵּג וֹוֹ וֹעַ לָא שׁימוּ בֹּמִּמֹא בּוּוֹ אֶּלְעַבּׁ

לְבְשְׁמָּג יַלְנְמֶבׁג פַּפִּיָבָג:

וֹמְבֵּוֹע מִוְבוּ לְאַּלְפָּוּ בְּנֵוּן

ללבשונוני כמא הפקדף יו

: خاٹا ڈ، خائد

tach itent btalib the tadde tuck whate tec اختفك لمخفك אָלְטִוּ לָא טַהְּבוֹיִר כָּלְ הָּבִוֹנִא ווומא מבולאני מבטא פנס וו

> commandments. love Me and keep My

commanded thee. holy, as the Lord thy God Observe the sabbath day, to keep it

that taketh His name in vain.

Lord will not hold him guiltless LORD thy God in vain; for the

Thou shalt not take the name of the

all thy work; Six days shalt thou labour, and do

٤ı

OI

tpon. maid-servant may rest as well as that thy man-servant and thy thy stranger that is within thy gates; thine ass, nor any of thy cattle, nor maid-servant, nor thine ox, nor nor thy man-servant, nor thy thou, nor thy son, nor thy daughter, shalt not do any manner of work, unto the Lord thy God, in it thou but the seventh day is a sabbath

פ"ו): כאשר צוך. קודס ממן מורס במרס (שבת פו:):

⁽¹²⁾ שמור. ובראשונות הוא אומר וכור, שניהם בדבור אחד ובחיבה אחת נאמרו, ובשמיעה אחת נשמעו (מכילחא בחדש

ַ <ַהְּמִּוִּע אָּע_וִיִם עַמִּּבֶּע: (o) هذر چل خلك משְּׁם בְּנֶיך הַנְּקְרֹ וּבְּוְרַעַ נְסוּיָה וֹן אֶּלְטַבּ לְמָהֶבַּר וֹט ווָמָא יבְדְרַע מִרַמַם עַל בֵּן פַּקּדָרְ מֹבֹגַא בווניםא

sabbath day. commanded thee to keep the therefore the Lorp thy God and by an outstretched arm; thee out thence by a mighty hand and the Lord thy God brought was a servant in the land of Egypt, And thou shalt remember that thou

יְתְּנְתְ אֱלֹהֵיף בַּתֵּן לְּךְּ: (ס) וּמּב לָב אַל הָאָדָטָּר אָמָּר־ خُمْرَهُا، نَهُدُنكُا نُصُّلُ نَخْمُهُا ڲۯڷڒڬ 91 CXAL ※口・※八・下 18078gF 190

כול וגלב ובדיל דוישב

giveth thee. the land which the LORD thy God that it may go well with thee, upon thee; that thy days may be long, and as the Lord thy God commanded Honour thy father and thy mother,

tää וֹלְאָ_עֹמֹּנֹע רי הְנְאָר: (ס) וָלֵא הַנְנְר: (ס) ਨ੍ਹਾਂ <u>ਪੂ</u>ਸ: (ਰ) 58

סְבַוּרוּהָא דְשָקְרָא: טינויב ולא ססביר בחברה לא טלסוב לפֿה וֹבֹא טַׁנוּנַ וֹבֹא

neighbour's wife; neither shalt thou וֹלַאַ עַּטְׁמָב אַמָּט בַמֵּצַ (ס) וֹלָא עַטִּמָּג אַעַּט עַבְּבָב וֹלָא

יחמביה וכל דלחברף: لْمَحُدُدِ نَهُمُّلارِ هِبِلَدِ تَلَّمَٰدِدِ لَحُدِ _{لَمَحُن}َةِ ילא תְּהְאַנֶּה בֵּית רַעָּה שְּׁבֹרוּ תִּהוֹג בִּית תַבְּרֶךְ תַקְּלֵיהִ

אָת תַוְּבְּרֵיִם הָאֻבְּיְר וּבָּרְ יְהְנָת יָת פִּהְנְמִיָּא הָאִבְּין מִבְּיל יִיָּ

كبلت هَلَّتُهُ لِيلَالِهِ لَا يَالِ لْذِي نُصِّكَ لَنْخُطْجُهُ مَذِحِ شِيْرَ ذِلْكِ لَا فَرَى فَصْرِهِ لِمُخْ فَتِدِلًا لَعْمَ لَامْثًا لَلْمُلَهُم كَامِ ثَلَام عَيْمُنِه مُثَنَّه لَمُعَمِّنَه كُم لَح ממיםי אֶל־בָּלְ קְהַוֹּלְכֶּם בְּהָר מִתְּיוֹן עִם כָּלְ קְהָלְכִיוֹ בְּטִירָא מִגּוֹ

ילבילשון לומי לל ביה.

שַׁמְוַכֹּא וֹמוּבֹא בֿמֹּב בֹאֹנְמָּטֹא

וְנִינִנְיִ בְּמִׁמְּמַמִּכְנָן זִין לַלָא מִּינִ

tribes, and your elders; unto me, even all the heads of your burn with fire, that ye came near darkness, while the mountain did the voice out of the midst of the And it came to pass, when ye heard

tables of stone, and gave them unto

And He wrote them upon two great voice, and it went on no more.

and of the thick darkness, with a

of the midst of the fire, of the cloud, all your assembly in the mount out

These words the Lord spoke unto any thing that is thy neighbour's.

maid-servant, his ox, or his ass, or

field, or his man-servant, or his

Neither shalt thou covet thy

bear false witness against thy

shalt thou steal. Neither shalt thou shalt thou commit adultery. Neither

Thou shalt not murder. Neither

neighbour.

81

desire thy neighbour's house, his

בֿאָה וֹטַלַבְבוֹן אָבָוּ כַּבְבוֹאָהָוּ آذكر 341144

אַבֿוִים וֹיִטִּנִים אַלָּיִי:

هِٰشِ ٢ جُدَيْكِ: (٥)

₩X: (a)

מבמנכם נופניכם: مع جروزج

(פו) ווכרח כי עבד הייח וגר. על מנח כן פראך, שמסים לו עצד וחשמור מנוחיו:

(16) כאשר צוך. אף על כיצוד אב ואס נלמוו במרס (סנסדרין נו:), שנאמר שָט שָט לו מק ומִשְׁפַע (שמות מו, כס):

שְבְמִיכון וְסְבִיכון:

- (עו) ולא חנאף. מין לשון נימוף מלם במשת מיש:
- (18) ולא חחאודו. לא מירוג, אף סיא לשון ממדס, כמו נֶמְמֶד לְמַרֶּמֶׁס (בראשים ב, ע), דממרגמינן דְּמָרַבֵּג לְמֶמֶוַיִי
- לְבַבְׁטְוִם בּטְוֹםו פּוּמִבּי: הקב"ה אינו כן, לא היה פוסק, ומשלא היה פוסק לא היה מוסיף, כי קולו חוק וקיים לעולם. דבר אחר ולא יסף, ולא הוסיף (19) ולא יסף. מחרגמינן ולה פסק, [לפי שמדה בשר ודס הינו יכול לדבר כל דבריו בנשימה החה, ולריך להפסיק, ומדה

67

אֶלְהֵים אֶתַ־הֶאָדֶם וָהֵי: עּיִּנִם עַנִּיע בֹאָנוּ בֶּיִריִּיְבַבַּר נְאָתַ לַלְוִ שְּׁמִּלְתִּי מִהַּוֹּלִי תַאָּשׁ יי אָלְהַינוּ אָת־כְּבָרַוּ וְאָת־נְּדְלִוּ ניאַמֹרָנּ בוֹן בוֹרֹאָננּ

אָקִבוּנוּ מִּוִע וֹמִטְנוּ: אַנַהַנּנּ לִשְׁמֵעַ אָת־לִּוֹל יְהַנְיָה וְעַּמְּה לְמָּה נְמִית בָּי הָאַכְלֵנוּ

בְאָמְ בְּנִוּנוֹ נוֹנִינוּ: אָלְנְיִם עַנְּיִם מְנַבְּבַר מִשִּוֹבַ מִימִּבָּא בַּוֹן כַּוֹמָא מִמַבָּיל מִינִּ

אָבְעַוֹנוּ אָבְוֹשׁ וֹמִתֹּמֹתוּ וֹמֹמָתוּ: אַכַּ'נוּ אָנַ בֹּּלְ-אַמֶּר יְדַבְּר יְדְנָי 'נִי בָּלְ יִּיִמִּלְיִלְ יִנְ אֵלְנִוֹּא הֹמִּר

حُدِ لِمُمْلِ لِيَقْلِينَ تَثَلَ لَاهُلَ لَحُلُهُ لَا يُرَاكُ تَالَهُ لَا خَرِ فَنَوْمَا مَمْمُ ثَلَالًا لَـٰمَوْرِدِهِ ַ<u>ה</u>ֹׁסָּהֹטֹּוּ אָטַ לְוָכְ צַּבְּרָ, עַהָּם يه בְּוַבְבֶּוֹבְ אַלְיִ וֹנְאָמֶר וְעוֹנְע אֶלָו פִּטִּוֹמִיכוּו בְּמִלְּלְוּחָכוּו מִמִּי נּיִשְׁמֵּׁמְ יְהְנְּתְ אָנִי קַּנְלְ גִּבְּבִינְכְּם וּשְׁמִיעַ בָּבָּה יִיָּ יְנִי בְּלָ

למם ולבניםם למלם: מֹאַנְעֹוּ בְּלְ_עַהְּמִּעִם לְמָתֹּן יִימָּב בּפִּלְנִדִּ בְּלְ יִתְּהָא בְּבִילְ בְּיִתְּהַ جء ځنلېں אָשָׁ. لֹלְאֲמָׁנ אָשַׁ כֹּלְ לַמִּבְעַר לְמִבְעַלְ לֵּבִּעִּנִי לִּעָּהַ זִּעַ כֹּלִ

ڂۿڷڂؠڟڡ؞ ב בְוֹב אֶבָּוֹר לְהָהַם שִׁוּבוּ לְבֶּם אִינֵיל אֵימַר לְחוֹן תּוּבוּ לְכוֹן

> נֹ מֹם אֹלֹמֵא נִמִטְׁלַנִם: יוֹמָא הַבֵּין הַוִּינָא אַבִּי מִמַלֵּיל מומבוש המהלא מיו אוהשא לט ללבוצ ולט בדוטוצ ולט לכ تَعْمَلُ عِنَا لَيْهِ عَنَائِتُهِ لَا يُعْرَلُهُ

אַנוונא: מומבא בון אַלְבוֹא מוִע מוֹנִיוּן מוְסִפּׁגוֹ אַנְטִוֹא לִמִּאָמִה זִט פֿב אַגמֹעֹא בֿבֹעֹא בַבֹּעָא אָם וכמן למא נמוח אַבו מיכלננא

אַגמּטֹא כֿוֹטַנֹא וֹאִטַׁלַוּם:

ולַלבֿיל וְנַעָּבִיר: לבר אַטַּע וְּאֶמָה אָנו כַּלְ אַמָּר לבר אַטְּ וּשְׁמָה יִנו כִּלְ דְּיִימָר

ממו אַנילונו בָל דַמַלְילו: וֹאַמֹּר וֹנֹ לִנְ חֲמִנֹה בֹּבֹתׁנִ נִנִי

جُسَارًا إِجْجُوْدَتَارًا جُهُجُهَ: מֶּגְיִם נְעִינִעְ לְבָּבָם זְּעַ לְעָם לְנִגְ בִּגִינִגְ לְבַּאִ עִבְּגִּן לְעִוּן

ځېښځترديا:

speak with man, and he liveth. we have seen this day that God doth His voice out of the midst of the fire; His greatness, and we have heard God hath shown us His glory and and ye said: 'Behold, the LORD our

God any more, then we shall die. we hear the voice of the Lord our for this great fire will consume us; if Now therefore why should we die?

the fire, as we have, and lived? God speaking out of the midst of hath heard the voice of the living For who is there of all flesh, that

thee; and we will hear it and do it.' LORD our God may speak unto shalt speak unto us all that the LORD our God may say; and thou Go thou near, and hear all that the

that they have spoken. unto thee; they have well said all this people, which they have spoken have heard the voice of the words of Me; and the LORD said unto me: 'I your words, when ye spoke unto And the LORD heard the voice of

children for ever! well with them, and with their commandments, that it might be alway, to fear Me, and keep all My Oh that they had such a heart as this

Go say to them: Return ye to your

אליו מאסבה, וכי לא היה יפה לכם ללמוד מפי הגבורה, ולא ללמוד ממני: (24) ואח חדבר אלינו. קַּמַּשְׁמֶס אַמ כמי כנקנס, שניצמערמי עליכס ורפימס אַמ ידי, כי ראימי שאינכס מרדיס להמקרנ

خليشڭك: خُجُدُا جُمُد جُرِدْ، رِبَا كِبُون خَجَدُم يَجَرُب نُورِ كِبِيا لْلَاقِمُهُمُ لَا يُعْرَفُكُ لَا لَمْهُمْ لِلْدَوْمِ لِلْمُوْدِولِ لِيَمْخُلِوا אַלְיִף אָת בְּלְ־תַמִּצְנְתָ וְתַתְּקִים עִּמְּף יָת כְּלְתַבְּּקִידְתָּא יִקְיָעִיִּא

וְמָּגוֹ וּשִּׁמִאָּג: َتَصَارُ بَشَطُهُمْ: خُرَصَاتُم نُخِصُونُ عَنْ ضُصَارًا يَضُمُهُمْ عَنْ ضَصَارًا لَعْمَ نَصُصَارًا عَلَمُ نَصُصَارًا יְּאָמִוֹנִים כַאֹּאָנִי כַּאָאָנִר אַנָּי וִיִּטְּמִרוּ לְמָמֶבַר כָּמָא בַּפַּיר

וֹמִים בֹּאֵבֵא אַמֻּב טַּיִבְאָנוֹ: ששוון ומוב לכָּם וֹשַאַבְכִשָּׁם בַּטִּישוּן וֹוִמָּב לַכִּוּן וֹטִינְכוּוּ وه אֶלְבִיכֶּם אֶשְׁבֶּם שַּבְּבָר לְמָּמָן אֶלְבַּכִון יִטְכִוּן הְּדִּיִּר בְּכְלְ תַּבֶּׁבֶרְ אֲשֶׁר צִנְּה יְהְנָה בְּכָלְ אִירְחָא דְּפַּמִיד

וע וְהַמִּשְׁפְּטִים אֲשֶׁר צִּנְה יְהְנָה דְּפַבֵּיד יִיְ אֱלְהַכוּן לְאַלְפָא 正は式に ニススに

ݙݙݙ בְּאָבֶּאְ אֲמֶהַר אַמֶּם מַבְרָרִם שָׁמָּה עַבְּרָרוֹ לְחַמָּוֹ לְמֵירְתַה: \$\$ בِيَرَقُو كِكِوْلِهِ \$َلَأَكُو كِمُّمْهِينَ يُنْجِيا كِفُهُدِدِ خَهَلَـمُهِ لَهِهِيا

تَعْلَكُ الْمُثَالِثِ: بدًا خِرَادِ خِرَ نُمِّر لَاذُنَّكُ بِكُمَّمًا אַמָּר אִנְכָּי מִצְּנֶּשׁ אַמִּדְ וּבְנְדְּ וּפִפּוּדוֹתִי דַּאָנָא מָפַפּיִדְ לָרְּ ح לְשְׁמֵר אֶת בַּלְ חֻפִּלְיוּ וּמִאַּוֹתִיוּ אֶלִחָף לְמִשָּׁר יָת בָּלְ לִיִמִּוָתִי לְמָּמֹן הִירָא אָת־יְרוֹנֶת אֶלהָיף בְּדִיל דְּתִּדְחַל בֶּדָם

וּרְבֶּש: (פּ) אַּבִמְּׁעָבְ בְּבֶּבְ אָבְתְּ זְבָּעִ עַבְּרֶבְ בַּאָבְעַעָּהָ בְּנָבְ אָבָתְ הַבְּבָּגִאָ מְאָר כְּאַשֶּׁר יְהְלָּר יְהְלָּר אֵלְהַא אֶלְהַיִּא בְּמָא דְּמִלְּיִל יִי אֶלְהָא ء אָמֶר ווֹמָר לַלְּ וֹאַמֶּר שֹבְבֹּוּן לַמִּמָּבִר בּוֹוִמַר לַבַּ יַבְשַׁמַיוּן וֹמִׁמֹהֹטֹּ וֹמִבְאָבְ וֹמִמֹבִטֹּ כַהֹמָוָט יִינִיפֿדּיִב

י יְהוָהוֹאָקְה: ععد هُمُم نَهْلَةُ ذِي نُعِلَ اللَّهِ اللَّهُ عَلَيْكِ اللَّهُ مُلَّالًا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

بْعُضِه فَلْ يِوْلًا بَقِهَا ثَيْلِا جِرِالَ إِيْمِ مِنِهِ جَنِهِ جِرِهِ وَبِقِ يَهِوَذَٰذَ

ומון בְּצַּבְעָא דְּמִירָתוּן:

سَدُنك بكندح كتنك حدل ببشك:

אַט יִבְרָ יִבַר בְּרָךְ כֹּלְ יִמֶּי

בְיִהְשׁנִים וֹבִא שַפְּבֵּלְיִבְיִם בְּיִהְנִים וֹבִא שַפְּבֵּלִינִים בּיִּהְיִם בּיִבְּיִם בּיִּהְיִם בּיִּהְיִם בּיִּהְיִם בּיִּהְיִם בּיִּבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבּים בּיבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְּים בּיבְים בּיבּיבים בּיבּים בּיבּים בּיבּיבים בּיבּיבים

Now this is the commandment, the

the land whither ye go over to teach you, that ye might do them in the LORD your God commanded to statutes, and the ordinances, which

prolonged. life; and that thy days may be and thy son's son, all the days of thy command thee, thou, and thy son, His commandments, which I thy God, to keep all His statutes and that thou mightest fear the LORD

in the land which ye shall possess.

and that ye may prolong your days

and that it may be well with you,

commanded you, that ye may live, the LORD your God hath

Ye shall walk in all the way which

aside to the right hand or to the left. commanded you; ye shall not turn the Lord your God hath

Ye shall observe to do therefore as

may do them in the land which I thou shalt teach them, that they

the commandment, and the Me, and I will speak unto thee all

statutes, and the ordinances, which

But as for thee, stand thou here by

give them to possess it.'

— i sesseoq

IΛ

honey. thee—a land flowing with milk and thy fathers, hath promised unto mightily, as the LORD, the God of with thee, and that ye may increase observe to do it; that it may be well Hear therefore, O Israel, and

Gop, тне Lord is One. HEAR, O ISRAEL: THE LORD OUR

שְׁבְׁפּׁן מֻלְ תַּמִּיִם שְׁפְּׁם בְּרִירֶה לְקְרִיׁתְ בַּלְּם בְּשֵׁם הִי (לפניה ג, מ), ונחמר צַּיּוֹם הַהוּח יִהְיָה ה' שְׁמָד וּשְׁמוֹ מֶׁמָד (זכריה יד, מ): (+) די אלהינו די אחד. ס' שסוא אלסינו עמס, ולא אלסי סאומות עובדי אליליס, סוא עמיד לסיות ס' אמד, שנאמר כִּי אָז

ċċ<_<<u>ċ</u>ċĿ الْمُتَاكِّظُ مُن يَبِيْن مُجْرِيْنِكِ أَنْكُنَاهِ مُنْ مُنْكُ خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم خُرِّدًا لِمْكُم خُرِّدًا لِمُنْكُم عَلَيْكُم مِنْ الْمُنْكُم عَلَيْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مِنْكُم مُنْكُم مِنْكُم مُنْكُم مِنْكُم ُجْرِ رَغَمُكَ لِحُجْرِ رَغَمُكِ لِحُجْرِ رَحُمُكِ:

thy soul, and with all thy might. God with all thy heart, and with all And thou shalt love the LORD thy

مُعَنَّكُ بَابُم مَم كِحُدُكُك: ، וְחְיّוּ תַדְּבְרֵים חְאַכֶּוֹ אֲשֶׁר אָנֹבֵי וִיהוֹן פִּחְּנִטִיִא חָאִכֵּיו דַּצִּנָא

مُوَظِيدٍ كِلَّا يَبْمُعُ لِمَا مَمْ كِجُكَ:

حثثك نخمخكك بخديثك: خترشك بخذخكك ל וְמִּנְנִים לְבֹּנְגִּנְ וְצִבְּנִנִים בַּבְּנִגִּנִים וּצִבְּנִים וּנִינְנִינִוּן

بجيرارية: بخفيأك خبيئي بخفيفخك خينج **ĊĊ**ĨĿ الالاذرد

למִמִפִּע בָּין עִּינֶיף: « بَكُرْهَلُـقْت خُهُبِي مَحِـثَيُكَ لَيْنَ لَيُخَمُّلُونَا خُهُي مَحِ نُتُكَ نبيلًا

قنثك زيديردورا

خِنْفَخِيا قيا مُنْكَ:

نتھٰھٰڈ۔لان: (a) פּ יִכְתַבְהָּם עַל־מִזְוֹית

: ځ۵۱ځ۵ لنظخيريا ĖĊĞ

נְמְבְנֵי אָמֶהָר לְאָ_בָּנִינִי: لَجْءَمُكِ كُلْمُو كُلِّكُ مُلْدُهُ لَا يُحِدُمُ لَا خَمِوا كِلَّا مَكْدُوا لَهُذَا كېديون رخيجېن جانېم دانېم

ٳڷڗڋۣڷڿڗ؞ڹڿڗۿٳڐ؞ڔؿڷۣڷٷڂڽ۫ڗڐۦڔ؞ؿڎ؞ۼڎ؞ۦ؞ڡڗڂۄڐۦڔڽۼڂؠٙڐ

בְלֵא בְנִיתָא: نشقم לאַנֹהֹא בַּכוּים לָאָּבֹטִים

> thee this day, shall be upon thy And these words, which I command

and when thou risest up. the way, and when thou liest down, house, and when thou walkest by them when thou sittest in thy unto thy children, and shalt talk of and thou shalt teach them diligently

- frontlets between thine eyes. upon thy hand, and they shall be for And thou shalt bind them for a sign
- upon thy gates. the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon

which thou didst not build, give thee—great and goodly cities, Abraham, to Isaac, and to Jacob, to which He swore unto thy fathers, to God shall bring thee into the land And it shall be, when the LORD thy

סום פומר, פום יִשוּשוֹת פַשְׁם וגוי (מסלים קמו, יג) בְּרֶם וְיְגוּוֹן פֶׁמֶבֶם וגוי (שס ג): ובכל מאדך (ברכוח שא:). דבר אחר ובכל מאדך, בכל מדה ומדה שמודד לך, בין במדה עובה בין במדח פורענות, וכן בדוד ובכל נפשך. אפילו הוא נועל את נפשך: וובכל מאודך. בכל ממונך, יש לך אדם שממונו תביב עליו מגופו, לכך נאמר מנימו וסולך לו (ספרי לב): בכל לבבך. בשני ילריך. דבר אחר בכל לבבך, שלא יסים לבך חלוק על המקום (ספרי שם): (פ) ואהבח. שַשַׁס דבריו מאֹסבֹס, אינו דומס עושס מאֹסבַס לעושס מיראס, סעושס אלל רבו מיראס, כשסוא מערים עליו,

אנכי מציך היום. למיסיו בעיניך בְּדְיוֹמְגְמָמֹ ישנה שמין מדס מוֹבְּנֶה, מלמ כמדשה שהכל רנין לקרממה (מפרי שם). דְיוֹמְגְמָמֹ (6) והיו הדברים. ומסו סמסבס, וסיו סדברים סמלם, שממוך כך ממס מכיר בסקב"ס ומדבק בדרכיו (פפרי לג): אשר

- בשבמך בבימך ובלכמך בדרך, דרך מרן דברס מורס (מפרי שם), ומן שכיבס וומן קימס: מפל (ספרי לד): ובשכבך. יכול אפילו שכב צמלי היום, מלמוד לומר ובקומך, יכול אפילו עמד בחלי הלילה, חלמוד לומר שנחמר שְׁבִּי שְׁבִּי בְבָבּ יִשְׁבְהֵל וגוי (מלכיס־ב בּ, יב): ודברה בם. שלח יהח עיקר דבורך חלח בס, עַשַׁט עיקר וחל פַּעַשָׂט בְּנַי שַּמֶּס חַׁל מִשְּׁלוּ (דברי סימיס־ב כע, יה), וכשס שהחלמידים קרוים בניס, שנהמר בניס החם לס' הלהיכם, כך הרב קרוי הב, (לקמן יד, א), ואומר בְּנֵי שַּנְּבִיאַים אֲשֶׁר בֵּיִת אַל (מלכיס־ב ב, יג), וכן בחוקיסו שלמד חורה לכל ישראל וקראס בניס, שנאמר (ספרילד. קידושיןל.): לבניך. אלו המלמידים, מלינו בכל מקוס שהמלמידים קרוים בנים, שנאמר בְּנִים חַׁמֶּם לַם' מֵלֹבִיבֶם (ק) ושננחם. לשון מדוד סום, שיסיו ממודדים בפיך, שלם ישלרך לדס דבר, לל מסל לריך לגמגס בו, ללל למור לו מיד מלות המלך הבאה במכתב:
- פרשיומיסס נקראו ממפח, ממ בכחפי שחיס, פח באפריקי שחיס (סנסדרין ד:): (8) וקשרתם לאות על ידך. אלו מפילין שבורוע: והיו לשמפת בין עיניך. אלו מפילין שבראש, ועל שס מנין
- ٠٩.): (9) מזווח ביחך. מוום כמיב, שלין לריך לכל למם: ובשעריך. לרצום שערי מלרום ושערי מדינום ושערי עיירום (יומל

ري ـ با مَحْدُنْ خُدُنْ لِهِ لِيَادُنُ لِهِ كُيْلُال ַ , אָבַּטְּאֶטֶ נִדְנָע שַׁהַנִּים ְאֹמֶּוֹב מִבְּיִםׁאַ נִנִּבָּוּן פַּסִּילָן צַּלֹּאִ וּלְטָּׁים מִלְאָּים כַּלְ-מִוּרֶ אָּמֶּוֹר

לגּבשׁא וֹשׁיכוּל וֹשֹמְבַּמּ: פֿסַלְטַא פֿרָמִין וְזִימִין דְּלָא ובשון מכן בכן סוב דלא

אַמּהָר הוּגִיאַנּ מַאָּבוֹן מִגְּרַוֹם בּטַלְטָא בּיִי בַּאַפַּבוּ מַאַּרַמָּא ـ הَשְּׁמֶר כְּוֹדִּ פֵּן ـ הִשְׁכֵּח אֶת־יְהֹנְה אִסְהְעַר לָךְ דִּלְמָא הִהְנָשִׁי יָת

מבנו הַבווים:

فخرديني كا אַבורָים מאָל'הי הַעּמּים אַשֶּר י לא טלקון אַטָּנו אָנָנום עֹהְבָּׁר יִבִּשְּׁמִי שִׁמְּבֹּׁתֹ:

הְאֲבְעֶה: (ס) عَمْرُ ثَرِكَ خِكَ لَنَهُمْ لَنَا إِذِ مُلَامً فَقَرْ لِيرَالْمُ يَدِرُ هُمُ ثِنَاكِ فِكَ نَيْمُرَةً رَاكِ كَ فِرَالِهِ فِا تُهِذِّلَ كِلَّا الْمُرَامِ الْمُرَامِ عِنْ الْمُرَامِ عِنْ الْمُرَامُ عِلْمُ عَلَيْهِ عِنْ الْمُرَامُ عِلْمُ عِنْ الْمُرَامُ عِلْمُ عَلَيْهِ عِنْ الْمُرامُ عِنْ الْمُرامُ عِنْ الْمُرامُ عِلْمُ عِنْ الْمُرامُ عِنْ الْمُرامُ عِلْمُ عِنْ الْمُرامُ عِلْمُ عِنْ الْمُرامُ عِلْمُ عِنْ الْمُرامُ عِلْمُ عِنْ الْمُؤْمِ عِلْمُ عِلَمُ عِلْمِ عِلْمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلِمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلَمِ عِلْمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلَمُ عِلْمُ عِلْمُ عِلَمِ عِلْمُ عِلْمُ ع خْد هْج طَبْه نْتِيْنِ هُجِيْنَاكِ هُدَ، هُج طَبْه نَنْ هُجَنَكِ

πίĿ: אֶּבְעַּיִכְּיִם וֹמִּגְעַיִּנִי וֹעֲפֵּׁנִו אָמָּב אֶּבְעַבְּוֹן וֹסִטְגַּוֹטִיִּנִי וּקִּיָּמִוְטִי עְצְּנִיר תִּשְׁמִרֹנִן אֶת־מִצְנִת יְתְנָת מִשְּיר תִּשְּׁר וְיִת פּקּוֹדִיָּא דִּייָ

خِשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאָּבֹהֶיף: \$4_4 אַ יְהְנְּהַ לְמַהַן יֵנְשַּׁב לְנֵב יּבְּאַט יִי בְּדִיל דְיִישַב לְנְדְּ וְמִיעוֹלְ لْمُهْرِنُ يَانِهُدِ لِيَهْرِدِ خُمْرِيْرِ لِنَمُدُيدِ لِحُهْدِ بِلَنَعْلِ كَلُه

בַּאַמֶּר דְבֶּר יְהְוָה: (ס) י קְנִינְנְ אָנַ כֹּלְ אִנֹבוֹנִ מִפּּנִנְ לְמִנְבַּר זָנִ כֹּלְ בַּהַּכִּ, בַּבַּנִ

בְּמִבְּבוֹם מִבּוּנו מַבְּצוּנוֹא:

שׁפַּלְע וּבִאָּמִיה הָלַיִּים:

מְּמְּתְּנִי עַּמְּמָנִיּא דְּבְּסְחָרְנִיכוּן: לא טַבוּן בָּתַר מְעָנִת עַמְנִיא

ממל אַפּי אַרְעָא:

ZÄŒĊĊĿ: הַשַּבְּר וְמִירָה יָה צַּרְעָא שָּבְהָא דְּקּיִים

מו שבמו במא במבול ין:

—bəftsitse plant, and thou shalt eat and be olive-trees, which thou didst not didst not hew, vineyards and cisterns hewn out, which thou the which thou didst not fill, and and houses full of all good things,

house of bondage. of the land of Egypt, out of the LORD, who brought thee forth out then beware lest thou forget the

His name shalt thou swear. and Him shalt thou serve, and by Thou shalt fear the LORD thy God;

round about you; the gods of the peoples that are Ye shall not go after other gods, of

thee from off the face of the earth. kindled against thee, and He destroy the anger of the LORD thy God be thy God, is in the midst of thee; lest for a jealous God, even the LORD

as ye tried Him in Massah. Ye shall not try the LORD your God,

commanded thee. statutes, which He hath God, and His testimonies, and His commandments of the LORD your Ye shall diligently keep the

LORD swore unto thy fathers, possess the good land which the and that thou mayest go in and LORD; that it may be well with thee, right and good in the sight of the And thou shalt do that which is

81

91

Sτ

Þι

71

sboken. before thee, as the LORD hath to thrust out all thine enemies from

(11) חצובים. לפי שהיו מקום מרשין ופלעים, נופל בו לשון חליבה:

(שבו) מברום עבדים. כתרגומו מגים עבדותל, ממקוס שסיימס שם ענדים:

שמו מסם וסיר בשבועתך, ואם לאו לא משבע: (13) ובשמו חשבע. אם יש גך כל המדום הללו, שאחה יכא את ועוצד אומו, או צשמו תשבע, שמתוך שאחה יכא את

(14) מאלחי העמים אשר סביבותיכם. וסול סדין לרמוקיס, ללל לפי שלמס רולס לת קביבותיך מועים למריסס,

(16) במסה. כשילמו ממלריס שנקוסו במיס, שנמתר בַּיִשׁ קיְבְּמָרְ (שמות יו, ו): סולרך לסוסיר עליסס ביומר:

(18) הישר והטוב. זו פערה לפנים מעורת הדין:

אַמֶּר צְּנָה יְהְנָה אֶלְהַנִי אֶהְבֶם: מָה הְעֵּרְתּ וְהָהָקִּים וְהַמִּשְׁפְּמִים לְעֵּיִעֵּר עָא סְהַדְּוָתָא יִקְיָּעִיִּא خدنهٔ هُذَك حَدُك مُلك حَهُمُ لا يُحَدِّد

ממגלנם ליג שוטיי לַפּּבׁקַּע בּמִגַּבְוֹים וַנְּגַּגְאָנוּ וְעַוָּנִע לַפּּבַקָּע בּמָגָבָוֹם וַאַפַּעַּוֹא וֹוֹ נֹאַמָּבׁטַּׁ לַבַּוֹבְ הַבַּבַּנִם בַוֹנונ וֹטַיִּמָּב לַבַּבַבּ הַבַּבַּין בַּוֹנִיאַ

לפּבׁגִּע יִלְכָּלְ בִּיעִוּ לְמִינִינוּ: لألبذره ألألأره אוְנִים וְנִוֹפַּנִיִּם

נְאָבַעְינִנּי: אַלְוּנּ ﻛְלְמִישׁ לֶנִנְאַשְׁרַבְּאַבְּא אַמָּב בְאַמָּבֹא וֹעַנָא בְּמִשַּוֹ כַּנָא וֹעַ נאַנְטַנוּ הוֹצֵּיא מִשָּׁם לְמַתַּן הַבָּיא נְיָהַנָּא אַפּיק מָחַשָּׁן בָּדִיל

הַנְּמִים לְחַיּמֵנוּ פְּתַיִּים תַּצֶּה: יְהְנְהַ אֶּלְבַיִּנִנּ לְמִּוָּד לְנִוּ כְּלִי בְּלִי אֶלְהַנָּא בִּיִישָּׁב לַנָּא כָּלְ יוֹמָנָא עַהְקָּלֶם הָאָבֶּם לְיִנְאָב אָנַר אָנָה אָנַר פַּנְמָּיִא הַאָּבֶּוּן לְמֶנְתַלְ פָּנָם יִּנְ וּיְצַוְנֵוּ יְהֹנְה לַעֲשׁוֹת אָת־כָּל־

בַּנְנוּ: (ס) לְפְּנֵרְ יְהְוְּה אֱלִהֵינוּ כַּאֲשֶׁר הִדְא קֵּדִם יִיָּ אֱלִהַנְא פִּטְא
צְרְנִיּ: (ס) לְּעַשְׁיֹת אָת־כָּל־הַמִּצְנְה הַוֹּאָת לְטָמֶבֶר יָת כָּל ְתַפְּקִידְתָּא וּצְּיִרְקְּיִר מְּיִרְנְיִהְ בְּיִרְנְאָהְרֶעְ וְזְכִּוּהָא הְּהֵי לַנָּא אָבֵי נְּמָּר

: ئاڭات מבׁמֹנו יווֹם בבּנם וֹמֹגוּמוֹם لتختمر لتجاب لتبير لتزحرف معرب تان فر التعدية في التهميات לِلمُثَلِ لَرُمُّحِ لِأِنْتِ لَحُرْتُ שביתי چ، بېل بېرت څرېنه څر

ממגבום ביד הקקפא:

בפרעה ובכל אַנש ביתיה

אַבְעָּא בְּקַיִּים לַאָּבְּהָהָעָּא:

לַלּוֹמוּעֹלֹא כֿוּנְמֹא עַבוּוֹ: ופּפֿענא וֹן לְמִמְּבַע וֹע כֹּלְ

وَدُرِهُمَا لُوَكَارِهُمَا مُؤْلًا: וְטִוֹּאֵ, וְנְדַוּסָאָ, מֻּבְׁמֹּא מַּמְטָן نلاثانا ווטבוב הטטון סיואון טן באַט מֹלִיל לְתַּמֵּן לְמִירָתַי אַב, זְהֶגְלְנָּב 'נְיִ אֶׁלְטַב 'בְאַבֹּהָא

> our God hath commanded you? the ordinances, which the LORD testimonies, and the statutes, and come, saying: What mean the When thy son asketh thee in time to

out of Egypt with a mighty hand. Egypt; and the Lord brought us We were Pharach's bondmen in then thou shalt say unto thy son:

his house, before our eyes. Egypt, upon Pharaoh, and upon all wonders, great and sore, upon And the Lord showed signs and

unto our fathers. to give us the land which He swore thence, that He might bring us in, And He brought us out from

alive, as it is at this day. always, that He might preserve us LORD our God, for our good do all these statutes, to fear the And the LORD commanded us to

t7

77

17

our God, as He hath commanded commandment before the LORD us, if we observe to do all this And it shall be righteousness unto

greater and mightier than thou; and the Jebusite, seven nations and the Perizzite, and the Hivite, the Amorite, and the Canaanite, the Hittite, and the Girgashite, and cast out many nations before thee, thou goest to possess it, and shall bring thee into the land whither When the Lord thy God shall

(פו) כאשר דבר. וסיכן דבר, וְסַמֹּמִי מֶׁמּבֶּל סְעֶּס וגוי (ממומ כג, כו):

(02) כי ישאלך בנך מחר. ים ממר שסול למר ומן:

(I) ונשל. לשון השלכה והמוה, וכן וְנָשֵׁל הַצַּרְנֶל (לקמן ימ, ה):

نياتات: לא הקרה להם בריה ולא לא הגיר, להוו קים ולא بنرميت بمني هِكَافِرا جَعِيرا إِنْمِودِينَا إِنْ هِكُمِهِ عِرَبِهِ جِرَبِهِ

ַ נְלָאָ טִטְׁטַשֵּׁוֹ בָּשׁ בִּשִּׁבַ לָאָ_טִשֵּׁוּ

ŒĽL: ֶ וֹמֹּבֹרִוּ אֶּכְיַנִים אֲֹנִוֹנִים וְחַבֶּר ÜŅÜĻ %U_E(L

بۈمىزىڭە ڧۇلۈنا خىيە: لَكُمُّالِيلًا كالآكرة ַ מִוְבָּחִמֵיהָם にはれてはロ ಲಲ್ಲನ Ċ._X□_ĆĽ ۷۩ڷ۪ػ UKAL

تروفات هِن بِهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ الله להיות לו לעם סגלה מכל בַּי עַם קרוֹשׁ צַּהְּה לַיהוָה

אַטַּם הַמְּעָם מִכָּלַ_הַעַּמִּים: יְּהְנְּה בְּבֶם נִיּבְתַּר בְּבֶה בִּי־ ַ לְאַ מֵרְבְּכֶּם מִכְּלִ הֵעַּמִּים חָשָּׁק

> קַבְהַים עַּבְיהוֹן: ئنمُتردا فقُدُم نُفقد نَنْداا

> يتوح خجئة: ישול ללביה ילבשיה לא ולא טטטטו בטון בנטك לא

> וושוציונה בפרוע: הֹטַׁמִּגֹא וִנִיבַלַב בוּנִּזֹא בַּנִגֹ בֹכוּן אָבו וֹמֹהֹוֹן וֹטְ כֹּוֹבַ מִכַּנִעַר

נעלבוו פוקדוו בנוךא: فتخديا تغميتيديا فغغمها אַגעביהון הַמְּרָבְעוּן וְקְּמָהָ וְלַמְתָּהָרוֹן אָבוּ אָם פַּבוּון תַּעְּבָּרוּן לְחַוּן

מַּמְמָנִא בַּמַלְ אַפּּוּ אַבְּעָא: לְמִנְינִי לְתַּם עַבִּיב מִכֹּלְ الأكثاء فأد لائتلام، لا لاكتاب אָנוּ מִם פֿנּיִמָּ אַנִּי פֿנִים נִיֹּ

עַּקְימַינִא: לכנו אונו זמנו זמננו מפב מממוֹא גֹבו !! לכוָן וֹאִטַּבֹהוּ לא מבסניאון אַשון מכֿע

> nor show mercy unto them; shalt make no covenant with them, shalt utterly destroy them; thou thou shalt smite them; then thou deliver them up before thee, and and when the LORD thy God shall

daughter shalt thou take unto thy not give unto his son, nor his with them: thy daughter thou shalt neither shalt thou make marriages

He will destroy thee quickly. LORD be kindled against you, and other gods; so will the anger of the following Me, that they may serve For he will turn away thy son from

graven images with fire. down their Asherim, and burn their dash in pieces their pillars, and hew shall break down their altars, and But thus shall ye deal with them: ye

upon the face of the earth. treasure, out of all peoples that are hath chosen thee to be His own Говр thy God: the Lord thy God For thou art a holy people unto the

Deoples people—for ye were the fewest of all were more in number than any you, nor choose you, because ye The Lord did not set His love upon

- ₹.): (2) ולא חחום. לא ממן לסס מן, אפור לו לאדם לומר כמס נאס כומי זס. דבר אמר, לא ממן לסס מנייס בארץ (עבודס זרס
- מסחרי, סלס בי ישיר סם בנך וגוי (קידושין שח:): מן סכומי קרוי בנך, אבל בן בנך סבא מן סכומים, אינו קרוי בנך אלא בנס, שסרי לא נאמר על במו, לא מקח כי מסיר אם בנך (+) כי יסיר אח בגך מאחרי. בנו של כומי כשישל לת בתך, יסיר לת בנך לשר תלד לו בתך תלתרי, למדנו שבן בתך הבל
- **ζζ(**(,Q: (2) מזבחתיהם. על צנין: ומצבותם. לפן לממ: ואשיריהם. לילומ לענות לומן (עפוד סור ליות מה): ופסיליהם.
- (שם לו, כ), ומירם שמתר פְֿנִי מוֹשַׁב פֻּלֹהִים יָשַׁבְּפִּי (ימוקמל כמ, צ): כי אחם חמעש. הרי כי משמש בלשון דהמ: שלמרו וְנַמְּנוּ מָה (שמום טו, ו), לא כנצוכדנלר שאמר שַׁדַּמֶּה לְעֶּלְיוֹן (ישעיה יד, יד), ושנחריב שאמר מִי בְּבָל שֵׁלֹהֵי הָאַבְלּוֹה פט.): 😅 אחם המעש. הממעמין עלמכס, כגון אברהם שאמר וְאָלָכִי עָבֶּר וָבֶּבֶּר (בראשה המעשי, הממעמין עלמכס, כגון אדה אמר וַאָּלַכִי (ד) לא מרבכם. כפשומו. ומדרשו, לפי שאין אחס מגדילים עלמכם כשאני משפיע לכם עוצה, לפיכך חשקחי צכם (חולין

בִּי מֵאַהַבִּת יְחִוֹּה אָהָבֹם
 נִישְׁמְרָוֹ אָתַרַהַשְׁבְעָּה צַּיְהַרֵּ
 אָהָבָם בְּיֵרְ חַזְּקָה וַיִּפְּרְלֹּה אָשֶׁר וְיִפְּרְלֹּה בְּיֵרְ אַשֶּר
 אָהָבֶם בְּיֵרְ חַזְּקָה וֹיִבְּעַ בְּיִלְה בְּיִבְּיִם
 אַהְבַּתְּבְּרֵה מִיּרָ פּּרְעָׂה בְּיִבְּיִם
 מֵלֶרְ מִצְּרֵים

מּלְפֹּא בַּמֹּגְבוֹם: מַּלְבִּּא בַמִּגְבוֹם: בְּנֵבְ טַּפִּנְפָּא נִפְּבְּלֵבְ מִבָּנִם כְאָבְטַטְּכִוּן אָפָּנִם נִי נְטָכֵוּן נְמָבְנָמָבְ נִנְ בְּנִבְּנִם אָבִּנִ מִבְּנִם: but because the LORD loved you, and because He would keep the oath which He swore unto your fathers, hath the LORD brought you out with a mighty hand, and redeemed you out of the house of bondage, from the hand of Pharaoh

מפטיר הָגָבִישִּׁיִּי בְּרִיִּהְוָה אֵלֹהֵיִף הָוּא הַבְּרֵית וְהַהָּסֶׁר לְאִהַבָּיוּ וּלְשׁמְרֵי מִצְּיֹתָוּ לְאֵלֶף דְּוֹר:

בְּרֵנְ: מְלְמָהֵי פְּפִּיִרוֹהִי לְאָלֶרְ מְלְמָא וְחִסְּדָא לְרָחֲמִיהִי מְלְחִים אֶלְחָא מִתִּמִּנָא נָשִׁר מְלְחָה אָבִי נִיִּ אֶלְחָרָ הִיּא with them that love Him and keep His commandments to a thousand generations;

and repayeth them that hate Him to their face, to destroy them; He will

who keepeth covenant and mercy

God, He is God; the faithful God,

Know therefore that the LORD thy

not be slack to him that hateth Him, He will repay him to his face.

אָּלְ_פֹּׁנְתְּ יְׁתֻּלֶּם_לְוִ: לְעַאִּׁבִׁיגַוִ לְאִ יִּאָּטִרְ לְתֵּּנִאָּנִ י נִלְתָּכָּים לְתָּנִאָּנִוּ אָלַ_פֹּנִתִּ

دְשָׁבֵּים לְשָׂנְאִנְהִי שָׁבָּוָן דְּאָנִּוּן מְבַ לְשִׂנְאֵיהִי שָׁבָּוָן דָאָנִּוּן מְבַ לְשִׂנְאִיהִי שָׁבָּוָן דָאָנִּוּן מְבַ לְשִׂנְאִיהִי שְׁבָּוֹן דָאָנִּוּן מְשְׁבְּיִם לְחִוּן: Thou shalt therefore keep the commandment, and the statutes, and the statutes, and the ordinances, which I command thee this day, to do them.

קְּתְּמְנְטְׁם: (פּ) מּמְנֵיִּסְ עְּׁתְבָּׁיִּ מְתְּבִּׁיִּנְיִם וְמָּא בֵּוּ לְמָּמְּבָּׁרִּיוּן: מְּמִנְיִּסְ נְּאָטַ וַמְּמָהָם וְנִיטְ בִּיִּנִּא בִּאָּלָא מִפְּשִּׁיִּר נְאָטַ וְנִיִּשְׁ בִּיִּנִּא בִּאָלָא מִפְּשִּׁיִּר נְאָטַ וְנִיִּטְּהִיִּ בְּאָרָ מְמִלְיִם: (פּ)

The Haftarah is Isaiah 40:14 - 40:26 on page 163.

וְהְיָהוּ עֵּקֵב הִשִּׁמִּנּוּן אָת הַמִּשְׁפְּטִים הָאֵּלֶה וּשְׁעַרְהָם יַנְשִׁיהֵם אֹתָם וְשָׁעַר יְהֹלָה אֵלהָיף לְּהְׁ אֶת־הַבְּרִית וְאָת־ הַהֶּסֶר אֲשֶׁר נִשְׁבָּע לַאֲבֹתֶּיף:

השִּׁמִּין אָת וִיהֵי חֵלְף דִּהָקַבָּלִּוּן יָת דִּינָיֵא וְשְׁמֵר יְהֹנֶׁה וְיִשְׁר יִיְ אֵלְחָך לָךְ יָת קִּיָּמֵא ז'הַבְּרִיתׁ וְאָתֹר וְיִם הִיִּ אֵלְחָך לָךְ יָת קִּיָּמֵא ז'השְׁבְּיִה לְאֵבְתִּיבּי ביני לְאֵבְתִּיבּי

And it shall come to pass, because ye hearken to these ordinances, and keep, and do them, that the LORD thy God shall keep with thee the covenant and the mercy which He swore unto thy fathers,

- (8) כי מאחבת ה׳. סרי כי משמש צלשון אלא, לא מרוצכס משק ס' בכס אלא מאסצם ס' אמכס: ומשמרו את השבועה. מחמת שמרו את סשצועס:
- לאלף דור. ולסלן סוא אומר לַאַלְפִיס (לעיל ס, י), כאן שהוא סמוך אלל לשומרי מצוחיי סעושין מיראס, הוא אומר
 לאלף, ולסלן שהוא סמוך אלל לאוסביי העושין מאהבה, ששכרס יומר גדול, הוא אומר לאלפיס (סומה לא.): לאוחביו. אלו העושין מאהבה: ולשומרי מצוחיו. אלו העושין מיראס:
- (סו) ומשלם לשנאיו אל פניו. נחייו משלם לו גמולו העוב, כדי להחבידו מן העולם הבת:
- (11) היום לעשותם. ולמתר לעולם סבא לימול שכרם:
- (בו) והיה עקב השמעון. פס המלום הקלום שפרס דש נעקניו משמעון: ושמר ה' וגר. ישמור לך הנעמחו:

וֹמֹמִשׁבֹע בּאִלָּשׁ מֹל בְאָבַעָּע اندلهك انخثيك هُدَد لِمُحْرَفِيك r di. tati di. Alaqi içti וּאַבַלּבְ יבַרְרְרָ וְהָרָבָּרָ יִבַּרָרָ

غَمُد نَمُحَمَ حَغَجَثَانِكَ خُرُفُنَ كُلَّا: خَغَدُنُفُكَ خَمْفَا كُلَّا:

: خاڭاڭاڭاك: מקל העמים בריף הביי

الخُمْ ـ مَكِ إِنْ مَا يُلِي مُنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ مُنْ مُنْ مِنْ مُنْ مِنْ مُنْ مِنْ مُنْ لْتَوْرِدِ نُعِبْنِ مَعْكَ خُرِيْزِرِ لْنَمْتُدِ نَا مَعْكَ خَرِ مَلْمُنَا

لْمُحَذَفُ كُن خُدِ لِتُمَفِينَ كَيْشِدِ بَلَاقِدَ بُن خُدِ مَثَنَةُ لَا يُنْ tt__at%.L: יְנְאַנֹּטְ לְאִ נְׁמְנִמְםְ לְּבְּ נִוֹטְוֹם בַּנִבְאַטֹּאַ לָאֵ נְמִּנְנֵנוּן בָּבַּ

<u>ځ</u>ك: (۵) אָת־אָלִ'הַיהָם בִּי־מוֹקַשׁ הָוּאִ שְּעֵּיִהְהוֹן אָּבִי לְתַּקְלָא יְהוֹן לְדְּ: (ס) שׁטִּיִס הְּגִּוֹנְ הְּלְיִמִים וֹלְאִ עֹהְבְּע, הִגוֹּנִ הִלְּיִם וֹלְאִ עַפְּׁלְט וֹע שִּלְנִינִ אֵלְנִינִלּ נְעֵוֹן לֵבְי לְאֵר אֵלְנִינִ נְנִיב לְנִי לְאֵ נִינוּס

ݙݐݙݙݙݡݠ: עונים עאַבְע ממוני אַיבָר אוכָל עַ עַּמְעָנִיִּאַ קאָבֶּין מנּי אַיבָרוּן

ֻ ֻּלְפַּרְעָה וּלְבְל־מִצְּהֶיֹם: אָת אֲשֶׁר־עִשְּׁׂה יְהְנָה אֱלֹהֶיף תַּדְּכַר לאַ טַּגַרָא מִנְיַם זַּלָּב טַּזְּכָּב לָא טַבְּעַלָ מִּנְּבוּוּ אַבַּלָרָא

څژك

וְלְבֹּהְגְנֵב: הַלֵּער וֹהַפְּנִר לְאֵ נְיֵּג בָּוֹב הַבַּער ĊĊ_

אכול למרניתהון: בבנם אוו שומר בלבו סויאון

לְפַּׁרִמְּנִי וּלְכַּלְ מִצִּבְאֵּגִ:

fathers to give thee. land which He swore unto thy and the young of thy flock, in the thine oil, the increase of thy kine thy land, thy corn and thy wine and the fruit of thy body and the fruit of and multiply thee; He will also bless and He will love thee, and bless thee,

among your cattle. female barren among you, or peoples; there shall not be male or Thou shalt be blessed above all

but will lay them upon all them that which thou knowest, upon thee, none of the evil diseases of Egypt, thee all sickness; and He will put And the LORD will take away from

And thou shalt consume all the hate thee.

be a snare unto thee. thou serve their gods; for that will shall not pity them; neither shalt shall deliver unto thee; thine eye Peoples that the LORD thy God

dispossess them?' nations are more than I; how can I If thou shalt say in thy heart: 'These

and unto all Egypt: LORD thy God did unto Pharach, thou shalt well remember what the thou shalt not be afraid of them;

81

91

נקרא שמס עשמרומ, שמעשרות את בעליסן: מבסר סלאן, כמו שַּשְׁמְּלִם קַרְנֵיִס (בראַשִים יד, ס) לשון מוזק, ואונקלוס מרגס וָשֶּדְרֵי שָנָךְ ורבומינו אמרו (חולין פּד:) למס (13) שגר אלפיך. ולדי נקרך, שהנקנס משגרם ממעיס: ועשהרות צאנך. מנחס פירש פֿנִירֶי בָּשֶׁן (מסליס כנ, יג),

(11) עקר. שלינו מוליד:

לא מירא מסס, ולא ימכן לפרשו באחח משאר לשונות של כי, שיפול עליו שוב לא מירא מסס: (עב) בי האמר בלבבך. על כרמך לשון דלמת סות, שמת מתתר בלבצך, מפני שסס רביס לת תוכל לסורישם, תל מתתר כן,

אַמֶּר־אַמָּה יָה מִפְּנִיהָם: ֻבְבֶּבְרַבְוֹמִּמָּוּם ٦٠٠ تې بېرت څرېره چ۱ نېښت החוקה והורע הנטייה אַשָּׁר פּ מִינֶיךְ וְהְאֹתְת וְהַמִּפְׁתִים וְהַיָּדַ цф́бг

בַבְבַירוּוֹן: אַהָּבַבְאַנ נֹסֵנוּ בַלַבְלוּ בַּנִוֹזֹאַנ הֹנוֹבַ

the peoples of whom thou art afraid. shall the LORD thy God do unto all LORD thy God brought thee out; so outstretched arm, whereby the the mighty hand, and the and the signs, and the wonders, and the great trials which thine eyes saw,

نتنففاره مختلا אָלְטֵיף בָּם עַּד אַבֹר הַנִּשְׁאָרָים בְּחִין עַר דְיִיבְרוֹן דְאָשְׁהְאַרִי نَارَتُ هُمَا تَجْلَمُنَا يُشَرِّنَا يُنَازُنَا يُعَلِّمُ ثِنَا فِرُمُنَاءُ يَرْفُكُ

יראַמְּמַרי מוֹ בַּרְמָר:

לא תַעַּרִיץ מְפְּנֵיהָם בְּיִייִהְנָה לָאִ תְּחָבָר מִן בֵּדְמִיהוֹן צָּבִייִיִ

בְבָּא יִבְוֹיִלְאָ:

ݣْݣْرْيْرلد خْطْلْچْك ݣْݣْر الْلْيْدْ كْجْرْنْك هْجْرْنْد خراك كْجْرْنْي

דּלְמָא תַּסְּגֵּי עֲלָדְ חַיַּת בָּרָא: עוכֿל, כֿלְעָם מִנְיִר פּֿוֹשְׁבְבֹּי לָאִ טִּבּוָלְ לָהָּגֹּגִּינִיטִוּן בּפֹּרִינִּ לְנִי בְאָבֶׁלְ בִּפְּבֶּנְוֹבְ בְּנְתְּהֶׁם בְּנְאָ בְּאָבֶּוּ בִּוֹ בְּבָבְּוֹבְ וְתִּיִּר וְתִּיִּר וְנְשָׁלְ יְהְנְה אֶלְהָוּך אֶת הַגּּוֹנֶם וִיתְרֵיף יִי אֶלְהָד יָת עַמְטִיּא

field increase upon thee. them quickly, lest the beasts of the and little; thou mayest not consume those nations before thee by little And the LORD thy God will cast out

the midst of thee, a God great and them; for the LORD thy God is in

themselves, perish from before thee.

they that are left, and they that hide

send the horner among them, until

Moreover the LORD thy God will

Thou shalt not be affrighted at

07

正确点是口: ينزين المراب الأكافراء المواجعة المرابع

بر الشهرة براية المؤلمة المرابعة المرا

נומסר מלכיהון בידף ותוביד

אָלָה בֹּבֹבלב הַר

destroyed. discomfiture, until they be discomfit them with a great them up before thee, and shall But the LORD thy God shall deliver

หนื⊏ः نئتقح بخبم خفئنك متد نيفتكك ** אָת־שִׁמְּם מִתְּחָת תַשְּׁמֶנִם לְאִ־ ائقا مذحدتم خنثه نتغحدة

destroyed them. against thee, until thou have there shall no man be able to stand name to perish from under heaven; thy hand, and thou shalt make their And He shall deliver their kings into

(פו) המסוח. נמיונים: והאוחוח. כגון וַיְסִי לְנָמָם (שמות ד, ג), וְסִיי לְדָם בַּיַבְּשֶׁת (שם ע): והמפוחים. סמכות

(02) הצרעה. מין שרן סעוף, שסימס וורקת בסס מרס וממרממן וקמַמְּמָס אֹם עיניסס, בכל מקוס שסיו נמתרים שס (מועס סמופלאום: והיד החוקה. וס קַבֶּבֶר: והזרוע הנטויה. זו סמרב של מכת בכורום:

לְךְ (מִיוב ס, כג), מׁלמׁ גלוי סיס לפניו שעמידין למעות: (22) פן חרבה עליך חיה השדה. יכלא אם עוצין רליני צל מקום אין ממיראין מן המים, צואמר וְפַיַּמ בַּשְׁבֶה בָשְׁלָמֶה

כמ, כמ), כולו יפוד, לפיכך מליו קמ"ן ומליו פמ"מ, כשמר פעל של שלש מומיומ: (23) והמם. נקוד קמ"ן כולו, לפי שלין מ"ס למכונס מן סיפוד, וסכי סול כמו וסס לומס, לצל וְקַמַט גּלְגַּל עֶגְלָמוֹ (ישעיס

¿² לֹאַ תַּחְמֹד בֶּסֶף וְזְהֶב עֲלֵיהֶם פַּסׁנְלָנְ אֶּלְעַנִנְעָם שַׁמְּבְפָּנוֹ בָּאָה

ין אֶלְהָרְ הוּא: ישׁכוּל בּיה אָבי מְרַחַל בָּרָם בּמְּלִיהוֹן וְתִפַּב לָבְּ דִּלְמָא לא עַטַמוּר פַסְפָּא וָדַהְבָּא גּלְמֵי שָׁצְּוֹנְהָרוֹן מֵיקְרוּן בְּנוּרָא

God. an abomination to the LORD thy lest thou be snared therein; for it is is on them, nor take it unto thee, not covet the silver or the gold that shall ye burn with fire; thou shalt The graven images of their gods

חוְעַבָּת יְהוָֹה אֶלְהֶיף הְנּא: וֹלְבַטְטְׁטָּ לְבַ פֿוּ טִוֹבַאָּה דָוִ בַּיּג

שׁמּפֿאָנוּ וֹעַאָּב ו שִׁעַהַבּּינוּ כֹּיִ

וֹלַאָ עַבוֹלִיא עַוָּמֹלָעַ אָלַ בַּוּטָּׁשׁ

³² וְהָיִיהָ הַבֶּם כְּמָהוּ שַּׁקֵּץ

אָבי הַרְמָא הוּא: שמאלגנע ונולא טנולנענע וּהְהַר הַרְשָׁא כָּנְתִיה שַּקְּצָּא ולא עמיל דמרחק לביסף

utterly abhor it; for it is a devoted utterly detest it, and thou shalt accursed like unto it; thou shalt abomination into thy house, and be And thou shalt not bring an

سە تەنت مەنبىردار كېيىنىم كېنىرا בְּלְרְתַמְּצְנְתְׁרְ אֲשֶׁר אָנְכָּיִ מְצִּוֹּךְ

תַרֶם הָוּא: (פּ)

ומובעון זע אַבֹּא בַלוּים וֹזָ خندح نحتدسبا نضغبا نصنةحها לב יומא ביו הפרון למעבר כֿל טַפַֿלַירָהָא דַאָּנָא מָפַּקּיר

your fathers. land which the LORD swore unto multiply, and go in and possess the observe to do, that ye may live, and command thee this day shall ye All the commandment which I

 $III\Lambda$

And thou shalt remember all the

ننحكن אט خريتيثك لاجهد ﴿ كُلُّ لِتِنْدُ لَٰ اللَّهُ لَا يَادُلُوا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللّلْمُلَّالِيلَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّالِمُ اللَّا اللَّالِي اللَّا اللَّالِي اللَّا اللَّا اللَّا اللَّا اللَّهُ اللّلِلللَّا الللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّلَّ אָנוַ עַאַבוּא אָהֶבוּ וֹהַבָּה וֹעוֹע שטיין ירביסם יבאסם וירשמם

ءَ ٮڔڋڔڿ؋ ڋؠڹؙؠٙڔ۩ڰ۪ڂڽڗڋ

בּבְקְבְּי הַמִּמָר פִּקּוֹרוֹהִי אָם להלייטף לנסייטף למדע יח אולהו אוו למולנא לווע کای בָּלְ אִיִרְחָא wouldest keep His commandments, was in thy heart, whether thou thee, to prove thee, to know what wilderness, that He might afflict led thee these forty years in the way which the LORD thy God hath

ַנוֹמֹלּבַ נַנּבֹמֹבַב בַּנִּבְּמֹלַב בּנִיּאַכֹּלַבַ בְּנַבְּמַלַב ረአ: ענְּחָדְ לְנַסְהָדְ לְדַעָה אָת־אֲשֶׁר אַנְבֹּהֹנִם הָּוֹנִע בַּמִּנְבִּינַ לַמָּהּוֹ

אַבֿאַ: אַפֿלוּט מִימָר מִן בוֹבָם וֹוֹ טִוֹי משלים אוֹמָא אבו הג פג אָבׁי לָא מַּל לַחְּנְדְוֹהָי מּנֹא בֹלְא וֹבֹהֹטֹא וֹלָא וֹבַהוּ لمثثك لقخفتك لعبخكك نع

the mouth of the Lord doth man every thing that proceedeth out of doth not live by bread only, but by He might make thee know that man neither did thy fathers know; that manna, which thou knewest not, thee to hunger, and fed thee with And He afflicted thee, and suffered

:בְיֵלְאַבְי בִיאָבְר מַל־כַּל־מוֹצָא פִּי־יָהוֹה על־הַכֶּהָם לְבַּדּוֹ יִהְיָה הָאָבְם אַבּהָיף לְמַעַן הוֹדִיעַף בָּי לָאַ לא לליאַת מַנָּרָ

these forty years. thee, neither did thy foot swell, Thy raiment waxed not old upon

וְבַנְּלְבַ לַאֲ בְצֵּׁלֵב זֵב אַבְבָּמִים וּמְסָּנְךּ לָא יָהִיפּוּ דְּנָן אַרְבְּעִין شفر فراب في كرفير مرفريك فويفك

- בסס לסעלומס, אלא לפי שלא סמפיק לגומרס וגמרוס ישראל, נקראמ על שמס: שם הגומרה, שנאמר וְמָׁח עַלְמוֹח יוֹשֵף מֲשֶׁר הֶעֶלוּ בְּגֵי יִשְׁרָבֹּל מִמִּלְרַיִס מַבְּרוּ בִּשָׁבֶס (יהושע כד, לצ), והלא משה לבדו נחעסק (ו) כל הטצוה. כפשומו. ומדרש אגדה (מנחומא עקצ ו), אם החחלת במלוה גמור אוחה, שאינה נקראת המלוה אלא על
- (2) החשמור מצוחיו. שלא מנקסו ולא מסרסר אמריו:
- (+) שמלחך לא בלחה. ענני כצוד סיו שפין בכסומס ומגסליס לומס כמין כליס מגוסליס, ואף קעניסס כמו שסיו גדליס

جُزَوٰتُكُ: יַיַּפַר אִישׁ אָת־בְּנוֹ יְהְוָה אֶלֹהֶיף דְּטִּבִיף מִּבְּרָא יָה בְּרִיה יִי

לַכְבָּע בּוֹבְבָיו יַלְיִנְאָנוּ אָטִוּי: انْשِقْدَامُ هُمَ مَعْدُرُمَ بَمَيْدً هُمْ تَرْبَةً

نِـــُـــُـــ: אָנְיִעְ יִנְיִנְעָנִע יִצְּאָיִם בַּבְּקְעָּנָת ⁷ ผู้แห่ พ่ะหุ ผู้แห่ ผู้และ چ، יְהְיָה אֶלְהָיף מְבְּיאָף אֶלְ

ئلةبا \$11 يُنك شَمَّا بلَّةُم: ه אָבֶץ חִפְּה וּשִּׁעֹרֶה וָגָפָּן וּהְאַנָה

ימְבַּרְבֶּיִים פַּהְצָּב נְהְשָׁה. حُدِ قِبَ يُجُدُلًا يُخِيْرُ لِهُ خِيْرُ لِهُ حَلَيْكِ שׁאַכַֿקַ בַּּשׁע בְשָׁם בְאָ עַּטִּטְׁסַׁרַ

هُمُد تُلَا حُكُك: יְהְנֶה אֱלֹהֶיף עַלְהְאָבֶיץ הַשַּבֶּה אֶלְהָף עַל צַּרְעָּא שְּבָהָא דִּיהַב لْهُمَرُكُ لَهُكُمُنَ يَكْدَدُنُ هُنِ لَنَدَدِيمِ لَنُهُمَمَ يَنْخُدَنِكَ بَنْ يُزَ

مُعَلَٰكُ بَالٰتِ ומהפהו וטפטו אהב אולו אָקְנִינְ לְּבֹלְעָּי שְׁמִּנְר מִאֹּנְעַיִּנְ יָנִי בְּנִילְעָא בַּיִּיִ אֶּלְנִוֹנִ בִּּנִילִ

ننظئك لنشخف: " פּֿן שַאָכֿע וֹמִּבְׁמֹשׁ יִבְשֹׁים סְבָּים בַּלַמֹא שַׁנכוָע וֹשַׁמָּבֹּת יַבְשׁין

لَلْكُ بَلَكُ إِنَّ لَا يُحْرِي كُمُلِ خِلْكُ لَيْنَكُمُ نِصُورً خِلْكُ لَحِمْ لِحَلْكُ

** \$\$\delta \delta ֹנֹבְהְטֵּׁ מִם לְבָבְבַרְ בִּי בַּאַמֶּר וֹטַבַּה מִם לְבָּבָּ אָבַוּ בָּמָא

בקדמוהי ולמדחל ימיה: נטסר יח פקוריא דיי אַלהָרָ

וקטורין: أخكال נְטַבְין דְּמִיון מִבּוּמִו מִנּוֹנו לַאַּבְׁמֹא מֹבְׁטֹא אָבַמ נֹגִיבָא אַלְבַוֹּב מָהָגַל לַבַּ

מֹבֹבוּו מֹמִבֹא וֹבִיא מֹבֹבֹא וֹטׁינִין וְרַפּונִין אַרַעָּא דְּיִיתַרָא אַבה שַּׁמוּן וּמִּמִּבוּן וֹצִיפַּנוּן

בֹבוֹלָא ומִמּוּבִבַּא שַׂפַּסוּב מֹבְעַם בַּה אַרְעָּא דְאַבְנָהָא בּה לַהְמָא לָא מָהְסַר כָּל אַמֶּב לְאַ בֹמִסְבּנֹע אַבְמָא בַּמָסְבּנוּנ שִּנְכוִילְ

יוטָא דַין: ילומוָני. בּאָלא מפּפֿיר לַבַּ בְּלְאַ לְמָּמָר פַּפּוּדוֹהִי וְדִינוֹהִי تَشَمُّونَ ذُلِّهِ هَلَ سَمُونَ هُلَا يُكِلُّونُ مَنْ يُمْ فَرَائِي مُؤْنِمُكُ ذُلِّهِ مَنْ يُمْ فَي

מּפּׁגבׁגן שַּׁבַנָּג וַעַשַּׁגַב:

بخكائك لغباط ننخبا نكفك نصبك نغثك نفيا نحفظه

chasteneth thee. son, so the Lord thy God heart, that, as a man chasteneth his And thou shalt consider in thy

God, to walk in His ways, and to commandments of the Lord thy And thou shalt keep the

and hills; depths, springing forth in valleys brooks of water, of fountains and thee into a good land, a land of For the Lord thy God bringeth

land of olive-trees and honey; and fig-trees and pomegranates; a a land of wheat and barley, and vines

hills thou mayest dig brass. stones are iron, and out of whose lack any thing in it; a land whose without scarceness, thou shalt not a land wherein thou shalt eat bread

good land which He hath given and bless the LORD thy God for the And thou shalt eat and be satisfied,

I command thee this day; ordinances, and His statutes, which commandments, and His thy God, in not keeping His Beware lest thou forget the LORD

houses, and dwelt therein; satisfied, and hast built goodly lest when thou hast eaten and art

is multiplied; is multiplied, and all that thou hast multiply, and thy silver and thy gold and when thy herds and thy flocks

(8) זיח שמן. זימיס העושים שמן: סיס גדל לבושן עמסס, כלבוש סוס של מומט שגדל עמו: - לא בצקה. לא נפחס כבלק, כדרך סולכי יחף שרגליסס נפוחות:

מֹבְּבוֹם מִבָּנִע הַבְּבוֹנִם: TXL 1 ازره לجهة الإحامة همابائه

לְּבְ מָנִם מִּצִּיר עַתַּלְמֶנְמֵי: וֹבִּפֹּאַוֹ אַמֹּב אֵוֹ_סָוֹם עַמִּבּגא ַ וֹעַנּוּרָא נְחָשׁ ו שִּׁרָף וְעַּקְּרָׁב ĒĠĹĒLI

: كَالْتَارَاتُكُ عِفِمِهَ ، جَمَرَةٍ لِمَمْهِ جُلِيدِهِدِهِ <u>، جَبِرْ</u> جُنَهِدِهِ جُهَاهِدِهِ جُهَا تظهُرُخُكُ مَا فَطَلَقِد هَمُ لَا يَعَالَٰ خَلَا فَمَا فَلَا فَدَا فَرَا فَلَا فَطَلَقُكُ لَا يُعَالَّٰ فَالْ

עַשְׂה לֵי אָת־הַחָיִל הַנָּה: ַ^{¹¹} וֹאֵמְוֹנִטֹּ בֹלְבֹבְוֹיׁ כִּטִי, וֹהָגִּם גֹּבְי, וֹנִימִּר בַּלְבָּׁב ִיוּלְ, וּטֹׁלָוּב גֹּבִי

다;다: (결) אַמֶּבְרַנְמְבָּנִ ム袋⊏はい下 חונב למַהּוֹ 81 Trix TEET וְיָבְרְתְּ אָת־יְהְוָה אֶלהֶיףְ בָּי

עום כו אבר האברון: וְהִשְׁׁמַחַנֵּיְהַ לְהָהַם הַעִּּדְיִהִי בְּבֶּם וְהִסְּנִּיֹד לְהֹוֹן צַּסְְהֵיִדִיה בְּכִוֹן Ä∐Ļ.□ נְבָּבֹבשׁם ه بْسَالِين ݣْݣَرْبْرَك لْشَارْخُونْ كَالْتَارِ يَسْخُرْمُه يَدِرْ كْجُرْبَك بْرَبْتِك וְהַיָּה אָם־שֶׁכָּהַ הִשְּׁכַּה אָתַ וִיהֵי אָם אִהְנְשָׁאָה הִהְנְשִׁי יָה

444 לא השְּׁמְעִינוֹ م برخترخ حزا האבֶדֶוּן יְהוָה מַאֲבֶּיִר בְּעַּמְמִיָּא

לַנו יִבְצָׁנו בַּמֵּמֶנִם: לבלים וֹאַבְּקְים מִמָּבְיָ בַּיִּ ע אָעַרַעּיּרְבְּוֹ לְבַאָּ לְנְהֵשׁׁע צִּיּיִם בֵּיוֹ זִע וֹבְצִּיֹא לְמִימֹלְ לְמִינִע מְּמֹת וֹמִיבִּאַבְ אַשְּׁע מִבֹּיב עַיּנִיםְ מִּמֹת וֹמִבָּאבְ אַשׁ מֹבֹב ווָמֹא

> מַבְדוּקָא: ドロギー ひじんじ びぶしふと rukán rí žádl þadðl

מְמִּבְּרָא תַּמִּבְּא: בַננו מוֹא בַאפוּכו לַבַ מוֹא יבטילא אַסר דיהינון

talit: לְמָּמֹן גֹבמוּ אָבְנִיטִבּ בְּנִינִיםְ לְמִּנִּינִיםְבּ

ללא לו לע ללסלא שאַלון:

בּוֹנִם בַּלּוֹם בַאַּבֹבִיטִב בּנִמָּא בַבַּנוֹ: ַ בַּבַּׁנִם אָ**ט_בּבוניו**ו וֹבַסׁגו בֹּצִיגַ לַפֿוּגמֹא זֹט פֿוֹמִגִּי בְּטַ כַהְּהָּנֶע בַּנִּא יָבִיבַ לְנַ הַּיִּצָּא לְמִלְּנִי וטבר יה יי אָלְבִיּב אָבּי

בּטר שְּעַוֹת עַמְעָיַא וְחִפְּלְחִנִין

ומא בון אַבו מובר מוברון:

المناحدا: המב שבמוכון כן שיברון שלף

לבוון בלבלו ולבולו גד גום هَمْمَا لَحُلُحًا لَمَعْرَضًا مَثَكَ

> bondage; of Egypt, out of the house of brought thee forth out of the land forget the Lord thy God, who then thy heart be lifted up, and thou

forth water out of the rock of flint; was no water; who brought thee scorpions, and thirsty ground where serpents, fiery serpents, and dreadful wilderness, wherein were who led thee through the great and

good at thy latter end; He might prove thee, to do thee that He might afflict thee, and that manna, which thy fathers knew not, who fed thee in the wilderness with

hath gotten me this wealth. power and the might of my hand and thou say in thy heart: 'My

day. swore unto thy fathers, as it is this establish His covenant which He power to get wealth, that He may thy God, for it is He that giveth thee But thou shalt remember the LORD

day that ye shall surely perish. worship them, I forewarn you this other gods, and serve them, and the LORD thy God, and walk after And it shall be, if thou shalt forget

Lокр your God. not hearken unto the voice of the shall ye perish; because ye would maketh to perish before you, so As the nations that the LORD

and fortified up to heaven, mightier than thyself, cities great dispossess nations greater and the Jordan this day, to go in to Hear, O Israel: thou art to pass over

XI

61

81

Zτ

91

Sī

ÞΙ

וטוּגָּב לפוני בני הַלַל: នថ្នាក់ ប្រេក្ស ខ្មែញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មាញ ខ្មែញ ខ្ מם לבוכ לבם לכל הלטום אַהָּב

كِمْكُم كَلُم خَتْرُ بُخُلِي: בובהמשׁא נֹאַטַ הַתַּהמֹת בוּ נכּנִב, מֹם בֹּב וֹנוֹפֿוּל בַּנִוּ נִּבָּבוֹא בַאַנֹּי

Anak? Who can stand before the sons of and of whom thou hast heard say: the Anakim, whom thou knowest, a people great and tall, the sons of

מַהַר כַּאַשֶּׁר דַּבֶּר יְהַוָּה לַךְּ: עוא זַמְּטִוֹים וְעוֹנָא זַכְנוֹנִמֹם ، הוא העבר לפְּנִיף אַשׁ אָרְלָה וְיָבְעְּמָיָ הַיּוֹם כִּי יְהוֹה אֶלְהָיף

בְּמָא בַּמִבָּיִל וֹן לָבִּי יטטביבוו ועובידוו בפריע نشيخيينا نبيع نتخدينا كثمك מומבוה אישא אָכָלָא הוא ולא בון אַבוּ

LORD hath spoken unto thee. make them to perish quickly, as the shalt thou drive them out, and bring them down before thee; so He will destroy them, and He will over before thee as a devouring fire; Lord thy God is He who goeth Know therefore this day, that the

מורישָם מפָּנֶיף: יּבְרִשְׁעַת הַגּוֹנֶם הָצֵּלֶה יְהֹוֶה \$4.4 לאמע לאולטי שליאלי יענע למימר عرَّبَه، إِسَائِطَ يُجْرَفُرُهُ هُوَلَ ا فَرَقِوْرُهُ إِنْ يُجَرِّفُهِ بِمِسَا فِل قِيَقِهِ titt

מּמִׁמּוֹא בֹאַכְּנוֹ וֹוֹ מִׁטִבׁוּנוּ לַבְּוּוֹ עַזְאָע לְמֶינַת יֶת אַרְעָּא הָדֶא וּבְחוֹבֵי <u>פֿבוֹוֹנַ לְאַ שׁימִּר כֹּלִכֹּּלַ כֹּלִינִי</u>

them out from before thee. these nations the LORD doth drive land'; whereas for the wickedness of hath brought me in to possess this For my righteousness the LORD them out from before thee, saying: that the LORD thy God hath thrust Speak not thou in thy heart, after

خنجثاط نختجظت: נשְׁבָּע יְהוֹה לאֲבֹהָיף לְאַבְרָהָהַם וּלְמַעַן הָקַים אָת־הַדְּבְר אֲשֶׁר וּבְּרִיל לְקַּיִּימָא יָה פְּהָנְמָא بْرَيْد ݣْݣْرْدْ فْيْدْدْشْك فْْجْدْدْ ݣْݣْرْدْدْ كْمْرْدْدْ خْدْدْ فْلْدْدْدْ خْدْدْ فْرْدْدْ فْرْد בְּבְׁבַתְּמִּלֵעוּ בַיִּנְינֶם בַּצְצְבַב אָבַו בַּבַוְבָּו מַּמְמָוֹא בַאִּבְוּן וֹנִ אַשַּׁע בָּא לְנֵוֹמָע אָעַ־אַרְצָּוֹם אַטִּ עָלְנִילִ לְמִירַע זִּע אָרַמִּעוּן لا خير خير خير خير خير خير المراب ال

לְנֹאֹטַׁלְ נְלְנְתְּׁלֶבֵי בְּלֵנִה נְנִ לְאָּבְׁנִטְׁלֵּבְ לְאָבְנִנִים

to Isaac, and to Jacob. swore unto thy fathers, to Abraham, establish the word which the LORD from before thee, and that He may LORD thy God doth drive them out the wickedness of these nations the go in to possess their land; but for uprightness of thy heart, dost thou Not for thy righteousness, or for the

خىت لا لا لا بالله בְּמִנְבָּׁנִי נִיּנְאָנִי לְנְמִּעִּׁנִי בָּנְ מַּםְ - מְבָּטָא נִיּבָּא לְמִנְנִינִי אָנִי מַם אָבְיָּנְיִּנְ בְּנִיוֹ בְוֹבְ אָנִי עִאָּבֹוֹ וֹנְרַמְּטַּׁ כֵּנְ לַאַ בֹּגַּוֹיֵעטֹׁבּ וְעַנָּרַ וְטִנָּת אָבַנִּ לַאַ בַּנְכַנִּטֹּב וְנִ

ځې ځلام ټڼ: אָלְבִוּ יִבִיב לָנִ יִּנִי אַנְאָא

people. possess it; for thou art a stiffnecked God giveth thee this good land to righteousness that the LORD thy Know therefore that it is not for thy

9

יבוֹב' במוב'בלים מכן בְּצַבֶּם עַד־הַמְּקַוֹם הַזָּה מַמְרֵים XÃL_ ڲٚڔ۩ڔڬ icr xc ritich

בוניתון קדם יי מֹאַבֹּהֹא בַמֹּהֹבוֹם הַב מִּנִינַנַכּנ בְּמָרְבְּרָא לְמָן יוֹמָא דִּנְפַּקְמָּא באַבוּנוֹטֹא בוֹבם וֹנ אֶלִבוֹנַ

rebellious against the LORD. unto this place, ye have been the land of Egypt, until ye came day that thou didst go forth out of wroth in the wilderness; from the thou didst make the LORD thy God Remember, forget thou not, how

- (ו) גדולים ועצומים ממך. ממס עלוס, וסס עלומיס ממך:
- (+) אל האמר בלבבך. לדקמי ורשעת הגויס גרמו:
- (a) לא בצדקחך וגר אחה בא לרשה וגר כי ברשעה הגוים. סרי כי משמש גלשון מלמ:

٤۩ؗڲڶڰ 止さればい אָנו_וֹנוֹנוֹ

عَلْكُ ダード・ブロット !\u00e4\u00e

with you to have destroyed you. wroth, and the LORD was angered Also in Horeb ye made the LORD

8

כוש לא אַלְלִשׁוּ וּמִּוֹם לַאָּ אַבְבָּמִים יוֹם וְאַבְבָּמִים לַוֹּלְנִי בְּרָת יְהְוֶֹה עִּמְבֶּה נְאֵמֶב בְּהָר הְאֶבְנִים לוּהָה הַבְּּרִית אֲשֶׁר־ בּעָלתַי הָהָרָה לִלַּחַת לּוּחָת

ָ בַּטִׁמֹא בְא אַכּבִּיִנִ וּמִּוֹא בְא אַבְבְּמִוּ וֹמְמִוּ וֹאָבְבָּמִוּ אַבְנוֹא בוּהו קוֹמָא דִּנִוֹר בֹּמֹסַׁלֵּג לְמִּוֹבֹא לְמִסַּד לְנִוֹנִי

drink water. nights; I did neither eat bread nor in the mount forty days and forty LORD made with you, then I abode the tables of the covenant which the to receive the tables of stone, even When I was gone up into the mount

ממכם בבר מעוב באה בנום ڲٛڔڵ؞□ ربير بدزت هِذِ، هِمَـ هِذِ حَابِي

בְּיוֹמָא דַקְּקְלָא: נן עמכון בְּטוּרָא ִמְגּוֹ אִישְׁרָא القرابار خحر فلاتانه لاترزاد אַלוּגֹא כַּטוּבון בַּאָגַבּהא בּוֹנ וועד וו לו וע עבון לומו

fire in the day of the assembly. the mount out of the midst of the which the LORD spoke with you in written according to all the words, the finger of God; and on them was the two tables of stone written with And the LORD delivered unto me

וֹאַבְבָּמִים לְיֵנְלִע נְתָּן יְתְנָע אֶלַי ダレロス تظثر:

هُمَا تُعِيْرُ كُنِامَ يَهُجُرُنُ كُنِانِمَ فِيدًا كَانِيَا هُجُرَبُهُ كَانِيَا جِرَبُهُ וֹאַבְבֹּמוֹן בְנִלְנוֹ וִעַב וֹן כִוּ וֹעַ וְהַנְה מְפוּף צַּרְבָּעִין וְמָמִין

covenant. stone, even the tables of the LORD gave me the two tables of forty days and forty nights, that the And it came to pass at the end of

אָהֶהׁר צִּוּיִלִם מִשְׁיִּ לְחָם מִפַּבְּר: ממגלנים סרי שהר מו־הדרה יי מֹזֶּה בַּי שְׁתַּת עַמְּףְ אֲשֶׁר הוֹצֵאַהָ נּאְמֶר יְהְנְׁהְ אֵלְ. לַנִּם בֹֹר מִבְּר נִאֶּמָר יִיָּ לִּיִם חוֹתְ בִּפְּרִיעַ

עברי להון מהָכָא: בפריע מן אורקא הפקידהנון ひいび

them a molten image.' commanded them; they have made turned aside out of the way which I dealt corruptly; they are quickly brought forth out of Egypt have for thy people that thou hast get thee down quickly from hence; And the LORD said unto me: 'Arise,

אָבֶוֹב בוּיא: אָט הַעָּה הַנְּיִר וְהַנָּה עַם־קָּשׁה עַנָּא הָבֵין וְהָא עַם קַשִּׁי קָנִיל ה וַיִּאִמִּר יְהְנְיִׁהְ אֵלַוֹּ לֵאמִּר בֹאִנְיִנְ נִאֵמֵר יִיְ לִהְ לְמִּימֵר לְּלִי בְּלְמִימֵר לֵּבְי בְּלְבֹּמִי

LFX:

people; and, behold, it is a stiffnecked me, saying: 'I have seen this people, Furthermore the LORD spoke unto

تاثاون: וֹאָמֶמִע אִוּטַבְּ לַנִוּרַמְצָּוּם וָרֶב تربا موذ بعضميات بعمورات

למם שפוף וסגי מנהון: מטטוט אמוא נאגדנג וטש וֹאַמֹּגבּונוֹ וֹאַמֹבוֹ זֹנו מומֹבווֹ

than they.' thee a nation mightier and greater under heaven; and I will make of them, and blot out their name from let Me alone, that I may destroy

Þι

- (9) ואשב בהר. אין ישיבה אלא לשון עכבה (מגילה כא.):
- (10) לוחת. לממ כמיב, ששמיקן שוומ:

مَر مِن نُدُر:

קינו לומא מק שלשון ובו: ואַטֹפּוֹנטֹג וּנֹטַטַגט מוֹן מוּנַאַ

covenant were in my two hands. with fire; and the two tables of the the mount, and the mount burned So I turned and came down from

אַשֶּׁר־צְּנְת יְתְוָה אֶתְבֶם: מַפְבָּח סַרְמָם מַנֵּר מִּן־תַבֶּּבֶרְ ر الأَخْرَاتِ اللهُ اللهِ الل וְאָרֶא וְהַנָּה הַמְאַמֶם לִיהְוָה וַהַזִּיִּה וְהָא הַבְּפִּוּן בֵּדֶם יִי

אובטא בפפיד ין יהכין: אָלִנוֹכוּן הַבּוֹשוּן לַכוּן הַינִּר

commanded you. way which the Lord had had turned aside quickly out of the ye had made you a molten calf; ye sinned against the LORD your God; And I looked, and, behold, ye had

ځېږږڅ□: נאָטִפָּתְ בֹּהְנֵינ נַלְּעָנ נָאָהְלָכְיִם נֹאָעֹבִיני

نتخلنتنا خمتنحبا: نْلُدُ لَكُمْ فَلَالَ بِلَمْرِنِولِ مُمْرِ فَلْقِيا نَثْرِ

and broke them before your eyes. and cast them out of my two hands, And I took hold of the two tables,

יְהְנְה לְהַבְּעִיסְוֹ: בומאטָם כְגֹמֹנָנִי בַבָּנֹת בֹּמֹנִינִ הָּטֹיני, הַּלְ כַּלְ_חַהַּאִּטַכָּם אָהָּוֹר בא אַכָּלִטוּ וּמִּוֹם לַאָּ אַרְבְּעָים יוֹם וְאַרְבְעָים לֵילְהַ إهْمَرَوَ ﴿ خُوَٰذٍ ﴿ بَالِكِ حُلِّهُ مُرْفِدُ

كقدفته كلمين: גל כל חובקכון דחקתון אַבלית ומיָא לא שָׁתִיתִי ואַנבֹּהוֹ בִילָוֹן בַטַהָא לַאַ בְּקַרְמֵיהָא אַּרְבְּעִין וְיִמְהָיוּ נאמטמטונע פֿברם

Гояр, to provoke Him. which was evil in the sight of the which ye sinned, in doing that drink water; because of all your sin nights; I did neither eat bread nor at the first, forty days and forty And I fell down before the LORD, as

אָלֶג זֹם בֿפּֿמֹם עַעַוֹא: לַנַאָּמָנוּר אָטְבָּטְם וַנִּאָמַנִע יְהַנְּדְ לְשִּׁיִצְאָה יָהְכוּן וְקַבּּיִר ⁶¹ אַשֶּׁר קַצָּרְ יְהְנָה ₹۲٬۵۵ בּׁ, נִינְשׁ, מִפְּׁנֵּוֹ שַׂאָּלַ וְעַוֹשַׁמָּעַ אָּבִי, בַּעִוּלִיִע מוֹ צַבָּעם בוּנִּוֹא

גלותי אַף בְּוִמְנָא הַהוּא: נטמשא גבנו ג' הביכון

hearkened unto me that time also. destroy you. But the LORD LORD was wroth against you to hot displeasure, wherewith the For I was in dread of the anger and

אַבוֹעו בַּמָּט בַנוֹעא: كْلِيْشْظِينَا لَمُنْافِظِّ لَالَالُمُنْ مِنْ كِنْكُم خِشْدَانِينَا لَمُخْرِنِي וּבְאַבַרוּ הַהְאַנַּף יְהְנָה מָאָר וִעַל אַבַרוּן בַּנָה בְּנִי מָן בַּנִים

אַּב הַּכְ אַנִּבווְ בַּהֹבַּנֹא נַבוּא:

same time. and I prayed for Aaron also the with Aaron to have destroyed him; Moreover the Lord was very angry

למלעיים היו בכעם: של לוחום אחרונים וְאַנְיִי שְּעַדְּחִי בְּבֶר בַּיְמִיס בְּרִאַנִיס (לקמן י, י), מה הראשונים ברלון אף אחרונים ברלון, אמור מעמה, ואמר לו למשה שַלְּהְפִּי פִּדְּבֶּרֶךְ (במדבר יד, כ), לכך הוקבע למחילה ולפליחה, ומנין שנחרלה ברלון שלם, שואמר בארבעים לו למשה פְּבֶל לָךְ שְׁנֵי לַהֹח (שה לד, ה), ששה עוד מי יוה, נמנהו כְלִים ביוה הכפוריה, בו ביום נתרנה הקב"ה לישרהל בשמחה נמעכבמי ארבעים יום, נמלאו בְּלִים בכ"ע באב, שהוא עלה בשמונה עשר בממוז, בו ביום נמרלה הקדוש ברוך הוא לישראל ואמר (13) ואחנפל לפני ה׳ כראשונה ארבעים יום. שנאמר וְעַּמָּס מָעֶלֶס מָל ס׳ אוּלִי מַבְפְּרָס (שמוח לצ, ל), צַאוֹחס עלייס

ואחפלל גם בעד אהרן. וקועילק מפלמי לכפר ממלק, וממו שניס ונשלרו קשניס: (סב) ובאהרן ההאנף הי. לפי ששמע לכס: - להשמידו. זס כלוי בניס, וכן סול לומר וַ לַשְׁמִיד פַּרְיוֹ מִמַעַל (עמום ב, ע):

خل_ئئار: אָ*֡֡֡֝֝֡֡֡*֡֡֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֡֡֓֓֓֓֡֡֡֓֓֡֡֡ ער אַשֶּׁר דָּק לְמְפָּר וְאַשְּׁלְךְ יִאִּיִּח עַּר דַהְהָרָה בַּקִיק לְעַפָּרָא ו בְּאֵשׁ נְאֶבֹת אֹתְוֹ מְחוֹן הֵימַב בְּנוּרָא וִשִּׁפִית נְחִיה בְּשׁוֹפִינָא יי אָטַ עַמְּלֶבְ לְלֶבֶשׁשׁי, וֹאָמִּבָּנִב אָטַוּ מּוֹלָא וֹסִיבִּינִ וֹאִנְבּיִבִּינִי יִנִינִי נאַט_הַאַטַבֶּם אַאָבּרַבְּאָנוֹם וֹנִט בוִבַּטַכּוָן בּגַּבַרָּשוּן נִט

וְבְמֵּית יָת עַפְּבֵיה לְנָחָלְאִ

-: Junom brook that descended out of the and I cast the dust thereof into the small, until it was as fine as dust; and beat it in pieces, grinding it very ye had made, and burnt it with fire, And I took your sin, the calf which

: ١٤٠١ أ בַּטַאַּנִירַ מַלַּגַּפָּנִם בַּנִנְעָם אָטַ בַּמָּאַגָּי, מַבְּנִּּוֹן בַנִּיטוָן בַּנִים بخنخين بخيفت بجرج ببدائر بجاح كالم بجنونه بجرجات

Lord wroth. at Kibroth-hattaavah, ye made the And at Taberah, and at Massah, and

هُلا قَد الْلِلْ هُذِ لِدَبُولَ لَأِمْ الْمُدْرَفِيرِا لَمْ مِرشِدُم دُرزُ בְּאַבֶּא אַמֶּב נְּטִשׁי לְבֶנִם וַשַּׁמְבִי יִם אַבְּעָּא בִּינַבִּים לְבִוּן ⁶⁵ בּּבְבְּתָּ בְאַמֶּב הַּבְּנְ וּבְׁהָּוּ אָנִד נִּיאָנִ לְמִימָב סַלוּ וֹאַטַּסִׁנוּ וּבְשְׁלְיוּ יְהְנְיה אָהְבֶּם מִפְּבֵלִשׁ וְכַּר שְׁלָח יִין יָהְכוּן מֵרְקַם

ולא פֿבּילְשוּן לְמִימִבִיבּי: וֹלְאִ מְּמְתְּשִׁם אֵבְים וֹלְאִ יִנתּוֹשׁוּ לְנִי

hearkened to His voice. God, and ye believed Him not, nor commandment of the Lord your you'; then ye rebelled against the possess the land which I have given Kadesh-barnea, saying: 'Go up and And when the Lord sent you from

בּהְשָׁה אָנְבֶּם: בּיִבַעִּיה נְהָבּוֹן: בּיבַעִּיה אָנְבָם: מִּפְרָבִּין בַּיִּהְשָׁה בִּינִתָּא אָנְבַם מִּפְרָבִין בַּוֹרִהוּן בַּבָּם יִיִּ מִיּוֹמָא

LORD from the day that I knew Ye have been rebellious against the

אַמָּר יְהְוָה לְהַמְּמִיר אָנְבֶּם: עַלְיִלְע אַּמֶּר עִטְנְפָּלְטִּי בֶּי־ s אֹבְבֹּלֹגם בַנִּיִם נֹאָנ<u>ו אַבְּלֹגם</u> خظتر

וֹן לְמֵּוֹבְּאָׁנִ זְנִיכְוּן: حرج المنهض في المنافعة المنافع

He would destroy you. down; because the LORD had said forty days and forty nights that I fell So I fell down before the Lord the

57

77

نغبوهزر غرأبني نغوث بجنزر

上交通にさむぬ ĊĊŔĹĊ□ iālotāl lēlāda tudēl אָלְעִים לָא עִזְהַבּיל עַּמַּוּ וֹגּלִינִי בוֹבֶם וֹנִ וֹאַמֹּבִינִי וֹנִ

forth out of Egypt with a mighty greatness, that Thou hast brought Thou hast redeemed through Thy people and Thine inheritance, that said: 'O Lord Gop, destroy not Thy And I prayed unto the LORD, and

ענגאָט ממָגַרָיִם בְּיָּרָ עַזְּקְּבִי: kāl ėlit ėtlė kāl_

וְלְחַשְּאֵיהוֹן: خُطَهُ، بن مَقٰع بُت، ا بخليت، بنا לַגֹּאַטַל וּלָגַאַלֶּב לָא טַטַּפּׁנָּג ףcu katil katida

their wickedness, nor to their sin; stubbornness of this people, nor to Isaac, and Jacob; look not unto the Remember Thy servants, Abraham,

ַבַּיָּה וְאֶלְ־רִשְׁעִּוֹ וְאֶלְ־חַשְּׁאִתְוֹ: انجُرَبُهُ فِي تِبْهُا هُمِ ـ فِهْرِ لِيُمْرِ لِيُمْرِ لِيَهُمُ نحر كِمْحَدِنْكَ كِهَدُدُنْتِ كِنِهُنَاط

(IS) שחון. לשון סווס, כמו קלוף (בראשים יב, ע) וְבֶלוֹת (דבריס כת, לב). מולאנ"ע בלע"ו:

らばんはな:

aul iri; (25) ואחנפל וגור. אלו הן עלמס האמורים למעלה, וכפלן כאן, לפי שכמוב כאן פדר מפלמו, שנאמר ה' אלהים אל משממ

تَعٰلُكُد: Ҁҥ҃ӷӥ҉҅҅҅҅҅ אַ הוֹצֵאהָנוּ מִשְּׁם מִבְּלִי יְכָלֶה דְּצִּפִּיקְהַנְא מִהַּמָּן מִדְּלֵיה 母一、汝は「ド

לַהַמְּלְהָּהָ בְּמָּגְבָּרָא: בְּהַבְּנִים בְּמָגִבְּנִא: بض المناه المنا אָּלְ עַׁאָבוֹא װּכִּלְאַ פֿגַם װָ לְאַהֹּלְנִיטִעוָן אַהָּב בַּלְמָא יומִרוּן בַּוֹיִבוּ אַבַּמֹא

slay them in the wilderness. them, He hath brought them out to unto them, and because He hated into the land which He promised LORD was not able to bring them broughtest us out say: Because the lest the land whence Thou

ಗ್ಕರಣ್ಣಗ: (ಡ) للنظهن جكور تبثاك بجبادي بالأورجمة ā di Li أَلْقَاكُمُنَّاكُ كُنَّاكُمُ لَا لَهُولِا

ـَاڭِيّ

ئَمُمُنُ خُكَ يُحَرِبًا مُمَّا: בְּרָאִמְּנִים וֹמְּלֵי אָלִי עִבְוֹי בְּשִׁרָּטְ בְּשִּׁרָמִ וֹסִפּ לְשִׁנְשׁ בְּשִׁרָּאִ خَوْمِ كِلَّهُ بِهُدِّر كِينَانِ يُخَدِّدُو خُومِ كِكَ فَتِدِا كِينَا يَخَدُرُهُ בְּעָּת תַּהָוֹא אָמָר יְהֹנָת אֵלֵי בְּעִּדְּנָא תַּהוּא אֲמָר יִיָּ לֹי

וֹטֹהַבֹּיִג לַבַ אַנוֹא בַאֹמֹא:

shalt put them in the ark.' which thou didst break, and thou words that were on the first tables And I will write on the tables the

unto Me into the mount; and make like unto the first, and come up

me: 'Hew thee two tables of stone

out by Thy great power and by Thy inheritance, that Thou didst bring

Yet they are Thy people and Thine

At that time the LORD said unto

thee an ark of wood.

outstretched arm.'

Χ

67

בָּאָבון: בוראמור אמר מברק ומקקה ברבי והיים בראמורם בַּבְּלְים אֲשֶׁר הַיֶּי עַלְ־הַלְּחָה פִּהָּעָיָּא בַּהַוֹי ľ%ĊUŢ ھَالِـاڭلِـاڭ Ä∐_

בעברקא יקשוינון

mount, having the two tables in my unto the first, and went up into the and hewed two tables of stone like So I made an ark of acacia-wood,

رْهُمْم بَائِدُك نَهُرْ، يَكُنُكِ جُزْدُ: שְׁנִי־לְחָת אֲבָנִים

ישבין ליחיא בידי: בְּלַבְוֹמִאָּג וּסְלֵגלִינו לַמוּבֹא יפַסַלִית מָבוּן לוּהִי אַבְנַיָּא נֹאַמַּמְ אָבוּוֹן מְּבֵּוֹ מִּמְּיִם נֹאַפַּסְלְ וַמְּבִּרִוֹט אָבוִנֹא בַּאִמִּי מִּמִּוֹן

unto you in the mount out of the ten words, which the LORD spoke according to the first writing, the And He wrote on the tables

assembly; and the Lord gave them

midst of the fire in the day of the

יְהְוָה אֵלֶי: מעוד האש בוום הקהל נותנם אַשָּׁר דִּבֶּר יְהוֹה אֲלֵיכֶם בְּהָר + בוֹבאָמָון אָט הַמָּבָנים בּגַּבָּוֹים וֹּיִבְׁעֲד מֵּל_תַלְּעֲנוּ <u>מֵּל</u>

וֹמִוֹנוֹנוֹ וֹנוֹ לוּחַנַּא בארונא וֹאִטְפּׁוֹיִנִי וּנִוֹטִנִים מִוֹ מִוּבָא

מין אומָלא בֿווָמֹא בַלַנַלָּא

לבלאני זני הּהָבא פּנילמון

וכעד מגן גועוא פכעלא

ucici

they are, as the LORD commanded ark which I had made; and there the mount, and put the tables in the And I turned and came down from

.am oanu

ווֹטוּ מֹם כֹאַמֹּב אַנֹוּ וֹטוֹט: אָת־הַלְּחָת בָּאָרִוֹן אֲשֶׁר עַשְׂיִתִי נאַפֿן נאַרַד מן־הָהָר נָאָשָׁם

ואומו שעשה בללאל לא ילא למלחמה אלא בימי עלי, ונענשו עליו וָנִשְׁבָּה: של מלאכת המשכן, ובללאל עשה משכן תחלה ואחר כך אכון וכלים, נמלא זה אכון אחר היה, וזהו שהיה יולא עמהם למלחמה, סיכן אמנס, ולא זה הוא האכון שעשה בצלאל, שהרי משכן לא נמעסקו בו עד לאחר יום הכפורים, כי ברדמו מן ההר צוה להם (1) בעה ההיא. למוף מ'יוס נמכלס לי, וממר ליפמל לך ומח"כ ועשים מרון, ומני עשיםי מרון מחלס, שכש מלו חלוחות בידי

تيانان.(: הפבר שם ווכהן אלשור בנו ש יעקן מוֹסְרֶה שָׁם מָת אַהַרֹן בְּנֵי יָעַקוּ לְמוֹסָרֶה חַמָּן מִיתַ بخُرْرُ نَشِلَهُم ثَمُمُهُ مَخَعَلِنَا خُرْبِ بِحُرْدٍ نَشِلَهُم ثَمْمِهِ مَخَعَلِنا

Ç|.□: הַגְּרְגְּיָה יַשְׁבְּטָה אָבֶין נַחֲבִי לִיִשְׁבָה אַרַע נָגָדְא נַחָלִין

다합니: לְאָּבְתוּ יַלְבָּבֶרְ בִּאָּמִוּ עַּר הַיִּוֹם בְּרִית־יְהְוְהַ לַעֲּמֹד לְפְּנֵי יְהְוָה קִיָּמָא בַיִי לִקְּקָם מֵּדָם יִיָּ מַבְּמָה הַבְּוֹי לְמִמְאַנ אֵנר־אֲרַוֹן מִבְּמָאַ דְּבֵוֹי לְמִמַּל יָה אֲרוֹן בְּעָתְתְ תַּהְוֹא הְבְּבְּיִל יְהֹנְתֹ אֶתְרַ בְּעִּדְנָא תַהוּא צַּפְּרֵישׁ יָיָ יָת

گارین کان נְעַלְעָוָ כַּאָּהָגר צַבֶּר הגַבֶּן לָאֲ בַּוֹנִי לַכְנֵי, בַוֹלֵע הַּגְ כַּוֹ לָא בַּוֹנִי לָכְוֹי, בוּלָע

וֹאָנְכֵּוּ מַמֹּבְעַוּ בַּנְבֶר בַּוֹּמִוּם וַאָּנֹא בַוֹוִנוּ לַאָּנִם בַּמוּבָא

إحزاد ولأجازيه: אָלַי נַּם בַּפַּעָם הַהָּוֹא לאַ־אָבָה נאַבְבָּמִים לְיֵלֵר וַיִּשְׁמָת יְהַנֶּר

> אֶלְמָּזֶר בְּרֵיה מְחוֹתוֹהִי: אַבון נאַנַלבר סַמָּן וָהָמֶּיִה

<u> המונן:</u>

מָּב וְיִמֶא בַּבְּוֹיִנְיּ לְמִּמְׁמִּנִינִינִי וּלְבְּרָבְא בַּמִּמִינִי

בְּמָא בַּמִבְּיִלְ יִן אֶבְוֹדָה בִיה: דיהב ליה ין אַנּוּן צַּהְסְנְתֵיה וֹאַבַסׁלֹא מֹם אַבוְבִי, מִשַּׁלֹּו

אַבא װְ לְעַבּּלְיִטָּבִּי בּגנים. אַר בְּוֹמָנָא הַהוּא לַא בותוא פולאו אולהו ומטון

> in his stead. son ministered in the priest's office there he was buried; and Eleazar his Moserah; there Aaron died, and from Beeroth-benejaakan to And the children of Israel journeyed

Jotbah, a land of brooks of water.— Gudgod; and from Gudgod to From thence they journeyed unto

Him, and to bless in His name, before the LORD to minister unto the covenant of the LORD, to stand the tribe of Levi, to bear the ark of At that time the LORD separated

unto this day.

—.mid as the Lord thy God spoke unto LORD is his inheritance, according inheritance with his brethren; the Wherefore Levi hath no portion nor

would not destroy thee. unto me that time also; the LORD nights; and the LORD hearkened first time, forty days and forty Now I stayed in the mount, as at the

בני יעקן ומשס למוסרס, שס נלחמו לכס בני לוי וסרגו מכס ואחס מסס, עד שסחירו אחכס בדרך חורחכס, ומשס חורחס שנה ונממלקו ענני כבוד, יֶבַמְׁמֶּס לכס ממלמממ מלך ערד, וּנְמַמֶּס רמֿש למזור למזריס, ומזרמס למֿמוריכס שמונה מסעומ עד וממלא שמונה מפעום ממוסרום להר ההר, אלא אף זו מן המוכחה, ועוד עשימם ואת, כשמת אהרן בהר ההר לפוף ארבעים ממוסרום באו לבני יעקן, שנאמר וַיִּמְשוּ מִמּמְבוֹם וגו' (במדבר לג, לא), ועוד שם מם אסרן, וסלא בסר ססר מם, לא וחשוב (6) ובני ישראל נסעו מבארוח בני יעקן מוסרה. מס ענין זס לכלן, ועוד וכי מבלרום בני יעקן נסעו למוסרה, וסלא

משם מוכמה זו לשבירת הלומות, לומר שקשה מיממן של לדיקים לפני הקב"ה כיום שנשמברו בו הלומות, ולהודיעך שהוקשה (ע) ומן הגדגדה וגרי. וזמוסרס שְַשִׁימָס מֻבֶּל כַּזּד על מיממו על מסרן עגרמס לכס ומת, ונדמס לכס כמילו מת עס, וסמך סגדגדס סום מר סגדגד:

ובני לוי לא טעו הבדילם המקום מכס. וסמך מקרא זה לחורת בני יעקן לומר שאף בוה לא טעו בה בני לוי, אלא עמדו באמונתם: (8) בעת ההוא הבדיל ה׳ וגר׳. מוקנ לענין סראשון: בעת ההוא. נשנס סראשונס ללאמכס ממלריס, ומעימס נעגל, לו מס שלמרו נמנס ראש לפרוש ממנו, כיוס שעשו בו את סעגל:

(פ) על כן לא היה ללוי חלק. לפישקובדלו לעבודת מובת ולינן פניין לתרוש ולוכוע: הי הוא נחלתו. נועל פרש לשאח אח ארון. סלויס: לעמוד לפני ה' לשרחו ולברך בשמו. סכסניס, וסול נמילת כפיס:

ביו בכעם: בס: כימים הראשונים. על לוחוח סראשונות, מס סס ברלון אף אלו ברלון, אבל סאמלעייס עעמדחי עם לסחפלל עליכס, (10) ואנכי עמדחי בהד. לקנל סלומות סאמרונות, ולפי שלא פירש למעלס כמס עמד נסר בעליס אמרונס זו, חור וסממיל מוומן מבים סמלך:

Lt

לְאֶׁבְעָם לְעָה לְעָה: (פּ) .. לְמַפֹּמ לְפֹּנָ, שַׁמִּׁם וֹנְבָאנְ וֹוּגְבַׁמֵּנִ עַבָּים מַמָּא וִוּמַלְנוּ וֹיִגַבַעוּוֹ וֹעַ נּגַאָמֶר יְּהְנָתְ אֶלָּגְ עַנּם בֻבְּ נִאָּמָר יִי לָּגִּ לִנִּם אָנִגִּגְ לְמַמֵּנִ

ڹڂڂ*ۮ*ۦڗ؋ۿڮ: هٰٽ اِبانِہ هٰے ثِبا چَچٰے جُھٰے اِ בְּרֶכְּיִתְ יַלְאַנִדְרָע אָעָוִ וֹלְהֹּדִע אָת־יְהֹלָה אֱלֹהֶיף לְלֶבֶה בְּכְלִי בְּבֶלִי אֱלִהְוּ לִּמְהַוּ בְּכְלִ ממים، שَאָל מֵעְמָּוֹדְ בֵּר אָם לְיִרְאָּר מָבַעַ מִּנְּדְּ אֶלְמֵין לְמִרְתַלְּ וְשְּׁמִים יְשְׁלְמִין מְעִים אָם בְּיִרְאָּר מְבַעַ מִּנְּיִּ אֶלְמִרְ בָּעִרְ מָא יְנְ אֶלְמָרְ

למוֹב לֶה: שַׁפְּטָּגו אָאָהָׁב אַנְכָּג מָבְּוֹנִי בַיּנִם בַּנִמוְטִי בַּאָּנָא מִפַּפּגר כָּוַ יוֹמָא לשְׁמֶר אָת־מִצְּוִֹת וְהוֹנִתְ וֹאָתַ לְמִפָּר וָת פִּקּוֹדִיָּא דַּיִיָּ וְנָת

تِهُمُنَا تُعُدُا لَحُحِيَّهُم لِيَّادِ בַּרְהַנְּה אֵכְיָהְרְּ הַשְּׁמָנִם יִּשְׁמֵּנִ הָא בַּיִּנְ אֵלְהַדְּ שְׁמֵנְא יִּשְׁמֵנְ

Ç(r□ TÿT: هَلَاتِينُو خُرُو مُخَرِينَهَا وَخُرِينِ خُرِينِا خُرِيا مُخَرِ ¿ לְאִנִילֵנִ אִנִים וֹגִּבְעָּוֹ בִּזּגְלֵם ĒŻCÜ.Ŀ ユダム

زَشِّه فَرْنِه زَكِه رَكَات شِلَك: עַגָּלָל תַגִּבֹר וְתַנּוֹלָא אֵשֶׁר לאַ־ הַאֵּלהִים וַאֲּדֹנִי הְאַבֹּנִים הְאֵּל בּיִּינִין וּמָּבִי מַלְבִּין אֵלְהַא בַּי יְהְנְה אֱלְהַיֹּם הַוּא אֱלֹהֵי צֵּרִי יִיִ אֱלְהַכּוֹן ִהוּא אֱלָה

لَمْلَطُهُ مَا كُمُ لَا خُمُهُ لَمُ لَا خُمُهُ لَمُ لَا خُمُ لَا خُمُوا لَمُ الْحُمْ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ ا

देवंखी देगरी: אָמֶּבוֹהְאַבֹּהֹשׁי אַנְהֹא נְבוּיִהִים לְאַבְּטִיהִוּן

الأ الأكتك فخر خفك بفخر ילמושם ימיה ילמפלח קדם

בין היישב לף:

הְמֹנֹא אַבֹּהֹא וֹכֹל, בַּבַּנ:

עמְמָנִיאַ בְּיוֹמָא הָדֵין:

ילַבְלְכוּן לָא עַלְּמִּוּן מִיִר: י ומּלְטֵּם אָט הֹֹבְלָט לְבַּבֹבֶים נטגיון גם שפשות לקכון

수건한숙% הַנְּיִוֹיָבָּא: בְּרְמוֹהִי מִפַּב אַפִּין וְאַף לָא בלא יללא יבטילא בלית

> them.' unto their fathers to give unto and possess the land, which I swore to set forward, that they may go in go before the people, causing them And the LORD said unto me: Arise,

all thy heart and with all thy soul; and to serve the LORD thy God with in all His ways, and to love Him, to fear the LORD thy God, to walk LORD thy God require of thee, but And now, Israel, what doth the

this day? His statutes, which I command thee commandments of the LORD, and to keep for thy good the

all that therein is. heaven of heavens, the earth, with belongeth the heaven, and the Behold, unto the Lord thy God

above all peoples, as it is this day. their seed after them, even you, fathers to love them, and He chose Only the Lord had a delight in thy

stiffnecked. your heart, and be no more Circumcise therefore the foreskin of

taketh reward. who regardeth not persons, nor God, the mighty, and the awful, of gods, and Lord of lords, the great For the LORD your God, He is God

(II) ויאמר ה׳ אלי וגר׳. מע"פ שקרמס מממריי ומעימס בעגל, ממר לי לַךְּינְמַה מֶּמ הַשְּׁס וגו' (שמומ לב, לד):

ליראס וגוי: בי אם ליראה וגוי. רבומינו דרשו מכאן, סכל בידי שמיס מוץ מיראם שמיס (ברכום לג:): (12) ועחה ישראל. אע"פ שעשימס כל ואת, עודנו רחמיו וחבתו עליכס, ומכל מס שחעאתם לפניו אינו שואל מכס כי אס

(13) לשמור אח מצוח ה׳. ואף סיא לא למנס, אלא למיב לך שמקבלו שכר:

(+1) הן לה׳ אלהיך. סכל, ימעפ"כ כק במבומיך משק ס' מן סכל:

(15) בכם. כמו שלחס (רולים לחכס) חשוקים מכל העמים היום הזה:

(16) ערלה לבבכם. מומס לבבכס וכיקויו:

(פו) ואדוני האדונים. לא יוכל שום אדון להליל אמכם מידו: - לא ישא פנים. אם מפרקו עולו: - ולא יקה שחד.

إَكُمَا لَوَالِهُمَا لِهُمَّا كِيُهُد لِكُهُ لَا وَمَرْبُعُ بَهُمْ لَا يَانَاهُم قِرْدًا: יַ אֲשֶׁר עְשֶׂה אִתְּדֹּ אֶת הַגְּרֹלְת דַעְּבַר עִּמֶּר יָת בַבְרְבָּהָא וְיָת הוא הושבחקד והוא אַלַהַדּ הוא הְהַלְהָף וְהַוּא אֶלֹהֶיף He is thy glory, and He is thy God, שַׁמַבְּיבּי shalt thou swear. ובשמיה הקיים: וּבָוּ תִּדְבְּׁל וּבִשְּׁמִוּ הִפְּלִח וּלְדַחִלְמִיה הַּהְּקְרַב shalt thou cleave, and by His name Him shalt thou serve; and to Him אָט יִרוֹנְיַה אֶלְהָיִר הִינָא אָטַן יִח יִיָּ אֶלְהַרִּ שֹּׁבְּתַרִּה מִּבְּתַּיִרִי Thou shalt fear the LORD thy God; בווסם לאבא מגבום: בא מגבנים: בוניתו בּצּבמּא במגבנים: אַט<u>ַסיי</u>נַ ב<u>ּיַנַנ</u>ָם וֹטַבְטַמוּוּ זִט יּיִנָבא אַבּי בּיִּנִרִּן were strangers in the land of Egypt. Love ye therefore the stranger; for ye نظِرُكِ: raiment. iÇQi: stranger, in giving him food and בְּשְׁעִי בְוִ בְשְׁם וֹבִשִׁים וּיִּוָבִא בְשִׁעוֹ בִיִי מִּיוָן fatherless and widow, and loveth the עשָה משְׁפַּט יָהָוֹם וְאַלְמָנְה עְבֵּיד דִּין יִיחַם וְאַרְמָלָא He doth execute justice for the

الأذينية جمادية بالإن المحادة المعادة ظجِ ثِيرِينِ لِي يَقِطِ مِنْ فَلِي لِي مُعَدِّدِ الْحِيْلِ مَعْدِينَ الْجِعَالِيَةِ الْدِيْرَالِةِ معرفي بيان الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية الإينية ال בְּשְׁבְעָּיִם נְבְּעָהְ יְרְרָהְ אֲבְעָיִרְ בְּשִׁבְעִין נִפְּשָׁן נְחַתְּי אֲבְעָיִרָּ

ומֹמִּפַׁמָּנו וּמֹגַּוְעַנו כַּבַעַנַנְים: לבינוני יפּפוּדוּהי בָּל יוֹמַנָּא: لنظيرا ففره نشتاك はふむしいい إهِٰ مَجْمَ هُم إِمَٰزُلَ هُمْ مُنْ إِنَا اللَّهُ مُنْ إِنَّ إِنَّا اللَّهُ مُنْ اللَّهُ اللَّهُ ال ויקרסם ית ין אַלקף ומַשַּר

הַחַזְּלְה יוְרִעִּי הַנְּשִּינֶה: אָטַ־נְּדְלֵי אָטַ־יָדוֹ יָת רְבוּמֵיה יָת יָדִיה תַּקּיפָּתָא עון ינו אולפָנָא דַיִּיִ אֶּלְהַכוֹן **%**れ_ぱんぴん ムダーでダド לוולָם אֹמֻר לְאַבְּוֹבְמִנְ וֹאַמֵּוֹב זה בניכון הלא ידעו ודלא וֹטֹבְׁמוּן ווְמֹא בון אָבוּ לָא וְיַדְעְּמָם דַיּוֹם בָּיו לָאַ אָת־

ڟٚڴڬۦڟۿؙۮڹڡۥڂڂڂ؊ڰڶۿڹ עשה בְתַּוֹך מִצְּרָיִם לְפַּרְעָּה ַבַּאָבַעָבוּ וָאָבַבַעָּהָהַהַ בּאָבַר

چرڙرك:

בּגְּבֹר בִּגוֹ מִצְּרָוֹם לְפַּרִמְנִי ונת אַטוֹמיה ויָת עוֹבְרוֹהי יַרְעָּיִה מְרָטְמָא:

> eyes have seen. and tremendous things, which thine that hath done for thee these great

multitude. made thee as the stars of heaven for and now the Lord thy God hath with threescore and ten persons; Thy fathers went down into Egypt

and His commandments, alway. His statutes, and His ordinances, thy God, and keep His charge, and Therefore thou shalt love the LORD

IX

77

07

hand, and His outstretched arm, God, His greatness, His mighty the chastisement of the LORD your not known, and that have not seen not with your children that have And know ye this day; for I speak

ibnsi sid lis osnu Pharaoh the king of Egypt, and He did in the midst of Egypt unto and His signs, and His works, which

לחם ושמלה. ודבר משוב סוא וה, שכל עלמו של יעקב אבינו על זה המפלל, וְנְמַן לִי לֶמָם לָמֶבֹל וּבָגֶד לְלָבֹשׁ (בראשית כת, כ): (18) עשה משפט יחום ואלמנה. סרי גבורס, אלל גבורמו אחס מולא ענומנומו (מגילס לא.): ואוהב גר לחח לו לפייקו בממון:

(פו) כי גרים הייחם. מוס שבך אל מאמר למברך:

(02) אח ה׳ אלהיך חירא. ומענוד לוומדנק נו, ולאמר שיסיו גך כל סמדומ סללו, או נשמו משנע:

۶۲۳: باین

はんべゃ

ידענו ולא ראינו בכל זה: (ב) וידעחם היום. מנו לב לדעת ולסבין ולקבל מוכחתי: כי לא אח בניכם. אני מדבר עכשיו, שיוכלו לומר אנו לא

יְהוָה עַּר הַיִּים הַגָּה: ごがけだロ לַסִּיְסָיֵׁנְ יַלְבְרָבַׁדְּיַ אְּמֶּבְ בַיֹּגְּיְבַּיַּ עשָה להול מצְרַיִם וַדַעַבַר

וֹאַבּׁיִרְנוּוֹ וְיָ עַּבְּיוֹ עִּבְיוֹ יִי אפּגעון בַּמִבְיַבַפַעון בַּמַבַינון מַל־פָּנֵיהָם דְּאַמֵּיף יָה מֵי יַמָּא דְסוּף עַל خصنفثنكيا くばはにい

בּצַכֶּם עַּר־הַמְּקִים הַזָּה: יַ נֹאָמֶג הֹמָנִי לַכֵּם פֿמֹוֹבֹי הַגַ וֹנַהַּבַּג לַכִּוּן בַּמֹוֹבַיֹּג הַגַּ

⁹ בְּנֵגָ אֶבְגִאָּבְ בַּּוֹ וֹאִנְבוֹן אֵהָוֹר אֶבְגִאָּב בַּר וֹאִנְבוֹ וַבְּפַּטִּטִינִי رَهُمُ مُمْ ذِلْنَا زَمُعُدَرُهِ لَلَمُحَدِ ذِلْنَا نَمِعُدَنُهِ فَيَا لَمُعَدَّلُهُ فَيُوا لِمُعْدَدُهُ فَيُ

tàtt t<-i.at. چَל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהָם בֶּל لَهُن خَقَرَبُونَ لَهُن كُلُونَ لَهُنَا لَهُنَا اللَّهُ عَلَيْهُ لَكُمْ خُفَرِيلِا لَيْنَ مُشْخُدُرِيلِا لَيْن فَمُكُد بُعُدُمْ عُنهِ فِينَ نَفَحُرُمُ مَا هِنَف بَخُرَمَنَهُ اللَّهُ عَلَيْهُ مَا فَيْقِهِ بَخُرَمَنَهُ النّ

فيوشد بمؤلد موباح يؤهد بوشد: ל בּנ מַננַנַכִּם עַרְאָט אָטַבַּלַ אָבוּ מַנַנַכוּן עַזַּאָָּר יָה בָּלְ

4,44,45 ולאמם וובמשם אַנרַבַּאָבָא אַלְבֶׁי מְצְּוֹבֶׁי בַיְּיִּוֹם לְמָנֵעוֹ שַׁטִוֹלִי בַּאָּנָא מִפְּפֵּיִר לְּדְּ יוֹמָא בֵין

אָבֶּא זְבָת חַלֶּב וּדְבָּשׁ: (ס) לְאַבְעַיִּכֶּם לְעָשַׁ לְעָשׁם יּלְזָּבְׁמִּם לְמָשַּׁן לְבִיּוּ וֹלְבָּדָּיִבְּיוּן אָבַתּ ַבְּאַבְּבְינִים נְאַבְּבַ נְאַבְּבַבְינִים גָּלְ בַאַבְּבַבַינִים גָּלְ בַאַבְּבַבַינִים גָּלְ

מושוכון מד אַהָּדְא הָדֵין:

למומא במטבון בנו כב

بهٰمَالُ فَا خُرِ لَاهٰۃُ إِلَا كُهُمُ لَا تُعْدِلًا ثُنَا خُرِ لَافْكَالِلُامٰةِ מולבא בול בלא במלבו:

מבריו קתפו למירתה: ينتظهدا نتدهددا

הֹבֹבֹא שׁלֶב וּבַבָּה: ילַמָּמּן שַּׁאַבוֹנכי וֹמִים מַּלַ יּבְּבוֹנִלְ בַּעוֹנִבנוּ יִמִּוֹ מַלְ

> unto this day; how the Lord hath destroyed them them as they pursued after you, and water of the Red Sea to overflow their chariots; how He made the Egypt, unto their horses, and to and what He did unto the army of

wilderness, until ye came unto this and what He did unto you in the

all Israel; that followed them, in the midst of tents, and every living substance and their households, and their her mouth, and swallowed them up, of Reuben; how the earth opened Abiram, the sons of Eliab, the son and what He did unto Dathan and

Work of the Lord which He did. but your eyes have seen all the great

whither ye go over to possess it; and go in and possess the land, thee this day, that ye may be strong, commandment which I command Therefore shall ye keep all the

flowing with milk and honey. unto them and to their seed, a land swore unto your fathers to give upon the land, which the Lояр and that ye may prolong your days

אשר ברגליהם. זה ממונו של אדס, שמעמידו על רגליו (פקמיס קימ.): אמר לו שנעשים סארן מדרון כמשפך, וכל מקום שסיה אחד מהם, היה מחגלגל ובא עד מקום הבקיעה: אחד כל היקום רבי נחמיה, והלה כבר נחמר וַמִּפְמַח הַשְׁבֶּן שֶׁם פִּיבְ (במדבר מז, לב), ולה פיומיה, חמר לו ומה הני מקיים בקרב כל ישרהל, (6) בקרב כל ישראל. כל מקום שסים אחד מסם צוכח, סארן נפקעם מסחמיו וצולעסו, אלו דצרי רצי יסודם, אמר לו

בנוטוטונון: (T) בי עיניכם הרואות. מוסג על המקרה האמור למעלה, כי לה הם בניכם השר לה ידעו וגוי, כי הם עמכה, השר עיניכם

בּוֹבֶבׁ: المنابعة المناه المنابعة المنا אָהֶּב וֹבֹאטַם מִהָּבֹם אָהָב שוֹנַבּ ^{ממי} קְרִשְׁהָה לַאׁ בְאָרֶץ מִצְּרַיִם הָוּאָ جَر بَغُدُمْ هِشِد هَيْد جُمَا جُم شِوْد هِدَ هَدَمُم يُعَدَ هَدُمُ وَذِرَ ذَنَوْا

حَمْمُد تَهُمُنت فَهُوْد قِبْنَ حَرَامًا לְבַהְשִּׁשִׁי אָבוֹא בַיבורם וּבְקְעָהָי לְמָוּבִים אָבָה סוּבוו וּבְקָעָּוֹ اْلَاغُدُا كُمُّكُ عَنَّا مَخُدُرُهُ مُؤْلِ الْعَلَمُٰ لَا يُعْدِا مُخْدَرًا كُنَفًا

₩Ţ⊓: (a) בְּה מֵרַשִׁיִת הַשְּׁנְה וַעָּר צַּחַרִית אַקְהַ מְּמִיר עֵינֵי יְהְוָּה אֱלִיהֶיךְ מְּדִירָא עֵינֵי יִי אֱלִהְף בַּהּ הְה ארשׁית השנה ועד אחרית עַרֵישָׁה דְשָׁהָא וְעַד סוֹפַהּ

خَرَدُكُم بِحُرْدٍ رِنْجُمُكُم: بْسَائِد אُكِٰتِيْرُهُ بَكِٰمُ فَكُمْ فَكُمْ الْفَرْنَاتِ بَكْمُوْكِمَ كَالْمَانَانِ אֶּנְבֶּם תַּיִּנְם לְאַנִּבְּר אָתַ יוֹמָא בֵין לְמִנְתַם יָת יִיָּ ני מֹגִּוְטָּו אַֹהָהֹר אַנְבֵּוּ מַבְּנִינִוּ לְפַפּׁנְגַוּ גַּאָּנֹא מֹפּפֿוּג וֹטִׁכִוּן וֹבֹיְנִי אִם הַּמְמָהּ שֹׁהָמָהוּ אֶבְ וֹנִבִּי אִם בַּבּּבְא שַׁבַּבּׁנְוּ

> בְּנְנְּעְ גְּבְׁלֵּאְ: בְּעְ זְּבְׁלֵּאְ: ייא דּנָפַקְּמוּן מִמַמָּן דְּמִוֹנַע ַ לְמֵּירְתַה לֵא כָּאָרַעָּא דָּמָצֶרַיִם

אַבּוּץ אַשְׁרִיןְה אֶלְהָוּף דּבֵנשׁ אַרְשָּׁא דִּינִ אֶלְהָף הָּבַעּ יָחָה

לְמְׁמַר מְּמִוֹּא מִּנִוֹא מִוֹּא:

ללג גלכון וללגן זפּמָכוּן:

garden of herbs; didst water it with thy foot, as a where thou didst sow thy seed, and Egypt, from whence ye came out, to possess it, is not as the land of For the land, whither thou goest in

rain of heaven cometh down; valleys, and drinketh water as the possess it, is a land of hills and but the land, whither ye go over to

end of the year. . beginning of the year even unto the God are always upon it, from the careth for; the eyes of the LORD thy a land which the Lord thy God

heart and with all your soul, God, and to serve Him with all your you this day, to love the LORD your commandments which I command hearken diligently unto My And it shall come to pass, if ye shall

מן סנמוך לגבוס, אבל זו למטר סשמים משםה מים, אשה ישן על מטסך והקב"ה משקה נמוך וגבוה, גלוי ושאינו גלוי, כאחם: לכיך להציא מים מנילום ברגליך, ולהשקומה לריך אתה לנדד מִשְׁנָמָּךּ ולעמול, והנמוך שותה ולא הגבוה, ואתה מעלה המים מרן מלריס, שומתר בְּמִיעַצֹּ סְמָבֶן וּגוּ' (ברמשים מו, ימ), מף סימ מינים כמרן ישרמל: − והשקיח ברגלך. מרן מלרים סיימ לבנו סגדול, אלה שֶׁמְבּוּנֶס על החד משבעה בלוען: אשר יצאחם משם. הפילו הרן רעמסם השר ישבחם בה, והיה במימב ממיס, ואע"פ כן סיא יפס מצוען (ספרי לו). ובכמובוח (דף קיב.) דרשו בענין אחר, אפשר אדס בונס בים לבנו הקען ואח"כ סים, שסימס מקוס מלכום, שכן סום מומר פִי קִיוּ בְּלֹעַן שֶׁרֶיו (ישעיס ל, ד), ומברון פּמולמס של מרך ישרמל, לכך הַקְלוּיִ לקבורמ של למדם שחברון יפה מלוען, ומלרים משובחה מכל הארלום, שנאמר פְגַן ה' פָּטֶׁבֶן מָלְרֵיִם (בראשיה יג, י), ולוען שבה מלרים אדם בונה אם הנאה ואחר כך בונה את הַבְּעוּר (מ"א הגרוע), שפתולתו של ראשון הוא נותן בשני, ובכל מקום החביב קודם, לומר וְמַבְּרוֹן שָׁבַּע שְׁנִיס נְבְּנְמָס לְפְּנֵי וגוי (במדבר יג, כב), חדס חחד בנחן, וחס בנה לוען למלריס בנו וחברון לכנען, דרך חרך לא נבוא אל ארץ עובה ויפה כזו, יכול בגנוחה הכחוב מדבר, וכך אמר להם לא כארץ מזרים היא אלא רעה הימנה, חלמוד (10) לא כארץ מצרים היא. אלא עובה הימוה, וואמרה הבעתה זו לישראל ביליאתה ממלריה, שהיו אומרים שמא

(11) ארץ הרים ובקעות. משונה ססר מן סמישור, שסמישור בנים כור אמס זורע כור, אבל ססר, ביה כור ממנו המשה כגן הירק. שמין די לו בגשמים ומשקין מומו ברגל ובכמף:

מס סיא לריכס ולחדש בס גורות, עתיס לעובס ועתיס לרעס כוי, כדאימא בר"ס (דף יו:): מרשית השנה. מר"ס גדון מס בביכול סינו דורש סלק סומס, וע"י סומס דרישס שדורשס, דורש סמ כל ססרלומ עמס: – חמיד עיני ה׳ אלהיך בה. לרסומ (12) אשר הי אלהיך דורש אותה. וסלא כל סארלום סוא דורט, שנאמר לַסְמָעִיר עַל אָבֶן לֹא אָים (אינד לח, כן, אלה כוכין, מכבע ממכבע שפועיו ומחד בכמשו: ובקעות. סן מישור:

במגלה אם מעובני יום יומים אעובך: מצוה אחכם היום. שיהיו עליכם מדשים כאילו שמעמם בו ביום (פפרי כאה נמ): משמע צישן משמע צמדש (פוכה מו:), וכן סִׁם שֶׁכַּת מִשְׁבַּת (דּצריס ת, יע), סֹס המחלת לשכות, מופך שמשכח כולה, שכן כתיצ (13) והיה אם שמוע. וסיס, מוקג על סלמור למעלס למער סשמיס משמס מיס: והיה אם שמוע חשמעו. לס 'Gà Eqrea (C"G a.):

اندلهك انخثكك: ببثب بمَخْفِيم لَعُمَفُنَ لَأَبُكَ حَجَيد لَحَظَم لَنَحُتِيم مُحَيَثَكَ

וְחַמְבֶבׁ יִמְמְּחַבַּ: ממע אַבֹּאַכֹּם בֹּמִשֹׁוְ נֹאָשֹּגוֹ מִמַּב אָבַּאַכִּוּן בֹּמִבַּוֹנִיִּ

in thy corn, and thy wine, and thine latter rain, that thou mayest gather in its season, the former rain and the that I will give the rain of your land

لَّهُ حَكْنَ لَمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ י וֹלְטַטָּׁג מַמֶּב בַּמְּבַע לַבְטַמְטַּבּ וֹאָטַגוּ

خخمنكك نتدحيح نضفحه: はらけど

satisfied. thy cattle, and thou shalt eat and be And I will give grass in thy fields for

אַבוּנִים וְהַאָּפַבוּוּיהָם לָבֶּם: וַסְרָמָם וַעְּבַרְמָם ڲٛۮؚڷؚڔ۩ بَهُٰمُٰذِلَهِ كَٰذُهُ قُلْ نَفْقُكَ كُمِحُدُهُ ۗ

4474: למְעָּנִת **ばばご**な البرعيادا إنظكلانا إبتضميا אַסְהְּמָרוּ לְכוֹן דִּלְמָא וַשְׁמֵּי

and serve other gods, and worship heart be deceived, and ye turn aside, Take heed to yourselves, lest your

הַפּבְה אֲשֶׁר יְהַנֶה נַתַּן לָכֶם: נאַבְרְתָּם מְתַּרְה מֵעַל הְאָרֶץ וְתֵּיְבְרוּן בִּפְּרִיעַ מֵעַל אַרְעָא נְתְּאָבְלְּהַר לְאִ תְתֵּן אָת־יְבוּלְהְר וִאַּרְעָּא לָאִ תְתֵּין נִת עַלְתָּהּ י אָת־הַשְּׁמִיִם וְלְאַ־יִהְיָהַ מְמְּר יָה שִׁמִּיָּא וְלָא יָהִי מִטְּרָא

מְבְּהָא דַּיִין יְהֵיב לְכוּוֹ: וְחַבְּע אַשׁ יְּעַלְּע פַּבֶּם וֹמָּגַּע וִיִּהְאַלִּי בִּיּנִי בְּכִוּן וִיִיחוֹד

giveth you. off the good land which the Lord her fruit; and ye perish quickly from rain, and the ground shall not yield the heaven, so that there shall be no kindled against you, and He shut up and the anger of the LORD be

כבר סוסיר בכל לבבך ובכל נפשך, אלא אוסרס לימיד אוסרס לגיבור: לַפּ וגוי (שס יא), וכן גדוד סוא אומר, פִפּוֹן פְפִּלְמִי קְעֹנֶת לְפְנֶיךְ (מסליס קמא, צ): - בכל לבבכם ובכל נפשכם. וסלא עבודה, שנאמר שֶׁלְּקְּךְּ דְּי טַׂנְּמָּ פְּלַם לֵפּ בִּמְדִירֶה (דניאל ו, יו), וכי יש פולחן בבבל, אלא על שהיה מחפלל, שנאמר וְבַוִּין פְּמִימָן שַּבוּר מאַסבּס, ופוף סכבוד לבא (נדריס פב.): - ולעבדו בכל לבבכם. עבודס שסיא בלב, וזו סיא מפלס, שהמפלה קרויס לאחבה את ה. שלה מהמר הרי הני לומד נשביל שההיה עשיר, בשביל שהקרה רב, בשביל שהקבל שכר, הלה כל מה שמעשו

הקשין (שם): - ואספה דגוך. אמה מאספנו אל הבים ולא אויביך, כענין שנאמר אם אָפַן אָם דְּנָגַף וגו' פִי מְשַׁמְפַיו יֹאַרְלָהוּ - סמאוחר, כדמחרגמינן וְסְיָס סְעַעֲשָפִיס לְלָבֶן (פראֿשים ל, מצ), לָקַשַׁיָא. דצר אֿחר, לכך נקראֿח מלקוש, שיורדה על סמלילום ועל סארך ואת סורעים (מענית ו.): - ומדקרש. רביעה סיורדת סמוך לקליר, למלאות התבואה בקשיה (שם), ולשון מלקוש דבר דבר אחר בעחו, בלילי שבחוח (ספרי מב), שסכל מלויין בבחיסס: יורה. סיא רביעס סנופלח לאחר הזריעה, שֶׁמַּרְנְס אֹח (14) ונחחי מטר ארצכם. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס מס שעלי (ספרי מא): בעחו. בלילוח, שלא ימריחו אמכס.

בסמסך, ואסס מונע ידך ממנס שלשים יום קודם לקליר, ואינס פוחחם מַדְּנָבֶּה (ספרי מג): - ואַבלה ושבעה. הרי זו ברכה (15) ונחחי עשב בשרך. שלה הלמרך להוליכה למדבריות. דבר החר, שחהיה גווו מבוחתך כל ימות הגשמים, ומשליך לפני (ישמיה פב, מ־מ), ולא כענין שנאמר וְהָיָה אָם זַרַע יִשְׁרָבֵּל וּגו' (שופטים ו, ג):

מגורש מלעסוק במורה, הריני קרוב לעבוד אלהים אחרים: אלחים אחרים. שהם אחרים לעובדיהם, לועק אליו ואינו וכן דוד סוא אומכ, פִי גַּרְשׁוּנִי סַיּוֹס מֵהְשָׁפַּמַ בְּנְמַלַת ה' לַאׁמֹר לֵךְ עֲבֹד וגו' (שמואל־א כו, יע), ומי אמר לו כן, אלא כיין שאני וסרחם. לפרוש מן המורה, וממוך כך ועבדמס אלהיס אחרים, שכיין שאדם פורש מן המורה הולך ומדבק בעבודם אלילים, שנאמר פּן פֿאַכַל וְשְׂבָּעְׁשָׁ (דבריס מ, יצ), וּבְּקַרְךְּ וְנְאָנְיִ יִרְבְּיִן (שם יג), מה הוא אומר אחריו, וְרָם לְבָּבֶרְ וְשָׁבַּמְשָׁ (שם יד): (16) השמרו לכם. כיון שמסיו אוכלים ושבעים, השמרו לכם שלא מבעמו, שאין אדם מורד בהקב"ה אלא ממוך שביעה, מחרח, שחסא ברכה מלויה בפח בחוך המעים, ואכלת ושבעת:

שנאמר וְסִיוּ יִמְיִו מֵאָׁס וְעָשְׁרִיס שְׁנֶס (בראשית ו, ג), דור סמבול לא סיה להם ממי ללמוד, ואמם יש לכם ממי ללמוד (ספרי וצרגליו וזרקוסו אמורי פלערין (ספרי שם): מהרה. איני נומן לכס אָרְבָּא, ואס מאמרו וסלא נמנס אָרְבָּא לדור סמצול, יומר מלרכך שמבא נקי לבימך, ולא סשגים הבן ההוא, אכל ושמה יומר מלרכו והקיא וענף את כל בני המשיבה, נעלוהו בידיו כל שאר סיפורין אגלס אחכם מן סאדמס שגרמס לכס לחטוא, משל למי ששלח בנו לביח סמשחס, וסיס יושב ומפקידו אל מאכל (עב) אח יבולה. אף מס שאמס מוניל לס, כענין שנאמר וְרַשְּׁמֶס סַרְבֵּס וְסָבֵּא מְשָׁע (מגי א, ו): ואבדחם מהרה. על מונסו (פפרי מג), נמלה עשוי לו כנכרי:

לְמִוּמִפְּׁע בַּוֹן מִינִיכֶּם: אַנים לְאִיִעְ מַּלְבִינִבְיָם וֹנִינִוּ זְיִּבְיוּוֹ לְאִים מַּלְ זַּבְׁכִוּן וֹיִבִיוּן ء، كَحَدُدُه لَمْحِـرَفُهُدُم نَكَهَلَيْه خَدْدِيا لَمْحِ رَفَهُدِيا لَنَكَمُدِيا וֹהָמִטֵּםְ אָּע<u>ַיּגַּלְינ</u>ֹ, אָבֶּעַ הַּבְ_ וּטִהָּוּוּ זֹטַ פּטֹלָתּ, אִבָּוּ הַּבְ

نځكانثك: אָנו_בַּנוּכֶם

نځڅڅ۵،ك: על־בְיזוּיוָוֹת

(בספרי תימן קאֶרֶץ: בצר"יי 口受けに口 יְהְנְה לַאֲבֹמִיכֶם לְתַּתּ לָהָם **הְאַבְ**לְּעַ לַמָּגּן וֹבַבּׁוּ וֹמִיכִּם וִימָּוּ בַּוֹנַכָּם

יְהְיָה אֶּלְהֵיכֶם לְלֶכֶה בְּּבֶּלְ אָטַבֶּם לַצְּשְׁתָה לְאַנַבְּר אָת־ שניטי הַמִּצְנְהַ הַנְּאָר אֲשֶׁר אָנָבֶי מְצַנְּה בׁ, אִם הַּמְנַ שֹהֵמֹנִינִוּ אָנַ בַּבְ

נִּגְלַנִם וֹמֹּגֹ*ּ*מֹנִם מִפֶּם: בְאָבֶר מִלְפְּנִיכָה וְיִרִּשְׁמָה גּוּיָם וְהוֹבֶישׁ יְהוֹנֶה אָת־כְּל־הַגּוֹנֶם

خنفخدا قدا هنتددبا:

التذهاا

: خَاتَالُمُ أنظخفتنا ĊĊĠſ ±رثك

הְּמִנֹא הַלְ אַבְּמָא:

كيختفحنا كمقا كتبا خبيت בנוכון על אַרְעָא דְקַוּים וָיָ خدر نافيا باشربا أباش

earth. the days of the heavens above the unto your fathers to give them, as the land which the LORD swore and the days of your children, upon that your days may be multiplied,

the door-posts of thy house, and

And thou shalt write them upon

thou liest down, and when thou thou walkest by the way, and when thou sittest in thy house, and when children, talking of them, when

And ye shall teach them your

be for frontlets between your eyes.

words in your heart and in your

Therefore shall ye lay up these My

sign upon your hand, and they shall soul; and ye shall bind them for a

upon thy gates;

risest up.

07

81

cleave unto Him, God, to walk in all His ways, and to you, to do it, to love the LORD your commandment which I command For if ye shall diligently keep all this

and mightier than yourselves. ye shall dispossess nations greater these nations from before you, and then will the LORD drive out all

٤7

(18) ושמחם אח דברי. אף לאחר שחגלו היו מלויינים במלוח, הניחו חפילין, עַשוּ מווווח, כדי שלא יהיו לכם חדשים **10)**:

באבון מו פובמיכון ומירתו

ויטביף ין יח כל פלמיא

בְּטְׁלֵּוֹ לֵבְתְנִינִ נְלְאִטְׁלֵבְרָא

الْ هُجُلُاحِيا خِمْنَكَ خُخُج هِبَكَنَا

לטכען למהבדה למרחם נת

עַפְּבַירָ עַמְאַ בַּבָּא בַּאָנָא מָפַבּיר

אָבׁוּ אָם מִמָּר שִׁמָּרוּן יָת כָּל

خائدرا:

يتبنا

خليظ الأبياء

את בניכם לדבר בס וגוי: לדבר, אביו מסים עמו בלשון הקדש ומלמדו חורה (ספרי מו), ואם לא עשה כן, הרי הוא לאלו קוברו, שנאמר ולמדחם אוחם (91) לדבר בם. משעם שסבן יידע לדבר למדסי מורס ליס לני משס, שיסם זס למוד דבורו, מכחן המכו, כשסמינוק מחחיל כשמחזרו, וכן סוא אומר שַפִּיבִי לֶךְ בְּיָנִיס (ירמיה לא, כ שפרי שם):

לאו: לחח לחם. לממ לכס אין כמיב כאן, אלא לממ לסס, מכאן מנינו למדיס ממיים הממיס מן המורה (ספרי מו): (IS) למען ירבו ימיכם וימי בניכם. אס עשימס כן יכצו, ואס לאולא ירצו, שדצרי מוכה נדרשין מכלל לאו הן ומכלל הן

ובמכמים, ומעלה אני עליך כאילו נדבקם בו: רמוס, סוא גומל מסדים ואמה גומל מסדים: ולדבקה בו. אפשר לומר כן, וסלא אש אוכלה סוא, אלא הדבק במלמידים (22) שמר תשמרון. אוסרם שמירות סרצס, לסוסר במלמודו שלא ישמכה: - ללכת בכל דרביו. סוא רמוס ואמס מסא

ξÇ

יהנה גָבָלְכֶם: לבר פָּרָת וְעַּד הַיָּיָם הַאַּהַרוֹן مارتماخت نتذخيا مارتفث \$4_I\$\$\d!\\

פֿבע וֹמֹג וֹמֹא מֹמֹבְבֹאֹני וֹנִי, مَلَحُدُم نَظِدُنَا مَا تَكَدُم تَكَدُم בנלכון ביה דילכון יהי מן שַּׁבְבַוּ כָּלְ אַעִּבָּא בְּעִבְּוּבִי פַּנְסָע

your border. even unto the hinder sea shall be from the river, the river Euphrates, from the wilderness, and Lebanon, your foot shall tread shall be yours: Every place whereon the sole of

אַמָּר מִדְרְכוּ־בְּה כַּאַשֶּׁר דַּבֶּר الأَجْتَابُونَ مَرْ خَرْدُ خُرِ لِنَجُرُدُمْ الْأَجْلُودِا مَرْ هَفَا خُرْ هَلَمُعُ שַּׁעַבְּׁבֶּם נְמָוְבַאְבָּם נְשַׁוֹן נְבַוְנָע בַּעַבְעַבוּן נִאָגמַעַבוּן נִשִּׁנוּ נִבָּוֹ נִיִּ ムメーバウルボロ

בייבור בה בְּמָא דַמַבֵּיר בּבּבונכם לא נטֹמּטַר אָנָה פֿבמוכוּן

sboken unto you. ye shall tread upon, as He hath dread of you upon all the land that shall lay the fear of you and the against you: the LORD your God There shall no man be able to stand

The Haftarah is Isaiah 49:14 - 51:3 on page 165.

בְּרְבֶּת יִקְלְלֶת:

בין בְּרְבָן יִלְנְמִין: _{כפס} רְאָה אָנבֶי נֹתֵן לְפְּנֵיבֶם הַיִּוֹם חַזּיֹ רַאָּנָא יָהֵיב קֵדְמִיכֹּוֹן יוֹמָא

מַפַּפֿיד יָחָכוֹן יוֹמָא דֵיוֹ: אַּעַ_עַבַּבַבְּעַ אַמָּבַ עַמָּמָבָ עַמָּמָבָ אָבַ יִּעַ בַּבַבַּן

לפפוביא בול אלעכון וניסמון

לַבְּבֶּע וֹשַׁכִוּן וּוְמָא בוּוּ לַמִּטִוּ בַּעַר

ربم نظفرنا $\otimes \Box$ מְצַּוֹר אֶנְהֶם הַיְּוֹם: מְצְּוֹתְ יְהְנְהַ אֶּלְהַיִּכֶּם אֲשֶׁר אָנְכֶּי לְפְּפִּוֹדִיָּא דַּיִיןְ אֶלְהַכוֹן דַאֵּנָא

אַבונים אַבונים אַבונים אַבּנים אָבּנים מַּנִּני מַּנִּנִי מַנִּנִי אַנְאַנִים אַבּנִים אַבּנִים אַבּנִים אַבּניים אַבּיים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּניים אַבּיים אַביים אַבּיים which ye have not known. of the way which I command you LORD your God, but turn aside out unto the commandments of the

your God, which I command you the commandments of the LORD

the blessing, if ye shall hearken unto

Behold, I set before you this day a

this day, to go after other gods, and the curse, if ye shall not hearken

blessing and a curse:

this day;

לאַ_יְדַעְמֶם: (ס)

וֹסֹבׁשִּׁם מִוֹבַיבַבב אַמֵּב אִנכֹּ. מוֹ

acq: שישראל גבורים, מס סשבח ססוא שמשבח אם סאמוריים לומר ועלומים מכס, אלא אתם גבורים משאר סאומות, וסס גבורים (ES) והוריש ה׳. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס מס שעלי: ועצמים מכם. אסס גצוריס וקס גצוריס מכס, שאס לא

ומוראכס על סרמוקיס: פחד. לשון בעימת פתאוס: מורא. לשון דאגס מימיס רביס: באשר דבר לכם. וסיכן דבר, מלמוד לומר היש, הפילו כעוג מלך הבשך (ספרינב): פחדכם ומוראכם. והלהפחד הוה מורה, הלהפחדכה על הקרובים, (as) לא יהיצב איש וגוי. אין לי אלא איש, אומס ומשפחס ואשס בכשפיס מנין, מלמוד לומר לא ימילב מכל מקוס, א"כ מס

(62) ראה אנכי נוחן. ברכה וקללה. סממורות בסר גריזים ובסר עיבל:

(על את הברכה. על מנת אשר משמעו:

הדרך שנלמוו ישראל, מכאן אמרו, כל המודה בעבודה אלילים ככופר בכל החורה כולה (קפרי נד): (82) מן הדרך אשר אנכי מצוה אחכם היום ללכה וגוי. פא למדת, שכל פעופד עפודת אלילים, סרי פוא קר מכל

江口に ĽÄĊA لنتأيا **ロルター 口食し** TÄTL <u>ىر ۋر ۋر تر تر تر تر تر تر ت</u>ر: הַבְּרָכְּה עַלְ־תַּר גְּרִוֹּים וְאָתִר עַלְ שְׁמְּה לְרִשְׁמָה וְנְתַמָּה _**تا**لا ĽΝ_

ַמוּל הַנִּּלְנְּל אָבֶל אָבֶל אָלוֹנִי מִבֶּר: באָבוּאָ בּיבּוֹגוֹנִ בּינָמִר בּגֹּוֹבִבֹיב

וובמשם אטב וומלשם_לב: אָלהיבֶם נתָן ** \$\frac{1}{4} \frac{1}{4} \fr כֿו אַשַּׁם מָבֹבונם אָעַבוּוֹבְיָּוּ

אַנְכָּי נְעַן לְפָּנִיכֶם תַּיִּיוֹם: בַחַקִּים וְאָת־הַמִּשְׁפְּמִים אֲשֶׂר וּהְמֹנוֹשִׁם לַהַּהָּוִנוּ אָנו

א שַּׁמְּעָבוּ בְּאַבוּא אַמִּבְ לַמִּמִּבִּר בּאַבֹּמֹא בּיִחַב יִיִּ هُكِٰتِ تَالُكُ لِي لَا لَا فَيُهُمُّ فَمُ لِي كُنُّ لِي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّ

هَجِد بُهِجَدِيا هُم خِر يَنظِظِين هَجُدُه نَهِجَدِيا بُم خِر هَنَدَيْهِ חַיִּים עַּל־הְאֲדֶּמֶה: كِلْمُفَادِ خُمْ لِأَنْهُمُ لَا يُعْمُدُ عَنْهُمُ الْمُفَادِ عَنْهُمُ الْمُفَادِينَ فَيُعْمُدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتِدُ الْمُفْتَدُ الْمُفْتَدُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّالِي اللَّا اللَّالِي الللَّا اللَّهُ اللَّالِمُ اللَّاللَّالِي اللَّالِمُ اللّل ئنا نىنى څرت، څحثىك ځك

١. المُحَدِّلُ : וְעַלְיהַ וְעַבַוּי בָּלְבִהֵא וּהָחוֹת בָּלְ אָנְלְן עַבּוּף: אֶּבְעַיִעִּם הַּבְעַעַבַּינִם עַבְּעָהַ הַּבְ מִנּבּנָא בַמּנָא וֹהַבְ בַמָּעַא י אוֹמוֹר מַבְרוּרשָם הַגוּוָם אַמֶּר

> מכממוא מכ מובא במובכ: למגנעש וטשון זע מלנכזא לַאַּבְׁמָא בַּאַטִּ מָלָיִל לָעַמָּן

בִּסְטַר מֵישְׁרֵי מורֶה: けびこむしょ ځظڐ؞۷ אַעוִנו אוַנו מֹהֹלָנו הַמֹמֹהַא עלא אַפּוּן בֿהַבֿרָא בַּוֹבְבַּלֹא

אַלְנַבוּן יָנִיב לְכוּן וְמִירָתוּן לְמֶוּתֹּלְ לְמֶוֹנִי זִוֹשׁ אַבְׁתֹּאַ בַּוֹזֹ אַטוּן מֹבוֹנוֹ זִנוֹ זַנְינִא

בבמיכון יומָא דין: לַנְמָנֹא נִוֹט צַנְנָנֹא צַּאָּנֹא נִבִּיב ننفديا خققته

בְּלְ יוֹמָנְא דְּאַמוּן קַנְּיִמִין עַלְּ ŘŹĖX EŘĖĖĠĿ ŹĿ ŚĊĸĿŒĿ אַכֿון פֿוֹמּוֹא וֹצִונוֹא צַּטִּמֹבוּן

בפלחו תמן עמיוא דאחון Ye shall surely destroy all the places,

hills, and under every leafy tree. the high mountains, and upon the dispossess served their gods, upon wherein the nations that ye are to

thee to possess it, all the days that ye

the God of thy fathers, hath given to do in the land which the LORD,

ordinances, which ye shall observe

statutes and the ordinances which I

And ye shall observe to do all the

shall possess it, and dwell therein.

LORD your God giveth you, and ye

go in to possess the land which the

For ye are to pass over the Jordan to

Canaanites that dwell in the Arabah, of the sun, in the land of the

dehind the way of the going down

blessing upon mount Gerizim, and

LORD thy God shall bring thee into

And it shall come to pass, when the

possess it, that thou shalt set the the land whither thou goest to

Are they not beyond the Jordan,

the curse upon mount Ebal.

These are the statutes and the

set before you this day.

terebinths of Moreh?

over against Gilgal, beside the

live upon the earth.

7

IIX

78

ıε

כלפי הר עיבל, ופתחו בקללה (סומה לב.): ופממו בברכה ברוך האים אשר לא יעשה פסל ומסכה וגוי. כל הארורים שבפרשה אמרו ממלה בלשון ברוך, ואמ"כ הפכו פניהם (פג) ונחחה אח הברכה. כמרגומו, ימ מצרכים, אם קמצרכים: על הר גרזים. כלפי סר גרזים. סופכים פניסם,

עַר מֻלוֹן מוֹרֶה (ברחָשִים יב, ו): ספוך, ודרך בפשמא ורפה: - מול הגלגל. רחוק מן הגלגל (סומה לג:): - אלוני מורה. הוא שכה, שנאמר עַד מְקוֹם שְׁבֶּם שממים, אמרי נקוד בפשמא, ודרך נקוד במשפל והוא דגוש, ואם היה אמרי דרך דבור אמד, היה נקוד אמרי בַּמְשָׁרֵם בשופר . אחרי, מופלג סוא: - דרך מבוא השמש. לסלן מן סירדן ללד מערצ, ומעס סמקרא מוכיח שסס שני דבריס, שננקדו צשני (39) הלא המה. נמן בסס פימן: אחרי. אמרי סעברת סירדן סרבס וסלאס למרמוק, ווסו לצון אמרי, כל מקוס שנאמר

(IE) כי אחם עוברים אח הירדן וגוי. נקיס של ירדן יסיו קימן בידכס שמבומו ומירשו מת סמרן:

ςς

בֿבַבַאַ: [84] [84] [84] [84] [84] [84] نظفرير ڗۿؚۺڐ؞ڟڝ المحلقم المحلقة אָרַ־מַצַּבַרָם וֹנִעַּגַעוֹיוֹ אָת־מִוְבָּחתָם

וְעַבְּרוּן יָת שׁוֹמִרוֹן מִן אַתְּרָא نجَذير למטעון انتكلته يا %.Kr⊏rrrf

their name out of that place. of their gods; and ye shall destroy shall hew down the graven images burn their Asherim with fire; and ye and dash in pieces their pillars, and And ye shall break down their altars,

+ לְאַ עַמְּמָּהְוּן כְּוֹ לִיְעִוֹּע אֵלְעִיכֶם: לָאֵ עַמְּבָּעוּן כּוֹ שַבָּם ...

څڅتحيا:

your God shall choose out of all But unto the place which the LORD your God.

Ye shall not do so unto the Lord

ייבור מו יבאי ממור: לְמִּנִם אָנַרַמְמִנְוְ מִּמָׁם לַמִּבֹנִוּ ל יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם מִכָּל־שָׁבְמֵיכֶם בִּי אָם־אָל־הַמַּלְיִם אַשֶּׁר־יִבְּהָר

إبريريا كِبَهَا: **WCLLITE** ון אָלְהַכוּן מִכָּל שָׁבָּמוּכוּן

and thither ye shall bring your seek, and thither thou shalt come; even unto His habitation shall ye your tribes to put His name there,

נעגנקם: וֹאָט שַׁרוּמָנו יָרְכֶּם וְּנָרְרֵיכֶם ישרפל וְזְבָחֵיכֶם こびに 「ロロメロロ ؆۪ڟ۪٦٦

וני אַפֿבמוּט וֹבכון וֹנִבוּכוּן מֹמְמְבְוֹעוֹכְם עוּבְמִוֹכוּוֹ וֹנִי מִמְמִבוֹנִיוֹ קַלְיִנוּכִם וֹנִינִיוּן לְנַמּׁוּ הֹּלְוֹנִיכִוּן וֹנִכִּסִׁי

of your herd and of your flock; freewill-offerings, and the firstlings your hand, and your vows, and your and your tithes, and the offering of burnt-offerings, and your sacrifices,

ثلثم هَنُم بَحُقَدَه مُهُد عَنَا ثَهُمُ خَقَدَدِا لَحُلَادًا يُزُ ے پرלה بپنیںہؤہ چخک بہنچی بہبتا چخک ہنسونہ بہدار

נְיוֹנְיַנִ וֹמִיכְלְוּוֹ מַמֵּוֹ בְּבִים וֹנִ אֶּלְנִיכְוּוֹ

LORD thy God hath blessed thee. and your households, wherein the in all that ye put your hand unto, ye LORD your God, and ye shall rejoice and there ye shall eat before the

كِهِ تَلَمُّهِذَا خُرِحٍ كَيْشِد كَاتُلُدَد كُه تَلَمُغُدِدًا خُرَحٍ يَكَرَبُنُهُ جْدَحُكَ يُعِيْدِ جُمِيْدِ:

בְּבֶּינְלֵינִ:

עשַים פַּה הַיִּוֹם אָישׁ בְּלִ־הַיִּשְׁר עְבְּיִין בָּא יוֹמָא דֵין וְּבָר כִּלֹ בעיניו:

is right in his own eyes; here this day, every man whatsoever Ye shall not do after all that we do

המקומות אשר עבדו שם וגוי. ומס מלגדון מסס, למ ללסיסס לער על ססריס: (2) אבד האבדון. אבד, ואמ"כ מאבדון, מכאן לעוקר עבודם גלולים שלריך לשרש אמרים (עבודס זרס מס:): אח כל

אשרה. אילן הנעבד (שס מת.): ואבדהם אה שמם. לכנות להם שם לגואי, בית גליא קורין לה בית כריא, עין כל עין קוך (3) מובח. של אבנים הרבה: מצבח. של אבן אחת, והיא בימום ששנויה במשנה (שם מו:), אבן שחלבה מחחלתה לבימום:

לא מעשרן כן, אוסרס למוחק את סשס ולנוחץ אבן מן סמובח אי מן סעורס, אמר רבי ישמעאל, וכי מעלס על דעתך שישראל (+) לא חעשון בן. לסקמיר לשמים בכל מקום, כי אם במקום אשר יבחר. דבר אחר ונמלחם את מובחוםם ואבדחם את שמם (IQ ((L'):

(a) לשכנו הדרשו. זה משכן שילה (מפרי מב): נומזין את המובחות, אלא שלא מעשו במעשיהם, ויגרמו עונומיכם למקדש אבומיכם שימרב (ספרי סא):

סבכוריס, שנאמר בסס וְלָמַח סַפֹּמֵן סַשֶּנֶא מִיָּדֶךְ (לקמן כו, ד): ובכרח בקרכם. לחחס לכקו ויקריבוס שס: (6) זבחיכם. למיס של מוצה: מעשרותיכם. מעשר בהמה ומעשר שני לאכול לפניס מן החומה: חרומה ידכם. אלו

(Y) אשר ברכך ה׳ (פי הזרכה קַבֵּה (מפרי מד):

(8) לא חששון ככל אשר אוחנו עושים וגרי. מוסג למעלס על כי אחם עוברים את סירדן וגוי, כשמעברו את סירדן,

עַמְּנִיטְׁעִ נְאֶבְעַבְיַנְּנְּטְׁבְּעַ אֻּאָבֶר נִיִּטְאִ נְלְאַנְסְנְּנָאָ בַּיִיןְ אֶלְּהָר בּׁג בְאַבֹאטִם מַּבַמֹּטַׁנִי אֶבְן אֶבוּגלָא אָטִגעוָן מַבַ כֹּמֹן לְבִּגִּע

なゆげん מְכַּלְ_אָנְבִּיבֶּם מֹנְעַוֹּ אָשׁבְּיִם וְעַנְיִם לְבָּם לְעָבִוּן וֹנִנִּים לְבָּוּן מִבּּלְ בַּהֹּלְיִ or בְּאָבֶץ אֲשֶׁרְיְהְוָה אֱלְהַיִּטֶם בְּאַרְעָּא דִּייָ אֱלְהַכֹּוֹן שַּׁחְסֵין וֹהְבֹנִעִּם אָטַבוּוֹנִבּן וֹנְהַבֹּטֵּם וֹטַהְּבָּנוּו זִטַ זַנְצַּהָּא וֹטַטַּבוּוּ

נולטופט מגאווטופט ייונעו אַנָלְג עָצְנָהָר אָלַכָּה עוֹלְהַנִיכָּם שְׁמַּבְר תְבְיאוּ אָת כָּל־אַשֶּׁר אָלְבִיכֶּם בּוְ לְהַּבָּן הִמּנְ הָּם וְהְיָה הַמְּלוֹם צֵּשֶׁר־יִבְּחַר יְהוָֹה

וֹמּלִבוּכֹם וֹאַמִּעִינִיכֹּם וֹעַבּוּוּ יְבְנָתִיכֶם 71 XÜQ וְבְנֵיכֶם السلام المراقة المراق نغدد حربيد: ثَلَجُه لَحِدٍ مَخَلَادٍ بَلُدَ،جُه لِأَمْدِ

تَرْكِ لَرْتَكُرُكِ هُنُكُت:

אָמֶּב בֹּמִגֹּבוּכִם כֹּנ אָנוֹ לַנָּ וְמִיחְדוֹן בֶּבְם יָן אֶלְהַכוֹן אַמוּן

::. a أيَّا

ئترح ځك:

אָבוּ בִית בִיה חוּלָל וֹאַחַׁסָּנָא نقفكنحيا نظنتفك يخظدتنحيا ילניכון יללטכון וֹמּלבוכון

וכב מפר גדביכון דיקדרון

מֹהֹמֶבׁוֹכוָן וֹאַפֹּבֹמִוּטִ זֹבַכוּן

הֹלוֹטׁכוּן וֹנֹכֹסַע לוּבַהָּוֹכוּן

נת כָּל דַאָּנָא מִפַּפֵּיד יָהָכוֹן

אַטובא בוטבה.

בְּבְלַ מְלַוָם אֲמֶוֹר הַרְאֶב: הְּלְנִוּטִבּ בַּבֹּלְ אַטִּבָּא בַּטִבּוּיִ: ה הְשָׁמֶר לְּלְּ פֵּּן תַּעְּלֵי עֹלְמֵיף אִסְהְעַר לְךְּ דְּלְמָא תַּפֵּיק

> LORD your God giveth thee. and to the inheritance, which the for ye are not as yet come to the rest

> your God causeth you to inherit, dwell in the land which the LORD But when ye go over the Jordan, and

> dwell in safety; enemies round about, so that ye and He giveth you rest from all your

which ye vow unto the LORD. hand, and all your choice vows your tithes, and the offering of your burnt-offerings, and your sacrifices, that I command you: your dwell there, thither shall ye bring all shall choose to cause His name to place which the LORD your God then it shall come to pass that the

with you. hath no portion nor inheritance within your gates, forasmuch as he maid-servants, and the Levite that is men-servants, and your and your daughters, and your LORD your God, ye, and your sons, And ye shall rejoice before the

place that thou seest; not thy burnt-offerings in every Take heed to thyself that thou offer

כל סישר בעיניו, נדרים ונדבות שאחם מתנדבים על ידי שישר בעיניכס לסביאם, ולא ע"י חובה, אותם תקריבו בבמה (ובחים שסיא עמכס ונמשח, והוא כשר להקריב בו חעאות ואשמות נדרים ונדבות, אבל בבמה אין קרב אלא הנידר והנידב, וזהו איש מיד מוחרים אחם להקריב בבמה כל י"ד שנה של כבוש וחלוק, ובבמה לא חקריבו כל מה שאחם מקריבים פה היום במשכן,

- ירושלים: (9) כי לא באחם. כל מומן י"ד שנס: עד עחה. כמו עדיין: אל המנוחה. זו שילס (שם קיע.): הנחלה. זו
- כבוש ומלוק ומנומס סַגּוֹיָס מֲשֶׁב סִנִּיַם ס'לְנַפוֹת בֶּס מֶם ישְׁבֶבּׁל (שופטיס ג, מ), ומין זו מלה בימי דוד. הו: (10) ועברתם את הירדן וישבתם בארץ. שממלקוס, ויסל כל למד מכיר למ מלקוולם שנמו: והניח לכם. ללמר
- שילס ובאו לנוב ומרבה נוב ובאו לגבעון, היו הבמוח מוחרוח, עד שבאו לירושלים (שם): מבחר נדריכם. מלמד שיביאו שמה חביאו וגוי. למעלס אמור לענין שילס וכאן אמור לענין ירושלים, ולכך חלקס סכחוב, לימן סימר בין זו לוו, משחרבס بروّ مَرْدُر، ريْطَيْر مِهِرُا فَرْ دِمِا مِوْدِ، مُ رَعُم دِمُ فَدَد، الْعَدّ جِدِدم فَرَاء فَ وَرَاء مِ فَرَد مِن مُحدًا؛ مَا حَلَي المَا فَرَاء مِن فَرَد مِن مُحدًا؛ مَا حَلَي مُراد مِن فَرَد مِن المُحدِية بير مُحدًا؛ مُحدًا؛ (II) והיה המקום וגרי. בנו לכס בים סבמירם בירושלים, וכן סוא אומר בדוד, ויָסִי פִּי יָשַׁבּ סַמֶּלֶן ּ בְּבֵימוֹ וַס' בֵּנִים לוֹ מִשְּבִיבּ
- (13) השמר לך. לימן לא מעשם על הדבר (ספרי ע): בכל מקום אשר הראה. אשר יעלה בלבך, אבל אחה מקריב מן סמובטר:

אַנכֿו מַׁגַּוֹנִב: אַבְעַיִּלְיִבּ וְאָהַם שַּׁהַאָּב בָּבְ אָהָב יהוָה בּאַתַר שְּבְּטֶּיף שֶם מַעֲּלֶה. כּֿ, אִם בַּמֶּלֵוִם אַּמָּב וַבְּעַר אֵלְבוּוֹ בֹאַטַרָא בּוֹטַבְמָּ

בַּגַּבוֹ וֹבְאַנִּ'נִ: שְׁמְּבֵּיִרְ הַשְּׁמֵּא וְהַשְּׁהִירִ יִאְכְלְנֵּנִּ מְסְאָּבָא וְדָרְיָגִאְ יִיכְלְנִּנִּיה الأَمْ يُثَلِكُ الْمُعْمِدِ الْمَالِحُلِكُ الْحَدْمِ الْمُثَلِّ الْمُحْرِمُ الْمُثَلِّ الْمُعْلِمُ الْمُثَلِّ ין אַכֹּלְטַּׁ בֹּמֶּב פַּבֹּבֹבְעוּ וִבוֹיָב וִטִּיכוּלְ בַּמְּבֹא כַּבִּבַבַּעׁ צִּיִּיִ تر چچر هَنِي تَعْمُكِ مَائِدًا، לِبَائِد چُچُر لِـ مَنِي تَعْمُكُ مَادِينَ

يَامُ فَكُنِ لَا يُعَالِمُ اللَّهِ فَيُعَالِمُ اللَّهِ فَيُعَالُونَا لَا يَعْلَمُ اللَّهُ فَيُعْلَمُ اللَّهُ فَي اللَّهُ فِي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ فَيْلِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فَي اللّلِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللّلِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللّلَّ اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللّلَّا لِللَّهُ فِي اللَّهُ لِللَّهُ فِي اللَّهُ اللَّهُ فِي اللَّهُ اللَّا لِل י וֹל עַבְּיִם לָאִ עַאִכֹּלְוּ מַּלְ עַאָׁבָׁלוּ לְּעִוּר בְּמָא לָא שִׁיכִלְוּוּ מַּלְ

לבבוב אַמָּב טבַר וֹלבִבינוּב ילכלת לללל לאאנף וכל حر مَمْهَد كَيْرُكِ لَنْدَلِهُكَ لَنْجُكَبُكُ

באלא מפפיר לף:

אַרְעָא הֵישְׁרַנֵּיה כְּעַיָּא:

#TILL خِمُمُدُركِ حُرب كُك لِمِه خُمْرَح خُطَلُلُك

> shalt do all that I command thee. burnt-offerings, and there thou there thou shalt offer thy shall choose in one of thy tribes, but in the place which the LORD

gazelle, and as of the hart. clean may eat thereof, as of the given thee; the unclean and the LORD thy God which He hath according to the blessing of the after all the desire of thy soul, and eat flesh within all thy gates, Notwithstanding thou mayest kill

earth as water. thou shalt pour it out upon the Only ye shall not eat the blood;

offering of thy hand; thy freewill-offerings, nor the of thy vows which thou vowest, nor of thy herd or of thy flock, nor any wine, or of thine oil, or the firstlings gates the tithe of thy corn, or of thy Thou mayest not eat within thy

(14) באחד שבמיך. במלקו של בנימין, ולמעלה (פסוק ה) הוא אומר מִבֶּל שָׁבְּמֵיכֶם, הא כינד, כשקנה דוד את הגורן ש"פ נביא, כגון אליסו בסר סכרמל:

כצבי וכאיל. לפומרן מן סורוע וסלמיים וסקנס: (ויקרא ז, יש), הולרך להחיר בו שממא ועהור אוכלין בקערה אחת (יבמוח עג:): בצבי וכאיל. שאין קרבן בא מהם: על ידי וביחס (בכורות עו.:): - השמא והשהור. לפי שבלו מכח קדשים שנהמר בסס וְהַבְּשָׁר חֲשֶׁר יַנַּע בְּבֶל שָמֶח לֹה יַהְבֶל בכל מקוס (ספרי עא), יכול יפדו על מוס עובר, חלמוד לומר רק: חזבח ואבלח. אין לך בסס הימר גיזס וְמַלֶב, אלא אכילה . שְׁמַבְי פִּי יַבְׁמִיצִ סִ' מֵּלְמֶּיִיְ שְׁמִי בְּצִלְּלְּ וּגוּ 'וְמְׁמַרְמָּ מְבְּלֶבְ בְּשֶׁב וּגוּ '(פּמוּק כ), במס זס מדבר, בקדשים שנפל בסס מוס, שיפרו ויחלכלו (פו) רק בכל אוח נפשך. זמס סכמוז מדבר, אם זבשר מאוס, לסמירם לסט בלא סקרבת אימוריס, סרי אמור זמקוס מַשְׁבְּוֹנְסְ סִיבוּסִי, גבס סוסב מכל סשבעים, ומכל מקוס סגורן בחלקו של בנימין סיס:

לריך כסוי (חולין פד.). דבר אחר, הרי הוא כמים להכשיר את הזרעים (ספרי עא): (16) רק הדם לא האכלו. מע"פ שמתרמי שמין לך בו זריקם דם במובם, לא מאכלנו: השפכנו כמים. לומר לך שמין

את סשבועה: ובכרת בקרך. אוסרה לכהנים: ותרומת ידך. אלו הבכורים: מפורש בפרקי דר' אלישור (פרק לו), והוא שנאמר פי אם בֶּמִירֶךְ בָּעַוְרִים וְהַפְּמָחִים (שמואל־ב ה, ו), גלמים שנהבו עליהם שכרת להם אברהם ברית כשלקת מהם מערת המכפלה, ולא יבוסים היו אלא חמיים היו, אלא על שם העיר ששמה יבוס, כך ַרשמי. כיונא בו, וְמָת סַיְבוּמִי יוֹשְׁבֵּי יְרוּשְׁלַם נֹא יָכְלוּ בְּנֵי יְסוּדֶס לְסוֹרִישָׁם (יסושע מו, סג), יכוליס סיו, אלא שמינן רשמין, לפּי (עו) א חובל. בא סכמוב לימן לא מעשם על סדבר: א חובל. רבי יסושע בן קרמס אומר, יכול אמס, אבל אינך

البأت ليُحينك خَجَد مَهُذَك نَيُكَ بخفك نمخكك تغفيك ندخنه ربير پرکڙيه در هند بجهه 81 עאַכְלָנּוּ עַּמְּלִוּם אַמְּגַר جُر אִם־לְפָּנִי יָהְנָה אֶלִהֶיִה

 چ
 - نڤان

 ق
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 - بهارشان

 و
 e. riŵgr çi şirayjı xarıçı,

עאַכֿל בַּשְּׁר: אַכְּקְר בְשֶׁר בֶּירהְאַנֶּת נַפְּשְׁרָּ يم الكَخْلِي فَكَيْشُد لِيَقْد حِلْنِ لَهُمَلُنُ קי־יַרְחִיב' יְהֹלָה אֱלֹהֵיף אֱת־

عَنَىٰ رَخُمُكَ عَنَا لَا خُمُكُ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ لَلَّهُ اللَّهُ ّ اللَّهُ الللَّهُ اللَّا اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ אווטש ואכלה בשמניה בלר מִם וֹנִבּטִיםָׁ מִבְּלֵבוֹ וּמִגֹּאָנֹנַ ؞؞ بڄڻد ٻمڙِد ڇڏڙنه ڏڻانه ٻون בְּיִיוְהַלְ מִמְּוּ הַמְּלוֹם צַּמֶּר

נְאָטַ בְּנֵאָ בָּן הַאְּבְּלְנָנִי הַסְּמֵאְ מְבְּנֵאֵ נַאָנְלָא בַּן הַיִּבְּלְנֵיה

برزوم برا برخمار: עַבָּט עָנאַ עַנְּבָּשָׁת וְלְאַרַאַכַלְ דְּטָאַצָּרֵי דְּטָאַ הוּאַנִּפְשָׁאַ וֹלְאַ ي رِم חِنَم לְבִלְהִי אֲבָל חַבְּׁם בִּי לְחוֹד הְמַף בְּדִיל דְּלֵא לְמֵיכַל

> ין אַלהָרְ בְּכֹל אוֹשְׁטוּת יְדֶרְ: אַטֹּ יִבְרַבַּ

בְּתֹאֵׁנו כַּלְ יוֹמֶוּ מַלְ אַנְמֶּנִי: אַסְׁמַבר כֶּוֹדְ דִּלְמָא תְּרַחֵיק יָת

נפְּמָּב שׁנכוִל בִּמְּבָא: לַמִּוכַֿלְ בֹּמִּבֹא בֹּכֹלְ בַמוּנִי tálx XI. úúla. téál خُمُم لُـمَّظ،ح كِك لُـت،مَد مُردبح ١١٤ تخت، ئا \$\$چئك ئە فىدەك

לכל רעות נפשף: וטוכול בקרוף ימֹלֵּנְ בִּינִד גָּיָ לָבְּ בַּמֹאַ מְבִינְתֵיה תַּמָּן וְתִבוּם מִתּוֹרֶה ĿiŭĿä, it %ŹĎĿ ŚŔŔĹŔĽ ننتتك خثك

ترخظةيك: **וֹבְרֶבְיִ** אַּב כּאַמְּב יֹאַכֹּלְ אָטַבְעַהֹּבֹי, בַּנִם כַּמָא בַּמִטְאָכִּוּלְ בַּמָּב

שוכול נפשא עם בשרא:

all that thou puttest thy hand unto. rejoice before the LORD thy God in within thy gates; and thou shalt maid-servant, and the Levite that is and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, the LORD thy God shall choose, LORD thy God in the place which but thou shalt eat them before the

thou livest upon thy land. forsake not the Levite as long as Take heed to thyself that thou

flesh, after all the desire of thy soul. desireth to eat flesh; thou mayest eat will eat flesh', because thy soul Promised thee, and thou shalt say: 'I enlarge thy border, as He hath When the Lord thy God shall

after all the desire of thy soul. and thou shalt eat within thy gates, thee, as I have commanded thee, flock, which the Lord hath given thou shalt kill of thy herd and of thy there be too far from thee, then God shall choose to put His name If the place which the Lord thy

may eat thereof alike. thereof; the unclean and the clean hart is eaten, so thou shalt eat Howbeit as the gazelle and as the

Hesh. thou shalt not eat the life with the blood; for the blood is the life; and Only be stedfast in not eating the

שני, אין לך מעשר שני, הומינהו על שלמיך: (19) לפני הי. לפנים מן המומה: והלוי אשר בשעריך. אם אין לך למם לו ממלקו, כגון מעשר ראשון, מן לו מעשר

(91) השמר לך. לימן לה מעשה על הדבר: על אדמהך. הבל בגולה הייך מוזהר עליי יותר מעניי ישר הל:

אות נפשך וגור. מבל במדבר נמסר לסס בשר מולין, מלה מס כן מקדישה ומקריבה שלמים: (OS) בי ירחיב וגוי. למדס מוכס דכך אבן, שלא ימאוס אדס לאכול בשב, אלא ממוך רמצמ ידיס ועושר (מולין פד.): בבל

באשר צויחך. למדנו שיש לווי בובימה היאך ישמומ, והן הלכות שמיעה שנהמכו למשה מסיני (מולין כת.): (IS) כי ירחק ממך המקום. ולא מוכל לבא ולעצות שלמים בכל יום, כמו עכשיו שהמשכן הולך עמכה: וזבחת וגר

קומג שַב: (בב) אך כאשר יאכל אח הצבי וגרי. לינך מווסר למכלן במסרס, לי מס לבי וליל מלבן מומר אף מולין מלבן מומר, מלמוד

₫;a: די לא שאַבְלְנִוּ עַלְ הְשָׁבְלְנִוּ עַלְ הַ הַבְּלְנִּוּ עַ

pour it out upon the earth as water. Thou shalt not eat it; thou shalt

בּוֹמֹר בְּעִנִי יְעוֹר: עַנְאָה בְּמִּגְנֵּגְ יְּבְעָּבְיִּנְ בְּיִבְנְּגְּ בְּיִבְנְגְּיִבְּנְ בְּנְבְּנְגְּיִבְּנְ בְּנְבְּנְגִּיְבְ בְּבְבְּנְגִּיִבְּנְגִּיִּ בְּנִבְּנְגִּבְּנְבִּנְנִי בְּנִבְּנְבִּנְבִּיִּנְרָנִי

לא האללוו למגן וומר לף לא מוללווה בדול דוומר

do that which is right in the eyes of children after thee, when thou shalt well with thee, and with thy Thou shalt not eat it; that it may go

אַמֶּרְיִּיִּ יִּהְיִּיִּיִּ יִּהְיִּיִּיִּ אַמְּרִייִּיִּ بْنْلُدُنْكُ فَهُمْ بَجُّمُنْ هُمْ لِثَقَالِتِ لَبْلُدُكَ فَهَبِمِ نُتَاتِدَ خُمُنْتُم تَط كَلَهُلَك لِجُهُد نَكُنُ لِمَكَ خُلِيد طينهُك

וְבְהַוֹּה וִשְּׁפַּהְ עַל־מִוְבַּחׁ וְהַנְּהַ ^{כב} עַל־מִוְבָּח יְהֹנֶה אֱלֹהֶיִף וַדַם־ إلإسْرم لأحارب تجهد إتة الم וְטַהְּבִּיִג הַּלְוֹנִטַבּ בַּהְּבָא יַבְּמָא

تر درد: מֹוֹבֹּטֹא בּוֹן אֶּלִטַנִי וּבֹהַבָּא נלסט עולאָל יאָטָפֿוּ עּל מַן מַוְבְּטָא בּוֹן אֶלְטַוֹּ וֹנִם

بلَحْمَد كَلُو لَرُ يُحْكِنُكِ: מְּלְוּע וֹמְתֹּמְלֵי אֲע כֹּלְ עַוֹּבְלֵנִים מָּע וּטְׁלַכּּילְ יִּע כֹּלְ פּטִׁוֹמִיּא

> thou shalt eat the flesh. the altar of the LORD thy God, and sacrifices shall be poured out against thy God; and the blood of thy blood, upon the altar of the LORD burnt-offerings, the flesh and the and thou shalt offer thy

and go unto the place which the hast, and thy vows, thou shalt take,

Only thy holy things which thou

LORD shall choose;

тре Говр.

right in the eyes of the LORD thy thou doest that which is good and children after thee for ever, when go well with thee, and with thy which I command thee, that it may Observe and hear all these words

and dwellest in their land; them, and thou dispossessest them, whither thou goest in to dispossess off the nations from before thee, When the LORD thy God shall cut

בְּעֵינֵי יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף: (ס) מוּלֶם כֵּּי תַּעְּשְׁעְ תַּפּוֹר וְתַיִּשְׁר עִּלְמָא אָבִי תַעָּבִיִּר דְּתַפִּיוֹ نىقد خَابِ بْخُدُنْك هَلَاثْبِكِ هَهِـ يُنْقِد خِك نَخِدُك حُفْدُك هَد عد הְאָבֶּר אֲמֶׁר אַנְבִי מִצְּיָדְ לְמָהֹן הָאִבְּיוֹ הַאֵּלְאַ מִפּפּיר לְרְ בְּּדִילִ

אָלְיָוֹב וְתַבַּשְׁר מאַכַל:

حُدَيْمُ لا مُؤْدُنُكُ لِأَدْمُنُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ בְּיִיַבְּרִיתֹ יְהְנְה אֱלֹהֶיף אֶתַר

וְהְהָהַ בַּאָּבַעְהוֹן: تَضْدِرا مَا كَلَمُكَ نُعْرِدُ لِيُعْدِرُ لِيُعْدِرُ عَدْمُ بَيْدَانُ عِيْضًا هِوَا جِهَا شِوْلَا بِهِمْ فِرْدَ رَامِوْلِ رِيْدِيَانِ אַבו וְהָוּגִּי וֹוֹ אֶלַבוֹשׁ וֹע הֹמִׁמוֹא

אָטָם וֹנֹהֻבֹּטֹ בֹאֹבֹגֹם:

(33) רק חוק לבלחי אכל הדם. ממס שנאמר חוק, אחס למד שסיו שמופים צדס לאכלו, לפיכך סולרך לומר חוק, דברי

הבשר. לוסרס ללבר מן סמי (מולין קב.): שסים קל לסשמר ממנו, שפין פֿדס מספוס לו, סילרך לפוקך בפוסרפו, ק"ו לשפר מלום (ספרי עו): ולא האכל הנפש עם רבי יסודס, רבי שמעון בן עומי מומר, למ בא סכמוב, אלא לסוסירך וללמדך, עד כמס אסס לריך לסמחוק במלומ, אס סדס

(אב א האכלנו. אוסרס לדס סממלימ:

(as) לא תאבלנו. אוסרס לדס סאיצריס: למען יישב לך וגר. לא ולמד ממן שכרן של מנומ, אס סדס שנפשו של אדס

סבימס לבית סבמירס: (62) רק קדשיך. אע"פ שאמה מוחר לשחוע חולין, לא החרחי לך לשחוע את הקדשים ולאכלן בשעריך בלא הקרבה, אלא קלס ממנו, ספורש ממנו זוכס לו ולבניו אחריו, ק"ו לגול ועריום שנפשו של אדס מחאוס לסס (מכוח כג:):

קדשים שיקריבו (בכורום יד:): ואח"ר והבשר מאכל. ועוד דרשו (ספרי עו) רק קדשיך, שבא ללמד על הקדשים שבמולה לארך, וללמד על החמורוח ועל ולדוח (קב) ועשירה על היך. אם עולות הם, מן הבשר והדם על גבי המובת, ואם ובחי שלמים הם, דם ובחיך ישפך על המובת תחלה,

עליך מלוס קלס כמלוס ממורס (מפרי שס): המוב. עיני סשמיס: והישר. בעיני אדס: שְׁנִימָ, אַפּשׁר שׁמּשׁמע ומקייס, סֹח כל שֹחִינו בכלל משנה, חֹינו בכלל מעשה (ספרי עע): אח בל הדברים. שמהח הביצה (82) שמור. זו משנה, שה הכירך לשמרה בבמיך שלה השכה, כעיין שוהמר, פִי נְשִים כִּי הַשְׁמֶבֶם בְּבַּמֶנֶךְ (משלי כב, יה), והם

אָלַבוּיהָם וֹאָמֶּשִׁרַבּוֹ זַּם_אָנִי: יַעַבְרוּ הַגּוֹיָם הָצֵּלֶה אָתַר ' יקדרש לאל'היהָם לאמר אַיבָּה ॰ श्रेपेटा एक्रेवेटिच वंबेर्राट खिं।

מהוטבון ואהביד בו אף אָנָא: פֿלִטוּן מַּמִמוֹא טִאַבוּן וֹטַ לַמְּמִנְישׁבוּוּ לְמִנְתַּר אָנְבְבוּוּ ځلال تَشَمُّد ذَٰكِ قَالَنَوْكَمَ مَنَاتَابِتُهُ مَنْفَدَدَ ذِٰكَ لَا يُذِمُّهُ نَنْكَادِ

will I do likewise.' nations to serve their gods? even so gods, saying: 'How used these and that thou inquire not after their they are destroyed from before thee; ensnared to follow them, after that take heed to thyself that thou be not

בַּאָמֻ לַאַלְיַנִינֶם: בְּנִיהָם וְאָמַ בְּנָמִיהָם וְאָרָפִּוּ המה לְאַלְנִינְיִם כֹּנִ עִּם אָנִי הַבְּבְּנֵוֹ לְמִהְנִנִינִוֹ אָנִי אָבּ נִנִ בּ כִּי כֶּלְ־תּוֹעֲבֶת יְהְנֶוֹה צֵּשֶׁר שְׂנֵא צֵבִי כָל דִּמְרַחַק בֵּדְם יִי דְּשְׁנֵי לא תַעְּשָׁה בַּן לַיהנָה אֵלְהָרָ לָא תַעָּבִיר בַּן קָרָם יִיְ אֶלְהָרָ

בניהון וְיָה בְּנְהָהוֹן מוֹקְדִין

they burn in the fire to their gods. their sons and their daughters do they done unto their gods; for even the LORD, which He hateth, have thy God; for every abomination to Thou shalt not do so unto the Lord

نبزر م برشود: (ح) לְהֹמִיִּעִ לְאִבְעִסְנֵב הֹלְיִנ וֹלְאִ לְאִינִיסִפּוּן הַּלְוָנִי וֹלְאִינִתְּוֹב מַצְּנְוֹר אֶטְבֶּם אָטִוּ טַמָּמִנִר יַטְכוּן יָמִיה הַפְּרוּן לְמָנֵּבַר אָנוּ בְּלְ חַיַּבְּרָ אָהָהוּ אָנָכִי יָנוּ כָּלְ פּּהְנָמָא בַּאָנָא מָפַפַּיר

diminish from it. thou shalt not add thereto, nor you, that shall ye observe to do; All this word which I command

IIIX

הַלִּוֹם וְנְתַּן אֵלֶיְרְ אָוֹת אָוֹ מוֹפֶת: הַלְמָא וִיִּהִן לֶּךְ אָת אוֹ מוֹפְת: יא* בְּיִרְיִלְיִם שְּׁלְּרְיִלְיִא אָוְ עִלְּם אָּבִיי נְקִים אָנִי יְקִים אָנִי יְקִים אָנִי יְקִים אָנִי יְקִים

wonder, dreams—and he give thee a sign or a prophet, or a dreamer of If there arise in the midst of thee a

۽ يَـٰ قُد جُكُرنَـ كَعُمُد تَكُريُ لا جَلَالَتِ، مَقَادَ خُمْرَد أَنَاكَ خَنَاد ולא באוע ובמופט אַמֶּב וֹנימי אָבָא ימופּבא בַּמַלִיל

:בּבֹבֹשׁם וֹלֹבֹּבֹבים:

ننظخيننا: אָבְעַנִים אַנוֹנִים אָהָּג בְאַ הֹהֹנִי הּמִתּהֹא בֹּבְא וֹבֹהֹטֹנוּוּ

and let us serve them; gods, which thou hast not known, thee—saying: 'Let us go after other pass, whereof he spoke unto and the sign or the wonder come to

סים עבודמס ומייב, מבל ובוח וקעור ונתוך וסשמחומס, מפילו שלה כדרכם חייב: המשים לגבוה, בא ולמדך כאן, שאם דרכה של עבודה אלילים לעבדה בדבר אחר, כגון פוער לפעור וזורק אבן למרקולים, זו לפי שלא ענש על עבודת אליליס, אלא על זבוח וקמור ונסוך והשתחואה, כמו שכתוב בְּלָמִי לַס' לְבַּדּוֹ (שמות כב, ימ), דברים מס נשמדו אלו, מפני מעשים מקולקלים שבידיסם, אף אחה לא מעשה כן, שלא יבואו אחרים וישמידוך: איבה יעבדו. רביס, ויסיו מחזיכין ומחנקשין אחר ממונו: - אחרי השמדם מפניך. אחר שחכאם שאמידס מפניך, יש לך לחם לב מפני פן מערף אחריסס, לסיוח כרוך אחר מעשיסס, וכן יַנַקַשׁ נוֹשֶׁס לְבֶל מֲשֶׁר לוֹ (חסליס קע, יא), מקלל אח סרשע לסיוח עליו נושיס שניפל ממנו, פֿבל בלשון מיכוף וקשקיש מלינו נו"ן, וַפַּרְפַּבְּמֵפּ דְּפֹלְדָםׁ נְקָשָׁן (דניפֿל ה,ו), ופֿף וה פֿני פֿומר, פן מנקש פֿמריסס, (30) פן חגקש. אונקלום מרגס לשון מוקש, ואני אומר שלא מש לדקדק בלשון, שלא מלינו ני"ן בלשון יוקש, ואפילו ליפוד

(וצ) כי גם אח בניחם. גס, לרצום אם אצומיסס ואמומיסם. א"ר עקיצא, אני ראימי נכרי שכפמו לאציו לפני כלצו, ואכלו:

ארבע ברכות בברכת כהנים (פפרי פצ): מעשה הוא (מכוח יג:), אלא שאין לוקין על השמר של עשה: - לא חסף עליו. המשה עועפום בהפלין, המשה מינין בלולב, (1) אח כל הדבר. קלס כממורס: חשמרו לעשוח. לימן לא מעשס על עשס סאמוריס צפרשס, שכל סשמר לשון לא

נומן לו הקב"ה ממשלה לעשות אות, כי מנקה ה' אלהיכם אתכם: לט): או מופח. בארן, דכמיב אָם עַל יִבְיֶה עַל פַגְּיָה לָצַדְּה וְעַל בֶּלְ הְמָבֶן חֹבֶב) אע"פ כן לא משמע לו. ואם מאמר מפני מה (ב) ונחן אליך אוח. בשמיס, כענין שנאמר בגדעון וְשָשׁיִם לִּי אוֹם (שופעיס ו, יו), ואומר יָּהִי גָא הֹבֶּב אֶל הַבְּיָּה וגוי (שֹס

¿בֹבֹכֵם יִבְבַלָּץ_נַפָּאָכֶם: אַטַבְּם לְגַּמִּט בְּוֹמְמִים אָנִבְים נִטְּכִוּן לְמִנֵּמ בַּאִימִיכִוּן בְּנִםמִּוּ הַהָּוּא בַּי מְנַסֶּה יְהְוָָה אֱלְהַיכֶם הַהוּא צְּרֵי מִנַסִּי יִיְ אֵלְהַכֹּוֹן הַהֹוּא צָּוֹ צֶל־חוֹלֵם הַהַלְים הַהוּא צוֹ מְן הַלִּים הֶלְמָא

עמברו ולו טובלון: שַּׁמְבִי יבְּלְלִי הַמְּמָתִי וֹאָטִי

אַמָּר צּוּוְדְּ יְהֹנֶה אֶלְהָיִר לְּלֶכֶה مُخبره خُلاية مُالِيَّةُ الْمُ מאָבוּא מצְרוִם וִהַפְּּדְרְּ מִבָּוֹת יְחְנְּח אֱלְהֵיכֶם הַמּוֹצֶיא אֶהְכֶםוּ הַהְנְא יּיִּקְּת בֵּי דְבֶּר־סְבְּׁה עַלִּי הַהִּיּא יִהְקְּשִׁיל אֲבִי עַבִּיר וְתַנְּבֶּיא תַהְוּא צָּוֹ חֹלֶם הַתַּלֹוֹם ינְבִּיָּא תַהוּא אֹו חָלִים מָלְמָא

نغتثيك: אַבוּרִים אַשֶּׁר לָא יָדַעְּהָ אַמָּר כאמָר וֹלַכְּה וְנַמְבָּדָה אָבְהַיִּם Á LÁL ÁÁL CCAL CÖÜL ל בוף או בהף צוו צשת היקף בּׁ יְסִיחָּלְ אָתַיִרְ בָּן־אָמֶּרְ אִרַ

גן שבומין:

יבקל נפשכין: בְּבְּבֶּין בְּבָּבִין בָּבָּבִין לא השְׁמָת אָלְ בּבְרֵי, הַוּּבָּיא לָא הַפַּבּיל, לְפַּטִּיִמָּי וֹבִיּא

פקידוהי השרון ולמימביה שׁבׁכּוּן וֹנִמִיה מִדְחַבְוּן וֹנִת بْدَئِد هُرُتَرُو فَرَد فَرَادِهِ دَنْ هُرُتِدِا

וניפלי עביד דביש מבינה: となるないは止 :LāLāL מֹבוֹיוֹיִא ひじょし ביו מאַבמאַ アロギビュロ סְטְיָא עַל וְיָ אֶלְהַכוֹן דַאַפּיק

عَنْ لَكُتُلَتُكُ فَهُ לַמְהֹוֹע הַמִּמִוֹא בַּלָא וֹבַהְטִּא לַסְעָרָא לְמֵימָר נְתָּךְ וְנָפְּלַח או כוב או כושב או אשע אָבוּ ומִלְכֹּלוּ אַנוּוּ בּּר אַמִּוּ

> with all your soul. your God with all your heart and кпоw whether ye do love the Lord your God putteth you to proof, to dreamer of dreams; for the LORD words of that prophet, or unto that thou shalt not hearken unto the

shall ye cleave. Him shall ye serve, and unto Him unto His voice shall ye hearken, and commandments shall ye keep, and walk, and Him shall ye fear, and His After the LORD your God shall ye

evil from the midst of thee. walk in. So shalt thou put away the LORD thy God commanded thee to aside out of the way which the house of bondage, to draw thee Egypt, and redeemed thee out of the brought you out of the land of against the LORD your God, who because he hath spoken perversion of dreams, shall be put to death; And that prophet, or that dreamer

fathers; thou hast not known, thou, nor thy go and serve other gods,' which entice thee secretly, saying: 'Let us friend, that is as thine own soul, or the wife of thy bosom, or thy mother, or thy son, or thy daughter, If thy brother, the son of thy

(פ) ואח מצוחיו חשמורו. מוכם משס: ובקולו חשמעו. נקול סגניסיס (מפרי פס): ואוחו חעבודו. נמקדשו:

- (6) סרח. דבר סמומר מן סעולם, שלה סיס ולה נברה ולה לוימיו לדבר כן, דישמודר"ה בלע"ו: והפדך מביה עבדים. ובו חדבקון. סדבק בדרכיו, גמול מקדים, קבור ממים, בקר מולים, כמו שעשה הקב"ה (קומה יד.):
- אחה ואבחיך. דבר וס גנמי גדול סום לך, שלף סלומום מין מנימין מס שמסרו לסס לבומיסס, ווס לומר לך עווב מס שמסרו בסווס, שמין דברי ממימ מלה בממר, וכן סוה הומר, בָּנָשֶׁף בְּעֶבֶב יוֹס בְּהִישֹׁוֹ לַיִּנְסׁ וַמַּשַבְּס (משלי ז, מ): – אשר רֹא ידשת יד), מימוד המקוע בארן: אשר בנפשך. זה אביך, פירש לך הכמוב את המביבין לך, ק"ו לאחרים: בסחר. דבר הכמוב אחיך. מלב: או בן אמך. מלס: חיקך. השוכבת בתיקך ומתקה בך, לפקיים"ל בלע"ו זכן וממיק בֶּלֶבֶן (ימוקלל מג, (ע) בי יסיחך. מין ספחס מלמ גרוי, שנמתר מס ס' בֶּמִימֶן בִּי (שמומל-מ בו, יע), ממימר"מ בלע"ו שמשימו לעשוח כן: אפילו אין לו עליך אלא שפדאך, דיו (מפרי פו):

וְעַרְ הַאָּבֶל: בובענם ממוב מעצר האָבֶּן ֶ סְבִּיבְּטִיכְּם עַפְּּרְבָּיִם אֵבֶּיִנְ אִׁיִּ <u>וְּלֵּוֹיִנִילִין</u> כִּוּ אִיְ וֹּנְיַנִילֵין

תַּהְלָּלְ וְלְאִַ־הָבַּפֶּה עָּלְיוּ: וֹלאַ שַׁנְיִם מִּינָדְ מָלְיוּ וֹלְאַ לאַ האָבָּה לוֹן וְלָאִ הִשְּׁמָת אֶלָוֹו

בְּאָבַרְנְה: בו בראשונה להמיתו ויד בל" בּׁ עַרְלְ מַּעַרְלְּנָנִי יָרֶבְ מָּעַיִּנִי בְּיַ

بَرَيْنِ اللهِ عَلَيْكُ اللهِ عَلَيْكُ اللهِ عَلَيْكُ اللهِ عَلَيْكُ اللهِ عَلَيْكُ اللهِ عَلَيْكُ ا עמוּצִיאַהְ מִצֶּבֶץ מִצְּרָים מִבָּיִת " ﴿ رَبِهِ بِهِ لِي مِعْدٌ ﴿ بِمَزِلَ الْمُحْدُنُ الْهِ الْمُعْدِدُ الْمُعْدِدُ الْمُعْدِدُ الْمُعْدِدُ الْمُعْدِدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ الْمُعْدُدُ اللَّهِ الْمُعْدُدُ اللَّهِ الْمُعْدُدُ اللَّهِ اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَّا عَلَيْهِ عَلَا عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَّهِ عَلَّهِ عَلَّا عِلَا عَلِي عَلَّا عِلَّا عِلَا عَلَاهِ

تَبُدَ جَرَاجُكِ: (مَ) וְלֵאִ־יוֹסְפוּ לַעֲשָׁוֹת פַּדְּבֶר הְרָעֵ וְלָאִ יִיסְפוּן לְמָעֵּבִר כְּפִּחָנְמָא הַיֵּין בִּינְדְּיּ: (ס) בִישָׁא הְדֵין בִּינְדִּיּ لَجُحِ يَشِدُهُم يَشِفُمُن لَالْهُوا لَحُم يَشِدُهُم يَشِفُمُوا لَيْكَاتِهِوا

שָׁם לַאַּלְר: بْسَرْسَ هُمْنُهُ لِهِ ذِيهِ ذِلِهِ فِيْهِدِم قَدَرُ هُمْنَهِ بَعَدَ ذِلَهَ فَمُفَدَ בְּירַחִשְׁמֵע בְאַתַת עָבֶירְ אֲשֶׁרֹ אֲבֵי תִשְׁמִע בַּחָרָא מוּ קרָוָךְ

אָבְעַנִים אַעַנִים אַהָּב בְאָב הַמָּמָנִא בַּלָא נְבַהִּטְנוּ: מֹנבֶם בַאַמְּנַ דָּלַבְּע וֹנַמַּבַבַּנַע

> מולב מפופו אַבְעָא וֹתַר פופו אָמֶּבְ מֹסֹּמֹנִע מֹמֹמֹנִא בַּבֹסַטַבַוֹנִכּוָן

بتحابك וֹלֵא עַבַעום וֹלָא עַבַפֿו מניה וְלָא הָחוּס עִינָף עַלוֹהִי לא טובו לוע ולא טלפול

בְּבְּהָרֵיתְא: לַמִלַּמְלַיִּנִי וּיִרָא דְּכָּלְ הַמָּא וֹבְרְ מְּבֵי בִּיה בְּקַרְשֵׁימִא ははむく

בׁמֹגַבוֹם מִכּוּנו מַבַּבוּנוֹא: בּוֹ אֶלְעַב בַּאַפּּלֵב מָאַבְּהָא בְּעָּהַ לְאַמְּלְיִינְיִּךְ מִבְּעַבְׁלָאַ נסׁבֿלְשַׁנְ בֹּאֶבׁנֹנִם וֹמִשׁ בַּּנִ בֹשְּׁתְּ נִטְרַנִּמְנִּנִּי בַּאַבְנֵגֹא נִמִנִּט אָבִינִ

يَقِرُ خُيْرَيْد:

למימר והף וופלח לטעוני אַנו_יִהְבָּי וֹאַהָּגִיאִי נִנוּ נִנִיבָּי בַּנְנִינִוּ בׁנוֹ. בֹלְנָתֹּלְ וֹפֹּלוּ נוּבֹבוּוֹ בַּנוֹ בַאָּמֹא מִבּּוֹנִבַּ

> of the earth; of the earth even unto the other end far off from thee, from the one end round about you, nigh unto thee, or of the gods of the peoples that are

conceal him; thou spare, neither shalt thou thine eye pity him, neither shalt nor hearken unto him; neither shall thou shalt not consent unto him,

hand of all the people. him to death, and afterwards the hand shall be first upon him to put but thou shalt surely kill him; thy

house of bondage. out of the land of Egypt, out of the LORD thy God, who brought thee sought to draw thee away from the stones, that he die; because he hath And thou shalt stone him with

wickedness as this is in the midst of and shall do no more any such And all Israel shall hear, and fear,

71

thy God giveth thee to dwell there, one of thy cities, which the LORD If thou shalt hear tell concerning

known; other gods, which ye have not city, saying: Let us go and serve drawn away the inhabitants of their from the midst of thee, and have 'Certain base fellows are gone our

במולם ועד קופו: רמוקים, כשם שאין ממש בקרובים כך אין ממש ברמוקים: מקצה הארץ. זו ממה ולבנה ולבא השמים, שהן מהלכין מסוף (8) הקרבים אליך או הרחקים. למספרע קרוניס ורמוקיס, אלא כך אמר סכמונ, מעינן של קרוניס אמס למד עינן של

עליו. אם אמה יודע לו מובה, אינך רשאי לשמוק: עליו. לפי שנאמר לא מַעַמֹּד עַל דַּס בִעֶּךְ (ויקרא ימ, מו), על זה לא מחום: - ולא חדמול. לא מהפך בוכומו: - ולא חבסה השמע אליו. בהתתננו על נפעו למתול לו, לפי שנחתר עוב קעוב עמו (שמות כג, ה), לזה לה תעוד: - ולא הדורם עינך (9) לא האבה לו. למ מסמ ממז לו, למ ממסבנו, לפי שנממר ן מְסַבְּמְ לְבֵעַּךְ בְּמִיךְ (ויקר מי מי, ימ), ממ זס למ ממסב: ולא

בו בראשונה. מנוס ניד סניקם לסמיםו, לא מם נידו, ימום ניד אמריס, שנאמר ויד כל סעס וגוי: (10) בי הרג חהרגנו. (מס יצמ מב"ד וכמי סמוירסו למובס) יצמ מב"ד מייב, מל ממזירסו לוכום (פפרי פע): ידך חהיה

(51) לשבח שם. פרע לירועלים עלל נמנה לדירה (מפרי לב): בי חשמע וגרי לאמר. לומרים כן יללו וגוי:

تעוגדע עואָט בּלובב: וְהַנְּה אֱמֶת נְבָּוֹן הַדְּבָר נָעֶשְׁתָּה וֹבְרַמִּטֹּ וֹטַלַבְטָּ וֹמָּאַלָטַ בַּימִב

בְּהֶמְהָה לְפִּי־חֲבֵּי וֹאָטַ כּֿלָ אָהָרַ בַּּנִי _كالأيا_ ³⁴ הַהָּרֹא לְּפִּי־חֲבֶב הַחֲבָה אַתְּה הַהִּיא לְפִּהְגָם דְּחָבֶב גַּּמַר יָתַה עַבֶּר עַבֶּר אָעַ יְהֶבָּי, עַבְּיִה מִמְטַא עַמְטַ, זָע זָטַבָּ, פַּרָטַּא

מולֶם לֹא טֹבַּנָת מִוּג: ליהנה אֵלהֵיף וְהִיְהָה מֵל בֵּיִם :: אֶלִהְף וּהְהֵי מֵל חָרוּב עַבְּקְים בְּקְים בְּקְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְ הַּבְאַנִי בּּלִים i&u_&<_å<\$u uded &<_

iùLệL cặặL tạta (ặtů.L: אַפּוּ וְנְתַּוֹ־לְוְךְ רַחֲמִים וְרָחַמֶּוֹרַ تيريه جَمْعَا بَهُند بِمَنْد يُوبَلِ يُوبَرُنَا וֹלְאֲ וֹבְׁכֹּל בֹּנֹבְנַ מִאַנִּמִנִ מִּנְ ַ

בְּעֵינֵי יְהְוָה אֶלֹהֶיף: (o) אַנְכָּׁ מְצַּוֹּבְ בַיְּנִם כַגְּמָנִעַ בַּנְּמָּב בָּי תִשְׁמַע בְּקוֹלְ יְהוְוָה אֱלֹהֶיף

בון עונים למת: לא מִמְלֵּלְצִי וֹלְאַ מַמְּלֵּמִי לֵבְנִוֹנִי מִמְיַמִּמוּ וֹלֵא מַמִּיוּן מִנַם בּין יניתי בְּנָיִם אַמָּם לַיהְוָה אֶלְהַבּיוֹ לָא

> <u> ترژان</u>: אַטהבּידַת פופיבָקא הָדָא ענממא כנון פּטוֹמא וטטפֿג וטבעוט וטאָאַן זאנט

> خَطَيْتُم يُـلِيُدُ: וני בל דבה ונת בשירה

> לְמְּלַם לְאִ טִטְבְּנִי, מִוְג: פֿעֹאַע וֹעובוּג בֿווגא וֹע ונת כַּל עַדְאַה הַכְּנוֹשׁ לְגוֹ

> דַקײַם לאָבָהָהָף: נובטום מֿבֹב נוֹסַנּולָב בַּמֹא בילוני לושול לב בשמול מבמא לבוב בוטוד ג' משטוב ולא וובל בידף מדשם מו

> קמְמֶבֶר דְּכְשָׁר בּאָלא מִפַּפֿיר לָךְּ יוֹמָא דִין אָלִבִיב לְמִמָּר יָת כָּלְ פַּפִּוּדוֹהִי אָבוּ טַׁפֿבּיג לָמִימָבֹא בּיִּוֹ

מיניכון על מית:

wrought in the midst of thee; certain, that such abomination is behold, if it be truth, and the thing search, and ask diligently; and, then shalt thou inquire, and make

the sword. the cattle thereof, with the edge of utterly, and all that is therein and edge of the sword, destroying it inhabitants of that city with the thou shalt surely smite the

not be built again. and it shall be a heap for ever; it shall every whit, unto the LORD thy God; fire the city, and all the spoil thereof place thereof, and shall burn with of it into the midst of the broad And thou shalt gather all the spoil

sworn unto thy fathers; and multiply thee, as He hath and have compassion upon thee, of His anger, and show thee mercy, LORD may turn from the fierceness devoted thing to thy hand, that the And there shall cleave nought of the

Lовр thy God. which is right in the eyes of the command thee this day, to do that all His commandments which I voice of the LORD thy God, to keep when thou shalt hearken to the

between your eyes for the dead. yourselves, nor make any baldness your God: ye shall not cut Ye are the children of the LORD

ΛIX

91

מכאן אמכו, אין נעשים עיר הנדחם עד שידחוה אנשים, ועד שיהיו מדיחיה מחוכה (קנהדרין קיא:): (+1) בני בליעל. צליעול, שפרקועולו של מקוס (ספרי לגו): אנשים. ולל ישים ישבי עירם. ולל יושצי עיר לחרת,

במקוס אמר סוא אומר וְדְרַשְׁמָּ בֵּיעֵב (שֹס יו, ד), ולמדו סימב סימב לגוירס שוס, לימן סאמור של וס בוס: וסיטב, ושאלה אינו מן המנין וממנו למדו בדיקום, ובמקום אחר הוא אומר וֶדְרֶשׁוּ הַשַּׁפְּטִים הֵיטֵב (דברים יט, יח), ועוד (EI) ודרשה וחקרה ושאלה היטב. מכאן למדו (שם מ.) שצע מקירום, מריצוי סמקרא, כאן יש גי, דרישה ומקירה

(15) הכה חבה. אם מינך יכול למתיחם בתיחם הכחובה בהם, המיחם באחרת (בבא מליעה לה:):

(עו) לה׳ אלהיך. לשמו ונשנילו:

(13) למען ישוב ה' מחרון אפו. שכל ומן שענודת הלילים בעולם, מרון אף בעולם:

כל, ס), לעשות כל הרחש כבין העינים: לסיום נאים, ולא גדודים ומקורחים: − בין עיבי⊂ם. אלל הפדחח, ובמקום אחר הוא אומר, לא יַקְרָמוּ קַרָטָה בְּרֹאָשָׁם (ויקרַא (I) לא חחגדדו. לא ממנו גדידה ושרע בבשרכם על ממ, כדרך שהאמוריים עושין, לפי שאמס בניו של מקוס, ואמס ראויין

וֹבׁוּמֹא וֹעוּבַבֹּלָא וֹבׁוּגֹא:

לא שיכול בל דְּמֶרַתַּק:

خفدرا ئىتىنخرا بىئىدا ئىمىدا:

<u>ē</u>ĻģūĽ ĠĠĹX شذفال

פְּרֶסְוָת וּמִמְלְפָּוֹ פּוֹסְׁנִי וֹכִּלְ דָּמִּירָא צִּסְׁבִּיקֹא פּוֹסְׁנַצִּי

בּבְעִירָא יָתַה הַיִּכְלוּן:

ひんほごと

بظفكركار

cloven in two, and cheweth the cud,

among the beasts, that ye may eat. hoof, and hath the hoof wholly

ye shall not touch.

are unclean unto you;

ye shall not eat, and their carcasses

the hoof but cheweth not the cud,

and the swine, because he parteth

the cud but part not the hoof, they

the rock-badger, because they chew

cloven: the camel, and the hare, and

them that only chew the cud, or of

Nevertheless these ye shall not eat of

them that only have the hoof

he is unclean unto you; of their flesh

And every beast that parteth the

mountain-sheep. pygarg, and the antelope, and the roebuck, and the wild goat, and the the hart, and the gazelle, and the

eat: the ox, the sheep, and the goat,

These are the beasts which ye may

Thou shalt not eat any abominable

face of the earth. out of all peoples that are upon the chosen thee to be His own treasure Lord thy God, and the Lord hath For thou are a holy people unto the

7

שֶׁר כְשְׂבֶים וְשֶׂר מִזִּים:

ובעופות מפני סראס (חולין קג:), שלא נאמרו בת"כ:

המהורה, שבכל מקום פורט את המועט (שם קג:):

מבּמְבַם לַאָּ עאָכָבוּ וּבֹוֹבַלְטַׁם

גַרָה הַמְּה וּפַּרְסָה לָאַ הִפְּרִיסוּ

בְאַבְנָבֶת וֹאָט_הַאָּפָּוֹ בִּי־מִנְּצַהַ

אַף אָת־זֶּה לָא הָאִּכְלוּ מִמְּעָבֶי

אָת־דַגִּמֶּל

י הוא וְלַא גַּרְה טְמָא הוּא לְבֶּהַ י

לא טַנְעוּ: (ס)

מְמָאָים הָם לָבֶם:

[ַ] עַנֶּבְע יִמְמַּבָּׁרִיםֶי

, וְמִסֹּגִּע מִסְנִּג מִשֹנִּג

نحْد_خَتْشِد مَغَدُّمُن

שאַכלו:

וְיִבְאָׁן וֹזְמֶב:

(ב) כי עם קדוש אחה. קדושת עלמך מלונומיך, ועוד וגך נמר סי:

וֹאָט עַעֹשְׁיִנְע בַּגַעַפַּבְנָס פּּבַסָּע וֹנִט שִׁוּנָא אָבַוּ סָבַנַס פּּבַסָּעא

TĒĻĢL

י אַנֶּלְ וּגְּבְׁי וֹנִשְׁמָוּר וֹאַפֿוּ וֹבִימָּן אַנֹלְא וֹמַבְּנֹא וֹנִשְׁמִוּבֹא וֹנִהְלָא

וְאָט חַבְּהַטְּח אַמֶּר מֹאָכֵלוּ שֵׁוֹר בּין בְּעִירָא דְּחֵיכְלוּן תּוֹרִין

נּ לְאָ עִאָּכֿלְ כָּלְ_תִּוֹמֶבֶּה:

هُمُد مَح فَرْدَ لِهُلَـٰ لِمُن (٥) לו לְעָם סְגָּלֶה מִכּל הֶעַּמָּים

בְּי עַם קַדוֹשׁ צַּמְּד כַיהוָה

בעל אַפּי אַרְעָא: לוה לעם חביב מכל עממיא אַבְבוּב אִנוּבֹה וּנִ בְּמִנִינוּ אָבׁוּ עַם קַדִּישׁ אַתְּ קָּדָם וָיָ

DEUTERONOMY XIV - C'U' - CEUTERONOMY XIV - C'U' - C

ς9

(8) ובגבלחם לא חגעו. רצומינו פירשו (מו"כ שמיני) צרגל, שאדה מייצ לעהר את עלמו צרגל, יכול יהיו מוזהריה צכל

(ק) השסועה. בריס סיא שיש לס שני גבין ושני שדראות (נדס כד.), אתרו רבותינו, למס ושנו בבסמות מפני סשמועס, בלפרניס, והיא טמאה: → בבהמה. משמע מה שנמלא בבהמה אכול, מכאן אמרו (חולין סט.) שהשליל ניתר בשחיטת אמו: (6) מפרסח. סדוקה כמרגומו: פרסח. פלאנמ"ה: ושסעח. חלוקה צשחי לפרנים, שיש סדוקה ואינה חלוקה (a) ואקר. ממרכגס יַעְלְּהֹ, יַעַלֵּי מַלַע (תְירב למ, ת), הוא השמרבו"ק: ורואר. מורבל"ה, מור היער, בהל"ה יער בלשון הרמי:

(+) זאח חבחמה וגר איל וצבי ויחמור. למדוו שסמים בכלל בסמס (שם על.), ולמדוו שסבסמס ומיס ממלס מרובס מן ולמד כאן שלא ישמט ויאכל על אומו המוס, בשל בשר במלב הרי דבר שמעבתי לך, הזהיר כאן על אבילמו (מולין קיד:): (E) כל חושבה. כל שמעבמי לך, כגון צְבַס אוין בכור כדי לשומעו במדינה, הרי דבר שמעבמי לך כל מוס לא יהיה בו, ובא

יִבְנְבִילִבִינִן לָאִ עַלַּוֹבִינוֹ:

מְסְאֵבוּן אָנוּן לְכוּן:

לכון מבּשָּׂרְהוּן לָא מִיכָּלוּן

ענא וֹלַא פֿמָּר מַסָאַב ענא

אַנּין יפַּרְסַהְהוֹן לָא סָדִיקָא

מֹבוֹא אָנוּ מַפַּעוּ פֹמּנֹא

ななんばん

ĠŔĹX

בבם זנו בון לא שוכלון

וּמֹלָא ווֹט אַבוֹלֹבא ווֹט

	كه تغظر:	خُدِيا جُم نَتُمَدُّدِيا:	eaten.	
61	إذِكَ ' لِيْنِ إِ مِفْلَ فِيهِ هِ بَنِهِ كِٰ چِם		And all winged swarming things are unclean unto you; they shall not be	61
81	ېريودنېد بېږچد לفرېد بېدددوم بېپوغېاد:	נְהְנְרִיתָא וְאָבּוֹ לְזְנָהּ וְנָגָּר מִירֶא נְצְטְלִיפָּא:	and the stork, and the heron after its kinds, and the bat.	81
Δī	ױַפְּאָר וָאָר־הָרָחָטָה וָאָר הַשְּּלֶך:	וֹשְׁטְׁא וִינַשְׁנִינִּשְׁא וְאָבְיִנִּנִּאִי	and the pelican, and the cormorant;	Zτ
91	אָת־תַכָּוֹס וְאָת־תַיַּנְשִׁיּרִּ וְתַּהְנְשְׁבֶּוֹת:	וֹצִוֹנִא וֹצפּוּפָא וּבְּוֹטָא:	the little owl, and the great owl, and the horned owl;	91
Şī	וּאָת בַּת חַיַּעַּנְה וָאָת־הַתַּחָטָס וְאָת־הַשְּׁחַף וְאָת־הַנֵּץ לְמִינֶהוּ:	מְּשִׁפְּא וֹנִאָּא לְוִנְיִנִי: וֹנִט כַּט נַּמְּטִוֹלֵא וֹאִנִּא וֹאָפָּר	and the ostrich, and the night-hawk, and the sea-mew, and the hawk after	Şτ
þι	נאָט בַֿלְ מָנֵר לְמִּנִּי:	וֹנִי בְּלְ מִוְרְבָּאִ לְזְנִיהִ:	and every raven after its kinds;	ŧι
٤١	לְמִּינְשׁ: וְטִׁבְאָׁעִ וֹאָטַ בַּאַבְּּטִ וְתַּבּּנִיִּע	לְּוְנְהֵי: יבָת כַּנְפָא וְמֶרֶפִּיתָא וְדִּיְתָא	and the glede, and the falcon, and the kite after its kinds;	٤٦
71	וְזֶה אֲשֶׁר לְאִ־תּאִּבְלִּיּ מֵהָם הַנָּשֶׁר וְהַפֶּּרֶס וְהֵעְּזְנִיֵּה:	زغد زغزز»: زيدرا يُـجُ» تندخردا خذيدرا زهُدُ»	But these are they of which ye shall not eat: the great vulture, and the bearded vulture, and the ospray;	71
II	جِל־צִפְּוֹר מְתֹרֶה תֹאִכֶלוּ:	בְּלְ צִפַּר דְּבֵי הֵיכְלְּוּן:	Of all clean birds ye may ear.	п
OI	ְלְבֶּם: (ס) בְּקְשֶׁה לֵא תֹאִכֵּלִי מָתָא הָיּא	לְא שׁגַּלְנְוּ מִׁסָאָב צִּיִּא לְכְוָּו: וֹכְאַ בִּלְנִע לְיִּצִּ גִּיִּגִּגוּ וֹפַלְפָּגוּ	and whatsoever hath not fins and scales ye shall not eat; it is unclean unto you.	OI
6	אַת־זָה הְאָבְלְוּ מְכָּלְ אֲשֶׁר בַּמָּוִם בְּלְ אֲשֶׁר־לָוּ סְנַבָּּיר וְקִשְׂהָאָת האָבֶלוּ:	تارځ دا:	These ye may eat of all that are in the waters: whatsoever hath fins and scales may ye eat;	6

מומשם נבלם קלם לא כל שכן (ר"ם מו:): סשנס, מלמוד לומר שֶׁמֹר שֶׁל סַפֹּבְיָנִיס וגו' (ויקרא כא, א), ומס עומאת סמת חמורס כסניס מוזסריס ואין ישראל מוזסריס,

(11) כל צפור טהורה האכלו. לסמיר משולמת שבמנורע (קידושין נו.):

- (12) וזה אשר לא האכלו מהם. למקור מת השמועה:
- (arty ar:): שמק, וזו לא אםר הכמוב. ובעופות פרע לך העמאיס, ללמד שהעופות עהורים מרובים על העמאיס, לפיכך פרע את המועע שמומיה, שלה לימן פחחון פה לבעל דין לחלוק, שלה יהה האושרה קורה הוחה ראה, והצה להחיר הומר, זו דיה שמה הו היה (13) והראה ואח האיה וגוי. סיל כלס, סיל ליס, סיל דיס, ולמס נקרל שמס כלס, שכולס ציומר, ולמס סוסירך בכל
- (15) התנשמת. קלב"ה שורי"ן:
- (עו) שלך. השולה דגים מן הים (שם):
- (13) דוכיפה. סוא מרנגול סצר, וצלע"ו סרופ"א, וכרצלמו כפולס:

o≤ בְל־עִוֹף שָׁהָוֹר הֹאבֵלוּ:

לָּבְי בַּהַלֶּב אָמֶּוִ: (פּ) هَٰفِ كَرَبُلُ هُٰجُ ثِيرَاءَ جُهُ لِمُحَافِقَهُم مِنْ عَدِيهُ هَٰفَ عَدْتِ إِنْ هُٰجُنَاءِ אַן מֹכִרְ לְלֹבֹיְ, בֹּ, מֹם בֹּדוֹתְ אַן שׁוּבִּׁנִנּע לָבִר מֹמִמֵּוֹ אָבִי, לְאַ עאָבְלְוּ כְּלְ-יֶּנְבֵלְנִע לְיָּנִע לְאִ טִּיכְלְוּן כְּלְ וֹבִילָא לְעוִעִד

ئَلِّ لِيَّةٍ بَنِيْهُ لَاهِٰلِيا فَيْلِا فِيْلِا: - نَجْهُ لَاهُنُالِهِ فَيُلِّالُونِهِ فَيْلِال ַממישי עַשָּׂר הְעַשַּׁר אָת כָּל־הְבוּאָת עַשְּׂרָא הָעַשַּר יָה כָּל עַלְלַה

<u> ڇُڄ تِ نِڻ ت</u> देख्या लदेवंग दांग्या श्रवांगांत נוגטטב ילכנט לטננ נצאונ אָמָן אָם מֹאַאָּר צַּלְּיִנְ שִׁירִאָּנַ ق خَفَكَابِت كُمُدَادُكَادِي كُمُوَّا بعددة ججيرا بمزيم هجفرب

بْجَدُجَكَ بْحَيْدَ ݣُكِرَيْنَكِ: هِمْ يُرَابُ لِهِ فَهُ مِنْ الْمُوا فِي خُرِيَّ مُكِنَّ مُحَاثِونِ لِمَقَالِ هُلَا الْمُعَالِّ مِنْ מפּוּך הַפְּּלְיִם אָשֶׁר יִבְּחַר יְהְוָה מִפָּר אַהָּרָא דִּיִהְרָשׁ מִּצְּלְהָרָ ÷ לָאָ עוּכֿל_ַמִּאָעוַ בּֿוּוֹבוֹלַל טֹכּוּל לְמִמּלְיִּנִי אַבֿוּ וֹטַבוֹלַל إجْر رَبَّةِ بِ مَقِلَةٍ فَيُثِلًا جَر يَهُدَا بُولًا هَبَلُهُ لِمَنْ لِمُلَا لِمُ

יְבְתַר יְהֹוֶה אֱלֶהֶיף בְּוֹּי جُرْبُكِ لَتُرْخُمُ هُم ـ لَهُ فِي اللَّهُ مِن لَا يُعْمَلُهُ لَا يُعْمَلُهُ اللَّ رة الإيرية בرجوا إلاارم يرجوا الموا جروعه البعاد دوعه

בל מוף דבי היקלון:

לא שולקון לאָר דּשַׁלָּד:

זְנְקְרָ בְּיַפֶּיִלְ חַלְּלָאְ חֻּנָאְ חֻנָּאִ:

אֶלְבַוֹּ בָּלְ יוֹמַנָּא: خدرج لاتدروك خملاتم كثاه الأ يظهُمُكُ يَكُرِيدُ عِيدُكَ يُمْثُكُ عَقَٰل مَمْهَد مُحَادُكُ عَمْدُكُ בוטבמי לאַשְּבְאָר שָּׁכִינְתִיה נטיכול בדם ון אַלְהָר בְּאַהָרָא

###

Of all clean winged things ye may

brought forth in the field year by increase of thy seed, that which is Thou shalt surely tithe all the seethe a kid in its mother's milk. LORD thy God. Thou shalt not thou are a holy people unto the mayest sell it unto a foreigner; for gates, that he may eat it; or thou unto the stranger that is within thy dieth of itself; thou mayest give it Ye shall not eat of any thing that

the LORD thy God always. flock; that thou mayest learn to fear firstlings of thy herd and of thy wine, and of thine oil, and the there, the tithe of thy corn, of thy choose to cause His name to dwell thy God, in the place which He shall And thou shalt eat before the LORD

the LORD thy God shall bless thee; choose to set His name there, when thee, which the LORD thy God shall because the place is too far from so that thou art not able to carry it, And if the way be too long for thee,

the LORD thy God shall choose. and shalt go unto the place which and bind up the money in thy hand, then shalt thou turn it into money,

(19) שרץ העוף. הם הנמוכים הרוחשים על הארץ, כגון זבובים ולרעים וחגבים ממאים, הם קרויים שרץ:

- הבא מכלל עשה עשה, לעבור עליהם בעשה ולא **ה**עשה: (OS) כל עוף שהור האכלו. ולא אם סממא, בא לימן עשה על לא מעשה, וכן בנהמה אוחה מאכלו ולא בהמה ממאה, לאו
- פעמיס, פרע לחים ולעופות ולבהמה עמאה (חולין קיג.): אם עלמך במומר לך (ספרי קד), דברים המומרים ואמרים נוהגים בהם איפור, אל ממירם בפניהם: רא חבשל גדי. צלצ (IS) לגר אשר בשעריך. גר מושב שקבל עליי שלא לעבוד עבודת אליליס ואוכל נבלות: בי עם קדוש אחה לה. קדש
- da): שנחת ישְׁבַקּסְ לְפְּנֵי קַמֶּס (תּלכיס־בּ ימ, כו), וכן לענין בכוריס: שנה שנה. מכחן שחין מעשרין מן החדש על הישן (ספרי עד שקן במעי ממומיקן, שאס הין אמס מעשריס מעשרום כרמוי, כשסוא סמוך להחבשל הני מוליא רוח קדים והיא משדפחן, (בב) לא חבשל גדי וגרי עשר חעשר. מס ענין וס אלל וס, אמר לסס סקב"ס לישראל, אל מגרמו לי לבשל גדייס של מבואס
- כו), ונמן לסס רשות לאכלו בכל מקוס, שנאמר וַאַבַלְמֶם אֹמוּ בְּבֶל מֶקוֹס (שס לא), על כרמך וה מעשר אמר הוא: (33) ואכלה וגרי. זס מעשר שני, שכבר למדנו לימן מעשר ראשון ללויס, שנאמר פִי מִקְחוּ מֵמָם בְּנֵי יִשְׁבְמֵל וגוי (במדבר ימ,
- (+2) כי יברכך. שמקא התבואה מרובה לשאת:

وكثرت بهتوب بهود بدروك نَظِيْهِ الْهُوَرَامِ שُم לَجَيْرُ بِتَلِير بحَمَّدُ بحُدُم يُمَّد سُمُعُمُكُ سَيْن لَمَسْط بحُدِم يُنمُمُعُرُفُك סי נֹפֹמֵלְ דֹפֹלֵלֵר וּבַגָּאֵן וּבַּיְּוֹן נַפֹּמֵּר בַּעוֶר, וּבֹמֹלֵא וַבַּעֹתַר إنْرَيْوَرَ يَجُوْلُ جِحَرٍ يُجَهُدٍ مِهَذِهِ لِمَوْرًا خِوْجًة جِحَرًا لِجَمَرُكُ وَنَا لِمَنْدُلً

هُجْنَكَ لَنْكُدُر هَنْ تُهُزُمُ حُرْنَكِ: ומה ומיכול המו בדם יי

and thy household. God, and thou shalt rejoice, thou shalt eat there before the LORD thy thy soul asketh of thee; and thou for strong drink, or for whatsoever oxen, or for sheep, or for wine, or for whatsoever thy soul desireth, for And thou shalt bestow the money

보였다: (a) עמּוֹבְינוֹ בָּׁנְ אָגוֹ לָנְ עַבְּלְע וֹנְעַבְּעׁ הַנְעַבְּנִי בְּנִע בְּנִע הַנְעַבְּנִי בְּנִע בְּנִע للاخت هَمْد خَمُمُدُنك خِهِ نَحْنَهُد

חילק וְאַהְסְּנָא עִּמֶּף:

and shall lay it up within thy gates. forth all the tithe of thine increase, in the same year, thou shalt bring At the end of every three years, even

inheritance with thee.

for he hath no portion nor gates, thou shalt not forsake him;

And the Levite that is within thy

تتربه بتنبق جهدراج: אָרַ בָּלְ מַעְּשָׁר הְבִּיאָהָדְ בַּשְּׁנָה מַעְּסָר עַלְקְמָּךְ בָּשְׁנָא הַהִיא מקצַרו שְׁלַשׁ שְׁנִים תּוֹצִיאׁ מִסוּף הָלָה שָׁנִין הַפּּיק יָה כָּלֹ

וּבָא הַפַּוֹי בַּי אֵין־לוֹ הֹכָק וְיִיהֵי לֵיוָאָה אֲרֵי לֵיה לֵיה نتختم خكالك:

hand which thou doest. may bless thee in all the work of thy be satisfied; that the LORD thy God gates, shall come, and shall eat and and the widow, that are within thy and the stranger, and the fatherless, portion nor inheritance with thee, And the Levite, because he hath no

<u> 교육였다: (0)</u> المُرْدِدُ فَخُرِ مَامُرُونَا يُلِكُ لَمُونَا لِيُعْدِدُونَا اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُن لْهَٰتُمُه كُمُّمًا نُكُنُكُكِ نُكِبُّكِ لِيَرْكِ لِيَرْكِهِ لِيَ لْلَّعْذِمْتُهِ عُمُّد حَمُمُّدُنكُ لَعُجُدُ لَيْنَمُعُ لَمُلَمَّذِنُهُ لَحُطَائكً

shalt make a release. At the end of every seven years thou

 ΛX

Lτ

בפי מקץ שֶׁבַע־שְׁנָיִם תַּעֲשֶׁה שְׁמָּתְה: מִפּוֹר שְׁבַע שְׁנִין תַעֲּבֵיר

been proclaimed. because the Lord's release hath his neighbour and his brother; neighbour; he shall not exact it of that which he hath lent unto his release: every creditor shall release And this is the manner of the

<u> ۲۰۲۲</u>۲: ימן אַבויהי אַבי קרָא שָּמִטְּטָא בְּבַמְּעוּ לְאֵבוֹנְּמִּ אָנִיבַתְּעוּ בְּעַבְּבֵינִעּ לְאֵנִיפָּת מּוֹ עַבְּבֵינִע ב בְּלְבַבְּעַלְ מַאָּהַר יַבוֹי אָאָהַר יַאָּה בָּלְ וָּבָר מָבִי רָשִׁי בִּיִרְשָּׁי השְּׁמִשְׁהַ שְּׁמִנְהַ וְדֵין פִּחְנָם שְׁמִּשְׁהָא דְּיִשְׁמֵים

(62) בכל אשר האוה נפשך. כלל: בבקר ובצאן וביין ובשכר. פרמ: ובכל אשר השאלך נפשך. מזר וכלל,

- מס ספרט מפורש ולד, ולדות סמרן, ורמוי לממלל מדס וכו' (עירובין כו:):
- שקף סום יש לו מלק עמך בסן כמוך, ולינן מייבין במעשר: (22) והלוי וגרי לא חעובנו. מלימן לו מעשר כלשון: בי אין לו הלק ונהלה עמך. יללו לקע שכמס ופלס וספקר,
- (92) ובא הלוי. וימול מעשר כאשון: והגר והיחום. וימלו מעשר שני שסוא של עני של שנס זו, ולא מאכלנו אתס (82) מקצה שלש שנים. באולמד, שאם השהה מעשרומיו של שנה ראשונה ושניה לשממה, שיבערם מן הבית בשלישית:
- כמו שמפורש בכי מכלה לעשר (שם יב): בגורן וכו', ואמס מוליך לירושליס מעשר של שנס ראשונס ושנייס שֶׁהְשֶׁהַיִּם, ומִמְנַדֶּס בְּעַרְמִּי סַּלְהָשׁ מִן סַבּיִמ (דבריס כו, יג), בירושלים כדרך שנוקקם לאכול מעשר שני של שמי שנים: ואכלו ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו אין פוחמין לעני
- שניס לכל מלוס ומלוס, לסלוחת כל חתד וחתד, סיחך סיח קרבס, סח למדת ז' שניס למנין סשמיטות: (1) מקץ שבע שנים. יכול שצע שנים לכל מלוה ומלוה, מלמוד לומר קרצה שנת השצע (לקמן פסוק ע), ואם אחה אומר ז'
- (2) שמוט כל בעל משה ידו. זמוע התידו של כל געל משה:

אָר־אָהָיף הַשְּׁשָׁם יָהֶרָּ: אָט עַלֹּבְיׁרִ, שֹּנְאָ וֹאַאֶּרַ, וַנְיֵנִע לַנַבְּ מוֹ פַּרַ מַּמְמִנוֹ שִׁשְׁפַּׁת וֹבִינִי, לַנַבְּ

لتبكر خبهقت: אַשֶּׁר יְהְוָה אֶלהָיִף לִמַּן־לְּוָּ , לי־בְּבֶּרְ יְבֶּבֶּרְ יְבִּנְיִר בְּאָבֶיץ هُدُو دُر لِي النَّالِ فَكَ هُدُيْرًا

אַנכֹּו מִׁגַּוֹנִי בּוֹנִם: אָת־כֶּל־הַמִּצְנָה הַזְּאָת אַשָּׁר `בל אם_מָּבוֹגה שֹמִּבָּה בֹלוָג

בּלִים יִבְיּבְ לָאִ וֹמְמָּלִי: (סִ) נאַטַּבן לַאָ עַמְבֶה נּמָהָלָטַ פֿינִוֹם ، نحد خلا الأمَحَمُنُ بِينَ لَخِيهِ جْدَابِلِي هُكِيْنِكِ صِّلَحِكِ فِهُهُدَ

אָנוַ יָּגְאָנוֹיִ הַאָּנוֹיִר הָאָבְיִוֹן: كهقال كت خِجُكِ نَجُهِ نَكَاهِلًا אַמֶּר יִהְוָה אָלהָיף נֹתַּוּ לְּהְּ לָאִ رد خَيْرَاتِ جَعَيْتِ شِمْثِرِكَ جَغَلَمُكِ בְּיִיוְהָנֶת בְּוֹּ אֶבְיֹוֹן מֵאַתַר

المُحَالِثُ الْمُحَالِثِ الْمُحَالِدِ الْمُحَالِدِ الْمُحَالِ الْمُحَالِدِ الْمُحَالِدِ الْمُحَالِدِ נעמבמ שמבימני בי מחסרו خْـَـ خُنِنَ نَخُفُنُ لِي كُنِـ نُلُكُ كُنِ

מם אַבוּנַב פַּמִּמִנִּם גַבָּב:

خَارَادِكَكَ : בון אָלְטַבּ וָבִיב לָבַּ אַטַּסָּנָא אָב, בֹבְבֹבא וֹבֹבְכוֹנִב וֹוֹ בֹאַבֹמֹא לְעוִג אָבׁו לָא וֹבוּ בַּבַ מִסְבּוֹנָא

בובא בּאָנא מִפּפּיר לַדְּ יוֹמָא לממבע זים פֿל הפפורהא למומבא בון אלבונ למסר %0 264% 626,4

וְמֶבְמֵנוֹ: בְּעַמְמִין סַגִּיאָין יבְּךְ סֿגּיאָרן וָאַהְ לָא הָוִיף וְהַיִּשְׁלִים لنقذر ځك لسبتك خمفضا אָב, וֹנְ אֶלְטִוּ בּּוֹבִי בַּמֹאַ

נת ידף מאַחוף מסבינא: טטפֿוף נת לבָּף וַלָּא מַקפּוּץ مُعْنَكُ حَتَلَهُ مُطَالِنًا خُعَلَمُكُ אָב, וֹבי, בֹּנַ מִסְבּוֹגא עַג

חוסרניה דחסיר ליה: ליה ואוופא חוופניה כמסת אָב, מפּטט טפֿטט זט גבו

> brother thy hand shall release. but whatsoever of thine is with thy Of a foreigner thou mayest exact it;

an inheritance to possess it the Lord thy God giveth thee for surely bless thee in the land which among you—for the Lord will Howbeit there shall be no needy

which I command thee this day. observe to do all this commandment the voice of the LORD thy God, to if only thou diligently hearken unto

they shall not rule over thee. shalt rule over many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt lend unto many nations, but thee, as He promised thee; and thou For the LORD thy God will bless

thy hand from thy needy brother; shalt not harden thy heart, nor shut LORD thy God giveth thee, thou thy gates, in thy land which the one of thy brethren, within any of If there be among you a needy man,

he wanteth. sufficient for his need in that which unto him, and shalt surely lend him but thou shalt surely open thy hand

(3) את הנכרי הגש. זו מלומ עשה (פפרי קיג):)

באחרים ולא בכס, וכשאין אחם עושים רלונו של מקום אביונים בכס: אביון. דל מעני, ולשון אביון שסוא חאב לכל דבר: (+) אפס בי לא יהיה בך אביון. ולסלן סוא אומר כי לא יחדל אביון, אלא בומן שאמס עושים רלונו של מקוס אביוניס

(פ) רק אם שמוע חשמע. אולא יסיס כך אכיון: שמוע חשמע. שמע קמעא, משמיעין אומו סרבס:

ובל לא ימשולו: לוס מוס ומלוס לוס, מלמוד לומר ואמס לא מעצוע: - ומשלח בגוים רבים. יכול גוייס אמריס מושליס עליך, מלמוד לומר בלשון מפעיל, כגון והלוימ, והעבמת, ואם היה אומר ועבמת, היה נופל על הלוה, כמו ולוים: וודעבשה גוים. יכול שתהא (a) כאשר דבר לך. וסיכן דבר, בְּרוּךְ מַפְּס בְּעִיר (לקמן כמ, ג): והעבמה. כל לצון סלואם כצמפל על סמלום נופל

ידו וקופנה, לכך נאמר ולא מקפון: מאחיך האביון. אם לא ממן לו, מופך להיום אמיו של אביון: קודמין לעניי עיר אחרם: רא האמין. יש לך אדס שמלעער אס ימן אס לא ימן, לכך נאמר לא מאמץ, יש לך אדס שפושע אמ (ד) בי יהיה בך אביין. המלפ מלפ קודס: מאחד אחיך. למיך מלפיך קודס ללמיך מלמך: שעריך. עניי עירך

בממנס מן לו בסלואס: - די מחסורו. ואי אמס מלווס לסעשירו (כמובות סו:): - אשר יחסר לו. אפילו מום לרכוב עליו (8) פחח חפחח. אפילו כמס פעמיס: כי פחח חפחח. סרי כי מאמא גלאון אלא: והעבש חעבישנו. אס לא לא כ

אָבְוֹעוֹע וֹבְוֹע בְּבַ בַשְׁאָ: וֹלָאִ ישׁוֹן לַוְ וֹפֿרָא הֹלֶוֹשִׁ أنظر ظرنك جهنيك يهجيها מַנע לַלְלַבְיֹּבְ לַלְהָּמָּלְ לֵאֵמֶר לֵוֹבְנֵינו השמר לְדְּ פַּן יִהְיָה דְבָר עִם -

מּמֹמְּשׁׁ יִבְּלָלְ מִמְּלָּע יָבֶוּי: نخثخك نعيت يخجيد خخد_ למון ששן קו וֹקאַ־וֹבֹה לִבֹּבֹנֹי

iĊ\$ĊſĹ **くぶばい**上 לאמר פְּתְהַ הִפְּהַּה אָת־יָּדְרִּ װ װַאָּבוּל עַלְּבֶּן אָנְכָּיִ מְצַּוּּ בּּנִ כְאַבְיוֹשַבּׁכְ אֶבֹוֹוְן מִצְבֹוֹבַ אָבוּ לְאִ וֹפַסוּטִ מִסְבּוֹאִ מִינִי

: ئاڭتىت احَهْدُت تَهْجَابُ لَا يُعْجَلُون الْجَهُر אַן טִגלבוּנְט וֹגַּלבוּנִ הַהָּתְ הָנִיִם خرزهٰجِد خُكِ جُنْنِك لِنَمْحُكِرِ،

ئيھَخْتُة تَارَكُم: י וֹכִירַהְשַּׁפְּהָהַנִּי הְפְּשָׁי מֵעִמְּוֹךְ לָאִ נִאָּרֵי הָפְּשְׁרָנִיה בַּר חוֹרִין

ַּנְתְיָׁנִי אֶּכְ<u>הַיִּי</u>וּ מִמָּן_לְוּ: بظير المراج الم

> בָּרְ חובָא: קיה ויקבי עלף קדם ין ויהי בּאַשוּשׁ מִסְבּוֹא וֹלַא שִשׁוּוֹ מּטֹא בּמֹטֹמִטֹא וֹטֹבֹאָמ מֹגוֹנַ מם לבה ברשע למימר אַסְהַמָּר לֶבְי דִּלְמָא יָהֵי פַּהָנָם

> אושטות יָדְרָ: אָלְנִינִי לכֹּלְ מִוּבְוֹנִינִי וַלַכְּלַ فنأثم بالل أخلاخك خظك خضفتك حبي لات، خديم משלו ששלו ליה וְלָא יִבְּצִּשׁ

> نتك رَمَّانك خُمَّتُك نِخْمُونَدُك לְבְּ לְמֶנְמֶרְ מִפְּמָּח מִפְּמַח יָת אֹבְעָא עַל בַּן אָנָא מָפַפַּיר

שְבִיעֵיקָא **は**Ġはしだいい XL iiret de soue ec

מעמף לא הפטרניה ביקו:

الْ \$\$ خُلُك ناتارا حربك: אַפֿרשָא עַפַּריש לַיה מַעָּוָר

> LORD against thee, and it be sin in him nought; and he cry unto the thy needy brother, and thou give hand'; and thine eye be evil against seventh year, the year of release, is at thought in thy heart, saying: 'The Beware that there be not a base

> that thou puttest thy hand unto. bless thee in all thy work, and in all this thing the Lord thy God will givest unto him; because that for heart shall not be grieved when thou Thou shalt surely give him, and thy

> brother, in thy land.' hand unto thy poor and needy saying: 'Thou shalt surely open thy the land; therefore I command thee, For the poor shall never cease out of

go free from thee. the seventh year thou shalt let him he shall serve thee six years; and in Hebrew woman, be sold unto thee, If thy brother, a Hebrew man, or a

from thee, thou shalt not let him go And when thou lettest him go free

thou shalt give unto him. LORD thy God hath blessed thee winepress; of that wherewith the threshing-floor, and out of thy of thy flock, and out of thy thou shalt furnish him liberally out

(9) וקרא עליך. יכול מנוס, מלמוד לומר וְלֹם יִקְבְם (לקמן כד, מו ספרי קיו): והיה בך חמא. מכל מקוס, מפילו למ ועבד לרון לפניו (שס): - לו. זו משס, וכן סומ מומר מְשֶׁשֶׁס לוּ עַזֶר פְּנֶגְ דִּוֹ (ברמשית בּ, ימ) שס)

(10) נחין חחן לו. לפילו מלה פעמים: לו. בינו ובינן: כי בגלל הדבר. לפילו למרת לימן, לתה נועל שכר יקרא, א"כ למס נאמר וקרא עליך, ממסר אני ליפרע על ידי סקורא יותר ממי שאינו קורא:

לעניך. ביי"ד אחד לעון עני אחד הוא, אבל ענייך בעני יודי"ן עני עניים: (וו) על כן. מפני כן: לאמר. (מפרי) עלה לעוצהך אני מַשִּׁישָׁךּ (מפרי קיה): לאחיך לעניך. לאיוה אה, לעני: סלתירה עם שכר המעשה:

מביה, ולמד כמן שמס ילמו שש שנים קודם שמבימ סימנין, מלמ, ועוד מידש כמן העניק מעניק: מלא בשש, ולא שמכרוה בית דין שאין הַאָּמֶה ומכרה בגובתה, שואתר בגובתו ולא בגובתה (מועה כג:), אלא בקעוה שמכרה שַבְּרִי (שמוח כח, ב) ובמכרוסו ביח דין סכחוב מדבר. חלח מפני שני דברים שנחחדשו כחן, חחד שכחוב או סעברים אף סיח (בו) כי ימכר לך. על ידי אמרים, במכרוסו בים דין בגנבמו סכמוב מדבר (קידושין יד:), וסרי כבר נאמר פִי מַקְנֶס עָבֶד

מכַבֶּן אָנָכֿי מִׁהּוֹבַ אָּנַבַיבּבּר מעלים וופוף יהוָה אָלהוִיף ווֹכּבׁשִׁ כַּג מֹבֵּב בַּיִגִּעַ בַּאָבוֹן

נו פּטוֹמֹא טַבון וומֹא בון: אַלַבוּ עַל בַן אַנָא מִפַּקִיד לָרַ talda katio ieldu

command thee this thing to-day. redeemed thee; therefore I Egypt, and the Lorp thy God Yest a bondman in the land of And thou shalt remember that thou

בי־טָוֹב לוֹ עִמֶּה: מֹמֹפֹּוֹ כֹּג אַנוֹלִבְ וֹאָטַ בּגַינָב מֹמֹפּּנַ אָבָג בַנִינַמֹּב וֹלְאָנַהָּ

בּיקּר צָּבִי שָב לֵיה עִּשְׂר: וְנְיִנְיִנְ כֵּירִיאִמָּר אַכֶּיוֹשׁ לַאִ אָבָּא וּיהִי אָבִיי המַר לָבַ לָא אָפּוּל

مرذِّت نَجْكَ حَجْمُنُكُ فَمُمِّتِ حَلَا: לאַנוֹנְ וּבֹבְּבְטִי וֹטִינִי לַנִּ מִּבֹי الإكانات عن يولية الأنائب שַּׁהַבּיִר בוֹ: يهجه وكال جهجات بهو جهجام לאולוט ולומא ווטו לַשַּ נטפר נט מבאא נטטון

years; and the LORD thy God will a hireling hath he served thee six thee; for to the double of the hire of when thou lettest him go free from It shall not seem hard unto thee, likewise.

នុំផ្លុំក ត្រុម្ភ (e) نْظُنَاكِكِ نُنْأِثَا يَّكُمْ بِيَّالِكَ خُكِمْ هِنْ هُدْنَا نَنْجُنَاكِ فَيْ هُرْغَاكِ אָכֹר אָכִיר צַּבְּרְיִר בְּבְיִיר אָנִיר אָנִיר אָנִיר אַנִיר אַנִיר אָנִיר אַנִיר אַנִיר אַנִיר אַנִיר אַניר אַטֿן שֿפֿה, מֹמֹמֶּנ פָּר מֹהֵלֹנְן זִינִי פַּר שִוְנֵגן מֹמֹמֵּנ אַנֵּר מֹכְ

לכל דתעעביר: خَمَّدْتَكِ كُم نَكْمَ، خُمْنَكُ خُمُوفُمُكُكُ

the firstling of thy flock. the firstling of thine ox, nor shear God; thou shalt do no work with shalt sanctify unto the LORD thy of thy herd and of thy flock thou All the firstling males that are born

bless thee in all that thou doest.

thy bondwoman thou shalt do

the door, and he shall be thy

bondman for ever. And also unto

thrust it through his ear and into

then thou shalt take an awl, and

because he fareth well with thee; he loveth thee and thy house,

will not go out from thee; because

And it shall be, if he say unto thee: 'I

61

91

S٦

וֹלְאָ שֹׁלְּוִ בַּלִוִר הַאָּנֹב: אָּכְיֵנִינִי לַאָ עַהְּבִי בִּבְּבָר שִּוּנְיִבִּי שניעי וּבְצְאַנְךְּ תַּנְּבֶר תַקְּדִישׁ לַיהְנָת

בעובב ולא טיוו פולבא נו אָלְנוֹנְ לֵא שִׁפַּׁלָע בַּרוּכְנָא بخفظ يخديا يوغديم كأعام כֿל פּוּכֿבֹא בּוֹטֿוֹלִיג בֿעוָבַבַּ

tại taita tiáta tiáta ii sá

and thy household. which the LORD shall choose, thou thy God year by year in the place Thou shalt eat it before the LORD

: خاثات بَحْنَاك بريّانا: לְפְּנֵי ְיְהְוֹה אֱלְהֶוּךְ הֹאְכְלֶנִי בֵּוֹהְ הֵינְאַ הֵיכְלְנֵיה שָׁנְאַ

מְּלֵב בְּמִּלְב בַּמָּלִנְם אַמֶּב ַוֹבְנַב

משל כו מכך מגל ומגל: אלו מיוחדים שהם בכלל ברכה, אף כל שהוא בכלל ברכה, ילאו פרדות. ולמדו רבוחינו במסכח קידושין (יו) בגוירה שוה, כמה מצאגך מגרגך ומיקבך. יכול אין לי אלא אלו בלבד, מלמוד לומר אשר ברכך מכל מה שברכך בוראך. ולמה נאמרו אלו, מה (+1) העניק העניק. לשון שַרִי, בגובס ובמכלית סעין, דבר שיסל ניכר שסעיבות לו. ויש מפרשיס לשון סעעים על צולרו:

(15) וזכרח כי עבד הייח. וסענקמי ושנימילך מגיום מלריס וציום סיס, אף אמס סענק ושְׁנֶס לו:

نَكُلُم حُنكُك:

מלמוד לומר וְחְׁם שְׁמֹר יֹחׁמַר בְּשָבֶּד (שמוח כח, ה), עבד נרלע וחין שְׁמֶה נרלעת: וס אלא עולמו של יובל (מכילחא משפטיס פב): ואף לאמוחך חעשה כן. סענק לה, יכול אף לרליעה השום הכחוב אוחה, (דו) שבד עולם. יכול כמשמעו, מלמוד לומר וְשַׁבְּמֶס מִּישׁ מֶל מַחֲמַוּוֹ וְמִישׁ מֶלְמֵּי מָשְׁפַּחָמוֹ מָשָׁבוּ (ויקר מַ כה, י), המ למדם שמין

עבודמו בלילס, רבו מוקר לו שפחס כנענית וסולדות לחדון (קידושין מו.): (18) כי משנה שכר שכיר. מכאן אמרו, עבד עברי עובד בין ביוס ובין בלילה, ווהו כפלים שבעבודה שכירי יום, ומהו

מכמוב במוום: שבו (ערכין כמ.): לא חעבוד בבכור שורך ולא חגוז וגוי. אף המילוף למדו רבומינו שאפור (מולין קלו.), אלא שדבר לא יקדיש, וא"א לומר לא יקדיש שהרי כבר נאמר מקדיש, הא כילד, מקדישו אחה הקדש עלרי, ונומן להקדש כפי עובת הנאה סא כילד, אינו מקדישו לקרצן אחר וכאן למד שמצוס לומר סרי אחס קדוש לצכורס. דצר אחר, א"א לומר מקדיש שכצר נאמר (19) כל הבכור וגרי חקריש. וצמקוס אחר סוא אומר לא יקריש, שנאמר אַן בְּכוֹר אֲשֶׁר יְצַפַּר לַם' וגו' (ויקרא כז, כו),

τZ

\$4, 11, L בְּלְ מַנִּים בָעַ לְאַ טִּזְּבְּטְנִּנִּ לַיִּהְנָה עַנִּיר בֹּל מִנִּם בִּישׁ לָאִ תִּבְּסְנֵּיה וְכְירִיְהְנֶה בֹּוֹ מֹוּם פְּפַּׁתַ אַנִּ עִנְּר וַאֲרֵי יָהֵי בִיה מוּטָא חַגִּיר אוֹ

لْلَاهُكِيْرِ يَكْتُرِ وَجُجُرُ لُحُمَّيُّرٍ: עאַכַלְנִוּ עַסִּמֹא

עַאָּבֶּאְ שַּׁמְּפַּבְּנִי כַּמָּוֹם: (פּ) ב רַל אָם־דְּמִוֹ לְאַ מֹאַבֻלְ עַלֹּ לְחוֹד יָם דְּמִיה לְא מִיכוֹל עַלֹּ

ממגבום לולני: بېېخىد مىنغىغۇ بمۇم چۈچىد TVX چُوں לِיהְנֶה אֱלֹהֶיף جُّי בְּחָׂדֶשׁ שְׁמוֹר אָת־חָהַשׁ הָאָבִיב וְעְשָּׁיִת

יְהְנְה לְשַׁבֵּן שְׁמִוֹ שֶׁם: גאַן יבַּקר בַּמָּלוִם אָמָּר־יִבְתָּר المرتبة وما كالمرب والمرابة

نا:ٰنا: באַלוּ מאָרֶן מִצְּרָוִם כָּלְ וְמָוֹ מֹאַבְוֹם לְמַמֹּגוֹ שׁוֹכָּב אָּטַ וֹוָם אָנִי כֵּי בְּחִפְּּוּוֹ יָצִאָתְׁ מִאָּבוֹן ּ וֹמִוֹם שֹׁאָכֹּלְ הַלְּוֹו תַּאַּוִע בְּטִׁם לא האכל עליו המא שבעה

וא כּשַוֹבא כּדַמָּר טַבָּיָא שֿיקלניה מְסָאַבָּא

אַרְעָא הַיִּשְׁרַנִיה כְּעַיָּא:

toll בליליא: אֶלְהָךְ מִמְּצְרֵיִם וַעֲּבָּרְ לְךְּ edán áta í hátil hi מָב זְּטַ זְבְׁטֵא בַּאַבוּלָא וְטַהַּבִּיגַ

לְאַמְּבֹאֵר מְּכִינְתִיה תַּמָּן: מו שונו באטבא בוטבה וו מן בְּנֵי עִּנְאַ וְנְכְסָה קּיִּדְשָּׁיִא וְחִכּנִס בּסְהָא צֵּרָה וְיִ אֶּלְהָרָּ

מאַבהא במגבום כל יומי לבוק בעובלב לע יום מפלש נפקקא מארעא לְטִוּם מֹנוֹג אָבוּג פֿבֿעוּלָנּי יומין מיכול עַלוהי פַּטִירָא לא טיכול עלוהי חַמִּיעַ שָׁבִּעָּ

> sacrifice it unto the LORD thy God. blemish whatsoever, thou shalt not lameness, or blindness, any ill And if there be any blemish therein,

alike, as the gazelle, and as the hart. the unclean and the clean may eat it Thou shalt eat it within thy gates;

the ground as water. thereof; thou shalt pour it out upon Only thou shalt not eat the blood

IΛX

forth out of Egypt by night. the Lord thy God brought thee thy God; for in the month of Abib keep the passover unto the Lord Observe the month of Abib, and

choose to cause His name to dwell in the place which the LORD shall thy God, of the flock and the herd, passover-offering unto the LORD And thou shalt sacrifice the

Egypt all the days of thy life. camest forth out of the land of remember the day when thou land of Egypt; that thou mayest didst thou come forth out of the the bread of affliction; for in haste unleavened bread therewith, even with it; seven days shalt thou eat Thou shalt eat no leavened bread

שנמו, אוכלו אומו היום ויום אחד משנה אחרת, למד שנאכל לשני ימים ולילה אחד (שם כו: ספרי קכה): כג), מס מעשר שני אינו נפסל מַשְּׁנֶס לחברמס, אף בכור אינו נפסל, אלא שמלוס מוך שנחו: שנה בשנה. אס שממו במוף משעברס שנמו, כבר סוקש למעשר, שנאמר ואכלם לפני ס' אלסיך מעשר דגנך מיכושך וינסרך ובכורום בקרך ונאנך (לעיל יד, וּבְשְׁבֶס יִהְיֶם לְּדְּ וּגו' (במדבר ימ, ימ בכורות כת.): שנה בשנה. מכמן שמין משסין מותו יותר על שנתו, יכול יהא פתול (02) לפני ה׳ אלהיך האכלנו. לנק סוא אומר, שכנר מלינו שסוא מממנות כסונס אחד מס ואחד בעל מוס, שנאמר

שברלוי ולינו מוזר: (IS) מום. כלל: פסח או עוד. פרע: כל מום דע. חור וכלל, מס ספרע מפורש מוס סגלוי ואינו חוור, אף כל מוס

ונאכל, יכול יסא אף הדס מומר, מלמוד לומר רק אם דמו לא מאכל: (ES) רק אח דמו לא האכל. שלא מאמר סואיל וכולו סימר סבא מכלל איפור סוא, שסרי קדוש, וישמע במוץ בלא פדייון

פרעס רשות לצאת, שנאמר וַיִּקְבָּא לָמשֶׁס וּלָאַבַּלְ לַיָּלָס וגוי (שמות יב, לא): ממצרים לילה. וסלא ביום ילאו, שנאמר ממְמַבַמ הַפָּשַׁמ יָלָאוּ בְּגֵי יִשְׁבָמֵל וגוי (במדבר לג, ג), אלא לפי שבלילה נמן להם (I) שמור אח חדש האביב. מקודס בומו שמור שיסל רמוי (מציב, לסקריב בו מת מנתת סעומר, ומס למו עבר מת סעומ:

דברים הרבה מפפוק זה: קכט), שאס נמנו על הפסח חבורה מרובה, מביאים עמו חגיגה כדי שיהא נאכל על השובע (פסחים ע.). ועוד למדו רבוחינו (2) וובחת פסח להי אלהיך צאן. שנלמה מן סכנשיס ומן סעויס מקמו (שמות יב, ס): ובקר. מזנת למגיגס (מפרי

 $\tau \angle$

בּיִּוֹם בַּוֹאַאָּאָוֹן לַלְּצֶר: מן הקשר אַשֶּׁר הוְבָּח בְּעֶּרֶב מִן בִּשְּׂרָא דְּחִכּוֹס בְּרַמִּשְׁא ְ לּבֹלְנֵבְ מִּבְׁמִּׁע נְמִים וֹלְאָבִיֹלְוֹ שַׁטַוּמָּנַ מִּבְּמָּא וִמִּוֹוֹ וֹלָא וֹבִּוֹע نزيج تَلَغُب حَكَ شَغُب خَجَرٍ نَزَع نَعَنَا، خَكَ تَعَدَد خَجَرَ

ر الم المركز الم الم المراقع المراجعة

שׁוֹבַׁע אָת־הַפֶּסַה בְּעָּרֶב כְּבָרָא בָּי אֶם־אֶּלְ־הַמְּלְוָם אָּאֶרִ־יִבְּהָרִי

يخهَرُنُ لَمُّدَرُنُ فَقَرْاِتِ كَهُد يَنْفَهَرِ لَتَرْدِيرِ فَعَنْلُه בּמּמָת מוצָר בָּאָרָהְ מִמְצָרָ מִמָּצָרָן בַּי

בֿקבֿר וֹבַלְכֹטֹ לְאָבֹלֶּוֹב: نَكْتَابُ نُعِيِّنَا كُمْ يَتُنَاكُ خُبُ نَظَرَّنُا لَا يُنْكُمْ نَذُ كُذُنَكَ حَبِي اَنْنَظَرَ

לְאִ עַעַּשְׁׁהַ מְלָאִבֶּה: (ס) הَשְּׁבִיעִּי עֲצֶּבֶׁתְ לַיהְוָה אֱלֹהֶוּף יּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה פְּנִישׁ בֵּרֶם יִיָּ שַׁשָּׁת וָמִים תֹאַכַל מַצְּוֹת וּבַוֹּוֹם שִׁמָא יוֹמִין הַיכוּל פַּמִירָא

ידי אכילת הפקח והמלה, את יום לאחך:

(פפרי קלד מגיגה יו.):

edard (**u**a:):

בְּיוֹמָא קַדְמָאָה לְצַפְּרָא:

אַמֶּב יִּבוֹנִע בּטֹבֹא מוּ עֹבוֹנִב בּיִי אֶלְטִבּ

בְּמִיעַלְ שְׁמְשְׁאַ זְמָן מִפְּקָרַ שמו שכום נע פּטִבא בּבמהא äçil çağıtan üçrim RACUL ERULA LIGIAL II

אֶּלְבִּוֹב לְא נוֹהְבוֹג הָבוֹבְא:

43

מוץ מלילה הכאשון שהכמוב קבעו מובה, שגאמר בְּעֶבֶב מֹחְבֶלוּ תַצֹּח (שם יח פסחים קב.): עצרה לה׳ אלהיך. עלור עלמך שאין אכילת מזה בו חובה אלא רשות, ולא ללמד על עזמו ילא אלא ללמד על הכלל כולו ילא, מה שביעי רשות אף כולה רשות, אחר, למד על אכילח מלה בשביעי שאינה חובה, ומכאן אחה למד לששח ימים, שהרי שביעי בכלל היה, וילא מן הכלל ללמד (8) ששח ימים האכל מצוח. וזמקוס אחר סוא אומר שַבְּעַח יָמִיס (שמוח יבּ, מו), שצעס מן סישן וששס מן סחדש. דזר

(ד) ובשלח. זהו ללי אם, שאף הוא קרוי בישול: ופניה בבקר. לנקרו של שני, מלמד שמעון לינה ליל של מולאי יו"ע

(6) בערב כבוא השמש מועד צאחך ממצרים. הרי שלשה ומנים חלוקים, בערב משש שעות ולמעלה ובחהו, וכבות

מגיגס אשר מובה בערב, לא ילין ביו"ט סראשון עד בקרו של שני, אבל נאכלה סיא בארבעס עשר ובע"ו, וכך סיא שנויס במסכה הכמוב מדבר, ולמד עליה שנהכלם לשני ימים, והראשון האמור כאן, ביו"ע הראשון הכמוב מדבר, וכן משמעום המקרא, בשר הנשמעים כל שבעה, כולן בבל מומירו והינן והכלין הלה ליום ולילה, לכך כתב בערב ביום הרהשון. דבר המר, בתגיגת י"ד בכל גבולך, סוצרך לפרש באיזו וביחם סוא מוסיר, שאם כמב ולא ילין מן סבשר אשר חובח בערב לבקר, סיימי אומר שלמים ולפי שנסמלק הכסוד מענינו של פסח והחחיל לדבר בחקוח שבעח ימים כגון שבעח ימים חאכל עליו מלוח ולא יראה לך שאור בפסח מלריס, ויוס ראשון האמור כאן הוא י"ד בניסן, כמה דאח אמר אַן צַּיּוֹס קַרָאָשׁוֹן מַשְׁבִּיחוּ שְׁאֹר מִבְּמִיכֶּס (שמות יבּ, מו), (+) ולא ילין מן הבשר אשר חזבה בערב ביום הראשון לבקר. אוסרס למומיר נפסח דורות, לפי שלא נאמר אלא

לוכרון, וחפוון לא שלך סיס, אלא של מלריס, שכן הוא אומר וַמֶּמֶוַק מִנְּרַיִּס עַל סְעָס וגוי (שמוח יב, לג): למען הזכר. על (3) לחם עני. למס שמוכיר את סעוני שנתענו במלריס: כי בחפוון יצאח. ולא סספיק גלק לסממין, ווס יסיס לך

מן המלחכה. דבר חחר, פְנוּפְנָחׁ של מחֹכל ומשחה, לשון נִעְּבְּרֶה נָחׁ חוֹמָךְ (שופּמים יג, מו):

ששמש מאכלסו, ומועד לאמך אמס שורפסו, כלומר נעשס נומר וילא לבימ סשריפס (ספרי קלג):

מְמָּגַבְוֹם:

خمَقَلُمُ نَاتُكَ خُطَالُكُ:

thy God; thou shalt do no work ре а solemn assembly to the LORD

therein. bread; and on the seventh day shall

Six days thou shalt eat unleavened morning, and go unto thy tents. choose; and thou shalt turn in the

Place which the Lora thy God shall And thou shalt roast and eat it in the

that thou camest forth out of Egypt. going down of the sun, at the season the passover-offering at even, at the to dwell in, there thou shalt sacrifice God shall choose to cause His name

but at the place which the Lord thy giveth thee; gates, which the Lord thy God passover-offering within any of thy

Thou mayest not sacrifice the .gninrom even, remain all night until the

which thou sacrificest the first day at days; neither shall any of the flesh, with thee in all thy borders seven And there shall be no leaven seen

DEUTERONOMY XVI - ELUT FRONOMY XVI - EVITERONOMY XVI

לספר שבעה שבעות:

מבומון: מַהָּגוֹנוּנוּ מַנִּּלְאַ בַּנוֹגַּגַ הַמָּנֹגָא シログ

thou begin to number seven weeks. is first put to the standing corn shalt unto thee; from the time the sickle Seven weeks shalt thou number

אָבְנַיִּנְ מִפַּנִי וֹדְבָּנִי וֹדְדָּ אָשֶׁר שְּבְעוֹת לַיהוְיָה

XZLL GOU TLEU ILL נטהביר הנא דשבופיא קרם

گریان:

جُعَمُلُعُت مُحَرِثِينَ فَقَلَ: ĿĖċĿĊĿ ומטבו לבם ול אלבע אַט

the Lord thy God shall choose to the midst of thee, in the place which fatherless, and the widow, that are in gates, and the stranger, and the and the Levite that is within they man-servant, and thy maid-servant, and thy daughter, and thy Lояр thy God, thou, and thy son, And thou shalt rejoice before the blesseth thee.

إِمَرُ لِهُ كُنَّ إِنَّ اللَّهِ عِلَيْكُ لِمُعَالًا يُعَالًا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ا ללבבי למלום אמר ולער וֹנִינֶּר וְנִיּנְיָנִם וְנִאַלְמָוֹנִי אָהָהַר تهُمْيُكِ نَتَذِيرٍ هُمُّدٍ خَمُمُثِيكِ نَّهُمَانَ خَفَرْ، نُعِرْب \$جَعْرَكُ

בוּצַּעַבׁיבוּאַ בוּאָהוּ בּוּבּבּער בוּאַ

וֹוֹכֹּבׁשׁ כֹּוַמְמֹבֵׁ בַּוֹוֹטַ בַּמִּגַבוֹוִם

לומוא נאלון: نلائةكىك

thou hast gathered in from thy tabernacles seven days, after that Thou shalt keep the feast of

shalt observe and do these statutes.

wast a bondman in Egypt; and thou

And thou shalt remember that thou

cause His name to dwell there.

according as the LORD thy God of thy hand, which thou shalt give,

the measure of the freewill-offering

weeks unto the LORD thy God after

And thou shalt keep the feast of

threshing-floor and from thy

winepress.

71

ئقره خَفِّهُ فَالِ مُلاَلِّكُ بَمَرَكُكُكِ: «פמיר דַוְגְּ דַסְּבֶּּהְת תַּעֲשֶׁה לְךְּ שִׁבְעַנְת הַנְּא דַּהָשֶׁלֵיָא תַּעֲבֶרָיר לֶךְּ

הַאֶּלֶּוו: (פּ)

יִמְמַּגַּגַבַעַיבַ: atax ..a.l tatable axit

וַנְיִנִינִא

ظفافها

the widow, that are within thy gates. the stranger, and the fatherless, and maid-servant, and the Levite, and and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, And thou shalt rejoice in thy feast,

نقلمذية يخظأنك لْثَوْد لْتَنْفِهِ لْثِمْكُمْلُكِ عَمْدًا

- (9) מהחל חרמש בקמה. משנקלר סעומר, שסול כלשית סקליר (מפרי קלו:):
- (10) מסח נדבח ידך. די נדנח ידך, סכל לפי סברכס, סבא שלמי שמחס, וַקַדֵּשׁ קרואיס לאכול:
- לני משמח אם שלך: (11) והלוי והגר והיחום והאלמנה. מרצעה שלי כנגד מרצעה שלך, ביך וצמך ועבדך ומממך, מס מסה משמח מם שלי
- (12) ווכרח כי עבד הייח וגוי. על מנח כן פריחיך שחשמור וחעשה אח החקים האלה:
- בפסולסגורן ויקב (סוכה יב.): (EI) באספך. צומן האסיף שאחה מכנים לבים פירוח הקין. דבר אחר באספך מגרנך ומיקבך, למד שמסכנין אח הסוכה

יבור וְהַנִינִים צַּרְ שְּבְּים: בְּכָל הְבוּאֶהְדְּ וּבְכִל מַעֲשָׂתוּ بميت جر بجرجة بميت هكتربه

ַנְמִים מַּחֹגֹּ כַיֹרוֹוָה שִׁבְּעָּא יוֹמִין מֵיחוֹג קֵדָם יִיָּ

thou shalt be altogether joyful. in all the work of thy hands, and bless thee in all thine increase, and Decause the LORD thy God shall which the LORD shall choose; unto the LORD thy God in the place Seven days shalt thou keep a feast

فَرْر زْلِالِ لِـرِيْكِ: יְבְתַּגְ תַּפְּבְּוֹת וְלָאִ יֵרְאָָר אָת־ בְּעַלֵּי עַמָּגַּנִע נְבַעָּי עַמֶּבְעָּי אלהיף במקום אשר יבהר מַלַנְמֵ פַּמְּמָנִם ו בַּמִּנָּה יִנְאָר

Говр етреу; they shall not appear before the and on the feast of tabernacles; and bread, and on the feast of weeks, choose; on the feast of unleavened God in the place which He shall males appear before the Lord thy

Three times in a year shall all thy

קט אָישׁ בְּטַקְּנָת יְדֵוֹ בְּבִרְבָּת יְהַוֹּה גְּבֵר בְּטַהְנָת יְדֵיה בְּבִרְבְּתָא פסוקיס אֱלֹהֶיף אֲשֶׁר נְתַּוֹ־לֶּף: (ס) יַּייִ אֱלְהָף דִּיהַב לֶּף:

given thee. LORD thy God which He hath according to the blessing of the every man shall give as he is able,

special Haftara for Erev Rosh Hodesh is not read when this week is Erev Rosh Hodesh. read the Hastara for Rosh Hodesh when that occurs (and combine this Hastara with Ki Tetze,), but the The Hafrarah is Isaiah 54:11 – 55:5 on page 167. On Rosh Hodesh, read the Maftir on page 184. Most

areara

וְמְּפַּׁמִּנְ אֵנַרַ עַבְעָם מִמְפַּמַ_אָגֶב': Ċ₩Ċ₩ſĿ

ناهرم: לְּמִּבְׁמִּבְ וֹיִבְינוּן נָת עַּמָּא בִּין יְּחַנְּחַ מַנְּוֹנְ בַּינִ אֶּלְמָרְ יָהַיב לָרְּ النقا خِكِ كَشْرُنا بَصِيْكُمُرُنَا فَمُوِّدُ خُكُمُ فَتُولِ

and pervert the words of the neither shalt thou take a gift; for a thou shalt not respect persons; Thou shalt not wrest judgment;

people with righteous judgment.

tribe; and they shall judge the LORD thy God giveth thee, tribe by

thee in all thy gates, which the

Judges and officers shalt thou make

81

Δī

91

₹Ŀ.੫□: יְשְּׁנִי מִינֵי חַבְּמְים וְיַסְבֶּוֹב דִּבְרֵי פּנְיִם וְלֹא הַקַּה שְׁחַד בֵּי הַשְּׁחַד אָפִּין וְלָא הְקַבֵּיל שׁיּחְדְּא אֲרֵי ַלאַ הַפֶּוֹר מִשְּׁפְּׁט לַאַ הַכּּוֹר לָא הַצְּלֵי דִּין לָא הַשְּׁהָוֹרַעּ

righteous. gift doth blind the eyes of the wise,

(פו) והייה אך שמח. לפי פשומו אין זה לשון לווי אלה לשון הבמחה, ולפי מלמודו (שם מח.) למדו מכאן, לרבוח לילי יום

ימפלפול פהגמון הריציון:

מוטבא ממור עיני הפימין

- (16) ולא יראה את פני ה׳ ריקם. אלא סבא עולות ראיים ושלמי תגיגם: מוב האחרון לשמחה:
- (18) שופטים ושוטרים. שופטים, דיינין הפוסקים את הדין: ושוטרים. הרודין את העם אתר מנוחן, שמכין ורופחין (פו) איש במחבח ידו. מי שיש לו אוכלין הרבה ונכסים מרובים, יביא עולום מרובות ושלמים מרובים (חגיגה ה:):
- ובכל עיר ועיר: ושפטו אה העם וגרי. מְנֵס דיינין מומחיס ולדיקיס לשפוע לדק: לך, שופטיס ושוטריס ממן לך לשבטיך בכל שטריך אשר ס' אלסיך נמן לך: - לשבטיך. מלמד, שמושיבין דיינין לכל שבט ושבט במקל וברלועה עד שיקבל עליו את דין השופע: בכל שעדיך. בכל עיר ועיר (מנהדרין מו:): לשבשיך. מותב על תתן
- עומד ואחד יושב, לפי שכשכואה שהדיין מכבד אם הביכו, מסחממין מענומיו: ולא חקח שחד. אפילו לשפוט לדק (ספרי (19) לא חטה משפט. כמשמעו: לא חביר פנים. אף נשעת המענות, אוהרה לדיין שלא יהא רך לוה וקשה לוה, אחד

וְיִנְיְשְׁמְּבִי אָבִר עְאָבִיץ אַשֶּׁר־יְרְוָנִת רַבְּיִנִי וְמִינִתְ יָת אַרְשָּׁאִ דִּייָ ݣْݣُكْ ݣْݣُكُ صَالِينَا خَلَيْمًا صَالَيْنِ كَانِهُمْ خَانِهُمْ خَالْجَالَ خَلَامً

אַגֶּל מִוְבָּח יְהוְה אֱלֹהֶיף אֲשֶׁר בּסִשִּר שַּׁרְבָּחָא בַּיִין אֵלְהַף לא הפעע לף אַשְׁרָה בָּל־עַץ לא הציב לָּךְּ אַשִׁירַה בָּלְ

نظك بالمُمْتِ اللهُ

לא תוְפַּח לַיחֹנְה אֱלֹהֶיף שָׁוֹר לָא תִכּוֹס קֵדָם יָיָ אֶלְהָף תּוֹר שְׁנֵא יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף: (ס)

器く口に 上は: (0) בְּבֶר בָעַ כָּי תּוֹעַבָּת יְהְוָה מִדְעַם בִּישׁ צָּבִי מְרַחַלְ בֵּדָם אַשָּׁר יִהְנֶה בוֹ מוּם כָּל וְאִפּּר דִּיהֵי בֵיה מוּמָא בֹל

אָטַ עַבְעָרָע בְּעָיִנִי יְהַנְעַ־אָּלְמָיִף לְבְּ אָנִשׁ אִנְאַשָּׁר אַשָּׁר נַעַּשָּׁר יַעַשָּׁר יַעַשָּ هُمْثِيكَ عُهُد نَبِيْنَ عُكِيْنَكَ بَنَا طَلَبْكَ نَبْدَ خُلْنَا نَبْدَ خُلْنَا בָּיִרוֹמְצֵאַ ĊĊĹĊĿ

و تَنْشَفَانِ ذُكُنُ لَا يُرْشَقُهُ لَا يَأْتِلَ نَضُرِيدٍ خُلِيلًا يُزْشِقُهُ لِهِي וַנְּבֶּנְ וֹנְהַבְּעְ אֶבְיַנַיִם אַבַוּנִים נִאָזַלְ יפָּלָט לְמָהָנִע הַמָּמִיּא בְּגַּבְר בָּרִיקְיּי

١٤٠١ ١٤٠١ ١٤٠١ ١٤٠١

بالقرة المركبة

לאַ טַבָּים בְּנֵב מַבּּבִינ אַמָּנ וֹלַאִ טַבּים לַנַּ פֿמֹא גַנַנוּם וֹלַ

ן אָלַבַּוּ הוא:

קַנְם יֵן אֶלְהָךְּ לְמִעְּבָּרִ עַּלֹ קַנְמִיה: וּבָר או אָקא דִישְבַיר יָח דְּבִיש בּאַעַע אָנו וְחָשׁכע פֿוּלנּ פֿעוֹנא מו

אָּוְ לְכִּלְקְ_אֹּדָא עַּמְּמְנִוֹם אַמְּע לְכֹּנְעִיבָּא אִי לְכֹּלְ עִוּכְי מִמִּנִּא

giveth thee. the land which the LORD thy God that thou mayest live, and inherit Justice, justice shalt thou follow,

which thou shalt make thee. the altar of the LORD thy God, Asherah of any kind of tree beside Thou shalt not plant thee an

pillar, which the LORD thy God Neither shalt thou set thee up a

unto the Lord thy God. noinsnimode ne si tedt tot gnidt wherein is a blemish, even any evil Lояр thy God an ox, or a sheep, Thou shalt not sacrifice unto the

 $II\Lambda X$

God, in transgressing His covenant, evil in the sight of the LORD thy or woman, that doeth that which is the LORD thy God giveth thee, man thee, within any of thy gates which If there be found in the midst of

commanded not; of heaven, which I have sun, or the moon, or any of the host gods, and worshipped them, or the and hath gone and served other

צדיקים. דבריס המלודקים, משפטי אמת: קמד): כי השחד יעור. משקבל שוחד ממני, אי אפשר שלא יעה את לבבו אללו להפך בוכותו (כתובות קה:): דברי

(OS) צדק צדק חדדף. סלך אחר בים דין יפס (מפרי קמד מנסדרין לב:): למען חחיה וירשת. כדלי סוא מנוי סדיינין

(IS) לא חמע לך אשרה. למיינועליס משעת נמיעתס, ולפילו לל עברס, עובר בלל מעשס על נמיעתס: לא חמע לך הכשרים, להחיות את ישראל ולהושיבן על אדמתן (שם):

לוס לעשות, ואת זו שנא, כי מק סימס לכנעניס, ואע"פ שסימס אסובס לו בימי סאבות, עכשיו שנאס, מאמר שעשאוס אלו מק (22) ולא חקים לך מצבה. מלנת מנן מתת, להקריג עליה מפילו לשמים: אשר שנא. מונת מננים ומונת מדמה אשרה כל עץ אצל מובח ה׳ אלהיך. אוסרס לנומע אילן ולבונס בים בסר סבים:

(I) לא חזבח וגר כל דבר רע. אוסרס למפגל צקדשים ע"י דצור רע (מפרי קמו). ועוד נדרשו צו שאר דרשות צשמיעת לעבודת הלילים:

(2) לעבר בריחו. משר כרת ס' מתכם של מלעצוד הלילים: קדשים (זבתים לו.:):

(E) אשר לא צויחי. לענדס (מגילק ע:):

וְחֻמַּר לְךָּ וְשְׁמָמִי וְבָרִשְׁמָּ הִישְׁב וְהַנֵּה אֵמֶמִל נְבָּוֹן הַדָּבְּר בְּיִשְׂרָאֵל:

וְהְוֹצֵאתָ צֶתֹ־הָצִישׁ הַהֿוּא אֹנֹ
 צֶת־הַאִּשָּׁה הַהַּוֹא צַשֵּׁר 'נְשֶׁנּ 'נְשֶׁנּ 'נְשֶׁנּ 'נְשֶׁר 'נְתֶלּ '
 צֶת־הַדְּבָר הָהֶע הַנָּה צֶל־ '
 הַצְּתַרְ צֶת־הַאִּישׁ אָוֹ צֶת־ הַאִּשְׂה וּסְקַלְהָם בְצַבְנָים וָמֵתוּ:

ֻ עַל־פָּיו שְׁנָיִם עֵּדִים אָוֹ שְלְשֶׁר עֵדִים יוּמָר רַמֵּר לַאִּ יוּמָת עַל־ פִּי עֵר אֶחֲר:

ַ יַר הִמִּרְים הָהִיָּה־בָּוֹ בָרִאִּשִׁנְּהֹ כַּהַמִּיהֹוֹ וְיָר בְּלִ־הָעָם בְּאַחַרֹּנְּה וְבְעַּרְהַ הְתָּיִם הְהָהָהִי

دِ : فَرَمٌ مَوْلًا بَكِٰدَ كَوْنِهُ فَٰمَ • ڇڌا-ثِنَ ! خُئِنَ چَڌِرَ نَدَئِن نَشِرَا شِرَّمْ خُئِرَهُ يَخِدُرُ نَدِئِن نَوْجُانَ هُمُّالًا فِيْ هُجُنَّالًا فِيْ:

نْ بَعْمَ هُوْدَ نَازِيَ جَزْمُرَهِ بَايِهِ أَلَا يَهُمْ هُوْدَ نَازِيَ جَزْمُرَه بَايِه يَامُوهُمْ هُوْدَ يَامُوهُمْ هُوْدَ

> עּנְאָט אַטְמְּבִּגָּט טְנְמָּגָלָט עִנְמָּגָלָט עִנְמָּגָלָט עִנְמָּגָלָט עִנְמָּגָלָט עִנְמָּגָלָט עִנְמָּגָ עַבְּילָּב גֹאִנִי וְטָא טְנְּאָמָא בּּנִוֹ פַּטְּנְטָא נְבְרַאָּטָּ וְנִטְׁטַנָּא לְבְּ וְטִאָּמָת וְטִיּלָכָּת

נטבּגט נט װבֿנא נימוא או בּינְךְּ יָט װבְּרָא או יָט אָהָטָא פַּהְנָטְא בִּיטְא הָדֵין לְהָרַע בֵּיה יָט אָהָהָא הַהִיא צַּעֲבָרוּ יָה יָט אָהָהָא

סְׁנֵיִר חַב: סְּמְלְאֵ לְאֵ יִנִיְלְּמִּילְ מִּלְ הַלְּאֵ סְׁנִירוּ יִנְּקְמִּילְ הַלְ מִימִר הְבִּיוֹ סְׁנִיוֹ אָנִ

מְבֵּיִר דְּבִישׁ מְבֵּינְהְּ בְּקְלְ עַמְּא בְּבְתְּבִינְא יִּחְפַּבֵּי בְקְרְמִיתָא לְמִקְשָׁלִיה וִידָא בְּא הְסְתָרֵיָא מְתִי בִּיה

פֿנע: לְאָטְרָא בּנִעָּרָהְ נִיְ אֶלְטָרְ בְּתָּלְטָּהְ סִנְירֵי פִּעָּלֶתִּי פֹּלְנִינָּ בְתַּלְטָּהְ סִנְירִי פִּעָּלֶתִּי פֹּלְנִינָּ בון לְבוּן יְבֵּין תַּלְטָהְ סִנְירִי בולא פֿון בּם לְבַם פֿוּן אָרֵי יִטְפָּרָהְ מִנָּרָ פִּטְיָמָאָ

בְּרִנְא: נְיִהְבָּא בִּיהֵי בְּיִנְמָּיָא הַאָּנִּנּוּ בַּיִּנְאָ בִּיהֵי בְּיִנְמָּיָא הַאָּנִּנּוּ נְתִּיהֵי לְנִי בְּחָנִּיּא כִּינְאָי נִּלְנִי

> and it be told thee, and thou heat it, then shalt thou inquire diligently, and, behold, if it be true, and the thing certain, that such abomination is wrought in Israel;

> then shalt thou bring forth that man or that woman, who have done this evil thing, unto thy gates, even the man or the woman; and thou shalt stone them with stones, that they die.

At the mouth of two witnesses, or three witnesses, shall he that is to die be put to death; at the mouth of one witness he shall not be put to death.

The hand of the witnesses shall be first upon him to put him to death, and afterward the hand of all the people. So thou shalt put away the evil from the midst of thee.

If there arise a marter too hard for thee in judgment, between blood and blood, between plea and plea, and between stroke and stroke, even marters of controversy within thy gates; then shalt thou arise, and get thee up unto the place which the LORD thy God shall choose.

And thou shall come unto the priests the Levites, and unto the judge that shall be in those days; and thou shalt inquire; and they shall declare unto thee the sentence of judgment.

- (+) נכון. מכוון סעדום:
- (2) והוצאת את האיש ההוא וגר אל שעריך וגרי. סממהגס מל שעריך, למבע בים דינך, מועס, שכן שנינו מל שעריך וגרי שמה שעריך למעל שעריך למעלס, מס שעריך סממה למעלס שער שעריך למעלס, מס שעריך סממה למעלס שער שערי שעדי בו, מף שעריך למעלס, מס שעריך למעס שער שעני בעני בו, ומהגומו לַקְרְנְיְּךְ:
- (a) שנים עדים או שלשה. אם ממקיימת עדות בשנים למס פרע לך שלשה, להקים שלשה לשנים, מה שנים עדות אחת אף שלשה באו שלשה. אם ממקיימת עדות בשנים למה פרע לך שלשה, להקים שלשה לשנים, מה שנים עדות אחת הף שלשה באו שלשה. אם ממקיימת עדות בשנים (מכות ה:):
- עפטי בדות מתקומן וכעם ן הינת ן עד ש התו פרס (נכות הה):

 (8) כי יפלא. כל הפלאה לעון הבדלה ופרישה, שהדבר נבדל ומכושה מתך: בין דם לדם. בין דם מחל לה עמה לדם עהור (נדה ימ מפרי קנב): בין דין לדין. בין דין לדין. בין דין לדין. בין דין לדין. בין דין לדין בין היבוח. מימי המני העיר מולקים בדבר, זה ממתה זוה ממהר, זה ממייב זוה מוכה: וקמח ועליח. מלמד, שבית המקדש גבוה מכל המקומות (מנהדרין פו.):

לְהַמְּוִנוּ בְּכְלְ אָמֶה יוֹרוּוְדִּ: יַגַּיִרְוּ לְּלְּ מִן־הַמֶּקַוֹּם הַהֹוּא דִּיהַוּוֹן לֶּךְ מִן צַּהָרֶא הַהִּוּא

יהווָה וְשְׁמַרְהָּ בּיִהְרָבּי יִי וְהַמַר לְמָּצֶּבַר וֹמֹמָוּעֹ מֹלְבַבּּׁוּ עַוֹּבַבֹּעְ אַֹמָּבְ וֹעַהַּבִּיגַ מֹלָ מִוּמָּב פּּטִּוֹמָא

\$ַהְרַנַנִּירַ לְנַ זְמָׁוֹ וּמְּמִאָּכִ: הַעַּשְׁה לַא הַסִּוּר מִן־הַבְּבֶר לָא הַסְטֵּי מִן פְּהָנָטָא דִּיחַוּוֹן رعدور أمَر ـ تَعْمُقُم كَمُسُد ـ بَعَثُلُا خُلِكُ أَمْمَ يُدَرُّهُ يُدَرُفُونَا خُلِكَ فَمُحَدِيدً

לַב לְנִּמִּנִּא וֹלְמִּמִאלָא: מַלְ פָּי הַתּוֹרֶה אָמֶה יוֹרָיף עַלְ מֵימִר אִירָיָהָא דְּיַלְפִּינָף

יִבְעַרְהָ הָיִשְׁבָּיִ אָי אֶל־הַשׁבֵּט ימֵתְ הָאַישׁ הַהָּיא جَשְׁנֶת שְׁם אָת־יִּתְוָּה אֶלֹהָיף לבְלְמִׁי שְׁמִׁעַ אֶּל הַפְּהֵוֹ הַמְמֵּד

۵:۵۲×۲: עבוא וטפלי עביד דָרִישׁ או מו בּוֹנֹא וֹנִיבַׁמוֹכִ מּנּבֹבֹא לְהַמֹּהֵא שֹמֹן צֹבֶם !! אֶלְבִיּ בלא לַפֿבֿלא מו פֿעֿלא בֿפֿאַרם בְּזְבְיִן וְינִיבְרָא בִימְבִיד בְּרְשִׁׁעַ בְּדִיל

יְיִירָיִן מְיִר: (ס) וֹלַכְ ַ יַבְּמֹם וְמִּמִׁמֹּנִ וֹנְבֹאַ וֹלַאַ וֹלַלְאַ וֹלַלְאַ וֹמִאַ מְמִמְמֵּנוּ וֹנְבַיבְנוֹלְאַ

יַרְשְׁמוּן עוד:

הלכן מָבְּשׁ בַּבְּבְעַנִינִם אָהָהַב וֹנְהַּבֹשִׁע בַּשׁ נִאָּמִבְשׁ אָהָּנִמִּע بْسَبُرِت جُكِرِينِكِ بَيْنَا خُكِ يَنْدَبُهُونَهِ בָּיִרְקְבָּאַ \$<u>4_</u>1\$\$\text{2}

מְּטְׁמָיָּא צִּבְּסְטְּרָיִּ: נשומר אמנו הלו מלפא פכל לביב לַבּ וְמִירְסַבּ וְמִמֵּיב בַּבּ هُد، ت،مبح خُهَدُمُه قِـنُ هُجُنكِ

شِيْت مِنْ مِن مِنْ لِهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللّ פְבִיבַנְיֵי:

אַשֶּׁר לא־אָחִיף הִוּא:

נוכובאו בְלֵא אַבוּוּב בוּא: עוּכָּא לִעַּע הַּלֶּגְּיִּ אַנְהַ וֹּבֹיִי לָוַ וַהָּוּ בְּתְּהָאִנ הַּלְוַ וָּבִּר אַבוּיף הְשָׁעִים עַּלֶיף מֶלֶךְ לֵא אַבוּ הְעַנִּי עַלְבָּא כֵיה אַ יִבְתַּר יְהְנְּה אֵבְתַּיִּר בְּיִ מִפֶּנֵר בִּיִהְרְשִׁי אֵבְתַּרְ בִּיה מִנּוֹ

> according to all that they shall teach and thou shalt observe to do place which the LORD shall choose; shall declare unto thee from that tenor of the sentence, which they And thou shalt do according to the

right hand, nor to the left. they shall declare unto thee, to the turn aside from the sentence which thee, thou shalt do; thou shalt not the judgment which they shall tell shall teach thee, and according to According to the law which they

exterminate the evil from Israel. man shall die; and thou shalt God, or unto the judge, even that minister there before the LORD thy unto the priest that standeth to presumptuously, in not hearkening And the man that doeth

presumptuously. fear, and do no more And all the people shall hear, and

nations that are round about me?; set a king over me, like all the dwell therein; and shalt say: 'I will thee, and shalt possess it, and shalt which the Lord thy God giveth When thou art come unto the land

brother. foreigner over thee, who is not thy thee; thou mayest not put a brethren shalt thou set king over shall choose; one from among thy over thee, whom the LORD thy God thou shalt in any wise set him king

שסיו לפניו, אחה לריך לשמוע לו (מפרי קנג), אין לך אלא שופע שבימיך (ר"ה כה.): (9) הכהנים הלוים. סכסניס שילאו משנע לוי: ואל השופט אשר יהיה בימים ההם. ואפילו אינו כשאר שופעיס

ימין, ועל שמחל שמחל: (11) ימין ושמאל. אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין (ספרי קנד), וכל שכן כשאומר לך על ימין

(13) וכל העם ישמעו. מכאן, שממחינין לו עד הרגל, וממימין אוחו ברגל (סנהדרין פע.):

: ٢١٦ לֵא הֹסְפֹּוּן לְשֶׁוֹב בַּגֵּבֶרְ הַנָּה לָא מִיסְפּוּן לִמְּמִּב בְּאוֹרְחָא טְּיִד. הַרְבָּוֹת סָוּס ְוִיהוֹּה אַמַּר לְבֶּם לְאַסְנְּאָה סוּסָוָן וִייָ אַמַר לְכוֹן שִּי יְמֶּיִר אֵטַ עַמְּלְטְאָרַ מְאַרְיְנְמְּעַ לְמָאַרִים בְּעַרִּלְ בל לא־יַרְבָּח־פַּוֹ סוּסִים וְלְאַ־ לְחוֹד לָא יַסְנֵּי לֵיה סוּסָוֹן וְלָא

ά%Γ: ﴿ خُدُدُ لِأَوْلَا لِأَبُّكِ كُمُ يَلَقُبُ كُلُهُ لِ كُولِهِ أَوَفِظِهِ لِيَنْفِهِ كُمْ يَفِيْرِ י וֹלְאַ וֹנִבּעַ לְהָוֹם וֹלְאִ וֹסִוּנִ וֹלְאִ וֹסִוּנִ לְאִים וֹלְאִ וֹסִוּנִ וֹלְאִ וֹסִוּנִ לְאִים וֹלְאִ

تذانات: עַיּאָע מַלְ-סָפֶּר מִלְפָּנֵי תַכּוֹדָנִים פּּרְשְׁנַן אַיִרְיָהָא הָדָא עַרָּאָ ⁸¹ וְלָתַב לֹּוֹ אָת־מִשְׁנָה תַהּוֹרֶה עַלְכּוּתִיה וְיִכְּחּוֹב לֵיה יָתְ إنَّالِي حِسَّطِهِ مَرْ حَوْمٌ مَمْرَخُهُ لِيسَاء حَمْفَدِيك مَرْ حَالَهُ،

ההקים האלה לעשהם: בְּלְיִדְיֵלְיוֹי תַּוּאָת וֹאָתַ אָת־יְהְוָה אֶלְהִיו לִשְׁמֵר אֶת־ פּי יְמֵּי חַיְּיִוֹ לְמָּעוֹ יִלְמָּד לְיִרְאָרוֹ וְהָיְהָה עִּמִּי וְאָרָא בִּוֹ כְּלִ

رة (٥) מּלְ_מֹמֹלְכְבַשׁׁוְ צַיּוּא יִבְּדָּוֹו בַּצְבַרַ וּמְמֹאָנכ לַמַּמֹן וֹאָנְוּב וֹמָנִם L10_\$\$\;

چ،⊔ حَالُا±×:

וטבי גמיה ויהי קבי ביה ספּבא מו פבר בבניא בוואו:

בובא ונה קנמיא האפין לְמִמָּר וֹט כֹּלְ פִּטִּׁלְמִּי אָוָבוֹנִיאַ למבעל פור וו אלהוה خُم ببقد لآءبند خُندم ندتمراء

i@LX4: מַלְכוּמִיה הוּא וּבְנוֹהִי בַּגוֹ تخظيلته ختفيته نخشتهجه מְאֲחוֹהִי וּבְּדִיל דְּלָא יִסְמֵּי מִוֹ מֹאֹטְוּג בּּבוּגץ בּלְא וּנִנִם לְבָּנִצִּ

> that way. shall henceforth return no more as the LORD hath said unto you: Ye should multiply horses; forasmuch return to Egypt, to the end that he himself, nor cause the people to Only he shall not multiply horses to

multiply to himself silver and gold. away; neither shall he greatly himself, that his heart turn not Neither shall he multiply wives to

before the priests the Levites. law in a book, out of that which is that he shall write him a copy of this upon the throne of his kingdom, And it shall be, when he sitteth

81

91

to qo them; words of this law and these statutes, LORD his God, to keep all the life; that he may learn to fear the shall read therein all the days of his And it shall be with him, and he

the midst of Israel. his kingdom, he and his children, in end that he may prolong his days in the right hand, or to the left; to the aside from the commandment, to his brethren, and that he turn not that his heart be not lifted up above

يَوَهُرُم يَقَرُمُ مِرْدُوْدُم مِمْرُدَهُم فِقِع مِمْانِم وَهِهُ إِماءَ عِقِمِةٌ مَا بِمَهُم (مردءُم-مُ برده مدمدد٬۱ دمُ:): (15) לא ירבה לו סוסים. אלא כדי מרכבתו, שלא ישיב את סעם מלרימה, שסקופים באים משם, כמו שנאמר בשלמה,

(שמואל-ב יב, ח): ובסף וזהב לא ירבה לו מאד. אלא כדי לימן לאכסניא (פ"א לאפסניא) (סנסדרין שם:): (קו) ולא ירבה לו נשים. אלא שמונה עשרה, שמלינו שהיי לו לדוד שש ישים, ונאמר לו, וָאָס מָעְט וְאֹמָפָּה לָּךְ בָּהַנְּה וְכָהֵנָה

מונסס בבים גנויו, ואסס שנכנסס ויולאס עמו (סנסדרין שס), ואונקלוס מרגס פַּמְשָׁגָן, פָּמַר מִשְׁגֶס לְשׁוֹן שָׁנוּן וְדְּבּוּר: (18) והיה בשבחו. אם עשה כן, כדלי הוא שממקיים מלכומו: אח משנה החורה. שמי שפרי מוכומ, אחם שהיא

(19) דברי התורה. למשמעו:

סום קודם לכל מדם (סוריום ים:): ועמס ממלכמך לא מקוס (שס יד), סא למדמ, שבשביל מנוס קלס של נביא, נענש: הוא ובניו. מגיד שאס בנו סגון למלכומ, יג, מ), ולה שמר הצעממו לשמור כל היום, ולה הספיק להעלות העולה, עד שגה שמוהל והמר לו נִםְּבֶּלְהָ לֹה שָׁעַרְהָ וגוי (שם יג) בשאול, שאמר לו שמואל שְבְשַמּ יָמִיס פּוֹהֵל עַד בּוֹאִי בֻּלֶּיךְ (שמואל"ה י, ה), לְקַעֲלוֹת עֹלוֹת וגוי, וכמיב וַיּוֹהֶל שָבְעַת יָמִיס (שֹס (0s) ולבלחי סור מן המצוח. אפילו מלוה קלה של נפיא: "למען יאריך ימים. מכלל הן אתה שומע לאו, וכן מלינו

بېتۈنا: نَّمْلُكُمْ كَيْمَّا نُلِثِكَ لَاثَلَامُكَانِ مَا نَمْلُكُمْ كَيْلُحُونَكُ لَانَّ אַניִּמִּ, מֻּלְּבֶּׁסִ כְּוָנִי עַבְּלֵלְ וְנְעַבְּלְעִ מִּםְ מִּבְּסֵא בְּבְוֹיָ עוּכְלִע וֹאַטִּסְׁנָא ﴿ جُمْ أُنَازُتُ رَحَٰتِلُاتُ تَاذِٰزُتُ قِحًا ﴿ جُمْ إِنَّا ذِٰزِقِتِنِهُ كَٰٰزِهُۥ قِحَ

אֶחְוֹיו יְחֹנְתׁ הָנֵּא נַחֲלְתְּוֹ כַּאֲשֶׁר אֲחוֹהִי עַּהְּנָן דִּיהַב לִיה יִיְ אִנִּין

ئىڭى*تا*ت ئىقىد: הַּוּר אָם־שָּׁה וֹנְתַּן לַכְּנְיִן תַוְּרָעַ אָם אָפָּר וִימֵין לְכָּתָנִא וְּרָעָּא ַ הְעָּׁם מֵאֵה זֹבְהֵי הַזָּבַח אָם־ עַמָּא מִן נָכְסֵי נִכְסְּהָא אָם הּזֹר וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּׁט הַכּהֲנִים מֵצֵת וִדֵּין יִהִי דִּחָזִי לְכָהַנָּיִא מִן

וְבֹאַמֶּנִם זָּנִ בּאַלָּבַ טִּטֵּוֹ_לְנִיּ ד באָהִיני בְּלֵּלְבְּ טִירְהֵבְּבְ נִוֹגְבֹיבְבַב בוְהַ הַּבִּיבְבַב בַּלְבַב נַתְּהְבַב יַּנְהָבְּבַב

וֹאַטַסְנְמֵיה יִיכְלוּן:

וֹבְוּמֹא וֹבֿוּבֹטֹא:

אַחְסָנְתֵיה בְּמָא דִּמַלֵּיל לֵיה:

וְבֵישׁ גַּזָּה עְּנָדְ הָהָיוֹ בְיה:

<u>π</u>;άια: (α) בְּשֶׁם ְנְעַנְיִנְ עַנְאַ נְבְנָנְנִ בְּלְ בְּשָׁמֵא בַּיִי הַנְאַ נְבְנִינִי בְּלְ ر מפֿל הְּבְּמִגוֹי לִהַּמָּע לְהִּבֹי מפֿל הִבְּמִּנִ לִמְלִם לְהַּפִּׁהָּאִ בּי בֿוֹ פְּחָר יְהֹנֶת אֶלְהָוּ אֲרֵי בִיה אִהָּדְעִי יְיָ אֶלְהָוּ

> made by fire, and His inheritance. shall eat the offerings of the LORD nor inheritance with Israel; they tribe of Levi, shall have no portion The priests the Levites, even all the

IIΙΛΧ

unto them. their inheritance, as He hath spoken among their brethren; the LORD is And they shall have no inheritance

cheeks, and the maw. priest the shoulder, and the two sheep, that they shall give unto the offer a sacrifice, whether it be ox or from the people, from them that And this shall be the priests' due

give him. of the fleece of thy sheep, shalt thou wine, and of thine oil, and the first The first-fruits of thy corn, of thy

him and his sons for ever. minister in the name of the LORD, him out of all thy tribes, to stand to For the LORD thy God hath chosen

מחרי מום יסושע, מחוך כך סוכיר חמשס לבד ושבעס לבד: משם סנחיל לראובן וגד וחלי שבע מנשה, ויסושע סנחיל ליסודס ואפריס ולחלי שבע מנשה, ושבעה האחרים נעלו מאליסן נמלת שבעה, נמלת ממשה שבעים ונמלת שבעה שבעים, וממוך שמשה ויהושע לא מלקו נמלה אלא לחמשה שבעים בלבד, שכן קרם קיט). שוז נמלא בדברי רבי קלונימום, סכי גרסיון בספרי. ונחלס לא יסיס לו, אלו נחלת חמשה. בקרב אחיו. אלו קיני וקנוי וקדמוני, וכן דורש בפרשח מסנום שנהמכו להסרן על כן לה סים ללוי וגו', לסוסיר על קיני וקנוי וקדמוני (ספרי שארך כנען שמעבר הירדן ואילך נקראם ארך המשה עממים, ושל סימון ועוג שני עממים, אמורי וכנעני, ונחלם שאר לרצום ונחלה לא יהיה לו. זו נמלם שלר. בקרב למיו, זו נמלם (גירפת סרמב"ן: שבעס) ממשס, וליני יודע מס סיל, ונרלס לי, - סקדשיס): - וגדהליחו. אלו קדשי סגבול, מרומומ ומעשרומ, אבל נמלס גמורס, לא יסיס לו בקרב אמיו. ובמפרי דרשו (קמד), (ו) כל שבט לוי. בין ממימין בין בעלי מומין: חלק. בביוס: ונחלה. בפרן: אשי ה׳. קדשי סמקדש (מ"פ קדשי

(2) כאשר דבר לו. בְּמַרְנְס לֹחׁ מִנְמָל גו' מֵּנִי מֶלְקֶן (נמדנר יח, כ):

עקיבל לומר, רלשית גו שמיס, לליך לרבע, ממן לו סרי ממש: נמנו בה שיעור ה' מששים. וכמה להן הייבות ברחשית הגו, המש רחלות, שנהמר וְהָמֵשׁ לֹהן עֲשׁוּיוֹת (שמוהל־ה כה, יה), רבי שלין: וראשיה גו צאגך. כשלמס גווו לליך בכל שנס, מן ממנס כלשימ לכסן, ולל פירש בס שיעור, ורבומינו (מולין קלו:) קַמַּיְפֶס מֵמֹמֶר סַּשְׁעַיִּיס (ימוקחל מה, יג). צצימ החיפה חלי מחה, כצחחה נותן חלי מחף לכור הרי ח' מצצים, צהכור צלצים מארבעים, עין רעה אחד מששים, בינונים אחד מחמשים, וסמכו על המקרא שלא לפחוח מאחד מששים, שואמר וְשָׁשִׁימֶם (+) ראשיח דגוך. זו מרומס, ולה פירש בה שיעור, הבל רבומינו נמנו בה שיעור (מרומום פ"ד מ"ג), עין יפה החד 1). למייס, מחם מפלה, שנאמר וַיִּעַמֹּד פִּינְמָם וַיְפַבֵּל (מהלים קו, ל). והקבה, מחם הָאָשָׁה אָל קבֵּמָהּ (במדבר כה, ח חולין קלד:): שקורין אשפלדו"ן: והלחיים. עס סלעון. דורשי רצומות סיו אומריס ורוע תחת יד, שנאמר וַיָּקַּת לעַת בָּיָדוֹ (במדבר כס, (3) מאח העם. ולא מאת סכסניס: אם שור אם שה. פרע למיס: הזרוע. מן ספרק של ארכוצס עד כף של יד

(פ) לעמוד לשרת. מכאן, שאין שירות אלא מעומד:

تۈكرت لاھر_:جُتِر بْدِرْد: מִשׁׁ שְּׁבְּאַ בְּבְּבֹּאָנִעֹ נַפֹּמְן אֵאָן בַּאַר שַּׁמֵּוֹ וְנִינֵוּ בָּבָלְ בַמִּנִע עבית, מבּלְ וֹמִּבְאָלְ אֵׁמִּר עִנִּא עָר מִפּרוָנִי מִבּלְ וֹמִּרָאָלְ בַּעִנּאִ וֹבֶי יַבֹא הַכֵּוֹי מֵאַתַד שִׁעְּרֶוּ יַאָבִי יִימִי לַיוֹאָר מַחַדָּא

אָבוֹיִן בּלְנְיָם בֹּמְמִבֹיִם אָם לְפֹּנִי בֹּבֹלְ אָבוִנִי. כְּנִאָּ. צַמְּמִּפְּׁמָּוֹ ק וְשֶׁבֵּהְ בְּשֵׁׁם וְהְוָּהְ אֵּלְהָוּו פְּכְּלְ - וִישְּמֵּישׁ בִּשְׁמָא דַּיִי אֵלְהִיהּ

מְמְבְּרָוֹנִי (סִ) « تَاكْمُ چَتَاكُم بهجرَاد كُلِّتِه بَادِمْ چَهَ يَرْجُمِ أَرْجُمِ الْجُمِا خَهِ الْجُمِا خَهَ الْجُمَا الْجَمَادِ الْحَمَادِ الْمَادِي الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْمَادِي الْحَمَادِ الْمَعَادِ الْمَعَادِ الْمُعَادِ الْحَمَادِ الْحَمَادِ الْمُعَادِي الْمُعَادِي الْمَعَادِ الْمَادِي الْمُعَادِي الْمَادِي الْمُعَادِ الْمَعَادِ الْمَعَادِ الْمَادِي الْمُعَادِي الْمَادِي الْمُعَادِي الْمُعَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمُعَادِي الْمَادِي الْعَلَيْعِيْمِ الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمِيْعِي الْمَادِي الْمَادِي الْمَادِي الْمُعَادِي الْمُعَادِي الْ

다다ㅁ: הקער לעשות פתועבות הגוום קשָּבֶּר بہزر چڑے، دیرا چڑے جٰہ۔ چُرنہ بید چہ جٰہ مدخہ

نظرتها: בּאָה מְסְׁם מְסְׁנִים מִׁמְנִלֹן וּמִנְעוֹה וְבְּרַעִּיִהְ בְּנִירָאְ מְסִׁים מִסְמִין לאַ נְמָּבֵּא בַּוּ מַמְבָּינִ בַּנְיַ וּבִטֹּוִ לָאִ יִמְּטַבִּע בַּּוּ מַמְבַּר בַּנִינִי

ַנְבְבָהָ אֶּגְ_בַמָּטִ*ּי*ם:

נפּמִיה לאַנְרָא דִּיִּהָרָעִי יָנִיּ

مَوْا كَالُهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

אַטַעונו אַבועא: ממּמּבשׁא בּיִשׁר מִּבְּשׁאַ בּכְּוּן

כַּעוּהְבַע הַמָּמִּגָּא حُد هَمْ لِ فَيْ هُمِ لِيَجُدُمُ هُمُدٍ عَدَد هَمْ مُجْدِر ۚ ذِهَدُمُهُ يَدُدُ

מְעְּנְיוֹ וּמְנְחֵישׁ וְחָרַשׁ:

ובֹוֹכוּבוּ וֹטַבֿה מֹן מִינַיָּא:

" וְעִבּי עַבְׁי וְמָאָלְ אָנִתְ וֹנֹבְּמָּנְ, וֹבְמָּגוּ בְמָּוּ וְמָּאָנִלְ בִּבְּנִיוֹ

בְּאִכּוּן:

sorcerer, soothsayer, or an enchanter, or a one that useth divination, a daughter to pass through the fire,

any one that maketh his son or his There shall not be found among you

the abominations of those nations.

thee, thou shalt not learn to do after

a ghost or a familiar spirit, or a or a charmer, or one that consulteth

סמשמר שלסס: עוד למד על הכהנים הבאים לרגל, שמקריבין במשמר ועובדין בקרבנות הבאות מחמת הרגל, כגון מוספי הרגל, ואע"פ שאין בכל אות נפשר וגר ושרת. למד על סכסן, שבא ומקריב קרבנים נדבמו או מובמו ואפילו במשמר שאינו שלו. דבר אמר, (6) וכי יבא הלוי. יכול בגן לויוד לי סכמוב מדבר, מלמוד לומרושרם, יל לו לויס שלין רלוין לשירום (פפרי קפה): ובא

שנקבעו המשמרות, ומכרו זה לוה עול המה שַבַּמָּךְ והני העול שבתי: כגון ממידיס ומוספי שבם ונדריס ונדבום, מלמוד לומר לבד ממכריו על סלבום, מוך ממס שמכרו סלבום בימי דוד ושמולל, (8) חלק בחלק יאבלו. מלמד, שמולקין בעורום ובבשר שעירי מעאום, יכול אף בדברים סבאים שלא מחמם סרגל,

לבניך לא מעשה כך וכך שוה הוא חוק העובדי כוכבים: (9) א חלמד לעשוח, אבל אחם למד לסבין ולסורוח (סנסדרין סח.), כלומר לסבין מעשיסס כמס סס מקולקלין, ולסורוח

(סנסדרין סס:): מנחש. פמו נפלס מפיו, לבי ספסיקו בדרך, מקלו נפל מידו (סנסדרין שס): יב): בעורן. רבי עקיבא אומר, אלו נותני עונות, שאומריס עונה פלונית יפה להתחיל, וחכמים אומרים אלו אוחזי העינים קסם קסמים. איז הי קוסס, האומו אם מקלו ואומר אם אלך אם לא אלך, וכן הוא אומר עמי בְּעֵלוֹ יִשְׁמֶל וּמַקְלוֹ יַגִּיִד לוֹ (הושע ד, (10) מעביר בנו ובחו באש. סיא ענודת המולך, עושה מדורות אם מכאן ומכאן, ומענירו ניץ שמיהם (פנהדריץ פד:):

מכשפום: ודרש אל המחים. כגון סמעלס בוכרומו, וסנשאל בגלגולם: פימוס, ומדבר משֶׁקִיוֹ ומעלה הֿמ המת בבית השהי שלו: 🌱 וידעובי. מכנים עלה מיה ששמה ידוע למוך פיו, ומדבר העלה ע"י (11) וחבר חבר. שמלרף נחשים לו עקרנים לו שלר חיוח למקום לחד (ספרי קענ): ושואל אוב. זה מכשפוח ששמו

> which the LORD shall choose; desire of his soul unto the place sojourneth, and come with all the thy gates out of all Israel, where he And if a Levite come from any of

there before the LORD. brethren the Levites do, who stand of the Lord his God, as all his then he shall minister in the name

which the Lord thy God giveth When thou art come into the land

according to the fathers' houses. .

They shall have like portions to eat,

beside that which is his due

necromancer.

\$4 ثِدَك مَاثِدَتُهُ هَائِهُ مَوْدُنَكَ: יִבְגָלַלְ הַמּוֹעֵבָּת הָאֶלֶה יְהֹוָה בְּיִתִּעְבְתּ יְתְנֻת כְּל־עַּשָּׁה אֵכֶּה

מְמָים מְּהְיֹה עָם יְהְוֹה אֱלֹהֶיף:

خك نبت هجينك: לסְמָים יִשְׁמָעוּ וְאַמָּה לַאַ בָּן נָתַן ווְבֹה אוִטִּם אָּלְבְעֹהָלֹנִים וֹאָלְב جِرَا لَهُرُلُ لِهُٰ يُعَرِّلَ يُغَيَّلًا هُوَلًا يُعِرِّلُ إِنَّالًا يُعَلِّلُ لِهُوْ يُرَالً

نېڅرينا: بوره לף יהנה אלהיף אליו יפים לף ין אלהף מניה לְבָּיא מִקּרְבְּּךְ מֵצַּחָירִ כְּמָנִי

וְלָא אַמְוּעַ: הַנְּרְלֶּה הַנְאָה לְאַ־אֶרְאֶה עָוֹד אִישִׁיִאְ רַבְּּהָא הָדָא לֹא אָהְוַיִּ לוְלְ, יִבְּוֹנִי אֵלְנִיּ וֹאָנִי בַּאָמָה זָט פֿלְ מִימָּבֹא בּוֹן אֶלְנִי וֹנִים לאַעָּר לַאַ אַבֶּוּב לִשְּׁלִעַּ אָתַר לְמִימִּר לָאַ אִנִּבִיף לְמִשְׁמַעַ هَ هُرَارَا فِالْكَ قِرْنَا رَهِرَا هُرُامِة قِائِدَ قِائِدَ قِائِدِهُ وَمِرَاهُ وَمِرَاهُ وَمِرَاهُ קכל אַשֶּר־שְׁאַלְהָ מִעָּם יְהוָה

ناتات י וּיִאִמֶר יְהֹוֶה אֵלֶי הִיטִּיבוּ אֲשֶׂר

אַלִיהָם אַנו כָּלְ־אֲשֶׁר אַצַּוֶנוּ: خُمْبِك لَرْنَقْ، لَحُدَ، خُفِر، لَكِقْد לּבְנא אַלום לִנִים מִעַּבר אַנוננים ו

אַנכֿי אָרְעִׁשׁ מִעִּמְיּוֹ: هُدِ لَا لَٰذِ لِهُ هُدَ لَلَّالًا خَمُنَا لَا خَلِيا لِمُنْ لِمُنْالِمِي

> אַכֿון יבֿבוק שוָהּיבֿטֹא טֹאַכֿון אָב. מֹבעל צוֹם וֹוֹ כֹּלְ הֹבֹּנִג

מַלִּנִם טַבַּנִ בַּבַנַבַלַעָּא בַּנִּיּ

هُمُمْنَا لَهَنَّا كُمْ قَا نُسَدَ كُكَ يُمُّ זשעו מו ממוניא ימו פסמיא

ير المرادا: לבוֹא מבולע מאַטע בכוניו

מוד וְלָא אֲמוּת: לכן במאולטא מן פֿבם וֹז

וֹאַמֹּר וֹגֹ לִו אַנִּלונוּ בַּמּלִילוּ:

בְפּוּמֵיה וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת כָּל בְּנִישָׁב וֹאִשֹּׁגוֹ בִּעִינִה נְבוּאִשׁי נביא אַקים להון מגו אַהיהון

out from before thee. the Lord thy God is driving them and because of these abominations an abomination unto the LORD; For whosoever doeth these things is

the LORD thy God. Thou shalt be whole-hearted with

as for thee, the LORD thy God hath soothsayers, and unto diviners; but dispossess, hearken unto For these nations, that thou art to

not suffered thee so to do.

me; unto him ye shall hearken; of thee, of thy brethren, like unto raise up unto thee, from the midst A prophet will the LORD thy God

S٦

٤ı

that I die not.' let me see this great fire any more, voice of the LORD my God, neither saying: 'Let me not hear again the Horeb in the day of the assembly, desire of the Lord thy God in according to all that thou didst

sboken. have well said that which they have And the Lord said unto me: 'They

them all that I shall command him. mouth, and he shall speak unto thee; and I will put My words in his among their brethren, like unto I will raise them up a prophet from

My name, I will require it of him. My words which he shall speak in whosoever will not hearken unto And it shall come to pass, that

(בו) כל עושה אלה. עושה כל חלה לה נאמר, חלה כל עושה הלה, הפילו החת מהן (ספרי קעג):

- קבל בסמימוס, ואו סהיה עמו ולחלקו: (13) חמים חהיה עם ה׳ אלהיך. המהלך עמו נהמימות ותלפה לו, ולה תחקור התר העתידות, הלה כל מה שינוה עליך
- (14) לא בן נחן לך ה׳ אלהיך. לשמוע אל מעונניס ואל קוםמיס, שהרי השרה שכינה על הנציאים ואורים ומומיס:
- (15) מקרבך מאחיך במוני. כמו שלני מקרבן מלחיך, יקוס לך חחחי, וכן מוביל לוביל:

עַנְּבֶּיאַ עַרְוּאַ: oz דְּבֶּׁר בִּמִּׁלָוּ אֲנֵו אֲמֻּׁר לְאַר פִּהְנְמָא אַף הַנְּבְיא אָשֶׁר יָוִיד לְדַבֶּר בָּרָם נָבָיָא דִּיַרִשָּׁע לְמַלְלָא

prophet shall die.' name of other gods, that same to speak, or that shall speak in the which I have not commanded him word presumptuously in My name, But the prophet, that shall speak a

خُمُمُ الْأَكْمُ اللَّهُ عَلَيْكُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّلَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّا הוינין לְבַבְּּר וֹאַמֶּר יִבַּבְּר פּפּירָהִיה לְמַלְּלָא וֹדִימַבָּילִ

اْدْ، עאַמָּר בּלְבַבּצׁ אַיְבָׁע זָנַת זָאָנִי טִימָר בַּלְבַּצׁ אַיְבָּדִין זָנַת

LORD hath not spoken? shall we know the word which the And if thou say in thy heart: 'How

אָנו עַגַּלְר אָאָר לאֹ דְּבָּרָוֹ יָת פּהָנָמָא דְּלָא מַלְלֵיה יִי:

מּלְקְישׁ נִבְיָאׁ לָאִ עַדְהַבְּוּן אַמֶּב וֹבַבְּב עַנֹּלָגא בֹמֵּם וַעַנָּע בּוּמִבִּיגְ נֹבוֹא בֹמִמֹא בּוּוֹ וֹלָא

afraid of him. presumptuously, thou shalt not be sboken; the prophet hath spoken it the thing which the LORD hath nor follow not, nor come to pass, that is name of the LORD, if the thing When a prophet speaketh in the

בְּנְדִין בְּבְּרֵוֹ הַנְּבְיִא לָאִ תְּנִיר הַבְּלֶר אֲשֶׁר לאַ־דְבְּרָוֹ יְהְוְהָת פִּהְנָמִא דְּלָא מִלְּלֵיה יִיְ בִּרְשִׁע וֹלְאֲבִוֹנִוֹנִי נַנִּבֹלְנְ וֹלַאֲ וֹבְאָ נַנִּא וֹנִי פֹּנִיֹמֹא וֹלְא וֹנִלֹנִם נִנּא

בְּיִיבְהְיוֹת יְהְנְתְ אֶלְהָוֹדְ אֶתַ אֲבֵי יָשִׁיצֵי יִיִּ אֶלְהָדְ יָת

in their cities, and in their houses; thou dost succeed them, and dwell Lord thy God giveth thee, and off the nations, whose land the When the LORD thy God shall cut

XIX

17

בְּלְבִונִם יִבְבְּהַיִּנִם: לְבְּ אָת־אַרְצְּטְ וְיִרִשְׁמְם וְיְשְׁבְּטְ בְּקְרְיֵנִיהְוֹן יִבְּבְּמִיהֹוֹן: בעריהם יבבמיהם: XIX תַגּוּלִם אֲשֶׁר יְהֹנְת אֱלֹהֶיף נֹתֵן עַמְּטֵּיָא דֵּיִי אֱלְהַף יָהִיב לָף

הְּלְנָהְ הֹנִים שَבֹינֵילְ לֻוֹבְ בִּעַנְיבִ שַׁלְטִ עַבְּוֹיוֹ שַפַּבִיהָ לְבַּ בִּעִי

אָּבְשַׁב וּיהֵי לְמִעְּרַה לְתַּמָּוֹ כָּרֹ

שׁשׁבֹּגוֹ בְבַב אִנְבַעֹא יִטְעַבִּגע

tu dute štát řídott

possess it. the Lord thy God giveth thee to thee in the midst of thy land, which thou shalt separate three cities for

خك خديمقت

خيرندني: אַרְצְּףְ צַּשֶּׁר יְהְנְהַ אֵלְהֶיף נֹתֵן אַרְעָּף בַּיִי אֶלְהָף יָהִיֹב לָף thee to inherit, into three parts, that which the Lord thy God causeth and divide the borders of thy land, Thou shalt prepare thee the way,

「볶다: ِ دِجَدِمِ هَلـٰجَادٍ هَشِد بَرْبَادِخِكَ بِحَيْلِهِ المخالم المناهدة المناهد المناهد المناهدة المناع

هِارَيْرِ إِبَرَتُ كِرْبُو فِهِمَ جِلًا * هُذِيْرِهِ إِنْ الْهِمُ فِي الْمُ

every manslayer may flee thither.

עלמו, מיחמן בידי שמיס, שנאמר אנכי אדרוש מעמו (קנהדרין פע. קפרי קעג): שלא נאמר לו ונאמר לחבירו, והמתובא בשם עבודת אלילים.אבל הכובש את נבואתו, והעובר על דברי נביא, והעובר על דברי כוון אם ההלכה, לאפור את האפור ולהפיר את המופר: - ומוח. בחוק, שלשה מיחתן בידי אדם, המתובא מה שלא שמע, ומה (10) אשר לא צויחיו לדבר. אנל ניימי (מנירו (מנהדרין פמ.): ואשר ידבר בשם אלחים אחרים. אפילו

מס גלות לדקיהו: (ירמיס כז, מז), וירמיסו עומד ולווח של קעשַקדים וְעַל הַנָּסֹ, וְעַל יָמָר הַפֵּלִים (שם יע) שלה גלו עם יכניה, בָּבֶלֶה יוּבָחוּ (שם כב) (IS) וכי האמר בלבבך. עמידין המס לומר, כשיבה מנייה צן עוור וממנבה, הַנֶּה כְלֵי בֵּיִת ה' מוּשְׁבָּיִם מִבְּבֶלֶה עַמָּה מְהַרֶה

חגור ממנו. לה המנע עלמך מללמד עליו הובה (קפרי שם), ולה הירה ליענש עליו: שסקריב בבמס בשעת איסור סבמות כדי לגדור את ישראל, סכל לפי לורך שעס וסייג ספרלס. לכך נאמר אליו תשמעון: לא בא לסדימך מאחם מכל סמנום לא חשמע לו (לעיל פרשס יג), אא"כ מומחס סוא לך שסוא נדיק גמור, כגון אליסו בסר סכרמל, ה׳. וסכוג מומו. ואס מאמר, זו בממנבא על סעמידום, סכי שבא ואמר עשו כך וכך ומפי סקב"ס אני אומר, כבר נגעוו, שאס (22) אשר ידבר הגביא. ויממר דבר וס עמיד לבא עליכס (מפרי קעמ), ומראו צלא יבא. הוא הדבר אשר לא דברו

משמל שלשם: בְּבְלִידַעַת וְהָוּא לֹאִ־שֹׁנֵא לוֹו חַבְּרֵיה בְּלָא מַדְּעִיה וְהוּא לָא מְּמֵּע וֹנוֹי אֵמֶּע וֹכֵּע אֵט בַמַּעוּ לִסַמּוּ וֹנִטְּלַוֹם צַּנִלְמוּנְ זִּע וֹנִעְ גַּלָּר עַרְצָּעַ אָאָר יָנָיִס וְדֵין פּּחָנָם קַטּוֹלָא דִּיִּנְּרוֹק

יְנְוּיס אֶל־אַחָת הֶעְּרִים־הָאֵלֶה ַ הַמְּץ יִּטְצָא אָת־רֵצָהוּ וָמֶת הֿוּא خخلت يغلا إنقر يهدير ما-י קְהְשָׁב מֵּבִּים ְנִיְדְּהָי יְדְיִ בַּנַּרְזֶן לְמִפֵּא בִּיִי וְהִיהִי נְאָמֶּבְ יָבְאַ אָּעַ־בַעָּהָרָ בַּנַּעַר יּדְיִיעִיל עִּם חַבְּבֵייה בְּחִיּרִשְׁאַ

בוא לו מקמול שלשום: וֹבן אָנוֹ מֹמִפַּמַ לָוֹנִי כַּי לַאָ מֵנֹא בּיִיוֹרְבָּה הַבֵּבֶרְ וְהַבָּרִוּ נְפָשׁ הַרֹצֵחַ כִּי־נַחַם לְבָבֵוֹ וְהִשִּׁיגָוֹ פַּן־יִרְדּף גֹאָל תַדָּם צַתַּרֵי

مُلَام تَحُدُر كُك: حْ مَمْ حَالَ كَبْرَدْ، ثَامَالُكُ مُهْنِكُ مُكْمِيهُ مَمْ قَالَمَةُ لَا فَقَدْتُ كُلَّا فَرَقَدْتُكُ

בּבּר לְמָת לַאָּבִמֶּוּ: لَّاثِمَا كَٰكِ هُنَا خُمِ لِنَهُدُهُ لَا هُمُ لَا يُنَ خُمِ هَلَهُم لِيَمَوْرِمِ וָאִם־יַרְהַיִּב יְהַנְָה אֱלֹהֶיף אָת־

שְׁנִי בִיה מַאָּהָעָלִי וּמִדְּקַמּוֹהִי:

בְאַבֶּוֹ וֹנִטְבַוֹּים: בוא וערוק לחַדָא מון קרווָא נוֹמּבַּט וֹט טַבָּבוּנִי נומוּט וֹהְטַבוּ בּבוֹלָא מוֹ אַמֹּא

הוא ליה משֶּקְמֶלִי וּמִדְּקַמּוֹהִי: שובת דין דקשול צבי לא שני וולמלדיה ופש וליה לית וֹנְבְּלַנִּנְעַ אָבוּ וֹסִנָּנְ אָנְבַעֹאָ בְּתַר קְטוֹלְא צָבֵי וִיחַם לְבֵּיה בְלְמָא יְרְדּוֹף נְאֵיל דְּמָא

فَكُمْ كَلِّينَا فَقُدْتِمْ كُكِّ:

خَمْنَا حَمَّحُتُنُكُ: נאָם נַפְּמֵי וְיִ אֶּלְבִירְ יָם מַּחִימָרָ

> time past; unawares, and hated him not in whoso killeth his neighbour that shall flee thither and live: And this is the case of the manslayer,

these cities and live; he die; he shall flee unto one of lighteth upon his neighbour, that head slippeth from the helve, and the axe to cut down the tree, and the and his hand fetcheth a stroke with with his neighbour to hew wood, as when a man goeth into the forest

not in time past. death, inasmuch as he hated him Whereas he was not deserving of is long, and smite him mortally; and overtake him, because the way manslayer, while his heart is hot, lest the avenger of blood pursue the

thee.' Thou shalt separate three cities for Wherefore I command thee, saying:

fathers which He promised to give unto thy thy fathers, and give thee all the land thy border, as He hath sworn unto And if the LORD thy God enlarge

סגבול סשני של ארן ישראל: הגבול, עד העיר הראשונה של עיר מקלמ, כשיעור מהלך שיש ממנה עד השנייה, וכן משנייה לשלישים, וכן מן השלישים עד (3) חבין לך הדרך. מקלט, מקלט, סיס כמוב על פרשמ דרכיס (מכום י:): ושלשה אה גבול ארצך. שיסא ממחלם

מַפְּפוֹ, ויש מסס אומריס שישל סברול לחמיכס מן סעך סמחבקע, וסיא נחוס וסרגס (מכוח ז:): שְׁמְמִי סְּבְּקְר (שׁמִיאַל־בּי,וי) מרגס יונמן שְׁבֵי מַרְגוֹסִי פּוֹרְיָמֹ: ונשל הברזל מן העץ. יש מרבימינו אומריס ישמע סברזל (a) וגדחה ידו. כשבא לספיל סגרון על סען, ומרגומו וָמָמְמֶבֵיג ידיס, לשון וישמעס ידו לספיל מכח סגרון על סען, פִּי

(6) פן ירדף גאל הדם. לכך מני מומר לסכין לך סדרך וערי מקלע רביס:

(8) ואם ירחיב. כמשר נשבע למת לך מרן קני וקנוי וקדמוני:

מִּלְיִם מֹלְ חַמִּלְתֵּ חַׁאְלֵתֵי בּוֹמִים וֹנְסַפִּּמִי לְבַּ מִיִּעְ מָּלֵמֵ אָקְיֵנוּשׁ וֹלְלְכָּטׁ בֹּגַבׁנוּ בּֿקְ_ מְצַוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהֲבֶּה אָת־יָהוָה C.LYWAL

דָּמֶים: (פּ) بيرا حِلا فِيرَب بَيْرِب مِحْرِكِ ° عَرِجِهُ غِنْهِدِ بِينِد هِرَبْهِ عَرِدِهِ يَدِدِ هِرَبِكِ بِيدَ رَهِ וֹלַאִּ וֹמִּפֹּׁבְ בַּטַ וֹלָג בַּעוֹבׁר וֹלָא וֹמִטַפָּגוּ בַּט וֹכַאֵּג בֹּינִ

山窓公: <u>װְשְׁמְשׁ וֹמְעׁ וֹלְסְ אֶּלְ-אַטִוֹע טֵמְּרִים וְיִקְּשְׁהְלְּנִּיה וָפַּהְ וִימִוּט וְיִבְּרִי</u> ן וֹאַבר כוַ וֹלֵם מֹלֶנוּ וֹעִבּּביוּ וֹנִלִּמוּוּ כִּיִּי וֹנַלִּים הֹלַוָּטִוּ וְבֶּי־יִהְנֶה אִישׁ שַׁנָא לְרֵשָׁהוּ וַאָּבִי יָהוּ וְּבָר שָׁנִי לְחַבְּרִיה

נמָנו: משְׁם וְנְהְנֵר אֹהוֹ בְּיֶדְ גֹאֵל תַדְּם יִמִיהְ מִפִּשְּוּ וִיִּמְסְרוּן יִמִיה בְּיֵד " וְאֶלְטִוּ וֹלֵנֵוֹ אָנִיוִ וֹלְלֵטִוֹי אָנִיוִ וֹנִאָּלְטוּו סֹבֵּי עַנִינִי וֹנִבְּבְּנוּוֹ

ځ<u>ا</u>: (۵) はらぬしゃく ربح يثياره مُنْكُ مُكِّرًا يَكُمُكُنَّ خُمُ يُعِينُ مُنْكُ مُنْكِ مُنْكِ لِمُنْكِ يَنْكُونِهِ يَنْكُونِهِ

수단 수단학급대: (0) خَيْدُا يَمْدِ نَدِيْدِ يُحَرِثِنِكِ بَمْا يَسَنُورًا خَيْدُ عمر لهجرت جنيز المجين المحربة

> بخڌرا: מוּג שַׁלִּנו לבוון מַּכְ שַׁלִנוּ שבמוהי בל יושיא ותוסיף לף هُجُنَك نَجَمُنَك خَعِيلَنَا لَـنَظَالًا לב וְמֹא בוּוֹ לַמֹנִים זֹני וֹוֹ אַנְבֶּי הָנְאַ לְמָּלְּבָּרְה רַאָּנָא מְפַפּוּר אָת־כַּלְ־הַמָּצְנָה אָרֵי הִשִּר יָה כָּלְ תַפְּקִידְתָּא

يا كاهبر: אַהְסָנְא וִיהֵי עֲלֶךְ חוֹבָת דִּין

לְנִוֹנִא מוֹן פֹרוֹנִא הַאִּכְּוֹן:

נאגל דַעָא וימות:

נוגמב לב: וְמִוֶּכ אַמְבוּ. בּם וּכֹאִ, מִוּמְבֹאִלְ

<u>יְבוּיב לְּבְּ לְמִירְתַּבִּי</u>

> these three; three cities more for thee, beside His ways—then shalt thou add LORD thy God, and to walk ever in command thee this day, to love the commandment to do it, which I if thou shalt keep all this

inheritance, and so blood be upon Lord thy God giveth thee for an the midst of thy land, which the that innocent blood be not shed in

OI

these cities; that he die; and he flee into one of against him, and smite him mortally and lie in wait for him, and rise up But if any man hate his neighbour,

blood, that he may die. him into the hand of the avenger of and fetch him thence, and deliver then the elders of his city shall send

go well with thee. the innocent from Israel, that it may thou shalt put away the blood of Thine eye shall not pity him, but

giveth thee to possess it. in the land that the LORD thy God inheritance which thou shalt inherit, of old time have set, in thine neighbour's landmark, which they Thou shalt not remove thy

- (9) ויספה לך עוד שלש. הרי משע, ג'שבעבר הירדן, וג'שבחרן כנען, וג'לעמיד לבה:
- שסים לו לכמוב וכי יקום איש וארב לרעסו וסכסו נפש: מלוס ממורס, לפי שעבר על לה מְשְׁנְהׁ (ויקרהׁ ימ, ו), מופו לבה לידי שפיכות דמיס, לכך נהמר וכי יסיס היש שונה לרעסו וגו', (11) וכי יהיה איש שנא לרעהו. ע"י שנאמו סוא בא לירי וארב לו, מכאן אמרו, עבר אדם על מנוס קלס סופו לעבור על
- **dai)**: (13) לא תחום עינך עליו. עלה ההמר, הרהעון כבר נהרג, למה הנו הורגים הה זה ונמלהו עני ישרהלים הרוגים (ספרי
- לארץ, מלמוד לומר בנמלמך אשר מנמל וגוי, בארץ ישראל עובר בשני לאוין, במוץ לארץ אינו עובר אלא משום לא מגוול: שם שלו, והלא כבר נאמר לא מגוול, מה מלמוד לומר לא מסיג, למד על העוקר מחום מבירו שעובר בשני לאוין, יכול אף בחוץ (14) לא חסיג גבול. לשון נְמֹגוּ מְמוֹר (ישעיס מב, יו), שממזיר סימן מלוקמ סקרקע לאמור, למוך שדס מבירו, למען סרמיב

₺世∟: אָּוֹ עַּלְ־פָּי שְׁלְשֶׁהַ־עֵּהִים יָקְוּם אִוֹ עַל מֵימָר הְּלְהָא סְהַדִּין אַשֶּׁר יֶהְמְאַ עַּלְ־פָּיו שְׁנֵי עַדִּים דְיִהְשִׁי עַלְ מֵישִׁר הְּרֵין סְהַדִּין ין ילְכַלְ חַוְבִּוּן בַּלְכַלְ חַוְבִּוּן בַּלְכַלְ חַוְבִוּן בַּלָלְ חַוֹּבִוּן בַּלָלְ חַוֹּבִוּן לא־נקום עָד אָחָד בְּאִישׁ לְבֶל - לָא יִקוּם סָהִיד חַד בִּנְבַר לְבֶל

י בְּיִייְקְיִם עֵּדִיחְטֵט בְּאָיִשׁ לַעֲנְוֹת צָּבִייִ קִּיִם סְהִיד שְׁקַר בִּנְבָר בְּיִ סְבֶּה: לְאַסְהְדָא בֵּיה סַעַיֵא:

다다ㅁ: الاية فرام الأثار الأرام الأرام בוניב לפְּנֵי יְהוֹיָה לפְּנֵי הַכְּהַנִים لْمُطْلُد مُثِدَّ لِكُلَّامُونَ كُمُد حِثُونَ

☆☆☆..: מָר שָׁבֶר הַמָּר שֶּׁבֶר וֹבְרְשָׁוּ תַשְּׁבְּשָׁים תַישָׂב וְתַנָּה וְיִהְבָּעוּוֹ בַיִּנִיּא יָאִיה וְהָא

كَمُكِنِد بَرُمُكُ فَعُلِيدًا فَكُمْ مُطَلِّقُكِ: ⁶¹ [אָאָה בֹּלִה בֹלָה בַלְּהֹהָנִע בּלִאָּהָר בַלְהַלָּהַנָע

고하나 는건트분៤: יִּסְפּוּ כַהְמְּוְעַ מְּוִעַ כַּנִּבְּרֵע עִינָת וֹלָא הַסְפּוּן כַמְמֶּבָּע מִוָּע ئْلَةَمُّمُكُنُ لَا يَمُمُمُّهُ لَنْكُمُ لَكُم يَلْيَمُكُمُ لِلَّا يَمُمُّمُنَا لَنْكُلُورِنَا

נטלנום פטלמא:

נְבַנְנָא בִיהון בְּיוֹמַנָּא הָאָנוּן: בולא פֿבר וֹן פֿבר פֿבּוֹנִאַ ווטומון שבון נולבוא בולעון

אַסְהֵיד בַּאַחוּהִי: ĠĿĸ ĠĊĹĸ ĠĔĹĸ ĠĊĹĸ

Ltia dëith: לְמְמְּבָר לְאָּטוּהָי וּהָפַבָּי עָבָיר וֹטֹמְבָּבוּוּ לֵיה בְּמָא דְּחַשָּׁיב

בּפֹטִינֹמְא בּנמֹא בִיבוּן בּנוֹב:

matter be establishment mouth of three witnesses, shall a mouth of two witnesses, or at the sin, in any sin that he sinneth; at the a man for any iniquity, or for any One witness shall not rise up against

witness against him; against any man to bear perverted If an unrighteous witness rise up

judges that shall be in those days. the Lord, before the priests and the the controversy is, shall stand before then both the men, between whom

testified falsely against his brother; witness be a false witness, and hath diligently; and, behold, if the And the judges shall inquire

the midst of thee. shalt thou put away the evil from purposed to do unto his brother; so then shall ye do unto him, as he had

the midst of thee. commit no more any such evil in and fear, and shall henceforth And those that remain shall hear,

לב"ד, ולה שיעמוד מורגמן בין העדים ובין הדיינים (שם): ה"ל הין לך בידי כלוס, ועד החד מעידו שיש לו, חייב להשבע לו: על פר שנר עדים. ולה שיכחבו עדוחס בהגרח וישלחו מבירו נענש על עדומו, לא עונש גוף ולא עונש ממון, אבל קס הוא לשבועה (ספרי קפח), אמר לחבירו מן לי מנה שהלוימיך, (EI) עד אחד. וה בנה אב, כל עד שבתורה שנים, אלה אם כן פרע לך בו החד (מועה ב:): לכל עון ולכל חמאח. להיות

במקום פלוני (מכום ה. ספרי קפט): (1) לענות בו סרה. דצר שלינו, שפופר סעד הזה מכל העדום הולם, כילד, שלמכו להם והלל עמנו היימם בלומו היום

ל.): אשר לחם חריב. אלו בעלי סדין: לפני ח". יסיס דומס לסס כאלו עומדין לפני סמקוס, שנאמר בְּמֶבֶב אֱלַסִיס (17) וענזדו שני האנשים. בעדים סכחוב מדבר, ולמד שלין עדות בנשים, ולמד שלריכין לסעיד עדותן מעומד (שבועות

(19) ודרשו השופטים הישב. על פי סמוימין אומס, שנודקיס ומוקריס אם סבאיס לסוימס בדרישס ובמקירס: - והגה יַשְׁבְּעַ (מסליס פּב, סֿ): אשר יהיו בימים ההם. יפמח בדורו כשמואל בדורו (ראש השנה כה:), נריך אחה לנהוג בו כבוד:

לליע, רווממי אשס נסרגין כווממי איש, כגרן שסעידוס שסרגס אם סנפש, שחללס אם סשבם, נסרגין במיחחם, שלא מיעע כאן בועלה, לכך נאמר כאן לאמיו, כאשר ומס לעשומ לאמיו, ולא כאשר ומס לעשומ לאמומו, אבל בכל שאר מימומ השוה הכמוב אשה למד על ווממי בח כסן נשוחה שהינס בשריפה, הלה בְּמִימַה הבועל שהוה בחנק, שנהמר בָּהֵשׁ מִשֶּׁרָף (ויקרה כה, ע), היה ולה (19) כאשר זמם. ולא כאשר עשה, מכאן אמרו, סרגו אין נסרגיץ (מכות ס:): - לעשוח לאחיו. מס תלמוד לומר לאחיו, עד שקר. כל מקוס שנאמר עד, בשנים הכמוב מדבר:

(20) ישמעו ויראו. מכאן שלריכין הכרוה, איש פלוני ופלוני נהרגין על שהוומו בצ"ד: מחמו מלה במקום שיש לקיים בהן הזמה כמיחם הבועל:

לבנג (ס) מוֹ בֹּתְּוֹן הֵוֹ בֹּהְוֹ זֹגַ בֹּנִגַ בַּנִגָּלְ נַפֹּהֵא הֵנֹא שַׁלְנַ הֵּנֹא הִנֹּא וְלָאִ שַׁטוּיִס מַיָּגָדְ נָפָשׁ בְּנָפָשׁ

ݣْكِيْرْلِ مْقِكَ تَاقْمَكُكُ مُقْلِكُ لِيَقْمُ لِيَالِي فَيْ فِي الْمُعْلِي فَيْ الْمُعْلِي فَيْ الْمُعْلِية מִמְּוֹי לְאַ תִּירֶא מֵהָם בִּי־יְּהוֹוָה xx "בְּאָנִעַ סִּנְּסְ נְבְּלֶבְ מַּם בַּרְ בַּהֵּבְ, גַּבָּבָּנְ נְעַטְוֹי, סְנְּסְּנִוֹן בִּי־תַצַּא לַמִּלְחָמָה עַל־אִיבֶּף -

النتم يوتا ليقد هُر_يَمُت: <u>" וְהְלְּע פְּקְרְבְּקָם אֶּלְ-הַמְּלְחַמָּע</u>

برغزريات: النابة الأحريناة الأحرينة لأمر אָלְבוּכִים אַּלְ-וֹנֵבְ לְבַּבְּכָּם אַּלְ-נּ מְבְּבָּיִם הַנְּיִם לַמִּלְטְׁמְבִי מַּלְ- מִנְקְּבָּרִוּ יִיִּמָא דִין לְאִנְּחָא

אַנְבֶּנְבֶּם לְעַנְאָנָהָ אָּטַבֶּם: مَفَكُم خُدِياً خُرُدُم مُم عَلَيْ حِبا خُدِياً خَدِياً خَدِياً خَدِياً خَدِياً خَدِياً خَدِياً خَدِياً

> لَاكُلُهُ لَـ لَالْكُمْ: שׁלָּב מִּנֹא וֹבֹא שׁלָב וֹבֹא בִּילָא ולא טעום מולב ופאא טלב

> מאַבא במהבום: ĿŔĠŹĿ ייבול מנְהוֹן אָבוּי וָן אֵלְהָוּ ינבע מם סני מונד לא אָב, טִפּוָל לְאִנֹטִא לַנִבֹּא הַּלָ

מֹם מֹפֿא: לבלא ווטלבר לבלא וומלוג خظكتخديا

كَلُمْ يَالِيا: טטבֿמטון ולא טטברון מן יווע לקכון לא הדְחַלוּן וְלָא לבלא מגן פֿמֿגי בּלביכוּן לא لْغُمُّد لِمُكِبُّتِ شِمْمَ نَشِدُكِمْ لِمُنْتَ لِنَامَد خِدِيا شِمَمَ نَشِدُهُمْ هَدِياً

מם בֹאֹלֵי בְבַבוֹנוּ לְמִפַּוֹע XZICH LALTL

> hand for hand, foot for foot. life, eye for eye, tooth for tooth, And thine eye shall not pity: life for

> up out of the land of Egypt. God is with thee, who brought thee afraid of them; for the LORD thy more than thou, thou shalt not be horses, and chariots, and a people against thine enemies, and seest When thou goest forth to battle

XX

people, approach and speak unto the unto the battle, that the priest shall And it shall be, when ye draw nigh

alarmed, neither be ye affrighted at your heart faint; fear not, nor be battle against your enemies; let not Israel, ye draw nigh this day unto and shall say unto them: 'Hear, O

against your enemies, to save you.' goeth with you, to fight for you for the LORD your God is He that

(וב) עין בעין. ממון, וכן שן בשן וגוי:

- רב ממך. בעיניך סול רב, לבל בעיני לינו רב: במום אמד, וכן הוא אומר וְהַפִּיִּשְ אָמ מִדְּיַן פְּמִים אָמָד (שופטיס ו, מו), וכן הוא אומר פִּי בָּא מום פַּרָשֹה (שמות טו, יש): – שם (מהלים קיט, קבא): על אויבך. יהיו בעיניך כאויבים, אל מרחם עליהם כי לא ירחמו עליך: סוס ורכב. בעיני כולם מס עשים משפע לדק, ממה מוצעה שמס הלה למלחמה מהה נולה, וכן דוד הוה מומר, עָשִׁיִהִי מִשְׁפָּע וַבֶּבֶק צַּל פַּנִימֵנִי לְעַשְׁקֵי (ו) בי חצא למלחמה. פמך הכמוב יניאם מלחמה לכאן, לומר לך, שאין מחופר אבר יולא למלחמה. דבר אחר, לומר לך,
- מלחמס (קומס מג.): ודבר אל העם. צלשון סקודש (שס): (ב) בקרבכם אל המלחמה. סמוך ללאמנס מן הספר מגבול ארלכם: ונגש הכהן. המשוח לכך, והוא הנקרא משוח
- (+) כי הי אלהיכם וגוי. שם באים בנלחונו של בשר ודס ואחס באים בנלחונו של מקוס, פלשמים באו בנלחונו של גליח, מס לבבכם. מלסלמ סוסים: אל חיראו. מסגפת סמריסין: ואל חחפוו. קול סקרנום: ואל חערצו. מקול סלוומס: אלימס, להשמיע קול שעממ פרמים מומיהס, ולוומין בקולס ומוקעין בשופרומ ומיני משמיעי קול (מועה שם): 👚 אל ירך עושים, מגיפים בתרימיהם כדי להקישן זה לזה, כדי להשמיע קול שימפזו אלו שכנגדם וינומו, ורוממים במומיהם ומלהילין למלממס: אל ירך לבבכם אל חיראו ואל חחפוו ואל חערצו. מרצע מוסרות, כנגד מרצעס דבריס שמלכי סמומות ַ וַיְּבִיּמוּס יֶבְמוּ שִיר סַּמְּמֶרִיס מַבֶּגֶל מַׁמֵיקֶס וַיָּשׁוּבּוּ שֹמְרוֹן (דברי הימיס־ב כת, מו), מלה על הויביכס המס הולכיס, לפיכך התחוקר كيتان مياميني والمهرية والإدران والمراورة والمراورة والمراورة والمراورة والمراورة والمرازي والمرازية والمراورة وأجذا والمراورة אלו אחיכה, שאם הפלו בידה אינה מרחמים עליכה, אין זו כמלחמת יהודה עם ישראל, שנאמר וַיָּקְמוּ הָאַבְּנִים שָׁשֶׁר יִּקְבּוּ (5) שמע ישראל. (שס) אפילו אין בכס זכות אלא קריאת שמע בלבד, כדאי אתס שיושיע אתכס (שס): ער אויביכם. אין

- נאָיש אַהַר יַהְנְבֶּנוּ: خُدَرْيَة ﴿ وَا لَمَامِ فَقَاخُ لِنَافِ الْمَادِ خُدُرَيْنِهِ يَافِظُمْ رَفِظُمْ رَفِظُمْ رَفِظُمُ الْمُؤْمِنِ לֹנִעַ שְׁבְּאִ שְׁנְכְּיִ יִגְיְׁבִּ נִגְאָבְ בַּנִטָא שַׁבְּטָא נַלְאִ שַּׁנְכִּנִי נִטְבַּ י לאַקוּ מִּירַבַּאָיִשִּ אַמְּר פֿוֹנִי לְמִימַר מַן װּבָּרָא צַּבְּנָא LLELL
- نْلَاذْكُانَا: ئمين خَفَرْنَمْت يَهْيَم عَتَابَ يَرْمُع يَنْكُمُنِ خَكَدُحُم يَثَدُ م ناذُج، تَكُكُ أَنْهُ لَا كُتُنَا هُا لِهَنَاحَ، لا نَتُكَ نَاكُ نَالِكَ خُدُنَانِكُ هُا لِهِ لَكُنَا نَاكُ ل וּמִּגְ חַאֲּמָת אַמָּב ַלֹּמֹת כַּבַם וֹלַאַ ימּוֹ זּוּבַבָא צַּוֹגַּב כּבַמֹא וֹלָא
- : كَاتَاتُك: נמוע פֿמּלְטַמְּׁנִי נֹאָנְהָ אַנוֹר בּלְמָא נִטַּפֿהגלְ פַּפַּרָבָא וּנִּבָּר رَ خُولُهُ يَجُهُ إِنْكِدَ كُدِيمَةَ هَا يَوْجِهَ بِهِكَ أِنْهَدَ خُدِيهِهِ يريا برجة بالمراجة المراجة ال
- خِرْدُن: لْلَكُ لَاذَجُهُ مَنْكُ لَلْمُحَ ذُكُ،كُلِ لِيُتُلِينِمْ يَخْدِد نُخِجُهِ يَتُكِ 8 שְׁמְשׁ וֹאַמְׁבְוּ מִּגְשַׁאַנְמִּ שַּׁנִּבְאָ מִּם מַּמָּא נִוֹמָבוּן מַּן יוּבְּבָרָא لأفظ يهمك ع كيقد للإح المنفطا
- בַּרְאָמֵ הַמְּם: (ס) אָלְ בְּנִתְּטְׁם וְכְּבְּלֵבְוּ מְּבֵוּ גִּבְאִנְים לְמַבְּלְאִ מִם מַּמָּאִ וְנִמְנָוֹ בַבָּנָוֹ , וְהְיָה פְּכַלְּה הַשִּׁשְּׁרִים לְדַבֵּר וֹיִהִי
- מבּנת, פּֿגַעְלַבְּבָּ אֶּלְ בְּּגָּנְ לְעִבְּנְעִם אָנֵ, עַפֿנַב לְפַנְעָא לְאָנָטִאַ

לבלבלא עלבן אַבוֹבוֹן זְבוֹלְכֹּנִינִי: ַ הַשִּּׁמְבִּינִם אָבְיַבְמָּם וֹימַלְּבְוּוֹ סַבְּבַיֹּא מִם מַּמָּא

לְבַּא בַאָּעוִנִי, כַּלְבָּיִנִי: אָנוֹנוּ לְבִּנִינִינִי וֹלְאִ יִנִיבּר יִנִי

װַכְא בַּרִישׁ עַּמָא: וְמֵּיצוֹן סָרְכַיָּא

نمرًם: לַבְבָא הַּלְע וִטִּלֶבִי לַע מִלְּוּן

> dedicate it. in the battle, and another man and return to his house, lest he die hath not dedicated it? let him go that hath built a new house, and people, saying: What man is there And the officers shall speak unto the

- use the fruit thereof. die in the battle, and another man and return unto his house, lest he used the fruit thereof? let him go planted a vineyard, and hath not And what man is there that hath
- battle, and another man take her.' unto his house, lest he die in the taken her? let him go and return betrothed a wife, and hath not And what man is there that hath
- brethren's heart melt as his heart.' return unto his house, lest his and faint-hearted? let him go and What man is there that is fearful unto the people, and they shall say: And the officers shall speak further
- people. shall be appointed at the head of the the people, that captains of hosts have made an end of speaking unto And it shall be, when the officers
- peace unto it. to fight against it, then proclaim When thou drawest nigh unto a city

מים מופו, נפל ונפלו עמו (מומס מג.): ההולך עמכם. זס ממנס סלרון:

וסרואסו מוזר אומר, שמא בנה בית או נעע כרס או ארק אשה (קועה מד.):

- (a) ולא חובו. לה דר בו, מנוך לשון המחלה: ואיש אחר יחובנו. ודבר של עגמת נפש הוה זה:
- (6) ולא חללו. לא פדאו בשנה הרביעית, שהפירות מעונין לאכלן בירושלים, או לחללן בדמים ולאכול הדמים בירושלים:
- (ד) פן ימוח במלחמה. ישוב פן ימות, שלס לל ישמע לדברי סכסן, כדלי סול שימות:
- שבידו, ולכך מלמס לו מורס למזור על בימ וכרס ואשה, לכמומ על סמוזריס בשביל עבירום שבידס, שלא יבינו שסס בעלי עבירס, רבי עקיבא אומר, כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראום חרב שלופה, רבי יוסי הגלילי אומר, הירא מעבירות . אמכס, ומי סאיש ושני ושלישי כסן מדבר ושומר משמיע, ווס שומר מדבר ושומר משמיע (קומס מג.): - הירא ורך הלבב. (8) ויספו השוטרים. למס נאמר כאן ויספו, מוסיפין זה על דברי הכהן, שהכהן מדבר ומשמיע מן שמע ישראל עד להושיע
- שמחלת נפילה ניקה (שם): לקפח אם שוקיו. וקפין, בני אדם עומדים בקלה המערכה לוקוף את הנופלים ולחוקם בדברים, שובו אל המלחמה ולא מנומו, (9) שרי צבאות. שמעמידין וקפין מלפניסס ומאחריסס וכשיליס של ברול בידיסס, וכל מי שרולס לחוור, סרשוח בידו

88

نئذ ځڭ ځڼو تهځليك: إبَرَبَلْ هُمَ שُرَّنُم مِوْزِةً بَوْمِهِا

مَقِكَ مَكِٰلَمُكُ لَمَ لَا لَهُ لَكُ مُكِّرِبُ: יי וֹאִם לָאִ עַהְּלָים ִ הֹפְּּוֹב וֹהֹהְעָׁנִי וֹאִם לָא עַהָּלִים הֹפָּוֹב וֹעַהְּבִיּגִ

֓֜֡֡֡֓֓֓֡֡֡֡֡֡֡֡֡֜֝֓֓֓֡֡֡֡֡֡֡֡֡֡֡֡֜֝֡֡֡֡֡֡֜֜֡֡֡֡֡֡֜֡֡֡֡֡֜֡֡֡ נְהְבִּיתָ אָת־בְּלִי־ְּלְכִוּהֶה לְפִּי־ וְהַמְּהֵוֹ יָת כְּלִ דְּכִוּרָהְ לְפִּהְנִים

څريږل ځك: מְּלֵגְ אִנֹּתְינִ אֲמֶׁר דָּעָוֹן יְרִוְּיִר דִּיתַב יִיִּ אֶלְטִוּ לְנִּיּ הְּלְבְּשׁ שַׁבָּוּ בְּוֹשׁ בֹּלְשׁ אָנוַ שִׁבּוּוּ בְּוֹשׁ וֹעִיכוּלְ יִּע הַבּוּ בְּוֹשׁ וֹעִיכוּלְ יִּע הַבּ + וְכַלְ אֶּמֶּר יוְהָנֶה בְעָיר בְּעִיר בְּלִי וְכֵלְ דִּיהֵי בְקַרְמָא בְּלִ עְּדְאַה رِم تُوثِضُات اِتَفَا اِنَجِيثُات جُمَانَا بِسِيْهِ اِسْجَرَهِ اِجَعِيْتِهِ

לא־מַעְּרֵי הַגְּּוֹיִם־הָאֵלֶה הַנְּהָיִם: הִקּרָנִי עִּקּרָנִי עִּקּרָנִי עִּקּרָנִי עִּקּרָנִי עִּקּרָנִי עִּקּרָנִי بَرِاتِ مِنْ اِللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ الللَّاللّلِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّل

بْدَيْد هُجْنُونَا فِي أَلَهُ فَيَاخُبُ خِهِ فَيْنَ هُجْنَاهِ بْقُرْتِ خِلَة هَنَوْتِهِ בַל מָהֹבֵוּ, בַּהַמִּנִם בַּאָבֶבַר אַהָבַ לְבוִיב מִפַּבוּוּ, הַּמִּמִּיִא בֹאַבָּוּן

گریان: ĻŪ¦Œιὄι CÄÄL י והאמרי הקנעני והפרוי החוי ق∐۱٬۵۵

> iigquith: בה יהון לף מסבר מסין לְּבְּ וְיְהֵי כְּלְ מַמָּא בְּיִשְׁטְּכִּם וובו אם מִלְם שֹהֹוּוֹלִב וֹטִפְּשִׁע

ממָּב עַב וּהַצוּר עַלַה:

و الإبيارات المراب المر

לְבְּלְ עַנְיֹתְּיִנְיִם כַּוֹ עַהַּבִּיגַ לְבָלָ עַנְוֹנִיּא

לְאִ שְׁלַנִּיִם כָּלְ נְחֵּמָא:

ثقمرئم ختئتم بخدنم بإمر لتناظر لجدر وهزلم طوهرودا باطهر

> shall serve thee. become tributary unto thee, and people that are found therein shall thee, then it shall be, that all the answer of peace, and open unto And it shall be, if it make thee

then thou shalt besiege it. thee, but will make war against thee, And if it will make no peace with

the edge of the sword; shalt smite every male thereof with delivereth it into thy hand, thou And when the Lord thy God

hath given thee. enemies, which the LORD thy God and thou shalt eat the spoil of thine thou take for a prey unto thyself; city, even all the spoil thereof, shalt and the cattle, and all that is in the but the women, and the little ones,

these nations. thee, which are not of the cities of cities which are very far off from Thus shalt thou do unto all the

preatheth, shalt save alive nothing that giveth thee for an inheritance, thou peoples, that the LORD thy God Howbeit of the cities of these

91

٤ı

п

(рес Lord thy God hath commanded Hivite, and the Jebusite; as the Canaanite, and the Perizzite, the the Hittite, and the Amorite, the but thou shalt utterly destroy them:

(10) כי חקרב אל עיר. זמלממס סרשום סכסוב מדבר, כמו שמפורש בענין, פַן פַעַשֶׁס לָכָל הַעָּרִיס הַרְמֹּלִם וּגוֹי:

- (11) כל העם הנמצא בה. אפילו אתה מולא בה משבעה אומות שנלטוית להחרימה, אתה רשאי לקיימה (ספרי ה):
- ומלך: וצרח עליח. אף לסרעינס ולסלתיאס ולסמימס מיממ ממלואיס: (בו) ואם לא תשלים עמך ועשחה עמך מלחמה. הכמוז מזשרן, שאם לא משלים עמך, פופה להלמס בך אם מנימנה למס ועבדוך. עד שיקבלו עליקס מסיס ושעבוד (שס):
- (13) ונחנה ה׳ אלהיך בידך. אם עשית כל סאמור בענין, מוף שה' נותנה בידן:
- (14) והמף. אף מף של זכרים, ומה אני מקיים והכיח את כל זכורה, בגדולים:
- (עו) כאשר צוך. לרבות את הגרגשי:

לַיהְוָה אֱלַהֵיבֶם: (ס) スペイニュルロ sı לְהַמְּוִע פֿכָל, שִׁוּהְבִּיִם אָהָּר לְמָהֵבּר

לַלַאָ מִפַּׁנִינַ בַּמָּגִינַ: הּבְרָת בֶּי הָאָדָם צֵּין הַשְּּדֶה זַּבְוָּן בַּיִּ מִמָּנִנִּ עַאָבְיַבְ נִאָּעַוִ בָּאָ עַּהְתִּית אָטַ־עַּצְהָ לְּנְּדְּתַ עָּלְיִר 6 ÇUĞÜD ÇÇÜÇ ÇÇÇÜL ÇX. בְּירַ מָצְים דַבְּים

다<u>다</u>다다: (절) र्नात्र वर्ष्ट्रां वर्षाः वर्षाः वर्षाः יבְנָיַהְ מְצֹיִר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־ בַּל מַץ אַשָּׁר מַדַע בָּי לֹא־עַץ

נפָל בַּשְּׁבֶת לְאֵ נוֹדָע מָי הַבְּּחוּ: ئىزى ڭىرىك بىئا كى كىشىڭ

انجمد اعتنك لمؤمنك بمكير

לאַ־מְשְׁבֶּח בְּעְּל: בַּקְר אֲשֶׁר לְאִ־עְבָּר בְּה אֲשֶׁר הּוֹרִין דְּלָא אָחָפְּלָח בַּה דְּלָא ְ נְלֶלְטְׁנְי וּקְנִי הַעָּׁיר הַהָּוֹא עָּנְלָת יִיִּפְּבּוּן סְבֵּי קַרְּחָא הַהִיא עָנְלָת

בום וו אַלִבַכוּן: נְטְׁסְאָטִּׁם גַּהַּבְּבֵוּ לָמָהֵוֹטִּטְוּוּ וּטִּטִּוּכֵּוּן خِمْمَا هُمُّد خِهِ نَحَفَدُه هُنْكُم خَدَم لَحُمْم تَخْطَهُ أَنْكُمِنَا

בַּבְיָבְיָא: שללא למוגל מן שבמני שׁמוּא אַבוּג לָא כַּאַנְּהָא אַגַלָּן אַבו מניה מיכול וָנְמִיה לָא אַגלַנָּע לַאַבְּעָא הַּבְוָעִי, בּּבַוֹלָא לְמִכְּבַּׁמִּע לָא טִעַבּגַ סּנּיאָרן לְאַנְּחָא לַבְּבָּא תַּלַבִּי שׁמוּר עַלְ קַרְהָא יוֹמִין

לבר גד דהקקקה: הכן כוושא ביוא הלבא המוב שׁעַבּגב ושׁמוּא וֹשֹבָּדָּג בּבַבוְמָגוֹ לא אולן במוכל הוא ימוה אַגלו בּעוֹבַע אַבוּ

בׁמִּג בְּטַפֿלָא לָא וֹבִּגַה מַן בּייָ אֶּלְהָף יָהִיב לָּף לְמִירְׁתַּה כּירִימָּצָא חָלֶלְ בַּאָּדְטְּהוֹ אַשֶּׁר אָבִי יִשְׁהָכִּה קְּטִּילָא בָּאַרְעָּא

סְבִּיבְתֹ לְקְרְנִיֵּא דְּבְּסְחְרְנִית קְשִׁילֵא: أنفطيا فخك أتأبثك أنظهليا

زْبَرْتِ بَغِرَد بَوْدِكُتِ هُجِ يُبَاذِرُكِ فِيْتِ، كَانِهُ لِحُنْدِيْهُ ذِكْمَ، ذُهُ

sin against the LORD your God. have done unto their gods, and so ye all their abominations, which they that they teach you not to do after

that it should be besieged of thee? down; for is the tree of the field man, them, but thou shalt not cut them against them; for thou mayest eat of trees thereof by wielding an axe to take it, thou shalt not destroy the long time, in making war against it When thou shalt besiege a city a

maketh war with thee, until it fall. bulwarks against the city that cut down, that thou mayest build food, them thou mayest destroy and knowest that they are not trees for Only the trees of which thou

smitten him; and it be not known who hath thee to possess it, lying in the field, which the Lord thy God giveth If one be found slain in the land

IXX

07

about him that is slain. unto the cities which are round come forth, and they shall measure then thy elders and thy judges shall

drawn in the yoke. wrought with, and which hath not of the herd, which hath not been elders of that city shall take a heifer nearest unto the slain man, even the And it shall be, that the city which is

(18) למען אשר לא ילמדו. סא אס עשו משונה והמגיירו, אמה רשאי לקנלם:

לסמייקר ביקורי רעב ולמא כאנשי סעיר, למס משחימנו: מדבר (ספרי שם): - בי האדם עץ השדה. סרי כי משמש גלשון דלמח, שמח סחדם ען סשדם לסכנם בחוך סמנור מפניך ולמד, שפומח בשלום שנים אוג' ימיס, וכן הוא אומר, וַיִשֶׁב דְּוִד בְּלְקְלְג יַמִיס שְׁנִיִם (שמואל־ב א, א), ובמלחמות הרשות הכחוב (פו) ימים. שנים: דבים. שלשה, מכאן אמכו, אין לרין על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת (פפרי רג).

(02) עד רדתה. לשון רדוי, שמסל כפופה לך:

אשר סביבות החלל. לכל לר, לידע מיוו קרונס: (ב) ויצאו זקניך. מיוחדים שבוקניך (מומס מד:), אלו מנסדרי גדולם: ומדדו. ממקום שהחלל שוכב: אל הערים

שָׁם אֶת־הַעֶּגְלֻה בַּנָּחַל: بېږنېد پخ-يېد چېنې پېښد וְהוֹהְרוּ וְקְנֵי הָעִּיר הַהָוֹא אָת־

וְנְיֵנְיִ בְּלְרַנִיב וְבָּלְרַנִּה: بَرَجُدُكُ جَيْنِهِ نُعِيْدُ نِمْدٍ فَرَيْهِ ַ בַתַּר יְהוָה אֱלֹהֶיף לִשְּׂרְהוֹי أنناهُ، لاجلاني خُتْر كِن خْر جُم

قِحْ ـ بَهْدُكُت بَهُدِيْقِت جَيْبَحْ: אָּלְ־הָחָלְלָ יִרְחֲצוּ אָת־יְדִיהָם וְכַבְ זְּלֵּנִיְ בַּגְּיִר הַבְּוֹנִא הַקְּרֹבָים

חַגָּׁר וְמִינֵינוּ לְאַ בְאָוּ: שפכה) [קי שֶׁפְּכוּן אֶת־הַדֶּם מפמיר וֹמֹנוּ וֹאַמֹנוֹנוּ בֹאָ (כִּ,

לָהֶם תַּבֶּם: לטבר ממּב נמָבאַל וופּפֿר ⁸ פְּדִיתָ יְהוֶֹה וְאַל־הִמֵּוֹ דָּם נָלִי حَوَّد إِلاَمَالِ رَشِرَكُمْ لِمُقَالِدًا لِمُقَالِدًا لِمُتَالِمُ لِمُنْالًا لِمُنْالًا لِمُنْالًا لِمُنْالًا

בְּעֵינֵי יְהַוְּה: (ס) معددره تظليك

וֹכֹל מַכִּשֹׁהָ סִגִּינוּ: בוג ומכ מומוביון גבו פכ בון לְּמַּמְּמִוּנִיגִע וּלְבָּבְרָא בֹמְמָא אָבוּ בַּבוּוֹ אִנִינוֹה וֹנֹ אֶבְבוֹנִי נוטטברו פטנוא פני בוי

בַנְעַלָא: יביהון על עגקקא דנקיפא בְּקְרִיבִין לְקְשִׁילֵא יַסְחוֹן יָת ĞΪ, **ヹ**ĹŮ%

くさ ロバタロ: אַהָּבֹא זֹנו בַּמֹא בִוֹנוּ וֹמֹנוֹא וֹנְטִּיבוּן וְיֵימֶבוּן וְבַּנֹאַ לָאַ

<u>Γ</u>αχ: ושְׁבַאָּבְ ווֹעַכַּפַּר לָעוּן מַּבְ חובת דַם וַכַּאִי בָּגוֹ עַמַּדְ וֹהְבֹאֹלְ בַּפֹּבְלִטֹא גֹוֹ וֹלָא נִיטֹוּן לבוניא ויקרון כפר לעמה

מכּגלב אָב, עַהַּכּג בַּבָּהַר וֹאַטִ טִפֿבִ, אַּמָּב, בַּם זַכּא,

> heifer's neck there in the valley. nor sown, and shall break the valley, which may neither be plowed ding down the heifer unto a rough And the elders of that city shall

controversy and every stroke be. according to their word shall every the name of the LORD; and minister unto Him, and to bless in LORD thy God hath chosen to shall come near—for them the And the priests the sons of Levi

whose neck was broken in the valley. wash their hands over the heifer are nearest unto the slain man, shall And all the elders of that city, who

Forgive, О Lояр, Плу people Israel,

neither have our eyes seen it.

hands have not shed this blood,

And they shall speak and say: 'Our

And the blood shall be forgiven in the midst of Thy people Israel.' suffer not innocent blood to remain whom Thou hast redeemed, and

the eyes of the LORD. thou shalt do that which is right in blood from the midst of thee, when So shalt thou put away the innocent

Soi Agharah is Isaiah 51:12 - 52:12 on page 168.

\$َكُمُكُ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ لِمُنْ الأعرثنك خنثك حمر يخخك ننموديا

away captive, thy hands, and thou carriest them LORD thy God delivereth them into against thine enemies, and the When thou goest forth to battle

- ששמה פירומ, ומערף במקום שאינו עושה פירומ, לכפר על הריגמו של זה, שלא הנימוהו לעשות פירומ (שם מו.): (+) אל גחל איחן. קשס, שלה נעבד (סומס מס.): וערפו. קולן ערפס בקופין, המר סקב"ס הבה עגלס בה שנהס שלה
- (שם מה:). והכהנים אומרים כפר לעמך ישראל: (ד) ידינו לא שפכו. וכי עלחה על לב שוקני בים דין שופכי דמים הם, אלא לא ראינודו ופערנוהו בלא מונות ובלא לויה
- (8) ונכפר להם הדם. הכתוב מבשרם, שמשעשו כן יכופר להם העון (שם מו.):
- (פ) ואחה חבער. מגיד, שאם נמלא ססורג אחר שנמערפה העגלה, הרי זה יהרג (כמוצות לז:), והוא הישר צעיני ה':

148844 🖒 🖒 🖒 🖟 🖟 🖟 🖟 🖟 וְרְאִיֹתְ בַשְּׁבְיְה אֵשֶׁת יִפַּת־תְּאַר

ביו וְתְּקְרָשׁ בַּה וְתִּסְבָּה לְבַּ וֹטֹטַוֹג בַּמִבּוֹא אַטַּטֹא מָפּוּבַע

take her to thee to wife; hast a desire unto her, and wouldest woman of goodly form, and thou

and seest among the captives a

\$ע_ੜਫੈ\נٌ\בַ: للاظللا 袋口_厂が貸店 34-61

וֹמֹמֹעַבו בומה וּהָרבּי יָה מופָּרהָא: נסגקלנה קגו ביקף יקנלה יהנלח ית

head, and pare her nails; thy house; and she shall shave her then thou shalt bring her home to

ئائن خلا خيمُين: نْهَلَد چَا فَكُنِه هَجْءَتْ بَكَمَكُوْنِهِ אָנַ אַבָּיִבְ וֹאָנַ אַמָּב וֹנִב וֹנִנִים זי מעליה וושבה בביהף ובכתה וְהַסְּירָה אָת־שִּׂמְלַת

וְעַבְעַּלְנָה וּתָהֵי לַבְּ לְאָתַוּ: אַבוּבוֹא וֹנִנוּ אִמָּנוּ וַבַּנוּ נוּ וטטור לכולצ וטלכו וט שְׁבַיְה וְתַעְּבֵי יָת כַּסוּת שָׁבַיַה מִנַּה

she shall be thy wife. unto her, and be her husband, and and after that thou mayest go in father and her mother a full month; remain in thy house, and bewail her captivity from off her, and shall and she shall put the raiment of her

בְּׁע טַּעַת אֲמֶע מִּנִּימָה: (ס) יימֹכֹבׁנֹי בַּכַּכֹּב עַאַ יַעִימֹמַת $^{+1}$ ਪ੍ਰਿਕ੍ਰੀਪਰਾਨ ਨ੍ਰੀਰੂਆਂ ਸ਼ਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇਲਾ ਪ੍ਰਿਕ੍ਰਾ ਜ਼ਿਕ੍ਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨੂੰ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨੂੰ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀਪਰਾਨ ਨੂੰ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀ ਨਿਕਰੀ וְטַנְטַ אָם לַאָּ טַפַּאָמַ פָּטַ וּיהַי אָם לָאַ טַהָּרָעִי בַּה

יולף דעניתה: עוֹלִנֹנִע בֹכֹספֹּא לָא טִעַּנִר בַּעַ

because thou hast humbled her. shalt not deal with her as a slave, not sell her at all for money, thou go whither she will; but thou shalt delight in her, then thou shalt let her And it shall be, if thou have no

كَشِرُنگْك: וְהַשְּׁתִּאָב וְהְנָה הַבָּּן הַבְּּכְּר בְנָים ליי הְצַּחָת צֵּהוּבְּה וְהָצַתַת שָׁנוּצְּה הַנִּאָ רְחוּנְּהָא נַהָּגָא שָׁנוּצָּהָא בְּיִהְהָיִוּן לְאָישׁ שְׁתֵּי נְשִׁים

וּמִוֹאַעֹא וּיהוֹ בָּרָא בּוּכְרָא וגלידן ליה בנין רחומתא אָבוּ וֹבִינוֹן לַיִּבַּר שַּׁבִּשִּׁוֹ וֹאָנוֹ

hated; the first-born son be hers that was the beloved and the hated; and if they have borne him children, both beloved, and the other hated, and If a man have two wives, the one

" אֲשֶׁר־יִהְיֶה לְוֹ לָא יוּבַל לְבַבֵּר יָת דִּיהֵי לֵיה לֵיה לֵיה דִשׁיּ וְהְיָה בְּיוֹם הַנְּהִילַוֹ אֶת בְּנָיו אֶת וִיהֵי בְּיוֹמָא דְיַהְסֵין לְבְנוֹהִי

השניאָר הַבְּּכְר:

אַפּׁג בֿר מֻנוּאָטָא בּוּכְבָא: אָנַ בּּן נֵאָנִילְנִי הַּלְ-פַּוֹּ, בּוֹן לְבַבּּנִא יָנִי בּּר רְנִינְּנִיאָ הַלְ

hated, who is the first-born; first-born before the son of the make the son of the beloved the which he hath, that he may not causeth his sons to inherit that then it shall be, in the day that he

לה קמיט כְּל נְשְׁמֶס (לעיל כ, מו): ושביה שביו. לרזות כנענים שזמוכה, ותע"פ שקן משזעה הומות: (1) כי חצא למלחמה. במלחמם הרשום הכחוב מדבר, שבמלחמם ארן ישראל אין לומר ושבים שביי, שהרי כבר נאמר

אשת. מפילו משם מיש (קידושין כמ:): נשאס, סופו לסיום שונאס, שנאמר אחריו כי חסיין לאיש וגוי, וסופו לסוליד ממנס צן סורר ומורס, לכך נסמכו פרשיוח סללו: (11) ולקחח לך לאשה. לא דברה מורה אלא כנגד ילר הרע, שאם אין הקדוש ברוך הוא ממירה, ישאנה באימור, אבל אם

(בו) ועשתה את צפרניה. מגדלס כדי שממנוול:

(14) והיה אם לא הפצה בה. סכמונ מָנַשַׂרָף שמופך לשנמומס: לא החשמר בה. למ משממש נס, נלשון פרמי קורין ובכחה את אביה. כל כך למס, כדי שמסם במ ישרשל שממס ווו עלבס, במ ישרשל ממקשמם ווו ממנוולם: וישבה בביחך. צצים שמשממש בו, נכנס ונמקל צס, יולא ונמקל צס, כואס צצכיימס, כואס צנוולס, כדי שממגנס עליו: (13) והסירה את שמלת שביה. לפי שסס נמיס, שהנכריס בנומיסס ממקשמות במלחמס, נשביל לסונות מחריס עמסס:

לעבדום ושימוש, עימראס, מיקודו של רבי משס סדרשן למדמי כן:

אַנוֹ לוֹ מִשְׁפָּמ תַבְּכֹרֶה: (ס) אַשְׁרַיִּנְשְׁ בַּיִּרְתוּאִ בַּאִשְׁית ַ יַּכִּיִר לְמִוּ לְוָ פָּׁוּ אֻּדְּוֹם בֹּלִלְ קי אַת־הַבְּכֶּר בֵּן־הַשִּׁנוּצְּה

۵۲٬۵۵: אַמָּוּ וְיִסְּרַוּ אָרְוּ וְלְאַ יִשְּׁמֵּע וּלְמִיטִר אָמִיה וּטִלְפּין יָתִיה ישראל אַנְנָנִי שַּׁמֵעַ בְּקוֹלִ אָבִיו וּבְקוֹלִ

מַלמָנ: عِنْ عُرِيْظُرْ مَنكِ لَعُرِمَمَد וֹטַׂפַּׁמוּ בֹוָ אַבוֹו וֹאַמַּוְ וֹבוָגָּגאוּ

זוַבֻ'ַב וֹסִבָּא: סובר ומדה איננו שמע בקלנו נְאָמֶרְיּ אֶלְ־זְקְנֵנְיַ עִירִוּ בְּנֵנְנִי זֶרִ וְיִיִּטְרִוּן לְסָבֵּי קַרְמֵיה בְּרָנָא

וֹמְבֹאֹל וֹמְלֹמֹנ וֹוֹבֹאנ: (ס) نقِن بِجُمَّكُ ثِنُم مُطَّلُقُكُ لِجُمِـ يدلائيد خر هزي مدك جهجناص ززليها خر هزي كالعاب

בּוֹנִים וְבִינִּמְיב וְנִבֹּלִים אָנִוּ הַּלַבְּהֵּאֹ: איי וְבֶּי־וִהְיָה בְאִּישׁ חֵמָא מִשְׁפַּמ־

> בְּיִלְאֵי בְּבֶירוּהָא: אַרַי הוא רַישׁ הוקפַיה לַיה אָבׁנְ נְטַ עַּנְכָבָא עָּב מְנִאָּטַא

וֹלְאַ מִׁלַבֿיִלְ מִנִּיוּוֹ: לְנְתוֹנִי מְקַבּיל לְמִימָר אַבוּהִי

ולטבת בית גין נופטנו זעוב לקדם סבי וְנֵיחַדוּן בַּיה אֲבוּהִי וָאָמֵיה

נְסְבֵּי חֲמָר: מַלבוג למומבלא זבוג להַנ בין סְמֵי וּמֶרוֹד לַיְתּוֹהִי

ישְׁמְעִין וֹיִדְחַלִין: בביש מבינב וכל ישְּבַאַל בְּאַבְנָיָא וִימוּת וּהָפַבָּי עָבֵיד

וֹטוּשׁ מַלְ אַלְוּבָא: בלסוב ווטלסוב וטגבוד וֹאָבׁוּ וֹבִי בֹּלֹבַר טוַבֿע בּיוֹ

> first-born is his. of his strength, the right of the that he hath; for he is the first-fruits Ils to noirroq olduob s mid gaivig first-born, the son of the hated, by but he shall acknowledge the

unto them; they chasten him, will not hearken voice of his mother, and though to the voice of his father, or the rebellious son, that will not hearken If a man have a stubborn and

the gate of his place; unto the elders of his city, and unto ano mid garid bas, and blod ysl then shall his father and his mother

61

drunkard.' to our voice; he is a glutton, and a and rebellious, he doth not hearken his city: 'This our son is stubborn and they shall say unto the elders of

hear, and fear. the midst of thee; and all Israel shall so shalt thou put away the evil from stone him with stones, that he die; And all the men of his city shall

death, and thou hang him on a tree; worthy of death, and he be put to And if a man have committed a sin

לאמר מימם האב, כבמוחוק: (עב) פי שנים. כנגד שני ממיס (בבא במרא קרב:): בכל אשר ינוצא לו. מכאן שאין סבכור נועל פי שנים, בראיילבא

שוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מולא, ועומד בְּפְּרָשֵׁמ דרכים ומלסמם את הבריות, אמרה חורה ימות וכאי ואל קָּהִי בְּמֹבְּהֵי יִיִּן בְּוֹלְגֵי בְּשֶׁר לְמִוֹ (משלי כג, כ), ובן סורר ומורה נהרג על שם סופו (סנהדרין עב.), הגיעה חורה לסוף דעחו, (סנסדרין שא.). בן סורר ומורס אינו חייב עד שיגנוב ויאכל מרטימר בשר וישמה חלי לוג יין, שנאמר זולל וסובא, ונאמר שַל (18) סורר. פר מן סדרך: ומורה. מפרב בדברי אביו, לשון ממרים: ויסרו אוחו. מפרין בו בפני שלשס ומלקין אופו

וישבור עבירוס ויסחייב מיסס בביס דין: וחליח אוחו על עץ. רבוסינו למרו (סיסדרין מס:) כל סנסקלין נמלין, שנלמר (בב) וכי יהיה באיש חשא משפט מות. קמיכוק הפרשיות מגיד, שאס תקיס עליו אביו ואמו, קוף שילא לתרבות רעה (וב) וכל ישראל ישמעו ויראו. מכאן שלריך הכרוה צב"ד, פלוני נמקל על שהיה בן מורר ומורה (עיין מנהדרין מע.):

כי קללם אלסים מלוי, וסמברך ס' במקילס:

נהן לְךְּ נַחֲלֶה: (a) هِمَ هِدِيْرِبَةِ هِنَالًا بِمِيْرِهِ هِكِيْرَابِهِ ַבְּלְנִי אֶבְ<u>יִ</u>נִים שַּׁלְוּג וֹלְאָ שֹׁמַּמֶּאָ בּ עַבְוֹר הַקְּבְּרֶנוֹ בַּנִים הַדְּוֹא בֶּיִ לאַ־טָלָּין נְּבְלְיוֹיִ מַּלְ־הַמָּׁלְ בִּירַ

ئىلا ئىلات كېلىك: אָּטַ מְּגִן נִבְּּעְוּם וֹעִיהַעַּלְמִים מִעִים אָנְ נִטְ אִפֶּבִינִם בַּמָּבוֹ וֹטִבְּבִּנְמִ לא תְּבֶשׁׁ אָת שׁוֹר אָהִיף אָנ לָא תְחָיֵנִי יָת תּוֹרֶא צַּאָרוּף

נְבַיִּמְבָעִיּ לְנִי لْنَازُكَ مَقَالِ مِنْ لَا لَـٰذِهِ مُنْزِلًا مِنْ لِذِينَ فَيْلًا فَرَنَّكُ فَيْ لَا يُنْفَقِمَ والتمريز والمراجعة المراجعة الألا والإلا التعرب المرابعة لْهُم حِهِ كَالَيْدَ هُمُنْ لَهُ هُكُ لِكَالَّةٍ لَهُم خُهُ كَانِدَ هُلِيكَ خُرْنُكُ

ממנו ומאטי בּ לְמִּלְּלִעוֵ וְבַּוֹ עַהְּמִּע לְכָּלְ עַהַהְבִּיג לְכָּסִוּטִיה וְבֵּוֹ עַהְבִּיג וֹכّוֹ שֹּׁהְמָּׁעַ כַּנַבְעָרַוְ וֹכّוֹ שַּׁהַמָּעַ וֹכוֹ שַּׁהַכִּיגַ בַּנַנַמִּבִינִי וֹכוֹ

قِيْتُ لِيَوْنِ فَكُرُنِ لِمَقْلِ: (٥) שنרו نجراه جيئه بببيونه לא תְּרָאָר אָת חֲמֹוֹר אָחִיף אָוֹ לָא תְחָיֵוּי יָת חֲמֶרָא צַּאָרוּף אוֹ

%å⊔: (Œ) תוְעְבֶת יְהְוָה אֶלְהֶיף בְּלְ־עִּשֶׁה אִהְא צָבִיְ מְנִהַם מָדֶם ַ נְאַ נְלְבָּה צַּבְּר הָּמִלְנָע אָהָשׁׁע כֹּּנ אִשְּׁא נִלְא יִשִּׁפּוּ צִּבָר בִּשִׁפּוּנִי לא יה הקר על אַשְּׁה לָא יָהִי הִפּוּן זִין הַּנְבָּר עַל

> אַוֹטְלָא: xiáL I.t XdúL tüt dL וֹן אֹגַמֹּלְנִר וֹלָא שַׁסַאָּנָר וֹעַ אָבו מִלַבּב שַׁלַבּבוּנִע בּוּמֹא לא טבית נבילמיה על צליבא

מَفْكِيا هُنْكُمُ فَنَيْكُونا كَمَّكِينَاكِ:

אַרוּף יָמֵיה וְמָתִיבְּנֵּיה לֵיה:

۲⊆۵۱۱۳۲: לא עולל מניה ומשקחנה כית לף רשו אַהְרַשְאַבָּר לְכִּלְ אָבִירְהָא בּאָהוּרְ דְּהִיבָר

מּנְּעוֹ אַבְּמָא שַבּים הַמָּיִע: עובגע במו פאובטא וטלפוש

אָלִבוֹב פֿלְ מָבֵּיִר אָלָוּן:

inheritance. Lord thy God giveth thee for an thou defile not thy land which the hanged is a reproach unto God; that bury him the same day; for he that is upon the tree, but thou shalt surely his body shall not remain all night

bring them back unto thy brother. thyself from them; thou shalt surely or his sheep driven away, and hide Thou shalt not see thy brother's ox

IIXX

shalt restore it to him. thy brother require it, and thou house, and it shall be with thee until thou shalt bring it home to thy thee, and thou know him not, then And if thy brother be not nigh unto

found; thou mayest not hide thyself. which he hath lost, and thou hast every lost thing of thy brother's, garment; and so shalt thou do with and so shalt thou do with his And so shalt thou do with his ass;

shalt surely help him to lift them up and hide thyself from them; thou or his ox fallen down by the way, Thou shalt not see thy brother's ass

God. an abomination unto the Lord thy for whosoever doeth these things is a man put on a woman's garment; pertaineth unto a man, neither shall A woman shall not wear that which

عطر וורוור, כמו וְסוּשׁ קַלְלַנִי קָלְלָם נִמֶבֶנֶם (מלכים־הַ בּ, הַ): שהיו דומין זה לוה, אחד נעשה מלך ואחד נחפס ללסמיום ונחלה, כל הרואה אומר אומר המלך חלוי. כל קללה שבמקרא לשון (ES) כי קללח אלחים חלוי. ולוולו של מלך סום, שחדם עשוי בדמום דיוקנו, וישרחל סס בניו, משל לשני חמים תחומים,

ורבומינו אמרו, (בבא מליעא ל.) פעמים שאמה ממעלם וכוי: (1) והחעלמת. כוצש עין כמילו מינו רומסו: לא חראה והחעלמת. למ מרמס מומו שממעלס ממנו, זסו פשומו.

(ב) עד דרש אחיך. וכי מעלס צלצצך שימנסו לו קודס שידרשסו, אלא דרשסו שלא יסא רמאי (שס כת.): והשבוחו

וטוכל ימכר (שס:): "לו. שמסא בו השבה, שלא יאכל בבימך כדי דמיו וממבעם ממנו, מכאן אמכו כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל, ושאינו עושה

(ε) לא חוכל להחעלם. לכנום עירך כמילו מירך רומס מומו:

לו הואיל ועליך מלוה, אם רלית למעון, מעון, פעור (בבא מליעה שם): (+) הקם הקים. זו מעייה (בבא מליעא לב.), להמעין משארי שנפל מעליו: עמו. עם בעליו, אבל אם הלך וישב לו, ואמר

מַּגַעַבַבֿלוּם: אָן הַּלְ_חַבֶּוּאָים לַאָּ_חָקָּח הָאָם וְהְאָם רְבֶּצֶתְ עַלְ־הְאָפְרְהִים עַלְ בֵּיִעִין לָא הַפַּב אָמָא עַלֹ מַּגַ_עַאַבּא אָפּֿגָעונים אָן בּיַגָּים خُطَةُ لِهِ حَيْثِ لِهِ خَرْحِ مِنْ لِمَا لِمُو مِنْ لِمَا مُنْ مُعْلَمُ لِمُ عَلَيْنِا لِمِنْ تَدْمَنا דלו"ף גדולה)קן־צַפּוֹר (בספרי תימן קן

נאמא בבימא מל אפרוחין או שׁבְּמִב בַּאוְבַטִא בַּכֹּבְ אִגַלָן אוָ אָבוּ, טַמְבוּת פַוּא בַּאַפּּבא

take the dam with the young; or upon the eggs, thou shalt not and the dam sitting upon the young, ground, with young ones or eggs, thee in the way, in any tree or on the If a bird's nest chance to be before

לַב וְתַאָּבֹבְיםׁ וֹמִים: (ס)

עַבְּנִים תַּפְּח־לְוַדְּ לְמַתְּנֹן וַנְמַב בְּנִיָּא תַפַב לְנִי בְּרִילֹ דְּיִנְשָׁב ַ מָּבְּׂטַ שֹּׁאָם עֹבְשָׁהַ אַנְטָאָהַ בּאָנִי בּאָּהָ בּיִבְּיִלְם בּאָּהָבְּט בּיִאָּהָבּי בּאָ

בְבִימָב בִּי־וִפָּל תַּמָּנוּ: אַנּיִםי בּּמִים בְּמִים בַּמִים בּׁג שֹבׁנִע בַּגִע שַבְּאָ וֹמֹמָגע'

שׁוֹבְׁתּ יִנְבִרּאֵנִע תַבֶּבֶבֶם: (ס) שׁלַבַּהָּ בַלְּמֶאַב בַּלְּמָא בַלְמָא בַּלְמָא בַּלְמָא בַּלְמָא בַּלְמָאַב בַּלְמָּע זַּבְּמָאַ כאַ שוֹנֹת כּוֹמִנֹי כֹלְאָנֹם פֿוֹ לְאַ שוֹנַת כּוֹמִנִּ הּירוּבִינוֹ

<u>י</u>קקו: (ס)

· '숙청_대대다'

לא אפרה מורה אלא לבוש המביא לידי מועבה:

ځك نىبتىك بېزىل:

אָבוּ וֹפּוּלְ צִׁלְפָּוֹלְ מִנִּיה: שמוג שובע למול בביקף ונהבור הוקא לאגרר ולא

גיוובע ועללה פרמא:

לַמֻּוְעַוּלַטְׁלָעַ לָא טֹנִבּי לַטִּוֹנָא יִלְטַמְנֹא

Thou shalt not wear a mingled stuff, an ass together.

Thou shalt not plow with an ox and

sown be forfeited together with the

fulness of the seed which thou hast with two kinds of seed; lest the

Thou shalt not sow thy vineyard

upon thy house, if any man fall

thy roof, that thou bring not blood

then thou shalt make a parapet for

When thou buildest a new house,

with thee, and that thou mayest

unto thyself; that it may be well

go, but the young thou mayest take thou shalt in any wise let the dam

increase of the vineyard.

from thence.

prolong thy days.

OI

wool and linen together. .

ולא ילבש גבר שמלח אשה. לילך לישנ בין הנשים. דבר אחר, שלא יפיר שער הערוה ושער של בית השחי: - בי הועבה. (E) לא יהיה כלי גבר על אשה. שמסא דומס לאיש כדי שמלך בין סאנשים (מפרי רכו נויר נע.), שאין וו אלא לשם ניאוף:

מְעוּבַר כַּחָדְא:

בַווֹבַא:

(6) בי יקרא. פרע למוומן: לא חקח האם. בעודס על בניס (מולין קמ:):

לַאִ טַלְבַּתְ מֻּמֹּמֹטְיְנִו צֵּמֶב וַפַּמִּטִנם לַא טַלְבַּתְ מִּמַּטִנִּזֹא מַּמַב וַכְּטַׁן

- שכרן של מלום חמורום (חולין קמב.): (ד) למען יישב לך וגוי. אם מנים קלם שאין בה חסרון כים, אמרה חורה למען יישב לך והארכם ימים, קל וחומר לממן
- שמשמר מה שבחורו: כי יפוד הגופל. ולאי זה ליפול, ואף עפ"ר לא חחגלגל מיחחו על ידך, שמגלגלין זכוח ע"י זכאי ומגיע לכרס ושדה ולבגדים נאים, לכך נסמכו פרשיות הללו: - מעקה. - גדר סביב לגג, ואונקלוס מרגס פָּיָקַא, כגון מיק (8) בי חבנה ביה חדש. אם קיימם מלום שלום הקן, מופך לצנום צים מדש ומקיים מלום מעקה, שמלוה גוררם מלוה,
- סמדס, בין לשבח כגון מקדש בין לגנמי כגון מימור, נופל בו לשון קדש, כמו שַׁל מַּבַּשׁ בַּי כִּי קַדַשְׁמִיךְ (ישעים מס, ס): המלאה. (9) כלאים. ממה ושעורה ומרלן במפולמ יד (קידושין לע. מולין פב:): פן חקדש. כמרגומו מפחחב, כל דבר הנחעב על ומובט מ"י מייב:
- (10) לא החרוש בשור ובחמור. סוא סדין לכל שני מיניס שצעולס, (צגא קמא נד:) וסוא סדין לסנסיגס ימד קשוריס ום מילוי ומוספת שהורע מוסיף:
- זוגים בקולכת שום משל:
- (11) שעשנו. לשון עירוב, ורבומינו פירשו שוע מווי ונוז:

∰H: (a) כּלְבָּׁוּע בַּׁסִוּטִב אַהָּב שַׁכַּפָּע אַבְּבָּה כַּלָפָּה בַּטִיּטַב בַּטִיּטַב בַּטִיּ לּגַבְּיִם עַּהְּמְּעַבַּלְיַבַ הַּכְאַבַּהָּה בְּבִיּסִפֹּבִין עַהְּבִיג בְוֹבַ הַּכְ

וּשְׁבֶאֶה: י בּירוַקָּה אָשְׁה אָשְׁה וּבָא אֵבֶוּה אַבּי וִפַּב גָּבָר אָפַּהָא וְיִנִיעִ

וֹלאַ מְצֶאָטוּ לָשִ בְּתוּלֵים: עּיִאָּט לְלְּטְׁשִׁי נְאָלְנַר אָלְיִנִי טִּרְאָ נְסִיבִּיִם נְּלְנִים נְלָא 👫 עַלֶּיהְ שָׁם הָע וְאָמַר אָת־הָאִשָּׁה עַלִּה שׁים בִּישׁ וְיִימַר יָה אִהְּהָא וֹמֶּם לִעַ מֹּלִילָּע בַּבֹיְים וֹעוָגָּא וֹיִמִּנִי לִע עַסְׁלִנָּפּוּ מִלְּוֹ וֹנִפּּיִל

\$5_١٤٠ בַּמָּהָר הַשְּׁמָּרָה: אָנוַ_בּׁנוּנִבֹּיּ בונה ב

内容 (1) 以外, אָת־בִּהָּי נְתַּהִי לְאָישׁ הַזָּה לְּסָבִיִּא יָת בְּרַהִי لْغُمَّاكِ غُجْرٍ لِأَدْمُكُ غُجِ لِلْأَكَازُاطِ أَنْهُكُ

لئلارك: بظلهب تهظيت خظر בשילים וַאָּקָה בָּתּילֵי LI CHUL וְהַנֵּה הַנֹּא שֶׁם עַּלִילֹת דְּבְרִים וִהָא הוּא שַּוִי הַסְּקוּפֵּי מִלִּין

בְּאָנְשׁ וְנִפְּרָנִי אָנְוֹנִי ⁸¹ וֹלֻלְּטְׁנִּי וּלְּנָי, בְּנִבְּיִנִי בְּנִבְיִנִ סְּבִּי, בַּנִבְּיִנִ סְּבִּי, בַּנִבְּיִנִ בְּנִבְּיִנִ

יַמֶּיו: (ס) ַלְאָּמֶּׁע לאַ*־ייּבָ*ל לְשַּׁלְּחָה בָּלִ מכ בשנבש ושְּבַאָּכ וֹלְוַ שִּׁנֹינִי פּי לְאֲבֵי הְנַנְּעֶהְ בְּי הוֹצִיא שֵׁם הְע וֹיִתְּנוֹ לְאָבוּהָא דְּעִילִיאִ إيدنا بعثد يزعد خوا إدميد إدبعدا مديد مغد وجعدا بحوا

לְנְתַּע וְיִשְׁנָינַע:

אַשְׁכַּחִית לַה בְּתוּלִין:

דין אַהָרָא: לְלַבְׁם סָבֵּי עַבְּשָׁא נְלָטְבַת בַּיִּת וופטון זט פטובו מובומטא لْمُقُلِّ الْنَوْدِ هُدِيثِم لِامْتِرْبَهُنُمُ لِمُقَلِّ

לַנוּבְרָא חַבֵּין לַאָּשוּ וּשְׁנָּה: אַבוּהָא דִּעוּלִימָהָא

liėlai alaėx žio ėti ַ בַּשׁׁי בַּעוּלָוּן וֹאָכָּוּן בַּעוּלָוּ בַּבַעוֹי كْرُكُنُكُ كُمْرَمَكُ كُمْ هَمُوَكَانِكَ كُرُكُنُكُ لِللَّهِ اللَّهِ لَا يُعْرَفُكُ لَا يُعْرَفُكُ ل

װּבְרָא וְיַלְמִוּן יְמֵיה:

למפטרה כל יומוהי: שׁבּוּ לֹאִשׁוּ בִינוּ בִינוּ בֹאָשׁוּ בְּתִּלְטָא בַת וֹמְבָאַן וֹלְיִצִּ אַפּגל שוֹם בַּישׁ עַל

> thyself. covering, wherewith thou coverest upon the four corners of thy Thou shalt make thee twisted cords

unto her, and hate her, If any man take a wife, and go in

not in her the tokens of virginity'; when I came nigh to her, I found and say: 'I took this woman, and and bring up an evil name upon her, and lay wanton charges against her,

in the gate. virginity unto the elders of the city forth the tokens of the damsel's and her mother, take and bring then shall the father of the damsel,

hateth her; unto this man to wife, and he unto the elders: 'I gave my daughter And the damsel's father shall say

garment before the elders of the city. virginity.' And they shall spread the are the tokens of my daughter's the tokens of virginity; and yet these saying: I found not in thy daughter and, lo, he hath laid wanton charges,

the man and chastise him. And the elders of that city shall take

81

٤ī

71

a virgin of Israel; and she shall be his hath brought up an evil name upon the father of the damsel, because he shekels of silver, and give them unto And they shall fine him a hundred

wife; he may not put her away all his

(21) גדילים תעשה לך. אף מן סכלאים, לכך ממכן סכמיב (יצמום ד. מפרי רלג.:

(13) ובא אליה ושנאה. קופו:

האשה הזאח. מכאן שאין אומר דבר אלא בפני בעל דין (ספרי רלו): (14) ושם לה עלילה דברים. ענירה גוררה ענירה, ענר על לה הְשָׁנֶח (ויקרה ימ, יו) קופו לנה לידי לשון הרע: אח

(15) אבי הנערה ואמה. מי שגדלו גָּדּוּלִיס סרעיס, ימנוו עליס (שס רלס):

(16) ואמר אבי הנערה. מלמד שלין רשות למשה לדבר בפני המיש (שם):

(עו) ופרשו השמלה. סרי זס משל, מחוורין סדברים כשמלם (שם רלו):

(18) ויסרו אותו. מלקומ:

נמאאו בעולים לַנַּעַּרָ: ָּ נְאָם־אֶמֶת הַיְּה הַדְּבֶּר הַנָּה לאֹ־

למילימולא: בבון לא אַמִּטַבַּבוּ בָּנוּלָין לוּשְׁמֹא דַוֹּדִי

in the damsel; tokens of virginity were not found But if this thing be true, that the

07

بَرُمَلُ فَا ثُلُم مُطَلِّقُكِ: (0) خنشُلْهُم كِأَنْبِلِ قَبِي هُجُنِيْ בְּאֶּבְנִים וְמֶטִב בִּי־עִּשְׁנָה נְבָלְהֹ ־ בַּית־אָבִיהָ וּסְקַלְוּהָ אַנְשָׁי עִירָה إتانفاها هِمَا يَاثِهُا هُمَا هِمَا

ŁĊĸŖ ĊŒĸĊĿ: בות אַבוּהָא וּהִפַּלֵי עַבוּיַר מַבַּבַע לַלָּנָא בּוֹמְבָּאָב לַוַנָּאָנ לבשׁב בֹאַבֹנֹא יִנִמוּנו אָבוּ בוס אַבוּבַא נוֹבַנְּמוּנַבּ אָנֹהֵו וופטון זט מובומטא בטבמ away the evil from the midst of thee. father's house; so shalt thou put Israel, to play the harlot in her she hath wrought a wanton deed in her with stones that she die; because and the men of her city shall stone to the door of her father's house, then they shall bring out the damsel

はi流に対く: (a) בְּאָמֵּע וְבָאַמֵּע וּבָעוֹ בָנָע 口のこと מניהם האיש אַשְּׁר בְעַלְתַ־בַּעַל וּמֵלְתוֹ גַּם־ אִמְּחָא אַמַּת גָּבַר וְיִהְקַמְלְוֹן אַר בורומצא איש ₩ÇLI **₫**□_

דִּבְישׁ מִישִּׁרָאֵל: אַטַּטָא וּאָטַּטָא וּטָפַבָּוּ הַבָּיר שֹבונעון מיבְרָא דִּשְּׁכֵיב מִם

אָבׁוּ וֹמִשׁכֹּט יּבֿר מֻכֿיב מֹם

evil from Israel. woman; so shalt thou put away the that lay with the woman, and the they shall both of them die, the man woman married to a husband, then Is a man be found lying with a

: ئاڭتى לאָנְתְּ וּמִׁגְאָׁנִי אָנְתְּ בַּמְּנִר וְתְּכֶּד בַּמְאָרַסְאַ לַנְבַר וְנָהְבַּטִנִּנִי בּ בְּיִ יְהְיָהׁ נְעִּיְלְיִם מְאִבְשְּׁיִם אֲבִי תְּבִי מִבְיִמְתָא בְּתִּילְתָא

אַבְרָא בְּקַרְמָא וְיִמְבִיב מִמָּבִי:

cried not, being in the city; and the they die: the damsel, because she shall stone them with stones that unto the gate of that city, and ye then ye shall bring them both out

find her in the city, and lie with her;

betrothed unto a man, and a man

If there be a damsel that is a virgin

ά₫μξι: (a) אָנן־אָבָשָׁ הַבְּיִלְ הָרָבָּיִ וּבְּעַרָּהָ הָ בַּבַרְ אָמֶבּ לאַ־צְּצָקְבָּ בְּאָבְנִים וְמֶיתוּ אָת־תַנַעַּנְי עַל־ ₊ הְעֵּיר הַהְוֹא וּסְקַלְמֶּם אֹתָם إِلَّا يُعَرِّفُ هُلَّ فِيرَانُ فَ هُرً فِيْوِدًا ا

בְּבְישׁ מְבֵּינְךְּ: יְחְ אָתַּת תַבְּבְיה וּהְפַּבֵּי עָבֵיר וֹנִט װּבְרָא עַל עַינַסָּק דְּעַנִּי מֹלְ מִיסַׁלְ דְּלָא צִּוֹחָת בְּקַרְהָא בּאַבְנִיא וִימוּחוּן יָח עוּבִימְּחָא לבשא ביניא ומרגמון ימרון ותפקון ית תרניהון לתרע away the evil from the midst of thee. neighbour's wife; so thou shalt put man, because he hath humbled his

אַשֶּׁר־שֶׁכָב עִּמֶּה לְבַדְּוֹ: באָנשׁ וְשְׁכַב עִּמָּה וּמָה הָאָנשׁ וָאָם־בַּשְּׂדֶה יִמְצָּא הָאִישׁ אָת־

±44,4,4,4,4 ווטלמוע אולבא בַּמָּכוּר מֹמַנּי בה גובְרָא וְיִשְׁכּוֹב עִמַּה מילומיא במאבסא ווטפוש נאם בשללא נמבע מבנא נט

her shall die. her; then the man only that lay with man take hold of her, and lie with is betrothed in the field, and the But if the man find the damsel that

- (02) ואם אמת היה הדבר. נעדיס וסמרסס, שונמס לסמר סירוסין (כמונומ מד:):
- לזנות בית אביה. כמו בנים אבים: (וב) אל פחח בית אביה. למוגידולים שגדלמס (שס מס.): וסקלוה אנשי עירה. נמעמד כל מנשיעירס (מפרירמ):
- מאחרישם). דבר אחר גם שנישם, לרבוח את סולד, שאם סיחה מעוברם אין ממחינין לה עד שחלד (ערכין 1.) (22) ומחז גם שניהם. לסוליא מעשה חדודים (ספרי רמא) שאין האשה הכיים מהם: גם. לרצות הצאים אחריהם (ס"א
- (33) ומצאה איש בעיר. לפיכך שכנ עמס, פרלס קוראס לגונ, סא אלו ישנס בנימס לא אירע לס (ספרי רמנ):

لخُرم مَح ـ تَمْدِر بِلَجُنَارِ بُوْمِ كَا م לְנַעָּרָ חֵמָא מְוֶהְיבִּי כַּאַמֶּר יְלִים מִדְּעַם לִיה לְעִּרְלִימִהְא חוֹבָת لْكُرْفَمْنِ مِهِ سَمُشَبِ يُجُدِ هَٰذِا يَجْمِيحَ شَنْهِ

נְפַּשׁ כֵּן פִּתְּנְמָא הָדֵין: ינוללא גל עלביה ווקטלניה בול בלמול אבי במא דיקום לא עמביר

and slayeth him, even so is this man riseth against his neighbour, sin worthy of death; for as when a on learned and in the damsel no But unto the damsel thou shalt do

ひがびじ

بتوريح كب עַנְּעָּלְ עַמְאָבְשְּׁע נְאָרן מוֹשָׁיעַ עוּלָיעָ עריַמְאָרָטָא רָלִית צְּעֲקְׁה אֲרֵי בְחַקְלְא אַשְׁכְּחַה צְּוֹחַת

was none to save her. betrothed damsel cried, and there For he found her in the field; the

מְמָשׁ וְנִמְצֵאוּ: אַשָּׁר לא־אַרְשָׁה וּהְפְּשָׁה וְשְׁכָּב בּירוּמְצָא אָישׁ נַעַּרֶ בְּתְּרָלְתְ אָרֵי יִשְׁבּר מִּילִימְיִא

لِّكِ: (a)

الشتخيدا: וומכוב **UNITED** せいいいい

then the man that lay with her shall they be found; hold on her, and lie with her, and

virgin, that is not betrothed, and lay

If a man find a damsel that is a

ַנְבָלְ מֻּלְּטִוּ בְּלְ_יָמֶוּנִי (ס) ַלְאָמֶּׁע נַּחַת אֲּמֶּׁר עַנָּה לא[ַ] وم مرديد بادنوره جها بازد مبريه ַנְנְעָׁן עַאָּגִּהְ עַהָּכֶּב הֹפֶּוֹע לְאָבָׁג נְנִינֵן װּבְּרָא גַּהְבָּנִב הַפָּּוּע

קמפְשָׁרַה כָּל יוֹמוֹהִי: חקף הענייה לית ליה רשו فخمرا يخفك أجرب فتر خغير לאָבוּבוֹא בַּמּנְלִנִּטִּא בַּמֹּמָת

he may not put her away all his days. wife, because he hath humbled her; shekels of silver, and she shall be his give unto the damsel's father fifty

וֹלְאִ וֹנֹבְּעׁ כַּנָּלָב אַבְּתוּ: (ס) אַרוּה אַלאַ־יַּקָּר אָיִשׁ אָרַה אָרַ אָלָה אָבָיִר לָא יַפַב גָּבָר יָה אָתַּה אָבוּהָר אַ אַבּיּהָר יָה אָתַה אַבוּהָרי

וֹלָא וֹנֹלָג כֹּוֹפֹא בַאָּבוּנִינִ:

He that is crushed or maimed in his father's skirt. wife, and shall not uncover his

A man shall not take his father's

IIIXX

67

82

جَرْبَر إبايْد: (٥) ַ לְאַ־יָבָאׁ פְּצִוּעַ־דַּבָּאִ (ברוב לָאִ יִדְבֵּי דִּפְּסִיק ספרי אַשְּכִּנִי דַּבָּה) וּכְרְוּת שְׁפְּכָה לְּמֵיעַל בָּקְהַלְאִ דַּייָ:

לא ובר הפסיק ודמחבל

assembly of the LORD. privy parts shall not enter into the

إ T إ T (0) בור מַשִּׁירָי לאַ־יָבאַ לוּ בּקּתָרָ ָ לֹאִ־יָבְאָ מַמְיֵוּךְ בִּקְתַל יְהֹוְוָה גַּם

לא וֹבׁכּו לִוּצ לִמִּוּמָּלְ בֹּלֹעַלָא בּלַבַבְא בּוֹג אַב בַּבָא הֹמִּגבאַב לא וֹבׁנִי מֹמֹוּנֹא לַמִּוּהַלְ

Гокр. enter into the assembly of the tenth generation shall none of his assembly of the Lord; even to the A bastard shall not enter into the

ורבומינו דרשו בו, (פנסדרין עג. פסמים כה:) הרי זה בא ללמד ונמלא למד וכוי: (62) כי כאשר יקום וגוי. לפי פטומו זהו משמעו, כי הנוסה היה ובחוקה עמד עליה, כהדה העומד על הבירו להרגו.

ממור, ללמד שפין ממור פלפ מסייבי כריפום, וק"ו מסייבי מימום ב"ד, שפין בעריום מימם ב"ד שפין בס כרם: שראויה לאביו, והרי כבר מוזהר עליה משום עֶרְוַם אֲמִי אָבִיף (ויקרא יח, יד), אלא לעבור על זו בשני לאיין, ולסמוך לה לא יבא (1) לא יקח. מין לו בס לקומין ומין קרושין מופמין בס (קירושין מו:): ולא יגלה כנף אביו. שומכם יבס של מביו

वेरते यावर ायावत (यवः) ावेररा लारररः (2) פצוע דכה. שנפלעו או נדכאו בילים שלו (יבמות עס.): וכרות שפכה. שנכלת הגיד, ושוב אינו יוכם קילות זבע,

(3) לא יבא ממזר בקהל ה׳. למ ישל ישר ללית:

לְנֵוֹם בַּלְּנַלְ יְתְנָוֹת עַּדַ־עּוֹלֶם: יְהְוָהְ נַּם דְּוֹר עַשִּׁירָי לאֹ־יָבָא לאַ וֹבֿאַ מּמוּנָי. וּמוּאַבוּ בֹּלִעַעַ

مختيد لالم المتانات خطخكك: הֹבֶּוֹב אָעַ בֹּלַהָּם בּוֹבַבֹּתְוַנ בּגאַטַכָּם מִמָּגִנִים וֹאָמָּב מָּכָּב ء 🛪 نُحُو حَدُلُو بِحَرْبُو حَدُلُكُ なく アニー おやし

¥¤\$ إحازت \$< خِلْتُ هُلا لِنَظْحُرُالًا خِلْتُلَكِّنَا خَدْ خِرْشَا خِحْلَحًا هُدَا بَانَصًا اللَّهُ م الأح خَذَمُه سَنَاهِكِ نُعَزِيدُ لِمُحَيَّدُكَ خَذَمُه يَتُهَكَ نَهُ لَا يُعَالِدُ ذَكَ نُع لَّذِي هُٰجُبِ يُبَاثِبَ هُٰذِينِكِ خِمُثِيمَ لَمُ هُٰجُهُ يُنْ هُٰزُبُكَ خُوَفَرُهُ مَا

למוף לעולם: (ס) حْ جِي بِنَالِيْمِ مُحِرَثُوا لَمِحْنُو خُجِ ـ جُي بِنَافِمَ مُخْرَفِينِا لَمْحُنْيِنِا

בְאַבְאַרָ: לאַ טְּתַּלֶּהְ מָבֶּיְרְ כָּרְגֵּרְ הְנִינְיִ אֲתִּירְ הַנְּאַ בְּאַ הְרַבִּינִים אֲדִינִמְאָר אֲבִיּר בנימי לְאַ הְתַּעַעָּרָ בָּיִ אָּחָיִרְ הָּי אָחָיִרְ הָיִאַ לְאַ הְרַבִּינִם אֱדִינִמְאָר אֲבִיּרִ בנימי לְאַ הְתַּעַעָּרָ בָּיִ אָחָיִרְ הָיִּאַ הְאָרַ הָּיִּאַ לְאַ הְרַבִּינִם אֱדִינִמְאָר אֲבִיּרִ

יְתְיֶה: (ס) هُذُنِهُ، أَثْمُ كِثَابًا خَثَاثًا فَذِيثُهُ لِنَا ذِي ذِلِيا ذِيْرَةً خُثرَت جُمُد نَذَكُن كُتُات لَابِد خُثرًا لَانفَرَجُدوا كِباللَّهُ لَا يُحْرَا

וֹנְאָמִוֹשִׁ מִכִּבְ בַּבָּר בָה:

עַּקְמָא: ŧċĊĊ\$ Ŀú 44.44 מַּמִּירָאָה לַא יִדְבֵּי לְהַוֹּן למומק לטילא בול אַנ בורא לא ג'בון המולאי ומואלאי

خْجُمُ مِينَكِ: מפטור אַרם דִּעַל הֹבֹּב וֹנו פֹבֹּהֹם כֹּב פֹהוָנ במפלכון ממגלום נואור לַבְעַתְאַ וּבְתַּוֹאִ בַּאַוְעַתָּא לא־קדער על עיפה דלא ערעו יהכון

בל יומף לעלם:

אָב, בּוֹּנָב בַּוֹנִנִישְׁאַ בַּאָּבֹהָנָב:

táláx I.i.:

בְבְּבְרְ וְתִסְהְעֵב מִכֹּל מִדְעַם הגן אוביף אַני הפוק משריהא פל בעלי

> assembly of the LORD for ever; shall none of them enter into the LORD; even to the tenth generation not enter into the assembly of the An Ammonite or a Moabite shall

of Aram-naharaim, to curse thee. Balaam the son of Beor from Pethor and because they hired against thee when ye came forth out of Egypt; bread and with water in the way, because they met you not with

Decause the Lord thy God loved curse into a blessing unto thee, but the LORD thy God turned the would not hearken unto Balaam; Nevertheless the Lord thy God

9

their prosperity all thy days for ever. Thou shalt not seek their peace nor

wast a stranger in his land. abhor an Egyptian, because thou for he is thy brother; thou shalt not Thou shalt not abhor an Edomite,

into the assembly of the LORD. that are born unto them may enter The children of the third generation

shalt keep thee from every evil thing. against thine enemies, then thou When thou goest forth in camp

(+) לא יבא עמוני. לה ישה ישרהלית:

- (5) על דבר. על העלה (מפרי רו) שיעלו אחכם להחמיאכם: בדרך. כשהייחם צמירוף:
- (8) לא חחעב אדמי. לגמרי, לע"פ שרלוי לך למענו שיגל נמרג לקרלמך: לא חחעב מצדי. מכל וכל, לע"פ שורקו (ד) לא חדרש שלמם. מכלל שנחמר עמף ישב בְּקַרְבָּף (פסוק יו), יכול אף וה כן, מלמוד לומר לה מדרוש שלומס (שס רנה):
- שההורגו הורגו בעולם הזה, והמחמיחו מוליחו מן העולם הזה ומן העולם הבא, לפיכך אדום שקדמם בחרב לא נחעב, וכן (9) בגים אשר יולדו לחם דור שלישי וגרי. ושמר סמימום מומרין מיד, סמלמדם, שסממעים למדם קשס לו מן ססורגו, זכוריכס ליאור, מס מעס, שסיו לכס אכפניא בשעת הדחק. לפיכך:
- (10) כי חצא הר ונשמרח. שהשמן מקטרג לשעת הסכנה: מלרים שמבעום, ואלו שהחמיאום נחעבו:

66

براد ترفيتون: אָל־מָחָוּיִץ לְמַּחֲנֶה לְאִירָאִ אֶלִ־ לְמַשְׁרִיהָא לְאִי יִיעוֹל לְגֹּוֹ י יהנגה שהור מקנרה לינלה וינץא מקני ליליא ויפוס למברא

प्राप्ति । וּכְבָא תַשְּׁמָשׁ יָבְא אָלְ-תְּוֹךְ וּכְּמִיעַל שִׁמְשָּׁא יִיעוֹל לְגוֹ زْلَيْرُك رَفَرُنِك مُرُكَ رَلُكَمْ خَفَرُك الْبَكَ، كِمُغَدِّر تَمْمُهُ رَفِكَ، خَمَرُهُ

וְנְצָאהַ שָּׁמָּה חָוּץ: וֹגְעַ שִּׁבְּיֵנֵע לְּלְּבְּ מִּעִוּאַ לַמְּעַבְוֹנְע נַאָּמַר מִּתִּפַּן יְבִי לְבַ מִּבְּרָאַ

: طَلْقُلَا يُعْدُ لِيُوْدُنُ فَيْدُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْ چِשֶׁבְמְּוַבְ הֹוּץ וְחָפַרְמָּה בְּה בְּמִמְּבָר בְּבָרֶאׁ וְתַחָפָּר בִּה انتثا ينكثا خك هر يُختَثُك لكثاب المختلي فيد، خك هم تبئك بيد،

هِنْدُنَكِ خُطَرُنَكِ نَكَرُنَكِ مَنْكُرُنَكِ sı ἐδιτ αὐίι ἐμκιἐμ ἰζιν בִּי יְהַנְה אָכִיהָיף מִהָהַבֶּףוּ

هُمُد ـ نَافِّر هَكُ لَكُ مُمْلِ هُلِيَّالِ : י קאַ עֹסְנֵּינִ מְצִׁי אֶבְיּגִינִוּ לְאָ עִּמְסָּר מְבָּר מַּמְּמֵוּ לְּנִּר

בְּבֶר וְשֶׁב מֵאַםְּרֶירָ: (ס)

בַּמָּוִר לְוִ לְאִ טַוִּלֶנּוּ: (ס) مَمْكِ بَمَّد خُكَلَّكِكِ حَمْكُبِهِ

₩₩4: יְהְּבְאֵי וְלְאִיוֹנְיִנִי בְּנְבָּנִהְ מִבְּנָנִ לְנְבָר מִבָּר וֹלְאִיפָּב נִּבְּרָאִ كالشك

בּייוֹת, בְּדְּ אָישׁ צַשֶּׁר לֹא־ אָרִייִה בָּדְּ וּבָר דְלָאיָהִי דְּבָּי

לַמַּאָבׁוּטֹא וֹטֹפּוָל טַמָּוֹ לַבָּבֹא:

الثلاد الأدة، ثلا مُعَكَّلُكُ:

מיטריה מקאישבא לווְהַ וֹלַאֲ וֹנֹאֵנִ בַּנַ מָּנַוֹנַ וֹלָא וֹטַנוֹוּ בַּנַ מַּנַוֹנַ פַּנִינִם äide iúc, abilúk akbk بخيفور هُنهُك ÄÇÜL شربزي.٣

פוניה: בבוניה דישמיוב לוקד מו

בּבוֹנוּמַב בַנע לַאַ עוָנֹנננע:

מבונ נהבאל אַנוא אַנוא: מבונים לא ההי אהקא מבנה ישראל

> he shall not come within the camp. shall he go abroad out of the camp, which chanceth him by night, then that is not clean by reason of that If there be among you any man,

may come within the camp. water; and when the sun is down, he cometh on, he shall bathe himself in But it shall be, when evening

forth abroad. the camp, whither thou shalt go Thou shalt have a place also without

cometh from thee. turn back and cover that which thou shalt dig therewith, and shalt when thou sittest down abroad, among thy weapons; and it shall be, And thou shalt have a paddle

thing in thee, and turn away from be holy; that He see no unseemly before thee; therefore shall thy camp thee, and to give up thine enemies the midst of thy camp, to deliver For the LORD thy God walketh in

from his master unto thee; master a bondman that is escaped Thou shalt not deliver unto his

91

٤١

п

not wrong him. where it liketh him best; thou shalt shall choose within one of thy gates, midst of thee, in the place which he he shall dwell with thee, in the

Israel. there be a sodomite of the sons of daughters of Israel, neither shall There shall be no harlot of the

מלום לא מעשה, ואמור להכנם למחנה לויה וכל שכן למחנה שכינה (פסחים מח.): (II) מקרה לילה. דינר סכמונ נסווס: ייצא אל מהוץ למחנה. זו מלומ עשס: לא יבא אל הוך המהנה. זו

(בו) והיה לפנוח ערב. ממוך להערב שמשו ימבול, שהינו מהור בלה הערב השמש:

(EI) ויד חהיה לך. כמרגומו, כמו פֿישׁ עַל יָדוֹ (במדבר ב, יו): מחוץ למחנה. מון לעק:

(פו) ולא יראה בך. מקנ"ס, ערומ דנר: (14) על אזנך. לבד משחר כלי חשמישך: אזנך. כמו כלי זיינך:

(16) לא חסגיר עבד. כמרגומו. דבר אמר, אפילו עבד כנעני של ישראל שברם ממולה לארץ לארץ ישראל (גימין מה.):

נם־שְנֵיהֶם: (ס) ثَيَّاد قَ، لِهَ كَالْ يُعْلِينَ كُمْ يَادَكُ كُرُنَكُ ذِخْرُ فَيَدِ كُلِّ فَيَاكِمُ ور چَرْد چرند بِدَرْد هِرْپَرا کِرْدِا دِرْجِا حَرْبِهِ رِجْدِرِه مِهِا هِمْ يَدِرُ כאַ טַבִּיאַ אָטַבָּן וּוֹלָע וּמְעַוֹיר לָא תַמִּיל אָנַר זָנִיתָא וְחוּלְפַּן

וֹמָשׁ אָבֹּע זְּמִשׁׁ כֹּע בַּבֹר אַמָּר בכנט גַּבוּב בבנט כַּע מִבַּגִם ريح ـ نهْد خَمْنِدك بُهْك حُمْك خُم نُدَدْ خَمُنك نَجْد خَمَا

<u> ۲۴۵۲٬</u> <u>:åĿ</u>:

くにゆばれ: (0) بَهْدٍ١٨ هِنْ ١ هُوَ ١ جُعَالُوا ١ مَرْ هَادُمُ الْعَوْ مُرْدَرُ ذَا وَالْ هُمْ يُبِيهِ حُجِمٍ مُشِمِّلًا نَبُلُهُ هَمِي إِنْ هُمْنِكَ حُجِم هِيهُمِينَ أَبُلُهُ

וְתְיֶה בְּךָ חֵמְא: نلَلْمُود نَابُات كَارِيْكِ طَمْفِك صَنْخُم نَنْخُمُونِ يَرْبُكُ صَوْك ַ מְאֵ עֹאַעֹוֹר לְהַּלְמִוּ בִּירְדְרָהְ לָאִ עֹאַעַר לְהַּלְמִוּעֹיִר אָּנִי לֵּנְינִינְינִ לְּנִינְינִי אֶּכְנִינִּי אָבִי עִזַּבּר נְּדַּר בֶּנְים יְיִ אֶּלְנִוּ עַּ

<u> Ц</u>ф**х**: י וֹכֹׁ, טַטַבֹּלְ לַלְגַּׁרַ לַאֲ וֹטִינִי לַנַ וֹאָבוּ, טַטַמָּוֹת מִלְמִבּר לָא וֹטִי

رْلَحُكِ يَجْشِد يَحُلُـكَ فَعْرَكَ: (٥) בּאֲשֶׁר נְדַרְהָּ לִיהֹוְה אֵלהִיףׁ פִּטְא דִּנְדַרְהָא קֵּדֶם יִי אֵלִהָּף מוּבְּא שְּׁפְּמֵיוּ הִשְּׁעָר וְּעְשְׁיִי אַפְּקוּה שִּׁפְּנִה הַפְּנִהָר הַשָּׁבוּ הַשָּׁבוּ הַעַּבוּ

בֶּלְיָהַ לְאַ מִמֵּוֹ: (ס) ילמוני לא טשו: مُثَرِّتُ خِرْفَهُكَ مُكِمَّكَ لَكُمْ لِيَامِرِ مُرْفِيا خِرْفَهُكَ هُجُمُكِ פְּנֵי עַבְאָ בַּבְבֶּבֶם בַמֶּבְ נֹאָכַלְעָּ אָבֵו עִשַּׁנִּר בְּבָּבְעָּא בַּעַבְּרָב

گلٰت ۱٫۱ گذیك هل مَكررا:

خُرْهَا يُخْتُخُكِ يُسَالِّكَ خُيْ ثَابَتِد، خَيْدِم يَدَخُلُخَاكِ ולְאָטְוּנִי לָאָ לְבֹר הֹמִמִּוּן טִּרְבָּׁוּ וּלְאָטִוּנִי

בָּךְ חוֹבָא:

לַבְבְּטָא בַּמִלְגִלְטָא בָּפּוּמָּב:

abomination unto the LORD thy vow; for even both these are an house of the Lord thy God for any harlot, or the price of a dog, into the Thou shalt not bring the hire of a

Thou shalt not lend upon interest to God..

thing that is lent upon interest. interest of victuals, interest of any thy brother: interest of money,

goest in to possess it. hand unto, in the land whither thou thee in all that thou puttest thy that the LORD thy God may bless thou shalt not lend upon interest; upon interest; but unto thy brother Unto a foreigner thou mayest lend

and it will be sin in thee. God will surely require it of thee; De slack to pay it; for the Lord thy the LORD thy God, thou shalt not When thou shalt vow a vow unto

shall be no sin in thee. But if thou shalt forbear to vow, it

month. which thou hast promised with thy unto the Lord thy God, even that according as thou hast vowed freely thou shalt observe and do; That which is gone out of thy lips

77

٤٦

77

thou shalt not put any in thy vessel. enough at thine own pleasure; but mayest eat grapes until thou have neighbour's vineyard, then thou When thou comest into thy

מממא אמא, שאף הוא נעשה קדֵשׁ על ידה, שכל בעילומיו בעילום זנום, שאין קדושין חופסין לו בה: בס, שסרי סוקשו לחמור, שנאמר שְׁבוּ לְבֶּס פֹּס עַס סַמַמוֹר (בראשית כב, ס), עס סדומס לחמור. ולא יסב גברא מבני ישראל ואינקלום מרגם לא מהא אממא מבנם ישראל לגבר עבדא, שאף זו מופקרם לבעילם זנום היא, מאחר שאין קדושין מופשין לו (13) לא חחיה קדשה. מופקרם, מקודשם ומוומנם לונום: ולא יהיה קדש. מוומן למשכג וכור (פוסדרין נד:),

(בבא קמא סה:), כגון חמים ועשאן סלה: (19) אחנן זונה. נמן לס עלס באמנים פעול לסקרבס: ומחיר כלב. סמליף שם בכלב: גם שניהם. לרבות שנייסם

(ויקרא כה, לו מפרי רמב): (20) א רשיך. מוסרס ללוס שלמי מן רבים למלוס (בבמ מלישת עס:), ומת"כ מוסרס למלוס, טֶם פַּמְפָּךְ לֹמׁ מִמַן לוֹ בְּגָשֶׁךְ

(של) לא האחר לשלמו. שלשה רגלים, ולמדוהו רבומינו מן המקרה (רהש השנה ד:): (IS) לנכרי חשיך. ולה להחיך (בנה מליעה ע:), להו הבה מכלל עשה, עשה, לעבור עליו בשני להיין ועשה:

(24) מוצא שפחיך השמור. לימן עשה על לה מעשה (שם ו.):

מָל קַמָּת רֵמֶּף: (a) מُخْرِجُ لا خُنْتُكَ لِي الْمُحْرِي لَا يُعْتِيلُ الْمُعْمِيلَ لِي مُؤْلِلًا خِنِيْكَ الْمُؤْمِدِينَ בּׁג טַבאָ בַּלַמָּט בַמֶּב וֹלַמַּפַטַ אָב, טַמַּג בַּלַמָטָא בַּטַבָּנַבַּ

לא טַבים מַל פַמְּטָא בַּטַבְּבָב:

sickle unto thy neighbour's standing hand; but thou shalt not move a thou mayest pluck ears with thy neighbour's standing corn, then When thou comest into thy

לְּע סֹפֹּר כִּרִיהָת וֹלִתָּן בְּיִדְע מָצָא בְּהַ עָּרְרָנָת בְּלָתַר אַסַבְלָאָ טַמְּבָּאַבְּעוֹן בְּמֵּיִלְוּוּ בִּיִּר וֹנְהֵוּ אָם לָאָ טַמְּבָּּה רַחֲמָּיִן בּיריפָת אָשֶׁה וּבְעָלְהְ וְהָיֹרְה אָרִי יִפָּב וּבִר אָהְהָא וִיבְעַלְהַ

וְאַלְטַב מִבּּיִהָּי:

פשירין וימין בידה ויפטרנה עבירת פתנם ויכחוב לה גט ÄĽ, ÄÄČU ĒĽ

sendeth her out of his house, and giveth it in her hand, and writeth her a bill of divorcement, unseemly thing in her, that he because he hath found some if she find no favour in his eyes, marrieth her, then it cometh to pass, When a man taketh a wife, and

<u>ַ וְיְצְאָה מְבֵּיתְוֹ וְהְלְכֶה וְהְיְתְה וְהִפּּיל מִבּימִיה וּהְהָר וּהְתִי</u>

בידה וופְשָׁרנה מביתיה או לוקתוב לה גט פטורין וומין ĸŗĻŢ%

خبرت خيائا:

hand, and sendeth her out of his divorcement, and giveth it in her and writeth her a bill of and the latter husband hateth her,

and goeth and becometh another

and she departeth out of his house,

house; or if the latter husband die,

who took her to be his wife;

,ətiw s'nsm

 ΛIXX

4.8.4.1: בְאָנִישׁ הָאַהַרוֹן אֲשֶׁר־לְקְּהָהַי לִי וִשְׁלְחַה מְבֵּיתָוֹ צָּוֹ כָי יָמוּתֹ ¿ לַנִי סַפֶּר כְּרִיתָּת וֹלִתַּן בְּיְלְנִי ישְׂנְאָרְ בְאָנִשׁ בְאַנִר וְיִלְּתַב וְיִשְׁנִינִר

דנסבה ליה לאתו:

كردا كربك لبهد كألقطك

LORD; and thou shalt not cause the that is abomination before the his wife, after that she is defiled; for away, may not take her again to be her former husband, who sent her

תַחֲמִיאֹ אֶת־הָאָהֶץ אֲשֶׁר יְהֹוֶה בּירתיעבָרָה הוא לפָּנַי יָהוֹה וְלָא رِز رِهِهُد هَلَتِر هُهُد يُهَمُ שֶׁלְחֶׁה לְשִּׁרֵ לְקַחְמְּׁה לְהַיָּה קַדְּמְצְּׁה رאַ_‹‹כַֿלְ בֿהֹלֵנֵי בַּוֹבְאָהָוּן אַהָּוּרַ

ÄĻĢţX: אַנְעָּהְ זְּנִינְ אֶּלְטָּהְ יָבִיר לְּבְּ עיא קדם יי ולא החייב יה בַּתר דְּאַסְמְאַבַּת אָרֵי מְרָהַבַּקאַ לַמְסָבַה לַמְהָנִי לֵיה לָאָתִּי アダヴァド

shall not go out in the host, neither When a man taketh a new wife, he God giveth thee for an inheritance. land to sin, which the LORD thy

المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة المُلالة الم שַּׁהַאָּ עַמָּ עַנְּאָה עַנָּאָ עַנָּאָ خُحُد نُظِ، نَكُنُك خُدُناهِ ממי נצא בּצְּלְא וֹלְאַנֹתְּלָע מַלְיוּ לָאֵ וֹפּוּט בּּטִוּלְא וֹלְאִ וֹתְּבָּר בְּיִרִימָּח אִישׁ אִשְּׁה חֲדְשְׁה לָאׁ

בא לעדור ולקשקש, אינו אוכל (שם פמ:):

לְבָּוֹטִוּשְׁ מִּטֹּא עַוֹבֹא וּוִעַבּוּוֹ וֹעַ مُرَيِن، خُرُح فَنُالُم فَارْ، نُتِ، אָב, וֹפַּד וּבֹר אִטִּׁלֵא שַׁבַּטֹּא

wife whom he hath taken. house one year, and shall cheer his business; he shall be free for his shall he be charged with any

(שס): - ואל בליך לא חחן. מכאן שלא דברה מורה אלא בשעת הבליר, בומן שאתה נותן לכליו של בעל הבית (שס), אבל אם (25) כי חבא בכרם רעך. בפועל סכמוב מדבר (בבא מליעה פו:): - כנפשך. כמס שמרלס: - שבעך. ולה אכילס גקס

(32) בי חבא בקמח דעך. אף זו זפועל הכתוב מדבר (נ"מ פו:):

- (1) כי מצא בה ערות דבר. מלוס עליי לגרשס, שלא ממלא מן צעיייי (ק"א מלוס שלא ממלא מן צעיייי):
- (3) ושנאה האיש האחרון. סכמוב מבשכו שמופו לשנפומס, ופס לפו, קוברמו, שנפמר פו כי ימום: (2) לאיש אחר. מין זם בן זוגו של רמשון, סומ סולים רשעם ממוך בימו, וזס סכניסס (גימין ל:):
- (+) אחרי אשר הממאה. לרנות קועס שנקתרס (ינמות ימ:):

701

הוא ה<u>ב</u>ל: (ס) י קאַוּשׁלָק בשׁוֹם לֹנִכֶּב כּּוּ־נִּפָּתִּ

بَائِم مَظَلَقُك: (٥) ימְכְרֶוֹ ומֵתֹ הַנַּנָב הַהוֹא וּבְעַרְתָּ لْكَكُمْ فُلِد عَالِمُ الْمُلْكِذِينَا لِمُنْظِيد عَالِمُ الْمُنْظِيد عَالِم الْمُنْظِيد عَلَيْهِ الْمُنْظِيد こなしなん

אַנּיקם השְּׁמְלֵרוּ לַעַּשְׁיִם: אָשׁׁכְּם עַכְּעַׁוֹגִם עַלְנִיּם כַּאָּמָג יִשְׁכֵּוִן בַּעַׁנִּיּא כְּנִיֹאָ, בַּמָא ש מאָד וַלַעַשְׂוּת כָּכֹל אֲשֶׁר־יוֹרוּ לַחָדָא ילְמָעֶבַד כָּכֹל דְיַלְפוּן ـ نِشَمُرُد حَٰرُرُم لِيَجُنَّمُ لِا كِشْرُد مُصْلَاد خَٰمُحُنِّهِ صُرْبِهِ خُرْمَهِ

בְּצֵאְלְכֶם מִמְּצִּבְיוֹם: (ס) זְבְוֹר אָת אֲשֶׁר־פְּשֶׁה יְהְוָה הֵוֹי דְּבִיר יָת דַּעָּבַר יִי אֶלְהָךְּ

בַּבְּתוֹ: לאַ עָּרְבּוּעוֹן לַמְּלָם מִנְּעִם לָאִ מִימוּלְ לְבִּימִיהִ

העברט הקועיבה: בּחִייץ חַעַּמְד וְהַאָּישׁ אֲשֶׁר אַחָּה בְּבָרָא חָקים וְנִיּבָרָא רְּאַהָּ

בַעָּבַמְנ: יי וֹאִם אַנְהָ הֹלוֹ עַנְאַ לַאָּ עַהָּבֹּר נֹאִם 'נִּבָּר 'מִסְבּּגוֹ עַנָּאַ לַאָּ

> מְזוֹן לְכָל נְפַּשׁ: וֹבַבְבוּע אָבוּ, בַבוּו מִטַמְבָּיִג לא שפר מהפולא בשלא

ά₹ιἐĿ: עבוא ולפלי עביד דָרִישׁ ביה ויזקנניה ויקקטיל ננק א מֹאֲשׁנְעִי מֹבָּנוֹ וֹמִּבְאֵלְ וֹנִשֹּׁנִר כּרוּמְצֵא אִישׁ גּנָב נָפָשׁ מֵאָקְיוֹ צָּרֵי יִשְּׁהְכִּח גָּבָר נָפִשְׁא

בפּפגבטוון טַּמְבוּן לַמָּגָּבַר:

ದದಭ್ಗೆ ಓದ: בּבננ למרנם באורהא במפַקנו

לְמַסַב מָהֶּכּוָנִיה: בְּרִיםְשֶּׁר בְּבֵוֹקְךְ מִשְּׁאָם מְאָנִמְר אָבִי טִרְשֶׁי בְּחַבְּרָךְ רְשִׁים

בו יוּצָיא אֵלֶיף אָת־ רַשׁׁי בֵיה יִפִּיק לֶּדְּ יָת מִשְׁכּוֹנָא

taketh a man's life to pledge. upper millstone to pledge; for he No man shall take the mill or the

the midst of thee. shalt thou put away the evil from sell him; then that thief shall die; so and he deal with him as a slave, and brethren of the children of Israel, If a man be found stealing any of his

observe to do. commanded them, so ye shall Levites shall teach you, as I according to all that the priests the that thou observe diligently, and do Take heed in the plague of leprosy,

came forth out of Egypt. did unto Miriam, by the way as ye Remember what the LORD thy God

go into his house to fetch his pledge. any manner of loan, thou shalt not When thou dost lend thy neighbour

OI

ornu tuodiw əgbəlq ədi dirol gaird man to whom thou dost lend shall Thou shalt stand without, and the

not sleep with his pledge; And if he be a poor man, thou shalt

זה מרגום של וְשָׁמַּח חֹלח של וְשָׁמַח: יהיה. לרצום אם כרמו: - ושמה. ישמה אם אשמו, ומרגומו וַיַּמָּדֵי יָם אַמָּמַב, וסממרגט וַיַּמָדֵּי עם אתמיט, עועס הוא, שלא בשביל בימו, אם בנה בים ומנכו, ואם נעע כרם ומללו, אינו זו מבימו בשביל לרכי המלחמה: – לביחו. זה בימו (ספרי שם): ולא מנכו, או אכם אשה ולא לקחה, מספיקין מיס ומוון ומחקנין את הדרכים (ספרי רעא סומה מד.): יהיה לביחו. אף לכל דבר. סוא לורך הלצא, לא לספק מים ומזון ולא למקן דרכים, אצל החוזרים מעורכי המלחמה ע"פ כהן, כגון בנה ביח (a) אשה חדשה. שסיא מדשה לו, ואפילו אלמנה, פרע לממויר גרושמו (קועה מד.): ולא יעבור עליו. דנר הלגא:

סיל סמממונס: ור⊂ב. סיל סעליונס: (6) לא יחבול. אם בא למשכנו על מובו בב"ד, לא ימשכננו בדברים שעושים בקן אוכל נפש (בבא מליעה קיג:): רחים.

(∀) בי ימצא. נעדיס (מפרי רעג) וסמרמס, וכן כל ימלמ שבמורס: והחעמר בו. מינו מיינ עד שישממש נו:

(8) השמר בנגע הצרעה. שלא ממלוש מימני מומאס ולא מקון את סבסרת (מכות כב.): ככל אשר יורו אחבם. אס

(9) זכור את אשר עשה הי אלהיך למרים. אם באם לסוסר שלא מלקס בלרעם, אל מספר לשון סרע, זכור סעשוי למריס לסקגיר, אם להחליט, אם לטהר:

שדברה באחיה ולקחה בנגעים (ספרי רעה):

(בו) לא השכב בעבטו. לא משכנ וענומו אללך: (סו) בי חשה ברעך. ממונ נמנירך: משאח מאומה. מונ של כלוס:

بظلكك بخك بهدي لا لمنظل المنظل المنظل المنظل المنظلة ַ בַּבַּוּא עַמְּמָתְ וֹמָבַר בַּמָּלָמָעוֹ בַּמָנַתָּ , הַשָּׁבְ שַּׁמְּיב לָוֹ אֶת־הַעָּבוֹשׁ אָהָבָא הָּהִיב לֵיה יָה מִשְּׁכּוֹנָא

זכן בום :: אָלִבוֹנ: ؆ۻ؆

באַ עַהַהָּהָׁעַ הַּכְּוֹר הַנְוֹ נִאֶּבְוֹן בְאַ עַהְהַוּעַ אַנִּיבָא הַנְּיִא

خشھ اللہ:

يحكمك بخطائك مَعْشِيكِ غَبِ مُوْلِكُ عُمْدٍ خَعْلَمُكَ يَمْضُوِّنُهِ مَعْشَكِ عِبِ مَوْنِيْكِكِ

ロロロン (0) יקרא על"יף אַל־יְהֹוֹה וְהָיָה בְּהַ וִּלְא יִקְּרִי עַלְּהְ אֲלִי יְהִוֹּה וְהָיָה בְּּהְ הִיֹבְא: השא: (ס) ְוְאֵלֶיוּ הָוּא נַשָּׁא אָת־נַפְּשָׁוּ וְלָא־ הוּא וְלֵיה הוּא מָסַר יֶת נַפְשָׁיה יּ עַלְיוּ הַשְּׁמָשׁ בָּי עָנִי הֹוּא הַיעוּל עַלוּהִי שִׁמְשָׁא צַּרִי עַנָּא בּׁנְמָנְ טִשְּׁל מֻּבֹּנְנִ נְגַאֲ טַבֿוָא בּׁנִמָּנִע טַשָּׁל אַנִּבוּע נָלָא

אָישׁ בְּחָשְאַי יינְתְּתוּ: (ס) נבלנם לא־יומְתָּי עַל־אָבְיוֹת יבְנִין לְאִיְמִיתוּוֹעוֹ עַלְ פּּוֹם אָבְתַן לאַ ... ולולו אַבוִעַ הַּלַ בַּנְיִם לָא יִמוּטוּן אַבַּעוֹ הַלַ פוִם בַּנִין

אָלָה בְּחִובֵיה יְמִוּחוּן:

עהבל בגר אַלְמָּנְה: בּ לֵאִ עַמְּׁע מִמִּׁפֹּׂס זָּנֵר וֹעַוִם וֹלָאִ לָא עַבֶּלִי בּוֹן זִּיּנֶר יִיתַם וֹלָאִ

שׁפֿד מַאָּכוָנֹא כַּטִיַּט אַבַמַבְאַ:

<u> הַבְּר</u> הַנְּה: (ס) בן אָנְבֶּי מְצְּוְהְ לְהְמְוִים אָתַ- מְתַּפֶּן עַּלְ בֵּן אָנָא מְפַּבּיִר לֶּךְ

לְמִמְבַּר וָת פַּטִּוֹמָא טַבַּין: וֹוֹכֹבׁשִׁ כַּג מְּבָּב עַנְיִעַ בַּמִּגְבָוִם וִטַבַכַּב אָבַו הַבָּבֹא עַוֹוִטַאַ

> Lояр thy God. righteousness unto thee before the and bless thee; and it shall be that he may sleep in his garment, pledge when the sun goeth down, thou shalt surely restore to him the

within thy gates. thy strangers that are in thy land whether he be of thy brethren, or of servant that is poor and needy, Thou shalt not oppress a hired

be sin in thee. against thee unto the LORD and it setteth his heart upon it: lest he cry down upon it; for he is poor, and his hire, neither shall the sun go In the same day thou shalt give him

Thou shalt not pervert the justice death for his own sin. fathers; every man shall be put to children be put to death for the for the children, neither shall the The fathers shall not be put to death

raiment to pledge. fatherless; nor take the widow's due to the stranger, or to the

to do this thing. thence; therefore I command thee Lояр thy God redeemed thee wast a bondman in Egypt, and the But thou shalt remember that thou

לו (שמוח כב, כה), כל היום חשיבנו לו, וכבה השמש חקחנו (בבה מליעה קיד:): וברכך. והם הינו מברכך, מכל מקום ולך (13) כבוא השמש. אס כמות לילה הוא, ואס כמות יוס החיירהו צבקר, וכצר כתוצ צואלה המשפעים עַד צֹּח הַשֶּׁמֶשׁ מָשִׁיבֶּנּוּ

סטשיר כבר סרוסר לא פַעַשְׁק אָם רַעַּף (ויקרא ימ, יג): אבירן. סחאב לכל דבר (ויקרא רבה לד, ו): מגרך. זה גר לדק: (14) א חששוק שביר. והלא כבר כמוב, אלא לעבור על האביון בשני לאיון, לא חששוק שכיר שהוא עני ואביון, ועל מסים לדקם:

(ai) ואליו הוא נושא אח נפשו. אל סשכר סוס סוא נושא אח נפעו (מוח, עלס בכבש ונחלס באילן (בבא מליעה קיב.): בשעריך. זס גר מושב סמוכל נבילומ: אשר בארצך. לרבות שכר בסמס וכלים:

(16) לא יונוחו אבוח על בנים. עדום בניס, ואס מאמר בעון בניס, כבר נאמר איש בחעאו יומחו, אבל מי שאינו איש, ממ והיה בך חשא. מכל מקוס, אלא שממהרין ליפרע ע"י הקורא (ספרי רעע):

(קו) לא חשה משפש גר יחום. ועל סעמיר כבר סווסר, לא ממס משפע (לעיל טו, יט), ושנה בעני לעבור עליו בשני לאיץ, בעון אביו, וסקענים ממים בעון אבומם בידי שמים:

לפי שנקל להעות משפע עני יותר משל עשיר, לכך הזהיר ושנה עליו: ולא תחבול. שלה צשעת הלואה:

(18) וזכרת. על מנת כן פדימיך, לשמור מוקותי לפילו יש מסרון כים בדבר:

لْجُهَجْمُثُكُ نَكُنُكَ جُمَّمًا لَحُكُحُكِ جَيْفَهُم يَجْهَلُمَجْفَعُ نُتِ خَدَجً ĒĢĻĽ ַ עֹלֵּבְּרַ לֵּבֶּׁינִבְּ בַּהְּבֶּוֹבְ אַבִּי עַטִבּוּר תַצְּדֶרְ בָּחַלֵּלְבִּ

אַנוֹנִינִ כְּנִינִם וֹלְאַלְמִּנִינִ בּנִינִנִּם וֹלִאַלְמִּנִינִ בּנִינִנֵּנִ כּֿג עַטְבָּתְ זְגִעַּבְ לָאִ עַפֿאָר אָבִג עַטְבָּנָת זִגָּטָבַ לָאִ עַפֿגָּגָ

هَلَاثُنَا ذَيْنَا ذِبْهَا لَمْ هَا فَلَا نَعُمْ فَاللَّهُ فَيْنَا فَعُرِّنَا فَعُلَّا فَيُعْلَمُ فَا בּׁ, טַבַּקְרָ בַּבַבְּיבֶ לְאָ טַמִּנְבֵיך אָבוּ, טַפַּמוּנָה בַּבַמִּנַ

ַבְעֲּמֻנְּעַ אֶּעַ_תַבְּבֶּר תַזְּּת: (a) מגלנם מגבלו אולו מגלוב

אָניַ_נִיבְהַאָּמ: אא וְנִגְּשָׁר אֶלְ-חַמִּשְׁפָּׂם ŕψĠϕť¤ בְּיִיוְהָנֶה רִיבִ בֵּין χζώι□

וְהְצְּיִלוּ אָת־הַצִּדִּיק וְהָרְשָׁיִמִּי

خيّر دهمُن ځوۀځد: וְהְיָה אָם בָּן הַכִּוּת הָרָשָׁעִּ

> קֿנּנ קֿיּטֹוָם לָא טֿטוּד לְמִפָּבׁיִנִי לְנִיּוָבָא **έχ** lưưta.

ילאֹבתֹלשׁא גבי: ڂڒ؞ؠڷ؉

ילאֹבֹתֹלִטֹא וֹבוּי:

יוב,ן: מפפגע בוב בממכע זע פטלמא לאֹנֹא בׁמֹגֹנִים הֹלְ כֹּוֹ אֹנֹא וטובר אָני עּבְּיָא הָנִימָא

לבולא נובונננו אָבו וֹבו בון בון מולבוֹא

にくさにに בעוניי וובו אם בו הוב לאלקאר

> thee in all the work of thy hands. that the Lord thy God may bless for the fatherless, and for the widow; fetch it; it shall be for the stranger, the field, thou shalt not go back to thy field, and hast forgot a sheaf in When thou reapest thy harvest in

the fatherless, and for the widow. again; it shall be for the stranger, for thou shalt not go over the boughs When thou beatest thine olive-tree,

for the fatherless, and for the widow. after thee; it shall be for the stranger, thy vineyard, thou shalt not glean it When thou gatherest the grapes of

do this thing. Egypt; therefore I command thee to wast a bondman in the land of And thou shalt remember that thou

condemning the wicked, bns, euosidging the righteous, and and the judges judge them, by men, and they come unto judgment, If there be a controversy between

 ΛXX

number. to the measure of his wickedness, by be beaten before his face, according shall cause him to lie down, and to deserve to be beaten, that the judge then it shall be, if the wicked man

ומלאס עני ונמפרנק בס, סרי סוא ממברך עליס (קפרי רפג): שאינו בבל משוב: - למען יברכך. ואע"פ שבאם לידו שלא במחכוין, ק"ו לעושה במחכוין, אמור מעחה, נפלה סלע מידו שכחם קמס, ששכח מקלחס מלקלור: לא חשוב לקחחו. מכאן אמרו, (שם פ"ו מ"ד) שלאחריו שכחס, שלפניו אינו שכחס, (19) ושכחת עומר. ולהגדיש, מכהן המכו (פהה פ"ו מ"ו), עומר שיש בו קהתים ושכחו, הינו שכחה: בשדה. לרצות

(02) לא חפאר. לא מעול מפארמו ממנו (מולין קלא:), מכאן שמנימין פאס לאילן: אחריך. זו שכמס (שס):

סמלויות בשדרס ויורדות: הה לבעל הביח (פאה פ"ו מ"ד). וראימי בגמרא ירושלמיח (פאה פ"ו ה"ג), איזו היא כחף, פסיגין זה על גב זה, נטף, אלו (IS) א חעודל. אם מנאם בו עוללום לא מקחנה. ואיזו היא עוללום, כל שאין לה לא כמף ולא נעף, יש לה אחד מהם, הרי

סכות סרשע, פעמיס לוקס פעמיס אינו לוקס, ומי סוא סלוקס, למוד מן סענין, לא תחסוס שור בדישו, לאו שלא נתק לעשס הלדיק, סדי אומר זו מריבס (ספרי רפו): - והרשיעו אח הרשע. יכול כל סמסחייבין צדין לוקין, מלמוד לומר וסיס אם צן (I) בי יהיה ריב. קופס לסיום נגשיס אל המשפט, אמור מעחה, אין שלוס יולא מחוך מריצה, מי גרס ללוט לפרוש מן

(2) והפילו השופש. מלמד, שאין מלקין אומי לא עומד ולא יושב, אלא מועה (מכוח כב:): - לפניו כדי רשעהו. ולאחריו

ئظڑں אָטוּה לְמִּינֵיה: ⟨לַתַבְּתִּי עַלְ־אֵּלֶתִ עַבֶּת רַבְּתְּ

לא־תַּחְסָׁם שִׁיִר בָּדִישִׂי: (ס)

לאַמֻּב ווֹבַּמָב: יְבְּמְה יְבְאָ מְּכֶּיה וּלְקְחָה כָּוֹ នុយ្ញ់ជាប់ផ្តួល ប្រុខ្មែល វិក្ י מַבֶּם יבֵּן אֵין־לֹוֹ לֹאַ תִּהָיָה קי־יִשְׁבֹוּ צַּחְוֹים יַחְדְּׁוּ וּמֶת צַּחַר

הְּמִׁנְ מִנְהַבְּאַבְ: עַל־שָׁם אָהָיו הַמָּת וְלְאַ־יִמְּהָה עַל שְׁמָא דַאַּחוּהִי מוֹהָנָא וֹלָא וְהְיָׁה הַבְּּכוּר אֲשֶׁר הַלֶּד יָלוּם וִיהֵי בּוּכְרָא דְּהָלִיד יָקוּם

בּוֹמְבֹאָל לְאָ אַבַּרו וַבּּמִוּ: מאַן יִבְּמִי לְהָמִים לְאָחִיוּ שֵׁם לְאַחִיהִי שְּׁמָא בִּישְׁרָאֵל לְא تهَمْدُت عُدِينَا تُعْمُدُتِ لَعُمْدُتِ ע אָעַרְיָבְּנְאָהָוֹ וְעְּלְמָדוֹ יְבְמִּאָוֹ ਲ਼ਿ¤−ਟ੍ਰੇ× ਾਜ਼ਵੇਖ਼ ਜੁੜੇਾਘ ਟ੍ਰੋਗੁਜ਼

देवमेवसः אֹלְוּו וֹמֹלֹג וֹאֹלְוּר לְאַ טֹפֹּֿגֹשׁי וּנמּלְלְוּן מִמִּיִי וּנפוּם וֹנִימָּר וֹשׁבֹאָנַבְוָ וּשׁׁנְּיֵהְנִבֹּוֹ וֹצִבְּבֵוֹ וּנִשְׁבֵוֹן בְּיִעִּ סֹבֵּי שַׂנִינִיעִ

خيرية: אַבָּוּן מִּטַא וַבּּא וֹנִיבַּלְ אָּטוּוּדִּ דַלְמָא יוֹסֵיף לְאַלְקָיוּהַיה עַל אַרְבְּעִים יַבֶּנוּ לְאִיסִיף פַּן־יֹסִיף צַרְבְּעִין יַלְאֵי יוֹסֵיף

لأبلايك

נופבה ליה לאתו וובמנה: ליבר אַבור ובמה ייעול עלה לְא עִוֹנִי אִפֿע מוָעָנָא לְבָּרָא תר מנהון ובר לית ליה אַבוּ וַהְבוּן אַחָין כַּחָדָא וִימוּת

יְהָמְהַיִּה שָּׁמִיה מִישְּׂרָאֵל:

אַבא לְיַבְּמוּהָי: וֹשׁנמֹר לָא אַבוּ וֹבַּמוּ לָאַלַמֹּא לְעַבְעַ בְּיִתְ בִּינָאַ לְלַבְבָם סְבַּנָּאָ נָת יְבְמְמֵיה וְתִפַּק יְבְמְמֵיה נאם לא נגבו וולבא למסב

לָא בְּמִּנְאַ לְמִסְבַּה:

should be dishonoured before thine with many stripes, then thy brother exceed, and beat him above these shall not exceed; lest, if he should Forty stripes he may give him, he

he treadeth out the corn. Thou shalt not muzzle the ox when

brother unto her. perform the duty of a husband's her, and take her to him to wife, and husband's brother shall go in unto abroad unto one not of his kin; her wife of the dead shall not be married of them die, and have no child, the If brethren dwell together, and one

Israel. that his name be not blotted out of name of his brother that is dead, that she beareth shall succeed in the And it shall be, that the first-born

And if the man like not to take his

brother unto me.' perform the duty of a husband's brother a name in Israel; he will not brother refuseth to raise up unto his elders, and say: 'My husband's wife shall go up to the gate unto the brother's wife, then his brother's

per; stand, and say: 'I like not to take him, and speak unto him; and if he Then the elders of his city shall call

(3) לא יוסיף. מכאן אוסרס למכס אם מבירו (סנסדרין פס.): ונקלה אחיך. כל סיוס קוראו רשע, ומשלקס קראו דבוק לומר במספר ארבעים, ולא ארבעים שלמים (שם), אלא מנין שהוא סוכם ומשלים לארבעים, והן ארבעים מסר אחם: כדי שמיס, מכאן אמרו, מלקין אומו שמי ידום מלאמריו ושליש מלפניו (שס): 🗆 במספר. ואינו נקוד צַמִּמְפָּר, למד שסוא

בממריס ובגרוגרומ, שנגמרס מלאכמן למעשר (שס פע.): שף כל כיוצא בו, יצא החולב והמגבן והמחבן, שאין גדולו מן הארן, יצא הלש והמקטף, שנגמרה מלאכחו לחלה, יצא הבודל מקוס (עיין שם ז:), ולמס נאמר דיש, לומר לך, מס דיש מיוחד דבר שלא נגמרס מלאכחו (למעשר ולחלס), וגדולו מן הארך, (בבא מליעא פע.), א"כ למה נאמר שור, להוליא את האדם: בדישו. יכול יחקמנו מבחוך, חלמוד לומר לא חחקום שור מכל (+) לא חחסום שור בדישו. דבר סכמוב נסווס, וסוא סדין לכל נסמס מיס ועוף סעועים במלאכס עסיא בדבר מאכל da'T:

(מו בן סבם), מו בם סבם: סמיוחדים בנחלה, פרט לאחיו מן האם (שם): - ובן אין לו. שיין שליו (בבא מליעא כב:), בן או בח, או בן הבן, או בח הבן, (a) בי ישבו אחים יחדו. שהימה להם ישיבה אחת בעולם, פרע לאשת אחי שלא היה בעולמו (יבמות יו:): יחדו.

על שם אחיו. זה שייבה הת השמו, ימול נחלת המת בנכתי הביו. ולא ימחה שמו. פרע להשת קרים, ששמו מחוי (שם): (6) והיה הבכור. גדול הלמים הול מיינם לומה: אשר הלד. פרע ללילונית שלינה יולדת (צגל מליעל כד.): יקום

(٦) השערה. כמרגומו לְמָרַע בֵּימ דִינְמֹ:

לאַיִבְנָה אָת־בָּית אָהִיי: נְאָמְרָׁה בְּכְּה יִנְשְׁתָּ לְאָיִשׁ אֲשֶׁר בלבו לנבטר בפניו ועוסה ه تائظنی لناخ لاب تقربر شقر וֹנֹנֹאָמְב וֹבֹמִטֹּוִ אָלִוּן לְמִּוֹנָ וֹטִטַּלַוַב

다 (0) י וֹנֹלֵבֶא הְּמִוְ בֹּיִהְבָאֵץ בּיִנִי עַבְיָּגּן וֹיִילִבִי הָמִיִּבּ בּיִהְבָּאֵץ בִּיִנִי

ئلْك نْتَتَانُكُ لِحَمْدُهُنِينَا لِمَنْ لِمُنْتُلِمُ لِمُنْ لَكُنْ لَا يُعْلَمُ لَا يُعْلَمُ لِمُنْ אָת־אִישָׁה מִיַּר מִבָּהוּ וְשֶׁלְחָה " וְקְרְבָּה אֲשֶׁת הָאֶחָר לְהַצִּיל בְּיִרְיִנְּצִיּ אֲנְשֶׁיִם יַחְדְּיֹוֹ אֲנִשׁ וְאָחָיִוּ

נְּבוּלַנִי וּלַמַּנָּנִי: לַאֲ וֹנִינִע לְנַבַּ בְּבְרִסְבַבְּ אֲבֵוֹ וֹאֲבֵוֹ לֵא וֹנִי, לְנַבְ בְּבִּיסְבַּ מִּנִּפַּלְ

ן אַיפָּה גְּרוֹלָה וּקִטַּנְה: יי לא יה, לף בְּבִיקף אַיפָּה לְא יָהָי לָף בְּבִיקף מְכִילָא

אַמֶּר יִרוֹנְת אֶלְנֵיוִ לְּדִּי: خُطُمُ لِيُعْدُرُونَ يُضِيلُهُ مُن لِيُعْدُضُك خُل جُدِيمَ يُسْلُونا بَيْضًا فَحَ ي هَنظِت سُرَقِت نَجْتُط يَلَيْت خِلَّا مُحْرِدُاْ سَرْمًا يَخَسُره يَبَالًا <u>אַבו שְּׁלְמֶוּ וַבְּּיֶבׁלְ יְהְיָה לְּהְ מִהְקְלֵין שַּׁלְמֶוּ דְּקִשׁיִם יְהוֹן</u>

עַשְׁה אַלְּה כְּלְ עָשֶׁה עְּנֶלְ: (פּ) עָבִיר אָלִין כּלְ עָבִיר שְּקַר: ๑ בַּי תּוֹעַבָּת יְהֹנֶה אֵלְהַוֹּךְ בְּלֹרֹ צֵבִי מְרַחַק בֵּּדְם יִי אֵלְהַוּ בְּלֹ

> 下没口に下: לְנוּבְרָא בַּלָא וֹבְנוֹ זְנִי בּוֹנִא וֹטַטִּיִכ וַנִיּמָר כָּבֵין וִטַּגַּבִיר מגל דוליה וחרוק באופוהי לְלְבָׁם סְבַּנָא נְתִּאָבׁוּ סִנֵּנִיה

מבו פונא:

: تاناتانات נענשים ובה ותקבור בבית קשׁיוָבָא נְת בַּעְּלַה מִיַּד מָחוֹהִי וּאַׁשוּטִי וֹטִטְקְוֹד אָשַּׁע עַר אָב, וֹלְגֵּוּן נַיּבְרָוֹן כַּטִּבָּא נְּבָר

יים אין יִם יְדַה לַא הָחוּס עִּינָף:

ומְטַׁבַלְ בַב וּגָּמָיב:

ומֹכֹּגלֵא בַבְּּטֹא וּוֹמָגַבְעֹא:

אֹבֹתֹא בּוֹנ אֶלְבִוֹּב זְבִוֹר לְבַּי:

build up his brother's house.' be done unto the man that doth not she shall answer and say: 'So shall it off his foot, and spit in his face; and the elders, and loose his shoe from To sonserry and an in the presence of then shall his brother's wife draw

shoe loosed. Israel The house of him that had his And his name shall be called in

and taketh him by the secrets; him, and putteth forth her hand, out of the hand of him that smiteth draweth near to deliver her husband another, and the wife of the one When men strive together one with

thine eye shall have no pity. then thou shalt cut off her hand,

diverse weights, a great and a small. Thou shalt not have in thy bag

٤ı

71

diverse measures, a great and a small. Thou shalt not have in thy house

LORD thy God giveth thee. be long upon the land which the shalt thou have; that thy days may have; a perfect and just measure A perfect and just weight shalt thou

abomination unto the LORD thy For all that do such things, even all

God. that do untighteously, are an

(8) ועמד. בעמידס: ואמר. בלשון סקודש, ואף סיא דבריס בלשון סקודש (שס קל:):

משר למ יבנס, כיון שלמ בנס שוב למ יבנס (שס י:): (9) וירקה בפניו. על גבי קרקע (שס): אשר לא יבנה. מכאן למי שחלן שלא ימור וייבס, דלא כמיב אשר לא ננה אלא

(10) ונקרא שמו וגוי. מלוס על כל סעומדים שם לומר חלון הנעל (שם קו:):

(11) כי ינצו אנשים. סופן לבה לידי מכוח, כמו שנהמר מיד מכהו, הין שלום יולה מחוך ידי מנוח (ספרי רלב):

לסלן בעדים ווממין לא מחום (לעיל ימ, יג), מס לסלן ממון אף כאן ממון: (12) וקצחה אח כפה. ממון דמי בשמו, הכל לפי המבייש והמחביים, או אינו אלא ידה ממש, ואמר כאן לא מחוס וואמר

L(L): (13) אבן ואבן. משקלום: גדולה וקשנה. גדולה כשמכחשת את הקטנה, שלא יהא נועל בגדולה ומחיר בקטנה (ספרי

(+I) לא יהיה לך. מס עשימ כן, למ יסים לך כלוס:

(פו) אבן שלמה וצדק יהיה לך. לס עשים כן, יסיס לך סרנס:

בּבַבנ בַּגאַטַכָּם מִמָּגַננִם: מפמיר זְבְוִר אָט אָאָר־עְּשָׁר לְךְ עַּמְלֵלְ הָנִירִ יָּה דְּבִיר לֶךְ עַּמְלֵלִ

באובבא במפלכון ממגבום:

of Egypt; thee by the way as ye came forth out Remember what Amalek did unto

מֹנוֹ וֹנֹיֹה וֹלִאְ זֹנוֹא אֶלְנִינִם: خَرِيَةُ الْمُكْرِبِ مِنْ الْمُقَادِ الْمُقَادِ خَرِيَالْ طِنْجُتَادِاً خَنْدَكَ هُمُّد كَالَابِ فَبُثَكَ الْآثَرَ فَكِ لَمُلَمَّكَ فَهِيلَانُهُ لَكَمْنِ فَكَ

מן בורם וו: נֹאַטַ מְׁהַּלְבִי, וֹלָאָ, וֹלָאִ בַּבוּי,

feared not God. thou wast faint and weary; and he were enfeebled in thy rear, when smote the hindmost of thee, all that how he met thee by the way, and

ಗಳ್ಳುಗ: (ಡ) זכר עמַלק ממחה השטנים לא هِنُهُد بِمَزْمَ هُرَيْبِ فَمَا رَاهِ كِلَّهُ مُحْدٍ بِجُنَّاكُ مُوْجِبِ خُجُدُمٌ مُحْدٍ خَمْرً، لَاحْدُكُ مُؤْمِنِي إَمَرُه جَمِيرُهَ إِمَرُهُ ﴾ ﴿ كِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

הְּמִנֹא לֵא עִׁעִוֹהָ.: ינת הוקבניה העממכת מהחות לְבְּ אַנִיסְנָא לְמִינְנִישִׁ שַּׁמִינִי סַׁעוָר בַּאַרְעָא דַּיִיָּ אֶלְהָרָ יָהַיִּר ויהי פר וְנִים וְיָ אֶבְקָהָף כָּף

under heaven; thou shalt not forget. the remembrance of Amalek from to possess it, that thou shalt blot out God giveth thee for an inheritance in the land which the LORD thy from all thine enemies round about, LORD thy God hath given thee rest Therefore it shall be, when the

Rosh Hodesh, combine it with this Haftara. It is on page 167. The Hastarah is Isaiah 54:10 on page 171. If the Hastara from Re'eh was not read because it fell on

الله فالم المُحْلِق الله المُحْلِق الله المُحْلِق الله المُحْلِق الله المُحْلِق الله المُحْلِقِ וְמֵירְתַה וְתְמֵיב בַּה: د» بِمَزِّمَ هُرَيْنَ الْمَا ذِلِهَ فِيَاذِيْنَ فِينَ هُرُبَهِ بِمِنْ ذِلَا هُبَاهِدِهِ כיממים וְהְיָהׁ בְּיִי הְבְּוֹא אֶלְ הְאָבֵוּץ אֲשֶׁר וִיהֵי אֲבֵי הֵיעוֹל לְאַרִעָּא

יְתְוָה לְאַשְׁרְאָה שְׁכִינְתֵּיה מַמָּוֹ: هِهُد بَائِد هُريْنِه بِيَا كُك י בְאַבְּלְיִב אָמֶב שִּׁבָּיא מִאַּבֹּלֵי خُد_فَــًا، וֹלְלַעַשְׁיֵשׁ מִבּאָמָּגעו

shalt bring in from thy land that the the fruit of the ground, which thou that thou shalt take of the first of all dwell therein; inheritance, and dost possess it, and thy God giveth thee for an

in unto the land which the LORD

And it shall be, when thou art come

 $I\Lambda XX$

81

אָלהֶיף לְשַׁבֵּן שְׁמִּי שֶׁם: His name to dwell there. LORD thy God shall choose to cause shalt go unto the place which the thou shalt put it in a basket and וביב לף והשני בסלא והקה LORD thy God giveth thee; and בול אָלִבוֹנ וְנִיסַב מִבוּהָ כַּלְ אִבָּא בַּאַבַהֹא

- (TI) זכור את אשר עשה לך. פס שקרם במדום ובמשקלום, סוי דופג מגרוי ספויב, שנפמר מפוני מרְשֶב פּוֹעְבַם ס'
- ירא. עמלק אלסיס, מלסרע לך: שיף יוגע. עיף צלמא, דכמיב וַיְּלְמָא שֶׁס בְשָׁס לַמַיִּס (שמות יו, ג), וכתיב אֿתריו, וַיָּבֹא עֲמָלַק (שס ת): ווגע. בדרך: ולא מכם ונג, מומך מילום וזורק כלפי מעלם: בל הנחשלים אחריך. מסרי כם מממם ממסס, שסיס סענן פולמן: ואחה כל בריס יכולה לירד במוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד למוכה, אף על פי שוכוה, הקרה אומה בפני אמרים: ויזוב בך. לננך וספשירך מרמיחמך, שסיו סמומות ירמיס לסלמס בכס, ובא זס וסמחיל וסראס מקוס לאחריס, משל לאמבעי רוחחת שאין (18) אשר קרך בדרך. לשון מקרה. דבר מחר, לשון קרי ועוממה, שהיה מעממן במשכב זכור. דבר מחר, לשון קור וחום, (משלי יא, א), וכמיב במריס בָּא זְדוֹן וַיָּבֹא קֵלוֹן (שם ב):
- . אפילו על הבהמה, לומר בהמה זו משל עמלק הימה: (פו) חמחה אח זכר עמלק. מַמִּישׁ עַד מִׁשְׁה מַעוֹלֵל וְעַד יוֹנַק מִשׁוֹר וְעַד שֶׁה (שמואל-ה עו, ג) שלה יהה שם עמלק מכר
- (ו) והיה כי חבוא. וירשחה וישבח בה. מגיד שלל נמחיינו צביכוריס, עד שכבשו לם סלרן ומלקוס (קידושין לו:):
- (2) בוראשיח. ולא כל ראשים, שאין כל הפירות חייבין בביכורים אלא שבעת המינין בלבד, נאמר כאן ארץ ונאמר להלן אֶרֶן

נשְּׁבַּע יְהְוָהְ לַאֲבִהִינוּ לְחָת לְנִי: לְמִתַּוֹ לַנָּא: פּֿגַבְאָטִּגְ אָבְבְטַאְבֶּאֹ אַּמְּב לְאַבֹּהָא בַּפֿגִּם נֵוֹ כְאָּבֹטַנוֹאַ הַגַּרְתִּי הַיּוֹם לַיהְנָה אֱלֹהֶיף בִין בַּנְם יִיָּ אֶלְהָף אָרִי עַלִּית ¿ בּוֹמֹנִם בִב"ִם נֹאִמֹרִטַּ יבָאַעָ אָלְ־תַכּהָן אָּשָׁר

\$4<u>0.F</u>: והניהו לפני מובח

ַנְיָהִי נְּדְּוֹלִ עְּצְרָוֹ לְּנְוֹי נְּדְוֹלִ עְּצְרָוֹם נְרֶב: מֹבְּנַלְנִי נְנִילָּנַ מִּם בֹּמִטָּנִ מִמְּס י אָלְנִינִי אַנְמִּי אָבָּר אַלְי נִינֵר לְבָּן אַנְמָּאָנִי בַּמֹּא לְאַבָּרָא נִע لْمُزُرْبُ لِمُمْلِيُّ ذِفْتُنَا يُكِيِّلُو يُضْمِد يَصْمَد كَيْصَانَ هُجْمَلِهِ

ניהני עליני עלינה עליר קשר: ⁹ [בְּבֵּׁמִנ אֻׂנֵלֵננ עַמָּגֹּבְׁנִם [נְמַנְּנֵנ נִאַּבְאִנְמָנ כְּנָא מִגִּבְאָ נִמְּנִנִּי נִמְּנִינִי אִי

كِلْقَالِمُنْ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ ا אָטַ הֹּנְינִוּ וֹאָטַ הֹמֹכְנִוּ וֹאָטַ בּּכְנְטַנֹּאַ ַ וּיִּשְׁמָע יְהֹוָה אָת־קֹלֵנוּ וַיַּרֶא דַאַּבְּהָתַנָא וֹנֹגֹּמֶל אֶבְנִינִע אֶבְנִינִ אֶבְעָינִוּ נִגּּבְּנִגֹּא בוֹבִים

נַּגַל ירָאַנות ירָמַפַּהָים: חַזָּקְתֹ יִבְזְּרָעַ נְטִּינְת יִבְמֹרָא נייצאַנו יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָרָ

ווֹבֹאָנוּ אָּגְ_עַמַּלַנָּם עַזִּיִע וּנִטַּוֹ וֹאִנִטִּנֹא לַאַּטֹבָא עַבֵּגוֹ וּנִעַב

חַלֶּב יוֹבְמָי

אָלַגו בֹאַנּוּן וְבִימָּב לַגִּיִּ בַּוֹנִינִי וְמָא ַ בְּבֵׁינֵע בְּנִע בַּבְּנִע בַּבְּנִע בַּבְּנִע בַּנִעָּגָּא

יהוֶה ויהָהניה מֶּדֶם מַרְבָּהָא צַּיִּיָּ עַמּוֹא מִיּנִינַ וְיִפַּר כִּעַנָא סַלָּא מִן יָדָרַ

הַמָּר וְסַגִּי: מַקּיר וְסַגִּי: אַלא וּנְחַנוּ לְמִגְּרִיִם וְּדֶר שַמֶּוֹ

וֹעַבוּ הַּלְנֹא פּוּלְטַנֹא לַהָּגֹא:

המכלא וכיאיםלא ודיהםלא:

יִבְמוֹפָּהָין: יִבְקְקָיָנְאַ ĽĖX וְבְאָנוֹין ふふいゆき ιĖĻĻα ĊĊĊŒ וֹ מֹמֹאֹבוֹם

מְּבְרָא חֲלֶב וּדְבָּמִ: לְנִתְ אֵשׁבַ בַּיֹאָבׁ אַ בַּיְאָשׁ אָבָׁהְ זְבָּעׁ בְּנָאָ בִּיִר אָבָרָהְאָב אָבָה

> swore unto our fathers to give us.' unto the land which the LORD the LORD thy God, that I am come unto him: 'I profess this day unto that shall be in those days, and say And thou shalt come unto the priest

God. before the altar of the LORD thy out of thy hand, and set it down And the priest shall take the basket

mighty, and populous. and he became there a nation, great, sojourned there, few in number; went down into Egypt, and Aramean was my father, and he the LORD thy God: 'A wandering And thou shalt speak and say before

hard bondage. and afflicted us, and laid upon us And the Egyptians dealt ill with us,

9

oppression. affliction, and our toil, and our heard our voice, and saw our God of our fathers, and the LORD And we cried unto the LORD, the

and with wonders. great terribleness, and with signs, with an outstretched arm, and with of Egypt with a mighty hand, and And the Lord brought us forth out

land flowing with milk and honey. place, and hath given us this land, a And He hath brought us into this

יורד למוך שדסו ורואס מאנס שבכרס, כורך עליס גמי למימן, ואומר סרי אלו ביכוריס (בכוריס פ"ג מ"א): (מנקום פד:): זיה שמן. זים אגורי, ששמה אגור בסוכו (ברכום לע.): ודבש. הוא דבש ממרים: מראשיה. אדם מַשֶּׁה וּשְׁעַבֶּׁה וּגוי (לעיל ה, ה), מה להלן משצעה המינין שנשהדה בהם ארן ישראל, אף כאן שצה ארן ישראל, שהן שצעה מינין

הגדתי היום. פעס אמת בשנה ולא שתי פעמיס (שס): (3) אשר יהיה בימים ההם. לין לך לכל כקו שבימיך כמו שקול: ואמרה אליו. שלינך כפוי מובק (פפרי כלש):

(+) ולקח הבהן הענא מידך. לסניף אומו (מפרי ש), כסן מנים ידו מממ יד סבעליס ומניף (מוכס מו:):

כמעשק: וירד מצרימה. ועוד אמריס באו עלינו לכלומנו, שאחרי ואת ירד יעקב למלריס: 🗈 במהי מעש. שבעיס ופש: כשרדף אחר יעקב, ובשביל שחשב לעשות, חשב לו סמקוס כאילו עשה, שאומות העולם עובדי אלילים חושב להס הקב"ה מחשבה (a) ועניה. לשון סרמת קול: ארמי אובד אבי. מזכיר תסרי סמקום, ארמי אובד אבי, לצן נקש לעקור את סכל

څريږن: ڰْكِيْنِكَ لْتَمْفَلُونَ كَفْتَرَ نُعِيْنِ لْمَصْهِدِ كَلُو نَنْ هُكِتْكَ: جُرَّ بِمَرْبَ بِمَوْمِظُ ذُجُودٌ بُمَرُبَ بِهِ بِمَهِمُونِهِ جِرِيْهِ هِرُبَهِ וְעַמְּה הַנָּה הַבָּאָתִי אָת־רֵאשִׁית

אָּמֶּבְבְנַעַּטִּבְ אִבָּא בְּאַבְעָּא בִּינַבְּעָּ וְכֹּמֹן עַאַ אָיִטִיּתִי נָת בַיִּמַ

ቲ건L뿐Ŀ: (a) ڶڷڗڮ٦ ئَنَا ذِكَ يُعِيْنِ جُدِيْنَاءِ بِذِجْرِيْنَاءِ نَا جُكِنَاءِ لَمْجُنَاءِ مَنْ جَنَاءِ جَنَاءِ جَنَ בְבְלַל־הַמֹּוֹב ÄÄL

هُمُّكِ لَكِينَهُكِ لَابِيكُم لِحَينَكِ: למחבי בכל שבמא דיהב לף

נֹאַבְלְנִ דַהְּהֹבְוֹנִי נֹחָּבָּהנִי: حَجْنِ، حَوْدِ حَدْثَيْتِ لَكُهَجْمُرُبُكِ تهذبهٰت هٰذَت تَقَمَّمُ لَأَنْفُكُ لَا يُفَالِمُ لَا يَقُمُ لِمُنْكُلُونَا لَا يَقُولُوا لَا يُفْرِقُوا لَا يُفْرِقُوا لَا يُفْرِقُوا لَا يُقْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَمُعْرِقًا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَالْمُؤْلِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَالْمُعِلِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لَا يُعْرِقُوا لِللَّهِ لِلْمُ لِلْعُلِقُ لِللْعُلِقِ لِي لَا يُعْرِقُوا لِللَّهِ لِلْعُلِقُ لِلللَّهِ لِلْمُعْلِقُولُ لِلللَّهِ لِلْعُلِقُ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِلْعُلِقِ لِلللَّهِ لِلِمُ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِللللَّهِ لِلللَّهِ لِلللَّهِ لِللللَّهِ لِللللَّهِ لِللللِّهِ لِللللَّهِ لِللللَّهِ لِلللللَّهِ لِللللِّهِ لِللللَّهِ لِلللللِّهِ لِللللَّهِ لِللللْعُلِقِ لِلللللِّهِ لِلللللَّهِ لِلللللِّهِ لِلللللّهِ لِلللللْعِلْمُ لِلللللْعِلْمُ لِللللْعُلِقِيلُوا لِلللللَّهِ لِللللَّهِ لِلللللِّهِ لِلللللِّهِ لِللللْعِلِيلِيلِي لِلللللْعِيلِيلِي لِللللْعِلِيلِي لِلللْعِلْمُ لِللللْعِلْمُ لِللللْعِلْمُ لِلللللْعِلِيلِيلِيلِهِ لِللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِلللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِلْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِلِمُ لِللْعِلْمُ لِلْمُ لِللْعِلْمُ لِلْعِلْمُ لِلْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِلْمُ لِلْمُلِي لِلْمُعِلِمُ لِللْعِلْمُ لِلِلْمُلِلِمُ لِللْعِلِمُ لِلْمُلِلْمُ لِللْمُ لِللْعِلْمُ لِللْعِل ≟ڬڎ؞ڠڬڐ نزدڤِي جَمْهَد

بزهدمزهم نتخربا خظائك שׁבִּישִׁיאַ אָנִע מִּגֹּאָבָא וֹעִשׁוּן כֿל מֹהְשָּׁר הַלְלִטִּר בְּשִּׁהַשָּׁאִ

וֹלָאָ מֻּכִּׁטִׁנִי: גוּיקני לא־עַבָּרָרָה מִמְצָּיהָרָרָ יי למֹנִינו נוֹפַבָּה מוֹנְיבּוֹנו וּנִים إلإيابة رجيا بدإد كالأثاب إمانيا

بذئببكم ذنكتم بذهدتذهم בולא ואַן וַבְבַבַּיני לְבַוֹּאַנִי

או מפפובב ולא

worship before the LORD thy God. before the LORD thy God, and me.' And thou shalt set it down which Thou, O Lord, hast given the first of the fruit of the land, And now, behold, I have brought

OI

stranger that is in the midst of thee. house, thou, and the Levite, and the given unto thee, and unto thy good which the LORD thy God hath And thou shalt rejoice in all the

be satisfied, they may eat within thy gates, and fatherless, and to the widow, that Levite, to the stranger, to the tithing, and hast given it unto the in the third year, which is the year of tithing all the tithe of thine increase When thou hast made an end of

forgotten them. commandments, neither have I have not transgressed any of Thy which Thou hast commanded me; I according to all Thy commandment fatherless, and to the widow, Levite, and unto the stranger, to the and also have given them unto the hallowed things out of my house, thy God: 'I have put away the then thou shalt say before the LORD

- (9) אל המקום הזה. זס נית סמקדם: ויחן לנו את הארץ. כמשמעו:
- (10) והגחחו. מגיד שנועלו אחר הנפת (מ"א הנחת) הכהן, ואוחוו בידו כשהוא קורא, וחוור ומניף (מפרי שא):
- נמעו במוך עריסס: והגר אשר בקרבך. מנימ ומינו קורמ, שמינו יכול לומר למנומינו (שס מ"ד): ופירומיו ויינו ושמנו, אבל מסמג ואילך, מביא ואינו קורא (בכוריס פ"א מ"ר): אחה והלוי. אף סלוי מייב בביכוריס אס (11) ושמחח בכל חטוב. מכאן אמרו, אין קורין מקרא בנוריס אלא בומן שמחס, מעלרה ועד ההג, שאדם מלקע הבואח
- שין פוחחין לעני בגורן פחום מחלי קב חמים וכו' (פאה פ"ח מ"ה ספרי שג): אשר לו סרי מעשר ראשון. לגר לימוס ולאלמנה. זה מעשר עני: ואכלו בשעריך ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו נוסג מאומן שמי מעשכות אלא האמד, ואיוה, זה מעשר כאשון, ומחת מעשר שני ימן מעשר עני, שנאמר כאן. ונחתה ללוי. את ַ וְמְבֹלְפֹּ לְפֹּגִי ם, שְׁלְבֵּיוּ עַּמִּבְּר בִּנְּיָנְ פִירִשָׁבּ וְיִלְּבְּרָ (לְעיל יד, כג), סרי שמי מעשרוח, ובה ולמדך כהן בשנה השלישית, שחין של שמעה נוהג בהן מעשר ראשון, כמו שנאמר כִּי מִקְחוּ מֵאָׁם בְּנֵי יִשְׁרָבֵּל מֶּח הַמַּעֲשֶׁר (במדבר יח, כו), ומעשר שני, שנאמר המעשר. שנס שלין נוסג בס אלק מעשר אחד (ראש סשנס יב:) משני מעשרות שנסגו בשמי שניס שלפניס, ששנס ראשונס ושניס הסוכות, נמלאו מעשרות של שלישית כלין בפסח של רביעית, וכל מי ששסה מעשרותיו, סלריכו סכחוב לבערו מן סבית: — שנת מלמוד לומר כי מכלה לעשר, מעשרות של שנה השלישית רגל שהמעשרות כלין בו, וזהו פסח, שהרבה הילנות יש שנלקמין אחר ונאמר לסלן מקן שַבַּע שְׁנִיס (שס לא, י) לענין הַקְבֵּל, מה לסלן רגל אף כאן רגל, אי מה לסלן חג הסוכוח אף כאן חג הסוכוח, קבַע ומן הביעור והוידוי בערב הפסח של שנה הרביעים, שנחמר מקבֶה שָלשׁ שָנִים חּוֹלִים וּגו' (לעיל יד, כח), נחמר כחן מקן, (בו) כי חבלה לעשר אח כל מעשר חבואחך בשנה השלישיה. כשמגמור לספריש מעשרות של שנס סשלישית,

יְהְוָה אֵלְהִי עְשְׁיהִי בְּכָל אֲשֶׁר לְמִיּשָּׁרָא דִּייָ אֵלְהִי עַבּרִית בְּתַחִי מְמֶּוֹנִי לְמֶוֹת שְׁמָּמְמְהִי בְּּכִוּלִ יְהָבִית מִנֵּיה לְמִית שִבּילִית + בְעַלְרָהְי בְעָהְאַ וְלְאָ הַבְּיִפִּיה מִנֵּיה בְּמָסְאַב וְלָאִ ַלְאַ אַּכְּלְטִּי, בֹאָלָי מִמָּנוּ וֹלְאַ לֹא אַכּלִיִּט בֹּאָבֹלִי מִנִּיִּה וֹלְאַ

خرح يوظريانند:

all that Thou hast commanded me. my God, I have done according to hearkened to the voice of the LORD thereof for the dead; I have thereof, being unclean, nor given mourning, neither have I put away I have not eaten thereof in my

۲<u>۳</u>۲۳: (۵) אָבֶּן זְבָנִי חַלֶּב נְטְּשָׁר לְנִוּ כַּאֵּמֶּר נְשִׁבַּעְּקְיִּא בְּטָא בְּבִּיִנְשִׁ עִּיִּא בְּעָּבְיִנִינְאִ نْشَلْهُمْ لَمُعْلِ لِلْمُلْفِكِ كَيْشُكِ نَشْدُهُمْ لَيْنَا هَلَمْهُ لَيْنَاكُنَا ويردوورن يرتوفرن بجيرة هم توها هم توفيه بجيئا بم توها بذ تَשְּׁלִיפְּדִ מִּמְּמִוֹ كَالِّשُٰٓ בִּוֹ _

אָבֿת הֹבֹבֹא שַׁלִב וּבַבָּה: אָסִמַכִּי מִמְּדוֹר קּיִדְשָׁךְ מִוֹ

flowing with milk and honey.' didst swear unto our fathers, a land which Thou hast given us, as Thou Thy people Israel, and the land habitation, from heaven, and bless Look forth from Thy holy

tääL: אַנִיִּם בֹכֿל_לַבַּבֹּב بَايْمِهُمُا ثَامِنَا لَمُمَا لَمُ مُنْكُونُ لَمُ مُنْكُونًا لَا لَهُمُا لَا لَا لَكُمْ لَكُمْ لَا لَا لَا لَكُ מלימי לְעַּעָּוֹת אָת־תַחָקִים تراثط بأثد إمزّم هِجَاثِرَة مِعِرِهِ

خُحُمْ خِحُكَ يَخُحُمْ تَغَمَّكَ: ביניא וְהַשַּׁר וְתַעָּבֵיר יִהְרוֹן לְמָמְבָּר וֹנו לַוֹמִוֹא נִאִבְּוּן וֹנִנִי יוֹמֹא בֹבוּן וֹן אֶׁלְבֹּוֹנִ מִפַּפֹּבוֹנִ

Thou hast avouched the LORD this all thy heart, and with all thy soul. therefore observe and do them with statutes and ordinances; thou shalt

commandeth thee to do these

This day the LORD thy God

91

أخشطة خطخب וֹלְמִּתְר טַׁפֿוּו וּמִגִּוִינוּוּ וּמִמִּפֹּמוּוּ אָמ־יְהְנָה הָאָמֶרְהְּ הַיִּיִם לְהְיוֹת יָה יִיָּ הַשָּבָהִ יוֹמָא בִין לְמִהָנִי

ילַלַבֿלָא לְמִימִבוּיבּי: לְבְּ לְאֶלְע וֹלְמִׁעִּבְ בֹּאִנְבִעוֹן

ordinances, and hearken unto His commandments, and His keep His statutes, and His wouldest walk in His ways, and day to be thy God, and that thou

- תל הפרשת מעשרות: ממין על שלינו מינו, ומן סחדש על סישן (ולה מן סחלוש על סמחובר ולה מן סמחובר על סחלוש): - ולא שכחחי. מלברכך משנעשס דגן, וכמיב מְגַבְּׁסְּףְ וְדְמָעֲףְ לֹחׁ מְסַׁמֵר (שמום כב, כח), לח משנס חם סקדר: לא עברחי ממצוחיך. לח ספרשמי נממיס כסדרן, לא סקדממי מרומס לבכוריס, ולא מעשר למרומס ולא שני לראשון, שסמרומס קרויס ראשימ, שסיא ראשונס ראשון. וגס, (רצות מרומה (מעשר שני פ"ה מ"י) וציכורים: ולגד ליחום ולאלמנה. זה מעשר עני: בכל מצוחך. שג),ולמידן,שאס שקק מעשכותיו של שתי שניס ולא קעלס לירושליס, שלריך לקעלותס עכשיו: - וגם נחחיו ללוי. זק מעשר (13) ואמרח לפני ה' אלהיך. הְמְנַדֶּס שׁנמֹמ מעשׁרומין: בערחי הקדש מן הביח. זה מעשר שני ונמע רנעי (פפרי
- ימ:): ולא נחחי ממנו למח. לעשות לו ארון ותכריכין (מעשר שני פ"ס מי"ב): שמעחי בקול ה' אלחי. סביאותיו · פֹּחְכְּלֶפּה הַשְּׁמֵשׁ וְהַשְּׁמִיר וגוי (שם עו, כב), אבל זה לא מוכל לאכול דרך אכילת שעריך האמור במקום אחר (יבמות עג: מכות וסוא ממא, וסיכן סווסר על כך, לא מוכל גֶבֶּבֹל בְּשְׁעֶרֶיךְּ (דבריס יב, יז) זו אכילת מומאה, כמ"ש בפסולי המוקדשים בִּשְׁעֶרֶיךְּ (14) לא אכלחי באני ממנו. מכלן שלפור ללונן: ולא בערחי ממנו בטמא. בין שלני ממל וסול פסור, בין שלני מסור
- וגו'ןנְמַמִּיגִּשְׁמֵינֶס בְּעָמְס (ויקרס כו,ג־ד): אשר נחחה לנו כאשר נשבעה לאבוחינו. למס לנו,וקיימס מרן זבס מלצ (פו) השקיפה ממעון קדשך. עשינו מה שגורם עלינו, עַשַׂה המה מה שעליך לעשות (שם מי"ג), שהמרת הם בְּמָּלְתַי מַלֶּרוּ לבית הבתירה (שם): עשיהי ככל אשר צויהני. שֶׁמַקְּמִּי וְשִׁמַּקְמִי בּו (שם):
- בת קול מברכתו, סבחת בכורים סיום מִשְׁנֶס לשנה סבחה: (16) היום הזה ה׳ אלהיך מצוך. בכל יוס יסיו בעיניך מדשים, כמילו בו ביוס גלמוים עליסם: ושמרה ועשיה אותם.

וֹלְמִּמְׁר כַּלְ_מִגִּוִשְׁוּוּי كَارَ خُرِيْنَ فِرَجُنَا فَهُنُهُا لِهَ فَاللَّهِ عَرَّبًا خُرِيْنَا فَرَبًا خِرْهَا لِهَاكِنَا فَي ַנְיְחְנֵיה הַאֶּמְיִרְדְּ חַיּּוֹם לְהְיָוֹת נֵייָ חַשְּבְּדְּ יוֹמָא דֵין לְמָהְנֵי

לְבׁ יַלְמָמָּר כָּלְ פַּפּוּדוֹהִי:

commandments; thou shouldest keep all His He hath promised thee, and that this day to be His own treasure, as And the LORD hath avouched thee

e^t 월벷ㄷ 박ヴᅲ 숙구다숙ㅜ 주 빛ㅁ וֹלִטִיטַׁבַ מַּלְיָנָן מַּלְ בַּ<u>לְ הַיַּנְיִם</u>

לבה לַיהְוֹר אֶלְטֵיּר כַּאָּאָר עָרָם !! אָלְטַרְ כָּמָא דְּמַבֵּילִ: מם_ ללובו ולמטלב מם פצומ アダムア

He hath spoken. People unto the LORD thy God, as and that thou mayest be a holy praise, and in name, and in glory; nations that He hath made, in and to make thee high above all

עמְצְנְע אֲמֶּב אָנְכֵּי מְצָנִי אָנְכֶּם הַעָּם לַאַמָּר שָׁמִר אָת־כָּל־ עַּמָּא לְמֵימַר מַריּ יָת כָּל

노랜L: (G)

יוקא דין: שַׂפֿעּג'בשׁא בּאֹלא מִפּשׁגר וֹשׁכִּוּן رَاجُر طِهُم الْكِيْرِ بَهْدِيُح هُمَا يَوَمِّنَا طَهُم أَوْدِرَ نِهْدِيْكِ بِمَ

I command you this day. Keep all the commandment which commanded the people, saying: And Moses and the elders of Israel

ΙΙΛΧΧ

וְחָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַעַּבְרָוּ אָתַ־

בלבלו יניסיד יהדון בסידא: זבור לו יטלום לו אּלוון ترابة غرابة بالمرابة بالم וובו בוומא בטמברון וט

with plaster. up great stones, and plaster them giveth thee, that thou shalt set thee land which the LORD thy God shall pass over the Jordan unto the And it shall be on the day when ye

י עשוְבָּע עוּאָט בַּמְּבַבְעָהַן אִיבִוּטָא טִבָּא בַּמִּמְּבַבַ בַּבוּכִ וֹבְטַבְהָ מְּבְיִנִוֹ אֶטַבַבָּלְבִיבִרָי ĒĊ.L: לבְבָוָע וֹהַבְּעָׁ אָטָם אָּכְמָוֹּ יִנוֹן לֻיַבְ וֹנִיבַמִּעָל לַבַּ

rætigr çr: יובה במא במבוק וו אלוא וֹבִיכ לְבַ אֲבֹת הֹבֹבֹא שַׁלִּב المنامر المخالفة المناهر المناهرة المناسبة المنا נטלטוב אַליהון יָת כָּל פּהָנָמֵי

God of thy fathers, hath promised milk and honey, as the LORD, the God giveth thee, a land flowing with unto the land which the LORD thy passed over; that thou mayest go in the words of this law, when thou art And thou shalt write upon them all

אַבְעַוּ אַבְעָּוּ לָנִיּ חַלְבֹ וּדְבַּשׁ כַּצִּשֶׁר דִּבֶּר יְהֹוָה بْدَيْد هُرْتِرْهِ فَوَا ذِهَا ذِهِ هُوهُ الْإِيْمَ \$\$\$\ \u00e4\\0004\0004\0004\\0004\\0004\0004\\0004\\0004\0004\0004\0004\\0004

במיבל והסוד נחדון בסידא: מפפגע זטכנן נומא בנן במובא אָת־הָאַבְנָים הָאַלֶּה הָקִימוּן יָה צָּבְנָיָא הָאַלֵּין הַצִּנָּא

shalt plaster them with plaster. this day, in mount Ebal, and thou these stones, which I command you over the Jordan, that ye shall set up And it shall be when ye are passed

خُلَاد مُنظُمْ لُمُلُقُ لِمُنْاهِ فَهُنِد: אַשֶּׁר אָנכִי מְצַנְהָ אָתְבֶם הַוּוֹם + קַלִימוּ וֹטֹוֹעַ בֹּמֹּבֹוֹכֹּם אַטַיַנִּוֹבַן וִינִי בֹּמִמֹּבַוֹכִוּן וֹטַ וֹוַבַּוֹאַ

देंद बृंतेंद्र वृंदी (ययदन्य ६८ ५८): לסיים לך לאלסים, וסוא ספריעך אליו מעמי סארך לסיים לו לעס סגולה, ומלאמי להס עד, והוא לעון מפארת, כמו יָמְשַׁמֶרוּ (עו) האמרה האמירך. אין לסס עד מוכיה במקרא, ולי גראס שסוא לשון ספרשס וסבדלם, סבדלהיו לך מאלסי סגכר

(81) באשר דבר לך. וְהְיִימָם לִי מְנָלֶה (שמות ימ, ה):

(19) ולהיותך עם קדוש כאשר דבר. וְמִייִמֶּס לִי קַרְשִׁיס (ויקרה כ, כו):

(ו) שמור אח כל המצוח. לשון סווס, גרדנ"מ בלע"ו:

סיו, שנים עשר בירדן, וכנגדן בגלגל, וכנגדן בסר עיבל, כדלימה במסכה פומה (דף לה:): (2) והקמות לך. בירדן, ולמר כך מולילו משס למרות ומבנו מקן מובה בקר עיבל, נמללה לתה לומר שלשה מיני לבניס

ĒĹÏ'\: מוֹבָּה אַבְּיִּה לְאַרְתָּוֹר עַלְאַרְתָּוֹם אֶלְהָוֹר עַרְבָּה אַבְּיִין לְאַ הָרִים

הַּקְיהוּוְ בַּרְוֹלְאִי اخترب שֶׁם מִוְבֶּט לִיהֹוֶה אֵלְהֵיף וִמִּבִּנִי מִמָּן מַוְבָּטִא בָּוָם יִי

tool upon them. stones; thou shalt lift up no iron unto the LORD thy God, an altar of And there shalt thou build an altar

מולת ליהוה אלהיף: انتأت الأكثيب نتقربن هرأبر تائ الأرنك انتقاط المجينا אַבוּגוֹם אַבְמִוְעַ שַּבְּנְיִב אָעַבְמִוֹפַע אַבּוֹגוֹ אַבְנִגוֹ אַבְמָוֹע שַבְּנָגוֹ אַבְבְּנִוֹאַ

הֹלְנוֹן בוֹב הֹ אֶּלְבוֹנ:

thereon unto the LORD thy God. and thou shalt offer burnt-offerings LORD thy God of unhewn stones; Thou shalt build the altar of the

الْمُرْمَانِ كَفَرْرَ الْدِيْرِ لِمُكِيِّرِيِّنكِ: ﴿ لَأَمْنَانٌ مُّرْكُنُ لَا لَهُٰوَّذُكُنَ هُمُ لَنَاهِمِ نَحْمَلِ طَيْلُهُمَا لُتَارِيدٍ

قَمَّا لَنْفُكِ، كَلُهُ لَا يُخْفُكُ:

元・役Ⅰ: (0) בְבְרֵי הַתִּירָה הַוּאָת בַאָר פְּתְּנֶטִי אֹירִיִּהָא הָדָא פְּרִיִּשׁ ۱۵ וְכְתַבְּתָּ מֵלְ הַנְּאַבְנִים אֵתַ בְּלְ וְתַבְּתִּוֹבְ מֵלְ אַבְנַנְּאֵ יְתְ בְּלְ

18 וְכְתַבְתַּוֹּ עֵלְ הַבְּנִיּה אֵתַ בְּלְ וְתַבְּתוֹבְ מֵלְ אַבְנַנְּאֵ יְתְ בְּלְ

19 בין היים בל היים בל היים אות בל היים בל בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל היים בל הי

: בוואלו

בוולא למם צדם ול אָלִבַּנַיבּ: וְהַמַת וֹהְבַאָּב וְנִמָּא בַּבוּוֹ מֹם כֹּל וֹמִּבֹאֵל לַמִּימִר אַבּּיני נוֹבבּב מָמֵּע וַעַכְּעַוֹנִם עַלְנִיָּם יִמּלָיל מָמָּע וֹכִעַנִיּא לִינִאָּי

לומוהי דַאָּנָא מִפַּבַּיר לָדַ יוֹמָא וֹטֹהְבֹּיג וֹט פֹּלַנְגַנְנִי الناكة، ح خيرينا لا تدر كاخيناك

בַבוּאַ לְמֶּימָב:

same day, saying: And Moses charged the people the

statutes, which I command thee this

voice of the LORD thy God, and do

Thou shalt therefore hearken to the

this day thou art become a people 'Keep silence, and hear, O Israel;

Levites spoke unto all Israel, saying:

stones all the words of this law very

And thou shalt write upon the

and thou shalt rejoice before the peace-offerings, and shalt eat there;

And thou shalt sacrifice

And Moses and the priests the

His commandments and His

unto the Lord thy God.

۲۵۵۲: ממימי וַיְצָי מֹשֶׁהֹ אָת־הַעְּׁם בַּיְּוֹם הַהָּוֹא וּפַפֵּיד מִשָּׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא

אַמָּר אַנְכָּי מָצַּוֹּךְ הַיִּוֹם: (ס)

حُمْٰ◘ حَربابُك ﴿حَربابُك ﴿حُربانِهِ:

וֹבְּשׁׁ עַבּׁוֹ עֲבַוֹלֵה עַאָּ בַּוֹהָ בּוֹלֶה בַוֹּ

الشمخي جهرد البت لاحيتاك

انْفِضِمْ رَهُدُهُمْ لَأَرْتُ لَائِنَا بَائِلِ بَلِيرِيْنَ

※
 ※
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ
 ぐ

المُمحُد النقل بخذينا: ַ הֹלְעַנֵּיוּ עִּּיִייִם בַּמְּבְרָבֵם אָטַ הַלְ מִעּרָא צַּיִּרִיוּוּ בְּמִהְבַּרְכוּוּ אַבּט זְעַּמְיּה לְבְּבָרָ אָר הַעָּם אָלֵין יָקוּמוּן לְבָּרָכָא יָה עַּמָּא

הַּנְבְּצֵּן שְּׁמְּמְנְן נְבְנְנְמֵן: בּנְבְצֵּן שִׁמְּמְנְן נְבְנָנִ יִנְיִנִּלְיִ יִי זִרְדְּנָא שִׁמְמְנְן נְבָנִ וִירִנּיָרִי

and Joseph, and Benjamin; and Levi, and Judah, and Issachar, are passed over the Jordan: Simeon, Gerizim to bless the people, when ye These shall stand upon mount

71

п

6

9

'.ylnislq

Lояр thy God.

(8) באר הימב. נטנעיס לטון (טס לנ.):

- (9) הסכח. כמרגומו: היום הזה נהייה לשם. בכל יוס יסיו בעיניך כאילו סיוס באם עמו בברים:
- מכור משר למ יקים: ו הלו ו הלו עונין המן, חורו ו הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופחחו בקללה, והומרים הרור ההיש השר יעשה פסל וגו', וכן כולם עד וסלוים וסארון למעה באמצע, הפכו לוים פניהם כלפי הר גרוים ופחחו בברכה, ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וגו', (בו) לברך אח העם. כרלימה במסכה סומה (דף לב.), ששה שבמים עלו לרהש הר גרזים וששה לרהש הר עיבל, והכהנים

- ير برومير: מּגבֿע באַנבֿן זָּב וֹאַמֶּב נוֹבוּצְוֹ בֹמוּבֹא בֹמִגבֿע באַנבוֹ זָּב
- نهٰدُهُم طُبِم لُه: (٥) וֹמֹנוּ עַלְוֹנְּם וֹאֵמֹנֵנִ אָבְ_פֹבְ אָנְחֵ וֹנִטִּרֵנּוֹ בְּנִאֵּ וֹנִמֹבֵנוֹ לְבֹבְ
- נְאָמֶנְ: (סַ) ערש ושְׁם בּסְמֶר וְמְנֵּוּ כְּלְ עִמְּם וְדֵּי אִיּמְּנָא וְיְמֵּנִּי בְּסִעְרָא יי וּשַׁפְּבְּׁה תּוֹעֲבָת יְהֹוֹה מַעֲשֶׂה יְדֵי וּשִּהְּכְּא מְרַחַק קֶּרֶם יִיְ עּוֹבְרַ אָרַוּר הָאָישׁ אָשֶׁר יַנְיִשְׁה פָּסֶל לִים מּבְרָא דְּיִנְּבָּיִר צֵילִם
- בָּלְ־הָעָם אָמֶן: (ס) אַרַיִּר מַלְּבֶּר אַבִּיר וֹאַמִּי וֹאָמַר לִים דִּיַּקְי אַבּיּהִי וֹאַמִּיה
- בְּלְ־הָעָם אָמֵן: (ס) י אַבְוּר מַסָּיג וְּבָּוּל בַעָּהוּ וְאָמָר לִים דִּישְׁנִּי הָחִבְּרִיה
- בְּלְ־הָעָם אָמֶן: (ס) אַרְיִּר מַמְּנָּר מִנְּר בַּדְּבֶרְ נְאָמָר לִים דְּיַטְּמֵי עַנְיִרְאַ בְּאִיְרְחָא
- था⊏⊓) (ספק פרשה סתומה בכתר ארם
 61
 נַאַלְמָנָה נִאָמָר בְּלְהַנְהַ אָמֵוֹ:
 אַרוּר מַמָּה מִשְׁפָּט גַּר־יָּהָוֹם
- **※はに (a)** יּלְטְ בֹּלֶּשׁ אַבְיוּ וֹאָמָּע בֹּלְ עַמֹּם אָבִוּ יַּלְּ, כּוֹפֹא צַאֶּבוּטִי, וְנִימָּע אַבוּר שׁבֵּב עִם־אַשָּׁת אָבִיו בָּי לִישׁ דְּיִשְׁבּוֹב עִם אָתַּת אַבוּהִי
- נְאָמָר כְּלְ־הָעָשֶׁם אָמֶן: (ס) יי אֹבְוּר שׁבֶב עִם־כְּלִ־בְּחֵמְּתִת לִישׁ דְּיִשְׁבִּוֹב עִם כְּלִ בְּעִירָא
- **必算[: (a)** אַרוּר שׁבֵּבֹעִ עִּם־אַַחֹתֹּוֹ בַּת־אָבָיוּ לִישׁ דִּיִשְׁכּוֹב עִם אַַחָתִיה בַּתּ אַנְ בַתַּ־אָמָוֹ וְאָמָר בְּלִ־הַעֶּם אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמִּיה וְיִימַר בְּלֹ

- لَّهُمُّد يَاٰدِيرِيا يَا لَرَّفُفُكِر:: لَيُحْرَبُ يَمْضُلُهُ مَرِ بِيَطَّرُكُكِ خُتِلًا لَهُمْنًا يَطِيمِنا مَرَ كِرْمَنِهِ
- אָלָהְ וֹהְבֹאָץ לַץ בֿם:
- וֹנְטִיבוּוֹ כָּלְ מַּמֵּׁא נְיִימֶבוּוֹ אָמֵוֹ:
- וֹנִגמָּב כַּבְ הַּמָּא אַמָּו:
- וֹוֹמֹר כָּל עַמָּא אָמוֹן:
- ווומר פָל עמָא אָמו:
- לים דינאלי דין גיור ייתם
- נאַבְמִלְאִ נִינִמָּב כַּבְ הַפָּא אָמָן:
- פֿל עַמָּא אָמָן:
- וֹוֹמֹב כֹּל מַמַּא אָמָן:
- עַּמָא אָמָן:

- Naphtali. and Asher, and Zebulun, Dan, and Ebal for the curse: Reuben, Gad, and these shall stand upon mount
- loud voice: unto all the men of Israel with a And the Levites shall speak, and say
- Amen. the people shall answer and say: and setteth it up in secret. And all work of the hands of the craftsman, abomination unto the LORD, the graven or molten image, an Cursed be the man that maketh a
- people shall say: Amen. father or his mother. And all the Cursed be he that dishonoureth his
- people shall say: Amen. neighbour's landmark. And all the Cursed be he that removeth his
- people shall say: Amen. to go astray in the way. And all the Cursed be he that maketh the blind
- say: Amen. and widow. And all the people shall justice due to the stranger, fatherless, Cursed be he that perverteth the
- the people shall say: Amen. . uncovered his father's skirt. And all father's wife; because he hath Cursed be he that lieth with his

07

81

Δī

ÞΙ

 $\epsilon_{\rm I}$

- shall say: Amen. manner of beast. And all the people Cursed be he that lieth with any
- the people shall say: Amen. the daughter of his mother. And all sister, the daughter of his father, or Cursed be he that lieth with his

- (פון) מקלה אביו. מולול, לשון וְנְקְלָס מְּמִיךְ (לעיל כס, ג):
- (דו) מסיג גבול. ממוירו לאמוריו וגונג אם הקרקע, לשון וָהָפַג אָמוֹר (ישעיה נע, יד):
- (18) משגה עור. הקומה בְּרָבְר, ומשימו עלה רעה:

	(44) מכה רעהו בסתר. עללשון סרע סוא אומר. ראימי בימודו של רבי משס סדרשן, י"א ארוריס יש כאן כנגד י"א שבמיס, וכנגד שמעון לַא כמב ארור, לַפַּיִ שלא סיס בלבו לַבְרכו לפַני מומו כשברך שאר סשבמיס, לכך לא רלס לקללו:					
9	בְּרָוּךְ אַחֶּה בְּבֹאֵךְ וּבְרָוּךְ אַחֶּה בְּצֵאחֶךְ:	בְּטִבְּקְרֵּי בְּרִיךְּ אַהְ בְּטֵּישְׁלֵךְ וּבְּרִיךְ אַהְ בְּיִהְיִּהְיִיםְ	Blessed shalt thou be when thou be comest in, and blessed shalt thou be when thou goest out.	9		
ς	جَرْبِ مِنْهُكَ بَصْمُهُلَقِكِ:	בְּוֹיִף טַּלְּךְ וְאָצִּוּתְָדְּ:	Blessed shall be thy basket and thy	ς		
₽	زעَשְׁהְרָוֹת צֵאֵנֶף: יפְּרֵי בְהָמְהָהֵּ שְׁגָר אֵלְפֶּיף בְּרֵיף פְּרֵי בְטְנְהָ יִּפְרָי אַרְטֶּהָף	בּלֵב, טְוְבֵׁב וֹמֶּבְב, מִּנְב: בְּאַבְמָּב וֹנְלְבָּא בּלַמִּנִב בַּבוּב וֹלְבָּא בּמִמָּב וֹאִבָּא	Blessed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy land, and the fruit of thy cattle, the increase of thy kine, and the young of thy flock.	†		
٤	בְּעָרְרְּ אַמָּה בְּעָיִר יִבְרָרָּךְ אַמָּה בְּשְּׁבֶּה:	בְּתַלְּלְא: בְּרֵיךְ אַנִּי בְּלַרְתָּא יִבְּרִיךְ אַנִּ	Blessed shalt thou be in the city, and blessed shalt thou be in the field.	٤		
τ	نظِمَّة عِيْرَة چَرَّ ـ بَهِٰئِم خِهَائِم بَهُٰؤِنَ إِبَهَٰبِيَّة جِر بَهُٰئِم خِهَائِ إِبَيْنَ هُرُّنِّرَة:	לְמֵּוּמְבֹא בּוּוֹ אֶּלְבִּוּ: בִּאִּבְּוּן וֹנִבְּלֵּטִיפָּוּ אָבִוּ שַׁלַפָּוּלְ נִיִּטִּוּן הָּלְנִּ בִּלְ בָּבְׁבַּׁלִאִ	And all these blessings shall come upon thee, and overtake thee, if thou shalt hearken unto the voice of the Lord thy God.	τ		
כב	מצוף היים תמנף יהנה		And it shall come to pass, if thou shalt heatken diligently unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all His commandments which I command thee this day, that the Lord thy God will set thee on high above all the nations of the earth.	IIIAXX		
97	אָרוּר אַשָּׁר לֹא־יָקִים אָת־דִּבְרֵי הַפּוֹרֶת־הַוּאָת לַשָּׁשָׁת אוֹתָם וְאָמָר כְּל־הַשָּׁם אָמֵן: (פּ)	נונמר כָּלְ מַמֵּא אָמֵן: אִנְבְוֹטְא טִבְא לְמִתְּבַר וֹטְּבְוּן לְנִס בְּלָא וֹפַנִּים וֹט פּטִׁיִמִּוּ	Cursed be he that confirmeth not the words of this law to do them. And all the people shall say: Amen.	97		
Şτ	אָרוּר לֹקַחַ שֶׁחַד לְחַכָּוֹת נָפָשׁ דָּם נָקֵי וְאָמָר כְּלִ־חָטָם אָמֵן: (ס)		Cursed be he that taketh a bribe to slay an innocent person. And all the people shall say: Amen.	Şτ		
† 7	בְּלְ הַמְּם אָמֶן: (ס) אָרְיִר מַבָּה רַעָּהִי בַּסָּחָר וְאָמָר	ונותר כְּלְ הַּמֵּא אָמֵן: לְוּת בְּוֹמִנוּ נַבְּנֵוּנִי בְּסִנְּנָא	Cursed be he that smiteth his neighbour in secret. And all the people shall say: Amen.	t z		
धर	בְּלְ־הָטָה אָמֵן: (ס) בְּלִ־הָטָה אָמֵן: (ס)	ליט דישְׁכּוֹב עִם חֲמָחֵיה נֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן:	Cursed be he that lieth with his mother-in-law. And all the people shall say: Amen.	£7		

למה נקרה שמם עשמרות, שמעשירות הת בעליהן ומחיקות הוחס, כעשמרות הללו שהן מלעים חוקים: (5) ברוך שנאך. פירותיך. דבר המר עוהך, דבר לח שהחם ממון במלים: ומשארותך. דבר יבש, שנשה בכלי והינו וב:

(62) אשר לא יקים. אן כלל אם כל המורה כולה, וקבלוה עליהה באלה ובשבועה: (4) שגר אלפיך. ולדום בקרך, שהבהמה משגרם ממעיה: ועשתרות צאנך. כתרגומו, ורבומינו אמרו (מולין פד:)

ئزنون خفائك: יּגֹאַנּ אַלְגוֹב וּלַמִּלֹמִנִי גַוֹב'נום عمر مُجْرَك نَافَدَت خِفْدُكَ خَثَثُك هُلُابِ لَـ خُذُمْنِ مُحْكِ نَحْدَدِنِ كَثُمُكِ ימׁן יְהוָה אָת־אִיֶּבֶיִרְ הַקְּמָים ימִין

ڲڒڽڔ؋ۮؽڔڿ؋: בּאָסְמֶּיף יִבְּלִל מִשְׁלַח יָהֶף יְצַּוּ יְהְוָָה אִהְּףְ אָתְּהַבְּרֶכְה

هُل طَمُرِيرَ يُعِزِّبُ لِهُمْ إِبْنَاكُ لَيْحُرْكُ فَي فَطِيدَ لِهُمْ يَدِرُ هُمُّنَاكُ يَنْفُكُ כּאָהְוֹר וֹהְבַּעַר בְּוֹב בִּי וַיִּהְעָר בִּמָא בְּבַיִּים כָּוֹב אָבִי וַיַּמַר بْرَانُهُ بِبَرْبَ كُرَّ كُوْلًا عَبُانُكُ بِمِنْ فِي مِنْ فِي مِنْ يُرْفِ عَبَانُكُ فِي فِي فِي فِي

ئىيى نۆتە مْكْنە ئىلەد مەلا: י וֹבְאִי כְּלְ מַנֵּוֹ בִּאָבָוֹ בָּ מָהַם

نهُجَمَ نُدِيْنِ كَهُجَوْنِكَ خُوْنَ خُكِ خُلِكَ: ロダアなら וְהוֹמְרְהְּ יְהוֹּה לְשׁוֹבָה בִּפְּרֵי

וּאַמַּר לְאָ תִּלְוֶה: מּמְּשָּׁר יְבֶּרְ וְהַלְּוְנִיםְ צִּוְנִם בַּבְּנִם מֵנְבָּדֵו יְדָרְ יְנִינִוּךְ לְמַּמְמִוּן אַבְּבְּרְ בְּמִשְוּ וּלְבַבְרַ אָנוּ בָּלַ_ :दृत्त ;त<u>र्</u>देत । दृहे श्रुत शंद्रतेश

בּיִּוֹם לְמִּמָר וְלַגַּמִּמִוֹנִי: וְתְוָה אֶבְהָוּב אַמֶּב אָנְכָּו מָבּוּנִּ װִלִיִּעֹ בַלֹע לְמָּמֹלְע וֹלְאָ שֹֹנִינֵע שַנְיִנֵע בַּבִּם לְמִּגלְא וֹלְאַ שַנֵינֵע بنظنك نبيَّت جُدِيجِم نَجْهِ جُنْبُد أَنْ فَنَعْنَا يَنْ فَعَلَا لَحْهُ يَحْمُ

אַשֶּׁר יְהְוָה וּיבְּרְכִּנְּף בְּאַרְעָּא בִּין אֶכְהָף לאוגוב ילכל אושטיי ובר di ir tid

באורקן דיקקנן ברמוהיי:

הָאֹלְא בּוֹג אִנִיבוֹנוֹ הַלְנַבּוּ

נויטבלב גל למלא לנלבא

סּגיאָרן וְאַהְ לָא הָזִיף: בְּעְבְּרֶרָהָא יָתְ בְּלִ ינה שְׁמִיָּא לְמִמַן מָטַר אַרְעָּרָ יפְּתַּח יְיָן לְדְּיִתְ אַנְצְּבֵיהַ טְּבָא

יוֹמָא בין לְמִשָּׁר וּלְמֶצֶבַר: בּוֹ אֶּלְבַוֹּ בַּאָּנֹא מִפַּפֿוּ לָנַ ﴿ خُلَالًاكُمُ كُلَّادٌ لَأَكَافُهُ ﴿ خُطَالِكُمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعِلِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلَمُ الْمُعِلَمُ الْمُعِلِمُ ال

> flee before thee seven ways. out against thee one way, and shall smitten before thee; they shall come that rise up against thee to be The LORD will cause thine enemies

giveth thee. land which the Lord thy God unto; and He will bless thee in the in all that thou puttest thy hand blessing with thee in thy barns, and The LORD will command the

LORD thy God, and walk in His keep the commandments of the hath sworn unto thee; if thou shalt holy people unto Himself, as He The LORD will establish thee for a

afraid of thee. called upon thee; and they shall be see that the name of the LORD is And all the peoples of the earth shall

unto thy fathers to give thee. the land which the LORD swore cattle, and in the fruit of thy land, in of thy body, and in the fruit of thy over-abundant for good, in the fruit And the LORD will make thee

but thou shalt not borrow. thou shalt lend unto many nations, bless all the work of thy hand; and rain of thy land in its season, and to good treasure the heaven to give the The Lord will open unto thee His

and to do them; command thee this day, to observe of the Lord thy God, which I hearken unto the commandments not be beneath; if thou shalt shalt be above only, and thou shalt head, and not the tail; and thou And the LORD will make thee the

- (6) ברוך אחה בבואך וברוך אחה בצאחך. שמסל ילילמך מן סעולס בלל מעל כבילמך לעולס (בבל מליעל קו.):
- (ק) ובשבעה דרכים ינוסו לפניך. כן זכך מנפסלים לפרות, לסיום מתפורין לכל לד:

אַבורים לְעַּבְרָה: (פּ) بْهُمْאِيْ خُرُدُى هَلَاتُ، كُبْرِيْنِهِ ⁺¹ אַנֹכִי מְצַנֶּה אֶהְבֶם הַיִּוֹם יְמֵין וְלָא תְסִוּר מִכְּלְ־תַדְּבְרִיםׁ אֲשֶׁר

ىقى ئىڭد ئىشىدىك: מֹגּוֹנִ עַנִינִם יִבָּאִי הֹבְינִב בַּבַ בַּלְ מִגִּוְעָהׁוּ וֹטִׁפְּעָהוּ אָהָבׁר אָנָבֹר ك بركناب كېناب كېناب كېناب بري וְתְיָה אָם־לָא הִשְּׁמַעַ בָּקוֹל יָהוָה

ב אבור שנאף ימשארמף:

ْمُلَادِ كَلَاقُدَكُ لَمَمُنَاذِكَ مَعَدُكُ: هُديد فَلَا. حَمَٰنُكَ بَقَدَ، هَلَمُثَكَ عَرِم يَخِدُه يَدُمُمُك

בַּבָּאטֶב: ๑٠ אַבוּר צַּהָּדְ בְּבַאֶּדְ וְצְּבוֹר צַהָּהַ לִישׁ צַהְי בְּנִיעַ צַּהְי בְּנִיעַ צַּהְי בְּנִיעַ צַּהְי

: اغْلَاثُالَةً מַנְיַר מִפְּׁנֵי רָהַ מִּהְּלַבְיָּרִי אָהָהַר בְּבְלְרְמִמְּלָוִ יְדְרְ אֲמֶוֹרְ תַּעְּמְתִי וֹאָט_וַמֹּיֹגֹהֹנוֹ <u>יִשׁׁלַ</u>ָּח יְהֹנֶה ו בְּּוּׁ אֶת־הַמְּאֵרֶה

ৡড়୮४६५ 🚓 ড়ঀ৸ ८१४ ড়ঀ৸ <u>יְרְבְּלַל יְרוֹנֶה בְּרָךְ אֶתְרַבְּלְּבֶר</u>

ネ±ニĿ∶ rewiel restau riter yr יְבְבְּתְ יְתְנְת בַשְּׁמָפֶת וּבַקּדַתת

> देवंदंदंपंप्रांतः מהלנע הלנלולא וֹלֵא שֹסַׁמְוּן מִכָּלְ פַּשׁנִמֹנִא

> ::\-: ווועון הֹלְשׁ בֹּלְ לִוֹמּוֹא שֹׁאֹבֶוּן בּאָלא מִפַּפֿיר לְרְּ יוֹמָא בֵין ים כָּל פַּקּידוֹהִי יקִיָּמוֹהִי בו אַלְבַב לְמִהָּב לְמָהָב וובו אם לא טַלבּיל לְמִימָבֹא

 אַרוּר אַהָּה בְּעִיר וְאַרוּר אַהָּה לִיש אַהְ בְּקַרְהָא וְלִיש אַהְ

 בּשְּׁבֶּה:
 בּהקלאי
 ţūċċx:

ליט סַלְּךְּ וְאָצִיתָּהָ:

באַבגו פּלבו עוָבוּ וֹמֹבוֹנוֹ

מיבְדְרְ דִשְׁבַקְמָא צַחְלְתִי: תב בינהטיגי ותר ביניבר לכל אוַמְּמוּט וֹבַבּ בְּעַהְּכִּינִ מינהוא לוט מופוטא וְהַבְּע ווֹ בֹּע וֹע מִאָּוֹנִעֹא

הְּבֶּיִלְ לְעַמֶּוֹ לְמִינִׁעִי: וֹבְבַּיל וֹוֹ בַּבְּ יָתְ מִנְעָא מַּב

עד דהיבד: rtaldty rtildty lillertl tŢŢŢŢŢŢ نظَكَ لَـٰ لَكُكُ はサイベル خائمان الألف

> them. left, to go after other gods to serve this day, to the right hand, or to the the words which I command you and shalt not turn aside from any of

upon thee, and overtake thee. day; that all these curses shall come statutes which I command thee this all His commandments and His the LORD thy God, to observe to do wilt not hearken unto the voice of But it shall come to pass, if thou

cursed shalt thou be in the field. 91 Cursed shalt thou be in the city, and

kneading-trough. Cursed shall be thy basket and thy

81

Δī

of thy flock. increase of thy kine, and the young and the fruit of thy land, the Cursed shall be the fruit of thy body,

when thou goest out. comest in, and cursed shalt thou be Cursed shalt thou be when thou

whereby thou hast forsaken Me. because of the evil of thy doings, and until thou perish quickly; unto to do, until thou be destroyed, in all that thou puttest thy hand cursing, discomfiture, and rebuke, The Lord will send upon thee

whither thou goest in to possess it. consumed thee from off the land, cleave unto thee, until He have The LORD will make the pestilence

shall pursue thee until thou perish. blasting, and with mildew; and they heat, and with drought, and with with inflammation, and with fiery consumption, and with fever, and The LORD will smite thee with

(02) המארה. מסרון, כמו לרעם ממסרם (ויקרס יג, נס): המהומה. שגוש, קול נסלום:

ĒĹÏ4: לַבְאָב וֹבִאָּבוֹא אַאָב עַנִים עַנְיַלָּי

שליפא כברולא מלמעבר ΠĢιζιή なれるゴロダ ויהון שְׁמַנָא הִעְּלָנִי

under thee shall be iron. shall be brass, and the earth that is And thy heaven that is over thy head

מَٰ نَهُٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰٰ וֹמֹפַּׁר מִן־הַשְּׁמִנִים יִבֹּר מַלְיוֹב וֹמַפַּרָא מוֹ שִׁמִּיֹא יִיחוֹת עַלַּרְּ יפון יְהְוָה אָר מְּמָה אַרְצְּרְ אָבָּק יִפּין יִיָּ יָה מְשִׁר אַרְעָּרָ אַבְּקָא

thou be destroyed. shall it come down upon thee, until land powder and dust; from heaven The Lord will make the rain of thy

נְבְיָנִים לְבְלָבְ מַמְּלְבָנִים بخمخذ للكداء فأأده خفأزر المُلْقَالًا عود ほれな نَصْرُكِ يُسَرِّبُ ا يَوْلِي كَافِيْرٌ هِنْكُرْكِ نَصْرُوكَ يَرْ صَحْبَ كَيْبًا مُؤْهَكًا

מַלְכֹנִע אַנִּמָא: יבהבת אובטן שהבוט מן אָלֶגוּ בֹאוֹנִטֹא טֹנִא טֹפּוָל לַנְטִגע unto all the kingdoms of the earth. them; and thou shalt be a horror and shalt flee seven ways before shalt go out one way against them, smitten before thine enemies; thou The Lord will cause thee to be

נאגן מַבַּבּיני: מִּנְלְ עַמְּמִנִים נַלְבְּעֲמָנִע עַאָּבְא לְבָּלְ מִנִּפָא בַּמְּמָנָא נִלְבָּמִנָּא וֹבוֹנֹשׁׁב וֹבֹלְנִיבְ לַמַּאַּכָּׁב לַכַּבַ

באַבהא ובית דַּמנִיד: יהבי נבילקף משוגרא למיכל

be none to frighten them away. beasts of the earth, and there shall all fowls of the air, and unto the And thy carcasses shall be food unto

יבְגָּרֶב יבְחָרֶס אֲשֶׁר לֹאִ־תּיכֵל לי (כי ובעפלים)[קי ובַשְּׁחֹרִים] יַכְּבְּה יְהְנְה בִּשְׁחָין מִצְּרַיִם

וביש דלא הבול לאַתַּפָּאָה: יבֹמְעוָנוּן יבְּנָנְבָּא יבַעַוֹנַס ומטולב וו למטלא במגבום

and with the scab, and with the itch, boil of Egypt, and with the emerods, The LORD will smite thee with the

수끄亡법%:

whereof thou canst not be healed.

ילנקלון בקב: 32 יِچְבָּה יְהֹנְה בְּשִׁנְּעִּוֹן וּבְעִנְרַוֹן

4EX: ニロロはニュン יבשעממות نظتيذك けらいらいいが

with astonishment of heart. madness, and with blindness, and The LORD will smite thee with

מכסיפין ויספכין לירקון, קמ"ה צלע"ו: עד אבדר. מרגוס עד דָמִיבֶד, כלומר עד הבוד הומך, שמכלה מהליך: גיימומ: ובשדפון ובירקון. מכוח חנואס שנשדוח. שדפון. כוח קדים אשילד"ס נלע"ו. ירקון. יונש, ופני סמנואס למיס, ובלע"ו אשרינמנ"מ, לשון וַעַּבְּמִי מְרָה מִנִּי מֹבֶבּ (אֿיוִבּ ל, ל), נַמַר מַפַַּּמ מֵאֵשׁ (ירמיה ו, כמ): ובחרב. יציא עליך שסיא ממס מאוד: ובדלקח. אמס יואר מקדאא, ומיני אלאים סס: ובחרחר. אולי המאממו אוך הגוף ולמא אמיד (22) בשחפת. שנשרו ושקף ונפוח: ובקדחת. לשון פִי מַשׁ מֶדְמֶסְ בְּמַפִּי (דבריס לב, כב), וסוח מש של חולי מלוו"י בלע"ו

סים, בין שסים כנמושמ בין שסים כברול לם מולים פירום, וכן סשמים לם יריקו ממר: לא יסיה חורב של אבדון בעולם, והארך לא מהיה מזיעה כדרך שאין הברול מזיע, ואין הפירוח מרקיבין, ומכל מקום קללה מזיע וסים מרקבם פירומיס, וכפון סום פומר שמיך נמשם ופרלך ברול, שיסיו שמיס מזיעין, פע"פ שלה יריקו ממר, מכל מקוס (שם יע), שלה יהיו השמים מויעין כדרך שהין הברול מויע, ומחוך כך יהה חורב בעולם, והחרך חהה מויעה כדרך שהנחשת סי. סקל משס בקללומיו לממרן בלשון ימיד, וגס כן בקללס זו סקל, שברמשונים סומ מומר שֶׁם שָׁמֵיכֶס פַּבַּרָזֶל וָשֶׁם מַּרְּלָכֶס פַּנְּמַשָּׁס יכן נאמר וְאָם לָאַ מִּשְׁמְשׁׁנִי לִי (ויקראַ בו, יד), וְאָם מֵּלְבוּ שָמִי קָרִי (שׁם כא), וכאן הוא אומר לקול ה' אלסיך, ידצק ה' צד, יככה (ES) והיו שמיך אשר על ראשך נחשה. קללום הללו משה מפי עלמו המהן, ושבהר ביני מפי הקב"ה המהן כמשמעו,

וסרום באס ומעלס את סאבק, ומכסס את עשב סורעים שסן למיס מן סמיס, ונדבק בסס ונעשס עימ, וממייבש ומרקיבין: (24) מטר ארצך אבק ועפר. זיקל דבמר מערל (מענים ג:), מער יורד ולל כל לרכו ולין צו כדי להרביץ לה העפר,

(25) לישוח. לאימה ולויע, שיוועו כל שומעי מכומיך ממך, ויאמרו אוי לנו שלא יבא עלינו כדרך שבא על אלו:

יבם כמרם: (22) בשחין מצרים. כע סיס מסד, למ מפפניס ויפט מפחן, כדסימס בכנוכוס (מס.): גרב. שמין למ: חרס. שמין

מושיע: הֹהֵוּט וֹלוֹנִגְ כַּגְעַנִינְמִים וֹאָנוֹ עַּבְּלְיִנִ אָּע בְּרָבְיֵּיִרְ וְּדְיִיִּיִם אָּבְ תַּבְּלְתִינִת אָנְרָחָהָּרָ וּהְתִּיִּ ि देखें देश हैं के प्रतिष्ठें प्रतिष्ठें के स्वार्थ क וֹטִיְנִיטִׁ מִׁמְהָּהָהְ כֹּאֹבְינִים כֹּאֹהֶר וּטִיבִוּ מִמָּהָהְהִ בֹּמִינִיבֹאִ כֹּמֹאִ

הְפְּרִיק: מַמְּיִל וֹאָנִיס כִּלְ יוִמִּיָּא וֹלְיִנִי

لْحُمِّ كُلَّاخُكُةً: فخثك لْجِيتِيقِت خَبِ قَبُتِ فَقَمْ אַמָּב עַאַבְעַ וְאָנְעַ אַבוֹר (כִּ, אַטְּהָא הַיִּרוֹס וּוְבָר אַבָּרָן

تَلُكُ حُدِينٍ: טשור בוע כּבמא טהור וֹלָא ּ 'שְׁכַּׁלְּנָּע] בַּוֹע 'שְׁכַּבְנַע בּיִהָא הַבְּנֵי וָלֵא

نهٰدا ځك مېښم: ימוב לְנַ גֹאָנֹב ְנְעַנְיִנְיִ לְאִיבְיִב מוֹ פֿנִמִּב וֹלְאִ יְעוּב לְנַ הֹּנִּנִ ה מפּׁפּנְ שׁמִּבּׁבּ מֹלְפַּבְּּנֹבּ נֹלְאָ שִּנְכֵּנְלְ מִנְּשׁׁבְּּנִנִי שׁמְבַּבּ יִיבֹּנְלְאָ שִנְכֵּנְלְ

ځك څدرك: מסירו לבגלי דבבר ולית מְּוֹבְוֹבְ מְבֵּנִינִ לְמִּינְיּוֹב וֹלְאֵ עַאָּכֹּלְ؞ שַּוְבִוֹב 'נִינִ לְכִּים לְמִּינִינִ וֹלָאַ

خر_تنبه نقدا خقد نثك: וֹמֹנוֹנ בְאָנִט וֹכֹלְנִט אֹלְנִנוֹם בּ בְּנְיִף וּבְנֹמֶיִף נְחָנִים לְעָם צַּחֵר בְּנָהְ וּבְנָמָף מְסִירִין לְעַם

בּגַלְעוּן כָּל יוֹמָא וָלִית חַילָא

ההוט ובאוא בל הומום: מֹם אַמִּבׁר כְאַבְּנֹבְיֹמִשׁ וֹבֹיְנִיםׁ בַּלִּ נְבִנְבִ מִּם בַּלְאִ נְבַמִּטֹּאִ נִּטִׁם

בְּרַם מַּמִּיק יּרְעִינִ בָּי יִעִּיָּא:

ÄÄL ÜLÄL: ti וְתְוֹנִיםְ מְשְׁנְצֵּׁה מִמּרְצֵּה עִינֵיךְ וּחָהי מִשְׁחַשֵּׁי מַהִיזּי עִינְיךְ

نظية المناقلة المناقلة رאַ עוכֿל לִנִינִׁפֿאַ מִכָּלוּ נַיִּלְנִי בְאָנַסַּאָּטַ מִפּּנַסָּטַ נַיִּלְנַ וֹמָּעַ יני הבְּרְבַּיִם וְעַּלְים אָמֶּר רְכִּיבִּין וְעַּלְאִ הִבּיִלְ יַפְּבְּׁה יְהְנְׁה בִּשְׁהֵיוֹ דָּע עַּלְ יִמְהֵנְהְ יִיְ בְּשִׁהָנְאִ בִּישָׁאִ עַלְ

there shall be none to save thee. oppressed and robbed alway, and prosperous; and thou shalt be only thou shalt not make thy ways the blind gropeth in darkness, and And thou shalt grope at noonday, as

thereof. vineyard, and shalt not use the fruit not dwell therein; thou shalt plant a shalt build a house, and thou shalt another man shall lie with her; thou Thou shalt betroth a wife, and

and thou shalt have none to save shall be given unto thine enemies; not be restored to thee; thy sheep away from before thy face, and shall thine ass shall be violently taken eyes, and thou shalt not eat thereof; Thine ox shall be slain before thine

of thy hand. there shall be nought in the power longing for them all the day; and thine eyes shall look, and fail with given unto another people, and Thy sons and thy daughters shall be

:yewa be only oppressed and crushed knowest not eat up; and thou shalt labours, shall a nation which thou The fruit of thy land, and all thy

sight of thine eyes which thou shalt so that thou shalt be mad for the

unto the crown of thy head. healed, from the sole of thy foot boil, whereof thou canst not be knees, and in the legs, with a sore The LORD will smite thee in the

Şξ

48

(82) ובחמהון לבב. מומס סלב, משמורדישו"ן בלע"ו:

(92) עשוק. בכל מעשיך יסיס ערעור:

טרביעים לאכול פריו: (30) ישגלנה. לשון שגל, פילגש, וסכמוב כיימי לשבת ישכבים, (מגילס כס:) ומקון מופריס סוא זס: - החללנו. בשים

(22) וכלות אליחם. מלפות מליסס שישובו ומינס שביס, כל מומלת שמינס במס קרויס כליון עיניס:

77	לַגְמָּגְוּ יִפְּרֵי אַּרְטָמָדְּ יִנְרֵהָ במקמק	קל אַילְנְף וָאִבָּא הַאַרְעָּה יַחָסְנְנְיה סְקַאָּה:	All thy trees and the fruit of thy land shall the locust possess.	77
Ιþ	לְּנֵׁ בָּׁנִים נְּלְכִּנִּ בַּמְּּבִׁנִּ: בּׁנִנִם נְבַּנִנְיִם עַנְלְיִג נִּלְאָ_וֹנִינִּ	אָב, וֹטַכוּן בַּמִּבְוֹא: בּנוּן יבְּנָן מַלִּיִר וְלָא וִחוֹן לָנִּ	Thou shalt beget sons and daughters, but they shall not be thine; for they shall go into captivity.	īþ
οŧ	نَشِمُا لِمَّة بَمُولِك قِد نَهُمْ تَنْتُك: تَنْتُنَا نَكُنْد كُلِكَ فَخُمْ فَصَالًا	זְּיִטְׁבֵּי: יִּמְאָּטִאַ לְאִ טְׁסִּיּנִּ אָּבִי, יִשְּׁבִּוּ זְּיִטְּיִן יְשִׁיִּ לְבִּ בְּּכָלְ שְׁטִוּמָּבִּ	Thou shalt have olive-trees throughout all thy borders, but thou shalt not anoint thyself with the oil; for thine olives shall drop off.	οŧ
68	בְּרָמָים הִּשָּׁע וְעָבְּרָהָ וָיֵין לְאִ־ הִשְּׁהָּה וְלְאִ הָאֵגְר בָּי הֹאִבְלָנִּיּ הַהֹּלְעַה:	מַיכְלְנֵּיה תּוֹלְמְּמָא: לְא תִשְׁמֵי וְלְא תִבְנִוֹשׁ אֲבֵי פַּרְמִין מִצִּיב וְתִפְּלָח וַחֲמֵר	Thou shalt plant vineyards and dress them, but thou shalt neither drink of the wine, nor gather the grapes; for the worm shall eat them.	68
88	מָאֵסֶל בָּי יַחְסְלֶנּי הַאַּרְבֶּה: מָאֵסֶל בָּי יַחְסְלֶנּי הַאַּרְבָּה:	בַר זְרַע סַגִּי תַּפֵּיק לְחַקְלָּא וּזְעִיר תִּבְנוֹשׁ צָּבֵי יַחְסָלְנֵּיה גּוֹבְא:	Thou shalt carry much seed out into the field, and shalt gather little in; for the locust shall consume it.	88
Z £	ڗؠڗڔؠ לְשַּמְּה לְמִּשֶׁל וִלִשְׁנִינָה בְּכִל הֲעַמִּים אֲשֶׁר־יָנַהָּנְךְּ יְהֹנֶה שְׁמָה:	לְטַמֵּן: בְּׁכַלְ מַּמְׁמִּנְאִ בִּינִבְּּרָנָּוֹּ יִנְ הְחָבֵּי לְּמִּתִּיִּ	And thou shalt become an astonishment, a proverb, and a byword, among all the peoples whither the Lord shall lead thee away.	Ľξ
9٤	יולף יחוֹה אֹהָוּ וִאָּת־עַלְּבָּוּ צִּשֶׁר הָקַים עָלֶיוּ אָל־גּֿוּי צַשֶּׁר לֹא־יָדִטְהָ צַּתָּה וַאַבֹּתָיף וְעָבְדְהָ שֶּׁם צֵלֹהִים צַּתַרִים עֵּץ נְצֵבֶן:	בטלום עַלְּךְּ לְעָם בְּלָּא	The Lord will bring thee, and thy king whom thou shalt set over thee, unto a nation that thou hast not known, thou not thy fathers, and there shalt thou serve other gods, wood and stone.	98
	 QGL	שה כי הבוא ששי – HIVXX ז	Бептекоиом	

آجُزُجُّد:

ಥೆಥೆ⊓: שִׁבֵּי לְּבִינִי לְנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנִינִים אָנ תַּגְּלְה מִּעֶּלְה וְאַמָּה תַּרֶד עַטָּה מִיֹּהַב צַּרֵל דְּבִּינָה יְהִי סְלֵיק מַעְּלְה מָעָלְה וְאַמָּה תַּרֶד עַטָּה צֵיל מִנְּה לִצִּילִא לְצִּילִא וֹצִּהְּ

نَاذُلُا كُرِيهِمَ لَمَقُلا قَالَالًا كُلِّلًا: لِالْحَادُ لَوْمَالُ لَمُقَالُونَ فَارَا لَاجُمَا: הַנּא יַלְוָדְ וְאַמָּה לֵא תַלְנֶנִי הַנּא הנא יוּוְפָּנְרְ וְאַמְּ לֵא תוֹוְפַנְיה

come down lower and lower. higher and higher; and thou shalt thee shall mount up above thee The stranger that is in the midst of

٤+

head, and thou shalt be the tail. not lend to him; he shall be the He shall lend to thee, and thou shalt

פלוני: ולשנינה. לשון וְשְׁנְּמָּסׁ (דבריס ו, ז), ידברו בך, וכן מרגומו ולְשׁוּשִי, לשון מפור, ומשמעי: (פ) לשמה. אם"ו אם מורדיםו"ן כל הרואה אומך ישום עליך: למשל. כשמבא מכה רעה על אדם, יאמרו זו דומה למכת

(85) יחסלנו. יכלנו, ועל שם כך נקרא מסיל, שמכלה את הכל (ירושלמי מענית פ"ג ה"ו):

(0+) כי ישל. ישיר פירומיו, לשון וְנָשׁל מַבּרְזֶל (שם ימ, ה):

ירושה, שמ"כ היה לו לכמוצ ייבַשׁ, ולמ לשון הוֹרְשָׁה וגרושין, שמ"כ היה לו לכמוצ יוריש: (ב+) יירש הצלצל. יעַטָּנוּ סְמֹרנס רֹש מן ספרי: יירש. יעני: הצלצל. מין מרנס. ומי מפשר לפרש יירש לשון

וֹטַׁפַטָּׁוּ אָמֶּר צִּוֶּב:

וויטון מּלְבׁ בֿלְ לִוֹמּוֹא עֹאֹבֶּוּן

۱۵ װ װ בּוֹי בְאִנִי יִבְמִוּפִׂי וֹבֹזּוֹבְאֹנִי יִבְמִוּפִׂי וֹבֹזּוֹבְאֹנֹי יִבִיוּן בִּוֹי בְאָי יִבְמִוּפִׁי יִבְבַּוֹנֵי

فَيَامَ هُوْدَ مُمْ يُعَدِّلُ فِي هُمَ إِنْ إِلَا يَارُكُ لِهُ خُرِّاهِمُ كَلِّهُ فِي إِنْ يُرْهِ ער עלטא:

%⊓_%;Ç'F מָנִב לָנ: אָלְהָיף בְּשִׁמְחָה וּבְשָּׁוּב לַבָּב אֶלִקף בְּחָדְוָא וּבְשַפּירוּח

8+ MACIII

וְתְפְּלָם יָת tāz, Lttl

ללא מפני כולא:

בשְּׁמִירָוֹ אַטֶּרִי: וֹלֹעַוֹ הָּלְ בַּבוֹגְ הַלְ-בִּּנֹאִיְנִי הַּע ובֹּגֹלֹא ובֹגוֹם

אָהָב קאַבעֹהָתֹּנִת הֹפֹּא בִּלֹא עַהָּתִה לַנְהָּנִנִיי: ALAN ČÁN LAMÚL, TÁĽN תושי וו מַלְבַ עַם מֶרַחִיק מִסְּנָפַּי

جهزر:

יי אָנִי עַנִּי פְּנָנִים אֲמֶׁר לֹאְ־יִמֶּא פְּנִים עַם חַקּיִף אַפִּין דְּלָא נָסִיב אַפּי

סְבָא וֹמַלְ זְנְלֵא לָא מִנְעַוֹים:

إلمُحَد فإ، خينفك خَاطِّا لْأَمْد كِي رَبَا:

מִּלֹב אַלְפָּגוֹב וֹמֹמִטֹנִים הַאָּנֹצַ

מָר הַאָּבִירָר אַהָּר:

ىضمُنى خَكْت، ىرنىك ئمُلت، تِهٰجُ، لَا يُعْلِ عَيْلِ عَيْلِهِ أَنْجُنُكُ וַהַּאַר לַבְּ הַּדוּרָא עַמָּרָא رد المَالَاكُ اللَّهُ اللّ أترحيح تكثم يخميئك لغفع

> which He commanded thee. commandments and His statutes thy God, to keep His hearken unto the voice of the LORD destroyed; because thou didst not and overtake thee, till thou be upon thee, and shall pursue thee, And all these curses shall come

seed for ever; sign and for a wonder, and upon thy And they shall be upon thee for a

the abundance of all things; with gladness of heart, by reason of LORD thy God with joyfulness, and because thou didst not serve the

have destroyed thee. yoke of iron upon thy neck, until he want of all things; and he shall put a thirst, and in nakedness, and in against thee, in hunger, and in enemy whom the Lord shall send therefore shalt thou serve thine

tongue thou shalt not understand; swoopeth down; a nation whose of the earth, as the vulture against thee from far, from the end The Lord will bring a nation

old, nor show favour to the young. shall not regard the person of the a nation of fierce countenance, that

caused thee to perish. young of thy flock, until he have oil, the increase of thy kine, or the shall not leave thee corn, wine, or until thou be destroyed; that also cattle, and the fruit of thy ground, And he shall eat the fruit of thy

ıς

Δŧ

9t

(דף) מרוב כל. זעוד שהיה לך כל מוז:

לְבְּׁמְּבְ טְמִוּ (בְּבְּטְבִיִּמְ מִטְי מִוֹ)י וְכַן כִּי בְ<u>מֵתְּ</u> יוֹפֵף (שִם מבּ, כג), מֹינמינדר"י בלע"ו: (9+) כאשר ידאה הנשר. פתפוס, ודרך מללתת ויקלו מומיו: לא חשמע לשונו. לה מכיר לשונו, וכן השמע בלוס

څريانه ځك: בְּלֶבְאַבְאַבְׁ אֲמֶהִ לִנֵּוֹ יְהַנְּהַ אַרְצֶּהְ וְהַבֶּרְ לְּהְ בְּכִלְ שְׁמִּרְ וּהְ בִּכֹּלְ שִּרְשִׁהְ וֹיִשְׁתְּ לְּהְ בְּכִּלְ אַשֶּׁר אַמָּה בּמָה בְּהֵוֹ בְּכֶּלְ- דְּאַהְ רְחִיץ לְאִשְׁהַיִּיִבְאִ בְּהֹוֹן בַּ בֶבֶת חֹמֹמֶיךְ תַּגְּבֹתָת וְתַבְּצָרוֹת דִּיכַבִּישׁ שׁוּרֶךְ רָעַּיָּא וּכְרִיכַיָּא نتجَد خُكِ خُحْر ضُمُثِيك مَن نصْر خُك خُحْر طَلْتُك مَه

לבול לכל אַבְעָּב בּינִים הֹ

the LORD thy God hath given thee. gates throughout all thy land, which and he shall besiege thee in all thy didst trust, throughout all thy land; walls come down, wherein thou gates, until thy high and fortified And he shall besiege thee in all thy

نَجْرَط خُلِكَ بِجَنْظُكِ: \$\$ كِثَالَ خَمَّة بِدِ بَخَمَّة بِلاَ كَيْمُدِ \$ُذِينَا خَجُزُنِهِ بِخَمْطُنَهِ يَـرَةَرِطِ נג יִבְנֹמֶיִרְ צֵּשֶׁׁר נְתַּן־לְךְּ יְתֹנֶת בְּנָדְ יִבְנְהָר דִּיתַב לֶךְ יִי لْمُحَذِّنَ قَلْرِ حَمَّلًا خَمَّلٍ خَرْلًا لَعَرْجِرِ لَذِلْهُ لَامْمُكَ خَمَلًا

ZĿ ĠŧŔĿ:

מַלַת מֵינִוּ בְאָחִיוֹ וּבְאֵשֶׁת חֵילִוּ הְאִישׁ הְרֵךְ בְּלְּ וְהָעָנִי מִאָּר

ילוֹטַר בַּנוֹי אָמֶר יוּהָיר:

יְבְאָתַת קְיָמֵיה יִבְשְּאָר בְּנוֹהִי לְחָׁבְא מִּבְאָה עִינִיה בַּאָּחוּהִי אַנּבּבא בּבכּגב בּב וֹבַמְפַנּט

خْر خَمْۃبدر بَحُمْۃبط אֹמֶּد نَمْدط جَرب حبرُم خمُنْدہ بَحُمُطُفہ ַ 🗽 אֹאָר יאַכְּל מֹבּׁלִי וֹאָאִירַ לִוּ בּׁנִינִי בַּנִיכַיִלְ מִבַּלְא אֹאָשֹׁאַרַ מַמַּתוּ לְצַּתַּר מַהָּם מִבְּשָּׁר בָּנָיוֹ מִלְּמִתַּן לְחַד מִנָּדוֹן מִבָּשָּׂר

المنظ كلا الله الأكلا الأكر كالألاء

enemy shall straiten thee in all thy the straitness, wherewith thine ni bns əgəis ədə ni ;mid Həl gnidəon whom he shall eat, because he hath them of the flesh of his children so that he will not give to any of

remnant of his children whom he

wife of his bosom, and against the

against his brother, and against the

and very delicate, his eye shall be evil

The man that is tender among you,

thy God hath given thee; in the siege

of thy daughters whom the Lord own body, the flesh of thy sons and

And thou shalt eat the fruit of thine

thine enemies shall straiten thee.

and in the straitness, wherewith

hath remaining;

95 **८¾_totu**

iţţţ:

なく しゅぎょく

מַרַע עַינְהֹ בְּאַישׁ חֵילְה וּבְבְּנָה מִּדְאַשׁ עֵינָה בִּנְבַר קִיָּעַה וּבְבְרַה וּבְבְּרַתַה: ימֹוֹשָׁ הֹלְ אַבְׁהֹא מִמִּפּוּנִּלוּ וּמִנַכֹּוכוּ תַבָּע נַסִיאַת פַּרְסָת רַנְּלִה לְאַחָהָא אָהֶר דְרַכִּיכָא בָּדְ וְדִּטְפָּוֹּקָא דְּלָא

daughter; and against her son, and against her against the husband of her bosom, and tenderness, her eye shall be evil upon the ground for delicateness adventure to set the sole of her foot among you, who would not The tender and delicate woman

(32) עד רדת חמתיך. למון רדוי וכנום:

- (33) ואכלה פרי בטנך בשר בניך וגרי במצור. מהמה שיהיו לריס על העיר, ויהיה שם הלוק עַּקַה רעזון:
- סמענים: . למיסס אשר יאכל. דבר אחר סרך בך, סרחמני ורך סלבב, מרוב רעבחנות יחאכורו, ולא יחנו מבשר בניסס סשחועים לבניסס ודעמו קלס בדבר מאום, יממק לו לרעבונו בשר בניו ובנומיו, עד כי מרע עינו בבניו הנומרים מממ לאחד מהם מבשר בניו, (42) הרך בך והעווג. סום סרך סום סענוג, לשון פינוק, ומסמענג ומרך מוכים עליסס ששניסס מחד, מע"פ שסום מפונק
- (95) תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה. סגדוליס:

خشھ اللہ: بخطةبط هَهُد نَهْرط خُلِكَ هِنجُكَ ĒĠÜL عه بحدد بهذا المهال المالية ال

בְּמְצֵוֹרִ בְּחַסִּירוּת لْجُمُحُرُبُكِك بَادِيْقُنَا طَقَالًا تَاثَكُونَكُ بَحَلَمُنَا خَرْتُهُ يُنْفَطِياً طَرْك

straiten thee in thy gates. wherewith thine enemy shall siege and in the straitness, want of all things secretly; in the shall bear; for she shall eat them for and against her children whom she cometh out from between her feet, and against her afterbirth that

אָת יְהוָה אֶלֹהֵיף: אָת־הַשֶּׁם הַנִּכְבָּר וְהַנּוֹרֶאֹ הַזָּה הפְתָּבֶים בַּמָפֶּר הַנָּהְ לְיִרְאָׁה 85 CY_FCT אָם לא השָׁמור לַעַשׁוֹת אָת־

:: %<!!!: הְּמֹא וֹפֿונֹא וּבְׁטוֹנִא בַבוֹן וֹט בְּסְפְּרָא הָדֵין לְמִדְחַל יָה עַּנְאָע פּטוֹמָן אַנְבוֹטֹאַ טִבֹא צַכְטוּכָן אָם לָא טִמָּר לְמִּמֶּבִר יָּנִי כִּלִ

Lовр thy God; glorious and awful Name, the this book, that thou mayest fear this words of this law that are written in If thou wilt not observe to do all the

ווֹאָמֹנִוְטַ וֹשַבֹּוֹם בֹמֹנִם וֹנִאָּמֹנִים: מַלִּוִע צָּבְלָתְ ן הְפְּלָא יְהֹנְהֹ אָת־עַּבָּהָף וָאָת

بمَدُفُمَا خَيْمًا بَفْتِيفُرًا: ונפביש וו נת מחקר ונת מחת

cleave unto thee. wast in dread of; and they shall all the diseases of Egypt, which thou And He will bring back upon thee

sicknesses, and of long continuance.

of thy seed, even great plagues, and plagues wonderful, and the plagues

of long continuance, and sore

then the LORD will make thy

מגונם אַמָּב וֹלְבַטֹּ מפּוֹנבִים מַגַּנִנִם וְנִישָּׁגִר בּּלְ אֵשׁ בַּלְ מַלְנֵוֹי וְיָמִיב בָּלְ יִנִי בָּלְ מַכְּמָשָׁ

פון נודקסון בון בון בון

Lord bring upon thee, until thou book of this law, them will the plague, which is not written in the Also every sickness, and every

be destroyed.

تَمْكُم يُسِيْنِ مُكِّيكَ مَد سَهُمُكُكِ: לא בְּחִוּב בְּסָפֶּר הַמּוֹנֶה הַוֹּאָת כְּחִיִּבִוּן בְּסִפְּר אִנְיִיִּמְא הָּדְא ₹□ दें<</p>

□ दें<</p>

□ \$\frac{1}{2}\$

ונטונון וו הֹלְשׁ הַע שִׁטְּהִשׁיה: אַב פֿל מָרַעּ וֹכָל מָחָא דּלָא

the LORD thy God. didst not hearken unto the voice of heaven for multitude; because thou whereas ye were as the stars of And ye shall be left few in number,

79

19

וֹנְאָאַבְׁטֵּׁםְ כַּמִּעָיָּגִּי מִמְּמָׁת עַּעַער וִעִאָּשִּׁאַבוּנוּ בַּמָּם זְמָגַר בַּלָּבַ

<u> څراثرك</u>: לְנִׁר כִּי-לָא מִּמְמֹשׁ בֹּלוּלְ יִרוֹנִר אָנִי לָא פַבּילְשָׁא לְמִימֶּנִא בּיִי ج ﴿ لَا إِنَّا لَا يَامُ فَحِيدُكُمُ لَا هُمُلَالًا لَا تَالَالُوا فَحِيدُكُمْ هُمْنًا لِا خُدِيدُكُمْ هُمُنَّا

(עב) ובשליחה. בניס סקטניס, בכולן מסל עינס לרס כשמלכל למ סלמד, מלימן ללשר לולס מן סבשר:

(פב) והפלא ה' אח מכחך. מופלמומומונדלוממשמר מכומ: ונאמנוח. לימרך לקייס שלימומן:

יצואר גס עליסס, מדע, שכן כמיצ וְקִיֶּה אָס שֶׁמוֹעַ מִּשְׁמַע וגו' כָּל סַמַּמַלָּה אֲשֶׁר שַׁמְמִּי בְּתָלְרֵיִס לֹה אֲשׁיִס עָלֶיף (שמות מו, כו), (00) אשר יגרת מפניהם. מפני המכום, כשהיו ישראל רואים מכום משונום הבאום על מלרים, היו יראים מהם שלא

(19) יעלם. למון עלייס: שין מְיָרְשָׁין שׁם ספֿדם פֿלם בדבר שסים יגור ממנו:

(29) ונשארחם במחי מעט חחח וגו׳. מועמין מלוף מרונין:

<u>\$\$\$\$L_\$\$\$U &\\$\\$\$U \\$\\$\$U:</u> אָטַכֶּם וֹנְסַּטִמָם מִמָּלַ בַאָּבַמָּב نْجُلَيْمُمَّالِ جُهِرْجُلُهُ אַטַכָּם בַּן יִשְׂישׁ יְהֹוֹהְ צַּלַיכָּם וְׁחָנְׁה כַּאֵשֶׁר־שָּׁשׁ יִהוְָה עַּלֵיכֶם

וֹבֶאָ נֹאֶבוּ: אַמָּר לאֹינְעָיִי אַמָּה נְאָבַנֶּיִרְ إَفْجَلُهُ فِهُم يُخَرِّرُه يُخَيَّرُه الْمُؤْكِم مَقِرًا جُوَفِقِيْهِ فَجْيَرَ אַ מַלַּאָּר טַאַבּע וֹמָב לַאָּר טַאַבע מַלְאָר מַסְּוֹפּ, אַבְּעָא וֹעָר סְוָפּ, אַבְעָּא בּכֹל עַמַּמָּים וּיבַדְּרְנָּךְ יִיָּ

مْدَرُنُكُ لِللَّهُ خُدِلًا تُظْمُهُ: יְהְנָה לְהְּ שְׁם בֶב רַבְּּוּ וְכִלְיִוֹן انكثب هُرُبِنَا خُرِّكَ لِدُنَالِ النَّالِ الذِي هُرُبِ خُوَلُونِ لَذِكْكِ النَّالِ וּבֿוּוָנֶם בַּשִׁ לַאַ עַּבַׁוָּנַהֹ וֹלַאַ וּבְּהַמְּמָהָא בַּאָנּוּוֹ לָאַ עַנוּיִם וֹלָאַ

بْقْتَلُـنْ كِرْجُكِ لْبَيْهِ لَاجْ لَكُمْ لَا يُثْتِرُ فَرْبِ خُرْبِجُهُ بَحْبُمُمُهُ

نطقلف عليه عائم المجافون

בּאַטַ מַּבַיל לַתַּמָּן לַמֵּירַתַה. זטכון וטמלמבון מגל אַנגא לטכון כן יחבי ζχιάτα ドベダウボダロ 504 וֹנִנוֹ כֹמֹא בַּנוֹבִּי

رَقَحُلُاكُ عُمُع لَعَكُمُهِ وَيُعَالِمُ الْعَكُمُ الْعَكُمُ عَلَيْهِ الْعَلَيْكِ الْعَلَيْكِ الْعَلَيْكِ الْعَ מֹהְוֹטֹא בַּלְא גֹּבַהְטֹא אַטַ בַבַל עממיא

מְנֵינוֹ וּמִפְּטֵׁן נִפָּמִי: ג' לַבְּ עַמֶּן כַב בַּעוּכְ וַעַּמָּכוּת

וֹלְא טִבוּמֵוֹ בַּעַוּוֹב: וֹטֹוּנ טַבֶּּגֹּע שַׂבֹּאִנִם בַּעַ מִנֹּצֹיב וּנִינָן טַהָּגַּע שַׁבַּוֹלְ בַּעַ מִפַּבוֹנִ

فتد بقتيد هنئك يحثت فتن עפּרָא מְמִוֹנַת לְבָּרְ דִּתָהַי קַבַב בַּגַפַּבא שַנמַב מָן נשנן בַמָּהָא

> possess it. land whither thou goest in to and ye shall be plucked from off the you to perish, and to destroy you; LORD will rejoice over you to cause good, and to multiply you; so the LORD rejoiced over you to do you And it shall come to pass, that as the

> fathers, even wood and stone. hast not known, thou nor thy shalt serve other gods, which thou end of the earth; and there thou end of the earth even unto the other among all peoples, from the one And the LORD shall scatter thee

> .luos to gaidsingasal bas trembling heart, and failing of eyes, the LORD shall give thee there a no rest for the sole of thy foot; but have no repose, and there shall be And among these nations shalt thou

assurance of thy life. on synt shalt hay, and shalt have no before thee; and thou shalt fear And thy life shall hang in doubt

sight of thine eyes which thou shalt which thou shalt fear, and for the morning! I for the fear of thy heart thou shalt say: 'Would it were Would it were even! ' and at even In the morning thou shalt say:

49

99

59

†9

٤9

(33) בן ישיש ה. את אויביכס (מגילס י:) עליכס להאביד וגוי: ונסחחם. לשון עקירה, וכן בֵּיח בֵּּאִים יַפַּח ה' (משלי עו,

(44) ועבדת שם אלהים אחרים. כמרגומו, לא עצודת אלסום ממש, אלא מעליס מק וגולגליום לכומרי עצודת אליליס:

בְבְּוֹם לְבְּ (שׁם יד, ש), שְׁמְשִׁי שַמִּים יִרְבְּוּון (שׁמוּח מו, יד), מוֹמְדוֹם בַשְׁמַיִּם יִרְבָּוּו (שׁמוּחלר־ב כב, ח): וכליון עינים. מלפה (50) לא הרגיע. לַמְ מְעַמַ, כמו וְזֹמֹם סַמַּרְגֵּעָה (ישעיה כח, יב): לב רגז. לב מרד, כמרגומו דְּמֵיל, כמו שְׁמֹוֹל מִמַּמַם

(66) הייך הלואים לך. על ספפק. כל פפק קרוי מלוי, שמא אמות סיום צמרב סבאס עלינו. ורבומינו דרשו, (מנחות קג:) לישועה ולה מבה:

שהלכום מתחוקום המיד, וכל שעה מכוצה קללתה משלפניה (שם): (70) בבוקר האמר מי יהן ערב. ויסיס סערג של ממש (מועס מע.): ובערב האמר מי יהן בוקר. של שחרים, וס סלוקח חבוחס מן סשוק: ולא האמין בחייך. וס ססומך על ספלער (שם):

177

בְּחַבֵּי (פּ) מַלְבָּר תַבָּרִית אֲשֶׁר־בָּרָת אָמָם عُن خُرْر نَمْلُكُم خُكْلًا مِنكُلُ نَمْلُكُمْ خَعْلُمُ لُمِنكُ خُر 60 צְנְיָה יְהְנְה אָת־מֹשֶׁה לְכְּרָה אָבְעַ גַבְיָּג נַבּּנְגִינ אָאָהַר ظيّل: (a) بجهوبي לְןּ לֹא תֹמֶיף עִיר לְרָאָתָה הוֹמֵיף עוֹד לְמִחְוַה וְתִּוְיַבְּנִין 89 בּאָנוּנְנְעָ בּנְרֶנְבְּ אָהֶהָר אָמָּנִנִים, בֹאִנְנִים אַנִּגִּינִים בֹּנִינִ אָהָר אַמָּנִנִים, בֹאִנְנִים בֹּנִינִים בַּנִּינִים בַּנִינִים בַּנִינִים בַּנִינִים בַּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנְינִים בּיִּנְינִים בּיִּנְינִים בּיִּנְינִים בּיִּנִינִים בּיִּנְינִים בּיִּנְינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִנְינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִנְינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּנִינִים בּיִּינִים בּיִּנִים בּיִּינִים בּיינִים בּינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּינִים בּיינִים בּינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִים בּיינִיים בּייבּים בּיינִים בּייניים בּיינִיים בּייבּיים בּייבּים בּיינִים בּיינִיים בּיינִיים בּיינִים בּיינִים בּיינִיים בּייבּייים בּייבּיים בּיינִים בּיינִיים בּייים בּיינִיים בּייבּיים בּיינִיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּיייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייים בּייבּים בּייבּים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּים בּייבּים בּייבּיים בּייבּיים בּיי

لمخمل يظمَفنا لحرب لاكتر: كْبِيْرُكُنْكُ فَقَا كُرْتُمُكِّ، لَيْكُرْدِيا كُمْكُلِيا מֹאֶבֶוֹם וֹנְטִּיבִּלְּנֵּבְ וֹנִ לְמִאָּבִוֹם בָּסְפָּׁנְּנֵּן

מְּבְּיִמְא דִּגְיַר עִּמְּהֹוֹן בְּחֹוֹבֵב: ין יָת משָׁה לְמִנְזַר עִם בְּנֵי אַבָּון פַּטַוֹּמִו לַוֹמָא גַפַּפֿוּג

מְבַבְיוּ וּלְכַלְ אַבְאַבּוּ באבא מגלנים לפרעה ולקל - בארעא בּלְ אַמֶּרְ מְּמֶּׁר יְרְנְוֹר לְמֵּנְנִיכִּם זָת בָּלְ בַּמֶּבֶּר יָנְ לְמִּנִנִיכִוּן מבימי וַנְאַמֶּר אַבְעַהָ אַמֶּה אַמָּה בּאִיהָם אָנו נַאָּמָר رَزَطُرُ مِنْ مُنْ مُحْرِجُرٍ نَشِلُمُ لِأَلَّهُ مِنْمُكَ كُرُّمُ نَشِلُمُ لِمُ

ילכַל עַבְּוּהִי ילכַל אַרְעָיה: קהון אַתוּן הַזִּיתוֹן

בְאַנוּנוֹ: וְהַמִּפְתָּיִם <u>אַתַיָּא</u> جَادُانًا: הַפַּסוֹת הַגְּּדִלְת אֲשֶׁר רְאָי נִפִּין רַבְּרָבָן דַּחֲזִאָּה עֵינָךּ

תַּגְּרִלֻיִם תַּהֶם:

ער הוום הגה: ער יומא קדין: لمُتَرَّبُ خِلَهُبِهِ لَهُلَّتُهُ خِمُضُمْ لَمَنْدًا خَصَلَيْنَ لَهِيلِدِيا خِصَمُمَم וֹלְאִ נְּתַּן יְחְנְּחַ לְכֶּם כִבְ לְנְהַתּי וֹלָא יִתַב וֹוֹ לְכִוּן לִפָּא לְמִנַּת

تتقر تبزيّك: לאַ_בֿלטֿע مُمْحَرَبُ لَرَمَكِكُ מולכון ומסלב לא גדו מגל ַ בֿמּוֹעבׁר לְאִבְלֹנִ הַּלְמִנִיכִּם בֹּמּגַבּרָא לָא בֹלְ.אַנ פֿסוּטִׁכוּן לאולף אַטְבֶּט אַבְבָּמִים שָּׁנָה וַבַּבַּוּת יָהָכוֹן אַבְּנִין שָּׁבַּנִין שָּׁבַּנִין אַבְּנִין

> bondwoman, and no man shall buy enemies for bondmen and for ye shall sell yourselves unto your shalt see it no more again; and there whereof I said unto thee: Thou into Egypt in ships, by the way And the Lord shall bring thee back

them in Horeb. the covenant which He made with Israel in the land of Moab, beside Moses to make with the children of which the LORD commanded These are the words of the covenant

all his land; and unto all his servants, and unto in the land of Egypt unto Pharach, that the LORD did before your eyes and said unto them: Ye have seen all And Moses called unto all Israel,

XIXX

the signs and those great wonders; the great trials which thine eyes saw,

ears to hear, unto this day. heart to know, and eyes to see, and but the Lord hath not given you a

not waxen old upon thy foot. waxen old upon you, and thy shoe is wilderness; your clothes are not And I have led you forty years in the

וומכרמס ע"י מוכריס אמריס, מפני שנאמר אמריו ואין קונה: ואין קנה. כי יגורו עליך סרג וכליון: והחמכרחם. בלע"ו מיפורוונדרי"ן ווי"ש. ולמ ימכן לפרש וסממכרמס בלשון (89) באניות. בקפינות בשביס: והחמכרחם שם לאויביך. אתם מבקשים לסיות נמכרים לסם לעבדים ולשפתת:

שנשענו בפיני: (60) לכרות את בני ישראל. שיקנלו עליסס את התורה נאלה ובשנועה: מלבד הבריח. קללות שנתורת נהנים

ומפלים במקום: לנו נְמִנְס, ושמח משה על הדבר, ועל ואח אמר להס, הַיּוֹס הַאָּה נְהְיֵים לְשָּׁם וגו' (לעיל כו, ע), היוס הוה הבנחי שאחם דבקים אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו אם המורה ונמנה לנו, ומה אחה משליט את בני שבטך עליה, ויאמרו לנו יום מחר, לא לכם נמנה, משס ספר סמורס לבני לוי, כמ"ש וַיִּפְּנָס פֻל סַבֹּבַנִיס בְּנֵי לֵוִי (לקמן לח, ע), באו כל ישראל לפני משס ואמרו לו, משס רבינו, (3) ולא נחן ה׳ לכם לב לדעת. לסכיר את מסדי סקנ"ס ולסדנק בו: עד היום הזה. שמעמי שאותו סיוס שנתן

יְהוָה אֱלהיקם: לِא הִּטִינִטְׁם לְתַּתּּלְ שֵּׂבְׁהְנִי בֵּׁנְ אֵדֵּנִ שְׁבִּע וֹהַטִּע לְא אִבֹּלְטֵּנּוּ וֹשְׁתַּר בְּאִ אִבֹּלְטָּם וֹנֵוֹ וֹהָבֵּר לְטִׁמֹא לָא אִבֹּלְטֵּנּוּ וֹשִׁמָּר

בעברון אָבו אָלָא וֹן אֶלְנַבוּן:

LORD your God. that ye might know that I am the have ye drunk wine or strong drink; Ye have not eaten bread, neither

ננכם: סיתון מֶלֶךְ הֶשְׁבֹּוֹן וְעֹוֹג מֶלֶךְ סִיחִוֹן עַלְכָּא דְּחָשְׁבּוֹן וְעֹוֹג

كَمُثَلَمُ كُلُحُمُ يَضُكُمُ خُدُلًا: كِفِرْلَمُنَا مُرْجُهِ لِمَنْدًا رُعَلُمِونَتُهُ נַסְּבְאֵנָ אֶבְ עַנִּמְלַנְם עַנִּיִע נִיּצֵא נִאָּטִינִעוּן לְאַטִּרָא עִדֵין וּנִפַּל

us unto battle, and we smote them. the king of Bashan, came out against Sihon the king of Heshbon, and Og And when ye came unto this place,

تَاثِرَهُ: לְנאִיבֹוֹ, וֹלְנְיֹנֻ, וֹלְטַׁבֹּּגְ הַבְּמִם לְאָטַׁמֹּגִא לְהַוֹּבֹמ ננְּקַּחׁ אָת־אַרְצְּׁם נַנְּהְנְּהְ לְנָחֲלֶה יִנְּסֵיבְנָא יָת אֲרַשְּׁהֹוֹ וִיתַבְנִה

ילְהֵּוֹבֶׁה זֹּד וּלְפַּלְיוּע הַּבְּהָא

make all that ye do to prosper. covenant, and do them, that ye may Observe therefore the words of this

to the half-tribe of the Manassites.

Reubenites, and to the Gadites, and for an inheritance unto the

And we took their land, and gave it

.271 9gnd no 22:00 – 1:00 daintl is dayath 9dl

בּלַן אָהָר בַּטַּבְּלְטַנוּ וֹטַ כַּלְ בַּטַבְּבָּנוּ:

אָנוֹם לַמַּמֹן טִבון וֹטַמֹּבּׁבון וֹטַבוּן בּבוּך

אָ<u>נו גַלְבוֹ, וַלְּנוֹ, וַיִּמְהוּן</u> יִנוּ פִּטְּוֹמִי

ىرى نەلىلاد: שְּבְמֵיכֶם זְקְנֵיכֶם וְשְׁמְרֵיכֶם כָּל رختا يُعلِن الله المرتبرة الم

נצְבֶּים הַיּוֹם כִּלְבֶם אַשוּו קִימִין יוֹמָא דֵין כּוּלְכוֹן

خُرِّرُت مَنْتُدُنَّك مَانَوْت فَجْنِه فِي مَشِدَنَهِ مَخْمَاه فِي فَيَا فِحَالَ مَقَوْنَ بُمْرَتِ لِرَالِ لِجَمْلِ مَقَرِّدِيا بُمْرِدِيا لَهُ بِلَكَ يَحْدِيا

كَمَّكُنَّكِ خَكْثَرَت نُتِيِّت الْأَكِيَّاتِ خُمَّمْ ذِينَكَ خَكَنْمُم يَنِدُ الْأَكْتِكَ

your officers, even all the men of heads, your tribes, your elders, and before the LORD your God: your

Ye are standing this day all of you

מאָב מִימֶּיף:

God-and into His oath-which coverant of the Lord thy that thou shouldest enter into the unto the drawer of thy water;

camp, from the hewer of thy wood

your little ones, your wives, and thy

stranger that is in the midst of thy

OI

כבות עמון היום: اجهٰלְתִוּ אֲשֶׁר יְהְנְוֹה אֵלְהֶיף וּבְּמוֹמְתֵּיה בֵּייָ אֶלְהָוּ מִּיַ

thee this day; the LORD thy God maketh with

הברית הזאת גור: (עצודה זרה ה:), ולפיכך לא הקפיד עליכה המקום עד היום הזה, אצל מכאן ואילך יקפיד, ולפיכך: ושמרחם אח דברי דברי סברים סואם. דבר אחר ולא נתן ס'לכס לב לדעת, שאין אדס עומד על קוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד ארבעיס שנס (6) וחבאו אל המקום הזה. עמה אםם רואים עלמכס בגדולה וכבוד, אל מבעמו במקוס ואל יכוס לבבכס, ושמרמס את

לשבמיכס: זקניכם ושטריכם. המשוב משוב קודס, ואמר כך כל איש ישראל: (פ) אחם וצבים. תלתד, שכינסס משה לפני הקב"ה ביום מוחו להכניסם בברית: ראשיכם שבשיכם. ראשיכם

(10) בהחושב עציך. מלמד שבאו כנענים להחגייר בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע, וזהו האמור בגבעונים,

ַניַעַשו גַס הַמֶּס בְּעֶרְתֶּס (יסושע ע, ד), ונתנס משה חומבי עליס ושוחבי מיס (תנחומה נלביס פ"ב, יבמות עמ):

פּאַמֶּר בּפָּר־לְבְּ וֹכִאַמְּר נִמִּבֹתְ לָצִּלְנִי כִּמָא בַּמִּכְּיִלְ לְבַ וּכִּמָא איי קְעָּׁם וְהָוּא יְהְנֶה־לְּךְּ בֵאלֹהִים בֵּרְמוֹהִי לִעָּם וְהוּא יִהְנִי לְרָּ לְמַּמֹן בַשְׁים אָטַׁבְּ בַּנְּוֹם ו אָנִ בַּבִּיל לְשַּׁיִּמֹא נִטַּבּ יוִמָּא בֵין

לְאַּבֹׁנִים לְוֹגִּמֹע נֵ_ׁלֵזְוֹם לְאַבֹּנִים לְאַבֹּנִים

Isaac, and to Jacob. unto thy fathers, to Abraham, to spoke unto thee, and as He swore He may be unto thee a God, as He unto Himself for a people, and that that He may establish thee this day

انك تبريز =:

אָת־תַבְּרֵית תַּוּאָת וָאָת־הַאָּלֶה מִּיִר יִת קִּנְשָׂא חָבֵין וְיָת מֹוֹשָׂהָא הָדָא: י ולא אַהְבֶּם לְבַּוְבֶּהָם אַנְּכִי כַּבִּיל וְלָא עַּמְּכִּוֹן בַּלְחוֹדִיכוֹן אַנָא

this covenant and this oath; Neither with you only do I make

٤ı

אַמֶּר אַנְנָנוּ פַּר עַּמָנוּ הַיִּוֹם: הַיּוֹם לְפָּנֵי יְהְוָה אֱלֹהַיִנוּ וְאָה יַּי כִּיְאָת־אֲשֶׁר יָשְׁנִוּ פֹּה עִמְּנִוּ עֹמֵד - בְּיִ

בובא משלא נומא בנו: אֶּלְעַלָּא וֹנִע מַן גַּלָא אַנעוָעַנ המלא לאום וולא בון לבם גל אָבׁוּ וֹטַ מַּוֹ צַּאִּיתוּהִי הַכָּא

mot here with us this day our God, and also with him that is with us this day before the LORD

but with him that standeth here

אַמֶּר עַבְּרָהָהָ מַנְים, וְמְּבֹנוּ בֹאָבֹא מֹגֹנִים וֹאָט בֹאַבֹהֹא בֹמִגֹנִים וֹנִט בֹּהַבֹּבֹוֹא בּרְאַמָם יְדַעְּיִם אָת אַשֶּׁר אֲבִר אַמוּן יְדַעָּמוּן יָת דִּינִתְיִבְּנָא

בנו הממוא בהדבעון:

stone, silver and gold, which were things, and their idols, wood and and ye have seen their detestable

through the midst of the nations

land of Egypt; and how we came

for ye know how we dwelt in the

through which ye passed;

with them-

אַשֶּׁר עִּמְהָה: נכבונים בון נאָבו פֿפּנ ווֹנוֹב סְהְוֹנִישִׁעוּן אָהָא וֹאַבְוֹא כַּסִפּאַ וַתְּרְאוֹ אָת־שִׁקַּוּצֵיהָם ואָט וֹבוּגיטוֹן וָט שָׁפּוּצִּיהוֹן וֹנָט

בבריח. דרך סעזרה, כך היו כורחי צריחום עושין, מחילה מכאן ומחילה מכאן ועוזרים צוחיים, כמו שואמר פָעָבֶל אַבֶּל (II) לעברך. להיות עובר בברית. ולה יתכן לפרשו כמו להעבירך, הלה כמו לעַשַׁמְבֶּס הֹמָס (דבריס ד, יד): לעברך

ַ וְמְשַׁׁפְּעֶׁה מְמִבֶּם (שמומל־מֹ יב, ו), כשינמו מידו ונכנשו לידו של שמול: שהיו ישראל יולאין מפרנם לפרנם, ממשה ליהושע, לפירך עשה אוחם מלבה כדי לורוס. וכן עשה יהושע, וכן שמואל הְהָיַנְּבּוּ מקיימין אמכס ומליבין אמכס לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מוו פיופין הס, אמס ראימס אם כל וגו'. דבר אמר אמכ ולבים, לפי קיימין לפניו: היום. כיום סום שסום קיים וסום מספיל ומסיר, כך ספיר לכם וכך עמיד לספיר לכם, וסקללום וסיפורין ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, המחיל משה לפייסה, אחם נלבים היום, הרבה הכעסחם למקום ולא עשה אחכם כלייה, והרי אחם למס נסמכס פרשם אם ס נלבים לקללום, לפי ששמעו ישראל מאס קללום חסר שמים חוץ ממ"ע שבחורם כסנים, סוריקו פניסס, מקנימוסו, אמר שסוא אינו יכול לסבדל מכס, עד כאן פירשמי לפי פשומו של פרשס. ומדרש אגדס (מנחומא נלביס פ"א), "לאלהים. לפי שדבר לך ונשבע למבומיך שלמ להמליף אם זרעם במומה אמרה, לכך הוא אוסר אמהם בשבועות הללו, שלא (21) למען הקים אותך היום לו לעם. כל כך סוא נכנם למכוח, למען קיים אותך לפניו לעס: והוא יהיה לך פֿבְׁמוּ לְאֵׂנִיִם זַיּּתַּבְּׁבוּ בֵּין בְּמָבִייו (ירמים לד, ימ):

(פַּוַ) כי אחם ידעחם וגוי וחראו את שקוציהם. לפי שראימס האומות עוצדי אליליס, ושמא השיא לב אחד מכס אומו (14) ואת אשר איננו פה. ואף עס דורות העתידים להיות:

לפי שהם יראים שמא יגנצו: של עלים ושל אבנים ראימם בגלוי, לפי שאין העובדי אלילים יראים שמא יגנבו, אבל של כסף ואד עמהם בחדרי משכימם הם, (16) וחראו אח שקוציהם. על שם שהם מחומים כשקלים: גלוליהם. שמומרחים ומחומין כגלל: ציץ ואבן. חומן ללכת אתריהם:

Z71

רַאָּמְ וֹכְהַּנְיִי: ئتام قلته خدُم هُدُه قِدُه ַ לַבְּבֶבׁע כַּהֵּבֶב אָנר אָלַהָי הַנּוֹנִם פֹנֶת הַיּוֹם מֵעָם יְהַנָָה אֱלֹהַינוּ קן מְשְׁפְּחָה אַּוֹ־שַׁבֶּט אֲשֶׁר ֹ לְבָבוֹ אִוֹ זַרְעִי אוֹ שִׁבְטָא דְּלְבָּיה

אָרַ־הַצְּמִאָה: خدُ، هُجُكُ خُوْمًا مُغْنِط بَالْتُكُ מְּבַנִים יְבִינִיבַבְּי בָּי בַּמָּבַנִינַי 81 הַוּּאָת וְהִהְבְּרֶךְ בִּלְבְבָוֹ לֵאִמֹרֹ וְטִיְטִ בּׁמֻּמִמֵן אָטַ צַּבְיָר נִאָּלָט

יְהוֹה אָת־שְׁמֹוֹ מִמַּחַת הַשְּׁמֶּיִם: הקתיבה בַּּמָפָר הַזָּיָה יִמְהָה הַהִּגֹּא וְרֶבְצָּה בּוֹ כְּלְ־הָצְּלָה פּי נְעְשָׁלְ אַּבְּיִרְנְיִתְ וְקִנְאָתוֹ בְּאָנשׁ לא יאבָר יְהֹוֹה סְלְתַ לוֹ בִוֹ בָּי אָז לְא יִיבִי יִיָּ לְמִשְׁבַּק בִיה צָּרַי

הַבְּמֹנ וֹהְבַּאַבְ פַבְבְ אַבְוִע הַבְּמֹנֹא בַּוֹהָבָאַב פַבְבַ בְּנֹמִי נהجדילו יהנה לרשה מפל ויפרשניה ין לבישא מפל

אַיה בְּכוֹן גָּבַר מְתַרְהֵיר הַמִּין סֿמֿנט מֿטטנא טאַנון בַּלָמָא אָּלְעַלָּא לְמָּהָךְּ לְמִפְּלָע וָת פָּנִי יוֹמָא דֵין מִידַחָלְהָא דַּיִי פַּן־יַנִשׁ עַּבֶּם אֵנשׁ אוֹ־אָשֶּׁה אָוֹ דִּלְמָא אִיח בְּכוֹן נְּבָר אוֹ אִחָּא

על זיןנוקא: לָאוִסְפָא לֵיה חַמָּאֵי שָׁלוּוָא בַּבוֹבְעוּנְב לַבֹּוּ אָנֹא אָזִילִ בַּבוּנִ לְמִוּמִר הִּלְמֹא וֹבִי לִוּ אֹבוּי מוְמָטָא בַּבָא וִיחַשָּׁיב בָּלְבָּיה ונבו במהממוש זע פטלמו

יות שָּמִיה כל לומוא גלטולון לספרא ליולבא ביוא וובלטו כיה לכן יהקף ביני וחקמיה

that beareth gall and wormwood; there should be among you a root serve the gods of those nations; lest from the Lord our God, to go to whose heart turneth away this day man, or woman, or family, or tribe, lest there should be among you

the watered be swept away with the the stubbornness of my heart—that 'I shall have peace, though I walk in he bless himself in his heart, saying: heareth the words of this curse, that and it come to pass, when he

heaven; shall blot out his name from under shall lie upon him, and the LORD curse that is written in this book kindled against that man, and all the the LORD and His jealousy shall be pardon him, but then the anger of the LORD will not be willing to

book of the law. the covenant that is written in this Israel, according to all the curses of unto evil out of all the tribes of and the LORD shall separate him

שרש פרה ראש ולענה. שרש מְגַבֵּל עשנ מר כגידין שסס מָרִיס, כלומר מפרס ומרנס רשע נקרנכס: (TI) פן יש בכם וגוי. לפיכך אני לריך לסשביעכס: פן יש בכם. שמא יש בכם, אשר לבנו פנה היום מלקבל עליו הברימ:

שסום עושם מדעם ובמפום: על וְדְנִיּמָחֹ, שֹמוּמִיף לו מִנִּי סְשׁגגוּת על סודונות: הרוה. שוגג, שסוח עושה כחדה שָנּוֹר, שעושה שלה מדעת: הצמאה. וסיימי מעציר עליסס, וגורס עמס שאלרפס עס סמויד ואפרע ממנו סכל, וכן מרגס אונקלום בְּדִיל לְאוֹםְפָאׁ גֵיש הֶשְׁהַיֹּ שֶׁלּוּהָא (במדבר כד, יו), כלומר מס שלבי רואס לעשום: למען ספוח הרוה. לפי שאוםיף לו פורענום על מס שעשס עד סנס בשוגג, והחברך. בנדיר"א שוי"א בלע"ו כמו וְסִמְנַבְּמֹ, וְסִמְפַּבְּלֵ: בשרירות לבי אלך. במראות לבי, כמו אַשׁיבָפּי וְלֹא קָרוֹצ (18) והחברך בלבבו. לשון ברכה, יחשוב בלבו ברכח שלום לעלמו לאמר, לא יבואוני קללוח הלנו, אך שלום יהיה לי:

. הלחיות לבישת נקמס, ולינו מעביר על המדה: לפני המקום, הכמוב משמיע את האוון כדרך שהיא רגילה ויכולה לשמוע כפי דרך הארדן: וקגאחו. לשון מַמֶה אנפרטמנ"ע (פו) יעשן אף הי. ע"י כעם הגוף מההמה, והעשן יולה מן האף, וכן עָלָה עָשֶׁן בְּבַפּוֹ (שמוחל-ב כב, מ), וחע"פ שלין זו

המורה דבוקים זה לוה, לפיכך לשון זכר נופל אמריו, שהלשון נופל על הספר: שמפחל נחונה חחם בספר, והחורה הולח דבוקים זה לוה, לכך למור הולח, וכלן העפחל נחונה חחת החורה, נמלל ספר לשון נקבה מוסב על החורה, הזה לשון זכר מוסב על הספר, וע"י פיסוק העעמים הן נחלקין לשחי לשונוח, בפרשח הקללוח (10) הכחובה בספר החירה הזה. ולמעלה הוא לומר בקפר המורה הואם, בַּס בָּל מֵּלְי וְכָל מַבָּּה וּגוי (לעיל כמ, פַא), הואם

مِبَارِيْ هُرْبٍ كِنُولَ الرَّبِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جِبَانِ جَبَانِ جَبَان אָת־מַכּוֹת הַאָּרֶץ הַהִוּא וְאָת־ אַמֶּר וֹבֹאִ מִאָּבֹּא בׁשִׁבַּיּ יי אָהֶוֹר וֹלוּמוּ מִאַּטִוֹרִיכָּם וֹנְיַּוֹּכִירִי

نَّلَيْنَانِد: بخدزت لإشد بولا إمرن جهوز בְּמַהְפַּכְּת סְדָם וַעֲמֹרֶה אַרְמָה וֹלְאָרַנֹּהְלָטְ בָּעְ כָּלְרַהֵּמְהַר ¾ אַרְצְהֹה לְאִ הַזְּרֵע וְלָאִ הַצְּלְהִוֹים رثركت שָבפָּה כָל־

لَيْدُ، لِهُلَّا لَيْدُانِكُ لِيَيْدَ: ְּהְנְהִ בֶּבְה לְאֲבֵּץ הַגַּאָה מָה שָּבִר יִיְ בְּבִין לְאַרְשָא הָדֵא מָא חרי האַף הגדול הזה: מְּלוֹף רֹוּגְזָא רַבָּא הָדֵין: ث لَمُّ فُدِ لَهُ ثِينَ مَحِ فِد مُثَمِّ لَنَافِدِ لَا خُدِ مَثَمَنَهُ مَدِ فَع

نې ۱۵ نام ממֶם בַּבוּגגאָן אָטָם מִאָּבּג ** יְהְנְה אֱלֹהֵי אֲבֹהָם אֲשֶׁר פְרַת וֹאָמֹרְוּ מַּלְ אַמָּוֹר מִּוֹרְוּ אָטַ בּרוֹנִי

לאַ יִּדְשׁׁ וֹלַאָ עַלָע לַעָּם: رزمُوتَاد حُثِو لَجُحِيدِ لِجَمْد SE נילְכִוּ נִיֹּמְבְּרִוּ אֵּלְתַיִּם אַּעִרְיִם

הקתובה בפפר הזוה: ٥٠ أَنْ لَا لَا يُعْلِمُ اللَّهُ لِللَّهُ لِمَا يُعْلِمُ اللَّهُ لِمَا لِمُعْلَمُ لِمَا لِمُعْلَمُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللّلَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّلَّا اللَّا اللَّا اللَّا וּיִחַר־אַּף יְהוָה בְּאֶָרֶץ הַהָּוֹא

אָל־אָרֶץ צַּחָרֶת כַּיָּוֹם תַזֶּה: ילטטָר ילטַצף גַּדִיל ניִשְׁלָכָם ניקשט יהוה מעל אדמהם באף

עהיא וית מרעהא דאמרע יי וְאֶמֶר תַּדְּוֹר הָאַחֲרֹוֹן בְּנֵיכֶם וְיֵימֶר דְּרָא בְּהָרָאָה בְּנֵיכוֹן

ברוגורה ובְחִמְתֵיה: ardı racıla riger כּבַבּגלעא בּסָבום וֹהַמוּבַב עַצַּמָּח וְלָא יַפַּל בַּה כָּל מַשֶּׁב כל אַרְעָה לָא הַוֹּדְרַע וֹלָא אופֿבולא ומלָבא טַבו וֹלַבא

מאַבְעָא דָּמִצְרָים: בְאַפַּלוּהַיה בול אָלִבֹא בּאַבֹּבֹיטַבוּוֹ צַּלִּוֹר ווומבון אל השבתו נת קומא

נְבְמִנְינוֹ נְלֵא אָנְמִּיבָא לְבִיוֹן: نفذيه خيبا تنفخا يحج וֹאַנֹגוּ ופֹּגַעוּ לְמִּהֹנִע הֹמִמֹּנִא

_ לְנֹמּגֹא يخنيخيا הַהִיא לְאֵיהָאָה עֲלַהּ יָתְ כָּל בולוֹא בַּוֹּל בֹאַבֹּלֹא

נאללינון לאַרַע אוּקרי בְּיוֹמָא בּבְרָנוּ וּבְהְקְאָ וּבְתָקוֹף בַב נסלמילפון !! ממל אַבּעהון

> hath made it sick; sicknesses wherewith the LORD see the plagues of that land, and the from a far land, shall say, when they and the foreigner that shall come children that shall rise up after you, And the generation to come, your

> anger, and in His wrath; which the LORD overthrew in His Gomorrah, Admah and Zeboiim, overthrow of Sodom and any grass groweth therein, like the that it is not sown, nor beareth, nor brimstone, and salt, and a burning, and that the whole land thereof is

the heat of this great anger? thus unto this land? what meaneth Wherefore hath the LORD done even all the nations shall say

them forth out of the land of Egypt; made with them when He brought the God of their fathers, which He forsook the covenant of the LORD, then men shall say: 'Because they

allotted unto them; they knew not, and that He had not and worshipped them, gods that and went and served other gods,

57

t7

in this book; upon it all the curse that is written kindled against this land, to bring therefore the anger of the LORD was

—. ysb them into another land, as it is this and in great indignation, and cast their land in anger, and in wrath, and the LORD rooted them out of

לא המיצו להם שום מוצה, ולשון לא מלק, אומו אלוה שצמרו להם, לא מלק להם שום נמלה ושום מלק: (32) א ידעום. לא ידעו בסס גבורת אלסות: ולא חלק לחם. לא נמנס למלקס. ואונקלום מרגס ולא אומיבא לסון,

(עב) וירושם די. כמרגומוועלעלינון,וכן הְנָיִ יֹמְשֶׁם מֵעַל מַּרְשֶׁמָם (ירמיה יב, יד):

הוֹאָת: (ס) לְהַמְּנִּׁנִ אָּנִרְּכָּׁלְ דִּיִּבְרֵנְי תַּמּוְרֶבִּ לְמָמֶבְר יָת כָּלְ פִּחָּנְמֵי אִנְרִיִּמָא בּיִּאְם: (ס) مرد دمرر الكافلاج بالأجازة بالأجازة الأبادة المراجعة المر

设算压: مبديور بمزد هِكَيْرَهِ جَمَوْا: رَكَهُرِنُ هُم كِذُرُكَ فَرُم كِنَانِهِ ۖ فَحُم مَثِمَةُ * لَهَٰذُذِنَكَ أَذُ هُٰذِكَكَ ئتظمْجُ لِي هُمُّد بُنَانِ، خُفَرُنُك كَيتَحَيْنَ كَلَمُكَ نُنْنِدَ خُمْقُكُ וֹבוֹנִי בַּי־וַבָּאוּ מָלֵיף כַּל־

אָבְעַיִנוּ בּׁמִּמַּמִבוֹן פֿבִם וֹן אָבְעַנִּא

וובו אבו ווטון מֹלְשׁ כֹּלְ

يخثخب فنثقنه يغذا خنخا يذئما

خخم خِطْك بخخم تَظْمُك: עּגִּיִם אַשְּׁע יּבְּיָּגְע בַּבְלְבְבְּלְבְבְּלֵבְ מִפּשָּגִג לְנִ נִמָּאִ בֵּנוֹ אַשְׁ יּבִּיָּנִ ءِ בُלِجِهِ خُرْحٍ كَيْشِدِ غُرْدُ، طُمْنُكُ سُطَقِيحٍ خُمْنَطُدِيدِ خُرِجٍ يَكْتُلُعُ لْهَدُيُّ مَد نُدِيْد هُمْ ثِرْكِ لَهُمَمُنُ يَنْدِيدَ خُدَنَخُنُهُ خَنْ هُمُنَكَ

፠<٣٢٢ שְמָּה: لْأَمْفِيتِ كَيْمُلِدِ لِنَظِيدِ فَخِدِ مُمْمَنِهِ لِحَلَيْكِ ، וֹנְנַוֹמְנֵׁי וֹמָּכ וֹלַפֹּגֹּנִ מִכֹּב וִנְנַנִים הֹלָנַ וִיְעִּיִב וֹלַנְמִּנַנַ نَهُد نَابِلُك كُرِيْنِكَ عُل هُدينَكَ نَنْدَد نَا خُرَنَكَ نَا فَرَنَكَ

المثرب الإكثاب مموا بجبعها بريجته بممووا אַם וְנִינִינַ לַנִּינַנַ בּלַבָּינַ נַהְּמְׁנִנִם אַם וּנִינָן בּלָנִינַ בּלָנִינַ בַּלָּבָּי הַהְּמָנָא

نڂڂڔۦڗڂۿڬ:

(J(4)

: ئاڭتىلات زن خ أ نبهد إلا نتفقينك مَهْدُنْكُ : ئائم خلا تاندلهٰك ונמוללו ון אליור לארמא

> do all the words of this law. our children for ever, that we may are revealed belong unto us and to LORD our God; but the things that The secret things belong unto the

> hath driven thee, nations, whither the LORD thy God bethink thyself among all the have set before thee, and thou shalt the blessing and the curse, which I these things are come upon thee, And it shall come to pass, when all

XXX

with all thy heart, and with all thy thee this day, thou and thy children, according to all that I command God, and hearken to His voice and shalt return unto the Lord thy

hath scattered thee. peoples, whither the Lord thy God return and gather thee from all the compassion upon thee, and will turn thy captivity, and have that then the LORD thy God will

He fetch thee. gather thee, and from thence will from thence will the LORD thy God in the uttermost parts of heaven, If any of thine that are dispersed be

multiply thee above thy fathers. . and He will do thee good, and possessed, and thou shalt possess it; thee into the land which thy fathers And the Lord thy God will bring

משקבלו עליסס את סשבועה בהר גרזים ובהר עיבל, ונעשו ערבים זה לוה: יעוד את סרבים. נקוד על לנו ולבנינו, לדרוש שאף על סנגלות לא עוש את סרבים עד שעברו את סירדן (סנסדרין מג:), על הנסמרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע מאומו יחיד, אבל הנגלות לנו ולבנינו, לבער הרע מקרבנו, ואם לא נעשה דין בהם, כא) פן יש בכס איש וגו' ואמ"כ וכאו את מכות האכץ ההיא, והלא אין אדם יודע מעמונותיו של הביכו, אין אני מעניש אתכם (82) הנסחרות לה' אלהינו. ואס מאמרו מס בירינו לעשומ, אמס מענים אם הרבים על הרסורי הימיד, שנאמר (לעיל

יב), ואף בגליום שאר האומום מלינו כן, ושַבְּמִי אָם שְׁבּוּח מִלְרַיִם (ימוקאל כע, יד): כלילו סוח עלמו לכיך לסיום חוחו בידיו ממש היש היש ממקומו, כענין שנחמר וְשַׁשָּׁס מָלָּקְעוּ לְשַׁשָּׁר שֶׁשָּׁר בְּנֵי יִשְׁרְבָּוֹ (ישעיס כו, שרויה עם ישראל בלרם גלוחס, וכשנגאלין הְרְמִיב גאולה לעלמו שהוא ישוב עמהם. ועוד י"ל שגדול יום קבוץ גליוח, ובקושי, (3) ושב הי אלהיך אח שבוחך. סיס לו לכמוב וסשיב את שבומך, רבומינו למדו מכאן (מגילס כמ.), כביכול שהשכינה

130

هُلا يُلْبُلا هُمِيْدُنَا فَخُمِ لِمُخْلِقَةً فُمُلِيْتِ ثَنَا يُدْ هُرُنِكَ فَحُمِ

ַמְּמִישִּי וְנְּתַּלְ וְתַּוְְּנֵר אֶבְיְנְיוּ אֵנִ בְּלִ וְיִמֵּנוֹ יִי אֶלְתָוּ יָת בְּלְ לְוָשִּיֹא بخخر تغفك خقما ستنك:

שנאֶרה אַשֶּר רְדְפִּוּף:

אַנכֹּו מִׁגַּוֹנִ בּיוֹם: וֹמֹמְּוּעַׂ אָּעַ כֹּלְ מִּגֹּוִטְוּוּ אַֹמָּב בּוּג וֹעַהַכִּיִּג וֹעַ כֹּלְ פּפּוָגוָעִי ן אַשַּׁי הַמָּוּב וְמִּמָגִּטֹּ בֹּלַוְכְ וְבוְיָב וֹאַטַ טַּטוּב וּטַלַבּגַל לְמִגִּלִרָא

خُمِيد حَكَّمُد مُم مَح لِجَدَنُك : בָּיו יָשִׁיִּב יְהְנָה לְשִׁישׁ עְלֶיף خثمنك بخفد، لالمنك كمخت מַעַּמֵּר יָדֶר בִּפְּרִי בִמְּנְלְּ יִבְפְּרֵֵי لْلالِاللَّادُكِ فَلالِلا كُلْمِينُاكَ كُخْمًا لَدِينُدَوْكَ نَذَ كُمْ فَكَ خَرَمِ مِنْكَتَدَ

(a): (a) ŢĢŖŖŢ ĖÖĠL <u> ĽĽĽĽ</u> ٥١ كِيْمُرُد מְצְוֹתְיוֹ أباكاتارا בּי תִשְׁמַע בְּקוּל' יְהְוָָה אֶלֹהֶיף

ממְּלְּ וְלָאֵ רְחַלְּתִר הָוּא: כד מְצַּוְּךְּ תַּיְּוֹם לֹאׁ־נְפְּלֵאֵת הָוֹאֹ ממי כֵּי הַמִּצְנְה הַוֹּאָת אֲשֶׁר אָנְכָי

انمٰظرد عنك المَمْفات: نَّمُكُب خُرُد بَهُمَّرُمُّبُ لِنَظَيَّابُ خُرِد نَوْط خَنْه خِهُمَنْه لِنَوْجَبَ خَنْه לאַ בֿאָּמוֹים עוֹאַ לאַמֶּר מָּוֹ לִאַ בֹאָמוֹלִא עִוּאַ לְמִימִר מַּוֹ

خِطُك يَكُمُ رَفِيهُكَ كُلِيمٌ لِنَاءًكَ: זְּבְׁמֵּבְ לְאַנִּבֶּבְע לִבָּרְ וָיָה שַּפְשִׁיה לִבָּא דִּבְנָרְ برَّم نَابِيَّا يُحَيِّنُكَ يُعْلِيَّكُ لِمُثَلِّدُ لَيْمَيِّدِ، نَا يُخْلِيَكُ بِنِ مَغْمِسَ

אָלאָר דְרַדְפּוּה: בְאַלְוָע בַּאַבְּע מַּלְ-אַנְבָּנוּ וֹמַלְ- בַּאַבָּנוֹ מַלְ בַּמָּלָנִ וַּבְּבָּנוּ וֹמַלְ

בּאָנְא מִפַּפִּיד לְךְּ יוֹמָא דֵין:

לְמֶב כְּמֶא בַּעִיה עַלְ בֹלמֹנבׁ נבֹאַבֹא בַאַנֹמַנ ith tith kata tak

خظك بخخح تظهك: אָבוּ, טַלַבּוּגַ לַמָּוּמָבָא בּוּזֹ

ביבול אָבוּ הָתוּב ĖĠĞL

正な: מפּבׁהַא ביא מּנִּבּ וֹלָא בּבוֹילִא מפפור לף יומא ביו לא אָב, טַפַּֿל,וְטַאַ בַּבָּאָרָא

التشظموني ثبت التشكياتي:

thy soul, that thou mayest live. God with all thy heart, and with all of thy seed, to love the LORD thy circumcise thy heart, and the heart And the LORD thy God will

persecuted thee. and on them that hate thee, that these curses upon thine enemies, And the LORD thy God will put all

command thee this day. His commandments which I to the voice of the LORD, and do all And thou shalt return and hearken

thy fathers; thee for good, as He rejoiced over the LORD will again rejoice over the fruit of thy land, for good; for and in the fruit of thy cattle, and in of thy hand, in the fruit of thy body, thee over-abundant in all the work And the Lord thy God will make

all thy soul. thy God with all thy heart, and with the law; if thou turn unto the LORD which are written in this book of commandments and His statutes the Lord thy God, to keep His if thou shalt hearken to the voice of

hard for thee, neither is it far off. command thee this day, it is not too For this commandment which I

п

8

do it? and make us to hear it, that we may us to heaven, and bring it unto us, shouldest say: 'Who shall go up for It is not in heaven, that thou

מ), ומכד במטמוניום, מכוסה, חבושה בטמון: (11) לא נפלאח היא ממך. לא מכופה היא ממך, כמו שנאמר פִי יִפְּלֵא (דברים יו, מ), אַבִי יִמְפַבֵּי, וַמַּבֶר פְּלָאִים (אֿיכה אֿ,

(12) לא בשמים היא. שללו סימס נשמיס סיימ לריך לעלות התריס וללמדס (עירונין נה.):

בְּנוּ וֹנְאָמִמֹנוּ אָטַבּ וֹנֹאַמֶּוֹנִבי: ַנְהֵבֶרְ אֶבְהֵבֶר עַנִּםְ נִוּפְׁעֵוֹיִי וֹלאַ־מִמְּבֶר לַנִּם הָוֹא לַאִּמָר מָנִ

خُفْنَكَ نَظُمُ خُلُفُكُ لَا يُمْمُنُنِهِ (م)

וֹאָט בוֹבֶה: ((בּיִמּיִ) בַּוֹחַיִּים וְאָת־הַשָּׁוֹב וְאָת־הַשָּׂנֶת שנימי רְאָר נָתָמִי לְפָּנֶיוִדְ תַּיּוֹם אָתַר

بجرجة بمزر هاكناه جقاه ئيُطيَّد بضهُفَهُذِر لِنَدَيثُ لَلْحَيث لظشثب ĖĻĻĊĸ מֹאֵנעֿנו אָנו_יִרוֹנְר **%**4,0,1 אַשֶּׁר אָנְבֶר מְצַּוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהַבֶּר דַּאָנָא מְפַּפֵּיד לָדְּ יוֹמָא דֵין

אַבובום וֹהַבּבַעַם: لنتياغ ليهمييرم كمأتره بمهع بمجند جوياد فودبه

تَنَلِيًّا كُثِيهِ هُمَّتِ كُلِهُ فَيَدِيهِ הַאָּדְמָה אַשֶּׁר אַמָּה עֹבֶר אָת־ g שאָבֹגוּוּ לאַ עַאַּבוּאַניבָן יָמִים עַּלַ

غَلَمُ لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا لِمَا ل بظتائغ ختيب خقمًا قناثب ئىن، خۇبك تېچې ئىظىنى ΠΠ;,'□ תַּמְרָתִי בָבֶּם תַיּוֹם צָּתַרתַשָּׁמָיִם

> יַנוֹע וְנַמְבְּדְנַהַיּ ומא וופבה לנא וושמעעננא למומר מן והבר לגא למובר וֹלֵא מִמֹּבֹרֵא לְזַמָּא בוּא

> خوبظك بخذخك خظفكتيك:

נים בוני מבים לים ונים מוסא שוֹנ בּנִיבֹני שׁבֹּלֵב נִמֹא בֹנוֹ

خْتَقَا خَقْرَلْتِكِ: ון אָלְנִוֹנְ בֹאַנֹתֹא בַאַנִּי מְלָיִלְ ئكىرىن ئىيت ئنفت نخكفك نظئتلاك أنظأأ كَلُـٰمِرين، خُرْدُك خَمْدُنَه بْنِيْ يُجْرِفُك خِمْفُك

النظكناذرا: لْعُمَا نَظْنُا كِٰرَٰتُكُ لَكِم نَصُمُّلُم لَهُمَ نَفْظَنَ كِفُكَ لَكِم نَفَظَرَم

לני גֹבוֹגוֹא לִמִּנִתֹּלְ לְעַמָּוֹ וִמֹּגוֹ מֹכְ אַבְׁמֹא בַּאַטַּ מֹבַר מודג שולבון לא שולכון

וטטבמ, לס:, לב, בשים, יהבית בדשף ברבו ילומיו המוֹא וֹנִי אַבֹּהֹא בַוּנִ נִמְנִיבֹא אַסְהַידִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין יָת

> Sti ob ysm us, and make us to hear it, that we over the sea for us, and bring it unto thou shouldest say: 'Who shall go Neither is it beyond the sea, that

thou mayest do it. in thy mouth, and in thy heart, that But the word is very nigh unto thee,

life and good, and death and evil, See, I have set before thee this day

whither thou goest in to possess it. God shall bless thee in the land live and multiply, and the LORD thy and His ordinances; then thou shalt commandments and His statutes His ways, and to keep His love the LORD thy God, to walk in in that I command thee this day to

serve them; away, and worship other gods, and wilt not hear, but shalt be drawn But if thy heart turn away, and thou

Δī

Jordan to go in to possess it. whither thou passest over the prolong your days upon the land, shall surely perish; ye shall not I declare unto you this day, that ye

thou and thy seed; choose life, that thou mayest live, blessing and the curse; therefore before thee life and death, the against you this day, that I have set I call heaven and earth to witness

(פו) אח החיים ואח המוב. וה מלוי בוה, אם מעשה מוב הרילך מיים ואם מעשה רע הרילך המות, והכתוב מפרש והולך (FI) בי קרוב אליך. המורה ומנה לכם בנתב ובעל פה:

- a,gL:
- (16) אשר אנכי מצוך היום לאהבה. סלי סמונונו מלוי: וחייה ורביה. סלי סמיים:
- (18) כי אבד האבדון. סרי סמומ: (קו) ואם יפנה לבבך. מלי מלע:
- (19) העדחי בכם היום את השמים ואת הארץ. שסס קיימיס לעולס, וכאשר מקרס אמכס סרעס, יסיו עדיס שאני
- המרימי בכם בכל ואת. דבר אחר העידומי בכס היום את השמים וגוי, אמר להם הקב"ה לישראל, הסמכלו בשמים שבראמי

לְמִטּוֹ לְטִוּן: לְאַבְׁנִטִׁם לְוֹאֵטֵׁט וּלְוֹהֵּטְּב אַנְמָא בַּפְּיִם וֹּנְ לְאָבְּטִׁטֵּׁנ אָנְבְטִלְיִינִי אָנִי, טִנִּא טַוֹּנְנִּ לְנְטִלְיִינִי אָנִי, טִנָּא טַוֹּנְנַ לְמָנְטִׁנִי אָנִי, טִנָּא טַוֹּנְנַ לְמָנְטִׁנִי יִלְאָנִילִּוֹבִּא

to love the LORD thy God, to hearken to His voice, and to cleave unto Him; for that is thy life, and the length of thy days; that thou mayest dwell in the land which the LORD swore unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give them.

deo Aroled indehels sett no hasa si unath HielT . 171 sgaq no 9:50 – 01:10 chainsl si chanath H setT

יער נילך משָת ניִדבֶּר אָת־בְּלִּ הַדְּבְרִים הָאָלֶה אָל־בְּלִ ישׂראַל:

הָאַלֵּין עִם בָּל יִשְׂרָאֵל: הַאָּנַל מֹשֶׁה יִמַלֵּיל יָח פְּהָנְמִיָּא

And Moses went and spoke these words unto all Israel.

IXXX

וַיֵּאמֶר אֲכֹהָם בָּן־מֵאָה וָעֶשָׁרִים לְצֵאָת וְלְבָוֹא וַיְהֹוָה אָמָר אֵלִי לְאֵ תַּעְּלֶר אֶת־הַיַּרְבֵּן הַזֶּה:

בְּבֵּוּ: אַמַּר לָּי לְא שׁהְפָּר יָת יַבְּבָּּה יְבֵּילְ מִּוִד לְמִפָּל וּלְמִימַלְ וֹיִ הְּנִוּ אָנָא יִתְא בֵּוּ לְנִת אָנָא וֹאָמַר לְבִין פַּר מָאָד וֹמְשָׁרִין

And he said unto them: 'I am a hundred and twenty years old this day; I can no more go out and come in; and the LORD hath said unto me: Inc. and the LORD hath said unto me:

יְחִנְׁה אֱלִהֶׁיִף הַנּאׁו עַבֵּר לְפָּנִיף יְהִיּאׁ־יַשְׁמִּיִּד אָת־הַגּוּיָם הָאֵלֶה מִלְפָּנִיף וִיִּרִשְׁהָם יְהוֹשֶׁעַ הְּנֹּא עֹבֵר לְפָּנֶיף כַּאֲשֶׁר הַבֶּר יְהַנְה:

מְבָר קֵּדְמֶּךְ הְּמָא דְּמַלֵּיל יָיָ: קַדְמֶךְ וְתֵּינְתְיִנְיּ יְשִׁיצִי יְתִי עַמְמִיָּא הָאָבֶּין מִן יִיְ אֶלְחָרְ הִיּא עְבָר קַדְמֶּךְ הִיּא

نْجُمُّدَمُٰكِبَا كُمُّيْمً، تُكْكِبَا:

לַסִּיחוֹן וּלְמוֹג מַלְכֵּי אֵמוֹרָאַׁר

ווגבור ון להון פְּמָא בַּצְּבַר

The Lord thy God, He will go over before thee; He will destroy these nations from before thee, and Joshua, shalt dispossess them; and Joshua, he shall go over before thee, as the Lord hath spoken.

a., וְשְׁשֶׁר יְהֹנְה לְהָה כַּאֲשָׁר שִשְּׁר לְסִיחָוֹן וּלְשָּׁר מַלְבֵּר הָאֲמֹרָר וּלְאַרְצְּה אֲשֶׁר הִשְׁמָיד אֹתָם:

And the LORD will do unto them as He did to Sihon and to Og, the kings of the Amorites, and unto their land; whom He destroyed.

לשמש המכס, שמה שנו הה מרחס, שמה לה עלה גלגל המה מן המזרח וההיר לכל העולה, כענין שנהתר וְזַרָּה קַשָּׁמָשׁ וּבְּהְ הַשַׁמֶשׁׁ וּבְּהֹ הַשׁׁמָשׁׁ וּבְּהֹ הַשׁׁמָשׁׁ וּבְּהֹ הַשׁׁמָשׁׁ וּבְּהֹ הַשׁׁמִּשׁׁ וּבִּהֹ הַשׁׁמִּ לֹה עלה גלגל המה או שנה הרחס, שמה זרשה הרשה המה היה ההחה המה לה שמה לה שמה הנה השלה שעירים, ומה הלו שנשבו לה לשכר ולה להפפה, הם ווכיון הין מקבלין שכר והם חומהין הין מקבלין פורענים, לה שני הדים. הני מור החרה בחיים. הני מורה לה מתחם, המה נתה המה וכמה ובחרה בחיים. הני מורה להם מהבתרו בחלק החיים, כהדם הקונור לבנו במר לך מלק יפה בנחלתי, ומעמידו על הלק היפה, והורה בחיים. הני מור לך, מבל שמבתרו בחלק המיים, בהדם הקת לבנו במר לך מלק יפה בנחלתי, ומעמידו על מלק היפה, והורה בחיים. הני מנה לה להיה המיה הלו היה שנה להיה המיה הני שנה הני שנה הני שנה היים מלחו היה שנה אלי. הנח היים היה שנה להיה בהוה הני אמר אלי. היה אמר אלי. היה שנה לה הנה להתב בחי, הלוחד לותר לה הור להמיד לותר לה

בְּבַּׁמְּה עֵינוֹ וְלֹחׁ נָם לֵמֹה (דבריס לד, ו), אֿלֹחُ מהו לא אוכל, איני רשאי, שנעלה ממני הרשוח ונחנה ליהושע. דבר אחר, ללאת

ולבוא בדברי מורה, מלמד שנקממו ממנו מקורות ומעינות החכמה (שם):

: ۩ػڶڰ לְנְים כֹּלֶּלְ_עַמְּגֹּיְּע אֻּמֶּׁר גִּנִּינִי לְעָנִן כֹּכָּלְ עַפְּׁצִּינִים וֹגִּמְּינִם וֹנִמְּסְרִנּוּן יִיִּ בְּבִּינִים וֹגִּמְינִם וֹנִמְסְרִנּוּן יִיִּ בְּבִּינִים וֹגִּמְינִם וֹנִמְסְרִנּוּן יִיִּ בְּבִּינִים וֹנִמְטְּרִנּוּן

تَلْظُكُ لَاكِم تَمَاثُكُ: (٥) אֶלְהָוּ הָוּא הַהֹלֶךְ עַמֶּוּ לָא אֶלְהָוּ מִימָרִיה מִרַבּר בֵּרְמָוּ שמבאו מפניהם ביו יהור הפברו מו בדמיהוו צבי יי שׁוֹשׁוּ וֹאִמֹהָוּ אַּכְשׁוֹבֹאִ וֹאַכְ שׁפֿפּוּוֹהגַמוּלָא שֹבְשׁבַוֹּוֹלָא

וְחַנְּע לַאַבְטָם לָמָת לָמָם וֹאַטָּע تبُد څرينڅدا څښد نښځم נְאָמֶץ בֵּי אַמְּה מִבוֹא אָת־הָעָם عربع، هَجُر، خُمْرَدُ، حُدِرنَمُكُمْ لِيُعَالَىٰ حُرب خُمْرَدُ، حُدِ نَمُكُمْ فَكَاءً ַנּיּקְבָּא מֹשֶׁה לִיהוֹשָׁעַ נַּיּאַמֶּר

שׁלְטִוֹלֶבוּ אָנִטְׁם:

تمَاٰكُكُ ذِي نَالُهُ لَا يُعَالِّانَانَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ יהנה עמף לא ירפה ולא ניהנְה הַוּאו הַהֹלֵךְ לְפָּנֶיףְ הָוּא

لَّهُم خُم الْحَالَةُ لَهُلِيًّا ﴾: הַנְּשְׁאָרִם אָּתְ־אַבְּוֹן בְּרֵית יְהְוָהְ דִּנְּשְׁלִין נִת אַרוֹן קִנְשָׁאַ דִּייָ و إِنْ فَإِنَّا هُم لَ تَجْلُلُونَ فِيرًا كُذِّا الْمُ וַיִּכְּחָּב מֹשֶׁהֹ אֶת־הַמּוֹרֶה הַזּאָתֹ יּכְתַב מֹשֶׁה יָת אֹוֹרְיָתָא הָדָא

בְּחַג הַסְּבְוּת: שְׁבַע שְׁנִים בְּמִגֶּיִר שְׁנָת הַשְּׁמִטְּם בּי ווְצָוּ מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמָר מִפַּוּץוּ

ثثا خَر_نَشِلَكُم خَمُلَتَنَاهِ: יִבְּחָר מִקְּרָא אָת־הַמּוּרֶה הַוָּּאַת جَيْرْ بِحَزِّتَ هُرَّتُهِ جِوْمَاتَ هُوْرًا בְּבָוֹא בָּלְיוֹשְׁנְאָלְ בֻּרְאָוֹתְ אָתַיַ

قبامنية جدنا: كيجتبها جمها جاا الام המא טבון לאַבהא בַּכוּים וֹנִ וֹמֹנִלְם אֲבוֹנ אַשׁׁ שֹׁנִמְנְלָ מֹם יקרא משה ליהושיע ואַמַר

iám icüdéb ám úbúg iám ئت، ځۀۀځك ځ% نۀڅځځك נין הוא מְדַבַּר בֵּדְמָך מִימְרַיה

نخُحُم فَدّ، نَشِلَهُم: liùtu átik ti. Zi.

דְשְׁמְטְמְרָא בְּחַנְּא דִּמְטַלַיָּא: מסוף שְׁבַע שְׁנֵן בַּוֹמֶן שִּׁהַאַ ופַקיד משה יָתְהוֹן לְמֵימָר

נעמטמנון: كألم ロロン למוני לב וֹמִּבְאָב בְאָנַינוֹגֹּאַנִי

> commanded you. commandment which I have them according unto all the before you, and ye shall do unto And the Lord will deliver them up

> thee, nor forsake thee.' doth go with thee; He will not fail the LORD thy God, He it is that not, nor be affrighted at them; for Be strong and of good courage, fear

them to inherit it. to give them; and thou shalt cause LORD hath sworn unto their fathers people into the land which the courage; for thou shalt go with this Israel: 'Be strong and of good Is to the sight of all mid of all And Moses called unto Joshua, and

thee; fear not, neither be dismayed.' He will not fail thee, neither forsake before thee; He will be with thee, And the LORD, He it is that doth go

the elders of Israel. COVERANT OF the LORD, and unto all of Levi, that bore the ark of the delivered it unto the priests the sons And Moses wrote this law, and

release, in the feast of tabernacles, years, in the set time of the year of saying: 'At the end of every seven And Moses commanded them,

their hearing. shalt read this law before all Israel in place which He shall choose, thou before the LORD thy God in the when all Israel is come to appear

(a) לא ירפך. לא ימן לך רפיון להיות נעוד ממנו:

- כרמס, סכל מלוי בך, עול מקל וסך על קדקדן, דַּבָּר אֿמד לדור ולא שני דַּבָּרִיס לדור (מנסדרין ח.): דעמן וענמן, אבל הקב"ה אמר ליהושע פי פֿפָה פָבִיה אָמ בְּנִי יִשְׁרָבֹׁל אֶל בְּבֶּרֶך אֲשֶׁר יִשְׁבַּעְפִי לָהֶם (לקמן פסוק כג), מביא על (ע) בי אחה חבוא אח העם הזה. מַבִּי מַמְ מִעוּל עַס עַמֶּל סְבֵּין, מעס מתר ליסועע, זקניס ענדור יסיו עמך, סכל לפי
- (9) ויכחוב משה וגר ויחנה. כשנגמרס כולס נמנס לבני שבמו:
- בס, בקליר של שביעית סיולא למולאי שביעית (ראש סשנס יב:): (10) מקץ שבע שנים. נטנה כאטונה של שמעה שהיא שנה שמינים, ולמה קורא אותה שנת השמעה, שעדיין שביעית נוהגת

אָטַ כַּלְ צַבְיבַרָ נַטַּוָנָי נַוּאָט: بْدَيْد אֱלֹהֵילֶם וְשֶׁמֶרֵוּ לַעֲשׁוֹת . יִלְמֶׁרֵנְ וֹנִינְאֵנְ אָּעַרַ انשמעל جדיל لمتوال ※に_亡点ロ 正さごく

כֿל פֿטַנָמָי אַנְבַיָּטָאַ בַּבַאַ: يترجونا にはほべゃ בְּבְּאָלְהָאָנִם בַּנְוָה נִע הֹפָּא יוּבְרַנִּא וּנְהַנִּא

words of this law; God, and observe to do all the may learn, and fear the LORD your that they may hear, and that they thy stranger that is within thy gates, the women and the little ones, and Assemble the people, the men and

ರ್ಗಳಿಗೆಗು (ಡ) אַטֶּם מָבְיבַים אָטַבַיּוֹבְבֵּוֹ אָפֹּע אַמָּם חַיִּים עַל־הָאָדְלָה אֲשֶׁר Xã∟ מ"כ במול וְקְבָּיִלְיף אָטַ וְעוֹנֵע וִיִּגְפוּוֹ וּבְנֵיהָם אֲשֶׁר לֹא יָדְעֹי יִשְׁמִעִי וּבְנֵיהוֹן

the Jordan to possess it.' ye live in the land whither ye go over fear the LORD your God, as long as not known, may hear, and learn to and that their children, who have

جَאָבַל מוּמֶר: يرج منهد بدانهُ ويربيه بالربية المربية ובילוגובו באבל מוער ואַצוונו וְמֶּוִבְ לְמוּנִתְ לִבְוֹא אָּנִדְיְרוּוֹשְׁעַּ (114) ממישי ניאמר יְהנְה אֶל מֹשֶׁה הַוֹּן קָרְבָּוּ

نغنمَقد، خمَمَدَا نظه: נאַפַקּדְנֵיה נאַזַל משֶה וִיהוֹשׁוּעַ יומף לממת קבי ית יהושיע נְאַמֶּר זְיָ לְמִמֶּה הָא קָרִיבוּ

the tent of meeting. went, and presented themselves in charge.' And Moses and Joshua meeting, that I may give him a present yourselves in the tent of thou must die; call Joshua, and Behold, thy days approach that And the LORD said unto Moses:

لَٰكٰٰٰ لِكُمْ الْمُ זַיְהְמָּנְעַ הַמָּנְעַ עַמְּלֹוֹ הַלַ שָּׁטַעַ בַּהְּלֵּגָא וֹלִם הַמַּנָגָא בַהְלֵּוֹא הַלַ ווּנֹבֹא וֹעוֹנִי בֹּאַבַיב בֹּמֹפִּוּע מֹלוֹן

נאטילג וו לממלא למשובא

Tent. cloud stood over the door of the in a pillar of cloud; and the pillar of And the LORD appeared in the Tent

בּבוּיה אַמֶּב בַּבַה אָהָי: עזָּר וְזָּנְרוֹ אַתַוֹרֵיו אֱלֹתַי נַכַּר־ מם_אַבמוּגב וֹלַם וַיָּאַמֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶּׁה

خيارا: נאַמָר יִי לִמְמָּר הַאַ אַהַ שָּׁכֵּיב

which I have made with them. forsake Me, and break My covenant they go to be among them, and will foreign gods of the land, whither rise up, and go astray after the with thy fathers; and this people will Behold, thou art about to sleep And the LORD said unto Moses:

91

Sτ

٤ı

(14) ואצונו. ולזכונו: (שבו) האנשים. ללמוד: והנשים. לשמוע: והשף. למס באו, למח שכר למביאיסס (חגיגה ג.):

(16) נכר הארץ. גויי סמרן:

מן שביו מושין במורה: (II) חקרא אח החורה הואח. סמלך סיס קורל ממחלת ללס סדבריס, כדלימל במסכם פוטס (דף מל.), על בימס של

מָאַאָנוֹג בַוֹבְמֹנִע בַּאָבֶבי: בֿקאַ מַּלְ כִּיַאָּוֹ אֶלְנַיִּן דַּעַלוֹדָי בקות וְצְרָוֹת וְאָמָר בַּיַוֹם הַהוֹא וֹבְיָנִי כְאֶּכֶל וּמְצְאָנוּ רָמִּוִי ⊈"i□¯<u>†</u>††í%

جِرْ جِذِٰتِ هُمْ يُهُمْ تَرْبُهُ كُلِينَ هُلِيَارً بُهُ: تَالِيْهِ مَرْ خُرِ_نَالِمُ لَا يُجَمِّلُ مُشَلِّد مُشَلِ וְאָנֹכְי הַסְמֶּר אַסְמֵיר פָּנִי בַּיִּיוֹם

i 点 L 以 < : לְּי חַמִּירֶח חַנָּאָת לְמֶּר בִּבְנֵי שיעה בפיהם למען תהנה" G בוּאָט וֹלַמֹּבִי אָט בּּנָר וֹמִבְאָט וְעַמְּה כִּהְבָוּ לְכֶם אָת־הַשִּׁירֶה

נוֹאַגּוּנוּ וִבשבׁר אָטַבַּבוּנטַני: אָל־אֶלֹהָים אֲחַרִים וַעֲּבְדֹּוֹם بلجم لغذد لمؤده للما بغزب (מבימי) נשבַּעְּהִי לְאֲבֹהָיוֹ זָבָּת חָלֶבֹ

نمٰظَمٰن: خُمْرُكُ مُحْرَبُونَ مُحِالِمُدُمُ مُخْرِفِهُ لَا مُؤْمَلًا مُؤْمَلًا مُؤْمَلًا مُؤْمَلًا مُؤْمَلًا יַּצְרוּ אֲשֶׁר הָוּא עַשֶּׁה הַיּוֹם עּנִּאָע לְפַּׁנִיוּ לְמֶּע כָּי. לָאָ עַמָּּכַע בבות וצרות ועומר השירה וְעַנְע כֹּג עַמְאָל אָעַן בֿמִע וּיבִי אָבוּ וֹמָבֹלוֹ וֹטַבוּוֹ בֹּימָלוֹ

: 🚓 🗆 🛱 🖔 בַּנִים חַהָּנִא נֵיְלַמְּבֶה אָת בְּנֵי הַדְּא בִּיוֹמָא חַהוּא וְאַלְפַּה

> בונו מֹבֹמֹנו בּוּמֵּטֹא בַאֹבוּו: בּוֹלגוֹל אַ בַּוֹרוּא أذناواه

בֿעַר מְעָּנִי עַנְיִמִיּא: tálk látli XL, XÚSťXI מּנִבוּוּ בַּמְרָנְאַ בַּבוּאַ מַּלְ כָּלְ رَهُرُه مَذِكُه هُمَدِيط شِدَرَني

בּטִבׁוּ פֿבֹּמִי שוּהַבּטַשׁאַ בַּבֹא ושְׁבַאָּל שְׁוֹיַה בִפּוּמָהוֹן בָּדִיל שוּהֻבּוֹשׁא בֹבָא וֹאַלַפַּע לַבָּוֹי

נושנון נת קנמו: ניפלטון לטון ניראוו שבמי נוטפוו פֿטר טְצָוָה צַּטָר מָצָוָה צַּטְמָיָא أتتخديا أنفخميا ينتقنطيا كَيْخَتَانُتِيا مُخَتَيْ تَاكِٰدِ يَلَحَمَ אָבו אַהגלפון לָאַבְּעָא בַּפוּימִית

לאַרְעָא דְּקַיִּימִית: יוָמֹא בׁין עַד לָא אַעִּילְנּוּן פון עלהו ואורון אַאַנּוּן עַּבְּרָוּן טטוא. מפָם לניבון אָבי נַביּ בְּבָא בַּבְמוֹהִי לְסָהִיד אַבִּי לָא סיגאו וֹמֹטוֹ וֹשׁיִר שִיּמְבּשׁשׁא

וּיְכְּחָב משֶּה אָת־תַשִּירֶה תַוֹּאַת וּכְתַב משֶּה יָת הּיִשְּבַחְהָאַ

See ause our God is not among us? not these evils come upon us that they will say in that day: Are troubles shall come upon them; so devoured, and many evils and face from them, and they shall be forsake them, and I will hide My against them in that day, and I will Then My anger shall be kindled

turned unto other gods. shall have wrought, in that they are that day for all the evil which they And I will surely hide My face in

against the children of Israel. this song may be a witness for Me of Israel; put it in their mouths, that you, and teach thou it the children Now therefore write ye this song for

covenant; and despised Me, and broken My unto other gods, and served them, their fill, and waxen fat; and turned honey; and they shall have eaten their fathers, flowing with milk and into the land which I swore unto For when I shall have brought them

into the land which I swore.' now, before I have brought them their imagination how they do even mouths of their seed; for I know it shall not be forgotten out of the testify before them as a witness; for upon them, that this song shall many evils and troubles are come then it shall come to pass, when

Israel. day, and taught it the children of So Moses wrote this song the same

- (ען) והסתרתי פני. למו שליני רולה גלרמס:
- (19) את השירה הואת. קַמַּוִינוּ קַשְׁמַיִס (לקמן לב, מ), עד וְכִפֶּר מַדְמָמוֹ עַמוֹ (שֹס מג):
- (20) ונאצוני. וסכעיסוני, וכן כל נפון לשון כעם:
- זו סבמחס לישראל שאין מורס משמכחת מורעס לגמרי (שבת קלה:): (IS) וענקה השירה הזאה לפניו לעד. שקמרימי צו צמוכס על כל סמולאומ אומו: כי לא השכח מפי זרעו. סרי

نظك: نْهُوٓمُف، كِثنَا لَهُرَكُ، هُكَرُك كِدِيا بِمَرضَدِ بُنِ خَصَمَّلَكِ: خُتْلَ نَشِلُعٌمْ عُمْ لِثَمُّكُمْ كَيْشُكِ خَتْلَ نَشِلُعُمْ خُمِّلُمْهُ لِأَمْلِكُمْ لِمُنْظِينًا בּ חַזַק נָאֶמְץ בָּי אַמְּה מָבִיאֹ אָת־ וּנֹקּוּ אַנַיַנְינְהָאָה בּּוֹרְנִין וַנְאַמֶּרְ

ਕੁਂ⊤ ਨ੍ਰੰਫ਼ਾਂ□: בְּבְרֵי, הַשִּוְבֶּׁרְ הַנִּאָט מַּלְ־סֵפֶּר יָה פְּהָנָהָי אִנְיָנָהָא הַבָּא מַלְ

אַרוֹן בְּרִית־יְהוָה לֵאמִר: שנימי ניְצָי מֹשֶׁה אָת־הַלְיִּיֹם נִשְׁצֵי וּפַקּיד מֹשֶׁה יָת לֵיוָאֵי נְשָלֵי

Ç#L: إمرأم وأحرجت إمرنا لإن الإن الإنا קף וְשְּׁמְשֵׁם אָטָוִ מִבָּּר אֲבֹוִן בְּבִיתַר לַלְטַ אָּט סַפֶּר הַשַּוֹרָת הַנְּיָר סַבַּוּ יָה סִפּרָא דָאוֹרָיָהָא הָדֵין

יְהְיָה וְאָרְ בִּי־אַחָרֵי מוֹהָי: ַ אַמְּבֶּׁם עַיּוֹם מַמְּבְרֵים הָוֹמָם עַם_ حَدْ עְרְפְּׁךָ תַּקְּשֶׁתְ תֵוֹ בְּעִיֹדֶנִיֹ חַׁי בּׁ אַנְבַּׁ יָבַהְטִׁי אָטַ־מֶּבְוֹּהְ וֹאָטַ_

立器[] : וְאָמֶידָה בָּם אָת־הַשָּׁטָיִם וְאָת־ בְּאָוְנֵיהֶם אֲת תַדְּבְּרֵים הָאֵכֶּה מפמיר שְּבְּטֵיה וְשִּטְרִיכֶה וֹאָדִבְּבָרָה

> שׁכלב וֹמִּילִם אָבוּי אַשִּׁ שַּׁמִּילְ וֹעַ ופּבוּר יָת יְהוֹשׁוּעַ בַּר נוּן וַאֲמַר

ספְּרָא עַר דִּשְּׁלִימוּ: יַּ וַיְתָיו בְּכַלְּוֹת מֹשֶׁׁה לְבְתְּבַ אָת־ וַהֲנָה כַּד שֵׁיצִי מֹשֶׁה לְמִכְתַב

אַרוֹן קְיָמָא דַּיִין לְמֵימַר:

چې ځوټرت: לומא בון אלְבַבוּן וִיבוּ עַמָּן וטהוו נמוב מסמר אַרוֹן

דַּאָמוּה: בונעון בום ון ואַר בָּתַר לגים אמכנו נומא בנו מסבבנו וְנְיִם קְּדְלְךְּ קַשְׁנְא הָא עָר הַאָּנָא אָבׁוּ אָלָא וֹבַאֹּלָא זִׁטַ סַבְּבְּנוּטַבַּ

יּצהׄ∟ֹֹּצ: נאַסטור בהון יָת שְׁמַּיָּא וְיָת בְּבְמִיהוֹן יָת פְּהָנְמִיָּא הָאָכֵין מְבְמִיכוּן וְסְרְבֵיכוּן וֹאַמִּבִּיל עַלַעָּיָרֶנְ אָבָרֶ אָעַבַּלְ יַלַדְּיָּה בְּוֹטִיּ הָעַ בּּלְ סִבּיּ

> be with thee.' which I swore unto them; and I will the children of Israel into the land good courage; for thou shalt bring a charge, and said: 'Be strong and of And he gave Joshua the son of Mun

they were finished, words of this law in a book, until had made an end of writing the And it came to pass, when Moses

the LORD, saying: that bore the ark of the covenant of that Moses commanded the Levites,

against thee. that it may be there for a witness covenant of the LORD your God, by the side of the ark of the Take this book of the law, and put it

how much more after my death? rebellious against the LORD; and alive with you this day, ye have been stiff neck; behold, while I am yet For I know thy rebellion, and thy

against them. and call heaven and earth to witness may speak these words in their ears, your tribes, and your officers, that I Assemble unto me all the elders of

82

97

†7

٤٦

(ES) ויצו אה יהושע בן נון. מוקג למעלה כלפי שכינה, כמו שמפורש אל הארך אשר נשגעהי להם:

דף סיס בולע מן ססבון מבחון ושם סיס מונח, ויש סומריס מלד סלוחות סיס מונח בחוך ססבון: (62) לקוח. כמו זכור, שמור, סלוך: מצד ארון בריח ה. נחלקו צו חכמי ישראל צצצה צחרה (יד:), יש מסס הומריס

ממר, מבל לשמים ולמרך למ ממר, ועכשיו במ לומר המזינו השמים וגוי: ואשידה בם את השמים ואת הארץ. ואס מאמר סרי כבר סעיד למעלה קעילקי בֶּכֶם קיּוֹס וגו' (לעיל ל, יע), המס לישראל יסושע עליסס, ואף בחייו נגנוו קודס יוס מוחו (ס"א ביוס מוחו), לקייס מס שנאמר, וַבֵּין שַׁלָּמוֹן בְּיוֹס הַפָּנָה (קהלח ה, ה): (82) הקהילו אלי. ולא מקעו אומו סיוס במלולרות להקהיל את הקהל, לפי שנאמר עַשָּה לָךְּ (במדבר י, ב), ולא השליע

בְּמִינֵי יְחְנָבׁ לְחַבְּמִּיסִוּ בְּמִגְּמִּחִ אָנו_בוֹבָת וֹלַבְאַנ אַנַכָּם בִיבֹּגַּבְ בַּאַנִבוֹנִינ עַמְשִׁי עַמְּטִעוּן וֹסְבְּעָהַ מִּן אָבִי טַבְּלָאִ טַטַבְּלְוּן וִיִּסְׁמֵּוּן בּׁג וֹבְּהֹשׁג אַנוֹנ׳, מוְנִי, בּׁג אָנִג וֹבֹהֹנֹא בּנוֹנ

שבום נו לאַבעוֹא שבתוניו וטמבת לטכון במטא בסוף אונים אַנְבָם אוֹנְבַוֹא בְּפַּפְּנִבְיָם נִהְבוֹן

Him through the work of your in the sight of the LORD, to provoke because ye will do that which is evil befall you in the end of days; have commanded you; and evil will turn aside from the way which I will in any wise deal corruptly, and For I know that after my death ye

תַּגְאָע מַּר חָמֶם: (פּ)

בְּבָא עַר דִּשְׁלִימוּ: בשיבה דישראל יח פתנמי חישפחקא رَرْدُ ווִירַבֵּר מֹשֶׁׁה בְּאָוְנֵי בְּלְ־קְתַּלְ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֵּדֶם כְּלְ קְהָלֶא

this song, until they were finished: the assembly of Israel the words of And Moses spoke in the ears of all

'sbnsd.'

before Rosh HaShana, read the Haftara for Nitzavim on page 174. The Haftarah is Isaiah 55:6 - 56:8 on page 176. This Haftara is read on Shabbat Shuva. On the Shabbat

.881 9gad 998 For brevity, the layout of the Song of Moses is not noted here. For the proper formatting for this passage,

عهبد تهزيد تهنيات نهني الا

אַבְעָא מֵימְבֵי פּוּמִי: אַבּירוּ שְׁמַנְאַ נַאַמַבָּיל וִהשְׁמַנִע

words of my mouth. speak; And let the earth hear the Give ear, ye heavens, and I will

IIXXX

כּוּ וֹניהְׁמָּה נִיאָּבְא אִמְבִוּ פַּּוּ:

יערף פמטר לקהי

שׁנַּגַ וֹבַסַם כֹּמִמָּבָא אִנְלַפָּנוּ וֹשַׁעַבַּבַ

And as the showers upon the herb. the small rain upon the tender grass, My speech shall distil as the dew; As My doctrine shall drop as the rain,

لأثم ظهم تاءته ¿ בֶּי שֲׁם יְהַוֶֹּה אֶקְרָא لَالَٰذِ الْكُلِّدُ لَا خَشَافُهُ لَا لَا كُذُهُ فَعَرَّا لَالَّا מַמֶּב: מַלְלוּשְׁא בַּעַל מִשְּׂבָא: لخلخنكنه لخرب لانهدا مر لانهد احلورة، ΪŴΧ ַ כּֿמֹּלְ אִמְּבַׁנִיֹּג כֹּמִּמִּגִּבֶׁם מֹּלְיִ כֹּמִּלְאַ מִּגמִיבׁוּ כִּבוּיִנוּ מִמָּבָאַ

our God. LORD; Ascribe ye greatness unto For I will proclaim the name of the

(יסושע כד, לא), מכאן שמלמידו של אדס חביב עליו כגופו, כל ומן שיסושע חי, סיס נראס למשס כאילו סוא חי: (92) אחרי מוחי כי השחח חשחיחון. וסרי כל ימוס יסושע לא סשמימו, שנאמר <u>וי</u>עַבֹּד יִשְׁבָבֶׁל אָת ס' כֹּל יְמֵי יְסִישָׁעַ

בולא בוב אָלִבוֹא:

(2) יערוף כמטר לקחי. זו היא העדות, שתעידו שאני אומר צפניכס מורה שנתתי לישראל שהיא תיים לעולס, כמער ְּוֹלָם יִבְּיָב מָשֶׁר וְּקְשַׁבְּשֶׁה לֹח מְפַּוֹ אֶם יְבּוּלְשׁ (דבריס יח, יו), וחמ"כ וַאַבַּדְּשָּׁם מָבֵרֶה (שס) על ידי החומום: שׁבְיָם בְּשׁׁבְּים בְּשִׁלְבָּוֹ שׁשׁלְבִים בִּבְּבָּת בַבְּשׁׁבִים בִּשׁׁתִים בִּשׁׁת בִּבְים (וכריה ה, בול המהיצו, ההיה בהם יד העדים החלה, ושָלר מֶת בַשְׁתַיִם ומכחישם, לפיכך העיד בהם שמים וארן, עדים שהם קיימים לעולם, ועוד שאם יזכו יבואו העדים ויחנו שכרם, הגפן הַּבַּן - הארץ. ולמה העיד בהם שמים וארץ, אמר משה, אני בשר ודם למחר אני מח, אם יאמרו ישראל לא קבלנו עלינו הבריח מי בא (I) האזינו השמים. שלני מתרס בסס בישרלל, ותסיו לתס עדיס בדבר שכך למרתי לסס שלתס תסיו עדיס, וכן ותשמע

לכוי משבי וכל מין ומין לשלמו קרוי ששב: נקרא רביב, כמס דאת אמר רבֶּט קַשְׁת (בראבית כא, כ): דשא. ארברי"ן. עמיפת הארך מכוסה בירק: עשב. קלה אחד אם סעשבים ומגדלין אוחם, אף דברי מורה מגדלין אם לומדיהן: - וכרביבים. - עיפי מער, ונראה לי על שם שיורה כחך דרכיס ומי שסים בורו מלא יין (ספרי שו): − בשעירם. לשון רוח סערה, כחרגומו פָרוּםִי מִעְרֶא, מה הרוחוח הללו מחזיקין יַעַרְפוּ עַל (לקמן לג, כח): הזיל כשל. שהכל שמחים בו, לפי שהמער יש בו עלבים לבריוח (ס"ה יש עלבים בו), כגון הולכי הוה שהוא מיים לעולם (ספרי שו) כאשר יערפו השמים על ומער: - יערוף. לשון יעיף, וכן יָרֶעֲפוּן דָּשֶׁן (מהלים סה, יצ),

בונא: בּדִיק וְיִשֶּׁר نقدا جُدُد קנ. כֿלְ-גַּנְבְּינִ מְמִּפְּׁמִ אָלְ אָמִנּנִינְ כַּלְ אָנְבַּטִינִי צִּינָא אָלְבִּא הצור קמָים פַּעָּלוֹי

בור עקש יפָּנַלְהָל: י הִּבוֹע לָוִ לְאִ כַּׁלָּוֹו מִוּמִׂם

בוא המב זוכנלב: הַלוֹא־הוּאׁ אָבֶּיוְדִּ קְּנֶוְדִּ がに הַ לְיְהְוָה (בספרי תימן הַלְיהוָה

זְבַנֵּיה וְיִאָּמֶרוּ בָּרִיּ אָלָג אָבְּנִבְּ נִיּגְּבַב זְכֹר ְיָמָוֹת עוֹלֶם בָּינוּ שָׁנָוֹת דִּר־

ÄÄÄÄ くなら属し **₫₫′**□ مِ בְּעַבְּיִרְיִי בְּנֵנְ אָבְעָם נַצֵּבְ וְּבְלָעַ בְּפָּרָשִוּתִיה בְּנֵי אֵנְשָׁא סֵוּים <u>בְּעַלְעֵל</u> پېزادلا

> נְקַשִּׁים הוּא: לא לפוע מן שבום בופאו מִבוּמֹלֹא בַמוֹ בוֹבַמוְנִי. הּוֹבְא כי הַפִּיפָא דְשָׁלְמִין עוֹבָדוֹהִי אֵבִי

מובדורו וְאָשְׁעַנִּיי: يوكاد לטעוקה דרא דצשור שלילו לְאַ לֵיה בְּנִיּאַ

ביליה הוא עקרף ושהקנף: מַם נָבֶּלְ וְלָאֵ חַבְּיִם חַבִּימוּ הַלְאַ הוּאַ אַבוּף אַהָּ מּמֹא בַלבּילוּ אוָרָיְהָא וֹלָא בא פֿבר וו אַשון נְּמִלְון בֹאַ

אַבוּב וֹיחַנִּי לָבַ סִבָּב וְיִימָבוּן אַסְטַכַּגְ דַּמָּנִ, בַּר וֹבָר מָאַב אַבַּכַר יוֹמִין דַּמָּן עַּלְמָא

הממוֹא במונו בנו ĊΫŪĊţΧ ならばに

> Just and right is He. . faithfulness and without iniquity, all His ways are justice; A God of The Rock, His work is perfect; For

generation crooked and perverse. children's is the blemish; A Is corruption His? No; His

established thee? Hath He not made thee, and He thy father that hath gotten thee? foolish people and unwise? Is not Do ye thus requite the LORD, O

and they will tell thee. will declare unto thee, Thine elders, generations; Ask thy father, and he Consider the years of many Remember the days of old,

children of Israel. according to the number of the set the borders of the peoples separated the children of men, He nations their inheritance, when He When the Most High gave to the

- גודל למלסינו וברכו שמו (יומא לו.), מכאן אמרו, שעונין ברוך שם כבוד מלכומו אחר ברכה שבמקדש (מענים מו:): (E) כי שם ה׳ אקרא. סריכי משמש צלשון כמשר, כמו פִי מַבֹּמוּ בֻּלְבֶּן (ויקרם בג, י), כשמקרם ומוכיר שם ס', ממס סצו
- מפי סבריום, וישר סוא וראוי לסלדיקו: אף לרשעים משלם שכר לדקמם בעולם סוס: – צדיק וישר הוא. סכל מלדיקים עליסם אם דינו, וכך ראוי וישר לסס, לדיק פעלו: אל אמונה. לשלם ללדיקים לדקחם לעולם הבא, ואע"פ שמאחר אם הגמולם, סופו לאמן אם דבריו: ואיך עול. (+) הצור חמים פעלו. מע"פ שהוא מוק, כשמניא פורענות על עוברי רלונו, לא בשעף הוא מניא, כי אם בדין, כי המיס
- במיבות הכפולות, כמו ירקרק, אדמדם, מחרחר, שגלגל: ששינים עקומות ועקושות: ופחלחל. לומורמי"לייש כפתיל הוה שגודלין לותו ומקיפין לותו סביבות הגדיל. פתלתל, מן מומס של בניו היה, ולה מומו: דוד עקש. עקוס ומעוקל, כמו וָהָה פָל הַיְשָׁבֶה יְעַהָּשׁוּ (מיכה ג, מ), וצלשון משנה, הולדה (a) שחח לו וגוי. כמרגומו מַבִּילוּ לְמֹוֹן לָמְ לֵיפּ: בניו מומם. בניו מיו, וסשממס שסשמימו סיא מומס: בניו מומם.
- ופַן. מכס כהניס, מכס נציאיס, ומכס מלכיס, כרך שהכל מלוי בו: שקינך בקן ספלעים ובתרך חוקה, שחקיך בכל מיני חקים: הוא עשך. חומ בלומום: ויכננד. חוקרי כן בכל מיני בסים נבל. ששכמו אם סעשוילסס: ולא חכם. לסנין אם סנולדום שיש בידולסימיבולסרע: הלא הוא אביך קנך. שקנאך, (6) ה להי הגמלו זאה. לשון מימס, וכי לפניו אמס מעליבין, שיש בידו לספרע מכס ושסימיב לכס בכל סמובות: עם
- רכב ישראל (מלכיס־ב ב, יב): זקניך. אלו סמכמיס: ויאמרו לך. סראשונום: לכס ולהנחיל לכם ימום המשיח והעולם הבא: שאל אביך. אלו הנביאים שנקראים אבום, כמו שנאמר באליהו אבי אבי אוקינום, ודור המבול ששמפס. דבר אחר, לא נחחס לבבכס על שעבר, בינו שנוח דור ודור, להכיר להבא, שיש בידו להימיב (ד) זכור ימוח עולם. מה עשה בראשונים שהכעימו לפניו: בינו שנוח דור ודור. דור אוד אמש שהליף עליהם מי

בֶי חֶלֶל יְהֹוֶה עַּמֶּוֹ

ثثثم الأخلاب

בָּוְלֵוְ: וְבְּבֶוֹנְעוּ בְּאִישִׁוֹן بحرباد بكرم بسيرا بمجهد بحرب منه هسددا فالا نظُمُّ אِצוּיִ בُאُצُدُ لَا مُلَٰجُد

اجَيْد، الشِيجَاء لِمَا يُجِدُلُمُنَا: والاالم خَرْشُد نَمْد كَادِد مَر لابنُكُر خَرْشُدُ لا يُخانِد مَر

ממן אַל נבר: מ"כ במול יְהוֹהָה בְּבְּרֵר יַנְהָהָנִּי

> עַרַב אַַחַסָנְתֵיה: נעקב אַרי הולקא דיי עמיה יעקב

בְּבְבַת עֵּינְהוֹן: נשרנין סחור לשכינתיה אוביהון ĒÄĹſ

نظرك الأحديثين מְקַבֵּילְהוֹן מְנַשֵּׁילְהוֹן جٍנְפֶּיוֹ בְּנוֹהִי מְמְחָפַר פְּרֵיֹסׁ נַּדְפּוֹהִי

שבתוני פולעו הגוו: נאָן לְאָמְרִינִיִרוּן בְּעָלְמָא דְּרִוּא جاناية

> inheritance. people, Jacob the lot of His For the portion of the LORD is His

His eye. for him, He kept him as the apple of He compassed him about, He cared in the waste, a howling wilderness; He found him in a desert land, and

-snoinid them, Beareth them on her Spreadeth abroad her wings, taketh Hovereth over her young, As an eagle that stirreth up her nest,

there was no strange god with Him. The LORD alone did lead him, And

בשביל מספר בני ישראל שעמידין ללאת מבני שס, ולמספר שבעיס נפש של בני ישראל שירדו למלריס, הליב גבולות עמיס. דור ספלגס סיס בידו לסעבירס מן סעולס, ולא עשס כן, אלא ילב גבולות עמיס, קיימס ולא אבדס: למספר בני ישראל. (8) בחגחל עליון גוים. כשהנחיל הקצ"ה למכעימיו אח חלק נחלחם, הליפס ושעפה: בהפרידו בני אדם. כשהפיץ

בג' גדיליס, וסוא ובניו היו לו לנחלה, ולא ישמעאל בן אברהם ולא עשו בנו של ילחק: חבל נחלחו. וסום סשלישי במבות, סמשולש בשלש זכיות, זכות מבי מביו וזכות מביו וזכותו, סכי ג', כתבל סוס שסום עשוי (9) בי חלק ה' עמו. למה כל ואם, לפישהיה חלקו כבוש ביניהם, ועתיד לנאת, ומי הוא חלקו, עמו, ומי הוא עמו.

זורקים בהם חלים וחבני בליסערחות, מיד וַיִּפַע מַלְמַןּ בְּמֵלְהִים וגו' וַיִּבֹל בֵּין מַמַגַה מִלְרַיִם וגו' (שם יד, יע־כ): יכנס בבני, אף הקב"ה, וָמֶשְׁהׁ מֶׁמְבֶּט עַל פַּנְפֵי נְשְׁרִיס (שמות ימ, ד), כשנסעו מלריס החריהם והשיגום (חונים) על הים, היו לפיכך נושאן ברגליו מפני הנשר, אבל הנשר אינו ירא אלא מן החן, לפיכך נושאן על כנפיו, אומר, מומב שיכנם החץ בי ולא ליטלן ממקום למקום, אינו נוטלן ברגליו כשאר עופוח, לפי ששאר עופוח יראים מן הנשר, שהוא מגביה לעוף ופורח עליהם, פְּסְבְן וְסְׁמַס מֵרְבְּבֹּח לְבֶשׁ (לְקְמוּ לִגְ, בֹ), מֵלוֹיַם מִמֵּימֶן יְבֹּוֹח (מבקיק ג, ג) זו רוח רביעיה: בפרוש כנפיו יקחהו. בשבח כג), כשבא לימן מורה לא נגלה עליהם מרוח אחח אלא מארבע רוחוח, שנאמר ה' מפיני בָּאבוְיְרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר של גוזליו ירחף. אינו מכביד עלמו עליסס, אלא מחופף, נוגע ואינו נוגע, אף סקב"ס שַׁדַּי לֹא מְצָאֹנֶסוּ שַׁגִּיא לַתַ (איוב לו, ומטרף על בניו בכנפיו בין אילן לאילן, בין שוכה לחברחה, כדי שֶׁיֵשוֹרוּ בניו ויהא בהם כח לקבלו: ישיר קנו. ישורר בניו: (II) כנשר יעיר קנו. נסגס ברחמיס ובחמלס, כושר סוס, רחמני על בניו ואינו נכנס לקנו פחאוס, עד שהוא מקשקש بر بري كم لايد چور (بحاط بار ما). تصحدتان في جودا چمان چمان لېچېږيي، ماحلا ماسه دممرك بمدد يم حدلان لمحد درمام: ששמור שבעין שהמאור יולא הימנו, ואונקלוס מרגס ימלאהו, יספיקהו כל לרכו במדבר, כמו ומֶלָא לֶהֶס (במדבר יא, כב), לא שכפסו עליסס כגיגים: יבוגוהו. שם במורס ובינס: יצרגהו. מומש שרף ועקרב ומן סלומום: באישון עינו. סום שַׁמַבַי צַמִּדְבֶּר (ירמיס בּ, בּ): יסבבנהו. שס פננס וסקיפס בענגיס, ופננס נדגליס לארבע רוחות, ופננס נחחחית ססר . מניניס ובנות יענה, אף שס נמשכו אחר האמונה, ולא אמרו למשה היאך נלא למדברות מקוס ליה ושממון, כענין שנאמר לֶבְּמַּןּ ישמעאל ועשו, שנאמר וְזְרַח מָשֵּׁמִיר לְמוֹ הוֹפִּיַע מֵסַר פָּאַרֶן (לקמן לג, צ): ובחהו ילל ישמן. ארך ניה ושממס, מקום יללם (10) ימצאהו בארץ מדבר. אומס מלא לו נאמנים בארן המדבר, שקבלו עליסס מורמו ומלכומו ועולו, מה שלא עשו

שמהם. ורבוחינו דרשוהו על העחיד (ספרי שמ"ו), וכן חרגם אונקלום. ואני אומר דברי חוכחה הם, להעיד השמים והארן, (בו) הי בדד. ס' צדרן בֶּעַמוּ נהגם במדבר: ואין עמו אל נבד. לא סיס כח באחד מכל אלסי הגויים להראות כחוולהלחם

₹1: ti Ö Č ti שׁנוּבְּע אָבְׁי, וַ־נְצַעוֹי בַבָּאָ לְעִוּן בִּזִּע אַּלְיָהָ צַבְוּוֹן וֹנִכְּסִּי מלימי בַּנָלְתַּין זַרְכָּבֶּהוֹי עַל־(כי במותי) לי

نَّهُمُّا مَّلَاكِمُّنِهِ يُنْجُرُ وَلَحْرًا يَطَرَقَرَا: ניאכל איכילנין בנת שְנְאֵיהוֹן יהַב אַהִונון מַלְ הוּקְפָּוּ אַרְעָא

crag, And oil out of the flinty rock; made him to suck honey out of the the fruitage of the field; And He places of the earth, And he did eat He made him ride on the high

בּלְנִוּע הַשְּׁה וְדַם־עַּנָב הִשְּׁמָה־ בְשָׁן וַעַהַּוּדִים ÷ מֹם_שָׁבֶּׁר כֹּנְיִם נִאָּגַלִּים כֹּנִי._ מַמְאָנו בַּלְּר וַחֲלֵב צֹאוֹ

וַבְם וּבְּבוּיהוֹן אָהָאֵשָׁר כְּמָיָא: עם ביות היכיהון ומשריתהון מַמָּא בַאַבֹּהַבוּו אַבַּסְנַיבִיוּן نتظرةبيرا aligh. יהב להון בות מלכיהון

foaming wine. blood of the grape thou drankest the kidney-fat of wheat; And of the breed of Bashan, and he-goats, With With fat of lambs, And rams of the Curd of kine, and milk of sheep,

המשני נוֹנפֹב בּנר וֹמִמְּטִי: מְבָּיוֹם בָּשִּׁיוֹם וּנְּמְּׁכֹּוֹ 'נְמִבְנּוֹן וּנִּבֹקְּמ מְּכֹּוֹנִטֹ הַעַּר נִמְבָּאֵלְ נְּבַׁמֹּס אַּבְּלָע

الْمَالُكُ الْمُ

تَحَمَّرُ صَلالًا:

שַּׁלֵּיפָא פַּרְקַיה: אָלְבִיא בּמֹּבְבוּנִי אָנִיּנִוּ צִּבֹים שׁמוּשׁ שׁלִא וֹבְסֹוֹ הֻבַּע פּוּלְעוֹן

לעומיקקא אַרְגִיוּ קָּדְמוֹה:

לטנגלט אַלוגאו לבמוטו לפולטו מגוון

strange gods, With abominations They roused Him to Jealousy with Rock of his salvation. made him, And contemned the gross—And he forsook God who didst grow thick, thou didst become kicked— Thou didst wax fat, thou But Jeshurun waxed fat, and

did they provoke Him.

91

S٦

Þι

להם לזכור: ליישב הדבר לכאן ולכאן, וכל הענין מוסב על זכור ימוח עולה בינו שנום דור ודור, כן עשה להם וכן עחיד לעשוח, כל זה היה ומסא סשירס לסס לעד, שמופן לבגוד ולא יוכרו סראשונות שעשס לסס ולא סנולדות שסוא עתיד לעשות לסס. לפיכך לריך

שלו זימים של גוש מלב: צור. מקפו ומוקו של מלע. כשלינו דבוק למיבה שללמריו נקוד מַלְמִישׁ, וכשהול דבוק נקוד מַלְמִישׁ: ושמן מחלמיש צור. סשקע ידך למוכס ואמס מעלס קליעות ממוכס (מפרי שמו): במותי ארץ. לשון גובס: שדי. לשון שדס: הלמיש מעשה באחד שאמר לבנו בסיכני, הבא לי קליעום מן החבים, הלך ומלא הדבש לף על פיה, אמר לו זו של דבש הוא, אמר לו שמ"ו): ויאכל חנובח שדי. אלו פירות ארך ישראל, שֶׁקְּנִיס לְנִיּב ולסמבשל מכל פירות סארלות: וינקהו דבש מסלע. (13) ירכבהו על במותי ארץ. כל המקרא כמרגומו: ירכבהו וגוי. על שם שארץ ישראל גצוה מכל הארלות (ספרי

משובח במעס, וויג"ש בלע"ז, ועוד יש לפרש שני מקראות קללו אחר תרגוס של אונקלום, אַשְׁרָפּוּן עַל מָּקְפֵּי אַרְעָא וגוי: וגפין ככולים: ודם ענב. סיס שומס יין מוב, ומעס יין משוב: חמר. יין בלשון ארמי: חמר. אין זס שם דבר, אלא לשון ַ בַּמַלְבּ חְׁמּוֹ: ברים. כנשיס: ואַילים. כמשמעו: בני בשן. שמניס סיו: בליות חטה. מעיס שמניס כמלב כליות יין (שמוסו, ו): - חמאה בקר. סוא שומן סנקלע מעל גבי סַמָלָב: - וחלב צאן. מָלָב של לאן, וכשסוא דבוק נקוד מַלֶב, כמו בימי שלמה, שנאמר וַיְהַי לֶּחֶס שְׁלַמֹּהַ וּגוּ' (מלכיס־אֹ ה, ב): - ודם ענב חשחה חבור. בימי עשרת השבת השבת הַ עם חלב כרים. זה היה צימי עשרה השבעיה, שואמר וְחֹכְּלִים בְּרִים מִצְּחֹן (עמום ו, ד): חלב כליות חשה. זה היה (+1) חמאה בקר וחלב צאן. זה סיה נימי שלמה, שומתר שַשְׁבְה בְּהָהֹים וְשָבְּרִים בְּהַרְרְשִׁיוּתִמְּׁם נֹמוֹ (מוֹבים-מֹה, ג):

שנאמר שַׁמֹבֵישָׁם שָׁלְ בִיכַּלְ סִי וגוי (ימוקאל מ, מו), אין נצול גדול מוס: ואס כמז פַשַּׁימַ דגוש היה נשמע פַמַימַ אֹת אמריס, כמו פִּי כָשַׁה פַנַיוּ (אֿיוּז עו, כו): - וינבל צור ישועהו. גנסו וזוהו, כמו מבמוץ, וכן סוא אומר וַיַּעַשׁ פִּימֶס עַבֹּי בֶּמֶל (שס): בשית. יש לשון קל בלשון כסוי, כמו וְכֹמֶס קַלוֹן עָרוּס (משלי יב, מו), (EI) עביה. לשון עוני: בשיה. כמו פְּמִימָ, לשון פִי כְמָה פְּנִיוּ בְּמֶלְבּוֹ (חֹיוּב מו, כו), כחֹדם ששמן מנפנים וכמליו נכפלים

(16) יקנאהו. הצעירו מממו וקנאמו: 🛘 בחועבוח. צמעשים מעוצים, כגון משכצ וכור וכשפים שנאמר גהם מועצה:

×ٍ⊏ت،۵۵: עַרָשָׁים מִקְּרָב בָּאִי לָאָ שְׁעָּרִים 炎ムにこ

8º אِدِد نُجُلِكَ شِمْ، نَصْمُوَّتُ هِٰجِ يَبَرَتِ مَوْرَةِ» يَـر

₽ יניתי וַיָּרֶא וְחַוְּשׁ וַנִּלְאֵא מִכָּמַס בַּלְּנִוּ וּלְכִי בַּבְּח וְיִ וּטְבַּיִּר בוּלְזִיה

스> '청호 | 라고: כַּׁג בַור פַּהַפַּכַם הַמָּר בָּנָים צַבְּי דָּרָא דַּצִּמְיִנִ אַנּוּן בְּנָיָּא الألاّلاً بن تالت אַסְהֵירָה פַּנִי

אַכְעִימֶם: אַלַנגאָּם בֿלְאַ-מְּם בֿינִוּ וֹכָּלְ אָלַנְנוּנוֹ בֿלְאַ מֹם בֹּמֹםֹאַ מַפֹּמָאִ <u>בְתַלְלֵיתְ</u> בׁם עלגאנו. בַּבְאַבְאָבְ כַהַּסְנוֹ, אִנּוּן אַלַּוֹגִאִּ עַבְּׁבֹּנִהְ בַּבְּאַ בַּנִוֹלְאִ

נטאַכַּל אָנֶּאֹ וּיבְלְנִי נִשְׁלְנִים אַנְעָּיִהָאָ אָסִיּרְ אָנְעָּאַ נִּעָּלְתַּהּ ** セーツがける בּראַשׁ קַרְחָה בְאַפּׁר וַהִיקָר צָרִי קרום הַקּיף בְּאִישָׁא נָפַּקּ

پُرَدُلا_قُ۵: אַמִּיצִי בִרוּן: و אַסְפָָּה עָלֵימוֹ בוואָבו

> בוו אַבוייכון: 必じぶけにしゃ ドベメ אטעפקו XYL FETT

אֹטוֹלְהְוֹטְא הְבַלִּטֹּא פּוּלְטַוֹ

מֹבְאַבְנְיִוּנְ בַּבְּבְתְנְיִוּ בַּנְיִן וּבְבָּן:

בית בְּחוֹן הַימָנוּ: ולבי בדעי מא יהי בסופהון מָבַה נַאַמַר אַסַלָּיק שָׁכִינָהִי מִנָּהוֹן

נּאָלי, אַנוּיווּ בוֹבְטִּי בְּטְעָּוֹיִהוּ נִאָּלָא

מֻנְגַּיְ מַּד סְנְפֵּי מוּנַנְא: מו פובתו בונו שיצי עד שאול

שה אַסוף עַליהון בישון עַרְּמָּי

Which your fathers dreaded not. New gods that came up of late, no-gods, Gods that they knew not, They sacrificed unto demons,

Δī

God that bore thee. . wast unmindful, And didst forget 81 Of the Rock that begot thee thou

sons and His daughters. Because of the provoking of His And the LORD saw, and spurned,

faithfulness. generation, Children in whom is no shall be; For they are a very froward from them, I will see what their end And He said: 'I will hide My face

a vile nation. no-people; I will provoke them with rouse them to jealousy with a Me with their vanities; And I will with a no-god; They have provoked They have roused Me to jealousy

mountains. ablaze the foundations of the earth with her produce, And setteth nether-world, And devoureth the And burneth unto the depths of the For a fire is kindled in My nostril,

spend Mine arrows upon them; I will heap evils upon them; I will

שערוס, לשון ושְׁעִירִיס יְרַקְּדוּ שְׁס (ישעיה יג, כה). שעיריס הס שדיס, לה עשו הֿנומיכס שעיריס הללו: לה ירהו מסס, לה עמדה שַעַבְקַס מפניסס, דרך שערות סהדס לעמוד מחמת ירהס, כך נדרש בספרי (שס). ויש לפרש עוד, . אפילו האומות לא היו רגילים נהם (פפרי שימ), נכרי שהיה רואה אומם היה אומר, זה גלם יהודי: לא שערום אבחיכם. (17) לא אלה. כמכגומו דלים בסון לָכוֹדְּ, מִינוֹ סִיסִ בּסִם לְכוֹדְ לֹח סִימִם קנחׁם כפולס כמו עכאיו: הדשים מקדוב באו.

lphaל מחרללך. מוליפֿך מרמס, לשון יְמוֹגֵּל פַּיָּלוֹמ (מסליס כמ, מ), הִיל פַּיּוֹגַדֶּס (שס מח, ו): (18) חשר. משכה. ורבותינו דרשו, כשבא להימיב לכה, אתם מכעיפין לפניו ומתישים כתו מלהימיב לכם (פפרי שי"ש):

אמון, לשון אמונה כמרגומו, אמרו בקיני נעשה ונשמע, ובשעה קלה בעלו הבעחחם ועשו העגל: גדולי נפרים בהם, כי הורימים דרך עובה ושרו ממנה: - אמוך. לשון ויָהִי חֹמוּן (חُשמר ב, ז), נודריעור"ה בלע"ז. דבר חֿמר (02) מה אחריחם. מס מעלס נסס נמופס: כי דור חהפוכות המה. מספנין כלוני לכעם: לא אמון בם. מין

קום פותר פְעַר נְבָל בְּלִבּוֹ פֵין פֶלְכִיס (תהליס יד, מ): וֶס סְעָם לֹחׁ סְיָס (ישעיה כג, יג), וצעשו הוא אומר בְּווּי אַפָּס מָאֹד (עוצדייה א, צ): 🏻 בגור גבל אכעיסם. אלו הכופרים, וכן (21) קנאוני. סבעירו מממי: בלא אל. בדבר שלינו ללוס: בלא עם. בלומס שלין לס של, שנלמר הַן שֶׁרֶן פַּשְׂדִיּט

על הסרים, שנאמר יְרוּשְׁלַם הָרִים מְבִּיבּ לָהַ (שם קנה, בּ): (בב) קדחה. בערס: וחיקד. בנסעד סימוד: והאבל ארץ ויבולה. ארלנכס יצולס: והלהש. ירושלים סמיומדת

₫ĠL: ¢¤_∏₫ư +z #L,Ľ, לַנוֹג בַבְּלְבַבְיבְבְעַבְיבִ בַּאָב וֹלֵבַמָב נפּיםי כפּו נֹאַכִּיבִי מוּד וּכִּחִישִּׁי

יונק עם־אָיש שֶּיבֶּה: אַימָה גַּם־בְּחוּר גַּם־בִּחוּלָה חַרְנַּת מִוֹחָא אַף עוּלִימֵיהוֹן

מַאָּנִישׁ זִכְּרֶם:

נְבְּנֵי בְּמָׁע וֹלְאִ יְתְוֹע פַּמָּלְ כָּלְ- בְּבָּבָא בַּלְמָא הַמְּנוּוּ יִבְּנָא

בְּהֶם הְבּוּנְה: $_{8s}$ جرتهٔ، אַבָּד עַצְּיוֹת הַאָּמָה וַאָּין צָבָּי עַם קַאָּבָּדִי עַיִּצְּה אָנִין אַנִּין אַנָּי

> אַּלִבוּ בַּבוּנוֹ מִם בַבַּמנוּ שַּנִּינוּאַ וְשֵׁן־בְּהֵמֹתְ רוּחִין בִּישִׁין וְשֶׁן חַיַּתּ בְּרָא

בּוֹנוֹלֵגוֹ בֹמֹפֹּנֹא:

סְבֵיהון: אַר עוליטְהָרוֹן נָנְקִיהוֹן עִם כּ מְחוּץ הְשְׁבֶּלְ־הָבֶב וּמֵחֲדָרֶים מִבּרָא מַהְבֵּיל חַרְבָּא וּמִתַּנִיָּא

אַנְשָׁאַ דּוּכְרְדְּרוּן: וֹאָהָוּגווּן אַבֿמּוּג מוֹ בֹּנוּ אַשְּׁבְּיחָה אֲמַרִית יְחוּל רוּגִּיִי עַלֵּיהוֹן

בונת כָל דָא: שַׁבּופַע כַּוֹא וֹלָא מִן בֹּבִם וֹנֹ פֿן גאַמרן פֿניש בּלְמָא יִנְיָרַב בַּמִּיל לּוּלֵי כַעַּס אַנְיֵבְ אֲגְוּר פֵּן־ אָלוּ לָא פוּן רוּגָוָא דְשְׂנְאָר

וֹבִינוּ בִּבוּוֹן סוּכִּלְטִׁנוּ:

the venom of crawling things of the beasts will I send upon them, With bitter destruction; And the teeth of devouring of the fiery bolt, And The wasting of hunger, and the

suckling with the man of gray hairs. both young man and virgin, The And in the chambers terror; Slaying Without shall the sword bereave,

cease from among men; them, I would make their memory I thought I would make an end of

vrought all this.' exalted, And not the LORD hath they should say: Our hand is adversaries should misdeem, Lest enemy's provocation, Lest their Were it not that I dreaded the

understanding in them. counsel, And there is no For they are a nation void of

87

97

מלי אשלים בהם, וקללה זו לפי הפורענות לברכה היא, חלי פֶּלִים והם אינם פֶּלִים: עלוֹמֵיבֶס מְפּוּ עַל וִבְּמִיבֶס (ירמיס ו, כא). דבר אמר, אספּס, אכלס, כמו פָּן מִּמְבֶּס (בראשים יע, מו): דצי אכלה בם. כל (33) אספה עלימו רעות. אמביר רעה על רעה, לצון קפו טְנָס עַל שָׁנָס (ישעיה כע, ח), קפוֹת הֶרָנָה (לעיל כע, יח),

לשון מרולם המים על העפר, וכן כל מרולם דבר המשפשף על העפר והולך: וממימין (ספרי שכא): - חמת זוחלי עפר. ארס ומשים, המהלכים על גמונס על העפר כמים הזוחלים על הארץ. זמילה, (פסמיס קיא:): קשב. כרימס, כמו שָׁסִי קַמְצָּןּ שְׁאוֹל (סושע יג, יד): ושן בחמות. מעשס סיס, וסיו סרמליס נושכין סשדים גלחמו בסס, שגחמר וּבְּגֵי בֶשֶׁף יַנְבִּיסוּ מוּף (חֹיוֹב ס, ו), וסס שדים: וקשב מדירי. וכרימוח שד ששמו מרירי רעב, אדס כחוש מגדל שער על בשרו: מזי. לשון ארמי שער עַוְנָא, דסוס מספך בְּעַוְנָא (מגילס יח.): ולחומי רשף. (24) מזר רעב. אונקלום מרגס נְפִימֵי כְפָּן, ואין לי עד מוכיח עליו, ומשמו של רבי משה הדרשן מעולושא שמעמי, שעירי

שַׁמְּמֶּס מִוְּבְּמוֹת לַבּשֶׁת (שֹס ימֿ, יג ספרי שֹס): ומוחדרים אימוח. על מה שעשו בחדרי חדרים אימוח. בְּמַלּוֹגֵינוּ (ירמיס ט, כ), וכן מרגס אונקלוש. דבר אמר ממוץ משכל מרב, על מס שעשו במולום, שנאמר וּמִמְפַּר מֻלוֹמ יְרוּשְׁלַס נוקפים עליו מחמח אימה, והוא מח והולך בה. דבר אחר, ומחדרים אימה, שבביח חהיה אימח דֶּבֶּר, כמו שנאמר פִי שָלֶה מָנֶח (as) מחוץ תשכל חרב. ממון לעיר משכלם מרב גייקומ: ומחדרים אימה. כשבורה ונמלע מן החרב, הדרי לבו

מיבה זו לשלשה מיבות, אמרמי אף אי הם, אמרמי באפי אָפְנֵס כאילו אינם, שיאמרו רואיהם עליהם איה הם: פִי (חֿיִרִּב מו, ה), והחל"ף החיכונה חֿינה רחֿייה בו כלל, וחֿונקלום חרגם חחר לשון הברייחה השנויה בספרי (שכב), החולקת ברגזי שַלַיהוֹן, ולא ימכן, שאֿס כן היה לו לכמוצ אֿמֿפּאיסס, אֿממ לשמוש ואֿמס לימוד, כמו אַפֿאָרָף (ישעיה מה, ה), אַפֿאַנְבֶס בְּמוֹ בעורה, וַמִּמּן לְבֶּס עַמְלְכוֹת וַעֲמְתִיס וַמַּמְלְבֵּס לְפֵּמְּה (נחמיה ע, כד), להפקר, וכן חברו מנחס. ויש פוחרים חומו כחרגומו, יֵחוֹל (62) אנורחי אפאיהם. אמרמי בלבי אפאה אומס, ויש לפרש אפאיהם אשימס פאה, להשליכס מעלי הפקר, ודוגממו מלינו עֹשְׁיס בַּמשֶׁךְ מִישׁ בְּמַרְבֵי מַשְׁכִּימוּ (ימוקאל מ, יצ):

ינכרו סדבר למלומ גבורמס בנכרי שאין סגדולס שלו. ולא ימלס קגָדְלָּס בּי, ווסו שנאמת פן ינכרו צרימו, ינכרו סדבר למלות גבורמס בנכרי שאין סגדולס שלו. פן ינכרו צרימו, (27) לולי בעם אויב אגור. אם לא שכעם אויב כנום עליסם להשחיח, ואם יוכל להם וישחיחם, יחלה הַגְּדְלֶּה בו ובאלהיו

If they were wise, they would

make haste. דַּעָּהִיד לַהוֹץ: that are to come upon them shall אַיִּדְם וְחָשׁ עֲּתִּלָת לֶמוֹ: יום קברהון ומבע calamity is at hand, And the things לבוכ לים לשרן דינגליו מאַרשְּהוֹ אַרִי shall slip; For the day of their 38 לְּגְ לְּלֵּםְ נְׁמִּנְיִם לְמִּע שַׁמִּנִּם שַּׁנְבָּת פּוּרַמְּנִינִא נִאָּנָא אָּהַבְּנִם Against the time when their foot Vengeance is Mine, and recompense, בָאנגָרהָ: ללניון לַנוֹם בּינָא בָּאוֹצְרֶנ: Sealed up in My treasuries? †٤ װֻלא הְיִּה פְּמֵּס מִמֵּדִי חְהִים הַלְא כִּלְ מִיּבְדֵיהֹוֹוְ וְּלֵן בַּדְמִי 'Is not this laid up in store with Me, ¥چېټ×۲: : ٵڵؙؙٙٙٙػڰ And the cruel poison of asps. פובלויטעון ילביש פטני טוין עמָט שַּנִּינִם וּנִנָּם נְבַאָה פַּטַנִּם בַּיַּאַ Their wine is the venom of serpents, שַׁנֹּגנֹגֹא כֿס מולבועון כמבושעון: אַּהְבֹּלְנִי מִׁרְנִי לֵמוִ: ונוימִלמָנו of gall, Their clusters are bitter; שְּנְבֵלֵמוֹ עִּנְבִי־רֹוֹשׁ جَעַם עַמֹּוֹרָה עַהָּתְהְוֹן בִּישֶׁן עַמִרָרֻר Comorrah; Their grapes are grapes כַּס פּוּרְעַנוּהָהוֹן וַלְקוּהָהוֹן Sodom, And of the fields of בְּי־מִגָּפָן סְדֹם נִפְּנְם וִמִשְּׁדִמְת For their vine is of the vine of אָב, כְפוּוֹבְעָנוּנוּ עַעָּאָ דִּסְדוֹם فإرزاه יבֹהַבְיּ בְּבַבֹּלָא בַוֹנְ בַּנִּנִלֹא: Even our enemies themselves being ינּ כֵּׁוֹ לָאִ כֹּתוּנוֹנוּ תּוּנִנֹם וֹאִנֹכּונוּ אַנוֹ לָאִ כֹּטוּלֹפּוֹא טוּלֹפּּטִיוִן For their rock is not as our Rock, ĽĠŧſŢ□: אַמֶּבְיִמִּנוּן: them up? לא כִּי־צוּרֶם מְכָּרֶם וַיִּהוָה אֱלְהֵין הַפִּּיפְּהוֹן מְסַרְנּוּן וַיִּי over And the LORD had delivered Except their Rock had given them And two put ten thousand to flight, هَرچُت نِلَيْكَ هُيَّارٍ هُكُلِّ بِهُرُنَا هَرَحُتِهَا نَلْدِيكَ مَن كَهَرَهُم How should one chase a thousand, ﴿&∐د،ڟ◘: discern their latter end. סַבּׁנוּ מָא וִנוּ בַּסִופַּנוּוּ: understand this, They would ממישי לוּ חְבְּטוּ יַשְׁבַּילוּ זָאָת יָבֶינוּ אָלוּ חַבִּיטוּ אָסְתַּבַּלוּ בָּדָא 67

- ילוף וגוי: (25) פן יאטרו ידנו רטה וגר. כי אומו גוי אוד עלות המה. ואין בהם מפונה. שאלו היו הכניה, ישכילו זאת אינה
- (92) יבינו לאחריחם. ימנו לג להמצונן לפוף פורענומס של ישראל:
- (30) איבה ירדוף אחד. ממנו אלף מישראל: אם לא כי צורם מברם וה׳ הסגירם. מכרס ומקרס בידנו דילבר"ר
- שופעים אומנו, שהרי לורנו מכרנו להם. (ק"א הרי שלורנו מכרנו להם): לא יכלו כלוס אלהיהם כנגד צורנו, כי לא פְּפַּלְמֵנוּ מְלְשָׁם, כל נור שבמקרא לשון סלע: ואויבינו פּלילים. ועכשיו אויבינו (וצ) כי לא כצורנו צורם. כל זה היה להם לחינים להנין, שהשם התגירם ולה להם ולהלהיהם הנלחון, שהרי עד הנה **εζα"1**:
- אשכלות מרורות למו. משקס מר כפוי לסס, לפי מעשיסס פורענוסס, וכן מרגס פונקלום וָמָשֶׁלְמַמ עוֹצָדִיסֹוֹן בְּמֶבֶרוּקְסוֹן: שדמות. שדה מבוחה, כמו ישְׁבְמוֹת לֹה עַשְׂה הֹבֶל (הבקוק ג, יו), בְּשַׁרְמוֹת קַדְרוֹן (מלכים־ב כג, ד): ענבי רוש. עשב מר: (28) כי נגופן סדום גפום. מוסג למעלה, אמרחי גלני אפאיסה ואשניה וכרה, לפי שמעשיסה מעשה סדום ועמורה:
- פחנים. כוסס, שהוא אכור לנשוך, אויב אכורי יבא ויפרע מהס: (33) חמה חניום יינם. כמכגומו סק בְּמֶבְמ מַנִינַיָּל כם פורעוומסון, סנס כמכירומ ומשיס כום משמס פורעוומס: וראש
- גפנס ומבומת שדמומס כמוק עמדי: (4) הלא הוא כמוס עמדי. כמכגומו, כמבורים הם ששכחתי מעשיהם, כולם גנווים ושמורים לפני: הלא הוא. פרי
- (פצ) לי נקם ושלם. עמי נכון ומזומן פורענות נקס, וישלם לסס כמעשיסס, סנקס ישלס לסס גמולס. ויש מפרשיס ושלס,

الناش: 38 לַּ וֹאֵמֹר אֵוֹ אֵבְנַנְימוּ צִּיר חַסְיִי וְיִמֹר אֵן דַּחַלְהַיוּוְ הַפִּיפֹּא : ٢١٤ لَكُمُ أَنْ اللَّهُ أَنَّا لَهُ أَنَّا لَكُمُ أَنَّا لَهُ أَنَّا لَكُمُ أَنَّا لَكُمُ أَنَّا מֹגוֹנו בַבֹמֹנוֹן כָּן יָרְאָר יִתְפַּרָע אָרֵי ŲĠİ,

וֹאֹמֶּבׁנֹי. נוֹו אַנְכוֹ, לַמְלֶם:

נאגן מגני מאגב:

ממי בִּי־אָשָּׁא אָל־שְׁטָוִם יָדִי

ر الإدا الإكارات لالأيارة الإدارة ا

עַקֶב וְבְּעַנְמֵנְ יאַכְּלִי דִּתְּרֵב נִכְסַתְּהוֹן תַּוֹי אָכִלְין בַנווֹ רָחִיצִין בַּיה:

نهٰ خرکرا:

خرتاذرا: نْظِيْهِم اْنَمْنَادُجُם نْكَد مُجْرَدُه خُمَا يَرْمَمُدِيْدِيا يُعِيل مُجْرَدِيا

מְשֶׁיוֵיב: אָמָנִע נַאָּבַנְיִּע מִבַּגִּשׁי, נַאָּנִי מִבּוֹלִא וֹאַב מַפַּנִלָּא וֹכָנִע מִן וֹבִי אָלָן אֶבְשׁ פַּר מִנִּי אָלָא מִמִית וּמִעוֹי בְּאָנוּ עַּקְּהַ בָּרְ אָנֶרְ אָנִי הַנּא הַזוּ כְּעָן בַּאָנָא אָנָא הוּא וְלֵית

\$\$\$\$\$\d: מַבׁנוֹטִי נֹאַמֹנִינִי בַנִּם אָנֹאַ אָבוּ אַטַעוֹנוּט פֿמַמוּא פֿוַט

> stay is gone, And there is none servants; When He seeth that their And repent Himself for His For the LORD will judge His people,

remaining, shut up or left at large.

The rock in whom they trusted;

And it is said: Where are their gods,

Ζ٤

protection. and help you, Let him be your their drink-offering? Let him rise up sacrifices, and drank the wine of Who did eat the fat of their

deliver out of My hand. heal; And there is none that can make alive; I have wounded, and I there is no god with Me; I kill, and I See now that I, even I, am He, And

And say: As I live for ever, For I lift up My hand to heaven,

ואילך העיד עליהם דברי מנחומין שיבאו עליהם ככלום הפורענום, ככל אשר אמר למעלה, וְקִיֶּה כִּי יָבֹאוּ שָּנֶיף בָּל הַדְּבָּרִים כאן סעיד עליסס משס דברי מוכחה, לסיות סשירה הואת לעד, כשתבא עליסס הפורענות ידעו שאני הודעתים מראש, מכאן על ידי שלומיס סרבס: וחש עחדות למו. ומסר יבאו סעמידות לסס: וחש. כמו יְמַסֶר יְמִישָׁס (ישעיס ס, יע). עד פְּשֶׁמִּמֹס זכות אבותם שהם סמוכין עליו: - בי קרוב יום אידם. כשהכלה להביה עליהם יום הידם, קרוב ומזומן לפני להביה שם דבר, כמו וְשִׁלֹּים, וסוח מגורת וְסַדְּבֵּר מֵין בְּסֶם (ירמיס ס, יג), כמו וְסַדְּבִּיר. וחֹימתי חׁשׁלֹם לֹסם: לעה חמוש רגלם.

מיינמינדי"ר. ענור, סוא סנושע במענור סמושל. עווב, מְחוּנְק, כמו וַיַּעַוְבוּ יְרוּשֶׁלָם עַד סַחּוֹמֶס (נחמיס ג, ח), פֿין־ לֹא שַוְבֶּס שיעלור בהם: עזוב. ע"י עוזב. עולר, הוא המושל העולר בעם שלא ילכו מפוזרים בלאחם ללבא על האויב, בלשון לע"ז בי אולה יד. כשיראס כי יד סאויב סולכת ותווקת מאד עליסס, ואפס בסס עלור ועווב: עצור. נושע ע"י עולר ומושל משפטים הללו, וימנחם הקב"ה על עבדיו לשוב ולרחם עליהם: יחנחם. לשון הפך מחשבה, להיטיב או להרע: כי יראח משמש בלשון דסה, למם מעס לדבריס של מעלה, אלה לשון מחלם דבור, כמו פי קבהו אָל קַפְבֶן (ויקרה כה, ב), כשיבהו עליסס (35) כי ידין ה' עמו. כשישפוע אוחס ביסורין הללו האמורים עליהם, כמו בִּי בְּם יֶדִין עַמִּים (אֹיזּב לו, לא), כי זה אינו בְּשַׁלְּם בַּבּּבְבָב וַבַּעַלְלְבַ וּדוּ, (לְתִיל לִ הָ) וְשָׁב בּי שֵׁלְבָּיִר שָׁם שִׁבּוּתָּלּ וּדוּ, (שם ד):

(פ) ואמר. סקנ"ס עליסס: אי אלהימו. ענודת אליליס שענדו: צור חסיו בו. סקלע שסיו מתכסין נו מפני סתמס עִיר מָהַבְּּה (ירמיה מט, כה). ענור, מייטונדי"ר. עזוב, הֿינפורני"ד:

(88) אשר חלב זבחימו. היו מומן מלהות מוכלים, שהיו מקריבין לפניהם ושומין יין נמיכם: יהי עליכם החרח. וסלנס, כלומר שסיו במוחין בו לסגן עליסס מן סרעס:

אני הוא. לני לסשפיל ולני לסריס: ואין אלחים עמדי. עומד כנגדי לממות: עמדי. דוגמתי וכמוני: ואין מידי (98) ראו עחה. הבינו מן הפורענות שהבאתי עליכה ואין לכה מושיע, ומן החשועה שאושיעכה ואין מוחה בידי: אני אומו סלור יסיס לכס מחקס ומקמור:

(0+) כי אשא אל שמים ידי. כי נמרון לפי לשל ידי לל עלמי בשבועם: ואמרחי חי אובי. לשון שבועה סול, [כמו הַי מציל. הפושעים ני:

וֹלְמִׁמִּנֹאֹּ אָהַבֶּם: נטאָטוּ בֹמֹמֻפּֿמ גֹוֹ, אֹמֻּגֹּב לֹלִם אָם_מִּנִינִי, בִּבַל עַבְבָּי

XL'...: מֶרְאָמִ פַּרְעָוֹת ľŴĊŗĽ בּ ְ וְעַוֹבְבֵּׁי מַאָּכֹּלְ בֹּמִּבְׁר מִבַּם עַלְלְ, טַּפַּמֶּנְלְ בַּמִּטְׁמָנִאִ מִבַּם פֿמִּנְלְ,וּ ΧάČιL

עמוֹ: (פּ) בּ בם מֹבֹנו נפֿום וֹלפֿם זֹמָּגר הַרְנְינוּ גוֹיִם עַמֹּוֹ

> ילְבֹהֹּלִי בַּבֹבוּ אָהַבִּים: נו אַנור פון מווטא לַמָּנֹאַנ טטילל, טובי וטטפו לבולא מסוף שְׁמִיּא וְעִר סוף שְׁמִיּא אָם מַּלְ חַד מָרֵין כָּחֵיזוּ בַּרָקָא

> מְּנֹאֵנו וּבֹמֹגְ צַבְּבֹא: ישְׁבַן לְאַמְּבַאַר כִּעָּרִין מֵבִישׁ אָבוּג אַבוּג מִצַּמָא נטַבַּבּי

נמל עמיה: אַבְקָּעוֹן לְמִּנְאִנְעוֹ וִיכַפָּּר מַּלְ אַּבְּמֵיה פובלווט מבדוהי צדיקיא מּבַּעוּ מַטְמָיָּא מַפֶּיָע אָבַי

> them that hate Me. adversaries, And will recompense will render vengeance to Mine My hand take hold on judgment; I If I whet My glittering sword, And

long-haired heads of the enemy.' and the captives, From the flesh; With the blood of the slain blood, And My sword shall devour I will make Mine arrows drunk with

land of His people. And doth make expiation for the render vengeance to His adversaries, blood of His servants, And doth people; For He doth avenge the Sing aloud, O ye nations, of His

האומות, פוקד עליהם עונס ועונות אבותיהם, מראשית פרלה שפרלו בישראל: מללי (מ"א מללי דס) ישראל ושביס ששבו מסס: - מראש פרעות אויב. מפשע ממלת פרלות סאויב, כי כשסקנ"ס ופרע מן (ב+) אשכיר חצי מדם. סמינ: וחרבי תאכל בשר. נטרס: מדם חלל ושביה. ומת מסיס לסס מעון דס בידו, שסרי ברק סוא חלו, שנאמר כאן ברק חרבי וחאחו במשפט ידי, וסמשפט סוס לשון פורטנות סוא בלט"ו יושטילא"ס: לא כמדם בשר ודס מדם סקב"ס, מדם בשר ודס וורק מן ואינו יכול לסשיבו, וסקב"ס וורק חליו ויש בידו לסשיבן כאילו אומון - המשפט, להחויק בה ולנקום נקם: - אשיב נקם וגוי. למדו רבומינו באגדה מחוך לשון המקרא שאמר וחאחו במשפט ידי, ַררי. לסנים מדם רםמיס באויצי שסרעו לכס, מַשֶׁב מֻנִי קַנְפְּפִּי מָשָׁמ וְהַפְּסְ שָוְרוּ לְּבָשָׁ (וכריס א, מו). ד"א, ומאמז ידי אם מדת (I+) אם שנוחי ברק חרבי. מס משנן מח להצ חרצי, כמו לְמַשְן הֵיִה לְפּ בְּּרֶתְ (יחוק מל כם, מו) פלנדו"ר: וחאחו במשפט שְׁנִי נְאָס ס' אָס לֹחׁ פַּאֲשֶׁר דְּצַּרְמֶס בְּשְׁוְנִי (במרבר יד, כח), אף כאו] אני נשבע חי אנכי:

עליסס סרעס, ומחחי מבא עליסס סמובס: ואין מידי מציל. מי שיליל אחכס מן סרעס אשר אביא עליכס: בי אשא אל ַ שַּׁיֹּי סִי מֵבְּיַבְיִּךְ (מיכס ז, י): ראַו עחה כי אַני וגרי. אז יגלס סקב"ס ישועמו ויאמר, ראו עמס כי אני אני סוא, מאמי באמ של ישראל, כמו שאמר מיטום הרשע כשגידר את הפרוכת (גימין נו:), כענין שנאמר וְמַרֶּא הֹנַבְּמָי וּתְּכַמֶּף בַּוֹשֶׁה הַאֹתְרֶה הַבֹּי יסורין, אלא כמו כי יריב אם ריבס מיד עושקיסס, כי יראס כי אולם יד וגוי: ואמר אי אלהימו. סאויב יאמר אי אלהימו רגלם. כענין שנחתר קּרְמְשָׁנְּסְ בְּגֶּל (ישעיס כו, ו): בי ידין ה׳ עמו. צלשון זס משמש כי ידין צלשון דסף, וחין ידין לשון מוכן לסשקומס על מס שעושין לסס: - במוס עמדי. אומו סכום שנאתר פִי כוֹם בְּיַד ס׳ וגו׳ (מסליס עס, מ): - לעה המוש אגור על ישראל, להרעילם ולהמרירה, לפירך אשכלות מרורות למו, להלעיע אותם על מה שעשו לְבָּנֵי: חמה חבינים יינם. אליליס: ומשַרַמִּת עַמִּורְהַ וגר׳. ולָא ישימו לבס למלות הגדולה בי: ענבמו ענבי רוש. סוא שאמר לולי כעם אויב מליליס, כי גוי אובד ענום המה, כמו שפירשמי ממלה עד ואויבינו פלילים: 💎 כר מגפן סדום גפנם. של אומום עובדי . אלף מהם, אם לא כי צורם מכרם. כי לא כצורנו צורם, הכל כמו שפירשמי עד מכלימו. ורבי נחמיה דורשה כלפי האומות עובדי כל ואם. כי גוי אובד עלום המה, אבדו מורמי שהיא להם עלה נכונה. ואין בהם מבונה, להמבונן אינה ירדוף אחד מן האומום ישַׁרפֿל ורבי נממיס דורש כולס כנגד סמומומ, רבי יקודס דורשס כלפי ישרמל, ממרמי מַפּמֹיסס כִמו שפירשמי עד ולמ קי פעל . בפניס אמריס סיא נדרשת בספרי (שכו), ונמלקו בס רבי יסודס ורבי נתמיס, רבי יסודס דורש כולס כנגד (שבית <u>יע</u>קב (שם). ומס סיא ארמסו, עמו, כשעמו מסנחמיס ארלו מסנחמם, וכן סוא אומר כְלִימָ ס' שַׁרְלָךְ (מסליס פס, בּ), במס רלים ארלך, שַבְּמָ ושעשה להם האויב: וכפר. לשון רלוי ופיוס, כמו שַׁבַּפְּרָה פָנָיו (צראשים לב, כא), אַנָּהִינִיִּה לָבוּגְזַיִּה: וכפר אדמותו. ימ), ואומר מִקַמַם אָׁקיּךְּ יַעַּקְבּ וגו' (עובדיס אֿ, י): וכפר אַדמחו עמו. ויפיים אדמחו ועמו על הלרוח שעברו עליהם לצריו. על סגול ועל ההמם, כענין שנהמר מוְרַיִם לְשְׁמֶמֶה מִהְיֶה נָמֶדִּבּר שְׁמֶמֶה מִהְיֶה מֵחֲמֵם בְּיֵי יְהִידָה (יואל ד, שמברו עליסס ולא עזבוסו, יודעים היו במוצו ובשבחו: כי דם עבדיו יקום. שפיכות דמיסס כמשמעו: ונקם ישיב (19) - הרגינו גוים שמו. לאומו סומן ישבחו סלומות את ישראל, כאו מס שבחס של אומס זו, שדבקו בסקב"ס בכל סמלאות

ממֹא בוא ובומֹת בֿב נון:

لَـٰمُوّٰ لَـٰذِهِ لِلسَّمْ خَلَـٰذِلَ: בְּבֶרֵ, נַמָּגְרֵבְינִינִאָּטִ בְּאָנִוֹ, פְּטִּינֶם, טַּנְאָבְּנִינָאַ נַּבָּאָ צַּבָּם שניעי וַיְּבָאׁ מֹשֶׁה וַיְּדַבֶּר אָת־כְּל וַאֲחָא מֹשֶה וּמַלֵּיל יָת כָּל

Ä עּבְּבְרֵים תְאָלֶה אֶלְ-בָּלְ- בְּלְ פִּהְנְעִיּנְאַ תָאָלֶוּן עִּם בְּלְ וּנְבָּלְ מְמֶּע לְזַבָּרָ אָטַבָּלְ וְמִּגִּגִּי מְמָּע

אָנוַ בְּלְ דִּבְרֶי הַמּוֹרֶה הַוְּאָנוּ: هُن خُتر خِمُن حِمْمِين ממוע לכם בוום אַמּג שׁמוֹם 9+ 444_1144,0 \$7.00 וּגְאָמֶר אָבְהָם שָּׁימוּ לְבַּבְּכֶם

פֿטילמו אובוטא ביבא: לנוכון למשר למשב ונו פל ומא בון דּהָפַּקרונונון יָת אַנְכָּג פַּטִילְמִגֹּא בַאָּנֹא מַסְבַיגַר בַּכוּן נאַמַר לְחוֹן שָׁוּוִ לְבָּכוֹן לְכָּל

to observe to do all the words of this may charge your children therewith testify against you this day; that ye unto all the words wherewith I he said unto them: 'Set your heart

speaking all these words to all Israel,

And when Moses made an end of

people, he, and Hoshea the son of

words of this song in the ears of the And Moses came and spoke all the

.uuN

ᇦ다 ՀԻ뿌쥬다: (로) אַמֶּר אַטְּם מְבַבְּיִם אָט ַנַיּנְבְיֵנוּ בְאַטוּוּ מִבְרָיוּ זִי יִנְדְּנָא לְטַמָּוּ שַּׁאֲבֻיכּה יִמִים עַלְ־הָאֲדְמְה הָבִין הֵירָכּוּן יוֹמִין עַלַ אַרְשָּׁאַ ע+ כּוֹבְהָא חַנֵּיכֶם וּבַּדְּבָּר תַנָּה בּׁי לְאַבְּרַ בַל הוּאַ מִבָּּם אֲבִי לָאִפַּטִּנָם בִיקַן הוּאַ מִנָּכוּן

הַיִּוֹם הַזָּה לֵאִמְר: מפטיר ניְדַבֶּר יְהְנְהַ אֶלְ־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם יִמַלֵּיל יָיָ עָם מֹשֶׁה בִּכְרַן יוֹמָא

אָבׁג עוּא עוּגכוּן וּבְפּעֹלמֹא

<u>הַבּין לְמִימַר:</u>

the Jordan to possess it.' upon the land, whither ye go over

this thing ye shall prolong your days

because it is your life, and through For it is no vain thing for you;

that selfsame day, saying: And the LORD spoke unto Moses

שנוחי ברק חרבי. הרבה אם יש שאינה מלויין, כשאשנן ברק הרבי ותאחו במשפט ידי וכו', כמו שפירשמי למעלה: ההים אם לויבו, ונמלא שלא ראה נקמחו ממנו, אבל אני חי לעולה, ואם ימוחו הם ואיני נפרע בחייהם, אפרע במוחם: אם מסס, וסיכולם בידי לספרע מן סממיס ומן סמייס, מלך בשר ודס שסום סולך למום ממסר נקממו לספרע בחייו, כי שמם ימום מכס, אבל אמרמי שמי אנכי לעולס, איני ממסר לפרוע לפי שיש לי שסימ בדבר, כי אני מי לעולס, ובדורות אמרוניס אני נפרע על המחמרון, וכל שכן שגבור מלמעלה ומלש מלמעה: ידי. מקום שכינמי, כמו פֿיִשׁ עַל יָדוֹ (במדבר ב, יו), והיה בידי להפרע שמים ידי. כמו כי נשאמי, ממיד אני משרה מקום שכינמי בשמים, כמכגומו, אפילו חלש למעלה וגבור למטה, אימה העליון

שחע"פ שניתנה לו גְדַלֶּה, השפיל עלמו כחשר מתחלתו (ספרי שלד): שיסה דורש בחייו, כדי שלה יהמכו ישרהל בחיי רבך לה סיה לך להרים רהש, ולמה קורהו כהן הושע, לומר שלה זחה דעתו עליו, (++) הוא והושע בן נון. שנם של קייוְגִי סימס, נעלס רשום מוס ונמנס לוס (סומס יג:), סעמיד לו משס מסורגמן ליסושע

עיניי ואוניי ולבו מכוונים לסבין, דברי מורה שהן כהררין המלוין בשערה על אחת כמה וכמה: שְׁמֶש וְשִׁים לְּבַּּף וּגוי (ימוקחל מ, ד), סכי דבכיס קל ומומכ, ומס מבנית סבית שסוח נכחה לעינים ונמדד בקנה, לריך חדס שיסיו (64) שימו לבבכם. לריך אדם שיסיו עיניו ואוניו ולבו מכוונים לדברי מורס, וכן סוא אומר בֶּן אָדָם רָאָם בְּעֵינֶיף וּבְּאָוֹנֶיף

ומלכים ממאוים לידבק בורעו: (שם יצ), לפי שאמרה איני כדאי להיוח לו לאשה, הלואי ואהיה פילגשו, וכל כך למה, להודיע שצחו של אברהם שהיו שלעונים ריקן במורס שאס מדרשנו שאין בו ממן שכר, מדע לך שכן אמרו וַשִּׁמוֹמ לוּשֶׁן מִּשְּׁעָ (בראשים לו, כצ), וָמִשְׁעַע (קף) בי לא דבר רק הוא מכם. לא למנס אמס יגעיס בה, כי הרבה שכר מלוי בה, כי היא חייכם. דבר אמר, אין לך דבר

במיבה, ולא עוד, אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומוס ומבקעין אח החיבה, אמר הקב"ה, הריני מכניםו בחלי היום וכל מי שיש נַם וגו' (שם ז, יג), במראים אורו של יוס, לפי שהיו בני דורו אומריס, בכך וכך אם אנו מרגישין בו אין אנו מנימין אותו ליכנם (84) וידבר ה׳ אל משה בעצם היום הזה. צעלועה מקומות נאמר צעלם היום האה, נאמר צנת בְּעֶבֶּט הַיּוֹם הַנָּה בָּאָ

Z+1

マダロボロ: לְבָּנָגְ וֹמָּבְאָנְגִינִינוֹ לְבְּנָגְ וֹמִּבְאָלְ בְּנָתּוֹ אֲמֶבְ אָנָגִּ נְיִנוֹ לְבְּנָגְ וֹמִבְאֵלְ הָנִי אָּבְּמָּאְ בִּבְנָתוֹ בַּאָּנָאִ יִנִינִ מַלְ פַּנֵי יְבְעַוּ וּבְאָנוְ אָנוַ אָנוֹ אָבָ דְּמִנְאָב דְּעַלְ אָפָּי יְבִיחוֹ נִחָוֹיִ o+ עַר־נְבוֹ אֲשֶׁר ְבְּאָנֵץ מוֹאָב אֲשֶׁר לְמוּרָא עַבֿה אָלְהַרְ הְעָּבְרָים הַנָּה סַק לְטוּרָא דְּעָבְרָאֵי הְדֵין

children of Israel for a possession; of Canaan, which I give unto the against Jericho; and behold the land is in the land of Moab, that is over Abarim, unto mount Nebo, which To nisanuom sida oani qu əəda 192

\$4_44: عَيَرًا عِبَرُهُ جِرَد بَبُد رِيْهِوْهِ וְהַאְסֶלְ אֶלְ־עַּמֶּוֹיְהְ כַּאֲשֶׁרַהְמוּ וְאָהְכָּנִישׁ לְעַמָּרְ כְּמָא דְּמִית الزب جِبَرَ يُجْهِر لَا يَامُ لَا يُعْفِر المَالِم جُمَارِ مِرْبِ خِرَامِ لِأَمَامِ الْأَلَامِ فِي الْأَلَامِ

נאטכניש לעמיה: אַהַרוֹן אֲחוּךְ בְּהוֹר טוּרֶא

his people. mount Hor, and was gathered unto people; as Aaron thy brother died in goest up, and be gathered unto thy and die in the mount whither thou

i為亡以公: לא פּבּאַטׁם אִנִינ בּטַנְוּ בֹּדָנ פּבּנָאָטוּן זֹטִי בֹּינִ בֹּדָּנ וֹאָבֹאָל: לבה מובר צו יַּג בְּבֶּר נְמְּבְאֶבְ בְּבֵּר בְּבָר בְּבָר בָּבָר בָּבָר בַּבָּר בַּבָּר בַּבָּר בַּבָּר בַּבָּר מַלְ אַמֶּר מִמֹלְטָּׁם בַּּי בַּעוּבִּ

מַלַ אָמֶּר מַנְבָּרָא נַבְּיוֹ מַלְ נַלְא מכן בַּמִּפֿבשון בַּמִימָבו בַּיוּ

the children of Israel. sanctified Me not in the midst of the wilderness of Zin; because ye the waters of Meribath-kadesh, in the midst of the children of Israel at

Because ye trespassed against Me in

[#C (E) ومرمرة إنهٰفِاتاً בָּי מְנָּגֶר הְּרְצָּר אָת־הָאָרֶץ

לְבָׁנֵוֹ בַּאָּנֹא יְבִוּב לְבָּנִוּ וֹמְּבֹאָלִי: ילְעַמָּן לָא מִיעוֹל לְאַרְעָּא אָבׁוּ מִפְּבוֹנִק שַּׁעוֹוּ וֹט אַבֹּהֹא

Israel.' To net land which I give the children of but thou shalt not go thither into For thou shalt see the land afar off;

.071 sgad no availaH sdi Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur, read The Haftarah is II Samuel 22:1 - 22:51 on page 177. This Haftara is read on the Shabbat between Yom

וסגיז לנו אם סשליו, וסעלם לנו את סבאר, ונתן לנו את התורה, אין אנו מניתין אותו, אמר הקב"ה, הריני מכניתו בתלי היום . אומרים, בכך וכך אם אנו מכגישין בו אין אנו מנימין אומו, אדם שהוציאנו ממצרים, וקרע לנו את הים, והוריד לנו את המן, מוליאן בחלי היום, וכל מי שיש בו כח למחוח יבא וימחה, אף כאן במיחחו של משה נאמר בעלם היום הזה, לפי שהיו ישראל אנו מכגישין בסס אין אנו מניפין אוסן לנאס, ולא שוד, אלא אנו נוטלין שייפוס וכלי זיין והוכגין בסס, אמר הקב"ה, הריני בידו כה למחום יבה וימהה, במלרים נהמר בְּעֶבֶם הַיּוֹם הַאָּה הוֹלִיה ה' (שמום יב, נה), לפי שהיו מלרים הומרים, ברך ורך הם

וכן שניוכן שלישי, וכאס בנו בכבודו, א"ל משס, אסרן אחי, שַלֶּס לממס, ועלס, פשומ ידיך, ופשמ, פשומ רגליך, ופשמ, עלוס (00) באשר מה אהרן אחיך. בלומס מימס שכלים וממדם לומס, שספשים משס לם לסכן בגד כלשון וסלבישו לללשור ادر:

שם שמים, שסיו ישראל אומריס, ומס ספלע סוס שאינו לשכר ולא לפורענום, אם וכס אין לו ממן שכר, ואס ממא אינו לוקס, ְּוְדְצַּרְמֶּס מֻׁלְ עַמֶּלֶע (בּמדבּר כ, מ), והס הכוהו, והוצרכו להכומו פעמים, ואלו דברו עמו ונמן מימיו בלא הכאה, היה ממקדש (IE) על אשר מעלחם בי. גרממס למעול ני: על אשר לא קדשחם אוחי. גרממס לי שלא אמקדש, אמרמי לכס מיניך, ועלם, קמון פיך, וקמן והלך לו, אמר משה אשרי מי שמח במימה זו:

שביבם בים לך, על כן פני פומר לך עלם ורפה: (22) כי מנגד. מרמוק: חראה וגר. כי אם לא מראנה עכשיו לא מראנה עוד במייך: ושמה לא חבוא. וידעמי כי כל מקיים מלום בוראו, אנו לא כל שכן:

خفتد مبني: אْرِم لَاٰאْرِكُرِه אُلِ خُدْرٌ نَصُلُمْرٌ ذَخَنُهُ لَـٰذَ ثَلَ خُدُرَ نَصُلُمْرٍ كَلُه הפס וָוֹאָת הַבְּרֶלְת אֲשֶׁר בַּרָךְ מֹשֶׁר וָדָא בִרְכְהָא דְּבָרֵיךְ מֹשֶׁר

children of Israel before his death. Moses the man of God blessed the And this is the blessing wherewith

IIIXXX

אשרת)[ק׳ אָשׁ דֶת] לֶמוֹ: וְאָבוּר מִוּרְבְבָּת אָבָשׁ מִימִינוֹ (כּי ב משִעיר לָמוּ הוֹפִיעַ מִהַר פְּאַרְן ניאַמָּר יְהוָֹה מִסִינִי בָּאִ וְזָרָה

جنيجديرب: خنيه بمام مود كيبكه بهم

ځنځه ټځاد:

בַּאָמֶו מָּם זֹטַע מִּבָּמָוּ וֹמָּבָאֶב:

אוְבוֹנֹא וֹבַב לַנֹא: בְּתְבּ יַמִּינֵיה מִגּוֹ אָישֶׁתַא בפאבו והמוצ בכוט פגיהון אַטוּגַי בּוֹבוּנִניי מַּגַ מוּנַא יָקְרֵיה מִשִּׁעָיר אָתַּחָזִי לַנַּא נֹאַמֹּר !! מֹפֹּינִי אִהְּגִּלְי וֹזִיהוֹר

שׁבוִנִי הַּלִּנְבַ נֹמִלְ,ן הַלַ מִימִּבַב: אפוט ממגלום נאוו מבלנו לגישוהי בית ישקאל בגבורא אַף הבב עַמָּים בְּל־קַדְשֶׁיוּ אַף הַבּיִבְנּיוּ לְשֶׁבְּשָׁיָא בָּל

מְבֹמֹנֹא בּוֹמִבָּאֹן: באטכֿלַהַנְע בֿישָׁי עַנָּשָׁ עַּמָּ עַּקָּי ٥ تَنْتِد حَنِهُدُوا فَيْكِكَ خَيَتِهُمُولِ يَتُنْتِ خَنَهُدُهُمْ はんべき

ן רוקא לְכִנְשָׁת יַעֲלִב:

a fiery law unto them. nyriads holy, At His right hand was Paran, And He came from the them; He shined forth from mount Sinai, And rose from Seir unto And he said: The LORD came from

Receiving of Thy words. And they sit down at Thy feet, holy ones—they are in Thy hand; Yea, He loveth the peoples, All His

To noisegargnos and To asnesitani Moses commanded us a law, An

rogether. gathered, All the tribes of Israel When the heads of the people were And there was a king in Jeshurun,

(1) וזאח הברכה. לפני מוחו. קמוך (מיחחו (קפרי שמג), שלס לא עכשיו אימחי:

יַ תּוֹרֶה צַּנְּה־לָנֵנּ מֹשֶׁה מוֹרְשֶׁה אֹרְיָהָא יָהַב לַנָּא מֹשֶׁה מַסְרַהּ

- על גבי אש לבנה, נמן להם בלומות כתב יד ימינו. דבר אתר, אש דת, כתרגומו, שנתנה להם מתוך האש: רובס, ולה כדרך בשר ודס שמרהם כל כבוד עשרו והפהרתו ביוס הופתו: אש דח. שהיהה כתובה מהו לפניו בהש שחורה לבני ישמע של שיק בלוה ולא רלו (שם): ואחה. לישר אל: מרבבוח קדש. ועמו מקלם רבבוח מלאכי קדש, ולא כולם ולא משעיר למו. שפתת לבני עשו שיקבלו את התורה ולא כלו (ספרי שתו): - הופיע. להס: מהר פארן. שהלך שם ופתת לסמילב במחמים ההר, כחמן היולא להקביל פני כלה, שנאמר לְקְרַאָם הָשֶׁלְהִים (שמוח יע, יו) למדנו שילא כנגדם: וורח בו סוכרם וכוח לישראל, וכל וה דרך רלוי הוא, כלומר, כדאי הם אלו שחחול עליהם ברכה: מסיני בא. ילא לקראחם כשבאו (2) ויאמר ה' מסיני בא. פְּמַמ ממלס בעבמו על מקוס וממר כך פתח בלרכיסס על יערמל (מפרי עמג) ובעבת עפתח בו יע
- גורומיך ודמומיך בשממס. ואלס דבריסס: ולא משו מאחריך, ואחה שומרס: והם חבר להגלך. והם מחמלעים ומחכנסים לחחח ללך: ישא מדברוחיך. מקצלין אומות העולם, שהראית להם פנים שותקות ומשרת את ישראל בידם: – בל קדושיו בידך. כל לדיקיהם ועוביהם דבקו בך ואונקלום מרגס שהיו נוסעים על פי דבריך, והמ"ס בו שמוש משמשת לשון מן. דבר אחר, אף מבב עמיס, אף בשעת מבתן של בּלְבִי (ימוקאל ב, ב), כמו ממדבר אלי, אף וה מדברומיך, מה שהיים מדבר להשמיעני לאמר להם מישפורפלידור"ש בלע"ו, עליסס עול מורמך: מדברתיך. סמ"ס בו קרוב לימוד, כמו וַיִּשְׁמַע מֶׁמ סַקּוֹל מִדַּבֵּר מֵלְיו (במדבר ז, פע), וַמֶּשְׁמַע מֵׁמ מִדַּבֵּר לכך, שסרי מכו עלמן למוך מחמים ססר לרגלך במיני, מכו לשון פּוּעַלוּ, סוּמְנוֹפּוּ למוך מכגלומיך: ישא מדברחיך. גשמו حسررا عدمُمر, إجربهم يهِمْ فِيدَرد دُديدٍم جَرَداد حِوِده فَم مَ فَرْتِيد (عمامُلَ مَ حم, حم): ١٦٦ محد حديد -כשאמר הקב"ה ליעקב גוי וקקל גוים יקים ממון (בראשים לה, יא): בל קדשיו בידך. נפשום הלדיקים גנווים אחו, (3) אף חובב עמים. גם מנה ימירה מנג את השבמים, כל אחד ואחד קרוי עם, שהרי ננימין לבדו היה עמיד להוולד
- (+) חורה. משר לוס לנו משס, מורשס סימ לקסלם ישקב, מחזנוס ולמ נעובנס:
- כמו פִי מִשְׁׁם מֻׁם רֹחֹבׁ (שמום ל, יב), רמוין חֹלו שחברכס. דבר חחר, בהחחשף. בהחחשפם יחד בחגודה חחח ושלוס ביניהם, (a) ויהי. סקנ"ס: בישרון מלך. ממידעולמלכומועליסס: בההאסף. בכלסמאסף כאשימשבון אסיפמס: ראשי.

יָתִי רְאִּיבֵן וְאַל־יָמָת וִיתָי מְתָיוּ , מְסְפַר: (ס)

ְיָנְאָת לִיהוּדְתֹ וַיּאִמָּר שְׁמָע יְהוָה קוֹל יְהוּדְה וְאֶל־עַמָּוֹ פריאני ידיל בר לו נעזר מציריו

ڧڬڗٛڮ: (ב) ڧבنאָנּנּ יָדִיילְ בֶּב לְנִּ וְשָׁנִּר מִצְּּבִייו יְחִנִים: (ב)

שׁבׁנבּבׁעוּ מּלְבַמֵּנ מִבּנבִּּע: בּּנַפְּנוֹ חַסִּיגַ אַמֵּר נִסִּיתוּ בְּּמִּפְּט חַפִּיד אַלְבַּנִי אָמָר טִׁמֵּיך נִאִנָּרִי בְּאָיִשׁ

יִאִּמֶּר לְאָבֶּיו וּלְאָמִּוֹ לָאִ װְאָנִירְיִוּ וְאָנִרְאָחָיִוֹ לָאִ הִבְּיר יִאָּמִילְיִוּ וְאָנִרְאָחָיִוֹ לָאִ הִבְּיר אַמְרָהְיִּי לְאָבֶיוּ וּלְאָמִּוֹ לָאִ אַמְרָהְיִּי לְאָבֶיוּ וּלְאָמִּוֹ לָאָ

> אַטְׁסְנְּתְּיהֵ בְּמְנְנִינְי מִּנְנְגָא לְא נִמִּנִי וּיִּקְבָּלִּיוּ בְּנִיהִי ביבי רָאִיבַן בְּחַיִּי מְלְמָא יִמִּוֹחָא

> נְרָא לִיהוּדָה וַאָּמָר קבֵּיל יִי בּירִיעָניה דִּיהוּדָה בְּמִפְּקָה בִּשְׁלְם יִדְוֹהִי יִעְּבְּדָן לֵיה בִּשְׁלְם יִדְוֹהִי יִעְּבְּדָן לֵיה מְבְּעָלִם יִדְוֹהִי יִעְּבְּיַה מְבְּעָלִם יִדְוֹהִי יִּעְבָּיִה בּירִים בְּמִבְּיִה בְּנְהְנָהְיִהְיִים בְּתְבִּיהִי

> מֿלְ מֿג מּגּיטֹא וֹאֹמָטֹכֹּט בּׁנְפָּגִטֹּא נְטִוֹנִטְ מָּלְיִם בּּׁטַנִּטִׁינִ טַפְּגִּר בְּיִבְּעָׁנֵּ בְּנְפָּגִטִינִ אַלְבּּיִמְטֹּא לְנְכָּר בְּאָמָטַכִּט נִלְלָנְוֹ אָמָר טַנְּמָּנָא נִאִנְרַנָּא

לֵא בְּעֵל אֲבוּהִי וְעֵל אִמֵּיה לָא דְּיֵרְ נְחֵים כַּד חָבוּ מִן דִּינָא וָאַפִּי בְּיֵרְ הְחֵים כַּד חָבוּ מִן דִּינָא וָאַפִּי לְא אַשְׁנִיאוּ:

باترشا:

Let Reuben live, and not die In that his men become few.

And this for Judah, and he said: Heat, Lord, the voice of Judah, And bring him in unto his people; His hands shall contend for him, And Thou shalt be a help against his adversaries.

And of Levi he said: Thy Thummim and Thy Urim be with Thy holy one, Whom Thou didst prove at Massah, With whom Thou didst strive at the waters of Meribah;

Who said of his father, and of his mother: 'I have not seen him'; Meither did he acknowledge his brethren, Nor knew he his own children; For they have observed Thy word, And keep Thy covenant.

הוא מלכס, ולא כשיש מחלוקת ביניסס: (a) יחי ראובן. בעולס הוה: ואל ימוח. לעולס הבא. שלא יוכר לו מעשה בלהה: ויחי מחיו מספר. נמנין במנין שאר האובן. בעולס הוה: ואל ימוח. לעולס הבא. שלה יוכר לו מעשה בלהה: ויחי מחיו מספר. נמנין במנין שלה אחר האובן. בעולס הוה בעין שנאמר וַיְשְׁפַּב אָם בּּלְהָה, וַיְּהְייּ בְּנֵי יַשְׁקֹב שְׁנִי עַשְׁלִי (בראשית לה, כב), שלא ילה מן המנין:

עלמו, שקיס בלבו עליו על מה שעשה בשמים, כ"כ בהגדת ההליה (מדרש ההליה לג, ג)): (8) וללוי אמר. ועל לוי המר: הומיך ואוריך. כלפי שכייה הוה מדבר: אשר נסיחו במסה. שלה נתלוננו עה שה המלינים: הריבהו וגר. כתרגומו. דבר התר תריבהו על מי מריבה, נְּמָפַּקַפְּּפָּ לוּ לבוה בעלילה, הה משה המר שָמֶעוּ נְהְ הַמּהְיִּה (במדבר כ, י) ההרן ומרים מה עשו:

(9) האומר לאביו ולאמו לא ראיחיו. כשממאו בעגל ואמת מי לף 'אַלִּי (שמות לב, כו), נאֹפפו אלי כל בני לוי, וליימים להרוג אם אבי והיאמר לאביו ולאמו לא ראיחיו. כשממאו בעגל ואמת מי עַלַּי 'אַלִּי (שמות לב, כו), נאׄפפו אלי כל בני לוי, ולוימים להרוג אם אבי אמת והחיד מאביו וכן בניו ממש, שהרי להיה אמה מישראל, או את אמת מהיו מאמה בני במור אמרחך. להיהיה לך אלהים אחרים: ברי שמרו אמרחך. להיהיה לך הלהים אחרים: ובריחך ינצורו. ברים מילה, שלומם שנולדו במדבר, של ישראל לה מלו את בניהם, והם היו מולין ומלין את בניהם, (מ"ה אותם שנולדו במדבר, שישראל לה מלו את בניהם היו מולין):

לִישְׂרָאֵל יִשְׁימוּ קִמוֹרֶה בְּאַפֶּׁרִ بنر، משפשיה לישלב ותורהה

ختك بمنبر تدجه بغمر بهد

ימטטרם בבגר מוסר:

גבעות עולם:

بزرت برتارت:

עַּנְיִם יַבֶּין כְּמַפּׁיִוּ מָּבַוֹי (ס) לְבֶשַׁת עָלְיִוּ הֹפֵּף עָלְיוֹ כָּלְ־

خجبيما هِفِد بيَّات بِمَزِّد بَهُذِا

וּמְשְּׁנְאָנוּ מִן־יָקוּמְוּיָן: (ס) שְּׁבְּבֶּע מְעַא מְעַבָּיִם עַבְּיִי

דְלָא וְקוּמוּן:

בְּמְּלֹאַנְעִי, וּבְבֹּגֹלֵי, בַּבַּנְעִי, לבוג בוהוא שבר שוגא בּבוּג וֹל נכֹסוִניו וֹמִינִבּן גֹּבוִנִיוּ

ינמיר לַבְעָּנָא עַל עַדְבָּחָד: ישוו לסבע בוסמון פֿבמע خنقط نعبثنتك خنهثهم

ėmili sigli kidgel kitk

And whole burnt-offering upon ordinances, And Israel Thy law; They shall teach Jacob Thine

Thine altar. . They shall put incense before Thee,

hate him, that they rise not again. up against him, And of them that through the loins of them that rise accept the work of his hands; Smite Bless, LORD, his substance, And

Of Benjamin he said: The beloved

shoulders. And He dwelleth between his Him; He covereth him all the day, of the LORD shall dwell in safety by

concheth beneath, dew, And for the deep that precious things of heaven, for the the LORD be his land; For the And of Joseph he said: Blessed of

precious things of the yield of the fruits of the sun, And for the And for the precious things of the

Þι

٤ı

п

things of the everlasting hills, mountains, And for the precious And for the tops of the ancient

(11) מחץ מחנים קמיו. מחן קמיו מכח מחנים, כענין שנחמר וּמֶמְנִיבֶם מָמִיד סַמְעַד (חֹסלים סִמ, כד), ועל המעוררין (1) יורו משפטיך. כאיץ אלו לכך: וכליל. עולה (יומא כו.):

لَمُا لَـٰذِ؉ فَوٰكَا:

יָרַת בִּירַת:

بَاذِلَة:

بظطتنقد

שַּׁהְבוּ הָבּוֹלִאַ:

なられる

יי נמֹרָאש הַרְרֵי בַּאָרֶם וּמִמָּגֶר וּמִרִישׁ טוּרַיָּא בַּכִּירַיָּא וּמִטוּר

tr เต่ติ่ใน น้าเล็บ ดีตัด เต่ติใน สำนัก ตังน้ำเปลลังได้ ต่อเกา

משמונאי ואלעור כנגד כמס רצצוח, לכך נאמר צרך ס' מילו ופועל ידיו מרלס: ומשנאיו מן יקומון. מחן קמיו ומשנאיו על הכהונה אמר כן. דבר אחר, ראה שעתידין משמונאי ובניו להלחם עם היונים, והחפלל עליהם לפי שהיו מועמים, י"ב בני

מְּמֹמָמִא הֹבֹוֹא מֹלִבְנוֹ מִנִינָה

ממהמש.

خدئئدا

שנים וו אַנהוש הֹבֹנא מֹלִנֹנוֹן

ילַיוְסֹב אָמַר מִבְּרָכֹא מִוֹ

עַלוהי כָל יוֹמָא וּבְאַרְעַיה

نهُد، چُدينُاللهُ للتَحيين، نُت، هَدْرا

לַבֹּנֹתְׁנוֹ אַמֹּב בַנוֹמָא בַּוֹנ

ドッグバン

לכך סקדים בנימין ליוסף: - חופף עליו. מכסה אומו ומגין עליו: - כל היום. לעולם, מענבמרה ירועלים לא ערמה מחריו, שאף הוא משכן שילה היה בנוי בחלקו, שנאמר וַיִּמְשַׁם בְּאֹהֶל יוֹשֵף וגו' (שם עח, פו), ולפי שביח עולמים חביב משילה, (21) לבנימן אמר. לפי שברכם לוי בעבודם הקרבנום, ושל בנימין בבנין בים המקדש בחלקו, סמכן זה לוה, וסמך יוסף מסיום לסס מקומס:

כמפיו שכן, אין לך נאס בשור יומר מכמפיו: (יומא לא.), ושס סיס דעמו של דוד לבנומו, כדאימא בשמימת קדשים (זבמיס נד:), אמרי נחמי ביס פורמא משוס דכמיב ובין שכינה במקום אחר: ובין בחפיו שכן. בגובה ארלו היה ביח המקדש בנוי, אלא שנמוך עשרים ושלש אמה מעין עיעם

ומחחום. שהמהום עולה ומלחלת אותה מלמעה. אחה מולא בכל השבעים ברכתו של משה מעין ברכתו של יעקב: (13) מברכח הי ארצו. עלא היתה בנתלת העבעים ארץ מלאה כל מוב כארלו על יוסף: ממגד. לעון עדנים ומָשָק:

ואלו הן קשואין ודלועין. דבר אחר, גרש ירחים, שהארך מגרשה ומוליאה מהודש להודש: (14) וממגד חבואוח שמש. שסימס מכלו פמומס לממס ומממקם ספילום: גרש ירחים. יש פילום שסלנוס מנשלמן,

(פו) ומראש הררי קדם. ומנורכת מרלשית נישול הפירות, שהרריה מקדימין לנכר נישול פירותיהם. דבר לתר, מגיד

181

نخٰكَٰلُكِلِد ثُنْدِ \$טُذِنَ שְּׁכְנִי סְנָה מְבוֹאִמָּה לְרַאָּשׁ יוֹסֶרְ

לְבוּישָׁא דְּיוֹסָף גּוּבְרָא פָּרִישָׁא אַטַּנְּלָג תַּאַסַנָּא ווּטָּגוֹן כָּלָ אָכָּגוֹ בְשְׁכִינְתֵיה בִשְׁמִיָּא וְעַל מֹשֶׁה ומסוב אַבְעָא ומָלָאַני בַעני

prince among his brethren. the crown of the head of him that is noqu baA, Aqəsol do bsəd ədə noqu the bush; Let the blessing come the good will of Him that dwelt in earth and the fulness thereof, And And for the precious things of the

اْلَاتَ الْأَرْقَادِ لِمُرْقَادِ (مَ) אַפֿסּגַאַבאַ וַבִּים בּלַבַּנִע אָפַבּנִם ۵٬٬۵۶۵۲ كِارَدُرا چَنَם قِهِرَם رِيوَٰ رَبِدِ رَبِدُرا לכור מורו בדר לו ושרני ראם

אַלְפּיָא דְּבֵית מְנַשֶּׁה: בלוטא בבנט אפבנם ואוון כַּטִבְא מַד סָיָפֵּי אַרָעָא וֹאָנּוּן בּנְבוּבׁנִביב מַמְמָהָא נַלַּמֶּגַ בוב בעולפא ובומא בולוה ולכובן אַנַעַבוּדָא לַיה מוֹ בְבָּא בְבְנִיְנִי 1118 211

are the thousands of Manasseh. thousands of Ephraim, And they the earth; And they are the ten peoples all of them, even the ends of wild-ox; With them he shall gore the And his horns are the horns of the His firstling bullock, majesty is his;

خَمَّلُكُ لِيَّهُمُكُدُ خَمِنَكُنَكِ : خَمِنَكُنَكُ : נבימי וְלְזְבוּלֵן אַמְּר

בירושֶׁלֶם: במְּבַבְּ לְמָּמְבַר וַמְנִי מִוּמְּבַיּא מק במלו הבבה ויששכר לְאֹלִוֹא ĖĊĠŻĿ ולובילון אַמַר חַדִּי וִבוּלוּן mountain; There shall they offer They shall call peoples unto the

Zebulun, in thy going out, And,

And of Zebulun he said: Rejoice,

Issachar, in thy tents.

بهَظَرُ مُثِرِدُ لِأَبِرِ: (٥) וּלְינוּ בְּנִי מְשָׁבַּת וֹמִּיםְ וּוֹלְטוּ וֹלְסִנ טוּגַאָּוּן לְנַהְּמֹנֵא אָנִי ממום ער יקראו שם יובתו מקרשא יתבנשון ממן יבסון

דבולא מעינלגן ולכו מֹמֹמוֹא "וכֹבוּן וֹסִימֹן מְבַּמִּנֹא בְּנִמְבַּאַבְ לַמִּוּר בֵּוּתַ

.base And the hidden treasures of the shall suck the abundance of the seas, sacrifices of righteousness; For they

נמת כות ופיום, וכן כל כנון שבמקכם: חבואחה. ברכס זו לכלש יושף: בזיר אחיו. שסופרש מלתיו במכירתו: (16) ורצון שוכני סגה. כמושוכן פנה, ופהל לרלו מצורכת מכלונו ונתת רומושל הקצ"ה, סנגלה עלי תמלה צפנה: - רצון. שקדמה בריאמן לשאר הרים: - גבעוח עולם. גבעות העוצות פירות לעולם ואינן פומקות מעולר הגשמים:

סס סאלפים שהרג גדעון במדין, שנאמר ווָצַמ וַצְלְמָנָע בַּקַרְקֹר וגוי (שופעים ה, י): (יכמיסג,יע): והם רבבות אפרים. מומס סמנוגמיס סס סכננות שסכג יסושע שנא מאפריס: והם אלפי מנשה. סיו, אלא אין לך כל מלך ושלמון שלא קנה לו פלמרין ואחוזה בארך ישראל, שחשובה לכולם היא, שנאמר גַמַלַח וְבִּי לְבְאֹוֹח גּוֹיָם ואין כמו קשה, נמן ליסושע כמו של שור ויופי קרני ראס: אפסר ארץ. שלשים ואחד מלכים, אפשר שכולם מארץ ישראל שנאמר וְנָשַּׁשָּׁה מִּמּוֹדְךְּ עְּלֶיו (במדבר כו, כ): וקרני ראם קרניו. שור כמו קשה ואין קרניו נאום, אבל ראס קרניו נאום (שמות ד, כב): בכוד, מלך סיולה ממנו, וסוה יסושנ: שורו. שכתו קשה כשור לכבוש כמה מלכים: - הדר לו. ומון לו, (TI) בכוד שורו. יש בכור שסוא לשון גדולה ומלכום, שנאמר אף אָנִי בְּכוֹר אָפְּנָבוּ (מהלים פע, כה), וכן בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׁבְבֹּל

(דברי הימים-א יב, לג), ראשי מנהדראות היו עוסקים בכך. ועל פי קביעות עתיהם ועבוריהם: הללח בישיבה אהליך למורה לישב ולעבר שנים ולקבוע חדשים כמו שנאמר ומִבְּנֵי יִשְׁשַבְּרָ יוֹדְעֵּי בִּינֶה לְעִמִּים כְחֹשׁׁיִם סקדים ובולן ליששכר, שמורמו של יששכר על ידי ובולן סימס: שמח זבולן בצאחך. סללם בלמתך לפחורס: ויששבר. וצולן למוף ימים ישכון ויולה לפרקמטיה בספינות, ומשמכר ונומן למוך פיו של יששכר, והם יושבים ועומקים במורה, לפירך שנה היס הלשים ולה ישים הומם לו שרי מלחמתו: שמה זבולן בצאחך ויששכר באהליך. זנולן ויששכר עשו שותפות, שהיו הלשים שבכל השבמים, הם הם שהוליך יותף לפני פרעה, שנהמר ומקובה הֶּמְיוֹ לְקַת חֵמִשֶּׁה הֻנְשִׁים (ברחשית מו, צ), לפי (18) ולזבולן אמר. אלו המשה שבמים שברך באחרונה, ובולון גד דן נפחלי ואשר, כפל שמוחיסם לחוקם ולהגבירם, לפי

ئلاكاء: בְּלְבָּׁנִא מְּכְּן וֹמְנֵוֹם זְנִוֹתְ אָּם בְּלְיִנִא מְּנִוּ וִיקַפּּיִלְ מִּלְמִוּנִוּן ַ יּלַלְּגַ אַּמָּר בּּבוּיִב מַבְוֹנִיכ עַּגַ יּלְלָּב אַמָר בּבוּג בּאַפַּטִּי לְלָּב

ἀ□_iἀμχς: (0) אַרְקָת יְהֹוָה עִּשְׂה וִמִּשְׁפְּטָיוּ יי מְחַקַק סְפְּוּן וַיִּתֵאׁ רֶאִשִּׁי עָּם וּוֹבֹא באָהִית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְלַת

۲۱-TÇŸI: ממיםי ולְבַוֹן אֶּמֶב בֵּן נַּוּר אַבְינִה יִנַנָּל

וֹבְרַוִם וֹבְשָׁבֵי: (ס) רְצֵּוֹן וּמְלֵא בּרְבָּת וְהְוֹּה יָם רַעָּנֵא וּמְלִי בּרְבָּן מוּ בֵּרָם

מִם מַלְכִּגוֹ:

:מְבֹאָב: זְבְּנֵן בֶּלְם יִנְ צְבַר וְדִינוֹהִי צִם ענא נפֿל וֹמֹאַל בָּרֵישׁ עַּמָּאַ סְפְּרָא רַבָּא דְּיִשְׁרָאֵל קבִיר אַבי הַמָּן בָּאַהְסָנְתֵיה משֶּה נאטלפֿל בקרמיקא דיליה

בללבנו מו משנו: אַבוֹנוֹ אַבמוּע מִּטִּגֹא מוֹ נִשְׁכִּגֹּא ילבו אַמּר בו הַקּיף בְּגוּר

!! מִגְּרַב יִם יִּבּיסַר וְדְרוֹמוהָי نْذُرْتَفْكُرْ، هُرَّد رُقْكُكْر، هُكُم نْذُرْتَفْكْر، هُمَد رُقْفُكْر، هُكُمْ

> the crown of the head. lioness, And teareth the arm, yea, that enlargeth Gad; He dwelleth as a And of Gad he said: Blessed be He

> His ordinances with Israel. . righteousness of the LORD, And of the people, He executed the reserved; And there came the heads For there a portion of a ruler was And he chose a first part for himself,

Bashan. whelp, That leapeth forth from And of Dan he said: Dan is a lion's

Possess thou the sea and the south. full with the blessing of the LORD: Naphtali, satisfied with favour, And And of Naphtali he said: O

٤7

בשפת: אומס כשרם כוו וממגיירין שס, שנאמר שס יובחו ובחי לדק: 💛 שפע ימים יובקו. ובולן ויששכר, סיס נותן לסס ממון . אחד ואוכלים מאכל אחד, לפי שהעכו"ס אלויהוח של זה לא כאלויהוח של זה, ומאכלו של זה לא כמאכלו של זה, והם אומריס, אין סואיל ונלמערנו עד כאן, נלך עד ירושלים ונראס מס יראמה של אומה זו ומה מעשיה, והם רואים כל ישראל עובדים לאלוה דבר אחר, עמיס הר יקראו, ע"י פרקמטיא של זבולון, חגרי אומוח העולס באים אל ארלו, והוא עומד על הַמְּבֶּר, והם אומריס, לשון כסוי, כמו שנאמר וַיִּמְשֹׁן אָשׁ הַצַּיִּמ (מלכיס־אֿ ו, ש), וְמָשַׁן צָאָרָו (שם ז, ג), ומרגומו ומטלל בכיורי (ס"א בכסוי) אֿרוא. (שופעיס ה, יח), משוס דנקַמָּלִי עַל מְרוֹמֵי שְׁבֶה (שֹס), שהיה מתרעס זבולן על תלקו, לחתי נתת שדות וכרמיס וכוי: ושבני. חכוכים לבנה היולאים מן הים ומן החול, ובחלקו של יששכר וזבולן היה, כמ"ש במסכח מגילה (ו), זָבֻלוּן עַם מֵבֶף נַפְשׁוֹ לֶמוּח כי שפע ימים יינקו. יששכר וזצולן, ויסא להס פנאי לעסוק במורה: ושפני שמוני חול. כסויי ממוני מול, עַרָימ ומלוון (91) עמים. של שבעי ישראל: דור יקראו. להר המוריה יאספו, כל אסיפה ע"י קריאה היא, ושם יובחו בְּרְבָּלִים ובחי לדר

הרחש עם הזרוע במכה חמה: לפיכך נמשל כאריות, שכל הסמוכים לַמְּמֶּר גֿריכים להיות גצורים: - ושרף זרוע אף קדקד. הרוגיהם היו ניכרין, מותכים (OS) ברוך מרחיב גד. מלמד, שסיס ממומו של גד מרחיצ וסולך כלפי מורח: בלביא שכן. לפי שסיס ממוך לַמֶּפֶר,

לעבור אם סירדן עד שכבשו ומלקו. דבר אחר, וימא משה, ראשי עם. לדקח ס' עשה. על משה אמור: וכן סום פומר וְפַפָּס פַעַּבְרוּ מֵלוּבְיס לְפְּנֵי מֲמֵיכֶס וגו' (לעיל ג, ימ): צדקת ה׳ עשה. שסממינו דבריסס, ושמרו סבמחחס בְּדַע מִּישׁ מֶּהַ קְבַּבְּמוֹ (לקמן לד, ו): דירוא. גד: דאשי עם. סס סיי סולכיס לפני סחלון בכבוש סחרן לפי שסיי גבוריס, ידע אשר שם צנמלמו מלקמ שדה קצורת מחוקק, והוא משה: - ספון. אומה מלקה, ספונה וטמונה מכל בריה, שואמר וֶלֹא (IS) וירא ראשיה לו. כמס לימול לו מלק במרך מימון ועוג, שסימ כמשית כבוש סמרך: בי שם הלקה מחקק. כי

גבולם מכל אומו הרוח שהמחילו לנחול בו: של ארץ ישראל, כמו שמפורש בספר יהושע, והוא שנאמר ביצא גבול בְּגִי בְן מֵהֶס בַיַּעַלוּ בְּגֵי דָן בַיַּבְּחַמוּ עָס לָשֶׁס וגוי (שס), יצא ממערם פמייאם, והוא במורחה של ארך ישראל, ובא מהלפון לדרום וְפָלֶה בקלה ים המלח, שהוא במורח יהודה שנעל בדרומה מערבים עקרון וסביבוסיה, ולא ספקו להם, ובאו ונלחמו עם לשם שהיא פמייאם, והיא בלפונים מזרחים, שהרי הירדן יולא דבר אמר, מה זינוק זה יוצא ממקום אחד ונחלק לשני מקומות, כך שבטו של דן נטלו חלק בשני מקומות, חחלה נטלו בלפונית ממלקו ממערם פמייאם והיא לֶשֶׁס, שהיא במלקו של דן, שנאמר וַיִּקְרָאוּ לָלֶשֶׁס דָּן (יהושע יע, מו), ווינוקו וקילומו מן הצשן. (22) דן גור אריה. אף סוא סים פמוך לַמְּפְר, לפיכך מושלו כאריום: יזנק מן הבשן. כתרגומו, שסים סירדן יולא

(23) שבע רצון. שסימס ארלו שבעס כל רלון יושביס: ים ודרום ירשה. יס כנרת נפלס בתלקו, ונעל מלא מבל <u>ק</u>רס

لَـلاٰحُإِب: نْتَ، لَحَدْر كَبْأِدْ لْمَكْرِ فَهُمُا خُنْهُ هُمْد نْتَ، دَمَّنُهُ خُهُلَائِنْ، וּלְאָהֶּר אַמָּר בּרוּיך מִבְּנִים אָהָּר וּלְאָהָר אַמִּר בְּרוּיך מִבְּרָכִת

בַּרָזֶלְ וּנְחַשְׁת מִנְשְּלֵדְ וּכְיָמֵיר מַפִּיר כִּבְּרָזְלְא וְכִנְחַשְׁא בִּית

בְּעָּלְיִבְי וּבְנָאָנָתִוּ שְׁחַבְּים: ⁹⁷ אָנו פֿאַל וֹמֻנוּן בִכֹּד מִּתִּנִם _{לְנִנ}

ניאמר השמר: לַבְקָּע מִגְלַם וֹלִיבָּה מִפַּוֹנִב אָנִיב קענַה אָלְהי לֶהֶם וּמִתַּחַת מָדוֹר

אַּבַ-שְׁמֶת יַעַּרָפוּ מֶל: יהֹלֶר אָלְ-אָבוֹל בּדּוֹן וֹטוּגוָהָה בְּּלְבוּיִלָּפּוּן , נּוֹמָכּן וֹמְבֹּאָלְ בּּמִּט בּבָּדִ מֵּנוֹ

ווטבפא לטפונט, מלכין:

ىنظىك: מוְעַבְּיך וּכְיוֹמִי מוּכִימוּתָן

שְׁמִיבֶּא: ĊŌŘĹĿ الانظقاك בושְבַאָל השְבִונות בשְּבָינִאַ **\$**\$\frac{1}{2} \text{\$\exitity}\$\$\text{\$\exititit{\$\text{\$\text{\$\text{\$\text{\$\}}}}}\$}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}

וֹטֹבוּ מוֹ צֹבֹמֹנַ מֹּלֹאִנִי וֹאַמִּר בבמימריה אחשביר עלשא אָלִבֹא בַּמִלְכַּבוֹעוּו

בְּטַלְא: אָמִיָּא דִּעְלְוֵיהוֹן וְשִׁמְשׁוּנוּנוּוֹן פֿאָנה הֹבֹוֹא הֹבוּנו וֹשַׁמִּנו אַנּ ぶんし ã⊏tĽt خذسبتدسبل خشل t L C UX こうしゃく خدينالألم

> him dip his foot in oil. favoured of his brethren, And let Asher above sons; Let him be the And of Asher he said: Blessed be

77

as thy days, so shall thy strength be. Iron and brass shall be thy bars; And

excellency on the skies. heaven as thy help, And in His Jeshurun, Who rideth upon the There is none like unto God, O

Destroy? from before thee, And said: arms; And He thrust out the enemy And underneath are the everlasting The eternal God is a dwelling-place,

drop down dew. corn and wine; Yea, his heavens fountain of Jacob alone, In a land of And Israel dwelleth in safety, The

לווי, ובמסורם הגדולה מלינו באלפא ביסא לשון לווי דמעמיהון מלעיל: מוכיה, כמו יָרַשׁ, יְדַעּ, לְקַח, שְׁמַע, כשמומיף צו ה"ה יסיס המעס למעלה, שְׁמֶשָה, יָדָשָה, לְקָמָה, הֹף כחׁן ירשה לשון בדרומה (ב"ק פה:) לפרוש חרמים ומכמורוח: ירשה. לשון לווי, כמו עלה רש (לעיל ה, כה), והמעם שלמעלה ברי"ש

שנס), כדלימל במנמות (פס:): בשמן רגלו. שהיתה הכלו מושכת שמן כמעין, ומעשה שנלמרכו הנשי לודקיה לשמן, מנוי להם פוּלְמוּקְמוּם המד וכוי (ספרי וסוא שנאמר בדברי הימים (מ"א ז, לא) הוא אַבִּי בְּרְיְנִים, שהיו בנוחיו נשואות לכהנים גדולים הנמשחים בשמן זיה: ושובל אחיו. שסיס ממרלס לאמיו בשמן אַנְפִּיקִינוּן וּבְּקַפְּלְאוֹמ, וסס מרלין לו במבואס. דבר אמר, יסי רלוי אמיו, שסיו בנומיו נאומ, (24) בדוך מבנים אשר. כלימי נספרי (שנה) לין לך בכל השבמים שנמברך בבנים כלשר, וליני יודע כילד: יהי דצוי

שמסא מצורכת בפירות וכל סארלות מתפרנתות סימנה וממשיכות לה כתפס ווהבס, אשקולנ"ע, הכתף והוהב פֶּלֶה מהם שהם מובים לך כמנין ימיך, כל הימים אשר אחם עושים רלונו של מקום יהיו דבאך, שכל הארלות דובאות כפף ווהב לארך ישראל, לך, שהן ימי מחלחך ימי נעזריך, כך יהיו ימי וקנחך, שהם דואבים ובים ומחמועעים. דבר אחר, וכימיך דבאך, וכימיך שהם בסרים שחולבין מסס ברול ונחשח, וארלו של אשר סיחה מנעולה של ארך ישראל: - וכינניך - דבאך. - וכימיך שהם עובים יוכלו סאויבים ליכום בה כאלו היא סגורה במועולים ובריחים של ברול ווחשה. דבר אחר, ברול ווחשה מועליך, ארלכם ועולה (25) ברול ונחשת מנעליך. עכשיו הוא מדבר נגד כל ישראל, שהיו גבוריהה יושבים בערי הפפר, ונועלים אותה שלא

שבמוכל, ובגמומו סוח כוכב שמקים: (62) אין כאל ישורון. דע לך ישורון, שלין כאל בכל אלסי סעמיס, ולא כצורך צורס: רוכב שמים. סוא אוחו אלוס מזיבום אומס לארלכס:

לך סשמד אומס: מענה. כל מינס שלריכס למ"ד נתחלתס סעיל לס ס"א נקופס (ינמות יג:): ויזועו וכחס חלש מפניו, לעולס אימח הגבוה על הנמוך, והוא שהכח והגבורה שלו בעזרך: - ויגרש מפניך אויב. ויאמר מעונמו כל בעלי זרוע שוכניס: זרעה עולם. מימון ועוג ומלכי כנען שקיו מקפו וגבורמו של עולס, לפיכך על כרמס ימרדו (TS) מעונה אלהי קדם. למעון סס סשמקים לאלסי קדס, שקדס לכל אלסיס, וציכר לו שמקים לשצמו ומעונמו, וממחת

הַּבְ_בֹּמוִנוֹגמוִ נִיבִּבְנ: (a) iidūdi sitie ikulu نَكُمُد_للألا بَكْتُلْكُك קמוף עַם נושָע בַיהוָה מָגַן ⁶⁷ באל״ף גדולה) ישׂרַאָּל מֵי אַשְׁרֶיוּך (בספרי תימן אַשְׁרֶיוּך

ַ בַּאַבֶּל אָנַרַ בַּנְּלָמֶב עַּבַ בַּוֹי פַּנָיִ יְבַהְוֹיִ וַיַּבְאָבוּ יְהַלְּבַר אָתַ־פָּלִ عدره، لَيْدَ بِكُنْ إِدَاهُ لِهِ لِيَقِوْفِ لِم كُنُولَ لِمَكْرِ _ וַיַּעַל מֹשֶּׁה מֵעַרְבָת מוֹאָב אָל־

יְהוּדְה עַּר הַיָּם הָאַהַרְוֹן: אַפֿרִיִם וּמִנְאָּרִ וֹאֵעִ כֹּלְאָרֵא אָפֿרִיִם וּמִנָּאָר וֹיִט כֹּלְ אָרַמּ نقر څر تظفیٰ نقد څګا ننه څر تظفیٰ ننه څده

וְבְחָוּ עָיִר הַהְּעָּרִים עַּרִ⁻עְּעַר: ּ וְאֶּעַ עַנְּגֶּרַ וְאֶעַ עַכֹּכֶּרַ בַּלַמָּעַ

וְשֶׁמֶּע לַאִ עַעַּבְרַ: ڂڎ؞ڎٮڬ <u>ىلىنىنىڭ</u> خنفثط نختقطح جهوب ختلقك אָמֶג זָמִבְּמֹטֹּג לְאַבֹּבֹנְיִם בַּלְיִּמֹנִג לְאַבֹּנִים לְנִגֹּטַׁל ניאטר יְהנְה אַלְיוּ זְאַתְּ הַאְּנֶין נְאָמֵר יִיְ לִיה דָּא צְּרְעָּא

> מַלְכֵּיתוֹן מָדְרוֹך: לַב נֹאַטֹ מֹל פֹּנַלַע אַנֹנִי, tkůl těliúl liúchel ôtál نكرك خولاتك بكفا كلمرن ממא בפובלוני מן בוב וו מובד ישראל לית דכותד

אַרְעָא יָת גַּלְעָר עַר דָּן: אַפּׁג וֹבוּטוְ וֹאַטֹּוֹיִנִי וֹנֹ וֹטַ כֹּכ ַ לְמִּוּבְא צַּנְבוִ בוּמְ בַמְּנִבא צַּמֹּב וּסְבֵיק מֹשֶׁה מִמֵּישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב

יְהְיָבְה עַ יַּמָּא מַמְּרְבָּאָה:

יביחו קרית דקליא ער ונט בבומא ונט מומבא בלמט

בְּעִינְרְ וּלְתַמָּוֹ לָא بختمّط خقيمت خجئك هفننت

> tread upon their high places. away before thee; And thou shalt And thine enemies shall dwindle that is the sword of thy excellency! LORD, The shield of thy help, And unto thee? A people saved by the Happy art thou, O Israel, who is like

all the land, even Gilead as far as Jericho. And the LORD showed him top of Pisgah, that is over against of Moab unto mount Nebo, to the And Moses went up from the plains

land of Judah as far as the hinder Ephraim and Manassch, and all the to basi Stati, and the land of

palm-trees, as far as Zoar. the valley of Jericho the city of and the South, and the Plain, even

go over thither.' with thine eyes, but thou shalt not seed; I have caused thee to see it Jacob, saying: I will give it unto thy Abraham, unto Isaac, and unto is the land which I swore unto And the LORD said unto him: 'This

רְמוֹקֶס מְמֹר בְּמוּ עַבְּבֶּייְּ וגוי (יסושע מ, מ): ואחה על במוחימו חדרוך. כענין שנאמר שָֿימוּ אֶם רַגְלֵיבֶס עַל לַוְּמֹרִי מי כמוך. משועמן בסי אשר סוא מגן עורך (ואשר סוא) חרב גאופן: ייכחשי איביך לך. כגון סגבעונים שאמרו מַאָבן (92) אשריך ישראל. לאחר שפרע להם הברכוח, אתר להם מה לי לפרוע לכם, פְלַל דבר הכל שלכם: אשריך ישראל אף שמיו יערפו של. אף ברכחי של ילחק נוספח על ברכחי של יעקב, וימן לך הַמָּלֹסִיס מעַל הַשְּׁמִיָס וגוי (שס כו, כח): אלא כעין הצמחה שהצמיחה יעקב, וְהְיָה מֻלֹהִים עַמְּכֶם וְהֵשִׁיבּ מֻׁמְבֶם מֶל מֻבֶן מַצֹּמִיבֶם (ברחשית מח, כא): יערפו. ימיפו: ישקב. כמון שֵינוֹ פְּשֵין סַבְּדֹלַמ (במדבר יל, 1), כשין סברכס שברכס ישקב, לא כבדד שאמר ירמיס בַּדָד יַשַׁבְּמִי (ירמיס מו, יו), (25) בטח בדד. כל ימיד וימיד, מיש מממ גפנו וממת מלומו מפוזרין, ואין לכיכין להמאמף ולישב ימד מפני האויב: – עין

(1) מערבות מואב אל הר גבו. כמס מעלומ סיו, ופסען משס נפסיעס אחח (סומס יג:): אח כל הארץ. סראסו אח QÇÇÇ Q QÇÇQ (40 °, CT):

לסס בני דן את ספסל (שופטיס ית, ל), וסראסו שמשון שעתיד ללאת ממנו למושיע: כל ארץ ישראל בְּשַׁלְּנָמָּה, והמליקין העמידים להיוח מליקין לה: עד דן. הראהו בני דן עובדים עבודה זרה שנאמר ויקימו

שעתידין ליארע לישראל עד שיחיו המתים: האחרון. ארן המערב בעלומה ובמורבנה. דבר אחר אל מקרי הים האחרון אלא היום האחרון הראהו הקב"ה כל המאורעות ממושס גלמס עס מדין ועמלק: ואח כל ארץ יהודה. בשלומס ובמוכבנס, וסכלסו מלכום בים דוד וגלמונס: עד הים ואה ארץ אפרים ומנשה. סרמסו מרלס בעלומס ובמורבנס, וסרמסו יסושע נלמס עס מלכי כנען שבה ממפריס, וגדעון שבה (2) ואח כל נפחלי. סראסו ארלו צשלומס ומורבנס, וסראסו דבורס וברק מקדָשׁ נפחלי, נלחמיס עס סיסרא ומיילומיו:

הכבר. הכחם שלמה יולק כלי בים המקדש, שנחמר בְּבְפַּר הַיַּרְ בֵּן יְבְּקָם הַמֶּבֶּן בְּמַעַבַה הָבַּרָהָ (מלכים-הֹ ז, מו): (ε) ואח הנגב. מרן סדרום. דבר ממר, מערם סמכפלס, שנממר ויַעַלוּ צַנֶּנֶב וַיְּבֹח עַד מַבְּרוֹן (במדבר יג, כס): ואח

Ω

 $\Lambda IXXX$

בְּאָבֶא מוְאָב מַּלְבָּי יְהַוְּהַ: , וַיְּמְת שָׁם מֹשָּׁר עֶבֶּר־יָחוָֹה.

אָת־קְבֶּרְתֹּוֹ עָּד הַיִּוֹם הַזָּה: מונק בנט פֿמִנַ וֹלְאַ יֹנֵה אֹנְתִּ בְּמִנִּאַ לְצִבּנִרְ בּנִטְ פֿמּנָב וֹלָאַ וּיקבר אַנְוֹ בַנַּיֹּן בַּאַבוֹא מוּאָב יקבר יָהַיִּה בָּחַלְטָא בָּאַרְעָּא

: الله בְּמְעַוֹ לֹאַ בְּהָהָהָ מִינִי וְלֹאַ נָס ַ װְשְׁהְ בֶּּן מֵאָה וְעֶשְׁרֶים שְׁנֶה - בנים ביים מְּנָה

זַיִּהְמְנִי וְמֶנִ בְּבָּנִ אֲבֶלְ מָמֶשׁבִי בְּעָּרְתְּ מוֹאָב שָּׁלְשָּׁיִם וְיִם וּיִבְכּוּ בְּנָוּ וִשְּׂבְאָלַ אָת־מִאָּת

בּאַמֶּר צְנָה יְהוָה אָת־משֶה: ڗڹۿؙڟؘڿڹۼڴؚڹڔڂڗڹۦڹۿؙڬۼڮڔڗڹۿۿۣڹ בְּיַסְמַדְּ מֹשֶׁה אָתַ־יָּדֶיו עָלְיִוּ ربتانيُّو جرأنا مِجَلِي إِنبَ بَجِفُت

\$4_**\$**t.0: בְּמִמְּעִ אַמְּרִ יְדְעַנִי וְיִנְיִם בְּנִים בְּמִמָּה דְאָהָוּלִי לֵיה יִי אַפִּין וֹלְאַ לְּם וֹבָּוֹאַ מָּוִע בַּוֹמְּבַאֵּלְ וֹלָא עָם וֹבִוֹּאַ מִוַע בַּוֹמִּבַאָּלְ

> באַבואָב הַל מִימָבאַ ימית הַמָּן משֶה עַבְּדָּא דַייִ

יוקא קדין: וֹבַת אָלָה וֹנו לַבוּוֹנִינִי הַּגַ

שְׁנְא זִיו יְקְרָא דְּצִפּוֹהִי: בּר מִית לָא כְּהָת עַינֵיה וְלָא ומשה בר מאָה וְעַשְׁרוֹן שְׁנִין

FAWT: וּמָלִימוּ וּוְמֵוּ בַּבִיתָא אֶבְלָא בְּמִישְׁבַיָּא דְמוֹאָב הְלָהָון יוֹמִין וּבְכוֹ בְנֵי וִשְּׁרְאֵל זָת מִאָּה

್ಷದ ದೆರ್ಭದ: וֹמְבַאָּלְ וֹמְבַרוּ כַּמָא בַּפַּבוֹר וֹנֹ ثدين، لأحين، أكخرج فيتب ختر קְבְמָר אֲבֵי סְמַךְ מֹשֶׁר יָת וּיהוֹשְׁעַ בַּר נוּן אָהָמָלִי רוּחַ

בְאַפַּגן:

according to the word of the LORD. died there in the land of Moab, So Moses the servant of the Lord

his sepulchre unto this day. Beth-peor; and no man knoweth of the land of Moab over against And he was buried in the valley in

9

force abated. eye was not dim, nor his natural twenty years old when he died: his And Moses was a hundred and

mourning for Moses were ended. days; so the days of weeping in the Moses in the plains of Moab thirty And the children of Israel wept for

commanded Moses. unto him, and did as the LORD the children of Israel hearkened bas ;mid noqu sbash sid bisl bsd of the spirit of wisdom; for Moses And Joshua the son of Nun was full

whom the LORD knew face to face; since in Israel like unto Moses, And there hath not arisen a prophet

ולבועים בה, ומלך ומגיד להם: רוסו לאמר, לכך סראימים לך, אבל גורס סיא מלפני ששמס לא מעצור, שאלולי כך, סיימי מקיימך עד שמראס אומס נמועיס (+) לאמר לזרעך אחננה הראיחיך. כדי שמלך ומאמר לאברסס לינמק וליעקב, שבועס שנשבע לכס סקב"ס קיימס,

. אפשר ספר המורה מסר כלום, והוא אומר לקוח את ספר החורה הזה (לעיל לא, כו), אלא הקצ"ה אומר, ומשה כומצ בְּדֶמַע (5) וימה שם משה. הפשר משה מת וכתב וימת שם משה, הלה עד כהן כתב משה מכהן והילך כתב יהושע. רבי מהיר הומר

מששח ימי בראשים לכפר על מעשה פעור (שה), ווה אחד מן הדברים שיבראו בערב שבה בין השמשות (אבות פ"ה מ"ו): עַוֹן פַֿאָמֶס (ויקרה כב, מו), וכי המריס משיהים הוחס, הלה הם משיהים הת עלמס: - מול ביה פעור. קברו היה מורן שם רבי ישמעאל דורש כן, וכיולא בו בְּיוֹס מְלֹאֹם יְמֵי גְוְרוֹ יְבִיאׁ אֹמוֹ (במדבר ו, יג), סוא מביא אם עלמו, כיולא בו וְהִשִּׁיאוּ אוֹקָס (6) ויקבור אוחו. סקפ"ס בכבודו (סומס יד.). רבי ישמעאל אומר הוא קבר אם עלמו, ווה הוא אחד משלשה אחין שהיה (לבל בתרת מו.): על פי ה׳. בנשיקה (שם יו.):

(ד) לא בהחה עינו. אף משממ: ולא נס לחה. למלומים שבי, לא שלמ בי רקביון ולא נספך מואר פניו:

יִשְׁרֶמֵל (במדבר כ, כמ), זכרים ונקבות: (8) בני ישראל. סוכריס, אבל באסרן, ממוך שסיס רודף שלוס ונומן שלוס בין איש לרעסו ובין אשה לבעלה, נאמר פל בֵּימ

(ב'()) מֹעוּ וֹשְׁבְּׁמֹתֹם מֹש וֹלָנִם ש, לָכִם (בּמעבַר מ' ע): (10) אשר ידעו ה' פנים אל פנים. שסיס לפוגם צוומדבר חליו בכל עם שרולס, כענין שנהתר וַעַּמָּס הָשֶׁלֶס הָל סִ' (שמות

١٩٩٠<u>- ١٩</u>٩٤ מְצְרָיִם לְפַּרְשָׁה וּלְכְלִישְׁבְּדָיוֹ לְפַּרְשׁה וּלְכָל שַּרְדּוֹהִי וּלְכְל אַרְשֵּׁיהּ: " שְּׁלְחִוֹ יְחְנְחַ לַמְּשְׁוֹתְ בְּאֲנֵהְ יִיְ לְמִּשְּבַר בְּאַרְשְּׁא דְּמִצְּרְיִם לְבְלְ הְאֹתְת וְהַמּוֹפְּהָים צֵּשֶׁר לְכְל אָתַיָּא וּמוּפְתַיָּא דְשַׁלְּהֵיה

to all his servants, and to all his land; the land of Egypt, to Pharaoh, and which the LORD sent him to do in in all the signs and the wonders,

 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 ۱
 פמימיס הַמּוֹרֶא הַנְּדְוֹל אֲשֶׁר עְשֶׂה מֹשֶׁה הַוְּוָנָא רַבָּא דַּעְּבַר מֹשֶה לְעֵינֵי «¢ נלְכָלְ עַזֶּיֶּהְ עַעֲוֹלְשְׁעַ נּלְכָלְ נּלְכָלְ גִּלְבָלְ גִּבֶאְ עַּפְנִּפְּטָא נּלְכָלְ

בֿל וֹמִּבֹאָל:

The Haftarah is Joshua 1:1 - 1:18 on page 181. Sepharadim read Joshua 1:1 - 1:9.

wrought in the sight of all Israel. all the great terror, which Moses and in all the mighty hand, and in

חזק חזק ונתחזק

וסנורא: לעיני כל ישראל. שנשאו לנו לשנור הלוחות לעיניהם, שנאמר וְשִׁשַׁבְּבֶם לְעַינֵיכָם (דנרים ע, יו), והסכימה (21) ולכל היד החזקה. שקצל אם סמורס צלומות צידיו: ולכל המורא הגדול. נסיס וגצורות שצמדצר סגדול

דעת סקב"ס לדעמו, שנאמר מַשֶׁר שִׁבּרְמָּ (שמות לד, א), יישר כתך ששברת (שבת פו):

ישָׁרָר הִשְּׁמָיִם וִאָּרַבָּרָה ישָּׁרָר פִּמְּטָר לִקְּהָי בָּי שָׁם יְהֹנֶה אֶּקְרָא בָּי שָׁם יְהַנֶה בְּּעֵּל הַצִּיר הַמָּים בְּּעֵּל הַצִּיר הַמָּים בְּעָל שַׁתָּרְ לֵּאׁ בְּנֵיו מִיּמְהַ

בור משא ופְתַלְטִּלְ: מּבִּיל וֹנְאָב בִּיגּ פָּי כְּלְ-בִּבְבָּיוּ מִאָּפָּׁמ בַּבְּינְבִי בְּבְרִבִּינִם מְּלְיִ-מְּאָב בְּבְרִבִּינִם בְּבְרִבִּינִ בְּבְּבְּיִ בְּבָּבְיִ בְּבָּבְיִ בְּבְּבָּיִ בְּבָּבְיִ

the Aleppo Codex have a 67-line layout.

Ha azinu is printed bere in the 70-line layout found in Ashkenazic and Sephardic Sifrei Torah. Temenite Sifrei Torah and

口浴でに

نَقَطْعِي مِيلِي نَتَطِيدِ لَحُدِ يُجَمَّد ذِيدَةًك: (٥)

משרת הדברות בטעם עליון

משרת הדברות והאזינו

מֹם_חַמִּע זְחַבֻ', מִּפֶּׁר: الأهٰ في الأراب שׁבּׁג אַכֹבֶעַבַּם: נשלבה מוסבי הבירם: נטיקר ער שְׁצִּיל מַחְהָּיִי בְּנְוּנְ נְבֶּבְ אַבְעִּיִם: כֹהַסׁנִי, בַּעַבַבְינִים בֿנֿים לא־אַטָּן בָּם: אָרְאָר מָר אַהָריהָם מכנעם בנו ובנהו: נַהִּשְּׁכַּח צָּל מְחֹלְלֶדְ: לא שְׁנְּרְוֹם אֲבְתַּיִבֶּם: אָלְהָוֹים לָאִ וֹדְעָּוֹם בְּתִנְעָבְת יַבְעִינְהָ נוֹנְבֹּע גוּנ וֹמִגֹּטׁני המוש הבול בהוע المحقق عشفيه بالمرادة نَّذَذُنَهُ خُدُّا خُمُّا لَمُسْنِينَ ا חָמְאָׁנו בַּלְּר וַחֲלֶב צֹאוֹ נונטבו בבת מפַבת גֹבׁכֹּבְעוּן מֹּגְ_(כּ, במונהי)[לִ, בַּמִּיםי] אָבֹּא להנה בְּבְרַ יַנְהָנָה بجإنة جبعار بجشد בּנֹמֶר יָתָּיר קנֹי יַסְבַבְּנְעוּ יְבָּוֹנְנָעוּ نظمهٰ لا خَعْدًا مَلَجُد בָּי חֵקֶק יְהוָה עַּמָּוּ וֹאֶב וֹבְלַע הַּמָּוִם בהלהל מליון גוים אָלֵל אָבִיף וְיַגּּרָף זְכֹר יְמָוֹת עוֹלֶם הַלוֹא־הוּאׁ אָבֶּיף קְּנֶף ע ליהוְה הגְמָלוּ הֹאָמָלוּ הֹאָמָ

מְחִיץ הְשַׁבֶּל חָבֶב וְאָן בְּהַמְעַ אָּאָבַע בָּם מוו במב ולומו בשר אַספֿע גַּבות בגוע וּטֹאַכֹּל אָבֶׁאֹ וֹנִבְּלָע בּי־אֵשׁ קַרְחָר בְאַפִּי וֹאָנוֹ, אַלוֹנוֹאָם בֹּלְאַ_מָּם בׁם עַנְאָנוֹ, בַּבְאָ_אָב בֵּי דַוֹר תַּהְפָּכֹת הֵמָּה ניאמר אַסְתִּירֶה פְּנִי מִהֶם ניַרְא יְהוָה נִיּנְאָאַ לור ילדף האשוים שַׁבְשִׁים מִפְּרָב בָּאוּ יוְבְּחִוּ לַשֵּׁדִים לָאַ אֶּלְהַ וּשׁנֹאֲעוּ בְּזָּגַרים נישש אֶלַוהַ עִּשְׁרוּ ניִשְׁמַּוֹ נְשִׁבוּוֹ נִיּבְעָּׁם עם־הַלֶב כִּלְיָוֹת הַשְּׂה מִם_חָבֶב בּוֹיִם וֹמֵמוֹ מִעַלְמָנִת גִּוּנִ: ניאכל הניבת שָּבִיי נאון עמו אַל נבר: וּשְּׁאַרוּ עַּל־אֶבְרָהְוֹי متح ببنگر، التاله וֹאַבְוֹנְיוּ בְּאָנְמָּוֹן מֵּנְלָוּ: بظئيد نظر نهظا זְבְּלְב שַׁבְּלְ נָשַׁלְּטִוּ: خُمُوفَد خُرْر نَهُدُ بُكِر: בְּתַפְּרִידְוֹ בְּגֵוֹ אָבְתַם إكاثلك الهماد كك: בינו שְנות דר־נְדָר בוא לשה ניכננה: מַם וֹבֵץ וֹלַאָ שַׂכִּים

וֹלִבׁם זְהָהֵר לַבּּבְוּו עַרְנְינוּ גויִם עַמֹּוֹ מבַם חַלָּלְ וְאָבְיָּה אַמְּכָּיר חִצַּי מִדְּם אֹמֻּגֶר לֹלִם לַגַּבָּׁי אָם_מִּנְעֹי, בַּבַע עַבְבָּי בובאאא אב אָלוִם זֹצׁי מְחַגִּטֹי וֹאָנֵי אָרְפָּא لَّٰمُنَا كُلِيْتِ مَقْلًا، <u>ְּלְבֵׁי, הַּבְּיְכֶם סִּלְּבֶּר</u>: נשה בין נסיקם אַור חָסֶיוּ בְּוּ: וֹאֶפֶׁס הָבִּוּר וְעַּוֹוִיב: וֹמֹל הֹבֹנות וֹשׁנְשׁם נווה עודת למו: למנים בּלִלִם בולום באוגרטו: נראש פְּקְנָים צַּכְּזָר: אַהְבֹּלְנִו מִרְרָנו לִמוּ: ימשַרקת עַמרָה נאַנבונו פֿלולום: זַיְרוָה הִסְּגִּירֶם: נחֹלום וֹלוֹםנ בֹלבֹע וֹב'ונוּ לַאַּטַבוּטִם: נאָן בְּהָם הְבּוּנְה: וְלָא יְהוָה פְּעָל כְּלְ־וְאָה: قُلْ لَرُدُدُ مُدِّدُ مُدِّدُ مُدِّدُ فَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אַמְבָּיקה מְאָנִישׁ זְּכְּרֶם: ונכל מֹם_אָנָה הַּגַּבְי: ומְחַבְרָים אֵימָה

أخقْد אَلَـٰמَكَ، مَفَٰر: בָּׁנִ בַּם_הֻּבְּבְּבְינִ נְצִׁנִם מוב: וֹעַבׁלָג שַאָכֿג בֿמָּב וֹבְמֶׁתֵּנֹאֵ, אָתַּבֶּם: נואבו למשפט ידי וֹאֹמֻבׁשׁוּ שׁוּ אִנְכֹּוּ לַמְלַם: נאגן מובי מאנב: אָנָי אָמָית נאַתַיָּה באו עקה בי אַנִי אַנִי הוא זְלוּמוּ וְיַהֹּגוֹנְבֶם אַמָּר חַקב וְבְחַימוֹ יאַבֶּלוּ נאמר אַי אָלהווימוֹ בּׁי יִרְאָלְ בִּי־אָּוְלַת יִּד جريپر بمنظر ففن בי קרוב נום אידם ے، زکات لھذے בובא בלום המב"י בַּוֹלֵם בּוֹלָם בּוֹלָם מְּלִבְּטְןְ מִלְּבָּיִרְ רְוְמִ جر- بيروا محا يوزه בּׁג לַאַ בֹאוּבׁנוּ גּוּבֿבׁם אִם באָ כֹּוֹ הֵנֹנִם מִכֹּנִם هَرچُك نليُّه عَليْهِ جُرَّاء לו חַבְּמוּ יַשְּׁבַּילוּ זָאָת כּוֹרְגָוֹי אַבָּר עַצְיוֹה הַעָּהוֹת הַמָּה قן 'אַמְרוּ יָבַנוּ דְמָר לולו כַעַט אווב אָנור אַמֹּבׁעִי אַפֹּאָיהָהַ נִם_בְּחוּר נִם־בָּתוּלָת

REGILL

REWER FELID

75:1-1:1 daiast si daratta 5:17.

- The Vision of Isaish the son of Amos, which he saw concerning Judah and Jerusalem, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah.
- Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the Lord hath spoken: Children I have reared, and brought up, And they have rebelled against Me.
- The ox knoweth his owner, And the ass his master's crib; But Israel doth not know, My people doth not consider.
- Ah sinful nation, A people laden with iniquity, A seed of evil-doers, Children that deal corruptly; They have forsaken the LORD, They have contemned the Holy One of Israel, They are turned away backward.
- On what part will ye yet be stricken, Seeing ye stray away more and more? The whole head is sick, And the whole heart faint;
- From the sole of the foot even unto the head There is no soundness in it; But wounds, and bestering sores: They have not been pressed, neither bound up, Neither mollified with oil.
- Your country is desolate; Your cities are burned with fire; Your land, strangers devour it in your presence, And it is desolate, as overthrown by hoods.
- And the daughter of Zion is left As a booth in a vineyard, As a lodge in a garden of cucumbers, As a besieged city.
- Hear the word of the LORD, Ye rulers of Sodom; Give ear unto the law of our God, Ye people of Gomorrah.
- To what purpose is the multitude of your sacrifices unto Me? Saith the Lord; I am full of the burnt-offerings of rams, And the fat of fed beasts; And I delight not in the blood Of bullocks, or of lambs, or of he-goats.

- ַ הַזּיֹּוֹ יִשְׁעְרָה בֶּן־אָמֹּיִץ אַשָּׁר הַזָּה עַלֹּ יְהִיבֶּה וִיְרִיּשְׁלְבֶׁ בִּימֵּי עֻיִּיְּהַוּ יוֹהָם אָחָז יְהִזְּקַיָּהוּ עַלְכֵּי יְהוּדֶה:
- בְּנִים גְּהַלְטִּי וְרוֹמְמְטִי וְתֵּם בְּּשְׁעִי בְּי: מְמְעָנִי שְׁבָּלִי וְרוֹמְמְטִי וְתֵּם בְּּשְׁעִי בְּי:
- ַ יִשְׁרְאֵלְאֵ זְּדְתּ תַּמֵּי לְאָ יִיִּהְבּוֹיָנוֹ: בּ יִבְתּ שִּוֹרִ לִּנְיִוּ וַוֹּחָמִוִּר אָבָּוּס בְּמִּלְיִוּ
- לבויט נשְׁרָאֵל נְוְרוּ אָחִוּר: בְּנִים מַשְּׁחִיתִים מְּזְּבֵּוּ אָח־יְחְנֶׁה נְאֵצִּוּ אָת־ הְנִים נִשְּׁחִיתִים עְזְבֵּוּ אָת־יְחֹנֶה נְאֵצִּוּ אָת־
- , עַל מֶח הֻבָּּוּ עִּוֹד הּוֹסָיפּוּ סְרָח בְּל־רָאִשׁ קְהֵלִי וְכְל־לַבֶּב דַּנְּי:
- ַ מִפַּף־הָגֶל וְעַּדִּרִאִּשׁ אֵין־בַּוֹ מְחֹם פָּצַעּ וְחַבּוּהָה וּמִבֶּה שָׁרִיּיָה לֹא־זִּרוּ וְלָא הֻבְּשׁוּ וְלְא הַבְּבֶה בַּשְּמֶן:
- אַרְצְהָם שְׁמָּמָה עָרִים שִׂרָפָּוֹת אֵשָׁ אַרְעַּהְבָׁם לְנֶּגְּרְכֶם זָרִים אִלְּהִ ישְׁמְּמָה בְּעַהְפּּבָת זָרִים:
- י וְנִיקְרֶה בַּתּ־צִּיוֹן בְּסָבָּה בְבָרֶם כִּמְלִינָה בְמִקְשֶׁה כְּעִיר נְצִירֶה:
- לולי יְהוָה צְבְּאׁוֹת הוֹתָיר לֶנֵנ שָׂרִיד בְּמְעָמ בְּסְדִים הַיִּינוּ לַעַמֹרָה דְּמִינוּ: (פ)
- שְּׁבְׁנֵבְ אֶבְנֵבְינִתְּ מִּם מִּמְבֶּנֵב: מובנט אֶבְבַבְינִנִי מִם מִּמְבֵּנִב:
- יְבְבְּשָׁיִם וְעַּמִּיּדִים לְאָ חְפֶּצְּמִּי: מַלְוָּח אַּילִים וְחֲלֶּב מִרִּיאָים וְדָּם פָּבַּים מְלִּוִּח אָּילִים וְחֲלֶּב מִרִּיאָים וְדָם פָּבַּים

- When ye come to appear before Me, Who hath required this at your hand, To trample My courts?
- Bring no more vain oblations; It is an offering of abomination unto Me; Mew moon and sabbath, the holding of convocations— I cannot endure iniquity along with the solemn assembly.
- Your new moons and your appointed seasons My soul hateth; They are a burden unto Me; I am weary to bear them
- And when ye spread forth your hands, I will hide Mine eyes from you; Yea, when ye make many prayers, I will not hear; Your hands are full of blood.
- Wash you, make you clean, Put away the evil of your doings From before Mine eyes, Cease to do evil;
- Learn to do well; Seek justice, relieve the oppressed, Judge the fatherless, plead for the widow.
- Come now, and let us reason together, Saith the LORD; Though your sins be as scarlet, They shall be as white as snow; Though they be red like crimson, They shall be as wool.
- If ye be willing and obedient, Ye shall eat the good of the land;
- But if ye refuse and rebel, Ye shall be devoured with the sword, For the mouth of the Lord hath spoken.
- How is the faithful city Become a harlot! She that was full of justice, Righteousness lodged in het, But now murderers.
- Thy silver is become dross, Thy wine mixed with water.
- Thy princes are rebellious, And companions of thieves; Every one loveth bribes, And followeth after rewards; They judge not the fatherless, Neither doth the cause of the widow come unto them.
- Therefore saith the Lord, the LORD of hosts, The Mighty One of Israel: Ah, I will ease Me of Mine adversaries, And avenge Me of Mine enemies;
- And I will turn My hand upon thee, And purge away thy dross as with lye, And will take away all thine alloy;

- בְּלֵס שַׁגְּבֵׁי: בּי טַבְאִי לַבְאִיִט פָֹּזִי מִיִּבְפַׁמִ זָּאָט מִיֵּבַבָּם
- לא תוֹסִיפוּ הָבִיאׁ מִנְחַת־שְּׁוָא קַטָּהָת תּוֹעֵבֶּה הָיא לִי הָבִישׁ וְשַּבְּתֹ קְרָאׁ מִקְרָׁא לא־אּיבָל אָנֶן וַעֲּצְרֶה:
- לַמְבַח נִלְּאֵיהִי נְשְׁאֵ:
 לַמְבַח נִלְאֵיהִי נְשְׁאַ:
- מּינְיֵּ הְהַלֵּי הְסָּירוּ רְשָׁ מַשַּׁלְּלֵיהֶם מִנְּגָּר היי היי מינְיְ הְדַּבְּי הְסָירוּ רְשַׁ מַשַּׁלְלֵיהֶם מְנָּגָּר
- קְּמְרֵוּ הֵימֶב דִּרְשָׁוּ מִשְּׁפֶּט אַשְּׁרָוּ חָמִוּץ קי לְמְרָוּ הֵימֶב דִּרְשָׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרָוּ חָמִוּץ
- ג לְכוּ־נָא וְנַנְּכְחָה יאׁמַר יְהֹוָֹה אִם־יִהְיֹּרּ הַמְּאֵיכֶם פַּשְּׁנִים ׁ פַּשֵּׁלֶג יַלְבִּׁינוּ אִם־יִאָּדִּימוּ כַתּוֹלֶע פַצֵּמֶר יְהְיְוּ:
- פו אָם שַּאָבוּ וּשְׁמַלְמַיֹם מִּוּב בַּאַבוֹ עַאָבלַנְיּ:
- ְּבְּוֹנְיִי בְּבֶּר: (פּ) בּ נְאָם_טַּמְאָנִוּ וּמָרִיתָּם חֲרֵב טַּאָבְּלְוּ בָּי פָּי
- ي אֵיכְהׁ הָיְהָה לְּזִּוֹנְה קְרְיָה נָאֵמָנְהִ מְלֵאָהַי מִשְׁפְּׁט צֶגֶה יָלֵין בָּה וְעַהָּה מְרַצְּחִים:
- בַּ פַּסְפֵּּךְ חְיָהַ לְסִיגִים סְבְאֵּךְ מְחָוּל בַּמֵּיִם:
- پر שָׁרָיִךְ סֹוְרָיִרִם וְחַבְרֵי עַּנְּלִים כֻּלִּוֹ אֹתַר שׁתַד וְרֹדֵךְ שַׁלְמֹנָים יָתִּוֹם לָאׁ יִשְׁפַּטּי וְרֵיב אַלְמָנֶת לֹא־יָבְוֹא אֲלִיתֶם: (ס)
- יְּשֶׂרְאֵלְ יְחִיִּי אָנְּחֵחַ מִּצְּּרְיִּ וְאִנְּקְמֶּח מֵאִיִּיְבֶּי: בְּבֶּוֹ נְאֲבַ הַאָּרוֹן יְחִנָּה צְּבָּאִנִּה אֲבָּיִר
- نَعُمْرَتُكِ خُرِ خُلِيرٌنِكِ: ﴿ لَعُمْرَتُكِ تُكْرِ مُرْزِكَ لَعُمُلِكَ خَجُدٍ مَنْزَكَ

And I will restore thy judges as at the first, And thy counsellors as at the beginning; Afterward thou shalt be called The city of righteousness, The faithful city.

Zion shall be redeemed with justice, And they that return of her with righteousness.

וְאָשֻׁיבְּה שׁפְּשַׂוִרְ בְּבָרֵאשׁנְּה וִישָּצִיִּרִּ בְּבְּחָהַלְּה אַחֲבִי־בֹּן יִמֶּבֵא לָוּיׁ שָּׂיר הַצְּּבֶּק קְרְיֶה נָאֵמְנְה:

್ಷ ಶ್ಯುಗ ಕ್ಷಣ್ಣಕ್ಷಣ ಸರಕ್ಕಗ ಗಳಕ್ಕಗೆ ಕರ್ಶಕ್ಷಣೆಗಳು

הפטרת ואתחנן

The Haftarah is Isaiah 40:1-40:26.

г:ЛХ

Comfort ye, comfort ye My people, saith your God.

Bid Jerusalem take heart, and proclaim unto her, that her time of service is accomplished, that her guilt is paid off; that she hath received of the $LORD^3S$ hand double for all her sins.

Hark! one calleth: 'Clear ye in the wilderness the way of the Lord, make plain in the desert a highway for our God.

Every valley shall be lifted up, and every mountain and hill shall be made low; and the rugged shall be made level, and the rough places a plain;

And the glory of the Lord shall be revealed, and all flesh shall see it together; for the mouth of the Lord hath spoken it.

Hark! one saith: 'Proclaim!' And he saith: 'What shall I proclaim?' 'All flesh is grass, And all the goodliness thereof is as the flower of the field;

The grass withereth, the flower fadeth; Because the breath of the LORD bloweth upon it— Surely the people is grass.

The grass withereth, the flower fadeth; But the word of our God shall stand for ever.'

O thou that rellest good tidings to Zion, Get thee up into the high mountain; O thou that rellest good tidings to Jerusalem, Lift up thy voice with strength; Lift it up, be not afraid; Say unto the cities of Judah: 'Behold your God!'

Behold, the Lord GoD will come as a Mighry One, And His arm will rule for Him; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.

> דַּבְּרֵיּוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלִם וְקִרְאָוּ אֵלֶיהָ כָּי מֵלְאָתׁ צְבְאָה בָּי נִרְצָה עַּנְּהָה כֵּי לֶקְחָהֹ מִיּרַ יְהְנְׁה כְּפְּלֻיִם בְּכְל־חַמּאִמֶּיהָ: (ס)

ַנְעַמְּ נַעַמְּ מַּמְּ יִאָּמָר אֶּלְעִיכֶם:

לּגִּלְ מִנְגָא בּמִּגַּלְּב פּנִּי צֵבֶרְ יִּתְנְיִי וַמֶּבּוּ מַלְבִיר מְסִלְּב לֵאלְבֵינוּ:

ְּ בְּלֵהָנִאׁ וִנְשֵׁא וְכְלִרתָר וְהָרְבָּטָים לְבִקְעָה: יִהְיָה הֵעְּקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְבָסָים לְבִקְעָה: ייישה בביד יביד יבער כל-בישׁר יבער פר

ۊ؞ יְתֹנֶת בְּבֵּוֹת יְתִנְת וְרָאָוּ בְּלִ-בָּשֶׁר יַחְדְּׁוּ בָּי (פּ)

, קול אֹמֵר קְרָא וְאָמָר מָה אָקָרָא בְּלֹ הַבְּשֶּׁר חִצִּיר וְכְלִ חַסְרָוֹ בְּצִיץ הַשְּׁבֶה:

ַ יִבְשׁ חַצִּיר הַנְּבֵל צִּיץ בָּי רָוּחַ יְהֹנָת נָשִׁבָּה בְּוֹ אָבֵן חַצִּיר הַנְּבֵל צִּיץ בָּי רָוּחַ יְהֹנָת נָשִׁבָּה

לְתִּגְלְם: (ס) * יֹבָה שַׁבּגר זָבָל בִּיץ יִיִּץ יִּדְרַ אָּלְתַנִי יָלִיִם

עַל הַר־גָּבָהַ עַּלִּי־לָדְּ מָבַשָּׂהָת צִּיּוֹן הָרַימִי בַבּהַל קוּלֵדְ מָבַשָּׁהָת יְרוּשָׁלָה הַנֵּה אֵלֹהיבֶם:

הְּנֵה אֲדֹנֶי יֶהוֹהֹ בְּחָזָה יֶבֹוֹא יִיְרִעִּי מַשְׁכְּה לְוֹ הִנֵּה שְּׁבְרוֹ אָתְּוֹ יִּפְעָּלְחָוֹ לְפְּנֶיו:

- Even as a shepherd that feedeth his flock, That gathereth the lambs in his arm, And carrieth them in his bosom, And gently leadeth those that give suck.
- Who hath measured the waters in the hollow of his hand, And mered out heaven with the span, And comprehended the dust of the earth in a measure, And weighed the mountains in scales, And the hills in a balance?
- Who hath meted out the spirit of the LORD? Or who was His counsellor that he might instruct Him?
- With whom took He counsel, and who instructed Him, And taught Him in the path of right, And taught Him to know the way of discernment?
- Behold, the nations are as a drop of a bucket, And are counted as the small dust of the balance; Behold the isles are as a mote in weight.
- And Lebanon is not sufficient fuel, Nor the beasts thereof sufficient for burnt-offerings.
- All the nations are as nothing before Him; They are accounted by Him as things of nought, and vanity.
- To whom then will ye liken God? Or what likeness will ye compare unto Him?
- The image perchance, which the craftsman hath melted, And the goldsmith spread over with gold, The silvereamith casting silver chains?
- A holm-oak is set apart, He chooseth a tree that will not rot; He seeketh unto him a cunning craftsman To set up an image, that shall not be moved.
- Know ye not? hear ye not? Hath it not been told you from the beginning? Have ye not understood the foundations of the earth?
- It is He that sitteth above the circle of the earth, And the inhabitants thereof are as grasshoppers; That stretcheth out the heavens as a curtain, And spreadeth them out as a tent to dwell in;
- That bringeth princes to nothing; He maketh the judges of the earth as a thing of nought.

- ، בְּהַמֵּעְ מָּבְרָוּ יִרְמָּה בִּּוִרִּעִּי (ס) " בְּהַמֵּעְ מָבְרָוּ יְרָמָּה בִּּוְרִעִּי יִּלְבָּץ מְלָאָים
- בְּיִרִם וּלְבְּמְּנִי בְּמִאָּוֹלֵּיִם: בְּלֵלְ בַּמְּלְתִּ הַּבָּר תַּאָּבֵּא וְמִּלֵלְ בַּפָּלֶסְ היים וּלְבָּר בְּמִּלְתִּ הַבָּר תַּאָבָוֹלִים:
- יוִרישָׂנוּ: פּי מִירִישְׁנוּ:
- אָת־מֶּי נוֹעָץֹ וַיְבִינֵּהוּ וַיְלִמְּדֵהוּ בְּצִּׁרַח מִשְׁבְּּשׁ וַיְלַמְּדֵחוּ דַּעַת וְדֶרֶךְ הְבוּנִוֹת יוֹדִימֶנוּ:
- י בן גוים פְּמַר מִדְּלִי וּכְשָׁחַק מֹאִוָּנִים יי בוּן גּוּים פְּמַר מִדְּלִי וּכְשָׁחַל מֹאִוּנִים
- ין וּלְבְנוֹן אֵין דֵּי בְּעֵּר וְחַיִּתֹּוֹ אֵין דֵּי מּוֹלְח: (פ)
- לְנִ: ** אָלְבָתׁג שַּׁבַּמְּנֵגוּ אָלְ נִמִּעַ-גַּמִנִּע שַֹּמָּבַרֵּנִ
- ور הַפְּמָלִ נְסָוּ חַלְּשׁ וְצִבֵּוּ בַּזְּהָב יְרַקִּעָּנִּיּ 10 - הַפְּמָלְ נְסָוּ חַלְשׁ וְצִבֵּוּ
- ַ הַמְּסְבֵּן הְרוּמָּה עֵּץ לֹא־וִרְקָב יִבְּחָר הְרָשׁ הַכְּם יְבַּקָשׁ־לֹוֹ לְחָבֵּין פֶּסֶל לָא הְיִּהְשְׁיִהְיִּהְ (ס)
- הַאְבֶּלְיִא מִדְעִיּ הַלְּיִא הַבְּינִיהָם מּוֹסְרָוֹת מֵרְאִשְׁ לְכָּה הַלְּיִא הַבְּינִיהָם מּוֹסְרָוֹת הַלְּיִא הַדְּעִיּ
- َ הَישָׁבֵ עַל־הָוּג הָאָָבֶץ וְישָׁבֶּיהָ פַּחֲנְבִָים הַנּוּמָה כַדִּלִ שְׁמָנִם וַיִּמְּהָּחֵם בָּאָהֶל לְשֶׁבֶת:
- תַּנְיָמֵן רְיִוְּנָיִם לְאָיֵן שִׁפְּטֵּי אָרֶץ כַּתָּּרוּ מְּמֶּר:

₽7

- Scarce are they planted, Scarce are they sown, Scarce hath their stock taken root in the earth; When He bloweth upon them, they wither, And the whirlwind taketh them away as stubble.
- To whom then will ye liken Me, that I should be equal? Saith the Holy One.
- Lift up your eyes on high, And see: who hath created these? He that bringeth out their host by number, He calleth them all by name; By the greatness of His might, and for that He is strong in power, Not one faileth.
- אַף בַּלְ־נִשְׁעוּ אַף בַּלְ־זֹרְעוּ אָף בַּלִ־שֹׁרֵשׁ בְּאָרֶץ גִּוְעָּם וָנִם־נְשֵׁף בָּהָם וַיִּלְשׁוּ וּסְעְּרֶה בַּקָשׁ הִשְּׂאֵם: (ס)
- ى چى لىڭدېـ شەرىندى ئىگىنى بېمىد كالىرە:
- שָׁאִּרִּמְרִוֹם עֵּינֵיכֶם יּרְאִּיׁ מִי־בְּרֵָא אֵׁכֶּה יקּלְא מֵרְב אִינִים וְאַמָּיץ בֿחַ אָישׁ לְאִ נְעְבֶּר: (ס)

הפטרת עקב

The Haftarah is Isaiah 49:14 - 51:3.

But Zion said: 'The Lord hath forsaken me, And the Lord hath forgotten me.'

Can a woman forget her sucking child, That she should not have compassion on the son of her womb? Yea, these may forget, Yet will not I forget thee.

- Behold, I have graven thee upon the palms of My hands; Thy walls are continually before Me.
- Thy children make haste; Thy destroyers and they that made thee waste shall go forth from thee.
- Lift up thine eyes round about, and behold: All these gather themselves together, and come to thee. As I live, saith the Lord, Thou shalt surely clothe thee with them all as with an ornament, And gird thyself with them, like a bride.
- For thy waste and thy desolate places And thy land that hath been destroyed—Surely now shalt thou be too strait for the inhabitants, And they that swallowed thee up shall be fat away.
- The children of thy bereavement Shall yet say in thine ears: 'The place is too strait for me; Give place to me that I may dwell.'
- Then shalt thou say in thy heart: 'Who hath begotten me these, Seeing I have been bereaved of my children, and am solitary, An exile, and wandering to and fro? And who hath brought up these? Behold, I was left alone; These, where were they?

+יי:XIIX וֹשַּׁאמֶר צִּיוֹן עַּוֹבָנִי יָהְוֹעִ וֹאָרְנָי שְּבֶּנִי הַבְּיֵוֹי יִיּ

- יאאנ: מער פּוֹנִר מִעְּרְסִיר וּמִעָּרִינִר מִמָּרִ
- מּטַׁעְ שַּׁאֶבֶׁרְ מִּיִּנְמֶּבְ וְבְּעֲׁטֵּוּ מִּבְּלְּמֶּוֹבֵּ: • בּ, חַבְׁבְעַוֹבְ וְמִּמִׁמִקְיִנֵב וֹאָבֵא חַבַסִׁעַבַ בִּי
- ַ עַּמְלַוָם יְּמְּעַ בְּּ, וְאָמֶּבְׁעֵי אָר יאִמְרַוּ בְּאָוֹנְוּךְ בְּנֵרִ שִּׁכְּלְיֵנִ צִּרַ לָּיִ
- וְאָמָרִטִּ בִּלְבִּדֵּׁר מָּ, "לַבִּרִּ, אָם־אָצֶׁח וָאָנִּ הָכּנְלְׁח וְנַלְמִנְדָׁח יָלְחו וְסִינְִח וְאָצֶׁח אָּנִפָּׁח הַם: (ב)

- Thus saith the Lord God: Behold, I will lift up My hand to the nations, And set up Mine ensign to the peoples, And they shall bring thy sons in their bosom, And thy daughters shall be carried upon their characters.
- And kings shall be thy foster-fathers, And their queens thy nursing mothers; They shall bow down to thee with their face to the earth, And lick the dust of thy feet; And thou shalt know that I am the Lord, For they shall not be ashamed that wait for Me.
- Shall the prey be taken from the mighty, Or the captives of the victorious be delivered?
- But thus saith the LORD: Even the captives of the mighty shall be taken away, And the prey of the terrible shall be delivered; And I will contend with him that contendeth with thee, And I will save thy children.
- And I will feed them that oppress thee with their own flesh; And they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine; And all flesh shall know that I the LORD am thy Saviour, And thy Redeemer, the Mighty One of Jacob.
- Thus saith the Lord: Where is the bill of your mother's divorcement, Wherewith I have put her away? Or which of My creditors is it To whom I have sold you? Behold, for your iniquities were ye sold, And for your transgressions was your mother put away.
- Wherefore, when I came, was there no man? When I called, was there none to answer? Is My hand shortened at all, that it cannot redeem? Or have I no power to deliver? Behold, at My rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness; Their fish become foul, because there is no water, And die for thirst.
- I clothe the heavens with blackness, And I make sackcloth their covering.
- The Lord God hath given me The tongue of them that are taught, That I should know how to sustain with words him that is weary; He wakeneth morning by morning, He wakeneth mine ear To hear as they that are taught.
- The Lord God hath opened mine ear, And I was not rebellious, Neither turned away backward.

- פְּה־אָמֵּר אֲדֹנֵי יֵהוֹה הַנָּה אָשָּׂא אָל־גּוִים יִדְּי וְאָל־עַמָּים אָרֵים נִסֵּי וְהַבָּיאוּ בְנִיִּדִּ בְּחְצֶן וּבְנֹהַיְךְ עַל־בְּתֵף הִנְּשָׁאנְה:
- د مَقْرَت هُرَاءً الْمُرْتِكِ لَمُرْتِكِ لَمُعَادِرُدِكِ الْمُرَادِ لَالْمُرْفِرِ فِي الْمُرْتِيدِ خُلِكِ الْمُؤْدِ لَائِكِرُنِكِ خِلْدٍ: (0)
- יִּמְלְמִי (ס) בּיִּ בְּנִלְּמִי (ס)
- פִּרְכָּהוּ אָמַר יְחִוָּה נַּם־שָׁבֶּי גִּבּוֹר יָפֶּׁח ימַלְקָוֹת עָרֵיץ יִפֶּגַמ וָאָת־יְרִיבֶּרִּ אָנָבֵי אָרְיב וָאָת־בְּנֵיְךְ אָנְבֵי
- מְּנְאָּהְבְּׁ נִּיְאָבְְ'ְבֵׁ אָׁבָּׁרֵב נַהְּלָב: (ס) בְּמָּׁם נְאָפְּׁרָנּוֹ וֹנִבְּהָּ כִּלְ-בָּאָּר בֵּּנ אָנָּי נִּעִוֹּע נִעִּאָכִּלְעַׂי, אָטַ-מִּוּנְנִב אָטַ-בָּאָּרָם וֹכִּמָּסִיסִ
- نِ خَفِمُمْرَكُ مُهُذِٰكُ لَا هُفُكُم: مُحْدُنُ مُنْكُم كُلِ تَا خَمْرَبُنَ كِلَ مُنْكُم بَمُدُ هُمُا هُمُّد مُكِنُ نِي كُلَ خَمْرُنُ فِي مُنْ مُنْهُم يَمُدُ خِب هُمُّد يُنْهِ نَا يَا مُصْدَا فِي الْمُعْدِي
- ַ מִּרִּוּעַ בְּאָתִי וְאֵין אִישׁ קָרֵׁאִתִּי וְאֵין עּוֹנִה בְחַ לְחַצִּיל חֵן בְּנַעֲרָהִי אַחֲרֵיב יָּם אָשִׂים בְחַ לְחַצִּיל חֵן בְּנַעֲרָהִי אַחֲרֵיב יָּם אָשִׂים נְחָלְת בַּצְּמֶא:
- בּׁ אַלְבָּׁנְהָ הָתְּוֹם עַגְגִינִי וְהָּעִ אָהָּוֶם בּׁסִּיִּעִם: (פּ)
- ְּאֵבְוֹּנְ יֵבְנְּנִי לְּמִּנְ לְמָּנִּוְ לְמִּנּּבְיִם לְבַרָּמִּר לְמִּנִּם אָתַ־נְמֵּך דְּבָּר נְמֵּנִרוּ בַּבָּקֶר בַּבְּקֶר יְמִּנִי אָזֵן לְמְּמִנְ כַּלְמִּנְדִים:
- אַטִוּר לְאַ זְּסִיּנְטִׁי: * אָדְוָּגְ יֵישִׁיִּשְׁ פְּטִּעַרַלָּגְ אָזִּן וְאָנָכָּג לַאָ מָנִגִּיטִּי

- I gave my back to the smiters, And my checks to them that plucked off the hair; I hid not my face from shame and spitting.
- For the Lord God will help me; Therefore have I not been confounded; Therefore have I set my face like a flint, And I know that I shall not be ashamed.
- He is near that justifieth me; Who will contend with me? let us stand up together; Who is mine adversary? let him come near to me.
- Behold, the Lord Gop will help me; Who is he that shall condemn me? Behold, they all shall wax old as a garment, The moth shall eat them up.
- Who is among you that feareth the Lord, That obeyeth the voice of His servant? Though he walketh in darkness, And hath no light, Let him trust in the name of the Lord, And stay upon his God.
- Behold, all ye that kindle a fire, That gird yourselves with firebrands, Begone in the flame of your fire, And among the brands that ye have kindled. This shall ye have of My hand; Ye shall lie down in sorrow.
- Hearken to Me, ye that follow after righteousness, Ye that seek the Lord. Look unto the rock whence ye were hewn, And to the hole of the pit whence ye were digged.
- Look unto Abraham your father, And unto Sarah that bore you; For when he was but one I called him, And I blessed him, and made him many.
- For the Lord hath comforted Zion; He hath comforted all her waste places, And hath made her wilderness like the garden of the Lord; Joy and gladness shall be found therein, Thanksgiving, and the voice of melody.

- > װּגֹי נְתַּמִּי לְמַכִּים יּלְחָיֵי לְמִרְשָׁים פַּנַי לְאֵ

 יִסְמְּרְמִי מְכָּלְמִּיִת נְרְלּ:
- אָבְוּשׁ: מַלְ־בֵּוּ שְׂמְהָה פְּנִי פַּחַלְּמָּישׁ נְאֵדָע בִּי־לָא אַבְנְיָה:
- מי־בַעַל משְׁפְּטִי יַנַּשׁ אֶּבֶּׁי: 8 קרוֹב מִאָּדִיקׁי מִי־יָרָיב אָתִּי נַעַּקָּי:
- י בן אַדֹנָי בֵהוֹה יִשְּוֹר־לִי מִי־הָוּא יַרְשִׁישֵּנִי בן אַדֹנָי בֵהוֹה יִשְּׁנִי יִלְלִי מִי יֹאִרְלֵּם: (ס)
- ַ מָי בְּכָם יְרֵא יְהִוֹּה שׁמֵעַ בְּקַוֹּל עַבְדֵּוֹ אֲשֵׁרוּ הְלַךְ הַשִּׁכִּים וְאֵין נֹגִּהּ לֹוֹ יִבְּטַחׁ בְּשֵׁם יְהְנְּה וְיִשְּׁעֵן בַּאִלְהֵיוּ: (ס)
- הַן בִּלְבֶם לִּדְהֵי אֵשׁ מְאַוָּרֵי וִיקְוֹת לְבָנּוּ בְּאַנִּר אֵשְׁבֶׁם וּבְזִיקוֹתׁ בְּעַרְמֶׁם מִיְּדִי הְיִתְּה־זָּאִת לְבֶׁם לְעַעֲצֵבֶּה מִשְׁבְּבְנּוְ: (ס)
- ַ הַבִּישׁי אֵל־אַבְרָהָם אֲבִיבָם וְאֵל־שְׂרָה הְחוּלֶלְבֶם בְּי־אָהָר קִרָאִהִּיו וַאֲבָרְכֵּהִי הְאַרְבֶּהוּ:
- בִּי־נִחַם יְהִנְה צִּיֹּוֹן נִחַם כְּלִ־חָרֲבֹמָּיהִ נִיֶּשֶׁם מִדְבְּרֶה ְבְּעֵׁדֶן וִעַרְבָּתָה בְּנַן־יְהֹוָּה שִּשְׁוֹן וְשִׁמְחָה ִמְּצֵא בְּה תּוֹדֶה וְקִוֹל זְמְרֶה: (ס)

REUFR FXR

The Haftarah is Isaiah 54:11 – 55:5. On Rosh Hodesh, read the Maftarah even on Erev Rosh Hodesh.

Hodesh when that occurs, but read this Haftarah even on Erev Rosh Hodesh.

O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will set thy stones in fair colours, And lay thy foundations with sapphires.

ייאוז עַבְּוּרְ אֲבְנַוְרְ וֵיסְרְמָירְ בַּפַפִּירֵים: מויאוז עַנְיָר סְעַבְרָי רָאׁ נְחָעָר הַנָּה אָנֹבִי עַרְבָּיץ

- And I will make thy pinnacles of rubies, and thy gates of carbuncles, and all thy border of precious stones.
- And all thy children shall be taught of the LORD; and great shall be the peace of thy children.
- In righteousness shalt thou be established; be thou far from oppression, for thou shalt not fear, And from ruin, for it shall not come near thee.
- Behold, they may gather together, but not by Me; Whosoever shall gather together against thee shall fall because of thee.
- Behold, I have created the smith That bloweth the fire of coals, And bringeth forth a weapon for his work; And I have created the waster to destroy.
- Mo weapon that is formed against thee shall prosper; And every tongue that shall rise against thee in judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, And their due reward from Me, saith the LORD.
- Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money, Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.
- Wherefore do ye spend money for that which is not bread? And your gain for that which satisfieth not? Hearken diligently unto Me, and eat ye that which is good, And let your soul delight itself in fatness.
- Incline your ear, and come unto Me; Hear, and your soul shall live; And I will make an everlasting covenant with you, Even the sure mercies of David.
- Behold, I have given him for a witness to the peoples, A prince and commander to the peoples.
- Behold, thou shalt call a nation that thou knowest not, And a nation that knew not thee shall run unto thee; Because of the Lord thy God, And for the Holy One of Israel, for He hath glorified thee.

- אּלֹבְׁעׁ וֹכֹּלְ יַּּׁרִנְץְׁكֵ לְאַּבֹּוֹ. עֹפֹּאִ: " וֹמִּמִּעַׂוֹ. כַּגַׁרָ מִמִּמְמִּנִּיִּ יִּמִּמְׁנִּנִּ יִּמְּמִּנִּיִּ
- ה וֹלַגְ בֹּנֹוֹנְ בְמִנִינֵר וֹעִוְעׁ וֹנִר הֵּלָנִם בֹּנֹוֹנְ:
- יי בּגַּבְעָר הִפְּמְּטִקְּר בָּי לְאַ הַקְּעָר אֶלְיִרְ: בּגַבְעָר הִבּוֹנִי בַּחַקִּי מִקּמָּלְ בִּי־לָאִי בִּגַּבְאָ
- نظیم: ت تا فید ثفید څڅو تهین، مد تد هفه څخنه
- לנ' הון [ק' הנהן אָנכִי בְּהָאָהִי חָּדְׁשׁ נִפְּתַּ בְּאָשׁ פַּּחְׁם וּמוֹצִיא כְּלֵי לְמַמְּשִׁהוּ וְאָנָכִי היאָשׁ פַּּחָם ימוֹצִיא בְּלֵי לְמַמְּשִׁהוּ וְאָנָכִי היאָטִי מַשְׁחָם יִפְּתַּ
- בְּלְ-בָּלִּי יוּצָר עָלִיִךְ לָאׁ יִצְלָח וְכָלִ לִשְׁוֹן מָקוּם־אָמָךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשָׁיִעִּי זֹאָת יַהְנָתִּי עַבְּדִי יְהְנָָה וְצִּרְקְתָּם מֵאָתִּי וְאָם־ יְהַנְה: (ס)
- במו יבלוא מהיר נון וְהַלְּב: בְּמָר לְבִוּ שִׁבְרוּ וְמֵצֵּבְלּוּ וּלְבָּוּ שִּבְרִּוּ בְּלִוּא היאו היי בְּלְבַּלִּמִּאְ לְבָּוּ כַּמָּוִם וַאַּמָּר אָּגוֹ_לִוּ היאו
- קוּב וֹטִטְׁמּדֹּנ בַּבֵּמְׁ וֹפֹּמְכֵּם: בְּלְוָא לְמִּבְׁמֹֹּע מִּמִׁמָּנ מִּמִּנִה אֵכְּ, וֹאִבְׁלְנִּ לְמִּׁע טִמְּלֵלְנִּ בְּמִׁם נִינִּנִּמִּם
- עַפּּגּאָנְלָנִים: װְאָבְרְתָּה לְכָּם בָּרֵנִת מִּנְלֶם עַסְבֵּי, דָּוֹר הַפְּאָנְנִים:
- לְאַמֶּים: בּי בְּאִנְמִּים נִסִּמִּיו נָגִיד וּמְצַּנִּדִי '
- יְשְׁבְאֵבְ בָּג פַּאִבֶּבְיּ (O) אַלְּיִּבּ לְתָּמֹן יְּחִיְּוֹר אָּלְמִינִּ וְלְמִׁרִּיִּשִׁ יִשְׁבְּיִּבּ לְתָּמֹן יְחִיְּוֹר אָלְמִינִּ וְלִאַבְיִּבִּמִּוּ

הפטרת שופטים

- I, even I, am He that comforteth you: Who art thou, that thou art afraid of man that shall die, And of the son of man that shall be made as grass;
- And hast forgotten the LORD thy Maker, That stretched forth the heavens, And laid the foundations of the earth; And featest continually all the day Because of the fury of the oppressor, As he maketh ready to destroy? And where is the fury of the oppressor!
- He that is bent down shall speedily be loosed; And he shall not go down dying into the pit, Neither shall his bread still
- For I am the Lord thy God, Who stirreth up the sea, that the waves thereof roat; The Lord of hosts is His
- And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'
- Awake, awake, Stand up, O Jerusalem, That hast drunk at the hand of the Lord The cup of His fury; Thou hast drunken the beaker, even the cup of staggering, And drained it.
- There is none to guide her Among all the sons whom she hath brought forth; Meither is there any that taketh her by the hand Of all the sons that she hath brought up.
- These two things are befallen thee; Who shall bemoan thee? Desolation and destruction, And the famine and the sword; How shall I comfort thee?
- Thy sons have fainted, they lie at the head of all the streets, As an antelope in a net; They are full of the fury of the Lord, The rebuke of thy God.
- Therefore hear now this, thou afflicted, And drunken, but not with wine;
- Thus saith thy Lord the LORD, And thy God that pleadeth the cause of His people: Behold, I have taken out of thy hand The cup of staggering; The beaker, even the cup of My fury, Thou shalt no more drink it again;
- And I will put it into the hand of them that afflict thee; That have said to thy soul: 'Bow down, that we may go over'; And thou hast laid thy back as the ground, And as the street, to them that go over.

- מאָנְהָה וֹמִנִּע נמפֿן אַבֶּם שַׁגָּנִר וֹנִּשׁוּ: אַנְבֵּׁ, אַנְבָּׁ, שִׁנְאַ מִּנְשִׁׁה מִּגַאַשׁׁ וֹשִּׁיִּלִּאִי מִּנִּׁבִּי שִׁנִּאַ מִּנְשָׁיִּאָּיִ
- رَمَשְׁכֵּח יָהֹנָה עַּשֶׂף נוֹמָה שְׁמֵּים וִיסָר " אָבֶץ נַהְפַּהָד הָמִיד כְּלִ־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמָת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחָית וְאַיֵּה חֲמָת הַמֵּצִיק:
- װְטְּר צַהְטְּה: מַתָר צַּמֶּר לְהִפְּתֵּחַ וְלִאִּ יָּמָּתִר לַשָּׁתַת וְלָאִיּ
- יַ וְאַנֹכִי יְהְנְה אֱלֹהֶוּךְ רֹגַעּ הַלָּם וַיֶּהֵמָוּ גַּלְּיִר יְהְנָה צְבְאָוֹת שְׁמְוֹ:
- מַמִּגַאָּטַׁט: (ס) אַבְּאַלְּיִם נְאָנִּם אָבֵּא נְלֵאִמָּנִם לְּצִּּיּנְוּ מִמִּגַאַטִּיב: (ס)
- הקעור מיַד יְהְנְה אָת־בָּוֹס חֲמָתִוֹ אָת־ שְׁתֵית מִיַּד יְהְנְה אָת־בַּוֹס חֲמָתֵוֹ אָת־ קַבַּעַת כַּוֹס הַתַּרְעֵלֶה שְׁתִית מָצְית:
- מְחַוּיִקׁ בְּיֶּדְה מִבְּלְבְּנִים גִּבְּלְה: מְחַוּיִקֹ בְּיֶּדְה מִבְּלְבַּנִים גַּבְּלָה:
- ְּיִם מְּנִּעְ לְנִאְקִינֵּ מִּי זָנִּנִי לְנַּי הַשָּׂר הַשְׁבֵּר וְהַנְּגִלְ לְנִאְקִינֵּר מִי אָנִהַמֶּר:
- בּלֵוֹף עַּלְפָּוּ שָׁכְבָּוּ בְּרָאִשׁ בְּלִ־חוּצִוֹת בְּתַוֹא מִכְּמָר חַמְלֵאִים חַמַת־יְחֹנֶת וּצְּרָת בְּלִיף:
- מְיֵּין: (פּ) מְיֵּין: (פּ)
- בה־אָמֵׁר אַדֹנֵיךִ יְהִוָֹה וֵאלֹהִיךִּ יָהַיִר עַמֹּוֹ הְנֵּה לְקַחָהִי מִיָּדֵךְ אָת־בָּוֹס הַתַּרְעֵלְה אָת־קְבַּעַתֹ בָּוֹס הֲמָהִי לֹא־תּוֹסָיפִּי לִשְׁהּוֹהָה עְּוֹד:
- לַמְבְׁנִים: (פּ) מְּטֵׁג וֹנְמְּבְׁנִים וֹטַמְּגמִג כִּאָּנֵאלְ זִּיְנְע וֹכִּטִוּאֹ מְמָבִיִּאָרָ בִּיִּב וִמִּמְּגמִג בִּאָּנִאלְ זִּיְעַע וֹכִּטִוּאֹ

LII:1

- Awake, awake, Put on thy strength, O Zion; Put on thy beautiful garments, O Jerusalem, the holy city; For henceforth there shall no more come into thee The uncircumcised and the unclean.
- Shake thyself from the dust; Arise, and sit down, O Jerusalem, Loose thyself from the bands of thy neck, O captive daughter of Zion.
- For thus saith the LORD: Ye were sold for nought; And ye shall be redeemed without money.
- For thus saith the Lord GoD: My people went down aforetime into Egypt to sojourn there; And the Assyrian oppressed them without cause.
- Now therefore, what do I here, saith the LORD, Seeing that My people is taken away for nought? They that rule over them do howl, saith the LORD, And My name continually all the day is blasphemed.
- Therefore My people shall know My name; Therefore they shall know in that day That I, even He that spoke, behold, here I am.
- How beautiful upon the mountains Are the feet of the messenger of good tidings, That announceth peace, the harbinger of good tidings, That announceth salvation; That saith unto Zion: 'Thy God reigneth!'
- Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing; For they shall see, eye to eye, The LORD returning to Zion.
- Break forth into joy, sing together, Ye waste places of Jerusalem; For the Lord hath comforted His people, He hath redeemed Jerusalem.
- The Lord hath made bare His holy arm In the eyes of all the nations; And all the ends of the earth shall see The salvation of our God.
- Depart ye, depart ye, go ye out from thence, Touch no unclean thing; Go ye out of the midst of het; be ye clean, Ye that beat the vessels of the LORD.
- For ye shall not go out in haste, Weither shall ye go by flight; For the Lord will go before you, And the God of Israel will be your rearward.

- יוְסֵיף יְבֹאְ־בֶּף מִיֹד שְּׁבֵלְ וְשְׁמֵא: תּבְּי עִּבָּץ יְבִּיִּשְׁ שַּׁיִּ בְּלְאִ עּיְרִי עִּיְרֵי לְבְשָׁי שָּׁיִ עִּיִּלְ לְבְשָׁיוּ בִּּנְּדֵי
- ַ הַחְבַּמָהִי מֵעְּפֶּר קִּיִּמִי שֶׁבֶּי יְרוּשְׁלָחַ (כּי התפתחו)[קי הָחָפַּמְחִי] מוֹסְבֵי צַּנְאֵבֶּרְ שְׁבִיְּה בַּת־צִיּוֹן: (ס)
- בְבֶּסֶׁבְ מִּנְּאֵבְנִּי (ס) בְּבֶּסֶבׁב מִּנְאָבְנִי (ס)
- בֶּי כְּה אִמַר אֲדֹנָי הֵהוֹה מִצְהָיִם וְרַד־עַּמָּי
 בְּרְאשׁנָה לְנַּיר שָׁם וְאַשִּׁיר בְּאֵפֶס עֵּשְׁקוֹ:
- ְּנְעָהָת מַת־לִּי־פֹת ׁנְאָם־יִתֹּה בִּי־לִאָּח עַמָּי הְנְּהַ מִשְּׁלֶנִי יְהֵילִילִּי נְאָם־יְהֹנְה וְהָמָיד בְּל־הַיִּוֹם שְׁמֵי מִנּאֵץ:
- לְבֵּן יֵדָע עַמֶּר שְׁמֶר לְבֵּן בַּיִּוֹם חַהְוּא בְּרֹ־
 אַנִי־הְוּא הַמְּדַבֵּר הַנְּנִי: (ס)
- לְּבְּיִּוּ מְּלְנִי שֵּׁלְנִי שִׁיְבְיִּנְנִי בְּמְּבֶּנְנִי מְּבְּשֶּׁר מִּשְׁבָּנִי בְּמְבַּבְּּ מְלְנִם מְּבְּשָּׁר מִנְּרַ מִּשְׁבָּנִי מְשְׁבָּיִּ בְּבְּיִנְנִי מְּבְשָׁר מִשְׁבָּיִי
- « ﴿ كِنْرُ عُوْنِكَ يُشِعُهُ كِنْرُ يَائِدُ اِنْدِيْهِ فِنْ فِي لِاللَّهُ عِنْدُا اِنْدِيْهِ فِي لِاللَّهُ عِن فِيْرَا رَبِعُهُ فِيْهُ لِي اللَّهُ عِنْهُ اللَّهُ عِنْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عِنْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ
- و ھְצְּחָוּ רַנְּנוּ יֵחְדֵּׁר חְרָכִוֹת יֶרוּשֶׁלֶם בִּי־נִחַם יְחֹנְת עַמֹּוֹ גָּצֶּל יְרוּשֶׁלֶם:
- " העלה יהוה את ירוניע אַר יִצְּבָּטִי אָבֶין אָת יִשׁיעַת הגוֹים וְרָאוֹ בְּלִ־אַפְּסִי־אָּבֶין אָת יִשׁיעַת אָלְהֵיני: (ס)
- סָּוּרוּ סֹּוּרוּ צְאַוּ מִשְּׁם מְמֵא אַל־חַּגְּעוּ צְאַוּ מִשְׁם מְמֵא אַל־חַגְּעוּ צְאַוּ מִתְּיֹלְה חַבְּּרוּ נִשְׁאֵי כְּלֵי יְחֹוְח:
- د לא בְחִפְּזוֹלְ מֵצֵאוּ וּבִמְנִיסָה לֵאׁ מֵלֵהֵיּ בְּי־חֹלֵךְ לְפְּנִיכָם יְהֹנְה וּמְאַסִּפְבֶם אֵלֹתֵי יִשְׂרְאֵל: (ס)

הפטרת כי תצא

The Haftarah is Isaiah 54:1 – 54:10. If the Haftarah from Re'eh was not read because it fell on Rosh Hodesh, combine it with this Haftarah.

LIV:1

Sing, O barren, thou that didst not beat, Break forth into singing, and cry aloud, thou that didst not travail; For more are the children of the desolate Than the children of the LORD.

Enlarge the place of thy tent, And let them stretch forth the curtains of thy habitations, spare not; Lengthen thy cords, and strengthen thy stakes.

For thou shalt spread abroad on the right hand and on the left, And thy seed shall possess the nations, And make the desolate cities to be inhabited.

Fear not, for thou shalt not be ashamed. Weither be thou confounded, for thou shalt not be put to shame; For thou shalt forget the shame of thy youth, And the reproach of thy widowhood shalt thou remember no reproach of the widowhood shalt thou remember no

For thy Maker is thy husband, The Lord of hosts is His name; And the Holy One of Israel is thy Redeemer, The God of the whole earth shall He be

For the LORD hath called thee As a wife forsaken and grieved in spirit; And a wife of youth, can she be rejected? Saith thy God.

For a small moment have I forsaken thee; But with great compassion will I gather thee.

In a little wrath I hid My face from thee for a moment, But with everlasting kindness will I have compassion on thee, Saith the LORD thy Redeemer.

For this is as the waters of Moah unto Me; for as I have sworn that the waters of Moah should no more go over the earth, so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee.

For the mountains may depart, and the hills be removed; but My kindness shall not depart from thee, neither shall My covenant of peace be removed, saith the LORD that hath compassion on thee.

רְצִּי מְּקְרָה רָּאׁ יָלְדָה פִּצְּחָׁי רָנָּה נְצָהֵלִי לֹאִ־חְלְה בִּי־רַבָּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעִילָה אָמָר יְהֹוֶה: ברחנכנו מקים אָבלֹה ייבונוים

מְנִשְׁבְּוֹב וְנִשְׁבְעֵּוֹב שַׁצְּעֵב מְאָבְנִוּעָנִוּב וֹאָנִים אָבְשַּׁבְאָב בּבְעַלְיִּבִיוּ מִצִּוֹם אָבִּבְי

ְּנְמְרֵים נְשִׁמְּוִת יוִשְׁיבוּ: בּ קִּי־נְמֵין וּשְׁמִאִיל הִפְּרָצִי וְזַרְשִּׁרְ גִּוֹנֶם יִירְשִׁ

ְנְמִוֹבְׁפַּׁע אַּלְמָׁנִנִּעָגִוּ לְאָ טִוּבְּׁנִי. מִּנְמָּנְי לְאָ טַּטִׁפְּׁנִי. בַּּי בְּמִּט הַּלְנִתְּנִּי טִּמִּבְּטִי. בְּאֵ טַּטִּבְּׁנִי בִּי בְּאָ טִּדְנָמִּי וֹאָלְ-טִבּלְמָׁי בִּי

٥ ﴿ كَيْ خَوْدُ بَالِمَ الْمُعْدَانِ الْمُعْدَانِ الْمُعْدَالِ الْمُعْدَالِ الْمُعْدَالِ الْمُعْدَالِ عَدْ حَمَّدَ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ عَلَيْهِ مُعْدَالًا مُعْدَالًا اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَل

בְּי־רְאִשְׁה עַזּיבָה וַעַצִּיבַת רָוּחַ קְרָאֵּךְ יְהְנְּה וְאֲשֶׁת נְעּירֵים בָּי הִמָּאֵס אָמָר אֱל'הֵיף:

ק בְּנֵע קַטָּן עַיַבְהָּיִרְ יִּבְרַחֲמָים גְּדֹלָים אַקבְצֶרְ:

چ جَשָׁצֵּוּ קֹצֵוּ הִסְמַּרִתִּי פָּנֵי הֻנַעֹ מִמֵּוּ יִּבְחֵסֶד עוֹלֻם רִחַמְתִּיִּ אָמָר גֹּאֵלֶרְ יְהְנְה: (ס)

ַ בּי־מֵי נֿתׁ וַאַת לִּי אַשֶּׁר נִשְׁבַּעְּהִי מִקְּצָרִ מִי־נָת עִּוֹד עַל־הָאָהֶץ בֵּן נִשְׁבַּעְהִי מִקְּצָרִ עַלְיָךְ וּמִנְּעְרֵבְּךְ:

בָּי הַחָרִיםׁ יָמִּישׁוּ וְחַגְּבָעִּוֹת הְּמִּישִׁינִּה וְחַסְדְּׁי מֵאִתַּדְּ לֹא־יָמׁישׁ וּבְרָית שָׁלוֹמִי לָא הַמְּיִם אָמָר מְרַחַמֵּךְ יְהְוָה: (ס)

הפטרת כי תבוא

.22:00 – 1:00 daia2l si daraitaH ədT

Arise, shine, for thy light is come, And the glory of the LORD is risen upon thee.

For, behold, darkness shall cover the earth, And gross darkness the Peoples; But upon thee the LORD will arise, And His glory shall be seen upon thee.

And nations shall walk at thy light, And kings at the brightness of thy rising.

Lift Up thine eyes round about, and see: They all are gathered together, and come to thee; Thy sons come from far, And thy daughters are borne on the side.

Then thou shalt see and be radiant, And thy heart shall throb and be enlarged; Because the abundance of the sea shall be turned unto thee, The wealth of the nations shall come unto thee.

The caravan of camels shall cover thee, And of the young camels of Midian and Ephah, All coming from Sheba; They shall bring gold and incense, And shall proclaim the praises of the Lord.

All the flocks of Kedar shall be gathered together unto thee; The rams of Nebaioth shall minister unto thee; They shall come up with acceptance on Mine altar, And I will glorify My glorious house.

Who are these that fly as a cloud, And as the doves to their cotes?

Surely the isles shall wait for Me, And the ships of Tarshish first, To bring thy sons from far, Their silver and their gold with them, For the name of the LORD thy God, And for the Holy One of Israel, because He hath glorified thee.

And aliens shall build up thy walls, And their kings shall minister unto thee; For in My wrath I smore thee, But in My favour have I had compassion on thee.

Thy gates also shall be open continually, Day and night, they shall not be shut; That men may bring unto thee the wealth of the nations, And their kings in procession.

מְלֵוֹבׁ זְבֵׁנֵב: מְלָוֹבׁ זְבֵׁנֵב: פּנִ-בוּנַב בּעָּיִיִּבְּלִ בִּכִּבִּאַ אִנְבֵוֹבׁ וּכְבָּנִב וְּבִּוֹבִי

ַ בִּי־הַנָּה הַהֹשֶׁדִּ יָכַסָּה־אָּבֶץ וַעֲּרָבֵּל לְאָמִּים וְעָלֵיִדִּ יִזְרָה יְהִנְּה יִּכְבוֹדָוֹ עָלֵיִדִּ יֵרְאֵה:

ײַאָּמְנְיִנְי לְוַבְּ בְּּנְּוֹבְ מִנְינִוּנִל יִבְאִנּ נּבְנִוּנִנִּוֹב מַּלְ_זָּב אָאִי־סְבָּיִר מִּנְוֹבְ נְּרָאִנִ כְּלָּם נִּקְבָּגִּנְ בָּאִרִּ

י אָז מּרְאִּי וְנְיִרְרְהְ יִפְּתָר וְרָתַר לְבָּבֵּרְ בְּיִר מְלְבָּבְּרְ הְעָלְוּ יְם הֵילִ גּּוֹיִם יְבָּאִי לֶּךְ:

َ שֶׁפְעַּת וָּמַלִּים הָכַפַּף בִּכְרֵי מִדְיִן ֹנִיפִּׁה בְּלָם מִשְׁבֵא יָבָאוּ זָהָב וּלְבוֹנָת יִשְׁאוּ וּתְהַלְּת יְתֹּה יְבַשֵּׁרוּ:

אָרַבֹּטִיהֶם: אַרְבֹּטִיהֶם:

جי־לֵיו אַנִים יְקִּיּוֹ וְאָנִיִּת מַּרְשִׁישׁ בָּרָאשׁנְּׁת לְחָבֶּיא בְנִיִּךְ מֵרְחִיִּק כַּסְפָּם יּוְחָבֶם אִמָּם פַּאֲרֶך:

בּׁ, בֹלֵגֹפֹּ, טִבּיטָגִּנְ וִבֹּנְגִּנְי, נִםֹמִּשְׁינֵּנִּ י יבֹּנִי בֹלִי. ַכֹּבְ טִמִסְּוֹב יִמִּלְכִיטִׁם וְאֵּנִעִּינִּיִּנִּיִּי

ְּנְהִנְּיִם: יְּסְגֵּרִוּ לְּהָבֶּיִא אֵלֵיִךְ הֲיִלְ גּוּיִם וּמַלְבֵּיהֶם יְסְגֵּרְוּ לְהָבֶּיִא אֵלֵיִךְ הֵילִ גּוּיִם וּמַלְבֵּיהֶם

- For that nation and kingdom that will not serve thee shall perish; Yea, those nations shall be utterly wasted.
- The glory of Lebanon shall come unto thee, The cypress, the plane-tree and the larch together; To beautify the place of My sanctuary, And I will make the place of My feet glorious.
- And the sons of them that afflicted thee Shall come bending unto thee, And all they that despised they shall bow down At the soles of thy feet; And they shall thee The city of the Lord, The Zion of the Holy One of Israel.
- Whereas thou hast been forsaken and hated, So that no man passed through thee, I will make thee an eternal excellency, A joy of many generations.
- Thou shalt also suck the milk of the nations, And shalt suck the breast of kings, And thou shalt know that I the Lord am thy Saviour, And I, the Mighty One of Jacob, thy Redeemer.
- For brass I will bring gold, And for iron I will bring silver, And for wood brass, And for stones iron; I will also make thy officers peace, And righteousness thy magistrates.
- Violence shall no more be heard in thy land, Desolation nor destruction within thy borders; But thou shalt call thy walls Salvation, And thy gates Praise.
- The sun shall be no more thy light by day, Neither for brightness shall the moon give light unto thee; But the LORD shall be unto thee an everlasting light, And thy Goty.
- Thy sun shall no more go down, Neither shall thy moon withdraw itself; For the Lord shall be thine everlasting light, And the days of thy mourning shall be ended.
- Thy people also shall be all righteous, They shall inherit the land for ever; The branch of My planting, the work of My hands, Wherein I glory.
- The smallest shall become a thousand, And the least a mighty nation; I the Lord will hasten it in its time.

- ַ בֵּי־חַגַּוֹי וְחַמַּמְלְבֶּח אֲשָׁר לֹא־יַעַּבְּדִּוּ יאַבְדוּ וְתַּגּוֹיָם חַרְב יֶחֲבֶבוּ:
- د چچنד הַלְּבְנִין אֵלֵיף יִבִּיֹא בְּרָיִשׁ הִּדְקִר הְתַּצִּשְׁנִר יַחְדְּיִ לְפְּאֵר מְקַוֹם מִקְדְּשִׁי וּמְקָוֹם הַגְלַי אֲבַבֶּר:
- מָּגְר יְּהְלֶּנְר אֵּיְוֹן לֵּבְנְהֵ יִמְּבְּאֵלְי מַּלְ-כַּפִּוְת נַלְּלְוֹד כָּלְ-מִׁזָּאָּגִיִּר וְלֵּבְאֵּ לְבְּ יִי וְׁנִלְכְרִ אֵלְוֹד אָעִוִנִ בִּיָּוֹ מִמְּזָּוֹב וְנִימְשִׁנִוֹנִיּ
- י שַּׁטִּטִירְ לְלְּאָוֹן עוֹלֶם מִשְּׁיִשׁ דָּוֹר וָדְוֹר: זי מַּטַת הֵיוֹתָך צִיּוּבָר יִשְׁנִיאָר וָאֵין עוֹבָר.
- נעקר: װְלְבְּמִּטְ בֵּּנְ אֲלֵנְ יְחִנְּחִ מְּנְאִּבְּּׁ בְּלְבֵּנִם הִינְּקִּ יְנְנְּלְּבִי:
- תַּחַת הַנְּחֹשֶׁה אָבָיא זָהָב וָתַחַת הַבּרָזֶל אָבִיא כֶּסֶף וְתַּחַת הָעֵצִים נָחָשָׁת וָתָחַת הְאָבָנִים בּרְזֶל וְשִׁמְתַּי פְּקְדָּחֵהְ שָׁלֵים וְנְּנְשְׂיִהְ בְּבְקֵה:
- לא־וִשְׁעַׁע עַּוֹד חָמָס בְּאַרְצֵּׁך שָׁד וָשָׁבֶר בּגְבּוּלְיֵּדְ וְקַבָּאִת יְשׁוּעָרֹ חוֹמֹתַׁיִךְ וּשְׁעָרֵוָך הְחִלְּה:
- לא־יִהְנָה לָּךְּ עִּוֹדִ תַשֶּׁמָשׁ לְצִּוֹרִ יוֹלָם וּלְנֵגַה תַּיָּהֶת לֹא־יָצִיר לֶוְדִּ וְתִּיָּת־לֶּלְדִּ יְהֹנָת לְצִּוֹר עּוֹלֶם נֵאלֹתַיָּךְ לְתִפְּצִּרְתֵּדְּ
- לא־יָבָוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִיבִחַךְ לָא ֵגְאָסֵךְ בָּי יְחִנְׁה יְהְיָה־לְּךְּ לְאַוֹר עוֹלֶם וְשֶׁלְמָוּ יָמֵי אָבְלֵךְ:
- לְטִיטִּפְּאֶׁר: זְאֶבׁר (כִּ, מִסְתִּו)[טַּ, מִסְׁתָּנִּ] מַאֲּמָּה יָבָר הְמַּבְּרְ בְּבָּבֶּם צַּדִּילִים לְתִּלָם יֵירָהְהִּ אָבָרִ
- ْبَائِنَ جَمْقِهَ كِنَارَهُوْنَ: (o) تَقُمَّا نَبَيْنَ كَغُكُلُهُ لِيَجْمُرِد كُرُبَد مُجْنَه غَرْد

77

הפטרת נצבים

The Haftarah is Isaiah 61:10 - 63:9. This Haftarah is read on the Shabbat before Rosh HaShana.

I will greatly rejoice in the LORD, My soul shall be joyful in my God; For He hath clothed me with the garments of salvation, He hath covered me with the robe of victory, As a bridegroom putteth on a priestly diadem, And as a bride adorneth herself with her jewels.

For as the earth bringeth forth her growth, And as the garden causeth the things that are sown in it to spring forth; So the Lord God will cause victory and glory To spring forth before all the nations.

For Zion's sake will I not hold My peace, And for forth as brightness, And her salvation as a torch that burneth.

And the nations shall see thy triumph, And all kings thy glory; And thou shalt be called by a new name, Which the mouth of the LORD shall mark out.

Thou shalt also be a crown of beauty in the hand of the Lord, And a royal diadem in the open hand of thy God.

Thou shalt no more be termed Forsaken, Weither shall thy land any more be termed Desolate; But thou shalt be called, My delight is in her, And thy land, Espoused; For the Lord delighteth in thee, And thy land shall be espoused.

For as a young man espouseth a virgin, So shall thy sons espouse thee; And as the bridegroom rejoiceth over the bride, So shall thy God rejoice over thee.

I have set watchmen Upon thy walls, O Jerusalem, They shall never hold their peace Day nor night: 'Ye that are the LORD'S remembrancers, Take ye no rest,

And give Him no rest, Till He establish, And till He make Jerusalem A praise in the earth.'

The Lord hath sworn by His right hand, And by the arm of His strength: Surely I will no more give thy corn To be food for thine enemies; And strangers shall not drink thy wine, For which thou hast laboured;

تاكما ئونى يېنونى چىدازات جيرځ يونىز چېخائر چې ترځدنونز جېيد-ئۇنى دېودځ چېچات روږين چېدې بوغېد بوچې موپيد چېدېد:

ְ בָּי כְאָבֵץׁ חּוֹצֵיאׁ צִמְּחָה וּכְנָנָה זִרוּשֵּׁיהִ הַצְּמָיִה בֵּןוּ אֲדֹנֵי וֶהוֹה יַצְּמֶיה צְדְקָהֹ וּתְהַלְּה נֶגֶר כְּלְ־תַּנִּיְם:

וֹלְנִא לְנִים אֹנְלֵב וֹלְלַבְים בְּבַנְיֵצְרֵב
 וֹלְנִא לְנַ ְהָּם טִּנְְחָ אֵּהָּנִר בְּיִנְרַיִנְיְרִ (כִּ,
 וֹלְנִא לְנַ ְהָּם טַּנְחָ אֵּהָּנַר בְּיִנְרַ וְּטְנְּיִנְ (כִּ,
 וֹלְנִי נִיִּם אַנְרָב וֹלְלַבְים בְּבַנְיִצְרַ וֹּלֵבְ

לא־יַאָמֵר לָּךְ עֿוֹד עַזּוּבָׁה וּלְאַרְצֵךְ לָא־ * יַאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה בָּי לָּךְ יִקָּרֵא הָפְצִי־ בְּה וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה בִּי־חָפֵּץ יְהוֹה בָּרְּ וְאַרְצֵךְ הִבְּעֵל:

ك چە-بجىچى خىسىر چىسىڭى بجىچىس دېرسىس بېمار سىخ-چىچى بىشى سىخىنە ھىدىنجىچى

ַ עַּלְ־הַיִּלִּה וְּכְלִּ הִשְּׁלָּם הִפְּקִּיִּתִּ שִׁמְּרִים בְּלְ־הַיַּנִים וְכְלְ־הַלַּיֵלְה הַּמָּיִר לָא יָהֵשִׁיּ הַפּּוְפְרִים אָת־יְהְנְּה אַלְ־הֲמִי לְבֶּם:

אָּט_וֹבוּמָּלֶם טִּטִלְּטַ בּאָבֶּוּ: בּ נְאָּלַטַּטִּנִּינִ בְּמִי לְנִ מִּבַוֹּכִּוְנָּן וֹמַבַּוֹמָּים

בׁנֵגְנַבְּ שְׁגַרְנְאָבְ אֵּאָבְ נִגְמָּטׁ בֹּנִי אָעַ-בִּלְּנְבּ מִגְעַ מִאָּכִלְ לָאָּנְבְּנִבּ נִאָּם_נִאָּטֹּנ נִאָפֿמ נִעִינִי בּנִטִּנִנְ יִבִּוֹנִנְתִּ מִּגִּיִ אִם אָטֹוֹ

- But they that have garnered it shall eat it, And praise the LORD, And they that have gathered it shall drink it In the courts of My sanctuary.
- Go through, go through the gates, Clear ye the way of the people; Cast up, cast up the highway, Gather out the stones; Lift up an ensign over the peoples.
- Behold, the LORD hath proclaimed Unto the end of the earth: Say ye to the daughter of Zion: 'Behold, thy salvation cometh; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.'
- And they shall call them The holy people, The redeemed of the Lorp; And thou shalt be called Sought out, A city not forsaken.
- Who is this that cometh from Edom, with crimsoned garments from Bozrah? This that is glorious in his apparel, stately in the greatness of his strength?'—'I that speak in victory, mighty to save.'—
- Wherefore is Thine apparel red, and Thy garments like his that treadeth in the winevat?"—
- I have trodden the winepress alone, and of the peoples there was no man with Me; yea, I trod them in Mine anger, and trampled them in My fury; and their lifeblood is dashed against My garments, and I have stained all My taiment.
- For the day of vengeance that was in My heart, and My year of redemption are come.
- And I looked, and there was none to help, and I beheld in astonishment, and there was none to uphold; therefore Mine own arm brought salvation unto Me, And My fury, it upheld Me.
- And I trod down the peoples in Mine anger, and made them drunk with My fury, and I poured out their lifeblood on the earth.
- I will make mention of the mercies of the Lord, and the praises of the Lord, according to all that the Lord hath bestowed on us; and the great goodness toward the house of Israel, which He hath bestowed on them according to His compassions, and according to the multitude of His mercies.
- For He said: 'Surely, they are My people, children that will not deal falsely'; so He was their Saviour.

- פּ בָּי מִאַּסְפָּיִּוֹ יִאָּכְלְֻּחִוּ וְחֵלְלְיּ אֶת־יְּחֹזְְּהַפֿי מִאַסְפָּיִּוֹ יִאָּכְלְֻחִוּ וְחֵלְלְוּ אֶת־יְּחֹזְְהַ
- $_{\rm or}$ $_{\rm$

- מִר זָרַוּ בָּא מֵאֱדִּוֹם חַמָּוּץ בִּנָדִיםׁ מִבְּצִּרָֹה זֶה הַדַּוּר בִּלְבוּשׁׁוֹ צֹמֶה בְּרַב פֹחַוֹ אֲנֵי מְדַבֵּר בִּצְדְקֶה רָב לְחוֹשִׁיעַ:
- מַצְּיִנַם לַלְבִּינְמֻצְּ יִבְּנְנָדֵירְ בְּצִנַדְ:
- יאָטְי וֹאָבְרְבֶּי וֹכְּלְבִּיּהְ יִּמְלְפִּיּהְּ אִּיְּאֶלְטִּי: אִטְי וֹאָבְרְבֶּם בִּאַפְּי וֹאָרְטָסִם בּחַמָּתִי וֹנִי פּוּבָתוּ דְּבַּבְּיִי יִּלְבִּיִּי יִמְתַּמִּים אֵיִּוֹ-אָיִהִ
- + בּׁנְ נִוֹם זֹטִם בֹּלְבַּנִ נְחִׁנָּט נִּאָנְלְ, בֹּאָנִי:
- נפּוּשֶׁת לְ, וְרִמְּּנ נִשְׁמִׁטִּי נַיִּא סְמָבֶּטִּוּ: נַּאַבִּישׁ נְאֵנוֹ מִזְּר נִאָּשִׁשִּׁנִמִּם נָאָנוֹ סִנִמֵּב
- נְאִנְרֵנְרֵ לְאֵבֶׁלֵּוֹ נֹאִבֶּים: (ס) בי נְאָבָנִס הַּמִּנִסְ בַּאַבְּּנִ נִאָּהָבַּרֵם בַּטִבְּעָׁנִי
- ئَيْمُد ِبْمُكُم چُدَلَقُيْر بَدِرُك لِيَعَيْر: غَيْمُد ِبْمُكُرَد بَدِئِنَا لِدَد صِيطَ كُلِيْر بَهْدَيْكِ غَيْمُد ِبْمُكُمْ لَهُ الْمُنْدِينَ فَادَكِي لَا مُكَالِّد بَهُدَيْكِم

In all their affliction He was afflicted, and the angel of His presence saved them; in His love and in His pity He redeemed them; And He bore them, and carried them all the days of old.

הפטרת וילך

The Haftarah is Isaiah 55:6 – 56:8. This Haftarah is read on Shabbat Shuva.

Seek ye the Lord while He may be found, Call ye upon Him while He is near;

Let the wicked forsake his way, And the man of iniquity his thoughts; And let him return unto the LORD, and He will have compassion upon him, And to out God, for He will abundantly pardon

For My thoughts are not your thoughts, Neither are your ways My ways, saith the Lord.

For as the heavens are higher than the earth, So are My ways higher than your ways, And My thoughts than your thoughts.

For as the rain cometh down and the snow from heaven, And returneth nor thither, Except it water the earth, And make it bring forth and bud, And give seed to the sower and bread to the eater;

So shall My word be that goeth forth out of My mouth: It shall not return unto Me void, Except it accomplish that which I please, And make the thing whereto I sent it prosper.

For ye shall go out with joy, And be led forth with peace; The mountains and the hills shall break forth before you into singing, And all the trees of the field shall clap their hands.

Instead of the thorn shall come up the cypress, And instead of the brier shall come up the myrtle; And it shall be to the LORD for a memorial, For an everlasting sign that shall not be cut off.

Thus saith the LORD: Keep ye justice, and do righteousness, For My salvation is near to come, And My favour to be revealed.

קרוֹב: קרוֹב: יעוֹב רשׁעׂ דרבּוֹ וּאִישׁ אֵנוּ מחשׁבֹתִיוּ

בְּיִינְרְבֶּה לְסְלְוָחַ: וְיִשְׁב אָלְ-יְּהְוָתְ וְיִרְחֲמָהוּ וְאֶלְ-אֶלְתֵּינּ יְשְׁבְ הָשְׁתְּ בְּרְבִי וְאָישׁ אָנֵן מַחְשְׁבְתָּיני

בֵּי לְאׁ מַחְשָׁבוֹתַי[ּ] מַחְשָׁבָוֹתֵיבֶּׁם וְלְאׁ דַרְבֵיבֶם דְּרְבֶי נְאָם יְחֹוֶה:

מֹגַנְבְינֶבְם וּמִנְהְשִׁבְעֹּוּ מִפְּּהְשָׁבְעִּינֶבֶם: • בִּיּנְבְּהִיּ מִּמִנִם מִצְּגָרֵא בֵּן לִּבְּהִי דְרָכִיּ

בֿי כַּאֲשֵׁר יֵבֵר ׁ הַנָּשָׁם וְהַשָּׁלֶג מִן־הַשְּׁמַּיִם יִשְׁמָּה ׁ לֵא יִשׁׁיב בֻּי אִם־הִרְזָה אָת־הָאָׁבֶץ יְהוֹלִידֶה וְהִצְּמִיחֲה וְנָתַן זֶּרַעַ לַּיּבֵעׁ וְלֶחֶם לְאֹבֶל:

וְהִצְּלְיִנִ אֵּמֶּׁר מֻּלְטִׁטֵּׁיוּ: אֵלְי רֵיקָם כֵּי אִם מִּמְׁרִ אָּנִראִּמֶּר חַפְּּצִּטִּי בּן יִהְיָּה אַבְּרִי אָמֶּר יִצָּא מִפָּי לִאַ־יָּמִּיּר

ְ בִּי־בְשִׁמְחֲה תֵּצֵאִי וּבְשָׁלִוֹם תּוּבְּלִיּוֹ הָהָרֵים וְתַּגְּבְעִּוֹת יִפְצִּחָוּ לִפְּנִיכָם רִנְּה וְכְל־עַצֵי תַשְּׁדֶה יִמְהַאִּרּבֶּף:

מַחַת חַנַּעַצּיּץׁ יַעֲּלֵח בְּרִיִּשׁ (כּי תחת)[קּי וְתַחַת] הַפְּרְפָּר יַעֲּלֶח הַדֵּס וְהָיֶה לֵּיהוָה לְשֶׁם לְאִית עוּלֶם לְא יִבְּרֵת: (פ)

ַכּה אַמַר יְהוֹה שִׁמְרִי מִשְׁפָּט וַעֵּשָּׁי צְּדְקָה בְּי־קְרוֹבֶה יִשִּיעִּהִי לִבְוֹא וְצִּדְקָהִי להגלות:

LVI:1

Happy is the man that doeth this, And the son of man that holdeth fast by it: That keepeth the sabbath from profaning it, And keepeth his hand from doing any evil

Neither let the alien, That hath joined himself to the Lord, speak, saying: 'The Lord will surely separate me from His people'; Neither let the eunuch say: 'Behold, I am a dry tree.'

For thus saith the LORD Concerning the eunuchs that keep My sabbaths, And choose the things that please Me, And hold fast by My covenant:

Even unto them will I give in My house And within My walls a monument and a memorial Better than sons and daughters; I will give them an everlasting memorial, That shall not be cut off.

Also the aliens, that join themselves to the LORD, to minister unto Him, And to love the name of the LORD, To be His servants, Every one that keepeth the sabbath from profaning it, And holdeth fast by My covenant:

Even them will I bring to My holy mountain, And make them joyful in My house of prayer; Their upon Mine altar; For My house shall be called A house of prayer for all peoples.

Saith the Lord God who gathereth the dispersed of Israel: Yet I will gather others to him, beside those of him that are gathered.

פַּלְ_בֶת: (ס) פַּּר שׁמֶר שַּבְּת מֵחַלְּלְי וִשְׁמֶר יָדִוֹ מִעֲשָׂוֹת בְּרְ־בֶת: (ס)

, וְאַל־יֹאמַר בָּן־חַנֵּבְר חַנִּלְוָה אָל־יָהוָֹה לֵאמֹר חַבְּדֵּל יַבְדִּילָנִי יְהוָה מִעַּל עַמִּוֹ הְאַל־יֹאמַר הַפְּרִיס תַּן אָנִי עֵץ יָבֶשׁ: (פ)

ַ פִּי־כָּחוּ אָמָר יְחִוָּה לַסֵּרִיסִיםׁ אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אָת־שַׁבְּתוּתִּי וּבְחַרִּוּ בַּאֲשֶׁר חָפָּצְתִּי וּמַחַזִּיקִים בִּבְרִיתִּי:

َ בְּבְרֵע: (ס) מְבְּנִים יִמְבְּנִיִּם בְּבִינֵי יִהְם מִּנִלְם אָמֵּוֹ_לְגִּ אַמֶּר לְאָ أَנْטַשְׁ: לְטָם בִּבִּינֵי יִבְּטִוּמִיִּי, יָרֵ וֹמֶּם מִּוִּב

ױְבְנֵי תַנֵּבְׁר תַנָּלְוִים עַל־יְחֹנָתׁ לְשָׁרְתִּוּ וְּלְאַהַבָּתׁ אָת־שֵׁם יְחִנְּׁה לֵהְיָוֹת לֵוֹ לְעַבָּדִים כְּל־שׁמֵּר שַבְּתֹ מֵחַלְלֹוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִּי:

לְכְּלְ_הַמְּשִּׁהֵם: מְּלְ_מִּוֹּבְּטִׁי, בּּיִרְ בִּיִּהְ הַּבְּּהָי בְּבָּיִה הָפִּלְטִי מִּיִּלְהֵיחָם וְּזִּבְחֵיתָם לְרָבִּיּוֹ וּהַבִּיאִיהָם אָלְ_תַּיָּה בִּיִּהְהָם לְּבָּבִּיּוֹ

אַּפֿבּׁא הֹלְנִי לְנֹפֿבּׁהֵנֵי: * נֹאֵםְ אַבְּדָּנִ יֵּבְיְנֵי מִפֿבּא נֹבִינֵּי נֹחָבָאַבְ הַּנָּב

הפטרת האזינו

The Haftarah is II Samuel 22:1 – 22:51. This Haftarah is read on the Shabbat between Yom Kippur and Sukkot, if there is

And David spoke unto the LORD the words of this song in the day that the LORD delivered him out of the hand of Saul;

and he said: The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer;

בווXX נְיָרְבֶּר דְּוִר לֵיהְוָה אָתִּידִּר, תַשִּׁירָה הַאָּאָת (ס) בְּיִּוֹם הִצִּיל יְהְוָה אָתָּוֹ מִפָּף בְּלֹ־אִיְבֶיו וִמִּפַּף שָׁאָוּל: (ס)

· נּאָמַׁר יְּהְיָּה סַלְמָּ יִּתְּאָבְׁהִי יְמִׁפּּלְמָּרִ לְּיִּ

- The God who is my rock, in Him I take refuge; My shield, and my horn of salvation, my high tower, and my refuge; My saviour, Thou savest me from violence.
- Praised, I cry, is the LORD, and I am saved from mine
- For the waves of Death compassed me. The floods of Belial assailed me.
- The cords of Sheol surrounded me; the snares of Death confronted me.
- In my distress I called upon the LORD, yea, I called unto my God; and out of His temple He heard my voice, and my cry did enter into His ears.
- Then the earth did shake and quake, the foundations of heaven did tremble; they were shaken, because He was wroth.
- Smoke arose up in His nostrils, and fire out of His mouth did devour; coals flamed forth from Him.
- He bowed the heavens also, and came down; and thick darkness was under His feet.
- And He rode upon a cherub, and did fly; Yea, He was seen upon the wings of the wind.
- And He made darkness pavilions round about Him, gathering of waters, thick clouds of the skies.
- At the brightness before Him coals of fire flamed forth.
- The Lord thundered from heaven, and the Most High gave forth His voice.
- And He sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.
- And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were laid bare by the rebuke of the LORD, at the blast of the breath of His nostrils.
- He sent from on high, He took me, He drew me out of many waters;

- אָלְתֵּי צּוּרָי אָחֵסָר־בָּוֹ (ס) מָנְנָּי וָקָרָן יִשְׁמִּי מִשְׁנַּבִּי וּמְנוּסִׁי (ס) מִשְׁמִּי מֵחְמָס הּשְׁמְּיִי:
- מֹטַבְּׂלְ אֵּלֵבֹא וֹטַנְעׁ (a) เฉ็หูเฮ๋เ ห่เต็ส์:
- ر مُثرَّد فِي الْمَارِ وَكُنْد (م) كَلْـ فَرْدَ فِي الْمَادِ فِي الْمَادِ فِي الْمَادِ فِي الْمَادِ فِي الْمَادِ
- ְוֹמְּוֹמְטֵׁוּ בֹּאֹוֹלְוּוּ: אַלְבְׁא (ס) נִיּמְׁמָּמִ מִּדִּיכִּלְוְ לִיּלְוּ בּבּר_לִי אַלְבָּא יִׁדִּיִּם מִּדִּיכִּלְוְ לִיּלִי
- (כי ותגעש)[קי וַיִּהְגָּעַשׁ] וַהִּרְעַשׂ הְאָהֶץ (ס) מוֹסְרָוֹת הַשְּׁמָיִם יִרְגָּוִי וַיְּהְגְּעַשִׁי בִּי־חֲרָה לְוֹ:
- נְּחַלְיִם בַּעְּרֵוּ מִמֶּנוּ: * מַּלְיַר מִשְׁן בִּאַפִּוּ וָאָמִ מִפָּיו שִאָכֵלָ (ס)
- ס ניִם מְּמִנִם נִינֹג (ס) נֹהֹבׁפֹּלְ מַחָת בַּיֹּלְיֵנ:
- בּוֹפֿג_בׁנִנוֹ: ' נּגְבַבַּׁר מַּלְבַבְּבִינִר נִגְּמָּב (ס) נַגְּבָא מַלְ-
- מְנִם מִּבֵּׁג מִּטִׁצְׁנִם: " נְגַמֵּע נַוָּמֵּב סִבִּּנִבְנֵינו סַבַּנִע (ס) נַוֹמִּבַעַ
- ני מְנְּנְהְ נֶגְיְרִי בְּעֲרִי נַּחֲלֵי־אֵטִּ: (ס)
- לולְנִי (ס) בּיִלְנִי (מ) בּיִלְנִי וֹמֵלְנִוּן וִינֵּוּ
- נְּגִּים]: י נְאֵלָט טַבּגִּים נִוֹפָּנִבָּט פָּבָלַט (כִּ, וִנִשִמִם)[טַ,
- בּׁנֹמְׁנֵט וֹעוְֹט מּנֹמִמֹט נוּט אָפּׁוִ: " נֹגְנֹאִן אָפָּׁכֹּו וָם וֹנִּלְוּ מִסָּנִוִט טִּדָיֹל (ס)
- בְבֶּנֶם: הַמְּלָט מִמָּבְנִם וֹפַּׁנִדְנִ (ס) זֹמְמֵּנִּנִ מִמָּנִם

- He delivered me from mine enemy most strong, from them that hated me, for they were too mighty for me.
- They confronted me in the day of my calamity; but the LORD was a stay unto me.
- He brought me forth also into a large place; He delivered me, because He delighted in me.
- The Lord rewarded me according to my righteousness; According to the cleanness of my hands hath He recompensed me.
- For I have kept the ways of the LORD, And have not wickedly departed from my God.
- For all His ordinances were before $me_{\rm i}$ And as for His statutes, I did not depart from them.
- And I was single-hearted toward Him, And I kept myself from mine iniquity.
- Therefore hath the LORD recompensed me according to my righteousness, According to my cleanness in His
- With the merciful Thou dost show Thyself merciful, With the upright man Thou dost show Thyself upright,
- With the pure Thou dost show Thyself pure; And with the crooked Thou dost show Thyself subtle.
- And the afflicted people Thou dost save; But Thine eyes are upon the haughty, that Thou mayest humble
- For Thou art my lamp, O Lord; And the Lord doth lighten my darkness.
- For by Thee I run upon a troop; By my God do I scale a wall.
- As for God, His way is perfect; The word of the LORD is tried; He is a shield unto all them that take refuge in Him.
- For who is God, save the LORD? And who is a Rock, save our God?
- The God who is my strong fortress, And who letterh my way go forth straight;

- י יקי: (ס) אָנְיִנִי בְּנִוֹם אָנְצִיִּנְ נִנְיִנִּי נִינְיִנִי מִאָּמִּוֹ
- בּג: (ס) בּג: (ס)
- י גַּנְמְלְנָּג יִּהְנְוֹע פַּצִּגְקְתָּג פָּבָר יָדֵר יָשָׁיבּ בְּי: (ס)
- מֵאֶלְנְנֵי: (ס) בּי מְּמִלְנִינִי (ס)
- و چر چڑ تون چون چائیہ، اِابِجَائِر، کی پوراہ میں میں میں میں کے ہونے اِنٹیہ، اِنبِجَائِر، کی ہونے
- גאָבְיָנֶה מְמֶים לְיִ (ס) נְאָשְׁמַמְּרֶה מֵעְּנִינִי:
- ײַ נּיָּהְׁב יְּהְנָה לֵּג בְּצִּדְקְתָּיִ (ס) בְּבָרֵג לְנֵגָר מּגנְינ:
- ַ עַם־הָסָיד הַהְחַסָּד (ס) עַם־גָּבָּוֹר הַמָים הַפַּמְם:
- حم مُعارِّدُكُ لِي نُوْكُلُ (٥) أَمُعَالِمُونَ فَيُوَجِّدُ الْعُمَالِينِي فَيُوَجِّدُ الْعُمَالِينِي فَيُوْجُن
- בׁמִנֶם שַּׁמֶּפֶׁנְלֵ: אָט_מַם מַּנִי שַּנְאָנִהַ (סִ) נִמְּנָנִוּ בַּלָ_ יַּנְאָנִרָּלָם בַּיִּ
- ַ קִּי'אַמָּה נֵירָי יְהֹנְוָה (ס) נִיהֹנָה יַגִּיהַ קשְׁקְי:
- دِ جِد جِچِה אָרַוּץ גְּדִוּד (ס) בָּאַלֹהֵי אֲדַלֶּג־ שְׁוּר:
- הַאָּל מִּמִים דַּרְכִּוֹ אִמְרָת יִהוִֹה צְרוּפְּה (ס) מָגֵּן הוֹא לְכָל הַחֹסָים בְּוֹ:
- מְבַּלְהְּגֵׁי אֶּלְנֵינוּ: בָּי מִי־אָלְ מִבַּלְהֵּגֵי יְחְוָצִי (ס) וּמָּי צִּיִּר
- ברכו)[קי דַּרְבֶּי]: הְאֵלְ מְשְׁנְיִי הְנִילְ (ס) נַיְּמָר הְּמָים (כי

- Who maketh my feet like hinds', And setteth me upon my high places;
- Who traineth my hands for war, So that mine arms do bend a bow of brass.
- Thou hast also given me Thy shield of salvation; And Thy condescension hath made me great.
- Thou hast enlarged my steps under me, And my feet have not slipped.
- I have pursued mine enemies, and destroyed them, Neither did I turn back till they were consumed.
- And I have consumed them, and smitten them through, that they cannot arise; Yea, they are fallen under my feet.
- For Thou hast girded me with strength unto the battle; Thou hast subdued under me those that rose up against me.
- Thou hast also made mine enemies turn their backs unto me; Yea, them that hate me, that I might cut them off.
- They looked, but there was none to save; Even unto the Lord, but He answered them not.
- Then did I beat them small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the streets, and did tread them down.
- Thou also hast delivered me from the contentions of my people; Thou hast kept me to be the head of the nations; A people whom I have not known serve me.
- The sons of the stranger dwindle away before me; As soon as they hear of me, they obey me.
- The sons of the stranger fade away, And come halting out of their close places.
- The Lord liveth, and blessed be my Rock; And exalted be the God, my Rock of salvation;
- Even the God that executeth vengeance for me, And bringeth down peoples under me,
- And that bringeth me forth from mine enemies; Yea, Thou liftest me up above them that rise up against me; Thou deliverest me from the violent man.
- Therefore I will give thanks unto Thee, O Lовp, among the nations, And will sing praises unto Thy

- ، מְלַמֵּר יָדֵי לַמִּלְחָמָה (ס) וָנִחָה קִשָּׁת־ יָה מְלַמֵּר יְדֵי לַמְּלְחָמָה (ס) וְנָחָה קִשָּׁת־
- ס

 נִיםְמֵּן בִּיְרְ מִצֵּלוּ יִמְמֵּלוּ וֹמִנְיֵלוּ מַּוֹבְּנִי: (ס)
- ער־כַּלוֹחֵם: אָרְיְבְּהָ אִיָּבִי וְאַשְׁמִידֵם (ס) וְלְאָ אָשִׁיִּב
- ײַּטִע בּלְלְּג: נְאַכַּלְם וֹאֵמִטִׁגִּם וֹלָאָ וֹטִנְמִנּוֹ (ס) וֹוּפָּלְנִּ

- יִשְׁמִּי וְאֵיִי מִשְׁיִעַ אֶלְ־יִהְוָה וְלְאַ מְּנְם:
- גַּאַשְׁחַקַם כַּעַפַר־אָרֶץ (ס) כְּטִיט־חוּצְוֹת אַרַקּם אַרְקַעֵם:
- יוּוְם (ס) מֹם לְאַ־נִּבְׁמֹּנִי נֹמּבְׁבְּׁנִי: ** זְטִׂפַּלְמְּנִי מִנִיבֵּי מַּמִּי טַמְּמִבְנִי, לְנַאָמִ
- לְנ: (ס) לְנ: לָהֵׁלֵנִה אָּזִוֹ וְהָּמִּׁלֵהִהּ לִּיִּ לְהָׁלֵנִהּ אָזִוֹ וְהָּמִּׁלֵּהִהּ
- ٥٠ ځڗ؞ ټګد نځږ لټالاك ظظۀلابيته:
- אָנר יִשְׁמֶּי: בּי תַי־יְהְנֶה וּבְּרָוּף צוּרָי (ס) וְיָהֶם אֶלֹהַי
- %
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्ठें
 पृष्
- מֹאֹנְהָּ נֹוֹמֹסְׁנִם טַּהִּגְלְנִי: 6+ נְמִנְהִגֹּאִׁ מֹאִנְׁלֵּנִ נִּמִלֵּמַּ, שַּׁרַנְמִּמְנִ (סִ)
- رة (ס) بَرِّשְׁמָּךְ יְהְנֶוֹה בַּגּּוֹיָם (ס) بَرِّשְׁמָּךְ אָזַמֶּר:

A tower of salvation is He to His king; And showeth mercy to His anointed, To David and to his seed, for evermore.

(כ, מגדיל)[ק' מְגָּדִּלֹל יִשׁיעַיה מַלְבָּוֹ יְשְׁתִּדְחָטָד לְמָשִׁיחָוֹ (ס) לְדְוָד וּלְזַרְשִׂ מַדְ־עּוּלְם: (פּ)

הפטרת וואת הברכה

.81:1 - 1:1 hudsol si daraftaH ədT

Now it came to pass after the death of Moses the servant of the Lord, that the Lord spoke unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying:

Moses My servant is dead; now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.

Every place that the sole of your foot shall tread upon, to you have I given it, as I spoke unto Moses.

From the wilderness, and this Lebanon, even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the Great Sea toward the going down of the sun, shall be your border.

There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life; as I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, not forsake thee.

Be strong and of good courage; for thou shalt cause this people to inherit the land which I swore unto their fathers to give them.

Only be strong and very courageous, to observe to do according to all the law, which Moses My servant commanded thee; turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest have good success whithersoever thou goest.

- ַּיִּחִי אַחַבֵּי מָוֹת מֹשֶׁה עֲבֶּר יְחִוְֹּה וֹיָּאִמֶּר יְחִוְּהֹ אֶל־יְחוֹשֶׁעַ בִּּוֹ מִשְׁבֵּח מֹשֶׁה לֵאמְר:
- משָׁה עַבְּדֵּי מֻת וְעַמָּה מִּיִם עַבֿר אָת־ היַרְדֵּן הזָּה אַמָּה וְבָל־הָעָם הזָּה אָל־ הָאְּהֶץ אַשֶּׁר אָנֹבֵי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּל־מָמִים אֲשֶׁר תְּדְיַךְ בְּף־הַגְּלְבֶם בִּי

خُرُتُ ثَلَقَيْدٍ خَيْمُ لِي يُحَلِّقُ مُرْمُكِ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

- מתמקקר וְתַלְּבְנֹוֹן תַנָּה וֵעַד־תַנְּתָר * תַּגְרִוֹל נְתַר־פְּרָה כָּל אָבֵיִץ תָחִתִּים וְעַד־תַיָּם תַנְּדִיל מְבָּוֹא תַשְׁמָשׁ יֶהְנֶה גְּבְיּלְבֶם:
- ةِ جَمَّار بَرْدَر مِنْ جُوْلِهِ خَمَ رِشِر مَنْهِ جَمَّا جَمِّشِد بَرْدَرَ، مِنَ حَمْشِر هِبَرِن مَفْلِه جَمَ هَـنَوْنَةِد هَنْشَ جُوْلِهُ هَيْرِنَ مَفْلِه جَمَ
- ្ជ װֵגַק נִאֱמָּץ בֵּי אַמָּר תַּנְחִיל אָת־הָעָם תַּנָּר אָת־הַאְּבֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבָּעְהִי לַאֲבוֹהָם לְתָת לְהֶם:
- רַל חַזַּק נָאָמַץ מִאָּד לִשְּׁמָר לִצַּשׁוֹת פְּבָל־ הַתּּוֹרֶה אֲשֶׁר צִוְּךְ מֹשֶׁר עַבְּדִּׁי אַל־חָסִּוּר מִשֶּׁנּי יָמֵין וּשְׁמָאִרל לְמַעַן תַּשְׁבִּיל בְּכָל אַשֶּׁר הַלְּךְ:

This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night, that thou mayest observe to do according to all that is written therein; for then thou shalt make thy ways prosperous, and then thou shalt have good success.

Have not I commanded thee? Be strong and of good courage; be not affrighted, neither be thou dismayed: for the Lord thy God is with thee whithersoever thou goest.

Then Joshua commanded the officers of the people, saying:

Pass through the midst of the camp, and command the people, saying: Prepare you victuals; for within three days ye are to pass over this Jordan, to go in to possess the land, which the LORD your God giveth you to possess it.'

And to the Reubenites, and to the Gadites, and to the half-tribe of Manasseh, spoke Joshua, saying:

Remember the word which Moses the servant of the LORD commanded, you, saying: The LORD your God giverh you rest, and will give you this land.

Your wives, your little ones, and your cattle, shall abide in the land which Moses gave you beyond the Jordan; but ye shall pass over before your brethren armed, all the mighty men of valour, and shall help them;

until the Lord have given your brethren rest, as unto you, and they also have possessed the land which the Lord your God giveth them; then ye shall return unto the land of your possession, and possess it, which Moses the servant of the Lord gave you beyond the Jordan toward the sunrising.'

And they answered Joshua, saying: All that thou hast commanded us we will do, and whithersoever thou sendest us we will go.

לא־נַמֿוּשׁ סַּפֶּר הַתּוֹרָה הַזָּה מִפָּׁיִר וְהָגֵּיהָ בּוֹ יוֹמָם נְלַיְלָה לְטַעַּן תִּשְׁנַוּר לַעֲשׁוֹת פְּכְל־הַבְּּתִּוּב בֻּוֹ כִּי־אָז תַּצְלֵיתַ אָת־ דְּרְבֶּף וְאָז תַשְׂבְּיל:

, הַלִּוֹא צִּוּיִתִּיף הָזַק נִאֵּמִּץ אַל-חַצַּרִץ וִאַל-הַתְּתְ כֵּי עִמְּף יְהֹנָה אֵלֹהֶיף בְּכָל אֲשֶׁר הַלְף: (פ)

·· וֹנְצֵּׁוֹ וְבְוִמְּׁמֹ אֵנַ מִּמִּבְׁוֹ בַּמִּלְב:

עָבְרָוּוּ בְּקֵנֶבׁ תַּמַּחֵנָּה וְצֵּנִּוּ אָת־הַעָּםׂ מְאַמֹר הָבָינוּ לְבֶם צֵּידָה כִּּי בְּעַּוֹדִוּ שָׁלְשֵׁת יָמִּים אַמָּם ִּעְּבְרִים אָת־הַיַּרְדֵּן הַנְּה לְבוֹא יֹתֵן לְבֶם לְרִשְׁמְְה: (פּ)

אַמָּר יְהוֹשֶׁמַּ לֵאִלְּרִי '' וֹלְרִאִּיבֵּוֹיִ וֹלְנִּיְרִי וֹלְחַׁאָּרִ הַּבָּׁם חַלְּנִּמָּׂיִר

ַ זָכוֹר אָת־תַּדְּבָר אֲשֶׁר צִּוָּה אָהָבֶם מֹשֵׁר עֶבֶּר־יְהוָה לֵאֹמָר יְהוָה אֵלְתַיכֶם מִנֵּיתַ לֶבֶם וְנְתַּן לְבֶם אָת־תְאָרֶץ תַּוְאָת:

הַהְּגֹלְ נְאֵזֹרְטֵּׁם אִנִים: נְתָּלְ לְכָּם מְמֵּטִ לְפָֹּלָ, אָּטֵּילֶם כָּלְ יָּבִּוְנֵי הַהְנִלּן לְכָּם מְמֵּטִ לְפָּׁלָ, אָטִילֶם כָּלְ יָּבִּוְנֵי הַהְנִבּוּ הַפְּׁבִּם נִמִּלִּוּנִים הָּהָבִּי בָּאָבִוּלְ אָמֵּרִ

עֿר אַשָּׁר־יִנִּיחַ יְחִוָּח ו לַאַחֵיכָם פָּכָם יִרְשִׁי נִם־הַמָּח אָת־הָאָהֶץ אַשָּׁר־יִחְוָׁח אֵלֹהיכֶם נֹתַן לָהָם וִשִּׁבְּשָׁם לְאָהֶץ יִשְׁהָשׁרְעֶבְּר יִחֹנְׁח בְּעָבֶר חַיַּרְהֵן מִיְּרָח הַשְּׁמָשׁ:

נֹהְמְּע נֹאֵלְ_כֹּלְ_אָׁמָּר שַּׁמְלְטִוּנּ נִּלְנִּי ז ' נֹהֹנְנִ אָּטַ_יִּנוְמֵהַ לַאַמָּר כָּלְ אָּמָּרַ בּּנִּיִלָנִנְּ

- According as we hearkened unto Moses in all things, so will we hearken unto thee; only the Lord thy God be with thee, as He was with Moses.
- Whosoever he be that shall rebel against thy commandment, and shall not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death; only be strong and of good courage.
- ݼݼݲݷݵݵݜ־ݖݷݵݖݚݚݵݲݲݵݵݜݼݚݧݵݵݛݛ ݵݤݕݙݲݚݵݙݻݚݵݜݙݖݙݖݵݲݳݥݙݞݙݙݞݞݜ ݻݫݕݚݥݠݲݵݵݜݔ
- בְּלְ־אִׁישׁ אֲשֶׁר־יִמְּהֵה אָת־פִּיף וְלְאֹ־יִשְׁמֵעַ אָת־דְּבְהֵיף לְלָל אֲשֶׁר־הְצַּוֶּנּוּ יוּמֶת הָק הַזַק נְאֵמֶץ: (ב)

מפטיר לשבת ראש חודש

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 – 15.

And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.

This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

And in your new moons ye shall present a burnt-offering unto the Lord: two young bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish:

and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for each bullock; and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram;

and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savour, an offering made by fre unto the Lord.

And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a hin for the third the fourth part of a hin for a lamb. This is the burnt-offering of every new moon throughout the months of the year.

And one he-goat for a sin-offering unto the LORD; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

«יוועאא יִּבְיוֹם הַשַּׁבְּׁת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שְׁנָה הְמִימִם ישְׁנֵי שָשְׁרֹנִים סָׁלֶת מִנְחָה בְּלִּילֶה בַשֶּׁמֶן וָנִסְבְּוֹ:

יי עֹלָת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתִּוֹ עַל־עֹלָת הַמְּטֵּיר (פּ)

ױשָׁלשָׁה עַשְּׁרֹנִים סָלֵה מִנְחָה בְּלִּילָה בַשְּׁמֶן לַבֶּר הָאָחֲד יִשְׁנֵי עַשְׂרֹנִים סָלֶה מִנְחָה בְּלִּילָה בַשְּׁמֶן לַאָּיִל הֲאָחֲד:

ְּעִשְּׁרֵוֹ עִשְּׁרִוֹן סָׁלֵת מִנְחִּת בְּלִּלֵּת בַשָּׁמֵן לַבֶּבֶשׁ הְאֶחֻד עֹלֶתֹ הֵיחַ נִיחֹׁחַ אִּשֶּׁת לַיהְוָה:

ן וְנִסְבֵּיהָם חֲצֵי חַהִין יִהְיָה לַפָּׁר וּשְּלִישָׁת הַהַין לְאַיִל וּרְבִיעָת הַהָין לַבֶּשֶׁ יְיִן וַאָת עֹלְת הֹדֶשׁ בְּחְדְשׁׁוֹ לְחְדְשֵׁי הַשְּׁנְה:

יִשְׁעִּיר עִזְּים אָחָד לְחַמָּאִת לִיהֹוָה עַל־עֹלָת הַמְּמָיד יִעְשָׂה וָנִסְבְּוֹ: (ס)

LEULR WER LXW RITW

The Mastir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 - 15. The Hastarah is Isaiah 66:1 - 24.

Thus saith the LORD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the place that may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the LORD; but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

בועאט בוקלי אי־זֶה בַּיִּתֹ אֲשֶׁר הִּבְנִּר־לִּי וְאֵי־זֶה מְקְּוֹם מְנִּיחְתִי:

וְאָם ְיִׁהְנָׁע וְאֵלְ־זֶּה עִּשְׁטִּה וַיִּהְיִּי אָלִ־עָּנִי יְאָם ְיְהְנָּה וְאֵלְ־זֶּה אַבְּיט אָלְ־עָּנִי יְנְבָּה־הְיְּהַ וְאֵלְ־זֶּה אַבְּיִם אָלְ־עָּנִי

He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations;

Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not heat, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.

Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be glorified, That we may gaze upon your joy', But they shall be ashamed.

Hark! an uproat from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the LORD rendereth recompense to His enemies.

Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.

Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.

Shall I bring to the birth, and not cause to bring forths Saith the Lord; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.

Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;

That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.

For thus saith the Lord: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.

As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.

שׁוֹהֵט תַשּׁוֹר מַבֶּה־אִּישׁ זוֹבֶחַ תַשָּׁרֹ עַּׂרֵף בְּלֶב מַעַלֶּה מִנְחָהֹ דַּם־חֲזִּיר מַזְבָּיר לְבֹנֶה מְבְּרֵף אָנֵן זַּם־הַמָּה בְּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶׁם וּבְשִׁקוּצֵיהֶם נַפְּשָׁם חָפֵּצְה:

נִם-אַנָּר אָבְתַר בְּתַעֵּלְלֵּיהָם וּמְגִּוּרִיִּם ְאָבָּרָא לְמָיִם זְעֵּן מִנְּמִי תְּבָּלְ בְאִ-חָפָּאָתִי נַיִּמְשִׁי וְאָרִן מִנְּיָּם וּמְגִּוּרִי בְאִ-חַפְּאָתִי אָבְתַר בְּתַעָּלְ

, שׁמְעוּ דְּבַר־יְהֹוֹה הַחֲבֵדָים אָל־דְּבָרִי אָמְרוּ אֲחַילֶם שׁנְאֵילֶם מָנַבֵּילָם לְמָעַן שְׁמִּי יְבְבַּר יְהְוֹֹה וְנָרְאֵה בְשִׁמְחַהָבֶם וְתֵּם יֵבְשׁוּ:

ع קול שְאוֹן מִמִּיר קוֹל מִהִיבָל קוֹל יָהוָֹה קשׁבֵּׁם גְּמִיל מִמִּיר קוֹל מִהִיבָל קוֹל יְהוָֹה

ئىۋىڭى ئۆد: خۇرە ئۆرىم ئۆد:

מִי־שְׁמַע בִּוֹאָת מֵי רָאָת בָּאֵכֶׁת הֵיִּיחַל אֶבֶץ בְּיִּם אֶחָׁד אִם־יִנְלֵד גִּיִּ פַּעַם אֶחָת בִּי־חֲלָת גַּם־יָלְדֶת צִיּיוֹן אֶת־בָּנֶיתָ:

מַם אַלָּג עַמּוּלָגר וְלָא אִנְלִיר יִאָּמָר אֶלְבֵיוֹף:
 בּאַנִּי אַמְּבָּיר וְלָא אִנְלִיר יִאָמָר יְהַנְּיָר

מֶּׁ מְּנִי אִּטִׁ עִּׁמְנְמִ בְּלְ_עַמִּטִּאַבְּלְיִם מְּלֵיתִּ מְּלִּטִוּ אִּטִּ יִּׁרִימִּלְם וֹלִּילִי בָּע בָּלְ_אִנִדְיִנִי

לְמָעַן מִינְקוּ וִיִּהְעַנְּנְמָם מִשָּׁר מִּנְחָטֵּיִה לְמָעַן מְּנָצוּ וְהִהְעַנְּנָמָם מִזְּיִז בְּבוֹדֶה: (ס)

בּי־בָּחו אַמַּר יְחֹנָח חִנְנֵי נֹמֶח־אֵכֶּיהַ בְּנָהָר שְׁלֹּוֹם וְכִנַחַל שׁוֹמֵף בְּבָוֹד גּוֹיָם וְינִקְמֵּם עַל־צַּד חְנְּשְׁאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם חְשְׁעֵּשְׁעוּ:

ובירושׁלִם הְנָחֲמוּ: בְאָישׁ אַשָּׁר אִמּוֹ הְנִחֲמֵנִּי בֵּן אֲנֹכִי אֲנַחָמִלָם

- And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass; and the hand of the Lord shall be known toward His servants, and He will have indignation against His enemies.
- For, behold, the Lord will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind; to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.
- For by fire will the LORD contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the LORD shall be many.
- They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.
- For I [know] their works and their thoughts; [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and shall see My glory.
- And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory, and they shall declare My glory among the nations.
- And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in fitters, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.
- And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.
- For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the Lord, so shall your seed and your name remain.
- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.

- ּוְיִאִיסָם וְשֵּׁשׁ לִבְּבָם וִעַּצְמוֹתִיכֶם כַּדֵשָׁא תִפְּתַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוִֹהֹ אָת־עֲבְדְיוּ וְזְעָם אָת־אֹיְבֶיוּ: (ס)
- י פִּי־הַנָּה יְהֹנָתׁ בְּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּוּפָּה מַרְפְבֹתָּיִוּ לְהַשָּׁיב בְּחַמְּהֹ אַפּֿוֹ וְנַעֲּרָתִּוֹ בְּלַהַבִּי־אֵשׁ:
- ، פָּי בְאֵשׁ יְהֹוָה נִשִּׁפְּׁט יּבְחַרְבָּוֹ אָת־כְּל־בְּשְׂר וְרַבִּוּ חַלְלֵלֵי יְהֹוְה:
- ַ הַמִּהְקַדְּשִׁׁים וְהַמִּמִּהַוִֹים אָלִ־הַנַּנֹּה אַהָר (כי אחד)[קי אַהַרֹ] בַּהְּוֶּדְ אָבְלֵי בְּשָּׁר הַחַזְּיר וְהַשֶּׁקֵץ וְהִעַּבְבָּר יַחְדֵּוֹ יָסֶפּוּ נְאָם־יְהוְה:
- אָט_פְּבוּגְרֵי: אָט_פְּלְ_חַנּוּנִם וֹתַלְּמִנִּע נּבָאנּ וֹבָאנּ וֹאִנְכִּי מִׂמְּמִּימִם נִּמִּלְמִנִּע נּבָאנּ וֹבָאנּ
- الْمَوْشِ جِيْنَ אَنَہَ إِسْكِابِيَ، شِيْنَ اَهِٰذِنْنِهِ يَكِرَ إِنِيْا بَهِنِيْنَ بَالِنَمْنِ هِنْزَ إِنَّهُ بَشِدَ يَاسُم هُمَا سِوْدٍ، إِنَّهُ بَالِمَانِيَّةِ هُمَا جِلَهُ سُودٍ، كَاسُور هُمَا جِدَابُ، جَدَانِات:
- וְהַבָּיִאּי אָתַ־בְּלִאַחֵיהָם מִּבְּלִרֹּגִּיָם מִּנְחָָהוּ לַיֹּהֹזְּהׁ בַּסּיּסִׁים יֶּבְהֶבׁבְּנִים יִבְּפְּרָדִים יּבַבְּרְבָּרִית עַּלְ תַּרְ קְּדְשָׁי יִרִּיִּשְׁלָם אָמַר יְהְיָּה בַּאַשָּׁר יְבְּיִאּי ְבְנִי יִשְׂרָאֵל אָת־הַמִּנְחָה בִּכְלֵי שָׁהָוֹר בֵּית יְהְוְּה:
- ַ וַנִם־מֵהָם אָקָּח לַכֹּהֲנִים לַלְוּיָם אָמָר יִהְוֹה:
- جِ، כַאַשָּׁר הַשָּׁמָים הַחַדִּשִּׁים וְהַאָּבֶץ הַחַדְשָׁה אֲשֶׁר אֵנָי עֹשֶׁה עַמָּדִים לְפָּנֵי הַחַדְשְׁה אֲשֶׁר אֵנָי עַשֶּׁה עַמְדֵים לְפָּנֵי
- וְתִיְה מְבֵּי־חֹֹבֵשׁ בְּחָרְשׁׁוּ וּמִבֵּי שַׁבָּה בְּשַבּתִּוּ יְבַּוֹא כְל־בָּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָּנֵי אָמָר יְהְוְה:

And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorring unto all fesh.

וְיִצְאָּוּ וְרָאָׁוּ בְּפִּוְרֵי הַאָּנְשִׁים הַפּשִׁעִים בִּי בִּי תּוֹלַעְמְּם לֵאׁ תִמֹוּת וָאִשָּׁם לָאׁ תִּכְבָּׁת וְהָוִּי הַרְאָּוֹן לְבְלְ־בָּשֶׂר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הפטרת שבת מחר חודש

The Haftarah for Shabbat Mahar Hodesh is I Samuel 20:18 – 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.

- And I will shoot three arrows to the side-ward, as though I shot at a mark.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unto the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee and no hurt, as the LORD liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the LORD hath sent thee
- And as rouching the marter which I and thou have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever.'
- So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king sat him down to the meal to
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall; and Jonathan stood up, and Abner sat by Saul's side; but David's place was empty.
- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; aurely he is not clean.'

- יִפְּקֵר מוֹשְׁבֶּף: גיאא ניאָעֶר־לְוֹ יְהוֹנְתָּן מְחָר חֹֻדֶשׁ וְנִפְּלֵּדְתִּ בָּי
- «. אָמֶר־נִסְתָּרִים שָּׁמִר רִבְאִלִּ אֶל־הַשְּׂלִּים אַשֶּר־נִסְתַּרִים שָּׁם בְּוִים תַשִּׁעֲשֶׁה וְנִשְׁבְתָּ אָשֶּׁר־נְסְתַּרְיִם שָּׁמִי רְּבָּאִתְּ
- ्र देखेंद्रेप_देंद्देखेंद्रैप: ॰॰ देखेंद्रेप_देंदेखेंद्रेप:
- וְהַנֵּתֹ אֵשְׁלָח אָתִּדְּהַנַּעַר אֶרִּ מְצָא אָתִּדְהַהְצִּיִם אָם־אָמֹר אַמָּר לַנַּעַר הָנָּת הַהִצִּיםו מִמְּךְ וָהַנָּה קָהָנַּוּוְבָּאָה כִּי־שָׁלִוֹם לְךְּ וְאֵין דְּבֶּר חַי־יְתְנֶה:
- ַ נְתָלְאָה לֵּךְ בָּי שְׁלַחַהְ יְהַנְהּ יַהְלְאָה לֵּךְ בִּי שְׁלַחַהְ יְהַנְהּ
- ַ ּ וְתַּבְּלֵר אֲשֶׁר דִּבָּרְנִי אֲנֵי נְאֶמָּה הִנֵּה יְהֹנְה בֵּינֵי יְבֵינְףְ עַּר־עּיֹלְם: (ס)
- ײַמֶּלְּבְׁ (כּ, מּלְ)[מִ, אֶלְ_]ײַבֶּּטֶׁם לֶאֶּכִּיִלְ: ניִּסְׁעָּר בְּיִגְר בַּמְּבָּיר נִיְהָר הַיִּהֶבֶה נִיּמֶב
- ريْهِد تَرَهُّرُهُ مِלَ מَنْهِكُ، چَوَمَا، چَوَمِوا هِלَ مَنْهِدُ بَرَهُِنَّ رَنْهِمُ بِهِنَا رَيْهُدَ هِجِيْه مَوِّدَ שِٰهِبَادُ رِبَوِجَاءَ مِهِنَا جِنِهَ يَجِيْهِ
- וְלֹאֹ־רָבֶּר שְׁאָנֹל מְאָנִּטְה בַּנַּוֹם הַהָּנִּא כָּי אַטַר מְקְהֵה הֹנּא בִּלְהַי שָהָנֹר הָנּא כִּי־לְא שְׁהְנִר: (ס)

- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty, and Saul said unto Jonathan his son: 'Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, not to-day?'
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my trine eyes, let me get away, I pray thee, and see my table.
- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liveth upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.'
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no food the second day of the month; for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.
- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.

- וִיְהִי מִמְּחֲרָת הַחֹהֶשׁ הִשִּגִּי וַיִּפְּקָר מָקִוֹם דְּוָד (פ) וַיְּאִמֶּר שָׁאִּיל אֶל־יְהוֹנְתֵּן בְּנֹו מַדִּינִשְ לֹא־בָּא בֶּן־יִשִּׁי גַּם־הָּמָוֹל גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלְּחֶם:
- ⁸² נַיַען יְחוֹנָהָן אָח־שָׁאִיל נִשְׁאָל נִשְׁצָל דָּנֶדִ מִעְמָּדֵי עַד־בָּיִת לְחֶם:
- וּאׁמֶר שַקְחֵנִי נָא בַּי זָבַחַ מִשְׁפְּחָׁה - לֶנִי בָּעִּיר וְהַוּא צִנְּה־לִי אָחָי וְעַהָּה אָם־מָצָאִתִּי חֵן בְּעִינִּיף אָמֶּלְטָה נָּא וְאָרְאֵה הַמֶּלְף: (ס)
- ַנְיָחַר־אַּף שָׁאִּיל בִּיחָוֹנְגָּוְ נַיֵּאִמֶּר לֹוֹ בֶּּן־נַשְׁוַתְ חַמֵּרְדִּיּת חֲלֵוֹא יָדַשְׁתִּי בִּי־בֹחָר אַמָּה לְבֶּן־יִשְׁי לְבְּשִׁתְּּ יִלְבַשְׁתִּ עֶּרְוַתִּ אָמֶּף:
- בֵּר כְּלְ־חַיִּמִׁים אֲשֶׁר בָּן־יִשִּׁי חַיִּ עַלְ־חָאֲדְמְׁה לָא תִּכְּוֹן אַתָּּה יִּעַלְכִּיתָוְדִּ הְוּא: (ס)
- ַנַיַּעַן יְהַוֹּנְלְּן אָת־שִׁאָּיִל אָבָיִי וַיַּאִמֶּר אֵלְיִי לְפָּה יּנַּתְ מֶה עְּשְׁה:
- אָת־דְּוֶד: (ס) יְתִּינְלְּן בִּי־בֶּלְת הֵיא מִעָּם אָבָיוּ לְחָמָית אָת־דְּוֶד: (ס)
- ְנְאָבְאָבְּלְ בְּּנִים בַּנְּלְאָרֵאָבְלְ בְּּנִים בְּּנִ וְלְאָבִאְבְלְ בְּנִים בַּנִּלְבִיהִ תַּמָּנִי לְטִׁם בָּּנ ניֵּלֵם יְּיִנְיָנִים בְּנִּים בַּנִּלְמִי אִּבְּנִי: (ס)
- בְּנְרֵ וְנָמַר קַמְּן מִמֶּנְ: נְנְתַּ בַּבְּפֵר נַיֵּבֵא יְרִוּנְתָּן תַמְּבֵר לְמִוּתֵּר
- וַיֵּאִמֶּר קְּנְעֲרֹוֹ רָוֹץ מְצֵא נָאׁ אָת־תַחִצִּׁים אַשֶׁר אָנֹכֶי מוֹרֶה חַנַּעַר לְּץ וְחוּא־יָרֶה הַחֵצִי לְתַעֲּבְרְוֹ:

- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing, only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'
- And as soon as the lad was gone, David atose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'

- ַנִּבָאׁ תַנַּעַרׁ עַּד־מְּקִוֹם תַהַּצִּי צֵּעֵֵר יָהָה יְהִנְּתָּן נַיּקְּרָא יְהוֹנָמָן צַּתָּרֵי תַנַּעַרֹ נַיּאֹמֶר הַלִּוֹא תַחַצִּי מִמְּךְּ נְהֵלְצִּה:
- در (بَקְרֶא יְהְוֹנְתָּן אֲחֲרֵי חַנַּׁעַר מְתַרֶה חִוּשָׁה אַל־תַּעָמָר וַיְלַקֵּט נַעַר יְהְוֹנְתָן אֶת־(כּי החצי)[קי תַּהִצִּים] וַיָּבָא אֶל־אֲדֹנֶיו:
- ַנּיַּאַמֶּר לְוִּ לֵשׁ עַבְּיָלְה עִבְּיָר אָלְרַהַנָּעַר אָמָר־לָוֹ י ניחָן יְחְנִּקְרְ לְּהְּ תְּבֶּלְיוּ אֶלִרְתַנָּעַר אֲשֶׁרַלָוֹ
- הַנַּמִּר בָּאֵ וְדִוֹּד קָם מִאֵצָל חַנָּגָר וַיִּפּֿל לְאַפָּיו אַרְצִיה וַיִּשְׁקַחוּ שָׁלָשׁ פְּעָמִים אָת־בַמְהוּ צַּרְשְׁ אָת־בַמָּהוּ וַיִּבְכוּ אָישׁ אָת־בַמְּהוּ עַּר־דְּוָד הַגְּהְיִילִּ:
- זְרְשֶׁר יְחִוֹנְמֵן לְדָוֶר בְּשֶׁר יִחִנְּת אֲמֶר יִחְלָּה יִהְנֶתוּ אֲנָחָנוּ בְּשֶׁם יְחִנְתׁ לֵאמֶר יִהְלָּה יִהְנֶתוּ בְּנֵנִי יְבֵּינֶּף יּבֵּין זַרְעָּי יִבְּין יַבְּשְׁרְיִים: (פ)